No. 73. 1 Januari 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

HEIL DEN LEZER!

„Och, dat zij zulk een hart hadden, om Mij te vreezen."
DEUT. 5: 29*a*.

't Zal u, geliefde lezer, op een dag als dezen aan geen heilwenschen ontbreken. Wij vertrouwen echter, dat die wenschen niet alle evenveel waarde voor u zullen hebben. De lippen van honderden spreken het zoo gemakkelijk uit: „veel heil en zegen in 't Nieuwe jaar" zonder eenig besef zelfs, dat er geen heil is dan van den Heiland en geen zegen dan van den Heer.

Staat het recht met u, dan zult gij nochtans aan heil en zegen van boven behoefte gevoelen, en zal elke handdruk, van den vriend of bloedverwant, die heil en zegen van God voor u begeert, u recht welkom zijn.

Ook in ons hart leeft de behoefte om u bij ons eerste bezoek in dezen nieuwen tijdkring een „veel heil en zegen!" toe te roepen. Onze wensch is welgemeend, en uitgesproken als voor het aangezicht des Heeren.

Doch op iets wat meer is dan alle wenschen, hoe ook van harte, hoe ook biddende uitgesproken, willen wij u en ons zelve wijzen en wel op den wensch, die in het harte Gods ook op dezen dag voor ons allen leeft.

Hoe! leeft er in Gods hart voor ons ieder een wensch? Ja, en wel een, die meer te achten is dan alle wenschen onzer medemenschen te zamen, en als zoodanig heeft Hij op ons aller aandacht en waardeering de meeste aanspraak.

Die wensch des Heeren, wij schreven ze af aan het hoofd dezes, en luidt: „Och of zij zulk een hart hadden om mij te vreezen!"

Die wensch is maar kort. — Van vele goede dingen, die uwe vrienden u toewenschten, zwijgt hij. Hij noemt het uitsluitend goede, en daaraan hebben wij het allereerst behoefte, namelijk: een hart, dat God vreest.

't Is of die wensch Gods tot ons komt in den vorm van een weeklacht en als zoodanig openbaart Hij ons eene teedere liefde zonder wederga.

Ook schijnt hij een zacht verwijt tot ons te richten, dat wel in staat is een blos der schaamte op ons gelaat te teekenen.

Ook schijnt hij, met het oog op de toekomst, ons onze zwakheid te herinneren en van vaderlijke bezorgdheid te spreken.

Zoo zien wij ons dan, geliefden, waar wij te midden der duizenden stemmen, ook maar voor een oogenblik het spreken Gods beluisteren, terstond bij ons hart bepaald.

En dat is noodig. Ook van den weg, die voor ons ligt, heet het: „stel uw hart op uwe wegen."

Laat 's Heeren teedere liefde ons hart verbreken; laat het zacht verwijt de schaamte en het berouw wekken, en ons tot boete leiden; en laat de Vaderlijke bezorgdheid ons van hooghartigheid genezen en ons leeren als krachteloozen in den Almachtigen onze sterkte te zoeken.

Dat God met dezen wensch ons heil beoogt, weten wij, voor zooveel en naarmate wij in Zijne vreeze wandelen. Nimmer hadden wij het beter dan wanneer wij in Zijne vreeze wandelden; ook al bracht die weg strijd van binnen en van buiten, ja een strijd tot den bloede; ook al bracht die weg enkel zelfverloochening en kruis. En nimmer waren wij verder van ons waarachtig geluk dan wanneer wij verre van 's Heeren vreeze waren.

Een hart, dat God vreest, is een hart dat verbroken werd, waar het *ik* werd onttroond; waar zonde en wereld uitgedreven werden; waar God koning en Zijn Woord leefregel en waar een heilig verlangen is, om den Heere en Hem alleen welbehagelijk te zijn.

Uit het hart zijn de uitgangen des levens, het leven is mitsdien overeenkomstig het hart; daarom begeert de Heer het hart het eerst en het meest te bezitten.

Mocht bij een blik op de pas afgelegde en op de voor u liggende baan de verzuchting in uw binnenste opstijgen: „Heere, wie is tot deze dingen bekwaam?" Weet dan, dat Hij, die zoo teederlijk begeert, dat gij een hart moogt hebben om Hem te vreezen, ook de mogelijkheid daartoe gesteld heeft. Reeds in den ouden dag liet Hij, als een der uitnemendste zegeningen van den nieuwen dag, aankondigen: „Ik zal u een nieuw hart geven en zal eenen nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het steenen hart uit uw vleesch wegnemen en zal u een vleezen hart geven. En Ik zal Mijnen Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijne inzettingen zult wandelen, en Mijne rechten zult bewaren en doen." (Ezech. 36: 26, 27.)

Maar vergeet niet, dat Hij bij deze belofte, die Hij gestand gedaan heeft in de gave Zijns Zoons, in wien Hij ons *alles* wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft, ook den eisch doet hooren: „Scheurt uw hart en niet uwe kleederen," (Joël 2: 13) en „besnijdt de voorhuid uws harten, en verhardt uwen nek niet meer." (Deut. 10: 16.)

Laat ons dan toezien broeders, dat niet ter eeniger tijd in ons zij een boos en ongeloovig hart, om af te wijken van den levenden God. (Hebr. 3: 12.)

Dat wij dan ons hart bewaren, boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens.

Dan zal het nieuwe jaar, wat ons ook op onzen weg ontmoet, een jaar van heil, een jaar van zegen zijn.

Dan zullen wij bekwaam zijn om te wandelen, waardiglijk het Evangelie. Dan zullen wij Gode vruchten dragen en niet nutteloos een plaats beslaan op deze aarde.

Aan zulk een gezindheid, aan zulk een leven bij ons zelven en bij anderen bevorderlijk te zijn, is wat de Redactie ook voor den nieuwen tijdkring beoogt. Daartoe heeft zij behoefte aan uw gebed en welwillende medewerking.

't Was niet zonder schroom, dat wij ten vorigen jare de vereerende opdracht der Gemeenten aanvaarden om haar eenigst orgaan te redigeeren. Wij zijn dan ook verre van voldaan over onzen arbeid, maar mogen desniettegenstaande getuigen, dat wij genade bij God en de menschen mochten vinden. Nimmer was deze taak, hoe moeielijk ook, met het oog op onze kleine kracht, ons een *last*, maar immer een *lust*. En mocht „De Christen" op zijn tocht, die hij weder 24 maal in het afgeloopen jaar, door ons vaderland en daar buiten mocht maken, een zegen hebben gebracht, Gode alleen komt daarvan de eer toe.

Zegene de Heer de Gemeenten van gedoopte Christenen in ons vaderland. Zegene Hij hare Bedienaren en Opzieners. Zegene Hij al haren arbeid tot redding van zielen; Hij zegene al de lezers van ons blad, en voorts al Zijne kinderen in Nederland en daar buiten!

Laat ons, door de band der broederlijke

liefde nauw aaneengesloten, staan als een Gideons hoopske, tegenover het machtige leger der Midianieten.

Strijden wij, met onbezweken moed en trouw voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is; ons afwendende van alles wat niet overeenkomstig Gods heilig Woord is, hoe algemeen en eerwaardig het ook moge zijn. Blijven wij belijden en beleven, dat de orde Gods, in Zijn Woord geopenbaard, geen andere is dan deze:

door het Evangelie tot het geloof;
door het geloof tot den doop;
door den doop tot de Gemeente;
en in de Gemeente tot de tafel des Nieuwen Verbonds, der door éénen Geest tot één lichaam gedoopten. Één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader, die daar is boven allen en in allen.

Wat hier buiten is, worde als eigenwillige godsdienst verworpen en bestreden, opdat niet menschelijke meeningen, maar Gods Woord ons fundament zij.

DE REDACTIE.

VOLHARDING.

„Die volharden zal tot den einde."
Matth. 24: 13.

Deze belangrijke woorden, door onzen Heer en Heiland gesproken, zijn hoogst eenvoudig en ons dunkens voor ieder verstaanbaar. Maar bij al den eenvoud schuilt er een diepen zin in, waarvan wij aan gindsche zalige zijde des grafs pas de volle beteekenis zullen kunnen vatten.

„*Volharden tot den einde*," daarop komt het boven alles aan. Velen toch zijn met moed begonnen, hebben met ijver voortgezet en zijn toch eindelijk bezweken.

De een verging in den woesten storm en werd door de wilde baren in de peillooze diepte van eeuwige ellende geslingerd. Een ander daarentegen zonk weg, wijl hij rond dreef op den effen waterspiegel, waarin de zon zich lachend weerkaatste en waarover reeds het avondkoeltje haar liedje begon te lispelen. Sommigen bezweken in den strijd, hunne vijanden te licht achtende, daar zij zich ontgordden, hoewel de zege nog niet was behaald. Nog weer anderen leenden hun oor aan en vielen door het zoete gekweel der verleiding. Ook zijn er, door vermoeienissen gekweld, op den weg neergezegen, zich nu enkel te vreden stellende met de rust van verre te zien. Maar ook, die, niet volkomen gespeend aan het wereldsch genot, hunkerden naar de vermaken der wulpsche ijdelheid, daar zij de geeselslagen der zonde en harden arbeid onder de roede des drijvers schijnbaar waren vergeten, en toen werd hun het niet knellende juk des Heeren ondragelijk.

Dit alles zagen we, althans wij konden het zien, in het jaar, zoo pas weer verstreken. Onder hen aanschouwden we, die de hitte des dags en koude des nachts hadden verduurd, die meer dan drie kwart van de baan hadden afgelegd, doch niet volstandig bleven tot den einde. Er zijn er bij, wien reeds de stralen van het zalige licht, uit Jeruzalems vensteren daarboven, in d' oogen schitterde; terwijl er ook bij gevonden worden, die pas den voet hadden gezet op het pad naar betere oorden.

Hoe het zij en op welke wijze dan ook, deze allen keerden weer tot hetgeen, vanwaar zij gekomen waren, d. i. tot de zonde, den dood en het verderf. Voorwaar! geen gelukkige teruggang en het is voor ons, die door Gods genade nog staande zijn gebleven, geloovende in den Christus der Schriftenn, een ernstige roepstem: „die meent te staan, zie toe dat hij niet valle."

Volharding is alleen mogelijk daar, waar men in diepe afhankelijkheid op Jezus blijft zien en alzoo van zich zelf en van al het omringende het oog beslist afwendt; zich bij het dreigend gevaar en de listige verzoeking tot den Heiland wendt, in Wiens zalige nabijheid men voor ieder gevaar bewaard is; om de zonde niet te vergoelijken, geenszins te bedekken, maar oprecht te belijden voor den Heer en zoo noodig voor de menschen, want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden; die daarvan geen gebruik maakt moet omkomen, daar de zoodanige de levensgemeenschap met den Opgestane mist.

Zoo dan geliefde lezers! die door het geloof Christus zijt ingeplant, het oog voor- en opwaarts gericht in dit pas aangevangen jaar om getrouw te blijven tot den einde. Misschien worden enkelen, wellicht velen in dit jaar afgelost om den pelgrimsmantel te verwisselen met de kleederen des heils en het lijnwaad der rechtvaardigen. Laten we door de genade van God, in de kracht des Heeren Jezus, door de gemeenschap des Heiligen Geestes, de band der liefde bevestigen en versterken, met het besliste voornemen, om tot den einde toe te volharden in ons persoonlijk en gemeenschappelijk geloof, dat eenmaal den heiligen is overgeleverd.

Aan dezulken heeft vooral onze tijd behoefte, daar toch de volkren zich ontegensprekelijk meer losmaken van God en Zijnen Christus, opdat de enkelen nog worden gewonnen door een trouwen wandel.

Mochten er onder de lezers zijn, die nog niet beslist tot Christus bekeerd zijn? hun roepen wij toe, haast u om uws levens wil en wordt behouden. Misschien is vooru den laatsten keer gebeden door den Wijngaardenier: „Heer, laat hem ook nog dit jaar staan enz." (Luk. 13: 8 en 9).

Ten slotte nog een woord aan hen, die terug gingen van den weg der gerechtigheid en hun aangezicht keerden naar de wereld en het verderf der hel. Gaat toch niet voort in uwe zonden, maar, daar de Heer zich nog nederbuigend tot u wendt, door den arbeid des H. Geestes aan uw hart, „verhardt u niet maar laat u leiden." Immers gij ziet reeds de dwaasheid van uwe vermetele eigenzinnigheid. Laat toch geen valsche schaamte u terug houden, geen hooghartigheid in den weg staan, geen vreeze u belemmeren, maar keert met oprecht berouw over de zonde, al moet het ook door diepte henen, tot Hem, die gaarne al uw schuld vergeeft, en sluit u aan bij hen, die in ootmoed en zelfverloochening zich bij vernieuwing hebben voorgenomen tot den einde toe te

VOLHARDEN.

D. R.

OORDEELEN.

Oordeelen is den mensch zoo eigen; wij hooren eene zaak soms half, en ons oordeel is alreede geheel geveld. Toch mogen wij het niet doen, de Heer verbiedt het ons in Zijn Woord (Matth. 7: 1, 2.) Ach hoe menig werk van God dat heerlijk bloeide, is geheel teniet gegaan, om dit zoo treurig kwaad. En hoe menig hart is door een valsch oordeel al gebroken; de tranen door te snelle oordeelvelling veroorzaakt, zijn ontelbaar. O laat ons nooit, als wij iets hooren, het terstond voor waarheid aannemen, maar het eerst grondig van alle kanten onderzoeken, eer wij ons oordeel uitspreken, en laat het dan altoos zóó zijn, alsof ons eigen ik er in behandeld werd.

Twee vrienden *B.* en *G.* waren door oprechte vriendschap aan elkander verbonden, en daar ze beiden den Heiland lief hadden, werkten ze veel voor Hem; beiden waren voor elkander een hand en voet, en tot troost met raad en daad. Nu gebeurde het dat *G.* naar eene andere plaats moest gaan wonen; het afscheid was voor beide vrienden niet gemakkelijk. Maar eene gedurige briefwisseling maakte hunne banden, als bij vernieuwing nog vaster. Doch de booze vijand, die altoos kwaad zaad tusschen het goede zaait, had al lang geloerd om die twee harten, die zoo gezegend in Gods koninkrijk werkten, van elkander te verwijderen.

En wat gaf daartoe aanleiding?

Een gruwelijke laster werd aan *B.* van *G.* verteld; *B.* was als verpletterd door dit bericht, nooit had hij dit in zijn vriend gezocht. Maar zoude het waar zijn? hij kon het niet gelooven, doch de mond die het vertelde, was van zulk een achtbaar persoon, en de bewijzen zoo duidelijk, dat eene droevige mijmering zich van *B.* meester maakte. Daar komt een brief van *G.* met denzelfden gullen en hartelijken toon als altoos. Deze brief maakte de wonde nog grooter dan ze alreede was. Hij nam den brief en ging er mede naar den persoon, die hem de tijding van laster gebracht had en zeide: „ik kan het niet gelooven, zie hoe hartelijk en gul zijn schrijven is, dit kan uit geen schuldig hart komen." „Vergelijk nu dezen brief bij de anderen," was het antwoord, „en gij zult zien, dat gij nog bijna nooit zulk een hartelijk schrijven ontvangen hebt, en dat is juist een bewijs, dat hij met onschuldige letteren zijne schuld wil bedekken." Deze pijl trof, en *B.* kon niet besluiten om zijn vriend te antwoorden. De eene gedachte na de andere doorkruiste zijn geest. Daar kwam weder een brief van *G.* onderzoekende met bezorgdheid, waarom hij toch geen antwoord ontving. Nu werd *B.* nog meer in de engte gebracht. Doch om nu openhartig zijn vriend alles onder het oog te brengen, zweeg hij, met de woorden: God zal alles aan het licht brengen. Hierop antwoordde hij *G.*, maar de pen wilde niet vloeien, er was stuiting, er was een veroordeel in het hart. *G.* gevoelde het direkt, dat dit geen woorden waren, zooals gisteren en eergisteren. Terstond zette hij zich weder, om nog eens naar de oorzaak te vragen, doch ontving geen antwoord terug. Zoo waren dan deze twee vrienden, die jaren achtereen met elkander waren verbonden geweest, gescheiden; de vijand had zijn doel bereikt, en wat was hiervan de oorzaak? het afgaan op een gerucht, zonder de zaak, zoo het behoorde, eerst te onderzoeken.

Jaren waren er verloopen, toen *G.* weder in zijne oude woonplaats mettderwoon kwam; zijn eerste schreden waren naar zijnen vorigen vriend *B.* met de woorden: „o vriend, o broeder! wat deed ik u, dat ik u als een doode moest beweenen, daar ik niet één levensteeken meer van u ontving." Deze zoo geheel onverwachte ontmoeting werkte geweldig op het hart van *B.*, toen zijn vriend hem met diezelfde hartelijkheid naderde, al was er nooit iets tusschen hen geweest. Toen brak de ijskorst van vooroordeel, waarmede het den Satan gelukt was, zijn hart voor zijnen trouwen vriend jaren lang te sluiten, en als een stroom vloeiden de woorden uit den zoo lang gesloten mond, en bij onderzoek bleek het, dat de zaak zich geheel anders had toegedragen, en zijn vriend werkelijk onschuldig was, maar dat een kwade schijn door den laster voor *G.* tot werkelijkheid was gemaakt. Wel werden deze twee vrienden nu nog inniger met elkander verbonden dan voorheen, en menige traan van oprecht berouw vloeide uit de oogen van *B.* in zijne binnenkamer voor God en tegenover zijnen vriend, en wist hij niet, hoe hij zijne schuld op allerlei wijze weder goed zoude maken aan hem, dien hij op een bloot gerucht zoo snood behandeld had, doch de zaak was geschied, en had het werk van God weder schade veroorzaakt, en twee menschen droegen jaren leed om elkander, die in blijdschap hadden kunnen leven.

Eendracht maakt macht, en waar liefde woont gebiedt de Heer Zijn zegen.

H. o. E. W. E. DE H.

EEN WOORD VAN DANK.

Bij het einde dezes jaars moet ons een woord van dank van het hart, voor de Redactie van ons blad, die met zooveel liefde, toewijding en opoffering ook dit jaar haar gaven en krachten ten beste gaf.

Het is geene geringe zaak, wanneer wij bedenken de weinige hulp en de geringe middelen, die haar ten dienste stonden, en bovenal daar zij voor al haar moeite niet de minste financiëele belooning ontvangt; maar daarentegen ongetwijfeld vele op- en aanmerkingen, die niet altijd uit eene reine bron vloeiden, moest vernemen.

Dat de Heere God haar rijkelijk vergoede, waarin de menschen willens of onwillens tekort schieten. Dat ze ook het toekomende jaar en nog vele daarna bij het leven worde gespaard, en dat ze zich in een voortdurende gezondheid kunne verheugen en daarbij een toenemenden lust gevoele om het werk aan „de Christen" voort te zetten, is de oprechte bede van een belangstellenden

Dec. '85. Lezer.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

WANT HET WAS DE TIJD DER VIJGEN NIET. MARK. 11 : 13.

Op de vraag onder deze rubriek, voorkomende in het no. van 15 Nov. j.l., ben ik zoo vrij te reflecteeren en daarover mijne gedachten uit te spreken, in de hoop, dat zij eenig licht verspreiden over 's Heeren handelwijze, waaraan velen, ten onrechte, zich stooten en ergeren, en anderen door onkunde een gedrukt stilzwijgen bewaren; maar allen te zamen den Heer een verwijt maken van Zijne onbillijkheid tegenover den vijgeboom, daar Hij vrucht zocht en niet vindende, hem vervloekte; hoewel er door den schrijver uitdrukkelijk wordt bijgevoegd: „want het was de tijd der vijgen niet." (Mark. 11: 13)

Beide geschiedschrijvers, Mattheus (21: 18—20) en Markus (11: 12—14), verplaatsen ons op den weg tusschen Bethanië en Jeruzalem in de laatste dagen van 's Heeren omwandeling op aarde, waarvan Hij des daags in den tempel leerde en des nachts onder het gastvrije dak van den veelgeliefden Lazarus en diens zusters Maria en Martha doorbracht; om telken morgen naar de Godstad weder te keeren.

Tot recht begrip moeten wij vooraf nog opmerken, dat de Heiland het standpunt van nauwgezette wetsbetrachting had ingenomen, gelijk ons dat blijkt uit Zijne geheele levensopenbaring en uit Zijn eigen woorden Matth. 5: 18, alsmede uit die van Paulus, Gal. 4: 4. Op grond hiervan kunnen wij begrijpen, dat de Heere Jezus nuchter Bethanie verlaat, omdat het nog „vroeg was" (Matth. 21: 10), en de Joden niet de gewoonte hadden om 's morgens voor 9 ure iets te gebruiken, vooral niet in de week van een groot feest en geenszins wanneer zij dan opgingen naar den tempel (Hand. 2: 15); de 3de ure is negen uur.

Alzoo ging de Heer op Maandagmorgen voor 9 uur zonder iets gebruikt te hebben, uit Bethanië en onderweg „hongerde Hem." Aan den weg, voordat Hij de tempelstad binnen ging, zag Hij een vijgeboom staan, die in volle bladerenpracht het vermoeden opwekte, dat hij vrucht zoude hebben tot stilling des hongers. Doch daarbij komende vond Hij NIETS dan bladeren. Dit was een treurig maar welgelijkend beeld van het volk, tot hetwelk de Heer was gekomen, zoekende vrucht maar te vergeefs. Wel vele schoone woorden en een uiterlijk godsdienstig kleed, maar geene vrucht van wezenlijke waarde. Gelijk dat helaas! ook nu nog moet worden opgemerkt bij vele belijders van den Christus. — Maar ook — en hierop hebben wij in dezen bijzonder te letten — het was een schandelijke wetsovertreding van den eigenaar des booms; daar toch Jehovah uitdrukkelijk had bevolen (Leviticus 19: 9 en 10; 23: 22; Deut. 24: 20 en 21), dat er een nalezing moest overblijven voor den vreemdeling, voor den wees en voor de weduwe. Daaraan had de eigenaar niet voldaan en daar het de Heer immer opneemt voor den arme en verdrukte, waar Hij zelf vrijwillig toe behoorde (2 Cor. 8: 9; Filipp. 2: 6—8), was het een gevoelige les voor den gierigen bezitter om den boom te doen verdorren, zoodat in den boom eigenlijk zijn hebzuchtige meester als minachter van Gods heilige geboden, pijnlijk werd getroffen (1 Tim. 6: 10).

Hiermede meenen wij, dat de schijnbare tegenstrijdigheid is opgelost en volstrekt niet van onbillijkheid des Heeren sprake kan zijn — omdat daar de oogst (Jes. 24: 13) reeds lang geeindigd was en daarmede het recht van den eigenaar (volgens de wet) was vervallen, hoewel de boom nog prijkte met een rijken bladerdos. Alzoo dat Markus kon schrijven: „want het was de tijd der vijgen niet," een spreekwijze, die door de Oosterlingen volkomen werd begrepen en volstrekt niet aanduidt, dat er geen meer kon zijn.

Of de afgunstige eigenaar is bekeerd van zijne gierigheid, wordt ons niet gemeld. Maar in alle geval geeft ons deze „VERDORDE VIJGEBOOM," zoo goed als den jongeren des Heeren Jezus: veel te denken, veel — en dat nauwgezet — te betrachten. Moge ieder onzer daar winste mede doen voor tijd en eeuwigheid (2 Cor. 9: 9).

D. R.

Aangezien andere inzenders in het reeds geplaatste en in dit hun antwoord terug vinden, zullen zij ons ten goede houden, dat wij, ten einde niet in herhalingen te komen, het hunne niet plaatsen. RED.

GEDACHTEN.

Vertrouw hem in niets, die niet in alles een geweten heeft.

STERNE.

De drukste praters zijn niet altoos de diepste denkers.

In onzen plicht te volharden en stil te zijn is het beste antwoord op den laster.

WASHINGTON.

Onschuld is als eene gepolijste wapenrusting: zij schitttert en beschermt.

DR. SOUTH.

Gebruik uw geloof als een stok om op te leunen, niet als een stok om anderen mee te slaan.

't Geloof wijst omhoog, de Hoop vooruit, de Liefde in 't ronde; wel hem, die ze alle drie begrijpt.

Een woord aan onze abonné's.

Met de verschijning van het eerste No. van een nieuwen jaargang van „De Christen" moet ons een woord van dank van het hart aan sommige onzer abonné's, die ons in den loop des vorigen jaars zoo trouw hebben geholpen in de verspreiding van ons blad, waardoor ons nog al eenige abonné's bezorg werden. Dit geldt ook bijzonder hen, die mede in het bezorgen der abonnementsgelden behulpzaam waren. Deze zoowel als genen schijnen het belang van ons blad en de verspreiding van hetzelve te begrijpen.

Naarmate er meerdere Christenen in ons vaderland zich beginnen af te keeren van al dat filosofeeren en theologiseeren op christelijk gebied, en derhalve tot de eenvoudige waarheden der H. Schrift terugkeeren, komen er ook meer vragen naar de beginselen der gedoopte christenen. Over deze toch — in den regel Baptisten geheeten — wordt dikwijls en door velen met zekere verachting gesproken, ja, ze worden zelfs als „wederdoopers" geschuwd. Velen doen daar in meê, omdat ze niet anders geleerd hebben en dus niet beter weten.

Hoe goed is het diensvolgens, dat onze beginselen in wijder kring bekend worden, want ook hier is van toepassing: onbekend maakt onbemind.

Wel is het waarschijnlijk, dat nog niet *al* onze abonné's de bijzondere beginselen der gedoopte christenen zoo liefhebben, dat ze zich kunnen beijveren ter verbreiding er van, maar op dezen hebben wij met dit schrijven minder het oog; van hen kan eene ernstige medewerking niet verwacht worden. De meesten echter van onze abonné's zijn leden der Gemeenten, van wie wij achten, dat ze gaarne willen medewerken om, bij het klein getal predikers onder ons, waardoor wij nog slechts in een betrekkelijk kleinen kring door het gesproken woord kunnen arbeiden, door middel van het *geschreven* woord te helpen prediken.

En immers niet alleen ter verbreiding onzer bijzondere beginselen dient ons blad; het tracht ook nevens andere behulpzaam te zijn aan de verbreiding van het Evangelie der genade volgens de Heilige Schrift; poogt dienstbaar te zijn ter vertroosting en opwekking, leering en voorlichting van verstrooide en eenzaam zich bevindende broeders en zusters, en geeft, waar alle geloovigen belang bij behooren te hebben, berichten aangaande Zending- en Evangelisatiearbeid in ons land en daar buiten.

Dat onze arbeid en die van hen, die der Redactie van tijd tot tijd in het schrijven hulp verleenen, nog niet die volkomenheid heeft bereikt, die wij er zelf wel aan wenschten en misschien door anderen verlangd wordt, daarvan zijn wij ten zeerste overtuigd. Maar wij hebben ook ervaren, hoe God menigmaal aan een geringen arbeid, maar met een hart van liefde voor Zijn Naam en Woord verricht, een rijken zegen wilde verbinden.

Met het oog daarop durven wij dan ook nu onzen arbeid aanbevelen en richten wij het vriendelijk verzoek tot onze brs. en zrs., dat zij ons weder in dit jaar hunne hulp verleenen en dat zij, die het nog niet deden, er nu mede beginnen.

Misschien kunt ge met een weinig moeite nog wel eenige inteekenaren aanbrengen, of het blad hier en daar eens ter lezing geven en bij uwe vrienden aanbevelen. Hierdoor kunt gij ook de zaak financiëel steunen. Niemand zoekt daarvan zijn persoonlijk voordeel; maar alle winsten, die het blad afwerpt, zijn ten voordeele van den Evangelisatie-arbeid in ons land.

Broeders en Zusters! beproeft eens wat gij in dezen kunt, doet het uit liefde voor den Heer en Zijne zaak, en zendt uwe opgaven aan uwen heilwenschenden vriend en Broeder in Christus,

Groningen. N. v. BEEK.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. De laatste maand van het weer achter ons liggende jaar was zeer gezegend voor de Gemeente. De „samenkomsten" of „meetings," die in de tweede week dezer maand hier gehouden werden, waren niet alleen ten zegen voor zondaren, die er den Heiland als hun Verlosser door leerden kennen en belijden; dienden niet slechts tot vermeerdering der werkzaamheden, door ons met het Evangelie in aanraking te brengen met menschen, die wij vroeger niet kenden, maar werden ook, zooals meest overal het geval werd, waar ze plaats hadden, een middel tot nieuwe opwekking voor de Gemeente zelf, zoodat de leden weer met meer kracht en toewijding aan den arbeid togen.

Ook het Kerstfeest was weder zeer liefelijk. Eene talrijke schare woonde telkens de prediking bij, die eene voortzetting van de prediking der Engelen in Efratha's velden, bij de komst van den Christus in het vleesch, mocht genoemd worden.

Des avonds van den eersten feestdag werden de kinderen der Zondagschool in ons kerkgebouw, rondom een wel versierden Kerstboom verzameld, ten einde met vreugde herinnerd te worden aan het boven alles merkwaardige feit, dat eens in Bethlehems stal werd aanschouwd en dat reeds in kinderharten vreugde verwekt. Na het feest der kinderen was de beurt aan de ouders en overige leden der Gemeente benevens enkele vrienden, om feestelijk nog eenigen tijd samen te zijn, te bidden en te danken, te zingen en te spreken over de groote daden Gods, vooral die groote Godsdaad, dat Hij Zijnen Zoon aan de wereld gaf om de zondaren zalig te maken.

Zondag j.l. werden in de gemeentevergadering een broeder en eene zuster gehoord, die belijden deden aangaande hun geloof in Christus Jezus, hun zaligmaker, en hun verlangen te kennen gaven om den Heer ook in den doop te belijden. Zij zullen, zoo God wil, de eerstelingen zijn, die zich in het nieuwe jaar laten doopen. Nog werden we in deze vergadering verblijd door den ootmoedigen terugkeer van een jongen broeder, die reeds geruimen tijd van de gemeenschap der Gemeente was uitgesloten geweest; en door de weder verbintenis met de Gem. van eene zuster, die eenigen tijd in een afkeerigen toestand had geleefd. Beware de Heer hen beiden

tot roem van Zijne genade.

Er werden in het afgeloopen jaar 20 broeders en zusters gedoopt, en drie broeders keerden tot de gemeente terug; terwijl wij daarentegen in de droeve noodzakelijkheid kwamen om aan 4 personen de gemeenschap te ontzeggen.

FOXHOL. December. Met blijdschap over hetgeen de Heer in de laatste dagen onder ons deed mogen wij weer het een en ander onzen medeverbondenen meêdeelen. Tijdens de meetings, die in 't begin dezer maand te Groningen gehouden werden, kwam ook hier van de aldaar arbeidende broeders, drie avonden achter elkander telkens een andere broeder, het Evangelie prediken of een soort meeting houden. Die arbeid droeg reeds terstond gezegende vruchten en ook nog daarna. Voorts zien wij vooral des Vrijdagavonds, wanneer br. van Beek van Groningen hier spreekt, eene talrijke schare van verschillende plaatsen in ons lokaal samenkomen om het Evangelie te hooren, dat blijkbaar voor menigeen ten zegen is. Des Zondags dient br. Bolman de gemeente en geeft de hem door God geschonken gaven en krachten tot stichting derzelve.

Ook het Kerstfeest was bij ons een vreugdefeest, niet het minst voor de kinderen onzer Zondagschool, die geregeld door 2 jonge broeders wordt gehouden. Tweeden Kerstdagavond zagen wij de lieve kleinen met verheugde aangezichtjes rondom een prachtigen kerstboom geplaatst. Het bleek wel dat hunne onderwijzers er nog al werk van maken om ze te leeren zingen; zij zongen althans heel lief, en ook op de hun gestelde vragen werd menig goed antwoord gegeven. Uit een en ander bleek wel, dat het onderwijs hun gegeven, niet te vergeefs geweest was.

Daarna was de gemeente met eenige belangstellenden nog eenige uren samen, God prijzende en elkander door woorden stichtende.

DEVENTER. Ook dit jaar 1885 ging niet zonder zware beproevingen voorbij, vooral in het laatste des jaars ondervonden wij pijnlijke ervaringen, doch de Heer wist ons ook weer te verblijden. Met dankbaarheid zien wij terug op de onlangs gehouden „Samenkomsten."

De Kerstdagen waren gezegend druk. Den 1e hadden we in Zutphen een kerstboom, daartoe in staat gesteld door milde bijdragen, waarvoor wij bij dezen nogmaals onzen hartelijken dank betuigen.

Ook in Deventer vereenigden zich den 2en kerstmiddag eenige blijde kindergezichten rondom een kerstboompje. Des morgens op den 2en dag was de kerk eivol en velen moesten teleurgesteld weer terug gaan. Wij hadden het voorrecht een jeugdigen man door den doop in de Gemeente op te nemen. Het was als altijd een plechtige ure en velen hoorden het Evangelie, die anders niet te bereiken zijn; in dit opzicht zelf is de openbare doopsbediening reeds een groot voorrecht.

Des avonds vierde de zangvereeniging „Zingt den Heer" haar éénjarig bestaan. Dit feest was zeer opgewekt en allen keerden om middernacht hoogst voldaan huiswaarts.

SNEEK. „Eere zij God in den hoogen; vrede op aarde; in menschen een welbehagen." Zoo zongen Gods engelen; zoo smaakten wij op het heerlijke Kerstfeest, en zoo klinkt de nagalm in onze ziel bij de zoete herinnering aan het vele goede, dat wij op het gevierde feest van den Heere mochten genieten.

Woensdagavond 23 Dec. kwam de gemeente in grooten getale tot een bidstond te zamen om wijding te ontvangen voor het aanstaande feest. Reeds in die gebedsure liet de Heer zich niet onbetuigd.

Eersten kerstmorgen prediking; des avonds 5 uur het feest met de kinderen der Zondagschool rondom een prachtigen kerstboom van 6 meter lang, vol welig groen, met bloemen versiert en tal van lichtjes. Bij dat alles leverden de van blijdschap stralende aangezichten der kleinen, de tentoongestelde prijzen en een zeer talrijk publiek, een indrukwekkend schouwspel op. Dat de chocolade, koek, krentebroodjes, Sinaasappels en appels niet ontbraken, spreekt van zelf. Met ijver en toewijding had ieder der broederen het zijne gedaan en de uitkomst loonde rijkelijk alle moeite.

Bij gepaste, kinderlijke vroolijkheid ontbrak echter de ernst niet. Verrassend waren de antwoorden der kleinen. Zij versterkten ons geloof, dat deze arbeid niet ijdel zal zijn in den Heer. Ook vertrouwen wij, dat de lof, dien de Heer zich uit den mond der kinderen bereidde, niet zonder invloed is gebleven op de talrijke toeschouwers; bovendien werden dezen nog woorden van ernst toegesproken.

Tweeden kerstdag zou er „Liefdemaal" zijn. Vele broeders van elders waren tot ons overgekomen; inzonderheid van Heeg; ook een paar broeders uit Amsterdam waren in ons midden. Des morgens werden wij in de prediking bepaald bij: Bethlehems stal in den kerstnacht als een leerschool voor *diepen ootmoed; besliste zelfverloochening; vast geloof; dankbare liefde* en *blijde hoop.* Er was aandacht en ernst; er viel veel te leeren. Na de prediking werden de „vreemdelingen" „geherbergd."

Des namiddags ten 3 uur kwamen wij in de Vredekerk weder bijeen. Wij schaarden ons met meer dan 50 br. en zr. rondom den disch des Nieuwen Testaments. De overdenkingen werden geleid door Hebr. 2 : 14 en 15. *Overmits dan de kinderen des vleesches en des bloeds deelachtig zijn, zoo is hij ook desgelijks derzelven deelachtig geworden, opdat hij door den dood te niet doen zou dengene, die het geweld des doods had,* enz.

Zoo werd gewezen op het verband tusschen kribbe en kruis; hoe Jezus geboren werd om te kunnen sterven, opdat hij den Duivel te niet zou doen en voor allen, d. i. in de plaats van allen, den dood, als vloek der zonde, zou smaken. (vs. 9)

Voorts ging Efez. 5 : 19 in vervulling: *sprekende onder elkander met psalmen, en lofzangen, en geestelijke liederen, zingende en psalmende den Heere in het hart.* Er was menige goede rede, aangenaam en tot stichting dien, die ze hoorden.

Op gelijke wijze ging het na de viering des Avondmaals, onder het genot van een kop thee en koffie en een zeer eenvoudige boterham, voort. Er heerschte een heerlijke stemming. Velen brachten uit den schat huns harten oude en nieuwe dingen voort, herdachten voor de hoeveelste maal zij waarlijk Kerstfeest vierden, ook waren er dien dit voor de eerste maal te beurt viel. Schier in elks hart was het: „Laat ons hier tabernakelen want mij aangaande, het is mij goed, nabij God te wezen."

Reeds was het tien uur in den avond geworden en nog viel het scheiden zwaar; toch riep de tijd tot afbreken; sommigen hadden nog een uur, anderen twee uur te loopen. Hartelijke handdrukken werden gewisseld en, wij zijn er verzekerd van, in veler hart ruischt nog het: „Eere zij God!"

De volgende Zondag kon niet anders dan een voortzetting der feestviering zijn en waar het ons bijna ging als de profetes Anna: die niet week uit den tempel, bereidde de Heer ons op de Gemeentevergadering aan den avond nog eene verrassing, naardien twee zusters in de Gemeente belijdenis van hun geloof deden om op den aanstaanden rustdag te worden gedoopt. Alzoo dus weder een feest in 't verschiet. Inderdaad: *Welgelukzalig is het volk dat het geklank kent; o Heere! zij zullen in het licht uws aanschijns wandelen. Zij zullen zich den ganschen dag verheugen in uwen naam.* (Ps. 89 : 16, 17.)

VALTERMOND. De Kerstdagen waren voor de gemeente hier heerlijke dagen; vooral de tweede dag, want de gemeente had besloten een liefdemaal te houden; tot dat einde had zij de br. en zust. van Compascum uitgenoodigd, die aan dit verzoek dan ook ruimschoots hebben voldaan. Zij hadden zich reeds vroeg in den morgen op weg begeven, hoe moeielijk die ook was, door veen en heideveld.

Toen wij de plaats onzer bestemming bereikt hadden zagen wij er velen, op wier gelaat de blijdschap te lezen stond. Bijzonder trof ons dit van onze oude zuster Grooten, wier gelaat blonk van innige vreugde. Des voormiddags hadden wij openbare bijeenkomst ten huize van onzen br. ouderling (omdat wij nog geen eigen lokaal hebben). Wij lazen Rom. 12 ter overweging voor dien morgen. Daarna hadden wij eene korte pauze, gedurende welke onze zuster, de vrouw van onzen br. ouderling, het zeer druk had met het in gereedheid brengen van het noodige voor het liefdemaal. Deze zuster heeft dan ook geene moeite ontzien om het der gemeente zoo genoeglijk mogelijk te maken. Intusschen ontbrak het niet aan psalmen en liederen, zoodat het huis weergalmde van ons gezang. Onder het nuttigen van de spijzen werd menig woord tot vertroosting en aanmoediging gesproken, hetwelk de vreugde verhoogde. Daarna herdachten wij den dood des Heeren bij brood en wijn, en besloten ten slotte met het zingen van Gez. 43 vs. 1, en keerde ieder onzer huiswaarts blijde en goedsmoeds.

HAULERWIJK. Hoewel onze Gemeente nog klein is, kan zij zich toch nog zoo nu en dan verheugen door met het jeugdig geslacht eens een feestje te vieren. In de vorige maand geschiedde dit met de jonge dochters, van welke de meeste echter nog zeer jong zijn, zoodat eigenlijk van jongedochters- en meisjesvereeniging gesproken moet worden. Doch wat betreft hare feestviering, daar kan van gezegd worden, dat ze wel gelukt is, en dat zoo jongen als ouden zich dapper gekweten hebben om de feestvreugde te verhoogen. Door sommigen werd een woord gesproken, door anderen een versje voorgedragen, terwijl de zang — dank zij de goede leiding van onzen Voorganger — niet weinig bijdroeg om dit feest tot een vreugdefeest te maken. Ook de van elders gekomenen hebben veel tot het genot toegebracht, vooral door den ernst, waarmee zij bij hun spreken bezield waren.

Ook nu, op den eersten Kerstdag, hielden we weer het feest met de kinderen der Zondagschool, aan hetwelk bijna niets ontbrak dan een Kerstboom, die vanwege de daaraan verbonden kosten ditmaal achterwege moest blijven. Van de oude menschen wil hier bijna niemand komen om ons woord te hooren, en nu zendt God ons de kinderen, om ons met die bezig te houden en die kleinen op den grooten Kindervriend te wijzen. Wij gaan dan ook gemoedigd voort in de hoop, dat uit dit jonge geslacht nog iets goeds zal geboren worden.

MUSSELKANAAL. Vandaar ontvingen we bericht, dat daar met de kinderen der Zondagschool, die ten huize van Br. Braamhorst en door Zr. Braamhorst gehouden wordt, een zeer liefelijk Kerstfeest gevierd werd, waarbij ook de ouders op uitnoodiging tegenwoordig waren, die ook op hun beurt werden toegesproken en gewezen op den Zaligmaker van zondaren.

De schuur van br. B. was netjes voor die gelegenheid versierd en een kerstboom prijkte in het midden, ook dit wekte tot eene feestelijke stemming; en dat het ook aan verkwikkingen voor het lichaam bij de gelegenheid niet ontbrak, zal men licht vermoeden.

Wat kan er al niet tot geluk van anderen gedaan worden, als er maar een hart is, dat den Heiland liefheeft.

Verder vernemen we, dat in de woning van genoemden Broeder des Zondagavonds eene vergadering wordt gehouden, tot onderzoek der schrift, die reeds eene gezegende vrucht afwierp tot behoud van eene ziel.

VARIA.

Een raadselachtig grafschrift vindt men op een der kerkhoven te A.

Het bestaat enkel uit drie P's, als:

P. P. P.

De verklaring is deze:

Piper Peperit Pecuniam
(De peper bracht geld).
Pecunia Peperit Pompam
(Het geld bracht pracht).
Pompa Peperit Paupesiem
(De pracht bracht armoede).
Pauperies Peperit Pietatum
(De armoede bracht vroomheid).

CORRESPONDENTIE.

Wij zijn den broederen, die ons, met het oog op hetgeen wij over het gebed des geloofs in ons vorig no. schreven, hunne ervaringen op dat gebied mededeelden, zeer dankbaar. Hun schrijven is echter minder geschikt om in het blad geplaatst te worden, maar van de bijzonderheden betreffende gebedsverhooring, die zij vermeldden, zullen wij hoogstwaarschijnlijk nog wel eens een goed gebruik kunnen maken.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. J. V. te Vlissingen (2 jaargangen) *f* 2.60; van H. K. te Boerveenschemond *f* 23.59.

Deze opgaven gelden alleen hen, wien door ons of door onze correspondenten geen kwitantie werd aangeboden en onze correspondenten.

ADVERTENTIËN.

*** Ondertrouwd:

JAN A. ZOETHOUT
en
SIBBELTJE J. GORTER.

HEEG, | 30 Dec. 1885.
SNEEK, |

Heden overleed te Leeuwarden in den gezegenden ouderdom van ruim 79 jaren onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, METJE JANS DE BOER, Wed. van JOH. WILHELMUS VAN MEERLOO.

Uit aller naam:
G. DE VRIES.

HAULERWIJK, 15 Dec. 1885.

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN
zullen gehouden worden te Zutphen D. V. van af **Maandag 11** tot **Vrijdag 15 Januari a.s.**, telkens 's avonds om 8 uur.

Dat er voor gebeden wordt door velen, verwachten wij.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 74. 15 Januari 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Vanwege de Samenkomsten te Zutfen verschijnt dit No. een dag te laat.

ENGELENVREUGD.

„Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen."

'T Is niet veel, wat wij van de Engelenwereld weten, maar het weinige dat ons aangaande haar is geopenbaard, treft ons, en maakt dat wij ons tot die lieve hemelgeesten voelen aangetrokken. Zijn zij niet gedienstige geesten, uitgezonden om dergenen wil die de zaligheid zullen beërven? (Hebr. 1 : 14.) En in dezen hunnen dienst zijn zij gelukkig en volvaardig, wijl zij God en den mensch liefhebben.

Toen de Heere God de aarde grondvestte zongen deze morgensterren, deze kinderen Gods. (Job 38 : 7.) Gold hun blij gejuich de aarde, of wel den beelddrager Gods, die er als koning gesteld werd, en om Wiens wille God alles schiep? Wij gelooven, dat hun lied den mensch gold.

Is dit laatste het geval, wat moet er dan wel niet onder hen omgegaan zijn, toen zij dat schoone beeld Gods in den mensch misvormd zagen? toen zij het eerste graf, het graf van Abel aanschouwden? toen zelf een hunner, een Cherub, met een vlammend zwaard, naar de aarde gezonden werd, om Adam en Eva uit het paradijs te verdrijven en hun den weg naar den boom des levens te versperren? Voorwaar indien engelenharten kunnen zuchten en engelenoogen kunnen weenen, dan hebben zij toen gezucht en geweend.

Vol verwachting verbeidden zij, wat nu het lot van den gevallen mensch zou zijn.

Was er in den hemel iets bekend van den vrederaad Gods? of hebben zij vermoed, dat hun lieve Hemelheer niets onbeproefd zou laten om die verlorenen te redden? De schrift zegt: zij waren begeerig in te zien. — Zij trachtten te doorgronden: hoe de redding van zulke diepgevallenen, die steeds dieper in de zonden wegzonken, mogelijk was; zij poogden te verstaan: hoe zulk een onrein schepsel, als de mensch geworden was, ooit weder in de gemeenschap van den Heilige kon komen. Maar zij vermochten niet dit te vatten. De raad des heils ging engelenverstand verre te boven.

Hoe welkom was hun iedere opdracht voor de aarde.

Eindelijk, na 4000 jaren wachtens valt de sluier; een hunner, met name Gabriël, ontvangt de vereerende opdracht: naar een maagd in Nazareth te snellen, en haar te zeggen: dat zij de moeder van den beloofden Zaligmaker zou zijn. Konden engelen benijden, zij zouden gewis Gabriël benijd hebben.

De volheid des tijds breekt aan. In Bethlehems stal zien zij hun Vorst en Heer, in de windselen der armoede gewikkeld, in de kribbe nederliggen. Vol verbazing staren zij het aan, zouden zij nu zwijgen? Zouden zij, bij het leggen van den grondsteen des nieuwen hemels en der nieuwe aarde, niet andermaal, ja, op schooner wijze nog dan weleer, juichen? Zouden zij niet allen naar de aarde willen snellen om heel de menschheid toe te roepen: Uw Redder is geboren? Doch gehoorzamen is hunne zaligheid. Een hunner echter ontvangt den wenk zich naar de aarde te spoeden, ten einde aan eenige arme herders, het eerst de boodschap des heils te brengen: Hoe gewichtig is zijne zending. Zijn eigen kleed schijnt te schamel bij het uitvoeren van zulk een last. Hij ontvangt niets minder dan „de heerlijkheid des Heeren" tot een mantel, op hetzelfde oogenblik, dat zijn Heer, ontdaan van alle heerlijkheid, in doeken daar nederligt. Als iemand, die haastig is komen aanloopen en schier buiten adem is, of wiens hart huppelt van vreugde en daardoor maar in korte woorden, met tusschenpoozen, kan spreken, doet hij zijn boodschap: vreest.... niet!.... want,.... ziet, ik.... verkondig.... u.... groote.... blijdschap enz. Pas heeft hij zijn boodschap, kort, maar volledig, uit gesproken, of een gansche stoet van engelen voegt zich bij den boodschapper, en deze eerste Evangelieprediking, met zoo krachtige predikatie, wordt besloten met een verrukkelijk lied. Ook de „menigte der hemelsche heirscharen" had verlof gekregen de geboorte van den Heiland van zondaren, op aarde te vieren, en zij deed zulks met lofgeschal.

Hoe plechtig zullen die zilveren hemeltonen door de velden van Efratha, in het stille van den nacht, hebben geklonken!

Hoe veelzeggend is dat alles voor ons. Waartoe toch, lieve hemellingen verliet gij voor een oogenblik den zaligen hemel en kwaamt in deze lage streken? Wat doet uw hart zoo huppelen, en wat vervult uwen mond met lof? O, belangelooze liefde! een liefde zoo als uw Heer u die alleen kan leeren, want wat u doet zingen, betreft niet in de eerste plaats uw heil, maar het onze. Kinderen van Adam hoort gij het niet? Engelen bezingen uw heil, uw geluk, uw verlossing.

Beschamend en veroordeelend is dit lied, voor u, zoo gij nog niet zongt. U toch geldt het feit, dat zij bezingen. Maar zij kwamen zingen om uwe voorzangers te zijn, om u den toon aan te geven, om u te zeggen dat de zangtijd gekomen is, om u te zeggen wat van nu voortaan, het zalige dagwerk van kinderen der smarte mag wezen, wijl Hij geboren is, die de oorzaak aller tranen te niet zal doen, door zelve Zijne tranen, ja Zijn bloed te vergieten tot uw behoud.

Doch welk een contrast levert der engelen vreugd, der engelen lichtglans met den toestand der aarde. Gelijk in het natuurlijke op dezen oogenblik, ligt ook in het geestelijke de aarde in nachtelijk duister gehuld. „Gezeten in duisternissen en schaduwen des doods" zie daar de teekening. Ook is van uw Godverheerlijkend vreugdebedrijf geen spoor onder het menschdom te vinden; integendeel de aarde zwijgt en klaagt, zucht en kermt en zoo er zangen zijn, 't zijn liederen der ijdelheid. Uw lied wekt de weemoedige herinnering aan het verloren paradijs; toen was het op aarde ook een leven van lieven en loven, maar nu is het lied der vreugde in God verstomd.

Ook uw zang is op de aarde niet waar. Neen, reine hemelgeesten, op aarde is het niet meer: eere zij God! Integendeel, op aarde wordt Gods eere met voeten getreden, en met opgeheven vuist roept de mensch: „vervloekt zij God!"

Ook uw „vrede op aarde" is op aarde niet waar. Integendeel: de aarde is vervuld met wrevel, gedrenkt met broederbloed, een schouwplaats van twist en gekijf, haat en wraak. Hoe zou het ook anders kunnen, waar Satan overste der wereld heet, wiens parool is: „verdeel en heersch." Neen, het kan niet anders, ook in die kleine wereld van het menschenhart, waar de zwarte raaf der zonde binnentrad, ontvlood de duif des vredes.

Ook uw „in menschen een welbehagen" kan van de menschheid, liggende onder vloek en toorn, niet waar zijn. Een heilig God *moest* het aangezicht in misnoegen afwenden, en het zwaard Zijner vergeldende gerechtigheid, *moest* elk schuldig hoofd treffen.

In weerwil van dat, jubelen die hemelsche heirscharen, boven een met doornen en graven bedekt aardrijk, dit vredelied. Maar weet het, hun zingen is prediken, hun zang is profetie.

Immers nu het kind in de kribbe ligt, zingen zij zoo, en in hun zingen wijzen zij op dat kind, want in Hem, in Hem alleen, is hun lied vol goddelijke waarheid.

„Eere zij God!" dat predikt de kribbe. God de bron, de oorsprong van dit heil. Van Hem ging 's menschen redding, die aan 's menschen zijde ten eenenmale hopeloos was, uit. Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben, maar dat Hij ons lief gehad heeft en zijnen Zoon gezonden heeft tot een Zaligmaker der wereld. Ja, „*alzóó* lief" en daarom „Eere zij *God.*"

Maar ook, dat kind in de kribbe lag juist in die kribbe, die aanvang slechts zijner vernedering was en begin van zijn lijden, om alzoo Gods geschonden eere te herstellen en te gelijk eene schuldige menschheid te redden. Daartoe werd hij onzer een. Daartoe werd het „eeuwige Woord” niet slechts mensch, maar vleesch en gaf zich tot een rantsoen voor onze zonden. Eene volmaakte gerechtigheid zou Hij openbaren in het vleesch, eene volmaakte gerechtigheid zou hij verwerven voor ons. Maar daartoe moest Hij tot zonde gemaakt worden, daartoe moest hij het Lam Gods zijn, dat de zonde der wereld wegneemt en zulks kan alleen, door zóó diep te dalen als wij lagen, door zich te stellen onder de zwakheid des vleesches, onder den vloek der wet, ja door te komen tot in den bangen nacht der verlatenheid van God, en onder te gaan in de bezoldiging der zonde, dat is de dood. En waar Hij, die waarachtig mensch was, nochtans God was te prijzen tot in eeuwigheid, bewees Hij zich Gods Zoon te zijn door de opstanding uit de dooden, die als zijn hoogste triumf, de herstelling der geschonden eere Gods en de redding van doemelingen bewees.

„Vrede op aarde” zingen de engelen, maar zij zingen het met heenwijzing naar het kind in de kribbe, wiens naam Silo, Vredevorst, Rustaanbrenger is. Als Middelaar Gods en der menschen zal Hij den vrede mogelijk maken en bewerken, bewerken door het bloed zijns kruises. Die vrede, gelijk vergeving, hereeniging, zal alle verstand te boven gaan, want „Zijn rust is heerlijk.”

„In menschen een welbehagen” galmen de hemelingen, nu de Zoon, in wien God al Zijn welbehagen heeft, gekomen is om de wereld met God te verzoenen, opdat zij „aangenaam zou zijn *in den Geliefde.*”

Der engelen lofzang was niet alleen prediking maar ook profetie, eene profetie die bij de redding van elken zondaar in vervulling gaat. Jezus was geboren om in zondaarsharten geboren te kunnen worden. Die geboorte van Christus *in* ons, is noodzakelijk tot onze redding, want waarheid is het:

> Werd Christus duizendmaal in Bethlehem geboren,
> En niet in U, zoo bleeft gij nog verloren.

Kerstfeest moet het worden in ons hart en dit wordt het niet zonder dat het Kerst*feit* ook in ons feit wordt. En waar dit plaats vindt ruischt ook weder de Engelenzang, want er is blijdschap bij de engelen Gods over een zondaar, die zich bekeert.

In de bekeering des zondaars komt de Engelenzang tot haar recht. In het hoogmoedige eigengerechtige zondaarshart, waar de Farizeër nog op den troon zit, heet het: „eere zij mij!” maar pas is dat hart door genade verbroken en door schuldgevoel verslagen of de zondaar bukt als boeteling in het stof; en waar hij zich zelve beschuldigt, veroordeelt en aanklaagt, rechtvaardigt hij God. Waar zulk een verbrijzelde van hart voor God bukt, grijpen de engelen naar de harp en juichen: „Eere zij God!” wijl een eerroover Gods Gode de eer geeft. Weldra zingen zij van hem ook het „vrede op aarde,” want „God hoort de ziel, die schreiend tot Hem zucht” en „die in 't stof ligt neêrgebogen, wordt door Hem weer opgericht,” want Hij, die den hoovaardigen wederstaat, geeft den nederigen genade. Met meer dan moederlijke teederheid leidt dezelfde hand, die in het dal der verootmoediging voerde, naar den berg, op welken de Heer het heeft voorzien; dáár vloeit uit de wonden, van den om onze zonden geslagen en verbrijzelden Christus, balsem, de éénige, die in staat is de wonden van een verbrijzeld hart te genezen. Door den geloofsblik op dien gekruiste, daalt vrede in het gefolterde gemoed en weldra klinkt het daar: wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus. O zalige, zoete vrede, die 't kruis den zondaar biedt! juicht vrij gij hemellingen, want hier kwam het van het „Eere zij God” tot het „vrede op aarde” en deze geredde bewijst het bij vernieuwing: God heeft in menschen een welbehagen. En ook die geredde zelf is van de vreeze, die pijn, verlost; gereinigd van het kwaad geweten, weet hij Gode welbehagelijk te zijn, in den Geliefde, en wijl Gods Geest met zijnen geest getuigt dat hij een kind van God is, zoo juicht hij: „Mijn liefste is mijn en ik ben zijn, en zijne genegenheid is tot mij.

Profetie is der engelen lofzang, ook van het leven des geredden. Zie maar den christen in zijn leven en streven, zoeken en verlangen, hoe hij één doelwit op het oog heeft, namelijk de eere Gods. Dit is een onfeilbaar kenmerk van elk, die bij genade leeft. De geboortekreet van dit nieuwe schepsel in Christus Jezus was reeds: „Wat wilt gij Heere, dat ik doen zal.” En waar nu Gods engelen op geredde zondaren blikken, die met verloochening van zichzelven in dooding van eigen zin en wil te midden van den smaad en spot der wereld, Gods eer zoeken en ten allen tijde het verlangen openbaren:

> Mag Uw naam maar eer ontvangen
> 't Ga ons slecht of 't ga ons goed,
> Dat is Vader ons verlangen

daar vinden de engelen stof om, wijzende op zulk een kind des Vaders te zingen: „Eere zij God.”

In de openbaring van zulk een verloste komt ook het „vrede op aarde” tot zijn recht; van hem sprak de Heiland: Zalig zijn de vreedzamen (vredemakers). De vrede Gods, die in het harte des christens woont, openbaart zich in al zijn doen. Zijn voeten zijn liefelijk als dergenen, die den vrede verkondigen. In zijn huisgezin, in het maatschappelijk leven straalt er vrede van hem uit, en Gods welbehagen te doen is de lust van zijn hart.

Als zoodanig bewijst de christen, dat hij behoort tot die nieuwe schepping, waarin de vrede heerschappij zal hebben.

In dat toekomstige Vrederijk zal de Engelenzang hare volkomene vervulling erlangen.

O, dan zal het heerlijk zijn! als Satan gebonden zal worden en in den afgrond geworpen; als de zwaarden tot spaden en de spiesen tot sikkelen geslagen zullen worden; als men nergens leed zal doen op den ganschen berg van 's Heeren heiligheid; als de wolf met het lam zal verkeeren en de luipaard bij den geitenbok neder zal liggen, dan zal de aarde vol zijn van kennis des Heeren gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.

Dan zal de eere Gods op aarde, gelijk in den hemel, het hoogste zijn. Dan is alles weer in vrede en het welbehagen Gods verkregen. Dan zullen menschen en engelen te zamen juichen van die eere, van dien vrede, van dat welbehagen.

Sneek. HORN.

„Alzoo zegt de Heere Heere.”

Ezechiël IX vers 5*a*.

De wijze koning Salomo zegt in Pred. VIII: 4. „Waar het woord des konings is, daar is heerlijkheid.” Volgens eene andere vertaling: „In des konings woord is kracht.” Welke kracht moet er dan zijn in het woord van den Koning der koningen. Wij gelooven, dat het woord des Heeren allerkrachtigst is, want de Hemelen zijn gemaakt door het woord des Heeren en door den geest Zijns monds al hun heir Ps. 33 : 6.

Uit niets ontstond de heerlijke schepping. Alles werd geschapen door het woord des Heeren. „Daar zij” enz. Gen. : I.

Gods woord was genoegzaam, om het heelal in aanzijn te roepen. Datzelfde woord onderhoudt en regeert door zijne kracht nog alle dingen. Door dat woord bestaat hemel en aarde, totdat zijn woord nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde zal scheppen. Welk een kracht is er dus in het woord des Heeren.

Als wij het geopenbaarde woord des Heeren opslaan, vinden wij aldaar almacht en wijsheid vereenigd. Het kleinste woord, uit den mond des Heeren dwingt ons dan ook tot den grootsten eerbied en eischt van ons dus gehoorzaamheid tot in het kleinste toe.

Hoe bezorgd moeten wij dan zijn, om toch in de Gemeente niets tegen dat woord over te stellen, maar hetzelve die macht en kracht toe te kennen, die het toekomt, opdat niet aan menschelijke ideeën en leeringen de eer worde toegebracht, die alleen aan het goddelijk woord mag gegeven worden. Dat dan alle afgoden, als voorvaderlijke inzettingen, overleveringen enz., die den toets van het: „Alzoo zegt de Heere Heere,” niet kunnen doorstaan, verbrijzeld en vernietigd worden. Dat Woord zij onze banier, onze leuze, ja het zwaard, met hetwelk wij alleen bij machte zijn, alle menschelijke vonden en leeringen, hoe vernuftig uitgedacht, te kunnen verslaan. Laat ons de waarde van dat Woord onderteekenen.

Immers alle dienaren Gods, van alle eeuwen grondvestten hunne boodschap niet op eigen gedachten, maar op dat Woord alleen, anders ware zoodanige boodschap het aanhooren niet waardig geweest. Daardoor vindt zij opmerkzaamheid en ingang, dewijl zij een: „Alzoo zegt de Heere” voor zich heeft.

Jozua, aan den eindpaal zijns levens gekomen Joz. 24 : 2, zeide niet: „dit zeggen de vaderen, of zeg ik vanwege mijne wijsheid”, maar: „Alzoo zegt de Heer, de God Israëls.”

Toen tot Israël, Richt. 6 : 8, de profeet kwam, sprak deze niet uit zijn eigen naam, maar: „Alzoo zegt de Heer de God Israëls” Hoe vele malen vinden wij dat woord ook vooral bij de Profeten.

Alzoo zegt de Heere Heere, is de eenige macht in de gemeente. Toen in de woestijn de tabernakel werd opgericht, wie gaf toen zijne lengte en breedte op? Waarom moest het brandofferaltaar op deze plaats en het koperen waschvat op gene plaats staan? Waarom moesten op zekere tijden, zoovele varren en lammeren geofferd worden? Eenvoudig, omdat God zulks alles getoond had aan Mozes op den heiligen berg en het hem aldus gezegd had.

Zoo is het ook nu nog in de gemeente. Gehoorzame, getrouwe kinderen Gods vorderen voor alle leeringen en instellingen een uitdrukkelijk woord van den eenigen Leeraar en Heer zelven. Zij gedenken de woorden van hunnen Heer: Leert hen alles te onderhouden, wat ik u geboden heb en de waarschuwing: Tevergeefs eeren zij mij, leerende leeringen en inzettingen, die van menschen zijn. Nimmer gaf de Heer aan zijne apostelen of leerlingen vergunning om Zijne geboden te veranderen.

De Heilige Geest heeft ons veel goddelijke waarheid en vele heilige voorschriften door de apostelen gegeven en dien leerlingen van den H. Geest willen wij alle opmerkzaamheid schenken.

Wij verwerpen daarentegen alle menschelijke leer en overlevering, uit vreeze, van tekort te doen aan dat voor ons zoo heerlijke woord: „Alzoo zegt de Heere Heere.”

Dat woord bezit eene uitnemende kracht bij het vermanen. Als wij tot dwalende broeders komen en spreken in onzen naam, zij het nog zoo welgemeend en liefelijk, vinden wij toch geen ingang; maar voor het woord: „Alzoo zegt de Heere,” wordt daar, waar nog een vonkje geestelijk leven is, die vonk tot een vlam en alles komt terecht.

Ziet het bij David en Nathan. Hoe scherp spreekt Nathan in de gelijkenis David aan. Hoe licht had David toornig kunnen worden, maar toen Nathan zeide: „Alzoo zegt de Heer,” boog David niet alleen, maar zijn hart werd verbroken.

(*Wordt vervolgd.*)

IETS OVER HET GEBED.

Welk een onschatbaar voorrecht heeft de Heere God ons geschonken in het gebed. De mensch mag tot God, het schepsel mag tot zijn Schepper, de zondaar mag tot den Heilige naderen. God zelf noodigt den mensch daartoe en maakte hem zulks mogelijk door zelve eerst tot den mensch te komen in Christus. Ware God niet tot ons gekomen, wij zouden niet tot Hem kunnen gaan.

Wij bezitten in de H. Schrift belangrijke onderwijzingen met betrekking tot het gebed, waarop wij wel acht dienen te geven.

De dichter van Ps. 25 zegt: Tot u o Heere! hef ik mijne ziel op. 't Gebed moet zijn een opheffen der ziel tot God. Als wij onze handen vouwen en onze oogen sluiten en onze lippen een gebed, zoogenaamd, uitspreken, is het volstrekt nog niet bewezen. dat wij bidden. De Heiland zeide tot de Samaritaansche vrouw: „Gijlieden aanbidt wat gij niet weet;" hoe beschamend niet waar, en hoe van toepassing op menig bidder. En de Heer vervolgt: Wij aanbidden wat wij weten. God is een geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. De vader zoekt ook dezulken die Hem alzoo aanbidden." Ons gebed moet dus zijn in *geest* en *waarheid*. Welk een blindheid aan de eene zijde en welk een vermetelheid aan de andere zijde spreekt er uit veler gebed, dat niets anders is dan een vloed van woorden, zonder verheffing der ziel, ja, van woorden soms teeder en innig, die echter in schreiende tegenstelling staan met den toestand van het hart des bidders. Hoe spreken de lippen soms het „lieve hemelsche vader" uit, terwijl in het hart geen vonk van liefde, eerbied en vertrouwen gevonden wordt. Vermetel is zulk bidden, dewijl het van de veronderstelling uitgaat, dat men den Alwetende door schoone woorden kan misleiden.

In de gelijkenis van den Farizeër en den Tollenaar teekent de Heer het hart des waren bidders als een verbroken hart, vol schuldgevoel en berouw, d. i. vol van waarheid. Met zulk een hart kan God te doen hebben. Hij slaat toch, schoon oneindig hoog, op hen het oog, die ned'rig knielen; maar ziet van ver met gramschap aan, den ijd'len waan, der trotsche zielen. God eischt waarheid in het binnenste en zegt: „Toon mij uwe gedaante, en laat mij uwe stem hooren."

Ook toont de Heer, dat in het gebed eenvoud het kenmerk is van het ware. Een verbrijzeld hart, heeft meer zuchten dan woorden, zie het maar bij den Tollenaar; hoe kort is zijn gebed in vergelijking met dat van den Farizeër.

In de bergrede zegt de Heer dan ook: „Als gij bidt, zoo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen: want zij meenen, dat zij door de veelheid hunner woorden zullen verhoord worden. Wordt dan hun niet gelijk: want uw Vader weet wat gij van noode hebt, eer gij hem bidt.

Ook zegt de Schrift dat ons gebed *geloovig* moet zijn, want: „Die tot God komt, moet gelooven dat Hij is, en een Belooner is, dergenen die Hem zoeken." En elders: „Die twijfelt, meene niet dat hij iets ontvangen zal van den Heere."

S. H.

JEZUS MIJN TOEVLUCHT.

Jezus, mijn toevlucht, — draag Gij mij teeder,
Waar mij èn krachten ontzinken èn lust;
'k Buig op Uw hand in vermoeidheid mij neder —
Gij zijt mijn rust.

Jezus mijn toevlucht, — hoed mij voor dwalen,
Waar ik in 't duister alleen sta en zwicht;
Laat dan Uw oog ook mijn binnenst bestralen,
Gij zijt mijn licht.

Jezus mijn toevlucht, — gij kent het woeden,
't Buldren der stormen en 't golvengeklots;
Gij hebt verwonnen, Gij kunt mij hoeden —
Gij zijt mijn rots.

Jezus mijn toevlucht, — hateren dreigen,
Ach, en mijn kracht is vergaan en verspild;
Heer! ik versaag niet, 'k weet mij uw eigen —
Gij zijt mijn schild.

Jezus mijn toevlucht! — in Uw nabijheid
Is voor verlorenen levensgeneugt;
Gij geeft mij vrede, verlossing en vrijheid —
Gij zijt mijn vreugd.

Jezus mijn toevlucht! — lichtstar en leven,
Neen, voor Uw liefde is geen maatstaf of peil;
Gij hebt voor eeuwig Uzelf ons gegeven, —
Gij zijt mijn heil.

Jezus mijn toevlucht! — nooit zal ik bukken,
Wat mij belage, met U sta ik pal;
'k Weet uit Uw hand kan geen heirmacht mij rukken,
Gij zijt mijn AL!

SPROKKELINGEN.

Hoe meer ik de Schrift onderzoek, des te meer wast mijne overtuiging, dat de doop der kleine kinderen eene instelling is, die het gebod des Heeren krachteloos maakt.

Met het vraagstuk des doops staat of valt het gansche wezen en karakter eener Gemeente.

Overal pleit men voor den kinderdoop, maar schier nergens durft men voor Gods aangezicht verklaren, dat de uitsluiting der kleine kinderen van den doop Gode een gruwel is.

De verwerping van den kinderdoop is de voorwaarde, zonder welke geene ware hervorming der Gemeente Gods kan aangevangen worden.

Zoo eenig kerkelijk leerstuk, dan is het dat des kinderdoops, dat ingrijpt tot in het hart van het staatkundige leven, en daarom is gewis ook geene instelling zoo onuitroeibaar als deze.

Welnu, wil de wereld zonder geloof, door de geboorte en besprenging, christen zijn, dat wij haar de kinderbesprenging laten behouden! Wij staan haar daarmede niets af, wat der Gemeente toebehoort Maar o! mochten de kinderen Gods wijzer zijn in hun geslachte, en zich onbesmet houden van die praktijk der wereld, want dwaasheid is het voor den Heere, en Zijn zegen kan er in eeuwigheid niet op rusten. Hij wil, dat Zijne Gemeente afgezonderd van de wereld dáár sta, als een innig verbonden, hoorbaar en zichtbaar lichaam tot de wereld spreke en op haar werke ter behoudenis.

Zutfen, Febr. 1845. J. DE LIEFDE.

EEN MAN ZONDER ZIEL.

De heer Robertson deelt mede:

„Op een avond in eene samenkomst hoorde ik een dorpspredikant de volgende geschiedenis vertellen": Hij zeide: „Het gebeurde eens, terwijl ik huisbezoek deed in mijn district, dat ik in een boerenhuis ging. Nadat de familieleden, alsook de dienstboden te zamen geroepen waren, en ik juist was begonnen te spreken, bemerkte ik, door het venster ziende, dat er een man werkte op het land van den boer. „Wie is dat," vroeg ik den boer, „ik meende te hebben verstaan, dat u zeide, dat allen hier waren," „O ja," antwoordde hij, „uitgezonderd onnoozele Jan; het is nergens goed voor, hem binnen te brengen." Ik zeide: „hij behoorde met de anderen te zijn binnengeroepen, zend terstond om hem." Er werd aan mijn verzoek voldaan, en hij werd weldra binnengebracht. Voor dat ik de plaats verliet vroeg ik hem: „Wel Jan hebt gij een ziel?" „Neen ik heb geen ziel," gaf hij ten antwoord. „Hebt gij geen ziel Jan?" Hij zeide wederom: „Neen mijnheer, ik heb geen ziel, want ik heb haar lang geleden aan Jezus gegeven." Ik verliet de boerenplaats, denkende aan dat vers in Gods Woord: „Die dezen weg bewandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen." Jesaja 35: 8.

The Christian Herald.

H. o. F. W. E. D. H.

WILLIAM HUNTER.

DE MOEDIGE JEUGDIGE MARTELAAR.

De martelaren van ouds, gevoelden behoefte van moed, en daarvoor wendden zij zich tot God, en voegden bij hun geloof volharding. Onder deze helden, welker de wereld niet waardig was, (Hebr. 11: 38), was William Hunter, een jongeling van slechts negentien jaren, die door zijne ouders in de vreeze Gods opgevoed was. Het was ten tijde, dat Koningin Maria over Engeland regeerde en de Paus van Rome schier onbeperkt heerschappij voerde over Brittannië, en het vaste land van Europa. Er werd een wet uitgevaardigd, dat ieder verplicht was, de communie van de Paaschmis te ontvangen. Maar Hunter geloofde, dat het kwaad was in de oogen des Heeren, het bevel van den Paus te gehoorzamen, en hij weigerde het. Hiervoor werd hij bedreigd, voor den Bisschop te zullen worden gebracht.

Den volgenden dag geschiedde de bedreiging op nieuw, doch ook nu weigerde hij zich aan de orders der koningin te onderwerpen, zeggende „God alleen is Heere over de gewetens der menschen." Toen werd hij gevangen genomen, en vierentwintig uren in boeien gesloten, en daarna voor de geloofsrechtbank ter verantwoording geroepen. De jonge man gaf nederig, maar onbeschroomd getuigenis van Gods dierbare waarheid: en hierop werd hij terstond als een ketter met de goddeloozen en gruwelijken gerekend.

De Bisschop van Londen, met name Bonner, wendde alle list en geslepenheid aan, om den moedigen jongeling er toe te brengen zijn Zaligmaker te verloochenen. Maar door Gods genade stond William vast, en getuigde vrijmoedig van Christus, als Koning in Sion, als den eenigen wetgever van zijne gemeente. Hierop gaf de Bisschop orders om William op nieuw in de gevangenis te werpen, waar hij met een korst brood en een kop water twee dagen en nachten bleef. Daarna werd hij weder voor den Bisschop gebracht, die wilde, dat hij zijne woorden zou herroepen, maar toen het hem mislukte, gaf hij bevel hem in de gevangenis te zetten en in zware boeien te sluiten.

Bij een latere ontmoeting vroeg de Bisschop hem hoe oud hij was, en toen William antwoordde: negentien jaren, zeide de Bisschop woest: „Wel gij zult verbrand worden voor gij twintig zijt, indien gij niet doet, wat ik u zeg." William antwoordde met een glimlach op zijn gelaat: „God sterkt mij in zijne waarheid." Negen maanden lang zat deze edele Christenjongeling gevangen in eenen vuilen, dompigen kerker; onderscheidene malen werd hij voor den Bisschop gebracht, en ten laatste ter dood veroordeeld. Zijn vader en moeder bezochten hem, en trachten hun zoon te versterken, om getrouw te zijn tot den dood. William antwoordde: „voor de weinige pijn, die ik zal lijden, en welke spoedig ten einde is, heeft Christus mij eene kroon en eeuwige vreugde beloofd; en zoude ik nu niet blij zijn, moeder?"

Toen de morgen, zijn laatste morgen op aarde, daar was, en een goede vriend hem zeide, niet te vreezen, antwoordde hij heldhaftig: „Ik dank God, ik ben niet bevreesd." Toen hij tot de plaats gekomen was, waar hij moest lijden, knielde William Hunter neder en bad, en daarna getuigde hij, dat hij ging sterven om zijn geloof in Christus, en om de gehoorzaamheid aan Zijn gezag.

Staande bij den paal, smeekte hij: *„Zoon van God schijn op mij."* Oogenblikkelijk brak de zon door eene duistere wolk en scheen met zulk een glans in het aangezicht van den martelaar, dat hij bijna zijne oogen niet open kon houden. Het volk was hierover grootelijks verwonderd, omdat het te voren zeer duister en bewolkt was. Het vuur werd aangestoken, nog eenmaal blikte de edele jeugdige martelaar naar den hemel en riep: „Heere, Heere, Heere, ontvang mijnen geest." Toen zonk zijn hoofd in den stikkenden rook, en zijn verloste geest steeg op tot Hem, voor Wien hij hier zijn leven had gegeven.

Breutwood Essek, is de plaats, waar deze geloofsheld den marteldood stierf, en op diezelfde plek, staat nu een standbeeld waarop deze woorden zijn gegrift: Welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt, de kracht des vuurs hebben uitgebluscht, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in den krijg sterk geworden zijn,

heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht. De vrouwen hebben hare dooden uit de opstanding wedergekregen; en anderen zijn uitgerekt geworden, de aangebodene verlossing met aannemende, opdat zij eene betere opstanding verkrijgen zouden. En anderen hebben bespottingen en geeselen geproefd, en ook banden en gevangenis; Zijn gesteenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht' hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde. Hebr. 11 : 33 — 37.

The Christian Herald. E. W. E. DE HART.

ZENDINGSBERICHTEN.

AFRIKA.

De zendingsstoomboot „Stanley" van de internationale zendingsvereeniging is, door Afrikaners gedragen, te Stanley-Pool aangekomen; het weder in elkander zetten dier boot ging zoo snel mogelijk in zijn werk.

De Roomsch-Katholieken hebben 40 zendelingen in de Congo-streken gezonden; doch tegen hunne gewone wijze van handelen in, hebben zij zich op zekere afstanden van de posten der protestantsche zendelingen neergezet.

Den 19 Augustus j.l. vertrokken 5 engelsche Baptisten-zendelingen van Liverpool naar de Congo, begeleid door br. T. J. Comber, die reeds vroeger daar geweest is.

De zendingsstoomboot „Good News" (blijde boodschap) van het Londensche zendingsgenootschap is aan het meer Tanganijka gelukkig van stapel geloopen.

De zendeling T. Coillard en zijne geleiders werden hartelijk welkom geheeten in Barotsithal. De eerste minister van den nieuwen koning sprak hem aldus aan: „Wij heeten u welkom. Gij brengt ons zegen en vrede, slaap en voldoening. Ons land is een land des bloeds. Onze harten zijn geel (dat beteekent: vol nijd en boosheid). Het volk is moede en verlangt naar rust. Komt, maakt ons beter en leert ons."

Och, dat op alle plaatsen der aarde zulk een verlangen naar het Evangelie van God en Zijnen Zoon gevonden werd.

N. v. B.

GEDACHTEN.

De mensch heeft hier slechts weinig noodig en dat weinige maar kort.

OLIVER GOLDSMITH.

Er zijn geene onvolkomene levens en te vroege sterfbedden. Voor het oog des geloofs is de afgebroken pilaar op onze kerkhoven eene sentimenteele leugen. Geen christelijk leven wordt zóó afgebroken; het verheft zich regelmatig naar boven en zijn kapiteel is omkranst met hemelsche amaranthen. In zeker opzicht is ons aller leven onvolkomen, maar in anderen zin is het dat niet, want „wij zijn onsterfelijk, totdat ons werk is afgedaan." Dr. A. MACLAREN.

De liefde van Christus is als het blauwe uitspansel, waarvan gij de uitgestrektheid met uw oog niet kunt meten. Zij is als de zee, in wier diepten gij met uwe oogen een eind weegs moogt kunnen doordringen, maar die onpeilbaar zijn.

Mc. CHEYNE.

Waar is de brandende oven, die heet genoeg is om ons wanhopig te maken, zoolang wij eene gedaante bij ons zien, gelijk aan den Zoon van God? HUNTINGTON.

ALLERLEI.

De welbekende Amerikaansche Evangelisten Moody en Sankey, hielden tegen het einde des vorigen jaars in hun vaderland te Orange, N. I. weer zeer gezegende samenkomsten, waaraan zoowel des morgens als des avonds groote menschenmassa's deelnamen. De zaal, waarin ze gehouden werden heeft 4500 zitplaatsen, en deze waren bij elke samenkomst alle bezet. Na de toespraken werden gebedsvergaderingen gehouden in een der Baptistenkerken, alwaar zoekende zielen dan raad en voorlichting konden bekomen. Hiervan werd door velen gebruik gemaakt, en na elke samenkomst was zoowel het hoofd- als nevengebouw der kerk geheel gevuld. Velen werden opgewekt en vroegen vol bekommering naar den weg der zaligheid, en een groot getal hunner beleden het heil in Christus te hebben gevonden.

— Ter nagedachtenis van den met recht beroemden zendeling William Carey, werd aan den ingang der kerk van het dorp Paulerspury, Northamptonshire, (Engeland) in de nabijheid van het graf zijns vaders Edmund Carey, een koperen gedenkteeken opgericht, met het opschrift: „Ter eere Gods en tot nagedachtenis van Dr. Wm. Carey, Zendeling en Orientalist, die te Paulerspury den 17den Augustus 1761 geboren werd. Hij stierf te Seranpore, Indië, den 9den Juni 1834."

— In den staat Georgia, (N. A.) hebben de Baptisten het honderdjarig bestaan der vereeniging hunner Gemeenten feestelijk herdacht. Voor 100 jaar waren in dien Staat slechts 5 Gemeenten met 420 leden; thans heeft men er 2500 Gemeenten met een gezamenlijk ledental van 255000. Van dezen behooren 130000 tot de blanken. De eerste Baptistenprediker, die te Augusta zijn eerste prediking hield, werd toen door den Sherif, (Engelsche landrechter) van het plein der Episkopaalsche kerk gegeeseld. Thans bevinden zich in die stad 9000 Baptisten.

— Evangelisatie in Frankrijk. De 14jarige werkzaamheid van den Schotschen Evangelist Mc. All., heeft een zeer zegenrijk gevolg verkregen; vele evangelisatievereenigingen zijn door hem overvleugeld geworden. In Parijs alleen zijn nu 34 zalen geopend, in welke het woord Gods verkondigd wordt; 60 andere lokalen zijn buitendien in andere steden van Frankrijk, als Lyon, Marseille, Bordaux, Toulouse, Montaubon etc. geopend. Er worden afzonderlijke vergaderingen gehouden voor kinderen, voor jongelingen, voor vrouwen, en met werkliedenvereenigingen en dergel. In Marseille heeft Mc. All. een soort Evangelisatieschool gevestigd. Het laatste jaarverslag wijst eene uitgaaf van 359.339 Frs. aan.

— Het „Home Mission Monthly" van November j.l. deelt het volgende mede, betreffende eene bewering van den Paus, als zoude hij eene gewichtige ontdekking gedaan hebben:

Paus Leo XIII vaardigde voor eenige maanden een bul uit, in welke het gebeente, dat te Compastella, in Spanje, gevonden werd, voor dat van den apostel Jakobus verklaard wordt. Zij vermelt voorts een aantal dwaze tradities, betrekkelijk de overbrenging van het lichaam van Jakobus uit Judea naar Spanje, hoe de kennis van de plaats, waar het begraven werd, geheel verloren ging en hoe het overblijfsel nu door het verschijnen van een wondersteen, die de plaats aanwees, weder ontdekt werd. Met bijvoeging van eene menigte kinderachtige fabelen verklaart de Paus alzoo, dat de kortelings gevonden beenderen werkelijk de overblijfselen van den apostel Jakobus zijn. Wanneer wij nu in aanmerking nemen, dat deze Paus voor een der verstandigste en vrijzinnigste van allen, die op den pauselijken stoel gezeten hebben, beschouwd wordt, dan worden wij verbaasd bij de gedachte aan de lichtgeloovigheid, de onwetendheid en het bijgeloof, in de hoofden en harten zijner kudde.

G. N. v. B.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. Er is blijdschap, groote blijdschap in Bethlehem geboren, dat ervaart elke gemeente, die kribbe en kruis tot middelpunt heeft.

De eerste zondag in 't nieuwe jaar was weder een ware feestdag. Twee zusters werden gedoopt; een niet onaanzienlijk getal hoorders woonde de prediking en doopsbediening bij — ook schaarden zich vele broeders en zusters rondom 's Heeren tafel. Het was er recht goed. „Hij leidde ons in het wijnhuis."

Op 6 Januari vierden wij weder een huiselijk feest. Broeder K. verjaarde. De gemeente toonde hem hoe zij zijn arbeid onder ons waardeert.

HENGELOO. De Kerstdagen waren ook voor ons dagen van zegen. De Heere Jezus openbaarde zich ook aan ons in Zijne blijvende zondaarsliefde. Op vier plaatsen hadden wij een kerstboom, rondom welke wij de kinderen van vier Zondagscholen mochten wijzen op den grooten Kindervriend.

Op den middag van Nieuwjaarsdag hadden wij een rechte opgewekte Gemeentevergadering. Daar heerschte onder de broeders en zusters een geest van dankbaarheid aan den Heere, en lust om voor Hem te blijven leven en arbeiden.

Dit werd ook daarin openbaar, dat er dien middag geteekend werd voor een Avondmaalstel, waaraan de Gemeente al reeds lang behoefte had. Tevens kunnen wij mededeelen, dat in den laatsten tijd drie personen beleden hebben van tot den Heere te zijn gekomen. Ook zijn er anderen, die niet verre zijn van het Koninkrijk Gods. De Heere verhoort de gebeden, die gedurig tot Hem opgezonden worden; of die toegebrachten aan de Gemeente zullen komen is eene hoop met vreeze. Zij hebben veel strijd. De Heere gorde hen aan.

VARIA.

DE PREEK VAN EEN HANSWORST.

In Virginië zag zich onlangs de hanswors van een circus gedrongen, aan het slot der voorstelling eenige ernstige woorden te spreken, welke verdienen door velen, buiten degenen die ze gehoord hebben, aandachtig overwogen te worden. Terwijl hij met zijn bemorst aangezicht en in zijne bonte kleeding voor het publiek trad, zeide hij:

„Wij hebben heden hier 600 dollar (ƒ 1440.—) ontvangen, dat is meer, geloof ik, dan menig prediker van het Evangelie voor zijn arbeid in een geheel jaar ontvangt. Een groot deel van dit geld wordt door vrome (?) lieden betaald, en een groot deel der toeschouwers bestaat uit menschen, die ook de kerk bezoeken; ik wilde wel eens weten hoe zij hun hier zijn rechtvaardigen? Wanneer uw prediker u bidt hem behulpzaam te zijn bij de uitbreiding van het Evangelie, dan zijt gij te arm om iets te geven, maar gij komt hier heen en betaalt ur halve gulden, om van mij onzin te hooren. Ik ben een gek, wijl ik daarvoor betaald word; ik verdien daarmeê mijn brood. Gij geeft voor verstandig te zijn, en toch begunstigt gij mijne dwaasheid. Wellicht zegt gij: wij zijn niet hier gekomen om de circus te zien, maar de dieren. Waarom hebt gij ze dan niet bezien en zijt eenvoudig weêr heengegaan? Dit is waarlijk de rechte plaats niet voor christenmenschen; schaamt gij u niet, dat gij u aan zulk een plaats vinden laat?"

ABONNEMENTSGELDEN.

Wed. E. E. V. te Schiermonnikoog ƒ 1.30; P. F. te Warmenhuizen ƒ 1.30; Mej. A. F. te Nieuwepekela ƒ 21.83.

Bij den heer HORN te Sneek ingekomen van H. te IJ ƒ 1.30; K. te G. ƒ 1.30; L. R. te E. ƒ 1.30; v. T. te S. ƒ 1.30; P. R. te W. ƒ 1.30, en A. S. te W. ƒ 1.30.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

*** Verloofd:

F. IDEMA, van Slochteren

en

H. LAMMERS, van Foxhol.

1 Jan. 1886.

De ondergeteekende beveelt zich aan tot het maken van **NIEUWE ZEILEN** en **'t verstellen er van**, alsmede **Linnen-, Touw- en Sigarenhandel**, en **Zakkenverhuurder.**

L. DRIJFHAMER,

Nieuwe Weg, Appingedam.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 75. 1 Februari 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE ZONDE.

Hoedt u voor lichtzinnige gedachten over de zonde. Bij onze bekeering is het geweten zoo teeder, dat wij voor de kleinste zonde bevreesd zijn. De nieuwbekeerden hebben een heiligen schroom, eene reine vreeze om God te beleedigen. Maar helaas! de frissche dauw op deze eerste rijpe vruchten werd weldra door de ruwe aanraking der omringende wereld weggenomen; de gevoelige plant der jeugdige godzaligheid wordt in later leven een wilg, te spoedig zwichtende. Het is eene treurige waarheid dat zelfs een christen zoo kan verhard worden, dat de zonde, die hem eens verschrikte, hem niet het minst verontrust. Langzamerhand wordt men met de zonde gemeenzaam. Het oor, hetwelk het gebulder der kanonnen heeft vernomen, zal geene zwakke geluiden opmerken. In het eerst verschrikt een kleine zonde ons, maar het duurt niet lang of wij zeggen: „Is het niet een kleine zonde?" Dan volgt een andere, een grootere, vervolgens nog een andere, totdat wij langzamerhand de zonde slechts als een klein kwaad beginnen te beschouwen, en volgt een onheilige hoogmoed: „Wij zijn niet in openbare zonden gevallen; wel is waar wij struikelen nu en dan, maar over het geheel stonden wij recht. Wij mogen een onheilig woord gesproken hebben, maar de meeste onzer gesprekken waren goed." Aldus vergoêlijken wij de zonde, wij werpen een dekmantel over haar heen; wij noemen haar met zachte namen. Christen, hoed u, dat gij licht over de zonde zoudt denken. Neem u in acht, opdat zij de overhand niet in u krijge. De zonde een gering iets? Is zij geen vergif? Wie kent hare doodelijkheid? De zonde, een gering iets? Verderven de kleine vossen de druiven niet? Bouwt het kleine koraaldiertje niet eene rots, welke een oorlogschip doet te gronde gaan? Vellen geringe slagen geen hooge eiken neder? Worden door gedurige druppels de steenen niet uitgehold? De zonde een gering iets? Zij kroonde het hoofd des Verlossers met doornen en doorboorde Zijn hart? Zij deed Hem angst, bitterheid en smart doorstaan. Zoudt gij de minste zonde in de schalen der eeuwigheid wegen, zoo zoudt gij haar als een slang ontvlieden en den minsten schijn des kwaads verfoeien. Beschouw elke zonde als iets, dat den Zaligmaker aan het kruis hechtte, en gij zult zien, dat zij inderdaad is „bovenmate zondig."

SPURGEON.

„Alzoo zegt de Heere Heere."

Ezechiël IX vers 5*a*.

(Vervolg.)

Wat was het gevolg van koning Sauls ongehoorzaamheid aan 's Heeren Woord? Zijn koninkrijk werd van hem genomen en aan zijnen naaste, die beter was dan hij, gegeven; en toen hij zich verhief bij het offeren en niet letterlijk Gods geboden opvolgde, voor altijd verworpen.

Als dus eene christelijke gemeente voortgaat tegen beter weten in, tegen de uitdrukkelijke geboden Gods te leeren en te handelen, dan zal, even als Saul door God verworpen is, zulk eene gemeente voor het aangezicht Gods niet kunnen bestaan. Wanneer een persoon, die licht in de waarheid Gods heeft gekregen, voortgaat moedwillig zijne oogen en zijn hart te sluiten voor 's Heeren wil, dan zal hij veel moeten ontberen en veel zegen en blijdschap missen, die alleen het deel zijn van hen, die den Heer volgen in Zijne geboden. Hij berokkent zich veel verdriet, die zich tegenover des Heeren woord plaatst.

Het is te vreezen dat velen des Heeren woord behandelen als menschelijke meeningen.

Hoe dikwerf hoort men spreken van „ons gevoelen, en van uw gevoelen," alsof onze zaligheid en het doen van 's Heeren wil afhankelijk ware van ons gevoelen. Laat ons toch bedenken dat, ofschoon ons geweten ons soms niet aanklaagt wegens dwalingen, uit gebrek aan kennis van 's Heeren woord, wij toch schuldig staan wegens die dwalingen. Die den weg zal geweten hebben zal met vele slagen geslagen worden; die den weg niet zal geweten hebben met weinige, maar toch ook geslagen.

O, geliefden! hoort de stem van uwen grooten Leeraar en Meester, die zegt: „Als gij Mij liefhebt, zoo houdt Mijne geboden, en die Mijne geboden heeft en bewaart, die is het, die Mij lief heeft, en die Mij lief heeft zal van Mijnen Vader geliefd worden, en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelven aan hem openbaren."

Laat ons dan Zijne geboden liefhebben, ons daaraan vastklemmen en nimmer daarvan wijken, wat er ook geschieden moge.

En nu, geliefde lezers, vergunt mij u te vragen: Berust uwe hoop op den hemel, op datgene, wat bestand is tegen het woord: „Alzoo zegt de Heere Heere"?

Of bouwt gij uwe hoop op uw gevoel, op uwe leerstellingen, of op uwe leeraars, hoe getrouw zij u ook des Heeren woord verkondigen?

O, laat mij u toeroepen: uw gevoel kan u bedriegen, daarom stelt u geheel oprecht voor Gods aangezicht. Vertrouwt alleen op Zijn woord en laat niets uw hart innemen, dat den toets van dat woord niet kan doorstaan. Gedenkt aan de discipelen te Berea, die zooveel edeler waren dan de Thessalonicensers. Zij onderzochten het Woord, en of de dingen, die de apostelen hun verkondigden, wel volgens dat woord waren. Vertrouwt ook zelfs dit schrijven niet, onderzoekt het, of het naar het woord Gods is, maar zoo gij bevindt, dat het waarheid is, o, verwerp het dan niet en gij zult van dag tot dag toenemen in de kennis van God en Zijne geboden, en bespeuren, dat zij liefelijk zijn; uwe vrede zal vermenigvuldigd en de Heer in u verheerlijkt worden.

Velen zullen bij de lezing van bovenstaande gevraagd hebben: Waartoe dit schrijven en juist nu?

Ik gevoel mij verplicht, daarop het volgende te antwoorden:

De ernstige tijd, die wij beleven, en de vele verwikkelingen en strijd in de Hervormde kerk, deden mij hopen, dat velen de oogen zouden opengaan voor het onware in dat kerkgenootschap. In den strijd in dat genootschap, omtrent het al of niet aannemen tot lidmaten van hen, die bij moderne predikanten geleerd hebben, vindt men daarvan een bewijs. Als eenvoudige en ongeleerde, begreep ik niet, hoe die adspirant lidmaten zoo onnoozel konden zijn. In hunne plaats had ik geene moeite gemaakt, maar was eenvoudig aan het Avondmaal gaan aanzitten, want ze zijn immers als lidmaten gedoopt! Ik moet erkennen, dat ik het altijd zeer vreemd vond, dat, als men ergens reeds jaren lang lidmaat van is, men dan nog als lidmaat moet aangenomen worden. Maar wat toch zoo vele theologen zeggen, heeft toch zeker zijn grond in Gods woord en dan kan volgens 's Heeren beloften en woord, een eenvoudige dat daarin ook vinden. Ik neem mijnen bijbel op, en doorzoek dien bij vernieuwing, maar vind daarin geen kinderdoop, geen aanneming of bevestiging vermeld. Integendeel vind ik, dat het alles slechts menschenvond en menschenleer is en dan het gebod des Heeren krachteloos is gemaakt door menschelijke inzettingen.

Laat ons het daartoe, onder afsmeeking van voorlichting door den Heiligen Geest, onderzoeken.

Wij lezen in het formulier van den heiligen doop? bij de eerste vraag aan de ouders: of zij niet bekennen, dat de kinderen in Christus geheiligd zijn en daarom als lidmaten Zijner Gemeente behooren gedoopt te worden. Ik vraag in allen ernst en met liefde: Wie kan mij in 's Heeren woord ééne enkele plaats aanwijzen, waar zulks

staat. De aanhaling in het formulier, Hand. 2 : 39, „U komt de belofte toe en uwen kinderen" enz. toont duidelijk aan, dat het woord kinderen beteekent nakomelingschap en dan toch zeker alleen, die daartoe geroepen zijn, die dus het Evangelie der Verlossing hebben aangenomen, dus zelfstandige zelfbewuste personen, die gelooven en dus geene zuigelingen, bij welke natuurlijk geen sprake is van gelooven.

Daarbij is nog de vraag, of die belofte, waarvan in dat vers sprake is, wel betrekking heeft op den doop, dan wel op den Heiligen Geest, die ontvangen wordt na geloof en doop, en dus terug slaat op vers 17. Dan is het des te duidelijker, dat het slechts betrekking heeft op zelfbewuste personen.

Reeds vroeger is aangetoond in den eersten jaargang van „De Christen" No. 11, hoe door het brengen van onbewuste zuigelingen in de Gemeente het doel des Heeren is miskend en vernietigd. Waar vinden wij een „Alzoo zegt de Heere" voor de uitoefening van eene handeling, zoo geheel in strijd met den wil des Heeren.

Daarna wordt het kind zoogenaamd gedoopt, namelijk de predikant doopt zijne vingeren in het water, en besprengt het kind. Waar vinden wij eene aanwijzing in 's Heeren woord, dat doopen in water beteekent, besprengen met water? Voor hen, die het onderscheid willen leeren kennen en wat God door die woorden verstaat, verwijs ik naar Lev. 4: 6, waar wij lezen: „En de priester zal zijn vinger in dat bloed *doopen* en van dat bloed zal hij zevenmaal *sprengen* voor het aangezicht des Heeren" enz. en wij kunnen veilig aannemen, dat onze Heiland en Zijne Apostelen, dat verschil goed verstonden. Nu gesteld, het kind wordt gedoopt; maar alhoewel het volgens het formulier als lidmaat gedoopt werd, is het nog geen lidmaat, maar moet eerst na verloop van 16 à 20 jaar, ja soms nog langer, eene belijdenis des geloofs afleggen om als zoodanig erkend te worden. Eilieve, helpt mij toch 's Heeren Woord doorzoeken tot bewijs voor zulk eene eigenmachtige handeling.

Wij lezen overal in 's Heeren Woord, dat er eerst eene belijdenis des geloofs wordt afgelegd, en dan volgt de doop, en dadelijk daarop bij den doop, opname in de Gemeente. Dus is de doop de opname in de Gemeente. Mogen wij dan met recht vragen: Waar vindt gij in 's Heeren Woord de zoogenaamde aanneming, en waar vindt gij de kerkelijke bevestiging gepredikt? Neen, inderdaad, daarop past geen: „Alzoo zegt de Heere Heere," maar het verdient alleen den naam van niets beteekenende, menschelijke leeringen en instellingen.

Is het wonder, dat er nu zulk een oordeel komt over een dusdanig verzaken van 's Heeren woord en dat nog wel door dezulken die zich noemen: „Kerke Christi."

Het zij verre van ons, te twijfelen aan het geloof van vele leden van verschillende kerkgenootschappen, maar wij zouden niet gaarne het gevaar met hen willen deelen, van niet gedoopt te zijn naar 's Heeren gebod, uit vreeze, dat als wij den Heer zullen ontmoeten en Hij ons de vraag deed: Waarom zijt gij niet gedoopt volgens het voorbeeld en het bevel, dat Ik u heb nagelaten, wij dan beschaamd voor Hem zouden staan.

O, geliefden, toen onze Heiland op dertigjarigen leeftijd bij Johannes den Dooper kwam om gedoopt te worden, behoefde Hij dien niet als afwassching Zijner zonden, maar wel zeide Hij tot Johannes op diens tegenwerping: „Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen." Waar hij ons is voorgegaan, waartoe dan langer gedwaald door Zijn gebod niet te vervullen en het geringer te schatten dan menschelijke instellingen. Schroomt niet langer de smaadheid van Christus op u te nemen, want nog is het een smaad bij vele Christenen, om den Heer meer te gehoorzamen dan den menschen. O ik bid u, met allen aandrang der liefde: Onderzoekt de Schriften en denkt om de waarschuwing in Jeremia 17 vers 5. Zoo zegt de Heer: „Vervloekt is de man, die op een mensch vertrouwt, en vleesch tot zijn arm stelt."

En wat doet gij anders, zoo gij 's Heeren Woord nalaat, en geboden van menschen, die geheel het doel van Zijn gebod omverwerpen, betracht en najaagt?

Zijt gij niet bevreesd, dat de Heere u even als den Farizeër het woord zal toevoegen: Gij hebt mijn gebod krachteloos gemaakt door menschelijke inzettingen. Wij herhalen het om uws zelfs wille. Neemt toch niets aan, dat niet den toets kan doorstaan van het woord „Alzoo zegt de Heere Heere."

A. H. R.

HET OORDEEL!

„Ziet mijn knecht, welken Ik verkoren heb, in welken mijne ziel een welbehagen heeft; Ik zal mijnen Geest op hem leggen en hij zal het oordeel den heidenen verkondigen — en in Zijnen naam zullen de heidenen hopen." (Matth. XII: 18—21.)

Het is in den tegenwoordigen tijd eene zaak van belang, dat de Christen zich een recht denkbeeld make van het oordeel Gods.

Niet, dat de overigen daarbij minder belang hebben — evenzeer; maar er zijn onder de Christenen zulke vreemde denkbeelden dienaangaande ingeslopen, dat, wanneer deze in samenhang met het Woord van den Heer Jezus zullen gebracht worden, zij volstrekt daaraan niet willen aansluiten, ja regelrecht daarmede in strijd zijn.

De Heer en Zijne apostelen spraken somtijds van beschaamd gemaakt te kunnen worden in Zijne toekomst. Wanneer wij ons een verkeerd denkbeeld maken van het oordeel Gods, wij zouden niet alleen beschaamd gemaakt kunnen worden, maar het zoude ons tot onherstelbare schade kunnen zijn.

Daarom hoop ik aan de lezers van „De Christen" geenen ondienst te doen, door hunne aandacht eenige oogenblikken bij dit onderwerp te bepalen.

Wel is waar zegt de Heer: „Ik ben niet gekomen, opdat Ik de wereld oordeelen zou, maar opdat Ik de wereld zaligmake," (Joh. XII: 47.) Hij laat er echter onmiddelijk op volgen: „Die Mij verwerpt en Mijne woorden niet ontvangt, die heeft, die hem oordeelt; *het woord dat ik gesproken heb, dat zal hem oordeelen ten laatsten dage.*

Daarom wensch ik den lezer ook zoo min mogelijk van mijne woorden te geven, maar die des Heeren. Voor wij ons echter met de beschouwing van de bovenstaande profetie en hare vervulling bezig houden, wensch ik eerst de opmerkzaamheid te vestigen op het woord „oordeel."

Het woord oordeel is in het grieksch krisis en ons woord critiek zal daarvan herkomstig zijn. Wanneer wij critiek uitoefenen uit vitzucht, die de bron is van alle kwaad, dan doet zij veel pijn en werkt veel verkeerds. Evenwel, als zoodanige critiek over ons uitgebracht wordt, kan zij ons tot zegen zijn, als wij maar goede opnemers zijn. „Degenen die God liefhebben, werken alle dingen mede ten goede." Wanneer wij daarentegen critiek uitoefenen uit welwillendheid, d. i. uit zuivere, goddelijke liefde, dan is zij als de balsem van Gilead en als de oogenzalf van den Heer, (Openb. III: 18.) Dan kunnen wij eenigermate met den Heer zeggen: „ik ben niet gekomen om de wereld te oordeelen (critiseeren); maar opdat ik de wereld zaligmake." Mijn oordeel is niet om neder te werpen, maar om op te bouwen, (2 Cor. XIII: 20). Evenwel behoudt dit goddelijk oordeel den booze niet, maar wordt door zijn verkeerd opnemen in vergif omgezet.

Omdat de mensch over het algemeen zoo ver van de goddelijke liefde verwijderd is, daarom verbindt hij aan het woord oordeel zulk een verkeerd denkbeeld, alsof het „verdoemen" beteekent. Onze tekst wijst ons op wat beters, omdat er op volgt: „en in Zijnen naam zullen de heidenen hopen."

De aard en werking van het oordeel hangt dus van den oordeelee en het beoordeelde af. Het is goed uit en voor den goede, en kwaad uit en voor den kwade.

Ook wordt het besluit, dat er na gedaan onderzoek genomen wordt over een mensch of zaak, „het oordeel" of „het vonnis" genoemd.

Zoo onderzoeken de examinatoren degenen, die zich tot dat onderzoek aanbieden, en de rechters moeten onderzoek doen aangaande de beschuldigden, om daarna hun oordeel uit te spreken. Wanneer zij *de waarheid* dienaangaande meenen gevonden te hebben, spreken zij hun oordeel uit. Het oordeel is dus de waarheid eener zaak.

Daarom is de hollandsche vertaling van Jes. XLII: „Hij zal het recht den heidenen verkondigen van dezelfde beteekenis." Het *oordeel* is overeenkomstig de *waarheid*, en de waarheid is recht.

Het menschelijk oordeel is niet altijd recht; maar dit is zoo, omdat hij een eindig wezen is en niet alles weet. Daarenboven wordt hij in vele zaken verblind door de zelfliefde.

Bij den eeuwigen God is dit het geval niet. Hij wordt niet beperkt in zijn oordeel, want: „Alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen Desgenen, met Welken wij te doen hebben," (Hebr. IV: 13). Hij is alwetend. Hij wordt niet misleid door de zelfliefde, want: „God is liefde," (1 Joh. IV: 8.) Die ook Zijnen eeniggeboren Zoon voor ons niet gespaard, maar hem voor ons allen overgegeven heeft.

Nu, de eigenschappen van het oordeel Gods den volkeren te verkondigen was, volgens onzen tekst, het werk van den Christus of Gods Gezalfde.

Dit is het ook, waaraan de wereld toen behoefte had en nog heeft.

Daarom behoort Jezus, d. i. Zijn Woord, in verband met Zijn leven en de uitkomst daarvan, gepredikt te worden over de gansche aarde.

Men zou op het denkbeeld kunnen komen, naar onzen tekst, dat Hij „het oordeel" zou verkondigen, in strijd is met het gezegde des Heeren in Joh. XVII: „Ik heb voleindigd het werk, dat Gij mij tedoen gegeven hebt; *Ik heb Uwen Naam geopenbaard* den menschen, die Gij mij gegeven hebt," (vers 4, 6, 26.) Alsmede met het woord van den apostel Johannes in zijnen 1sten brief, waar hij zegt: „Dit is de verkondiging, die wij van Hem hebben: *dat God een licht is en gansch geen duisternis in Hem is*," (1 Joh. 1: 5.) Voorts zegt ons dezelfde apostel, (1 Joh. II: 25): „Dit is de verkondiging, die Hij ons verkondigd heeft: *het eeuwige leven.*" *)

(*Wordt vervolgd.*)

*) De lezer zal dezen tekst in zijn testament anders vertaald vinden, maar ik heb het grieksche woord „epaggélo" in het woordenboek opgezocht en geenszins daar gevonden: „ik beloof", maar wel: „ik kondig aan, ik toon aan, ik beveel" enz. Dit laatste stemt goed met het woord van den Heer: „En ik weet dat Zijn *gebod* het eeuwige leven is." (Joh. XII: 50.) In 2 Petr. I: 3, 4 vindt men dezelfde fout en daar komt ze nog al uit: „Gelijk ons zijne goddelijke kracht alles wat tot het leven en de godzaligheid noodig is, geschonken heeft *door de kennis desgenen*, vergelijk hiermede Joh. XII: 3, die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd, door welken ons de groote en dierbare, *bevelen*, *aantooningen*, *verkondigingen* gegeven zijn, *opdat wij door dezelve der goddelijke natuur zouden deelachtig worden*, nadat wij ontvloden zijn het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid." Ook hebben de vertalers in 1 Joh. 1: 5 hetzelfde woord vertaald: Dit is de *verkondiging* enz.

De geschiedenis der Baptisten.

(Vervolg.)

De Donatisten; het Pelagianismus.

De Donatisten traden bij den aanvang der vierde eeuw op. Een strijd over de keuze van een Bisschop was de aanleiding tot eene scheiding van de „Katholieke kerk." Ceacilianus was op eenigszins onwettige wijze tot Bisschop van Karthago verkozen en met allen spoed in zijn ambt gesteld. Onder degenen die den dienst bij zijne wijding verrichtten, was ook Felia, Bisschop van Aptunga. Deze man was een „tradator" (overleveraar), daar hij onder de vervolging van Deocletianus afschriften der heilige boeken aan de vervolgers had overgeleverd. Zijne deelname aan die inwijding gaf aanstoot aan velen, die geloofden, dat daardoor deze godsdienstige handeling ontwijd was, en weigerden om Ceacilianus als een rechtmatig gewijden

Bisschop te erkennen. Het kwam tot eene scheuring, welke spoedig en ver zich verbreidde, zoodat in korten tijd de Gemeenten der Donatisten in Afrika in getal bijna aan die van de heerschende partij gelijk waren.

Even als bij de Novatianen kwam bij hen eene beweging over de reinhouding der Gemeente. Zij spraken zich beslist daarvoor uit, en stonden er op, dat christelijke Gemeenten uit geen andere dan godvruchtige menschen mogen bestaan, en dat men bij alle inrichtingen derzelve naar dit grondbeginsel moest handelen. Zij volgden het voorbeeld der Novatianen daarin, dat zij degenen, die uit eene andere gemeenschap tot hen overkwamen, nogmaals doopten. Zij doopten nieuwbekeerden op de belijdenis van hun geloof, zooals dat van zelf sprak; want bij alle Gemeenten was dit gebruikelijk. Of zij verder gingen, blijft een onbeantwoorde vraag. Hun grondbeginsel kan hen geleid hebben tot de verwerping van den kinderdoop, zooals door eenige schrijvers beweerd wordt. Ik ben tot de meening geneigd, dat hunne inzichten daaromtrent verschillend waren en dat eenigen onder hen den kinderdoop hadden, ofschoon eigenlijk de toelating van kinderen met hun bekend grondbeginsel niet te vereenigen was. De meerderheid zal wel, naar ik gaarne geloof, aan de Nieuw-Testamentische instelling vastgehouden hebben. Op een Afrikaansch Concilie, dat ten jare 397 plaats vond, werd besloten, om den „broeders en medepriesters" Ciricius, Bisschop van Rome, en Simplianus, Bisschop van Milaan, om hunnen raad te vragen aangaande hen, die sedert hun kindsheid den Doop onder de Donatisten hadden ontvangen en later uit vrije beweging wenschten, zich met die kerk te vereenigen, welke zich den naam van „Katholieke" had toegeëigend. Het werd in het vervolg beslist, dat zij niet weder zouden gedoopt worden. Dit bewijst, dat bij deze gemeenschap de kinderdoop in gebruik was; algemeen of niet, is een andere vraag. Augustinus maakt hen op dit punt niet tot een voorwerp van ketterij; noch ook Optatus, een beroemd schrijver, die tegen de Donatisten optrad. Er is nog eene andere omstandigheid, onzer overdenking waardig. De strijd tusschen de Donatisten en hunne tegenstanders was reeds verscheidene keeren aan de keizerlijke beslissing overgelaten. Het schijnt, dat in den eersten tijd de Donatisten deze inlichting zich lieten welgevallen; maar zij bemerkten, hoe weinig dit met het karakter der Gemeente in overeenstemming was. „Wat heeft de keizer met de aangelegenheden der Gemeente te doen? Wat hebben Christenen met koningen te maken, of Bisschoppen met het keizerlijk hof?" vraagden zij. Hadden zij geen recht? Hebben zich niet de Baptisten ten allen tijde daardoor onderscheiden, dat zij aan dit grondbeginsel vasthielden? Hebben zij niet ten allen tijde het daarvoor gehouden, dat de wereldlijke regeering niets met den godsdienst te maken heeft, dat het Christendom geene ondersteuning van den Staat verlangt, en dat de ineensmelting der Gemeente met den Staat, veel meer eene der ergste gebreken te voorschijn bracht, door welke de christelijke belijdenis onteerd en ontwijd werd? Hebben zij niet ten allen tijde het gebruik van vleeschelijke wapenen tot verdediging en uitbreiding der waarheid verworpen, en zoowel voor zich als voor alle menschen volle vrijheid des gewetens in doen en denken verlangd, waar het eenige zaak van den godsdienst betrof? Hierbij staan zij bovenaan en niemand zal hun dien roem betwisten.

Zoowel de Novatianen als de Donatisten moesten om hunne afwijkende beginselen zwaar lijden, vooral de laatsten. De beroemde Augustinus stelde de onchristelijke leer op, dat het wangeloof door den arm der wereldlijke macht moest onderdrukt worden, en nam het keizerlijk zwaard tegen de Donatisten op. Hunne bezittingen werden verbeurd verklaard, de gevangenissen met hen gevuld, en zeer velen verloren hun leven onder beulshanden. Er was een bloedwet in het leven geroepen om, wie een ander ten tweeden male doopte, zoowel als de wedergedoopten zelf, de doodstraf te laten ondergaan. Dat een zoo weldadig en gruwzaam handelen, de Donatisten, daar zij de helft der christelijke bevolking uitmaakten, begon te prikkelen tot verzet en verkeerde handelingen, laat zich (ofschoon niet te rechtvaardigen) gemakkelijk verklaren. Andere personen, die in geen verband met de zaak stonden, trokken voordeel uit deze gebeurtenissen en zoo ontstond er zeer groote verwarring. Maar Augustinus en zijne partij hadden in dezen de hoofdschuld.

In de vijfde eeuw kwelde het *Pelagianismus* de leer en het leven der Gemeente. Pelagius leerde, dat de kinderen niet door den val van Adam met de zonde besmet waren; men had daaruit kunnen besluiten, dat hij noodwendig zich als een tegenstander van den kinderdoop zou betoond hebben, wijl destijds het gevoelen algemeen was, dat de doop van de erfzonde reinigde. Pelagius nochtans stond den kinderdoop voor, wijl zij, zooals hij zeide, door hunnen doop het hemelrijk ontvingen, welk „hemelrijk" hij van het eeuwige leven scheidde, en als een *tusschentoestand* beschouwde.

Wij behoeven niet langer bij zulke dwaasheden te vertoeven en gaan daarom tot de aanmerking over, dat velen in dien tijd beslist tegen den kinderdoop waren, de macht van de Christelijke Gemeente handhaafden en weigerden de inzettingen van Christus te veranderen. Het Concilie van Milete, in het jaar 416, gaf eene verordening, welke luidde: „Wie loochent, dat pasgeboren kinderen zullen gedoopt worden, of betuigt, dat zij niet tot vergeving der zonde gedoopt worden, en dat hun geen erfzonde van Adam aankleeft, die zij vervloekt."

Dit zijn de steunpilaren van den kinderdoop — de vermolmde pijlers van dit gebouw: Justinianus' wet en deze banvloek van Milete. Maar wat heeft de Heiland gesproken? „Alle plant, die mijn hemelsche Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden." (Matth. 15: 13.)

H. D. H.

Evangelische Samenkomsten

Deze samenkomsten te Zutphen gehouden op Maandagavond 11 tot Vrijdagavond 15 Januari j. l. liggen weer achter ons, doch zijn geenszins vergeten. Vooreerst vanwege den heerlijken zegen, die reeds dadelijk openbaar is geworden, door de toebrenging van zondaren en zondaressen, zoowel ouden van dagen als jeugdigen van jaren; maar ook, wanneer men de gesprekken hoort, is het duidelijk dat de zegen grooter is geweest, dan men oppervlakkig zoude vermoeden — zoo was het ook ten vorigen jare. Elke dag bracht nieuwe vreugde, doordat die en die te Sion was geboren.

De bidstond op den eersten avond in „Silo" in de donkeresteeg was reeds zeer opwekkend. Hoe kon het ook anders, daar de Hoorder des gebeds kennelijk in ons midden was? Het was dan ook een bidstond, en geen preekavond, waarin — zooals veelal geschied — de dominé het woord voert om daarna voor te gaan in 't gebed. Ieder werd gelegenheid gegeven, ja daartoe opgewekt om zijn hart uit te storten voor den troon der genade en dat ieder op zijne wijze, want wij waren hier niet gekomen, gelijk de Voorganger zeide: „om te vitten maar om te bidden, dat is: om op eenvoudige wijze den Heere onze begeerten bekend te maken evenals een kind — hoe gebrekkig dan soms ook — zijner moeder zijn verlangen te kennen geeft. Hoe zouden wij nietige aardwormen dan ook Gode kunnen bewegen door praal van woorden? Neen de Heere, die acht geeft op het gekras der jonge raven, en let op het getjilp der musschen, en luistert naar het gepiep der zwaluwen, ziet alleen het hart aan, en voor er nog een woord over de lippen komt is het reeds Hem bekend." Terecht merkte broeder Horn van Sneek aan naar aanleiding van het gezongen vers: Ps. 81: 12: „bidden is niets anders dan zich bereid te toonen om te ontvangen" Jonkhr. Roosmale Nepveu van Doorn wees bovenal op de noodzakelijkheid om toch vooral te bidden om den H. Geest, inzonderheid ook nu in deze materialistische eeuw. Br. de Hart van Hengeloo wees op vele gebedsverhooringen en bracht daarmede in verband den zegen van dezen avond.

De volgende drie avonden is in de beneden zaal van het café „Bellevue," daartoe afgehuurd, gesproken. Er is iets pikants in om den duivel op eigen terrein te bestrijden en hem in de kracht des Heeren de vaten te ontrooven. Br. van Beek uit Groningen, die 's Maandagavonds in Deventer had gesproken was nu ook tegenwoordig. De zaal was elken avond, hoe ongunstig het weer ook was, goed bezet en den laatsten avond propvol.

Uit allerlei standen der maatschappij en van alle godsdienstige richtingen waren er toehoorders aanwezig, die aandachtig luisterden naar het eenvoudig getuigenis der sprekers, hoe men vrede kan vinden voor het door zonde verontruste hart. Er is met ernst en liefde gesproken tot de groote menigte om toch vooral te bedenken, wat tot den eeuwigen vrede dient. Hoevelen er zich tot den Heere hebben bekeerd, is ons niet — maar God wel bekend. Wellicht hooren wij nog aangename verrassingen, gelijk dikwijls de Heere die op Zijn tijd, tot bemoediging Zijner knechten, weet te geven. Zoo ook hoorden we nu van zegen, even als 'svorigen jaars — hoeveel tot hiertoe voor ons verborgen bleef en wat zal de eeuwigheid nog niet veel liefelijks en ongedachts openbaar maken!

Zeer naïf merkte Ds Faure aan, die des Donderdagavonds aanwezig was, dat „de armste in de vergadering eene vrijkaart kon krijgen naar den hemel en dat nog wel 1e klasse. Want van Gods wege was het zonder prijs en zonder geld." Maar hoe treurig is het, dat bij zulk een rijk Evangelie, nog zoovelen die Christus belijden schijnbaar liever als met den goederentrein reizen om, even als Issaschar tusschen de pakken te gaan zitten, de rust en het goede land slechts van verre ziende, altijd nog dienende onder Tribuit.

De dankstond des Vrijdagavonds in „Silo" was druk bezocht, het kleine lokaaltje was eivol en er rees uit die nederige stulp menig hartelijke dankzegging op voor den rijk genoten zegen, tot Hem, die zoo mildelijk had gegeven, zelfs verre boven bidden en denken.

Er werden bij deze gelegenheid nog vele goede woorden gesproken; ook het korte, maar zaakrijke woord van den heer B. was hoogst belangrijk en het ware te wenschen geweest, dat het in grooter kring ware gehoord geworden. De Heer geve ook ZEd. voortdurend genade om de krachten en gaven ZEd. toebedeeld, voor anderen ten nutte te maken. Want er is nog o zooveel te doen in het werk der reddende liefde. Er zijn zoo weinige arbeiders, die er zich voor geven om bij het zaaivat ook den sikkel ter hand te nemen, tot den reeds rijp geworden oogst.

Mochten Gods kinderen het toch nog eenmaal verstaan, dat het hemelsch koninkrijk niet wordt uitgebreid door twisten over de zuiverheid van de leer, of door het zich kloosterachtig afscheiden van de maatschappij, evenmin door een krampachtig kerkidee, om nu voortdurend maar andersdenkenden te verdoemen. Deze samenkomsten hebben, meer nog dan die des vorigen jaars, aan alle geloovigen getoond, dat het mogelijk is, dat kerkelijk niet gelijkgezinde Christenen, toch samen kunnen werken tot uitbreiding van Gods koninkrijk en de aanwijzing van den eenigen NAAM onder den hemel gegeven, tot zaligheid.

Dit is gebleken zeg ik, niet alleen in de sprekers, maar ook in degenen, die financiëel de onkosten hebben bestreden. Wat de kleine Gemeente van gedoopte Christenen, die tevens arm is aan aardsch goed, onmogelijk was, heeft God langs een anderen weg geschonken. Wij kunnen dan ook niet nalaten om naast den Heer (Dien in de allereerste plaats) onzen oprechten dank te betuigen aan allen, die mede gewerkt hebben tot dezen arbeid. Het zoude te veel zijn allen bij name te noemen, daarom bepalen wij ons bij deze algemeene uitdrukking met het verzoek, dat ieder, die tot het welslagen, op welke wijze dan ook heeft medegewerkt, dezen welgemeenden dank aanneme.

Nog eens. Meer dan ten vorigen jare en meer dan op eenige andere meeting, mij bekend, heeft deze een algemeen karakter gedragen en wij hopen, dat, wanneer het volgende jaar weer samenkomsten worden gehouden, niet minder de algemeene samenwerking blijke.

Van den tegenstand willen wij hier niet gewagen, wij laten dat over voor rekening dergenen, die zulks deden, bewust als wij zijn, dat ze er Gode rekenschap van moeten geven. Veeleer is op onze lippen de bede:

Heer reken het hun niet toe, want zij weten niet wat zij doen.

Mij dunkt, ieder heeft het gevoeld, dat zulk een gezegende samenkomst langer had moeten duren, en er zijn er dan ook velen, die het wenschen. Dan zou ongetwijfeld de zegen een dieperen indruk hebben gemaakt, het doel beter begrepen, de navergaderingen meer bezocht en de bekeeringen veelvuldiger zijn geweest.

Dat Zutphen door hare gunstige ligging, met het oog op de environs als anderszins, daarvoor de aangewezen plaats is, staat bij mij vast, hoewel het schijnt, dat de tijd daarvoor nog niet is gekomen. Toch blijft het mijne innige bede, dat de Heer het zoo leide, om evenals de heer Moody, die soms zes weken en zelfs langer op eene plaats blijft arbeiden en zoodoende de geheele bevolking van een stad en dikwijls een wijden kring rondom dezelve bereikt.

Dit een en ander schreven wij voor de lezers van „De Christen," waarvan velen met ons hebben gebeden *om* den zegen en wij kunnen hen nu opwekken om met ons te danken *voor* den zegen, dien de Heere God heeft gegeven.

Heilbiddend ben ik uw Dw. in Christus,

Deventer, Jannari '86. B. ROELES.

GEDACHTENIS.

In „De Vredebode" van 22 Januari l.l. lezen wij: „Zalig is de dienstknecht, welken zijn Heer zal vinden *alzoo doende.*

Laatstleden Zaterdagavond werd, even als op onderscheidene plaatsen, ook in Zalt-Bommel bidstond gehouden. Br. Berlijn, Evangelist aldaar, was de voorganger naar gewoonte. Onder het lezen van Psalm 21 zonk de broeder ineen en moest weggedragen worden. Dit was 't begin van het weggedragen worden in de woningen des Vaders, waar Jezus *voor hem* de plaats gereed had. 's Maandags daarop ontsliep hij.

Op zijn post is onze broeder bezweken, na een 16jarigen arbeid met liefde en toewijding. Zijne nagedachtenis is bij velen in zegening.

De Heer, die de steun van de weduwe is, zij zijne geliefde gade in dezen weg nabij en zij haar troost en sterkte."

Tot zoo ver „De Vredebode."

Ook bij ons blijft de ontslapen broeder in zegenend aandenken.

Drie jaren mocht ik met hem en br. de Hart onder één dak wonen, aan één tafel eten, op één studeerkamer hetzelfde onderwijs ontvangen en in hartelijke vereeniging in Leeuwarden en omstreken werkzaam zijn in het Evangelie. Ook daar blijft hij in zegenend aandenken.

Spore zijn heengaan ons aan tot ijver en volharding, den tijd uitkoopende, wijl hij kort is.

HORN.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. De eerste maand dezes jaars was voor de gemeente niet ongezegend. De Heer gaf ons veel arbeid in zijn wijngaard en reeds de dienst des Heeren is zaligheid, wat moet dan wel het genieten van de vrucht deszelven zijn! Gedurig mogen we hooren van zielen, die een zegen in ons midden smaakten. Dit verblijdt ons zeer, want waar wij zelve zoo onuitsprekelijk door den Heiland gezegend zijn, kennen wij geen grootere vreugde dan anderen ten zegen te mogen wezen.

De drie eerstelingen in dit jaar werden, na eene hartelijke belijdenis huns geloofs te hebben afgelegd, door den doop der gemeente toegevoegd, terwijl nog twee anderen om den doop hebben verzocht.

Op Woensdag 20 dezer hield onze jonged.-vereen. haar vierde jaarfeest. Van de verschillende vereenigingen, die zij uitgenoodigd had, waren de volgende vertegenwoordigd: van Foxhol, van Haulerwijk, van Leeuwarden, van Nieuwepekela en van 't Zandt. Eene talrijke schare van begunstigers en begunstigsters en van hen, die zich een toegangsbewijs verschaft hadden, woonde de feestviering bij.

In de openbare openingsrede sprak onze voorganger over de woorden: *Dat degenen, die in God gelooven, zorg dragen, om goede werken voor te staan* (Tit. 3: 8*b*). Onder deze *goede* werken werd ook de jongedochters-vereeniging en hare arbeid, ook met het oog op hare pogingen om iets voor de weezen te Neerbosch te doen, gerangschikt en als zoodanig in de belangstelling der oudere christenen aanbevolen.

De vereeniging telt 26 leden, die bijna allen den Heere Jezus als haar Zaligmaker kennen en hebben beleden.

De jongelui hebben zich voorts op haar feest op recht christelijke, d. i. op God verheerlijkende wijze, uitstekend vermaakt, en al sprekende en zingende, bij genot van spijs en drank voor het lichaam, werd het reeds lang na middernacht eer de feestgasten — en dan nog zeer noode — uit elkander gingen, echter met de dankbare overtuiging: De Heer gaf ons een genotvol feest!

'T ZANDT. De gemeente alhier, ofschoon niet talrijk, is welvarende en leeft en arbeidt tot stichting van elkander, en om tot zegen voor de zich om ons heen bewegende menschen te zijn, in vrede en eendracht voort.

Was een onzer geliefde broeders in de laatste maanden door hevige krankheid tot nabij den dood gekomen, God heeft Zich op ons gebed zijner, en niet alleen zijner maar ook onzer ontfermd, zoodat wij grond hebben om te hopen, dat hij weer spoedig in het midden der gemeente zal kunnen verkeeren.

De 18e Januari j.l. was een vreugdedag voor onze jongelingen en jongedochters. Met hunne vereeniging „de Spruit" vierden zij toen hun eerste jaarfeest, in vereeniging met hare begunstigers en eenige afgevaardigden van zustervereenigingen van Stadskanaal, Foxhol en Groningen, terwijl een broeder, lid der Chr. jongelingsvereen. te Appingedam, meê onze feestvreugde verhoogde.

Een zeer doelmatige zaal was tot dat doel gehuurd en Br. van Beek van Groningen uitgenoodigd, eerst voor het publiek eene feestrede te houden en daarna de leiding van het feest op zich te nemen, waaraan ZEw. welwillend is voldaan. De openingsrede werd gehouden naar aanleiding van Ps. 119: 9, en gewezen op de gevaren, die het levenspad, vooral van jongelingen en jongedochters, bedreigen; op het eenig afdoend middel, om er tegen bewaard te blijven, en eindelijk, terwijl op het zegenrijke van Chr. vereen. gewezen werd, op de noodzakelijkheid, om van het aangewezen middel een trouw en biddend gebruik te maken, terwijl met veel ernst alle aanwezigen vermaand werden, om zich in dit heden geheel aan Christus over te geven.

Overigens werd het feest zeer genoegelijk gevierd; er was te genieten voor lichaam en geest. En dankbaar mogen wij getuigen, dat afgevaardigden en begunstigers zoowel als de leden, zich beijverd hebben, om het feest te veraangenamen. Zegene de Heer hen allen, en moge er een zegen voor hun hart van ons feest overgebleven zijn.

Wij bevelen onze vereeniging in de voorbede der kinderen Gods aan.

T. NIENHUIS.

FOXHOL. De Gemeente hier werd in de laatste dagen liefelijk verblijd en vertroost, niet alleen doordat zij belangstelling van menschen in haren arbeid mocht ervaren, maar ook en vooral omdat zij mocht zien, dat zondaren tot de besliste overgave huns harten aan hunnen en onzen Heer en Heiland kwamen.

Bijzonder op de in onze nabijheid gelegen dorpen, waar ook brs. en zrs. wonen, zien wij belangstelling in onzen arbeid gewekt. Zoo ging onze zangvereeniging reeds naar drie naburige dorpen om, door middel van haar gezang, menschen onder het bereik des Evangelies te brengen, terwijl de toehoorders dan bij afwisseling door onzen broeder ouderling, Bolman, op recht hartelijke wijze werden toegesproken. Deze arbeid is niet ongezegend en wij mochten voor kort nog beleven, dat bij zoodanige bezigheid op een avond 3 zielen den Heiland werden toegevoegd.

Broeders bidt voor ons en laat ons werken terwijl het dag is, want de nacht komt, waarin niemand werken kan.

DEVENTER. Wij mochten Zondag 24 Januari eene zuster uit Zutphen, die circa drie jaren den Heer als haar Zaligmaker beleed, door den doop in de Gemeente opnemen.

Dat ons dit tot groote blijdschap is, alsook haren echtgenoot, die reeds lang lid is van de Gemeente, zal niet breedvoerig behoeven te worden beschreven.

Vooral als wij letten op den zegen in de opvoeding der kinderen, wanneer de ouders in het beleven der waarheid van Gods Woord overeenstemmen.

De Voorganger sprak bij deze gelegenheid voor een talrijk gehoor over: „de vestiging der Gemeente van gedoopte Christenen te Efeze." Hand. 19: 1—7.

VARIA.

ZELFVERLOOCHENING.

Ook van edele persoonlijkheden onder de heidenen valt voor Christenen vaak veel te leeren.

Socrates was, zoo wordt ons bericht, van een zeer opvliegend en heftig karakter. Daar hij echter de les: „ken u zelven" niet alleen anderen voorhield, maar ook zelf zooveel mogelijk in beoefening bracht, rekende hij op verkeerdheden, die bij hem, in zijn verkeer met anderen, mogelijk waren.

Wanneer Socrates toornig was, moesten zijne vrienden hem door eenig gebaar een wenk geven, en dan zweeg hij meestal plotseling stil.

Als hij ontevreden was over het gedrag van zijn slaaf, zeide hij gewoonlijk tot hem: „als ik niet driftig was, zou ik u slaan."

Toen Xantippe, zijne vrouw, eens alle mogelijke scheldwoorden over hem had uitgebraakt — ofschoon de gegrondheid der berichten betreffende deze vrouw zeer twijfelachtig is, daar ze alleen bij latere schrijvers gevonden worden — en hem, als bij slot van rekening, nog een emmer vuil water achterna wierp, keerde Socrates zich om en zeide lachend: „Ja! dat dacht ik wel, dat het na zulk een storm ook nog zou gaan regenen."

En toen een zijner leerlingen hem mededeelde, dat iemand achter zijn rug kwaad van hem gesproken had, zeide hij: „ik voel er niets van, als men mij in mijne afwezigheid kastijdt."

Ofschoon Socrates de volmaakte les van zelfverloochenende liefde niet van Jezus had geleerd, daar deze nog niet gegeven was, zou het niet waar zijn, dat vele Christenen, ook die beweren zich zelven te kennen, nog wel bij dezen heidenschen wijsgeer in de leer konden gaan?

Cr.

CORRESPONDENTIE.

Br. M. C. te L. Uw stukje meenden wij ter zijde te moeten leggen, omdat de behandeling van het onderwerp ons niet afdoende genoeg voorkomt. RED.

LIEFDEGAVEN.

Voor de zending van br. J. B. te Hengeloo *f* 1.60; van br. J. de V. te Leeuwarden *f* 1.

Voor de „Unie-cent" van br. J. de V. te Leeuwarden *f* 3.40. N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. N. te Wolfaartsdijk *f* 1.30; D. S. te Compascummerkanaal *f* 1.95; J. G. te Valthermond *f* 5.85; J. K. te Rotterdam *f* 5.80; J. de V. te Leeuwarden *f* 3.25; S. E. te 't Zandt *f* 7.15, en B. R. te Deventer *f* 10.11.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

⁂ Verloofd:

C. PETERS van Deventer
en
M. EIZENGA van Groningen.

Jan. 1886.

Getrouwd:

J. ZOETHOUT
en
S. GORTER.

SNEEK, 17 Januari 1886.

De ondergeteekende beveelt zich aan tot het maken van **NIEUWE ZEILEN** en **'t verstellen er van,** alsmede **Linnen-, Touw- en Sigarenhandel,** en **Zakkenverhuurder.**

L. DRIJFHAMER,
Nieuwe Weg, Appingedam.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 76. 15 Februari 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De zalige erfgenamen des aardrijks.

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven. Matth. 5: 5.

Erfenis en erfgenaam zijn woorden, die in deze wereld een welluidende klank hebben. Zij rijzen in beteekenis naar gelang de erfenis groot is. Welnu, grooter erfenis dan het aardrijk kan hier beneden wel niet genoemd worden. Er is in ons schriftwoord geen sprake van het erven van een huis — een stad — een provincie — een koninkrijk of een werelddeel, maar van het aardrijk.

Maar is dat wel te erven? Is het niet in bezit, allermeest bij de grooten der wereld? en gaan die nog niet steeds voort „huis aan huis en akker aan akker te trekken?" Strekken zich niet millioenen harten en handen uit, om te annexeeren, te veroveren, soms door list en geweld?

In gebruik is niet in bezit — en wederrechtelijk bezit is nog geen eigendom. Wat men erft als wettig erfgenaam van den wettigen erflater, is bezitting en eigendom. Toch roepen de mannen van kracht, als zij tronen en kronen, landen en volken onder elkander verdeelen: „'t is alles het onze"; met dat al kunnen zij evenwel hun erfrecht niet bewijzen.

DE AARDE IS DES HEEREN, mitsgaders die er in wonen en Hij geeft ze aan de wettige erfgenamen. Die erfgenamen zijn in Gods testament met name genoemd: 't zijn de zachtmoedigen.

Wat is zachtmoedigheid, — wie is het, — en waardoor werd hij het en blijft hij het?

Wat is zachtmoedigheid? Deze vraag verdient ernstig onderzoek, te meer, dewijl men ook op dit gebied zooveel glas voor parelen en valsch goud voor echt ter markt brengt, en schijn voor wezen aanziet en wil doen doorgaan; wien verwondert zulks in een huichelachtige wereld.

Bij voorbeeld: was het zachtmoedigheid, dat de priester Eli zijn goddelooze jongens, in weerwil van hunne gruwelen, niet eens zuur aanzag, maar slechts zeer goedig zeide: Niet alzoo, mijne zonen!?

Of was het gebrek aan zachtmoedigheid, toen de Heiland de tafel der wisselaren in den tempel omkeerde en allen, die schapen en duiven verkochten, met een geesel van touwtjes uitdreef? Of als Hij bij een andere gelegenheid de Farizeën aanzag met toorn, meteen bedroefd zijnde over de hardigheid hunner harten? Was het gebrek aan zachtmoedigheid bij Paulus, dat hij op zijn recht als Romeinsch burger stond en hij van de overheid te Filippi eischte, als zij hem onverhoord gegeeseld en in de gevangenis geworpen hadden, dat zij zelve hem daar weder uitleidden?

Men verwarre toch zachtmoedigheid niet met lauwheid, laxheid en zufheid, en onderscheidde deze parel van hemelsche afkomst wel van de natuurlijke goedaardigheid van sommige karakters.

Een parel van hemelsche afkomst noemden wij ze, en terecht, 't is geen product van het vleesch, 't is een hemeldeugd, die niemand bezit, tenzij hij ze op de school van Jezus leerde, en hier staat zij bovenaan, want tot de vermoeiden en beladenen, die Jezus tot zich roept, zegt Hij: Leert van mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Zij moet dus geleerd worden, en wel bij den Heiland.

Er zijn enkele benamingen, waarvan men den zin kan vatten door ze te ontleden, is dat ook het geval met het woord „zachtmoedig," dan wil het zeggen: een „zacht gemoed" en „moed om zacht te zijn."

De Heiland noemt zachtmoedigheid in eenen adem met nederigheid. 't Is dan ook boven allen twijfel verheven, dat dit edele plantje alleen groeit op het graf van den hoogmoed.

Ons hart is van nature niet zacht maar hard en hoog als de rotsen en even puntig en scherp.

Als die steenrots onzes harten te morzelen geslagen wordt door den hamer des Woords, als werktuig van den H. Geest, — als het ploegijzer der overtuiging van schuld daar door gaat en er schuldgevoel komt, — als de bergen van trotschheid geslecht worden en de regen der genade in ons hart daalt, dan wordt het zacht; en onder voortdurende beschijning van het licht van Golgotha blijft de grond mul en vruchtbaar.

Zulk een zacht gemoed heeft den moed om zacht te zijn, en ook de kracht in Hem, die zachtmoedigheid leert. Het is buigzaam, wijl het voor God leerde buigen; vergevensgezind wijl het vergeving ontving; liefhebbend, ook jegens vijanden, wijl het als vijandig geliefd werd; in een woord, het is zachtmoedig, wijl het onder den staf van den goeden Herder geleid wordt. En waarlijk er behoort moed, ja de grootste moed toe, te buigen voor wie ons slaat; te vergeven aan wie tegen ons misdeed; haters lief te hebben. Zóó, zoo alleen is men een discipel van Jezus, maar in dien weg doorleeft men, wat Jezus zeide: Die Mijn discipel wil zijn, verloochene zichzelven en neme zijn kruis op zich.

Zulk een mensch, zou men meenen, moet wel ongelukkig zijn. Zoo in alles de minste te wezen; immer te lijden en te verdragen; de linkerwang toe te keeren aan hem, die reeds op de rechter sloeg; twee mijlen te gaan met wie ons tot één mijl gaans *dwingt;* bij den mantel ook den rok niet te weigeren; onzen hongerenden en dorstenden vijand spijs en drank te geven en nimmer zichzelve te wreken, hoe veelvuldig daartoe ook de gelegenheid zij — waarlijk, dit moet wel ongelukkig maken!

Gij vergist u lezer, de Heiland zegt: ZALIG zijn de zachtmoedigen. Wat tegenstelling voor de natuur is, blijkt ook hier goddelijke harmonie voor het hart. 't Is als met de zaligspreking der armen en der treurenden.

Oordeel zelf. Wie was gelukkig: de tegensprekende Farizeër of de verdragende Jezus? de bloeddorstige vijanden of het weerlooze Lam, dat Zijn mond niet open deed? hij, die schold of Hij die niet wederschold? Denk aan de kerkers, waar duizenden van Gods kinderen versmachtten, zonder hunne onderdrukkers te vloeken; denk aan de moordschavotten en brandstapels, die toonbeelden van zachtmoedigheid te aanschouwen gaven, en vraag dan waar zaligheid gesmaakt werd, bij hen, die leden of bij hen, die hun dat lijden aan deden.

Ja, hier kan sprake van moed zijn, en wel van den allergrootsten. Grooter dan van een veldheer, die een stad inneemt. Hier is moed om in zelfdooding Jezus te volgen; moed om eigen zin en wil te verloochenen en 's Heeren wil te doen.

En waarom erven nu uitsluitend de zachtmoedigen het aardrijk? erven is toch geen verdienen? Neen, doch de erfgenaam moet zijn erfrecht kunnen bewijzen — het testament heeft voor de zachtmoedigen de erfenis bepaald. Let eens op de geschiedenis der erfenis en der zachtmoedigen. Zedelijk recht op dezelve zal u duidelijk worden. Het aardrijk was Gods rijk, maar werd door de zonde wereldrijk, ja Satans rijk. Christus kwam om het te heroveren: en Hij deed zulks; echter niet door kracht of geweld, maar door zwakheid. Door vernedering, lijden en sterven werd de wereld weder voorwerpelijk Zijn eigendom, als de erve Zijner zachtmoedigheid. *Rijdende op het woord Zijner rechtvaardige zachtmoedigheid*, zet Hij Zijne verovering onderwerpelijk voort. Tot die veroverden door zachtmoedigheid en liefde, behoort elke geloovige, die op hetzelfde oogenblik, dat hij overwonnen werd in al de rechten van een wettigen erfgenaam, als medeerfgenaam van Christus, gesteld werd. In Jezus is dus de gansche erfenis voorwerpelijk de Zijne, doch onderwerpelijk komt zij stuksgewijze in Zijn bezit *bij elke bewijslevering van Zijn kindschap.*

De zachtmoedige erft dus reeds hier het aardrijk, al naar gelang hij zijn erfrecht in de betooning van zachtmoedigheid openbaart.

Merk slechts op! Wie heerscht? de dwingland schijnbaar, ja, doch in waarheid heerscht

de zachtmoedige. Wat draagt de kroon? de haat? schijnbaar ja; toch is het reeds hier, in welken kring ook, de liefde die de kroon draagt.

Eene oude fabel deelt ons mede, dat de wind en de zon een weddenschap aangingen, wie van beide een reiziger het eerst zijn mantel kon afwerpen.

De wind begon te blazen, zoo hard als hij maar kon, doch dit geweld had ten gevolge, dat de reiziger zijn mantel steeds dichter om het lijf trok.

De zon daarentegen begon zachtjes en geleidelijk al sterker te schijnen, en wel met dit verrassend gevolg, dat de reiziger hem uit *eigen beweging* aflegde.

De trotsche eik, misschien tientallen van jaren oud, wordt door den stormwind ontworteld of afgescheurd; de nederige wilg, buigzaam als de bieze, neigt zich gedurende den storm diep ter aarde, en richt zich, als het geweld voorbijgegaan is, weder op.

Denk aan de lijdende, de gemartelde — de voor de overmacht zwichtende gemeente — haar bloed werd het zaad der kerk. Hoe meer Israël verdrukt werd, hoe meer het wies; en de verdrukker zelf werd verbrijzeld, en de verdrukten kwamen tot heerlijkheid. Alzoo zal het ook in de voleinding aller dingen zijn, daarom: ZALIG ZIJN DE ZACHTMOEDIGEN, WANT ZIJ ZULLEN HET AARDRIJK BEËRVEN.

Ja, zachtmoedigheid,
Nedrigheid te leeren
Zij ons opgeleid.
Daarna volgt de kroon,
Waarmee ons Gods Zoon
Koninklijk zal eeren.

Sneek. HORN.

HET OORDEEL. *)

(Vervolg).

Nu hebben wij reeds 4 verkondigingen, 1°. de *naam* des Vaders, 2°. dat God (een) *licht* is, 3°. (het) *oordeel* en 4°. *het eeuwige leven*

Wij treffen in de H. S. meer zulke schijnbare strijdigheden aan, die echter bij nader onderzoek heerlijk overeenstemmen. B. v., de apostel Paulus zegt op de eene plaats: „In Christus Jezus heeft niets eenige kracht dan het geloof door de liefde werkende" (Gal. V: 6). 2. „In Christus Jezus heeft niets eenige kracht dan het nieuwe schepsel" (Gal. VI: 15) en 3. „De besnijdenis is niets, en de voorhuid is niets, maar het onderhouden der geboden Gods" (1 Cor. VII: 19).

Zoo ook hier. In een vroeger schrijven heb ik reeds aangetoond, dat eene zaak haren waren naam ontleent aan hare eigenschappen.

Wanneer dus de apostel zegt, dat de verkondiging des Heeren daarin bestaat „dat God (een) licht is", dan wil hij daarmede zeggen, dat deze eigenschap des Vaders, in de verkondiging van Zijnen Christus, bijzonder op den voorgrond treedt en in al Zijne eigenschappen doorstraalt.

Uit eene redelijke beschouwing kan blijken, dat, als wij iemands karakter of eigenschappen kennen, wij zijn oordeel over eene zaak of over ons zelven van te voren kunnen opmaken.

„Die kwaad doet, haat het licht en komt tot het licht niet, dit is het oordeel der *wereld*." (Joh. 19: 20).

„Die de waarheid doet. komt tot het licht, opdat zijne werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn" (vs. 21). Deze zijn niet onder het oordeel *der wereld*.

Dat de openbaring van den naam, gelijk het oordeel zoo ook het eeuwige leven insluit, is openbaar uit Joh. XVII: 3, alsmede uit 1 Joh. I: 2.

De apostel spreekt nog van eene konde, en deze is de eigenlijke boodschap of het middel tegen de wonden; die het oordeel maakt, n.l.: „dat wij elkander zouden liefhebben" (1 Joh. III: 11).

---

*) In de noot van dit stuk (zie ons vorig No.) staat 8ste regel van onder: „Joh. XII: 3," moet zijn: „Joh. XVII: 3."

Zoo zien wij dan dat alle verkondigingen in de openbaring van den naam des Vaders besloten liggen; en dat daaruit de boodschap, de goede boodschap, volgt: „hebt lief."

Onze tekst houdt ons echter bezig met de verkondiging van het oordeel, dat uit het goddelijke karakter voortvloeit.

Hoe dat oordeel over ons is: kan iedereen weten van Hem, die het den volkeren is beginnen te verkondigen, daarin opgevolgd door zijne gezanten (Hebr. II: 3); en Zijn woord, n.l. dat van Jezus den Gezalfde, is immers onder het bereik van een iegelijk van ons.

Het zij mij echter vergund eenige van Zijne uitspraken voor de aandacht te brengen.

Bovenaan behoort naar mijn inzien geplaatst te worden: „*Met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden*" (Matth. VII: 2).

Dit mag wel, in het kort, de geheele verkondiging van het oordeel des Vaders uit den mond van Zijnen Christus heeten.

Ieder zie Zijne woorden daarover na; hij zal dezen grondregel overal wedervinden.

Ook ten opzichte van de vergeving der zonden zegt Hij: „Want indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, dan zal uw hemelsche Vader ook u vergeven. Maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader uwe misdaden niet vergeven." (Matth. VI: 14, 15).

Daarom wordt het koninkrijk Gods vergeleken bij een zeker koning, die rekening met zijne dienstknechten houden wilde — en zijn heer vertoornd zijnde leverde hem den pijners over — alzoo zal ook mijn hemelsche Vader u doen, indien gij niet *van harte* vergeeft een iegelijk zijnen broeder zijne misdaden (Matth. XVIII: 23—35).

Voorts zegt Hij: „Die mij belijden zal voor de menschen, dien zal ik ook belijden voor mijnen Vader, die in de hemelen is. Maar zoo wie mij verloochend zal hebben voor de menschen, dien zal ik ook verloochenen voor mijnen Vader die in de hemelen is" (Matth. X: 32, 33).

„Gelijk gij wilt, dat u de menschen doen zullen, doet gij hun desgelijks" (Luk. VII: 31).

Op deze wijze verkondigt de Heer het oordeel des Vaders over ons.

Hij verkondigt ook op andere wijze „het oordeel", d. w. z. Hij leert ons, hoe het de roeping is van den mensch om het oordeel, dat God hem gegeven heeft, te gebruiken, al is het menschelijk; als wij maar zorgen, dat het in de liefde blijft ten opzichte van den naaste.

B. v. En Hij zeide: „Is het geoorloofd op de sabbatdagen goed te doen of kwaad te doen? Een mensch te behouden of te verderven" (Mark. III: 4). Oordeelt zelve.

En Hij zeide: „Zijt ook gij alzoo nog onwetend? Waarom gebruikt gij uw oordeel niet? Verstaat gij nog niet, dat al wat van buiten in den mensch ingaat, hem niet kan verontreinigen? Hetgeen van hem uitgaat, dat verontreinigt den mensch; want van binnen uit het hart der menschen komen voort kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen, dieverijen, gierigheden, een boos oog, lastering, hoovaardij, onverstand. Alle deze dingen komen voort van binnen en verontreinigen den mensch" (Mark. VII: 18—23)

Wat overlegt gij, dat gij geene brooden hebt? Bemerkt gij nog niet, en verstaat gij niet? Hebt gij nog uw verharde hart?" enz. (Mark. VIII: 17 en v.v.). „Hebt gij nog niet van mij geleerd om beter uw oordeel te gebruiken? Waarom oordeelt gij van u zelven niet, hetgeen recht is?" (Luk. XII: 57).

„Gij laat na het zwaarste der wet, n.l. het oordeel, de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen moest men doen en de andere niet nalaten" (Matth. XXIII: 23).

„Gij gaat voorbij het oordeel en de liefde Gods" (Luk. IX: 42).

De gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan.

En Hij zeide: „Wie van de drie dunkt u de naaste te zijn geweest desgenen, die onder de moordenaren vervallen was?" Oordeelt.

De gelijkenis van den zaaier:

„Oordeel hoedanigen grond uw hart gelijk is. Zie hoe gij hoort."

De gelijkenis van de twee zonen: „Wie van de twee heeft den wil des Vaders gedaan?" (Matth. XXI: 31). Oordeelt.

Zoo leert ons de Heer op allerlei wijze om ons oordeel te gebruiken en hoe het oordeel Gods over ons is; hoe het daarom eene groote zaak is het oordeel Gods in ons te krijgen, m. a. w. Zijnen Heiligen Geest. En Hij belooft dien met aandrang op het gebed (Luk. XI: 11—13). Deze Geest gaat uit van den Vader door den Zoon, want: „Hij zal het uit het *mijne* nemen en het u verkondigen" (Joh. XVI: 14). „Mijne woorden zal Hij u indachtig maken" (Joh. XIV: 26).

Wij zien dus van hoeveel belang het is, de woorden van den Heer Jezus in ons geheugen te prenten. Hoe zal anders de Heilige Geest ons dezelve indachtig maken?

Eindelijk verkondigt Hij ons het oordeel ten laatsten dage: „dan zal Hij het uitbrengen tot overwinning."

„En wanneer de Zoon des menschen zal komen in Zijne heerlijkheid en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den troon Zijner heerlijkheid, en voor Hem zullen alle volken vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk een herder de schapen van de bokken scheidt" enz. (Matth. XXV: 31 en v.v.). „Alsdan zal Hij een iegelijk vergelden naar zijn doen" (Matth. XVI: 27).

Het zal onnoodig zijn, hier meer aan toe te voegen; de richting der beschouwing is voor den nadenkenden lezer duidelijk; hij kan ze zelve ieder oogenblik verder uitwerken door de H. S. en in het dagelijksch leven. Alleen zij u nog de vraag voor de aandacht gebracht en door u zelven beantwoord: *Geloof ik in den naam des eeniggeboren Zoons van God?* Indien ja, dan ook in Zijn oordeel. Dan zegt Hij wel: „Gij zult van allen gehaat worden om Mijns *naams* wil" (Matth. X: 22). Maar Hij zegt ook: „Heb goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen" (Joh. XVI: 33).

„In Zijnen naam zullen de heidenen hopen."

EXCELSIOR.

De verborgenheid der godzaligheid.

„En buiten allen twijfel. de verborgenheid der godzaligheid is groot." 1 Tim. 3: 16*a*.

Sedert het menschdom van God afgevallen en Hem vijandig geworden is, heeft men menige poging aangewend om zich te ontslaan van de verplichting, om God op zijn woord te gelooven. De meerderheid van ons geslacht heeft, terwijl het zedelijk zelfbewustzijn des menschen medebrengt, dat hij eenige godsvereering moet hebben, steeds gepoogd een anderen grond voor hun godsdienstig leven uit te denken of te bewerken, buiten het geloof op grond van Gods getuigenis of der goddelijke openbaring om. Vandaar komt het waarschijnlijk ook, dat onder de christelijke volken, in welker midden wij leven, naar gelang van opvoeding of onderwijs, sommigen, evenals de Joden, ten tijde der Apostelen, hunne christelijke afstamming, hun eigen willen, streven en loopen als de kracht van hun godsdienstig leven beschouwen; anderen hunne ervaringen, hun gevoel of begrip als den grond hunner godsdienstige handelingen en verwachtingen hebben; terwijl nog anderen eene soort christelijke filosofie en bloot verstandelijk begrip of menschelijke redeneering tot grondslag leggen. Deze laatsten vooral stellen het begrijpen en doorzien als voorwaarde van het gelooven; alsof er in hetgeen men tot zaligheid te gelooven heeft en in het christelijk geloof en leven geen goddelijk mystérie (verborgenheid) ware, en alsof niet het geloof alleen geloof mag heeten, wanneer de beoefenaar van hetzelve er zich mede vastklemt aan- en verlaat op de onzienlijke, onbekende, doch door God verkondigde of beloofde dingen.

Van Abraham, den vader der geloovigen, lezen wij, dat hij tegen hoop op hoop geloofd heeft aan de vervulling der beloften Gods, wetende, dat God waarachtig is. Hoogstwaarschijnlijk hebben zijne medeburgers in Ur der

Chaldeën, toen hij toebereidselen ging maken, om op Gods bevel zijn vaderland te verlaten, hem gevraagd: „Waar zal de reis heen?" — „Naar een land dat God mij wijzen zal." — „En hebt gij dat land nimmer gezien?" — „Neen, ik ken noch het land, noch eene schrede van den weg daarheen." — „Een mooie geschiedenis! Maar in ernst, wat beweegt u om zoo iets te ondernemen?" — „Ik verlaat mij op de aanwijzing GODS. Hij heeft tot mij gezegd: „Ga gij uit uw land en verlaat uwe maagschap en uws vaders huis, naar het land, dat IK u wijzen zal." — Zóó geloofde Abraham God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend. Dat geloof te beoefenen, kenmerkt Abrahams geesteskinderen.

Ongetwijfeld is er door de schoolsche godgeleerdheid veel misbruik gemaakt van de bijbelsche uitdrukking „verborgenheid", terwijl men er dikwijls duistere, door menschelijke filosofie samengevoegde leerbegrippen mede aanduidde, die buiten het bereik van het verstandsvermogen van een gewoon mensch zouden liggen, en nochtans als voorwerpen des geloofs werden opgedrongen. Op deze wijze zou men den grootsten onzin als hooge wijsheid, en de grofste leugen als diepzinnige waarheid kunnen verkondigen.

Als de apostelen schreven over de verborgenheid des Evangelies, de verborgenheid des geloofs, de verborgenheid van Christus, de verborgenheid der godzaligheid, der gemeenschap etc., bedoelden zij daarmede geenszins eene verborgenheid in de leer aangaande het Evangelie, aangaande Christus enz., maar wel eene verborgene werking, kracht en genieting, die der geloovigen deel worden door het Evangelie, in Christus, door het geloof enz.; als ook dat, wat God in het Evangelie belooft of verzekert voor hen, die gelooven, maar dat nu nog niet te genieten is, dat nog in de toekomst ligt. In dit opzicht kennen wij, zelfs ook de meest verlichte christen, nog maar ten deele (1 Cor. 13: 9).

Er is voor het natuurlijk, door de zonde verduisterd verstand, in al Gods werken en openbaringen eene verborgenheid, en menigmaal heeft God moeten ingrijpen in de natuur en Zijne bovennatuurlijke macht en wijsheid betoond, opdat de mensch voor Hem zou buigen en Zijne daden geloovig erkennen en eerbiedigen, tot eigen geluk en behoud. En dat er in de werken Gods veel verborgens voor den mensch is, verstaan wij eerst recht, als wij eenigszins vatten, welk eene ontzettende verwijdering door de zonde ontstaan is tusschen den mensch en zijn heiligen Schepper, en hoe vervreemd hij is geworden van God en goddelijke zaken; verduisterd in het verstand. Dit is de toestand van alle menschen, zoo van den geleerden als den ongeleerden, den beschaafden als den onbeschaafden.

In dezen toestand kon alleen verandering komen, niet doordat de mensch tot God, maar doordat God tot den mensch kwam en nog komt. God kwam tot hem in Christus en komt nog tot hem door Zijn woord en Geest. Doch dit laatste is ondergeschikt aan het eerste. Christus kwam niet slechts in het vleesch om ons iets aangaande God te leeren of der menschheid met Zijn woord te bezielen, zoodat zij God leerde kennen en verheerlijken; maar Hij kwam door Zijn leven, lijden, sterven en opstanding wat uitwerken, uitwerken de verzoening des menschen met God; de verlossing van Satan, zonde en dood; de wedergeboorte tot eene levende hoop. Dit heil worden zij deelachtig, die zich met God laten verzoenen, die door het geloof Christus als hun verlosser en heiland aanvaarden, en die ééne plante met Hem worden in de gelijkheid zijns doods; die één met Hem worden, even als echtelieden niet meer twee maar één vleesch zijn. Dat noemt Paulus (Efez. 5: 32) eene groote verborgenheid, dat is ook de verborgenheid der godzaligheid, het heilgeheim, dat aan Gods vrienden getoond wordt. Wij in Christus en Christus in ons, om zoo in den Vader één te zijn! wij niet meer leven, maar Hij in ons; wij gezet in den hemel in Christus, waarlijk dat zijn geene leerstukken, die aangeleerd kunnen worden, maar zijn feiten, waarvan Nicodemus nog geen begrip had, toen de Heer er met hem over sprak; feiten, voor de wijzen en verstandigen verborgen en den kinderlijk geloovigen geopenbaard; feiten, door Christus uitgewerkt *voor* en *door* den H. Geest, uitgewerkt en bevestigd wordende *in* hen, die zich geheel geloovig overgeven op grond der openbaring Gods in Christus, door het Evangelie.

Eene evangelieprediking naar de Schriften is geen filosofeeren over leerstukken en verschillende gewaarwordingen der ziel, maar vermelden van feiten, van Gods werken in Christus voor de wereld. Het is getuigen van Christus, opdat de zondaren door het woord dier getuigen in Hem gelooven zouden, opdat deze dan ook zelf zouden ervaren, wie en wat Christus voor een zondaar is.

Om eene goede *uit*drukking van Christus te geven, moeten wij eerst eenen goeden *in*druk van of aangaande Hem hebben.

Dat alle kinderen Gods mogen vervuld worden met „al de volheid Gods!"

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

Als de zon het kortst ons beschijnt, is zij juist het dichtst bij de aarde. Zoo is de liefde van den Vader in Christus zijnen kinderen nooit meer nabij, dan waar de nacht bang is en donker.

J. J. van Oosterzee.

De beschouwing van het hemelsche leven voert onze harten zoowel tot den dienst Gods, als tot de beoefening van weldadigheid.

Calvijn.

Bij twist en tweedracht heeft niemand volstrekt gelijk en niemand volstrekt ongelijk; maar wie vergeeft heeft gelijk.

A. H. de Hartog.

De levende Christus, ziedaar voor al de leden der strijdende Kerk, het middelpunt der naaste vereeniging.

J. J. van Oosterzee.

Geene Kerk kan bestaan, waarin Ja en Neen gelijk recht hebben.

Otto Funcke.

Wie zichzelven recht kent, wordt klein in eigen schatting en zoekt iets beters dan den lof der menschen.

Thomas à Kempis.

ALLERLEI.

De vier hoofdtalen der wereld.

Volgens eene zorgvuldige berekening spreken 90 millioen de Engelsche, 75 millioen de Duitsche, 55 millioen de Spaansche en 45 millioen de Fransche taal.

Het is nu 60 jaar geleden, sedert de Wesleyaansche zendelingen het Evangelie voor het eerst op de Tiji-eilanden brachten. Gedurende het eerste jaar van hunnen arbeid werden 280 inboorlingen bekeerd. Thans zijn er op dat eiland 900 Gemeenten.

In „Der Wahrheitszeuge" lezen wij:

Reeds menig testament hebben wij gelezen, maar geen, dat ons beter bevallen is dan dat van een christelijken, duitschen Farmer in Noord-Amerika. Hij had namelijk al zijne kinderen achtereenvolgens als zijne erfgenamen benoemd, en toen men bij het voorlezen der akte tot het laatste kind gekomen was, had dat zulk een zeldzamen naam, dat de familie dien nauwelijks kende. Dat kind heette Zending en 't was door den testamenteur een gelijk deel toegedacht als den anderen kinderen, namelijk *f* 2400.00. Zoo las men dan: Johannes, Maria, Heinrich, Margaretha en eindelijk de Zending," daar stuitte de Notaris in zijn lezen en de erfgenamen zagen verwonderd op, maar op die verwondering volgde weldra vreugde, want de kinderen merkten op: „De Zending is al ons leven door onze beminde zuster geweest, zij is met ons geweest bij den arbeid en bij de rust, in goede en kwade dagen. Zij was ons en onzen ouders eene vreugde en een zegen, daarom moet zij ook haar deel hebben evenals wij. Andere erfgenamen hebben wel eens testamenten bestreden, waar „zuster zending" als medegerechtigde optrad, hoe was dat nu hier zoo geheel anders? Wel, de Zending was werkelijk bij dezen boer als kind in huis en niet maar als een stiefkind. Overal en altijd was zij meê vooraan, en bekwam ook altijd rijkelijk haar deel. Kinderen zoowel als ouders waren daaraan zoo gewoon geraakt, dat hun een testament, waarin de dochters zending en barmhartigheid niet opgenomen waren, als een onding zou voorgekomen zijn. O, dat er nog maar veel meer zulke familiën mogen gevonden worden!

Moody en Sankey, de Amerikaansche evangelisten zullen eene evangelisatietocht door Australië gaan ondernemen. De christelijke Jongelingsvereeniging te Queensland zal hun den weg banen en het werk der Evangelisten regelen.

Te Hebron in Palestina is een evangelisatiepost gevestigd en eene evangelische school begonnen. De predikant Schweller van Bethlehem bezoekt geregeld deze plaats, waar sedert het jaar 1187, toen zij in de handen der Mohamedanen viel, het Evangelie niet meer werd verkondigd. Een goed getal Mohamedanen komt daar het Woord Gods hooren. N. v. B.

Ingezonden.

SPILLENAAR. — Zending in Egypte.

Reeds sedert eenige maanden hebben ondergeteekenden, wetende hoe moeielijk de positie van den Zendeling Spillenaar, vooral door het overlijden van den geachten Ds. Witteveen, in Egypte geworden was, pogingen aangewend tot het vormen van een voorloopig Comité, dat zich ten doel stelt de Egypte-zending voor Nederland te bewaren.

Hierin geslaagd zijnde, zooals blijkt uit in dit blad voorkomende advertentie, hebben zij zich tot den Zendingsraad van de Ermeloosche Zendingsgemeente gewend, met het verzoek om den zendeling Spillenaar en zijn arbeidsveld te Calioub aan hetzelve af te staan, op welk verzoek genoemde Raad bij schrijven van 25 Januari 1886 gunstig heeft beschikt.

Het Comité heeft daarmede een zware verantwoordelijkheid en met het oog op een gewenschte uitbreiding van den arbeid, een hoogst moeielijke taak op zich genomen. Maar steunende op de heerlijke belofte van den Heer der gemeente, die wil dat Zijn rijk zich uitbreiden zal tot aan de einden der aarde, heeft het zich door den drang der omstandigheden geroepen gevoeld, br. Spillenaar als hun zendeling over te nemen, in het vertrouwen, dat allen die den Heere Jezus liefhebben, en tot hiertoe hunne gaven ten behoeve der Egypte-zending naar Ermeloo opzonden, die, totdat een definitief Bestuur zal gekozen zijn, aan den heer J. Boersma Dz. te Weesp zullen doen toekomen.

Aangezien er zeer groote behoefte is aan geldelijke ondersteuning, wordt de dringende bede tot alle vrienden van het Godsrijk gericht: Steunt ons door spoedige toezending uwer gaven, en helpt ons alzoo in de vervulling eener taak, die wij in den geloove op ons genomen hebben.

Ds. C. W. POHLMANN,)
J. BOERSMA Dz.) Weesp.

GEMEENTENIEUWS.

DEVENTER. Zondag 7 Februari j.l. was voor de pas ontluikende Gemeente van Gedoopte Christenen een vreugdevolle dag. Zeven personen werden door den doop aan haar toegevoegd. Des morgens een jongeling en twee meisjes, waarvan de eene vroeger roomsch-katholiek was, die sedert een jaar, dat zij vrijmoedig haar Heiland beleed, veel heeft moeten lijden doordat ze nog geen 23 jaar en alzoo volgens de landswet niet mondig was verklaard om zelfstandig te handelen. Trouwens Rome verliest nooit haar wreed karakter en nimmer verloochent zij hetzelve, wanneer zij de macht in handen heeft.

Bij deze gelegenheid bleek de kerk weer te klein. 's Middags werd enkel in 't bijzijn der Gemeenteleden en enkele vrienden van buiten een man en drie vrouwen de doop toegediend. Daarna schaarden wij ons rondom des Heeren disch met een betrekkelijk groot aantal broeders en zusters, daar ook uit Zutphen eenigen waren overgekomen om in onze door den Heer genadiglijk bereidde vreugde te deelen.

Dat een en ander onder de bevolking opzien heeft gebaard, zal niemand bevreemden, en dat er bitterheid door is ontstaan, is maar al te duidelijk op verschillende wijze en in uiteenloopende woorden gebleken. Dit was te voorzien.

Het werk der Gemeente krijgt van lieverlee meer vasten voet aan wal, zoo hier alsook te Zutphen.

SNEEK. Zondag 7 Febr. werd er weder een broeder door den doop aan de Gemeente toegevoegd. De prediking wordt in den laatsten tijd goed bezocht; de Vrijdagavond-bidstond door p. m. 40 personen en de Zondagavond vergadering in de school in de achterbuurt zeer talrijk, zoo dat het ruime lokaal de menigte nauwlijks kan bevatten.

Zaait de landman niet op hope? Laat ons goeddoende niet vertragen, want te zijner tijd zullen wij maaien *zoo wij niet verslappen.*

Terwijl wij dit schrijven, houdt de gemeente de „week der gebeden" ter voorbereiding voor de Evangelische Samenkomsten, die D. V. van af 15 tot en met 19 Febr. gehouden zullen worden; die bidstonden worden zeer talrijk bezocht, talrijker dan ooit te voren. Mocht het „wolkje als eens mans hand" dat alreeds gezien wordt, voorteeken zijn van een overvloedigen zegen.

HENGELOO. In No. 74 deelden wij mede, dat in den laatsten tijd drie personen tot het geloof in den Heere Jezus waren gekomen. Daar zij om 's Heeren wil nog al strijd hadden te verduren, vreesden wij of ze wel aan de Gemeente zouden komen. Tot onze vreugde kwam een hunner, met verzoek om te worden gedoopt. Zij, een jeugdige vrouw, deed op de laatste gemeentevergadering belijdenis van haar geloof, en werd door de Gemeente als Zuster aangenomen.

Weldra zal zij worden gedoopt en wij hopen, dat zij mag zijn een sieraad van Christus.

Heden (9 Febr.) ontsliep zacht en kalm in zijnen Heiland onze veelbeminde Broeder H. J. Ten Braak, na een langdurig maar zeer geduldig lijden.

Onze Broeder kwam als jongeling alreede tot bekeering en heeft van af dien tijd zijnen Heere en Zaligmaker beleden en gediend. Als jongeling was hij eenigen tijd bestuurslid der Jongelings-Vereeniging en heeft als Zondagschoolonderwijzer zijn krachten en gaven voor den Heiland willen besteden. Als man is hij een korten tijd medebestuurder geweest van de Gemeente, maar moest van wege krankheid daarvoor bedanken.

Zijn lijden was hem zeer ten zegen, daar zijn hart zeer werd verteederd door berouw over afwijkingen in zijn Christelijk leven. Hij steunde geheel op de genade van Christus, vandaar dat zijn vrede was als eene rivier, steeds vloeiende uit den troon der genade in zijn hart. Zondagavond zeide hij mij nog: „de oude vrede is in mijn hart, niet de *valsche* van vroeger, maar de *ware*, welke ik verkreeg toen ik Christus vond." Hij laat eene zwakke weduwe met twee kinderen na, maar door de gedurig treffende ondervindingen van de hulp des Heeren in zijn stoffelijken nood, wies zijn geloof ook voor haar en zijne kinderen, dat de Heere het zal voorzien.

Dit neemt evenwel niet weg, dat de weduwe met hare kinderen hulp noodig heeft, ten eerste van de Gemeente alhier, maar daar deze over weinig krachten beschikt, doet zij het vriendelijk verzoek aan degenen die de Heere heeft gezegend, om haar iets mede te kunnen deelen, dit te doen, wetende, dat dit den Heere welbehagelijk is, (Jak. 1: 27). Onze penningmeester, Br. G. H. Mokkelencate alhier, zal zelfs de kleinste gave met dankbaarheid voor haar in ontvangst nemen.

De Heere doe haar Zijne liefdezorg steeds ondervinden, opdat zij verheugd in Hem doe, wat hare hand vindt om te doen, ook tot welzijn harer kinderen.

VARIA.

DE PREEK VAN EEN HANSWORST.*)

In Virginië zag zich onlangs de hanswornst van een circus gedrongen, aan het slot der voorstelling eenige ernstige woorden te spreken, welke verdienen door velen, buiten degenen die ze gehoord hebben, aandachtig overwogen te worden. Terwijl hij met zijn bemorst aangezicht en in zijne bonte kleeding voor het publiek trad, zeide hij:

„Wij hebben heden hier 600 dollar (*f* 1440.—) ontvangen, dat is meer, geloof ik, dan menig prediker van het Evangelie voor zijn arbeid in een geheel jaar ontvangt. Een groot deel van dit geld wordt door vrome (?) lieden betaald, en een groot deel der toeschouwers bestaat uit menschen, die ook de kerk bezoeken; ik wilde wel eens weten, hoe zij hun hierzijn rechtvaardigen? Wanneer uw prediker u bidt hem behulpzaam te zijn bij de uitbreiding van het Evangelie, dan zijt gij te arm om iets te geven, maar gij komt hier heen en betaalt uw halven gulden, om van mij onzin te hooren. Ik ben een gek, wijl ik daarvoor betaald word; ik verdien daarmeê mijn brood. Gij geeft voor verstandig te zijn, en toch begunstigt gij mijne dwaasheid. Wellicht zegt gij: wij zijn niet hier gekomen om den circus te zien, maar de dieren. Waarom hebt gij ze dan niet bezien en zijt eenvoudig weêr heengegaan? Dit is waarlijk de rechte plaats niet voor christenmenschen; schaamt gij u niet, dat gij u aan zulk eene plaats vinden laat?"

Behalve het verwijt, dat zij zich in een circus bevonden, bekwamen deze vromen (?) nog een ernstigen wenk met betrekking tot hunne arme predikers; daarop komen wij terug. Wij prijzen onze ambtsbroeders, dat zij bereid zijn, in armoede hun Heer en Meester na te volgen, maar het krenkt ons, dat zoo vele hunner toehoorders ongevoelig en gedachtenloos toezien, dat waardige knechten Gods zuchten, wijl zij gebrek lijden. Weet gij wel, dat deze dikwijls geen kleederen koopen kunnen voor hunne kinderen? Hebt gij er vrede bij goed te kunnen leven, ja zelfs nog iets terzijde te kunnen leggen, waar uw prediker het *noodige* ontbreekt? Wij wenschten, dat deze hansworst rond kon gaan en met u spreken, die meer voor bloemen en linten, voor tabak en sigaren uitgeeft, dan voor de zaak des Heeren.

Het is een ernstig feit, dat God menige gemeente zijnen zegen onthoudt van wege hare gruwzaamheid jegens Zijne knechten. Zij hebben geen vrucht, geen uitbreiding, geen heilige vreugde; en hoe kan dit ook, daar degenen, die hen onderwijzen, geen brood hebben om te eten en geen kleederen om aan te trekken, en hun werk al zuchtende doen. De leden zelf zijn arm en schijnen steeds armer te worden, want God meet hun met de maat, waarmede zij meten; de tranen van de vrouwen hunner predikers houden den zegen op.

Spurgeon.

*) Wij plaatsen dit stukje weer, omdat het in een vorig no. door vergissing maar ten deele geplaatst werd.

WIEN BEHOORT ONZE ZIEL.

Dr. Maarten Luther had in zijn familie een jonge dochter, Elizabeth geheeten, die in een aanval van neêrslachtigheid plotseling het huis verliet, zonder hare familie daarvan kennis te geven. Zij verviel later in een zondig leven en werd gevaarlijk ziek. In hare krankheid liet zij Dr. Maarten Luther vragen, haar te bezoeken. Hij kwam, en terwijl hij zich bij haar bed neerzette, zeide hij: „Nu Elizabeth wat scheelt u?"

„Ik wenschte," antwoordde zij in groote droefheid, „om vergeving te vragen, dat ik uwe familie zoo plotseling heb verlaten; maar ik heb bovendien nog iets, dat zwaar op mijn gemoed drukt: Ik heb mijn ziel aan den satan overgegeven."

„Ei," zeide Luther, „dat heeft niet veel te beduiden; wat meer"? — „Ik heb," ging zij voort, „vele goddelooze dingen gedaan, maar wat mij het meeste drukt, is, dat ik mijne ziel aan den satan verkocht heb. O ik bid u, zeg mij, heer Docter, kan ik verwachten voor zulk een misdaad vergeving te kunnen ontvangen?"

„Elizabeth, hoor mij!" antwoordde de Godsman. „Aangenomen, gij hebt, als gij nog in mijn huis waart, al mijne kleederen aan een vreemde verkocht en ze hem overgegeven, zou zulk een verkoop *wettig* en *bindend* zijn?"

„O neen," antwoordde het diep bedrukte meisje; „want ik zou geen recht gehad hebben zulks te doen."

„Nu welaan, zoo hadt gij nog veel minder recht, uwe ziel aan den Aartsvijand over te geven; zij behoort u evenmin als mijne kleederen u behooren, zij is uitsluitend het eigendom van onzen Heer Jezus Christus. Hij heeft haar geschapen! Toen zij verloren was, heeft Hij haar verlost; zij is Zijn eigendom met al hare krachten en gaven, en gij kunt weggeven noch verkoopen, wat het uwe niet is. Wanneer gij het echter toch gedaan hebt, zoo is deze gansche handel van nul en geene waarde. Nu gaat gij slechts tot uwen Heer, beken Hem uwe zonden met een gebroken hart en oprecht gemoed, en bidt Hem, dat Hij u vergeve en terugneme, wat alleen Hem behoort. En wat de zonde aangaat, dat gij u vermeten hebt, Zijn rechtmatig eigendom Hem te ontvreemden, werp die terug op den Duivel; want deze en deze alleen behoort Hem."

Het meisje volgde den raad, werd bekeerd en stierf vol geloof en blijde hoop.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending van de vereen. „De Spruit" te 't Zandt *f* 7.—. N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van Mej. G. v. d. W. te 's Gravenhage *f* 5.20; H. R. te Amsterdam *f* 10.40; R. E. te Weerdingermond *f* 3.90, en C. G. te Ermelo *f* 1.95; F. M. P. te Raamsdonk *f* 1.95.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

*** Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, G. KLAMER, geliefde Echtgenoote van

K. ZUIDEMA.

Gidion, (bij Groningen.)
10 Febr. 1886.

VREDE-KERK TE SNEEK.

Evangelische Samenkomsten

op heden 15 Febr. tot en met 19 Febr., in de geloovige voorbede aller broeders en zusters dringend aanbevolen.

SPILLENAAR. --- Zending in Egypte.

Ondergeteekenden, leden van het voorloopig Comité voor de Zending in Egypte en in het bijzonder den arbeid van den zendeling Spillenaar te Calioub, hebben de eer aan al de vrienden der Zending mede te deelen, dat zij met goedvinden van den Zendingsraad der Ermeloosche Zendingsgemeente, deze Zending hebben overgenomen; en verzoeken nu mitsdien allen, die medewerken willen aan de uitbreiding van het Koninkrijk Gods in Egypte, aan den heer J. BOERSMA Dzn. te Weesp, hunne gaven, die dringend noodig zijn, te willen toezenden. Tevens deelen zij hun mede, dat binnenkort eene algemeene vergadering zal gehouden worden, ter vaststelling der statuten en ter benoeming van een definitief bestuur.

Ds. C. W. POHLMANN te Weesp.
Prof. S. S. de KOE te Groningen.
Ds. J. van HEERDE te Breukelen.
Ds. C. J. G. van HOOGSTRATEN te 's Hage.
J. van 't LINDENHOUT te Neerbosch.
F. J. vn MEERLOO te Amsterdam.
N. ZERBST Jr. te Amsterdam.
J. BOERSMA Dz. Penningm. te Weesp.

De ondergeteekende beveelt zich aan tot het maken van **NIEUWE ZEILEN** en **'t verstellen er van**, alsmede **Linnen-, Touw- en Sigarenhandel**, en **Zakkenverhuurder.**

L. DRIJFHAMER,
Nieuwe Weg, Appingedam.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 77. 1 Maart 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

GODE BEHAGEN.

Wij gelooven, lieve broeders en zusters, dat Gode te behagen het hoogste ideaal is van het christelijk leven, ja een ideaal, dat allen, die zich in waarheid Christenen noemen, met volharding moeten zoeken te bereiken. Als wij daaraan denken, komt onwillekeurig de gedachte bij ons op aan Hem, dien Eenige, die altijd deed, wat den Vader behaagde en die zeggen kon: De Vader heeft mij niet alleen gelaten, want ik doe altijd, wat Hem behagelijk is, Joh. 8: 29, en van wien de Vader zeide: Deze is mijn geliefde Zoon, in denwelken Ik mijn welbehagen heb, Matth. 3: 17. En als wij aan dat volmaakt voorbeeld denken om Gode te behagen en het oog vestigen op onze onvolmaaktheid, dan worden wij dikwerf ontmoedigd. Dit is de ondervinding van velen, die, na vele mislukte pogingen, denken dat het onmogelijk is en dan in hunne teleurstelling meenen, het te moeten uitstellen tot eene toekomende wereld, wat het geluk van elk rechtgeaard kind van God uitmaakt, waarnaar het verlangt, en hetwelk zijn hemel op aarde zoude uitmaken. En toch, soms komt de gedachte op aan sommige medereizigers naar den hemel, nu reeds ontslapen, in wie wij dat geluk aanschouwden. Ja zelfs in Gods Woord vinden wij voorbeelden, dat het mogelijk is God te behagen.

Wij wijzen op Henoch, die met God wandelde en volgens Hebr. XI: 5 de getuigenis had voor zijne wegneming, dat hij Gode behaagde.

Slaan wij een groot tijdvak over, dan hooren wij van een ander, sprekende door den Heiligen Geest en sprekende tot diegenen, voor wie zijne woorden, bijaldien zij niet waar waren, een verwaand roemen zouden zijn: 1 Joh. 3: 22. „En zoo wat wij bidden, ontvangen wij van Hem, dewijl wij Zijne geboden bewaren en doen hetgeen behagelijk is voor Hem.”

Hier hebben wij twee getuigen. Henoch vóór den zondvloed en Johannes vele eeuwen later, beiden getuigende, dat het mogelijk is in het lichaam Gode te behagen. En wij hebben nog andere plaatsen in de Schrift, die daarop wijzen. In Spr. 16: 7 lezen wij: „Als iemands wegen den Heere behagen, zoo zal hij ook zijne vijanden met hem bevredigen;” Ps. 147: 11: „De Heer heeft een welgevallen aan hen, die Hem vreezen, die op Zijne goedertierenheid hopen.” Paulus schrijft aan de Colossensen Hoofdstuk I: 10: „Opdat gij moogt wandelen waardig den Heer tot alle behagelijkheid” enz. en aan de Thess. Hoofdstuk 4: 1 hoe zij moesten wandelen en „Gode behagen,” om overvloediger te worden. Zoo vinden wij menigvuldig bewijs in de Heilige Schrift, dat het mogelijk is Gode te behagen.

En hoewel veler ondervinding het schijnt tegen te spreken, toch vinden wij dikwerf op de bijeenkomsten, de begeerte en de mogelijkheid daartoe in de gebeden uitgedrukt. Zoo hooren wij dikwijls uitspreken: „Schenk ons Uwe genade om U welbehagelijk te zijn in het houden Uwer geboden in woord en daad.” Dus de getuigenis der Heilige Schrift, het leven van geliefde Christenen, hetzij nog levende of alreeds ontslapen; de samensprekingen op onze bijeenkomsten, de gebeden, hetzij in de eenzaamheid of met andere broeders, alles getuigt van de mogelijkheid om Gode te kunnen behagen.

Wij spreken daar van de mogelijkheid, omdat wij bijna verzekerd zijn, dat een groote last drukt op vele harten, dewijl zij die mogelijkheid niet inzien, neen veeleer gelooven aan de onmogelijkheid, omdat de vijand der zielen er al te wel (helaas) in slaagt, om een wolk van vervreemding tusschen het hart van het kind en van den hemelschen Vader te brengen en daardoor het hart van het kind diep rampzalig maakt.

Laat ons trachten die wolk weg te nemen door de kracht en voorlichting des Heiligen Geestes. Wij kunnen ons toch niets droeviger voorstellen dan het leven van een Christen, die voortdurend gedrukt is door de gedachte, dat hij God mishaagt, Dien hij boven alles lief heeft.

Welk een drukkend gevoel moet het zijn voor den dienstknecht, dat, wat hij ook doe of late, hij zijnen meester niet kan behagen, of het kind dat bij allen goeden wil niet in staat is zijnen ouders te behagen. Zulk een drukkend gevoel moet de Christen hebben, die meent dat hij, bij manier van spreken, veroordeeld is, door zijn karakter, zijne beproevingen en zijne omstandigheden een leven te leiden om God voortdurend te mishagen! O, waarde lezer! het is mogelijk Gode te behagen en Hij wijst ons in Zijn Woord aan, hoe wij dit moeten doen.

Het eerste zal 't wel noodig zijn Hem te gelooven en te vertrouwen, want: Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. En waar wij Hem gelooven, zouden wij Hem dan ook niet vertrouwen? Wilt gij zelven niet gaarne vertrouwd worden door hen, die gij liefhebt? En zal het Gode dan niet behaaglijk zijn wanneer wij Hem vertrouwen, als wij alles wat Hij ons aanbiedt, aannemen. Herinner u wat de Heere Jezus sprak over de bekeering van een zondaar, dat er vreugde is onder de Engelen, welke vreugde zeker wel behagelijk is aan God. Als gij u dus hebt bekeerd, dan hebt gij alreeds daarin Gode behaagd. Dan zouden wij zeggen: Behagen wij God niet door de volkomen overgave onzer harten? door niets terug te houden? door te breken met al wat niet uit Hem is? door het houden Zijner geboden? want juist daarin wordt Hij verheerlijkt, dat, waar Hij eerst tot ons gekomen is, om de grootste gave in Christus ons aan te bieden en te schenken, wij ook ons zelven Hem zoo aanbieden en wegschenken.

En de zekerheid, dat wij daarin Hem behagen, vinden wij in Zijn Woord: „Zoon, geef mij uw hart.” Waar dit onze wensch, onze begeerte, ja reeds een daad is, om evenals Henoch, met hem te wandelen, daar voorzeker behoeven wij niet te twijfelen dat wij daarin Gode zullen behagen. O hoe smakelijk is het dus Gode te behagen, want God is geen harde meester. Neen, Hij ziet gaarne op die zaken, die Hem behagen, en niets behaagt Hem zeker meer, dan dat wij met Hem wandelen. Als uw kind aan uwe zijde huppelt en springt, dan verkwikt en verheugt gij u, en hoeveel te meer zal het den hemelschen Vader verheugen, als wij met Hem wandelen

Maar hoe zullen wij dit kunnen doen? Wij zouden zoo gaarne willen, maar wij zijn daartoe onbekwaam. O, geliefden! laat ons het u toeroepen: Waar gij in waarheid wilt, gaat en zegt het den Heer, die voor u, voor allen die Hem vertrouwen heeft doen schrijven in Zijn Woord: „Het is God, die in u werkt beide het willen en het volbrengen,” en waar Hij nu het willen in u heeft gewerkt, zoudt gij daar meenen dat Hij onmachtig is het volbrengen te bewerkstelligen in u, die waarlijk wilt?

En wilt gij het nog duidelijker, leest dan in Hebr. 13: 20, 21: „De God nu des vredes volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen, werkende in u hetgeen voor Hem welbehagelijk is door Jezus Christus.

Het is wel mogelijk, dat sommige lezers zullen zeggen: Dat is niet nieuw voor ons. Maar zoude het daarom niet nuttig kunnen zijn om eens daaraan herinnerd te worden? God geve, dat alle lezers het behandelde bij ondervinding mogen kennen, en zoo niet, dat zij het mogen leeren kennen, opdat hunne vrede en blijdschap volkomen zij, en zij een Gode welbehagelijk leven leiden.

A. H. R.

De geschiedenis der Baptisten.

De Manicheërs. — Voorzichtigheid in het onderzoek der kerkgeschiedenis. — Niet alle verwerpers van den Kinderdoop zijn Baptisten.

Velen mogen zich wellicht daarover verwonderen, dat ik nog niets van de Manicheërs gezegd heb, alhoewel zij alreede in de laatste helft der derde eeuw voorkomen, en wanneer de

geschiedschrijvers hierin zeker zijn, nog duizend jaar, of nog langer, stand hielden. Men verwijt den *Manicheërs*, dat zij tegen den Kinderdoop waren.

Er ligt mij veel aan gelegen om recht te worden verstaan, naardien ik alleen hen voor Baptisten beschouw, die als geloovigen in Nieuw-Testamentischen zin gedoopt zijn en den doop voor eene instelling tot opname alleen van geloovigen houden, maar dien aan alle bekende ongeloovigen weigeren. Nu was het Manicheïsmus eene vermenging van Oostersche wereldwijsheid en christelijke leer. De phantastische en zeldzame droomerijen, waardoor Manus, een Christen-presbyter, zich liet beheerschen, waren noch gegrond op de rede, noch in overeenstemming met de H. Schrift; hij verdient daarom met recht den naam van dweper te dragen. Hij nam verscheidene leeringen uit het christelijk geloof over en bracht die in zijn afzonderlijk leergebouw, en daarom is die partij onder de ketters of bijgeloovigen gerekend geworden, hoewel naar mijn inzicht, door deze persoonsbeschrijving de zaak in een scheef daglicht is gesteld, want de eigenlijk zoogenaamde ketters hadden zich niet van de algemeene of Katholieke kerk naar de Schrift losgemaakt. Manus daarentegen stichtte eene onafhankelijke gemeenschap, die op eene gansch eigenen zelfstandigen grondslag gebouwd was, en hij zou daarom in ééne rij met Mohamed en andere godsdienststichters geplaatst moeten worden. Men beweert, dat hij *Doop* en *Avondmaal* mede in zijne godsdienstige handelingen had opgenomen, welke hij aan zijne aanhangers voorschreef; maar zijn Avondmaal werd met *water* in plaats van wijn gevierd, en de doop met *olie*. Aangaande den doop was men vrij; hij was niet verplichtend. Men kon zonder doop tot hunne gemeenschap behooren, maar de kinderen werden van de deelname van alle godsdienstige handelingen verre gehouden.

Manus was een *Perziaan*; toen hij echter na een zwervend leven weer in Perzië terugkwam, dwong koning Varanes hem om een redetwist met de Magiërs aan te gaan, en toen deze niet in zijn voordeel uitviel, liet de koning hem levend villen (277). Welk een treurig einde.

Na deze opheldering zal het niemand meer bevreemden, dat ik mij geheel onthouden heb, de Manicheërs te noemen als oorspronkelijke Christenen naar de Schrift.

Wij komen nu tot die tijdsafdeeling, welke wij den tijd der donkerheid moeten noemen. Haar komt met recht deze naam toe, wijl over het algemeen de berichten zeer spaarzaam en niet altijd te vertrouwen zijn. Ik moet vóóraf de opmerking maken, dat hij, die de kerkgeschiedenis moet onderwijzen, zeer voorzichtig behoort tewerk te gaan, opdat hij niet door vooringenomenheid of tegeningenomenheid zich laat leiden of door bijgeloovige geschiedschrijvers laat verblinden. Men beschouwt het Manicheïsmus zoo spoedig als een haardstede van alles wat overdreven en verwerpelijk is en zich in godsdienstige aangelegenheden liet gelden, en het werd gebruikelijk, alle zoogenaamde ketters „Manicheërs" te noemen Daarbij komt, dat zoo vele voortreffelijke mannen, met dezen naam gebrandmerkt worden, welker leer en leven met Gods Woord in overeenstemming waren. Het is derhalve noodzakelijk, dat wij tot de eerste bronnen der geschiedenis teruggaan en dan ook daar nog de ons overgeleverde daadzaken zorgvuldig ziften, om geen verkeerde voorstelling van het een of ander te hebben. Verder: Het is niet recht en behoorlijk, alle tegenstanders van den kinderdoop als Baptisten naar onze opvatting van het woord aan te duiden. Door al de middeleeuwen heen waren er velen van het zoogenaamde „Katholieke" geloof afgevallen, die den doop geheel verwierpen en in betrekking tot deze instelling eene gezindheid aan den dag legden, welke met de quakers in onze dagen veel overeenkomst heeft.

Zeer waarschijnlijk werden zij tot deze overdrevene inzichten gebracht door de bijgeloovige opvatting van den doop in het groote huis. Het scheen hun beter geen doop te hebben, dan zulke dwaasheden te huldigen. Zij hadden gewis onrecht in dezen, hoewel er veel tot hunne verontschuldiging is aan te voeren, op hen is de spreuk van toepassing: „Dreeft gij niet af, ik zou niet overdrijven." Wanneer echter zulke voorvallen als getuigenissen voor den kinderdoop aangevoerd worden, zoo ligt daarin menigmaal eene onbillijkheid. De tegenstand der Manicheërs gold *iederen* doop en niet den kinderdoop allèèn. Ik ben niet van zins, ergens iemand voor een Baptist in den zin der oorspronkelijke beteekenis van het woord te doen doorgaan, wanneer hij niet den doop der *geloovigen* als de *ware* erkent en ondergaat; wanneer hij ook al den kinderdoop verwerpt, zoo geeft hem dat nog geen recht op dezen waardigen naam. Tevens moet toegegeven worden, dat het dikwijls de grootste zwarigheden medebrengt, zich in betrekking tot de gevoelens der godsdiensthervormers in de middeleeuwen een afdoend oordeel te vormen. Wij weten van dezen niets, dan wat hunne tegenstanders van hen melden die met vooroordeel tegen hen ingenomen waren, en uit gebrek aan godsdienstige overeenstemming niet in staat waren, hunne eigenlijke gevoelens te beoordeelen of ook maar te verstaan. Dezelfde woorden werden somwijlen van gansch tegenovergestelde partijen, in verschillenden zin gebruikt, en de bedoelde waarheden vatte men op geheel verschillende wijze op. Hieruit verklaart zich de verwarring en de tegenstrijdigheid, welke zoo menigvuldig aan *den dag* treden.

Ook wij hebben in *Nederland* te trachten onze beginselen zoo duidelijk mogelijk uit te spreken. Het is zoo noodig tot bevordering van de zaak des Heeren, welke wij voorstaan, eene gelijke voorstelling te geven van de waarheden der H. Schrift. Door dit te doen komt er eene vastheid in de Gemeenten, en ons Schibboleth is zuiver waar te nemen. Onze bazuin moet geven een zeker geluid. Ligt het niet in onze natuur ons te besluiten in een eng keurslijf van *formulismus*, toch dienen wij te waken voor eene zwevende vrijheidsgeest welke zoo licht ons doet wegzweven met de een of andere waarheid uit het verband der andere waarheden. — Vrij dus en toch gebonden.

H. D. H.

Doop en Avondmaal in hun onderling verband.

De geschiedenis nauwkeurig nagaande, bemerken we, dat niemand in de eerste zeventien eeuwen er aan gedacht heeft, het Avondmaal te gebruiken, zonder gedoopt te zijn. Hoe verre de inzichten omtrent de christelijke leer en praktijk uiteen liepen, bij allen stond het vast, dat de doop de voorwaarde was tot opname in de Gemeente, en dat zonder doop geen Avondmaalsviering geoorloofd was.

Wat was toch wel de reden van zulke groote overeenstemming bij zulke groote verscheidenheid? Niets anders, dan de groote helderheid, die duidelijk uitkomt in de orde der door den Heer aan Zijne Apostelen gegeven bevelen. Niemand had den moed die orde, dien regel te verbreken.

Omstreeks anderhalve eeuw geleden echter kwamen eenige Engelsche broeders op het denkbeeld, dat de deelname aan het Avondmaal voor alle bekeerden open stond: op den doop behoefde niet gelet te worden. Een bewijs uit Gods Woord voor hunne inzichten konden zij echter niet vinden; zij stelden hun gevoelen daarvoor in de plaats.

Is er echter iets, dat meer bedriegt dan ons gevoel?

Hoevele Christenen schijnen door hun gevoel (ware het mogelijk) barmhartiger te zijn, dan de Heer zelve, en misleiden daardoor zichzelven en anderen, zooals b. v. de velen in Amerika en wellicht ook hier te lande, die beweren dat alle menschen eindelijk zullen zalig worden, welk beweren echter uitdrukkelijk strijdt tegen het bepaalde woord des Heeren. Laat ons bedenken dat het gevoel niets anders te doen heeft, dan de waarheid op zich te laten werken, het gevoel mag niet *hier* de waarheid vasthouden en *daar* de waarheid loslaten.

Het mag slechts waarheid van God aannemen, maar niets uit zich zelve scheppen. Daardoor ontstaat uit het gevoel dwaalleer, ketterij, enz., die te meer wordt vastgehouden, naardien in het gevoelen der kinderen Gods, vleesch en geest soms zoo wonderbaar vermengd zijn.

Een opmerkelijk voorbeeld van de verwarring welke het eigendunkelijke in het Christendom aanricht is b. v. de kinderdoop. Zooals meermalen is aangetoond ook in dit bladr bevat het geheele Nieuwe Testament geen spoor van den kinderdoop, terwijl toch de doop een Nieuw-Testamentische inzetting is.

De zoogenaamde kinderdoop is niet voortgekomen uit het Woord Gods, maar veeleer uit het gevoel van de ouders voor hunne kinderen. De ouders, die toch hunne kinderen moeten verzorgen en opvoeden, gevoelden, en te recht, dat zulks niet alleen betrekking had op lichamelijke verzorging en opvoeding, maar vooral ook op de geestelijke. Nu behoefde slechts de onwaarheid daarbij te komen, dat de doop de wedergeboorte was en met eenige valsche redeneering was de kinderdoop in het leven geroepen. Doch terwijl deze nu reeds zoo vele eeuwen bestaat, zag zich de Duitsche kerkdag in 1854 toch verplicht om op nieuw de gronden vast te stellen, waarop hij berustte, maar geraakte geheel in de war, zoodat men tot geen besluit kwam, vanwege tegenstrijdige gevoelens. Een zeer vroom en geacht christen zeide openhartig, dat bij hem de kinderdoop op zijn vaderlijk gevoel voor zijne kinderen berustte. Een ander en wel een bekende professor in de Theologie zeide, dat de oude steunpilaren voor den kinderdoop nu niet langer bruikbaar waren en stelde dus nieuwe gronden voor. Anderen kwamen daar weder tegen op en de Professor zeide: Als het met de nieuwe niet gaat, dan gaat het in het geheel niet. Het was toen duidelijk geworden, dat de kinderdoop niet gegrondvest was op Gods Woord, maar alleen op het gevoel.

De Roomsch-Katholieke kerk stoort zich niet aan het Woord Gods, maar beweert dat zij is eene heilige overlevering.

De Luthersche kerk tracht uit deze en gene schriftuurplaats te bewijzen, dat door den doop (?) eene wedergeboorte plaats grijpt, ofschoon alle kenteekenen van wedergeboorte aan de gedoopte kinderen ontbreken. De Hervormde kerk beproeft te bewijzen, dat de kinderdoop in plaats der besnijdenis is gekomen en smokkelt dus de meisjes, die toch niet besneden werden, binnen; maar vele Hervormden gelooven zulks zelf niet. Het valt immers moeilijk, ja ondoenlijk, daarvoor slechts ééne plaats in Gods Woord aan te wijzen.

De gedoopte christenen nemen slechts aan, wat in de Heilige Schrift staat, en doopen alleen hen, die het Evangelie hebben aangenomen en bekeerd zijn. Zij gevoelen niets minder voor hunne kinderen dan de andere geloovige ouders, want zij dragen hunne kinderen reeds vaak voor hunne geboorte den Heer op, maar zij hebben geleerd, hun gevoel en hun verstand gevangen te geven onder de gehoorzaamheid aan Christus.

Tot zoo verre over den kinderdoop. Het was niet het doel om daarover te schrijven, want er is reeds veel over geschreven, maar het was noodig, omdat er in het geschrevene zooveel voorkomt, wat past op de viering van het Avondmaal. In het Woord Gods is geen spoor te vinden, dat het de wil des Heeren is, dat de bekeerde Joden of Heidenen vóór hunnen doop het heilig Avondmaal zouden vieren. Geen spoor is te vinden, dat de Apostelen of eerste Christengemeenten met ongedoopten Avondmaal hielden.

Wij lezen wel, dat groote scharen het Evangelie hoorden verkondigen, en dat de gedoopten met elkander brood braken. Evenmin als de kinderdoop uit de Schrift is te bewijzen, is het Avondmaalhouden met ongedoopten daaruit te rechtvaardigen. Evenals de kinderdoop uit het gevoel ontstond, is de zoogenaamde open Avondmaalsviering aan het gevoel te danken. De eerste is ontstaan uit het gevoel der ouders voor hunne kinderen, de andere dankt haar ontstaan aan

het gevoel van toegenegenheid voor de broeders. Wij erkennen gaarne, dat de eerste als vleeschelijke liefde der ouders eerder kan doen dwalen dan de andere, die als geestelijke liefde moet beschouwd worden. Maar toch kan men in de laatste zich ook vergissen. Zonder twijfel wil de Heer, dat wij de broeders zullen liefhebben, ja zelfs dat wij in hen Hem zullen liefhebben. Maar mogen wij ze liefhebben op onze manier, of geldt hier niet bovenal de goddelijke regel: God boven alles lief te hebben en onzen naaste als onszelven. Wanneer wij dus de broeders liefhebben boven God en Zijn Woord, handelen wij dan naar Zijnen wil? Als men dan zegt: wat vraag ik er naar of doop en Avondmaal in Gods Woord in eene zekere volgorde staan, of die volgorde door Christus geboden is, of de Apostelen eerst den doop en daarna het Avondmaal bediend hebben, heeft men zich dan niet laten leiden door een gevoel, dat in rechtstreeksche tegenspraak is met Gods Woord? Vraagt gij er niet naar of men vóór of na den Doop Avondmaal houdt, welnu dan mag de kerk met hetzelfde recht doopen, ja zelfs besprengen diegenen, die nog nimmer het Evangelie hebben kunnen hooren verkondigen. Ja dan mag men, ik weet niet wat en hoeveel wel doen.

Het zekerste zal echter zijn ons te wenden tot het Woord Gods, alhoewel zij, die gewoon zijn naar het gevoel te handelen, zeer weinig neiging schijnen te hebben, zich naar die uitspraak te regelen.

A. H. R.

(*Wordt vervolgd.*)

Evang. Samenkomsten te Sneek.

Het is mij een groot voorrecht om ook van bovengenoemde bijeenkomsten, die van 15—19 Febr. j.l. zijn gehouden, eenige mededeelingen te doen aan „De Christen"-lezers. De week te voren werd door de Gemeente *vijf* avonden bidstond gehouden, die telkens druk werd bezocht en waardoor de Gemeente zelve werd voorbereid om gezegend te worden en alzoo anderen ten zegen te zijn. Op deze bidstonden werden reeds enkelen toegebracht. Op de samenkomsten traden als sprekers op de B.B. N. van Beek, J. de Hart, B. Roeles en J. Horn, voorganger der Gemeente, alsook br. J. Kuiper aldaar. De andere genoodigden waren door huiselijke omstandigheden verhinderd geworden te komen.

Reeds op den eersten avond was er een talrijke schare opgekomen om het Woord te hooren, die de 2de avond nog grooter was, en de volgende avonden was de kerk immer eivol.

Het is toch opmerkelijk, dat, overal waar zulke samenkomsten worden belegd, de toeloop van menschen groot is en waar wij vroeger dikwijls door openbare spotters en opzettelijke rustverstoorders bemoeilijkt werden, kunnen wij nu doorloopend tegen een aandachtige schare ongehinderd van de liefde des Heeren getuigen.

Het is mij onverklaarbaar, dat er nog zoo vele vrije Christenen zijn, die weifelend van verre staan in plaats van zulke vergaderingen in hunne woonplaatsen te beleggen, daar toch de Heer overal Zijn goedkeuring bewijst in den zegen, dien Hij geeft en in de toebrenging van zondaren en zondaressen tot de Gemeente, die zalig wordt. Wat is daarvan wel de reden? *) We hopen niet, dat hier 's Heeren Woord door Jesaja (hfdst. 1: 3*b*) uitgesproken, van toepassing zij:

„Mijn volk verstaat niet."

Strijden over het behoud en de zuiverheid van de zoogenaamde kerke christi; ijveren voor eigendunkelijke leerstellingen of uit verband gerukte bijbelplaatsen; klagen over de slechte tijden, zoowel op godsdienstig gebied als op maatschappelijk terrein, brengt de gemoederen van Gods volk in beweging, maar het eeuwenoude beproefde middel tot redding, hoewel onder een ander etiquette en in eene eenigszins afwijkenden vorm aangeboden, wordt om der wille van twee laatstgenoemde vormen, dikwijls hooghartig afgewezen — met de woorden:

„Het is wat nieuws."

Toch is het in den grond der zaak zoo niet, want we zouden met alle recht kunnen beweren het is: „*oud*," maar geenszins nabij de verdwijning, daar wij niet zonder goede reden gelooven, dat juist dit meer een middel is door God aangewezen tot redding van vele zielen. Ons is weer bij vernieuwing voor de zooveelste maal gebleken, dat het oude maar nooit verouderde Evangelie ongekunsteld, in eenvoudigheid gepredikt een „kracht Gods is tot zaligheid" en dat het leidt tot bekeering en waarachtig geluk.

Maar nog meer: het is ons ook duidelijk geworden, hoeveel onkunde er heerscht omtrent den weg der zaligheid, zelfs in eene orthodoxe stad als Sneek, in het midden van de provincie Friesland, zoo hooggeroemd vanwege de kerkelijke rechtzinnigheid. Het schreit ten hemel, dat de arme mensch door zonde en schuld gefolterd, „het brood des levens" in schoon gepolijste, maar hermetisch gesloten bussen, wordt aangeboden, waarbij de zielen der onkundigen moeten verhongeren, omdat zij niet weten, hoe zij het kunstmatig omhulsel van geleerdheid moeten verwijderen, en de bombast van menschelijke leerstellingen te onderscheiden, van wat de Heer in Zijn genade den zondaar aanbiedt.

We hebben met menschen gesproken die catechetisch goed ontwikkeld waren, die de hoofdwaarheden des christendoms vrijwel kenden, doch het minste niet begrepen wat het woord: „overgave des harten aan den Heere Jezus" beteekent. Blijkbaar werden ze door de eenvoudige aanbieding der H. Schrift, van het allergrootste heil en de eeuwige zaligheid, verlegen en waren bevreesd om dat „zoomaar" aan te nemen omdat het in strijd was met hetgeen zij van jongs af hadden geleerd, „het gaat zoo gemakkelijk niet."

Het is duidelijk, dat door de godsdienstleeraars zelden of nooit wordt gesproken over persoonlijke bekeering en dan nog dikwijls zoo ingewikkeld, dat het niemand kan vatten. Wel wordt alle kracht en tijd aangewend om op den gezetten tijd hunne leerlingen klaar te hebben voor: „de kerkelijke belijdenis" zonder dat gelet wordt op de verandering des harten — en dat schreit ten hemel!

Twee jongelingen, met wie op de navergadering over het heil hunner zielen werd gesproken, vroegen: „maar als wij ons, zoo als u daar zegt, aan den Heere Jezus overgeven, zijn wij dan gered? Kunnen wij er vast op aan, dat wij niet bedrogen worden, want het is er ons om te doen om zalig te worden, krijgen wij de verzekering daarvan in ons hart?

Toen daarop een onbewimpeld „Ja" volgde, wanneer gij u oprecht aan Jezus geeft, dan zal Hij u direct aannemen" — zeiden zij: „dan zijn wij dadelijk bereid." We bogen onze knieën en vroegen den Heer om Zijne ontferming. Toen we oprezen, verzekerden ze beiden, dat ze nu beslist geloofden.

Een man, die in huis bezocht werd, verklaarde onder tranen, dat het zoo niet langer kon, dat hij (evenals zijn vrouw gisteren avond was bekeerd), ook zijn leven moest veranderen. „Maar zijn zondige broodwinning stond hem daartoe in den weg." Met des te meer ernst werd hem gewezen op de noodzakelijkheid zijner bekeering en de verzekering daaraan toegevoegd, dat God als een trouw Vader voor hem en de Zijnen zoude zorgen. Onder een vloed van tranen boog hij zijne knieën en naar wij mogen hopen ook zijn hart. Op den laatsten avond van samenkomst vertelde hij ons: „het wordt mij elk oogenblik lichter en gemakkelijker.

Een meisje zat op een der avonden als met stomheid geslagen, een strijd in haar binnenste te doorworstelen, totdat zij eindelijk voor haar stoel op de knieën neer viel, onder den uitroep: „Och Heere help mij! — neem ook mij zondaresse aan! — O Heere ontferm u mijner!" En dat ze vrede vond: *door* — en *in* den trouwen Helper zal niet noodig zijn opzettelijk te vermelden.

Voor we de kerk uitgingen, dankte haar geloovige moeder voor de aanvankelijke redding harer dochter geschonken.

Een schippersknecht kwam tot een onzer met de vraag: „hoe kan ik gered worden voor de eeuwigheid, ik zou zoo gaarne zalig willen worden — maar ik ben zoo dom als een ...... zoodat ik het niet weet hoe ik het moet aanleggen, toch heb ik geen rust of duur." Wat van zelf spreekt hem werd gewezen op den eenigen Middelaar Gods en der menschen (Hebr. 5: 2*a* en 5), met dit heerlijke gevolg, dat hij tot blijdschap des geloofs kwam. Trouwens dit was te verwachten, daar de Heere Jezus nergens een heilzoekend zondaar een examen afneemt om ze daarna een diploma uit te reiken. Hij zegt: „komt allen tot Mij." Dus ook de onkundigsten. „Ik zal u leeren den weg dien gij gaan zult." (Ps. 25: 8; 32: 8.)

Terecht merkte een der broederen op: „dat toen de eerste vredeboden in ons land kwamen zij een volk vonden, dat *lezen* noch *schrijven* konde, en toch bekwaam werd gemaakt door het Evangelie om de afgoden te verlaten en te buigen voor den levenden God."

Dat deze jongman een sieraad kan worden van den genadevollen Heiland betwijfelen wij niet, indien hij maar niet eigenwijs wordt, Ps. 116: 6*a*. Niet de onkunde maar eigenwijze hoogmoed staat den mensch in den weg naar den hemel. Vandaar dat de Heere Jezus de zoo wijze en verstandige menschen toeroept: „Die niet wordt als de kinderkens, kan het Koninkrijk Gods niet ingaan. Eene vrouw uit Bolsward werd ook rijk gezegend, daar zij in de „Vrede-kerk" den Vrede-vorst leerde kennen als den Redder harer ziel.

Dit zijn feiten — waarop elke filosophische tegenwerping gelukkig schipbreuk lijdt. Feiten die wij enkel vermelden om Gods kinderen aan te vuren om getrouw te zijn in den arbeid der reddende liefde, en om diegenen der lezers, bij wien nog „*haken*" en „*oogen*" vastzitten en daardoor buiten Christus en diensvolgens van de zaligheid verstoken blijven, aan te sporen zich met *alles*, hoe scheef ook, tot Hem te wenden, van wien Jesaja Hoofdstuk 9: 5 een onovertrefbare beschrijving geeft.

Vervolgens willen wij nog opmerken, dat de eerste zichtbare vrucht op deze Samenkomsten werd geoogst van den arbeid der Gemeente in een der achterbuurten van de stad, waartoe haar een der stadsscholen welwillend is afgestaan. In deze buurt, met name Zuid-end (door het volk „zuurend" genoemd) werkt de Gemeente Zondagsavonds onder een volk, dat voor een deel anders den avond doorbracht in den kroeg, maar nu reeds twee winters onder het gebruik van een kop koffie en een stuk koek het Evangeliewoord verkondigd en nuttige verhalen voorgelezen wordt. De liefde is vindingrijk maar ook opofferend gezind, want dat dit veel geld kost zal ieder beseffen, daar toch dikwijls meer dan 100 personen aanwezig zijn.

De laatste avond werd ingeleid met een smeekgebed voor onzen geëerbiedigden Koning, daar Z. M. op dien dag verjaarde. Mocht de grijze Vorst nog vele jaren worden toegezegd om in rust en vrede ons land en volk te regeeren en straks, wanneer de aardsche kroon wordt afgelegd, den onverwelkelijke eeuwig blijvende genadekroon deelachtig worden, die de Koning der Koningen zal uitreiken aan al Zijne trouwe en vrijwillige onderdanen.

Als of het afgesproken was werd den geheelen avond gesproken over koningen en keizers met heenwijzing naar dien Vorst „die alle macht heeft in hemel en op aarde." Opdat de zondaar zich onder Zijne gezegende scepter zoude buigen en recht gelukkig worden, zonder Wien toch nergens waar geluk is te vinden.

Met dankbaarheid aan den Heer denken wij aan de pas gehouden Samenkomsten te Sneek, en ook de Gemeente heeft rijke stof van dankbaarheid voor de verhooring harer vele gebeden tot den troon der genade opgezonden.

Deventer, 22 Febr. '86. B. ROELES.

---

*) Verzoeke vriendelijk voorlichting door middel van dit blad. Het mocht nog tot zegen kunnen zijn en tot bevordering van deze zoo ernstige zaak.

De Farizeër en de Tollenaar.

Daar gaan twee zonen Isrels op,
Naar Sions godgewijden top
Om in het heiligdom 't aanbidden,
Eén is een trotsche Farizeeuw
Hij acht zijn ziel zoo blank als sneeuw,
En stelt zich in der schare midden.

Trotsch blikt hij rond, verheft zijn hoofd.
En zegt: „O God, Gij zijt geloofd,
Dat ik niet ben als andere menschen:
Geen roover, dief of moordenaar,
Geen spotter of geen lasteraar.
'k Zou me ook niet als deez' toll'naar wenschen!

Zeer ijverig en nauwgezet,
Betracht ik daaglijks Uwe wet.
'k Vast tweemaal 's weeks. Van mijn vermogen
Geef ik getrouw de tienden weer,
Voor Uwen tempeldienst o Heer!
Ben ik niet rein dan in Uw oogen?

Maar d' ander is een tollenaar,
Alleen, van verre staat hij daar,
Het vochtig oog blijft neergeslagen;
Het hart, met bittre smart vervuld,
om zijner zonden zware schuld,
Die hem benauwd maakt en verslagen.

Hij knielt; hij slaat zich op de borst,
Zijn ziel, die naar vergeving dorst,
Perst hem de woorden van de lippen:
„Schenk mij genâ, mij, zondaar, Heer!"
En dieper nog buigt hij zich neer.
Een zucht slechts laat zijn boezem glippen.

De schaar verlaat den tempelhof,
Des tollnaars ziel geeft Gode lof.
Want 't vredewoord klinkt in zijn ziele.
„Die zich vernedert, wordt vereerd,
Maar 't trotsche hart wordt diep vernêerd:
God zoekt hen, die ootmoedig knielen."

(*Uit een scheurkalender.*)

GEDACHTEN.

De voorbeschikkings- en verkiezingsleer in den paulinischen zin is niets anders, dan de toepassing van het algemeen raadsbesluit Gods, aangaande de verlossing der menschheid door Christus, als den grond des heils voor degenen, aan wie, krachtens hun geloof, dezelve in vervulling treedt.

Dr. Neander.

Om Gods plan wel te kennen en in zichzelven verwezenlijkt te zien, moet men in den regel zijn eigene plannen opgeven.

Het licht der ziel en de kracht des levens! Gewis, deze worden met het bezit der waarheid verkregen.

N. Beets.

Ware liefde tot Jezus kenmerkt zich door het bewaren van Zijn woord.

N. Beets.

ALLERLEI.

God doet in onzen tijd groote dingen. — Uit Nashville in Amerika komt het bericht der gezegende prediking van een evangelist Jones. Dagelijks hield hij drie bijeenkomsten. Reeds in de morgensamenkomst te 6 ure kwamen vierduizend personen samen, terwijl later op den dag zevenduizend tot tienduizend bijeen kwamen. Een Engelsch blad, dat volstrekt niet godsdienstig is, zegt: rijke dames, die sedert jaren de zon niet hadden zien opgaan, verlieten als het nog donker was hare legersteden, om naar de Evangelisatiezaal te gaan. Duizende werklieden, die hun gereedschap bij zich hadden, kwamen dagelijks met belangstelling luisteren. Menschen, die sedert 20 jaren geen Evangelie gehoord hadden, kwamen nu met aandacht Gods Woord hooren. De predikanten der verschillende kerken zijn dankbaar voor den zegen Gods door den arbeid van den Evangelist Jones over hunne kerken gekomen.

Chr. Volksbl.

EENIGE HULP GEVRAAGD.

De Gemeente te Foxhol, heeft na lang en rijp beraad er toe besloten pogingen aan te wenden om een nieuwe lokaliteit tot het houden harer samenkomsten te bekomen. Een zeer geschikt bouwterrein werd reeds aangekocht.

Het tot nu toe gebruikte lokaal dat gehuurd werd, vertoont veel van het vergankelijke van al het ondermaansche, te meer omdat er de hand des onderhouds weinig door den verhuurder aan gehouden werd. De Gemeente behielp er zich echter in, en dat kon ook nog. Doch nu de eigenaar er blijkbaar wat af wilde halen, en de huurprijs nog aanmerkelijk wilde verhoogen, meende de Gemeente de vrijheid te hebben om tot bovengenoemd besluit te komen.

Ook voor den Evangelisatiearbeid waaraan hier ook bijzonder behoefte bestaat en reeds een gezegenden voortgang heeft, is een beter gebouw voor samenkomst zeer gewenscht.

Zoo zijn wij dan, hoe klein onze krachten op finantieel gebied ook zijn, in 's Heeren naam aan den arbeid getogen, verwachtende een zegen van den Heer op onze pogingen.

Doch nu is ook ons oog op u gericht, geliefde Broeders en Zusters, die door den Heer gezegend zijt met vermogen en lust om ons bij het bouwen eenige hulp te verleenen. Wij vertrouwen, dat het u eene eer en genot zal zijn een steentje tot ons gebouw aan te brengen, en daarom maken wij u met de zaak bekend en komen met vrijmoedigheid met onze bede om hulp tot u. Het penninkske der weduwe zoowel als de grootere gave der rijken zal in dank ontvangen worden door ondergeteekenden, die het ontvangene in dit blad zullen verantwoorden.

Heilbiddend namens de Gemeente.
J. BOLMAN, Ouderling.
T. GRASMEIJER, Ouderling.
F. ROGAAR, Penningmeester.

Mede bereid uwe gaven in ontvangst te nemen N. van BEEK, evangeliedienaar te Groningen.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN, Februari. De Gemeente mocht gedurende deze maand weer meenig blijk van Gods vaderlijke gunst en trouw genieten. De arbeid had niet alleen geregelden voortgang, maar werd ook met zalige vruchten bekroond. Immers zondaren kwamen in ootmoed tot Christus en werden door Hem niet afgewezen; nu mogen ze van harte juichen:

„Mij is erbarming wedervaren,
Erbarming, duizendmaal verbeurd!"

Drie zusters werden door den doop in de Gemeente opgenomen, terwijl ook een broeder en zuster van Nieuwepekela in ons midden werden gedoopt.

Vervolgens werd nog een eenvoudig huiselijk feestje gevierd, naar aanleiding van den „verjaardag" van den Voorganger, waaraan door een groot deel der Gemeente en door eenige belangstellenden werd deelgenomen. De Gemeente heeft weer opnieuw van hare liefde en achting voor haren Voorganger blijk gegeven, door hem, in weerwil van de minder gunstige tijdsomstandigheden, doelmatig en betrekkelijk kostbaar geschenk aan te bieden, dat met dank aan den Heer en de broeders en zusters werd aanvaard.

SNEEK. De tweede maand van het jaar onzes Heeren 1886 was voor de Gemeente rijk gezegend. De eerste week doop en Avondmaal; de tweede week vijf avonden aaneen bidstond met p. m. 60 personen, ter voorbereiding voor de Evangelische Samenkomsten. Recht goed was het op die bidstonden, er werd veel genoten, ook de zusters gingen voor in gebed, en in die week der voorbereiding kwamen reeds vijf zielen tot den Heer. De derde week was de week der Samenkomsten; des namiddags van 5—6 uur bidstond door p. m. 50 personen bezocht; des avonds van half acht tot negen uur samenkomst. Geen zweem van opwinding of opgewondenheid, maar diepe heilige ernst; een strijden in het Evangelie, een worstelen om het behoud van zielen; God gordde Zijne getuigen aan. De gemeente was er met het hart bij en arbeidde mede. De na-vergaderingen gaven heerlijke overwinningen te aanschouwen. De kerk was te klein. De vierde week werd op Maandagavond met medewerking van br. v. Petegem van Veendam de samenkomst voortgezet. De andere Voorgangers waren des Zaterdags weder vertrokken. Dinsdag- en Woensdagavond de dankstond.

Waarlijk! wij zijn in Ps. 84 en juichen: Hoe liefelijk zijn Uwe woningen, o Heere der heirscharen! Welgelukzalig zijn zij, die in Uw huis WONEN; zij prijzen U GESTADIGLIJK.

J. H. SPILLENAAR.

Voor het Zendingshuis te Colioub hebben wij nog in dank ontvangen: van J. G. D. te Angerloo *f* 3.00; H. v. D. Hoofdonderw. te de Lemmer *f* 4.44; door Ds. J. v. H. te Breukelen uit het Zondags-busje van J. W. P. 1.50; busje bewaarschool Vrede en Rust *f* 3.00; totaal *f* 4.50; door Ds. E. B. te Haarlem v. h. Hulp Zend.-gen. „de liefde van Christus dringt ons" *f* 35.00.

Totaal met de vorige opgaaf . *f* 3014.96⁵.

De tijd is spoedig daar dat de laatste fr. 2000.— betaald moeten worden, (31 Augustus a.s.) waaraan echter nog een groot gedeelte ontbreekt. Wie helpt ook nog het laatste steentje tot voltooijing van dit schoone monument van Neêrlands Zendingsliefde aandragen?

Wij blijven ons voor de ontvangst dezer gaven dringend aanbevelen.

De Zendings-Vereenig. „het Mosterdzaadje" der Evang. Vrije Gemeente te Amsterdam:

F. J. van MEELOO,
Lange Bleekerspad 4,
N. ZERBST Jzn.,
1e Hugo de Grootstraat 14.

CORRESPONDENTIE.

Hun, die nog abonnementsgelden verschuldigd zijn, wordt beleefd verzocht die spoedig te willen overmaken aan

N. v. BEEK te Groningen.

ADVERTENTIËN.

*** Ondertrouwd:
J. LOK
en
A. VENEMA.
Groningen, 19 Febr. 1886.
Geheel eenige kennisgeving.

Onze geliefde ouders,
W. W. KRAMER en J. PRONK,
wenschen, zoo God wil, op 11 Maart a.s. hunne **25jarige Echtvereeniging** te herdenken.
Hunne dankbare kinderen.
Uit aller naam:
Foxhol. (bosch) R. KRAMER.

Een huisvader met vrouw en drie kinderen, thans zonder werk, zoekt eene betrekking, 't liefst als STOKER of MACHINIST, 't zij op een Stoomboot of Landmachine. Hij heeft laatst gewerkt aan K. S. M. Z. te Vlissingen.

Ook is hij niet ongenegen om als KETELMAKER te dienen, zijnde zijn eigenlijk Vak.

Daar hij echter gedurende 6 jaren buiten de Gemeente van Gedoopte Christenen heeft geleefd, zou hij nu gaarne op eene plaats wonen waar zich eene geordende Gemeente bevindt.

Adres: H. J. VELTKAMP,
Bankertstraat 215, Vlissingen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 78. 15 Maart 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

EENSGEZINDHEID.

„En eindelijk, zijt allen eensgezind." 1. Petr. 3 : 8a.

Alle apostelen zijn in hunne brieven eenstemmig in den lof en het aanprijzen van de hierboven genoemde deugd, die in het gemeenschappelijk bezit der geloovigen behoort aangetroffen te worden. En geen wonder! Immers zij is de treffendste openbaring en de hoogste kracht des christendoms. En juist omdat ze zulk een edel bestanddeel van het gemeenschapsleven der kinderen Gods is, is zij ook zoo teer, kan zij zoo licht geschonden en benadeeld worden. Satan, de aartsvijand van Christus en Zijne Gemeente, wiens tactiek is: „verdeel en heersch," is er immer het eerst op bedacht om aan de eensgezindheid der geloovigen nadeel toe te brengen; en het is hem, helaas, maar al te dikwijls gelukt.

Gezindheid is de innerlijke levensrichting, of het voornemen des harten, het uitgangspunt van al onze levensverrichtingen. Die gezindheid wordt òf door den geest dezer wereld, de geest des Satans, òf door den Geest Gods in onze harten gewerkt. Wanneer dit laatste het geval is, dan hebben we de gezindheid, of, zooals Paulus ze noemt, den zin van Christus. Door een van beide geesten kan men zich laten bewerken of bezielen, de mensch moet daaromtrent eene keuze doen, want beide geesten zijn werkzaam in deze wereld; ja, ook de geloovige moet, zoo dikwijls hij aangevallen of door den booze verzocht wordt, telkens kiezen. Hij heeft echter de verzekering, dat de werking van Gods Geest onweerstaanbaar is tegenover elke zich verzettende macht in en voor allen, die zich laten leiden, die nederig van hart zich overgeven. Inderdaad in dit opzicht mag het dan ook voor den geloovige heeten: „Als ik zwak ben, dan ben ik sterk;" want in wie zich machteloos weet en zich als zoodanig aan Christus overgeeft, kan Diens Geest Zich machtig betoonen.

Gods Geest werkt alzoo de gezindheid van Christus, die onmisbaar is om recht christelijk te kunnen leven, strijden en lijden.

De vraag wordt wel eens behandeld: in hoever kan de christen aan Christus gelijk worden in dit leven. Wij achten die vraag overbodig en gansch verkeerd, omdat men zoodoende de bovenbeschrevene gezindheid des harten, die zich van zelf openbaart in het werkelijke leven, tot een *leerstuk* aangaande de heiligmaking verlaagt. En over leerstukken, hoe ernstig en gewichtig ook, wij weten het, kan men zeer gemakkelijk redeneeren en twisten, buiten het werkelijke leven om. Nu is dit zeker, wanneer men dat doet, is men nog zeer ver van de gelijkheid met Christus af en wordt men eer een dweper dan een heilige.

Elk behoort in dit opzicht eigen hart en leven te beproeven, want tot allen komt de vermaning: „weest eensgezind." Wie de gezindheid van Christus niet heeft en beleeft, is daardoor verstoorder der *eens*gezindheid, terwijl de zoodanige zich niet onderwerpt aan Christus' Geest en Woord.

De breuke en verstoring onder de kinderen Gods hebben haren oorsprong in de harten en het leven der geloovigen; God wil ze niet. O, dat wij allen ons zelf dan ernstig beproeven.

G. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

De geschiedenis der Baptisten.

De Paulicianen.

In het dorp Mananalis, dicht bij Samosata, leefde omstreeks het jaar 653 zekere Constantijn, die door de roomsche schrijvers wordt voorgesteld als afstammeling eener Manicheesche familie. Spoedig na de verovering van Syrië door de Saracenen, werd een Armenisch diaken, die uit de gevangenschap onder de Saracenen wederkeerde, de gast van Constantijn. Ter erkenning zijner gastvrijheid gaf de diaken hem ten geschenke een handschrift, dat de vier Evangeliën en de veertien brieven van Paulus bevatte.

Constantijn las, geloofde en werd den woorde gehoorzaam. Het Manicheïsmus, door hetwelk hij was vervoerd geworden, liet hij varen. Zijne Manicheïstische boeken legde hij ter zijde en wijdde zich geheel aan de betrachting der H. Schriften. Spoedig daarna begaf hij zich naar Cibossa, waar hij zeven en twintig jaar leefde en werkte. Hij was een ijverig en gekroonde prediker, die veel zegen op zijn arbeid had. Velen namen de waarheid aan.

Op welke wijze hij het aanving de bekeerden tot gezelschappen en gemeenten te vormen, en hoe deze bestuurd werden? om dat gewaar te worden, ontbreken ons de gegevens. Wij kunnen veronderstellingen doen, maar veronderstellingen maken is geen geschiedenis-schrijven. Wanneer de berichten van Petrus Siculus waar zijn, zoo was die inrichting zeer gebrekkig, omdat zij „De Handelingen der Apostelen" niet bezaten, waarnaar zij hunne gemeenten beter hadden kunnen inrichten, en wellicht had dit gemis iets ongunstigs voor hunne gemeenten. Wij mogen echter deze mededeeling niet volkomen aannemen, omdat de schrijver een hunner vijanden was. Constantijn stierf den marteláarsdood.

De keizer Constantijn Pogonatus zond Simeon, een zijner beambten, met een afdeeling krijgslieden naar Cibossa. Hij liet Constantijn gevangen nemen, dwong de gemeenteleden voor hem te verschijnen, en beval hun hunnen leeraar te dooden. Een tijdlang stonden zij met steenen in hun handen, welke hun gegeven waren, onbewegelijk. Niemand wilde zijne hand opheffen om zulk een gruwelijk bevel te gehoorzamen. Zij lieten hunne steenen vallen, maar een hunner, met name Justus, een aangenomen zoon van Constantijn, een jongeling zonder hart, nam den steen en doodde zijn pleegvader.

Daarna ondernam Simeon het werk hunner bekeering. Hij trad met hen in onderhandeling, om ze weer voor de *Katholieke* kerk te winnen, maar de macht der waarheid werd hem te sterk, en als een Paulicianer in het hart, trok de vervolger naar Konstantinopel terug. God maakte ook van dezen Saulus een Paulus. Eerst wachtte hij zich, om de verandering welke met hem gebeurd was, te openbaren, maar ten laatste was hem dit onmogelijk. Hij verliet den keizerlijken dienst, toog naar Cibossa terug, sloot zich bij de vervolgde sekte aan en werd een navolger van dien man, dien hij door de hand van Justus had doen ombrengen. Nadat hij eenige jaren met zegen gearbeid had, begon Justus, die op de belijdenis van zijn berouw weer in de gemeente was opgenomen, een strijd met hem en werd zijn verrader bij den bisschop van Colonia, en Simeon werd met een groot aantal zijner volgelingen op eenen grooten brandstapel verbrand. Slechts Paulus ontkwam en vluchtte naar Episparis. Zijne twee zonen, Genesius en Theodotus, werden herders der Pauliciaansche gemeenten. Genesius werd bij eene gelegenheid als dwaalleeraar gevangen genomen en naar Konstantinopel gebracht, waar hij door den Patriarch in verhoor werd genomen. Dit verhoor wordt door Petrus Sicalus op de volgende wijze medegedeeld:

Patriarch: „Waarom hebt gij het ware geloof verloochend?"

Genesius: „Vervloekt zij wie het ware geloof verloochent!" Daarmede bedoelde hij zijn eigen ketterij, welke hij als het echte „ware geloof" roemde.

Patriarch: „Waarom gelooft gij niet in het hoogwaardige kruis en waarom betuigt gij het uwe vereering niet?"

Genesius: „Vervloekt zij wie niet vereert en aanbidt het hoogwaardige en levenmeedeelende kruis." Daarmede meende hij Christus zelf, Wiens uitgestrekte armen het beeld des kruises weergeven.

Patriarch: „Waarom vereert en aanbidt gij niet de heilige moeder Gods?"

Genesius: „Vervloekt zij, wie niet vereert de allerheiligste moeder Gods, de moeder van ons allen, in welke onze Heere Jezus Christus is gegaan." Daarmede bedoelde hij het hemelsche Jeruzalem, in hetwelk Christus als onze Voorlooper is ingegaan.

Patriarch: „Waarom maakt gij U niet deelachtig het onbevlekte lichaam en duurzaam bloed van onzen Heere Jezus Christus, maar veracht dezelve veelmeer?

Genesius: „Vervloekt zij, wie het lichaam en bloed van Christus veracht." Daarmede bedoelde hij de woorden: „lichaam en bloed" en verder niets.

„Op gelijke wijze," zegt Petrus Sicalus, sprak hij van den doop en zeide: Jezus Christus zelf is de doop, en eene andere is er niet; want Hij heeft gezegd: „Ik ben het levende water." En daar hij alzoo met zijn eigen valsche uitlegging alles omdraaide, werd hij ontslagen en met eere weggezonden."

Na dezen was wederom Mananalis de hoofdwoonplaats der Paulicianen. Genesius leefde daar zelf dertig jaren lang en stierf in vrede. Verscheidene rampspoeden en ongelukkige voorvallen volgden hierna. Jozef, die naar het schijnt Genesius was gevolgd, toog naar Episparis en later naar Antiochië in Pisidiën, waar hij dertig jaar lang arbeidde; na hem volgde Bahanes. Er moeten evenwel nog vele anderen nevens hem gearbeid hebben, want de onzekere berichten, welke tot ons kwamen, geven een omvangrijke rij van arbeiders aan, welke tot een groot getal Gemeenten en tot een machtigen aanhang doen besluiten.

In het jaar 810 sloot zich de Pauliciaan Sergius bij hen aan, die een der voornaamste mannen hunner Gemeenten werd. De geschiedenis zijner bekeering is buitengewoon merkwaardig. Hij was een jongeling van groot verstand en goede opvoeding en om zijne vele voortreffelijke eigenschappen hoog geacht; maar in zake den godsdienst onwetend. Op een dag ontmoette hij eene geloovige vrouw, openbaar als eene Pauliciaansche, en zij begon met hem een gesprek: „Waarom," zeide zij, leest gij de heilige Evangeliën niet?" „Wijl dit ons leeken," antwoordde hij, „niet voorgeschreven is, maar alleen den Priesteren." — „Gij verkeert geheel in dwaling" ving zij weder aan, „want bij God is geen aanzien des persoons; hij wil, dat alle menschen zalig worden." Daarna voer zij voort en wees hem op de tirannieke aanmatiging der Priesters van dien tijd en het grove bijgeloof, waardoor het volk verleid werd, en vorderde van den jongeling, deze zaak nader te onderzoeken. Hij deed dit, las, en onderzocht, en bad, en werd een Christen, „in der daad en in waarheid." De echtheid zijner bekeering bewees hij in zijnen voorzichtigen, heiligen levenswandel en in zijn uitgebreiden ijver. Hij doorreisde een groot deel van Klein-Azië, predikte overal, en vorderde van het volk zich van de dwaasheden van het valsche Christendom los te maken, en „God in den geest te aanbidden." Vierendertig jaar werkte hij op deze wijze en zijn arbeid werd met wonderbare gevolgen gekroond. Velen werden bekeerd. Zoo algemeen werd de afval van de heerschende kerk, dat de Grieksche keizer met groote onrust vervuld werd en zijn toevlucht tot de gestrengste maatregelen nam, om hen te onderdrukken. De Paulicianen hadden van af het begin aan vervolging blootgestaan, maar zij „vermeerderden en wiesen" in de verdrukking. Maar de storm woedde met zulk eene schrikkelijke heftigheid tijdens de eerste helft der negende eeuw, dat hunne geheele verdelging vast was besloten. Het wordt verzekerd, dat onder Theodora, die tijdens de minderjarigheid van haren zoon Michael, regentes was, (van 832 tot 864) niet minder dan honderdduizend Paulicianers, „door zwaard, strik en vuur" aan den dood werden overgegeven. Sergius was een dezer vele offers. Hij en zijne broeders gaven hun leven vrijwillig aan Christus en Hij zal als Rechter hun bloed vergelden.

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

Doop en Avondmaal in hun onderling verband.

Eerstelijk verwijzen wij naar Matth. 22 : 37—40; Mark. 12 : 30, 31; Luk. 10 : 27 : „Gij zult den Heer uwen God liefhebben boven alles en uwen naasten als uzelven." Dan Matth. 28 : 20 : „Gaat dan heen, onderwijst alle volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb." Vervolgens 1 Joh. 5 : 12 : „Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben en Zijne geboden bewaren." Voorts Joh. 14 : 15 : „Indien gij mij liefhebt, zoo bewaart mijne geboden en Joh. 14 : 21 : „Die mijne geboden heeft en dezelve bewaart, die is het, die mij lief heeft" enz. Joh. 15 : 10 : „Indien gij mijne geboden bewaart, zoo zult gij in mijne liefde blijven" enz.

Wellicht werpt men ons tegen Joh. 15 : 12: „Dat is mijn gebod dat gij elkander liefhebt, gelijk ik u heb lief gehad."

Gewis dat is Zijn gebod en een zeer gewichtig gebod, maar het is slechts *een* gebod en de Heer spreekt in bovengenoemde plaatsen van geboden en van alles wat Hij geboden heeft. Hij zal toch zeker door het bijzonder opgeven van dit gewichtige gebod, zijne andere geboden niet opheffen. Hij wilde toch zeker niet, dat wij elkander anders zouden liefhebben dan Hij ons lief heeft. Had Hij dan Zijne discipelen meer lief dan Zijnen Vader en Diens woord? Verlangt de Heer niet uitdrukkelijk, dat wij ons aan Zijne geboden en orde houden? Wij herinneren nogmaals aan Zijn bevel Matth. 28 : 19: „Gaat dan heen" enz. in verband met de woorden van Paulus 1 Cor. 4 : 16, 17. „Zoo vermaan ik u dan, wordt mijne navolgers. Daarom heb ik Timotheus tot u gezonden en die zal u indachtig maken mijne wegen, die in Christus zijn, gelijk ik alom in alle gemeenten leer," 1 Cor. 11 : 1, 2: „Wees mijne navolgers gelijk ik ook van Christus. En ik prijs u, broeders! dat gij in alles mijner gedachtig zijt en de inzettingen behoudt, gelijk ik u die overgegeven heb;" 2 Thess. 2 : 15. „Zoo, dan broeders! staat vast, en houdt de inzettingen, die u zijn geleerd, hetzij door ons woord, hetzij door onzen zendbrief."

En zoo komen wij tot de vraag, of de Heer alleen zekere dingen bevolen heeft, die wij maar in willekeurige orde mogen volbrengen. Laat ons daartoe opmerkzaam nagaan wat Hij bevolen heeft in Matth. 28 : 19 en Mark. 16 : 16, 17.

In deze woorden beveelt de Heer vijf dingen: 1e Evangelie prediken, 2e het Evangelie gelooven, 3e de geloovigen te doopen, 4e al Zijne bevelen te leeren en 5e die bevelen alle te houden. Zijn deze dingen alleen bevolen zonder eenige orde? Welnu dan kunnen wij tot de ongeloovigen gaan om hen te onderwijzen de dingen, die de Heer bevolen heeft, 2e kunnen zij avondmaal houden, 3e hen daarna doopen, 4e hen het Evangelie doen aannemen, en hun ten 5e het Evangelie verkondigen. Gevoelt ieder nu niet de dwaasheid van zulk eene wijze van doen? Bemerken wij dadelijk niet eene goddelijke orde in die woorden, die door niemand mag miskend worden. Zoo verstonden het de discipelen. Overal in de Schrift vinden wij prediking, geloof, doop, doch nergens in de gansche Schrift prediking, geloof en dan Avondmaal. Het eerste, dat door den Heer bevolen is na het geloof is doop, dus kan het Avondmaal op zijn hoogst het tweede zijn, Hand. 8 : 12; 8 : 35—39; 10 : 47—48; 16 : 31—34; 18 : 8, 22 : 16. Aldus leert ons de Heilige Schrift.

Is het den geleerdsten ondoenlijk ook maar één bewijs van den kinderdoop in de Schrift te vinden, alhoewel vele vonden gezocht zijn, even moeilijk valt het den verdedigers der zoogenaamde open-avondmaalsviering ook maar één bewijs in de Schrift te vinden. Toch heeft men het beproefd.

Ik herinner mij o. a. dat mij werd toegevoegd Rom. 15 : 1 : „Maar wij die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen. Rom. 14 : 1—3 : Dengene dan, die zwak is in het geloof, neemt aan, maar niet tot twistige samensprekingen. De een gelooft wel, dat men alles mag eten, maar die zwak is, eet moeskruiden enz. Rom. 15 : 7 : Daarom neemt elkander aan gelijk ook Christus ons heeft aangenomen tot heerlijkheid Gods", en Hand. 15 : 8 en 9 : „En God, de kenner der harten, heeft hun getuigenis gegeven, hun gevende den Heiligen Geest, gelijk als ook ons, en heeft geen onderscheid gemaakt tusschen ons en hen, gereinigd hebbende hunne harten door het geloof." Wij vragen eenvoudig: Handelen deze plaatsen over ongedoopten, die zonder doop in de gemeente zijn opgenomen en met wie brood gebroken werd? Immers neen. De eerste beide plaatsen handelen over zwakken, die deze of gene spijzen voor verboden hielden, maar die toch gedoopt zijn. In Rom. 15 : 7 worden de reeds lang gedoopte leden der gemeente te Rome vermaand elkander in liefde aan te nemen, en in Hand. 15 : 8, 9 spreekt Petrus van Cornelius en zijne huisgenooten, die toen reeds lang gedoopt waren.

Wie kan dus in deze plaatsen eene aanleiding vinden, om de volgorde, door den Heer ingesteld, tot een zaak van het gevoel te maken. Nu echter bevinden zich over de geheele wereld eene groote menigte lieve broeders en zusters in Christus, die niet gedoopt zijn, onder welke gewis vele uitnemende geloovigen, die meenen dat zij gedoopt zijn, houdende de kinderbesprenging voor den doop, door den Heer ingesteld. Kunnen wij dezulken nu niet aan het avondmaal laten, terwijl zij meenen gedoopt te zijn, terwijl zij, bijaldien zij wisten, dat zij niet gedoopt zijn, daarvan zelve zouden afzien en zich eerst laten doopen? Wij antwoorden daarop met de volgende vragen: Als wij naar Gods Woord overtuigd zijn, dat deze lieve geloovigen niet gedoopt zijn en breken met hen brood als hielden wij hen ook voor gedoopten, liegen en huichelen wij dan niet? Toonen wij dan niet, dat onze overtuiging zoo jammerlijk is, dat wij zelve niet eerlijk durven handelen? Verloochenen wij dan niet de ware broederlijke liefde, door lieve broeders in hunne dwaling te versterken? Bovendien, mag een Christen naar de overtuiging van een ander handelen, of naar zijne eigene? En zal een Christen, om der broederen wille, de bevelen en volgorde van Zijnen Heer breken? Zullen wij het kwade doen, opdat het goede daaruit voortkome? Dat zij verre.

Hoe echter met den doop des Geestes, waarop men zich beroept tot verdediging van open avondmaalsviering. Men zegt, de doop des Geestes komt alleen in aanmerking bij de vereeniging der kinderen Gods aan het Avondmaal. Dat klinkt zeer liefelijk in de ooren der broederliefde, maar laat ons niet zoo vlug zijn met het oordeel van het gevoel. Laat ons hooren, wat Gods Woord daarvan zegt. Ten eerste herinneren wij diengenen, welke den doop door den Heer ingesteld als overtollig beschouwen, aan Hand. 10 : 47, 48, waar gezegd wordt: „Kan ook iemand het water weren, dat deze niet gedoopt zouden worden, welken den Heiligen Geest ontvangen hebben als ook wij? En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren."

Laat ons, onze eigene ideeën vergetende, vragen, wat staat geschreven nopens den doop des Geestes. De Heer voltrok dien op den eersten Pinksterdag naar Zijn Woord, Hand. 1 : 5. Johannes doopte wel in water, maar gij zult in den Heiligen Geest gedoopt worden niet lang na deze dagen. Wie werden in den Geest gedoopt? Toch niet onbekeerde, geestelijk doode menschen, die de wedergeboorte niet deelachtig waren, maar de discipelen, die reeds lang kin-

deren Gods waren. Dan volgt Hand. 10 op de eerstelingen uit de Heidenen. Voorts waar wij verder de mededeeling des Heiligen Geestes door handoplegging der Apostelen lezen, daar geschiedde zulks aan kinderen Gods, die reeds geloofden en gedoopt waren, Hand. 8: 14—19. Daaruit blijkt duidelijk, dat de vernieuwing des harten of wedergeboorte door den Heiligen Geest, iets geheel anders is dan de buitengewone zalving van den Heiligen Geest, die eenen doop in denzelven genoemd wordt, want die zalving ging gepaard met buitengewone gaven en krachten, welke daardoor het bewijs leverden, dat die zalving had plaats gehad. Vragen wij nu, wie is in den Geest gedoopt en wie is alleen door dien Geest een kind Gods geworden, dan komen wij op een gebied, dat ons tot eerbiedig zwijgen dwingt. Nu kennen wij slechts het onderscheid tusschen een kind Gods en een kind der wereld uit belijdenis en wandel. En daarom kunnen wij *niet* met een gevoel van broederliefde lezen wat *niet* in Efez. 4: 5 staat: Eén Heer, één geloof, ééne mededeeling van buitengewone gaven, maar wij lezen eenvoudig: Een Heer, één geloof, één doop en laten wij geloof en doop in Apostolische orde en verband.

Anderen beweren weder, dat de doop iets persoonlijks is, en dat deze geene betrekking heeft op de gemeente en het lidmaatschap aan haar, dat de doop slechts ons in uitwendige verbinding met Christus brengt, maar niet met zijn volk, dat zij niet is de opname in de gemeente en haar dus niet aangaat.

Is deze bewering uit het Woord Gods te bewijzen of is zij slechts een noodhulp van die broederliefde, die zich van alle orde en regel losmaakt. Laat ons eerst opmerken, dat zeventien à achttien eeuwen sedert Christus verloopen zijn, eer iemand zoo iets durfde beweren. Die bewering dankt haar ontstaan aan de verdediging van de open-Avondmaalsviering.

Laat ons hooren, wat de Heer zegt in Matth. 28: 19. Is de schare der discipelen van Jezus en de Gemeente van Jezus niet hetzelfde lichaam? De Schrift kent geen onderscheid tusschen discipelen, geloovigen, christenen, leden van Christus en de Gemeente. De toename der Gemeente wordt in Hand. 6: 1 verhaald, met de woorden: „In diezelve dagen, als de discipelen vermenigvuldigden" enz. Evenzoo in Hand. 20: 7. „En op den eersten dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren" enz. Nu, tot zulke discipelen, die samenkwamen om brood te breken, moesten de bekeerde Joden en Heidenen gemaakt worden naar het Woord des Heeren door den doop.

A. H. R.

EEN BIDDEND HUMEUR.

Het gebeurt soms, zeide een bedrukte broeder eens tot zijn vriend, dat ik geen goed humeur heb om te bidden, en alsdan laat ik het maar na. Zijn vriend antwoordde daarop: Wat hebben uwe luimen met uwen plicht en uwe behoefte te maken? Goed of kwaad gemutst, het is toch uw plicht om te bidden. Als gij werkelijk verlangt, dat God u zegene, zal Hij uwe bede niet afwijzen, vanwege de neergedruktheid van uwen geest.

Dit was ongetwijfeld goede raad, want verzuimen te bidden in oogenblikken van neergedruktheid zal de ellende slechts doen toenemen, terwijl daarentegen het gebed een zwaarmoedige ziel en ontstemd gemoed kan opwekken en brengen tot de blijmoedigheid van geloof, hoop en liefde.

Eén lichtstraal van het aangezicht van Jezus kan de zwaarste luimen, die ooit des menschen ziel verduisteren, doen verdwijnen.

„The Freeman." F. M. P.

Het Evangelie in een Danshuis!

De pred. R. von Krauser, beschrijft in een boek, dat onlangs in de vereenigde Staten het licht zag, getiteld: *William Taylor of zes jaren in Zuid-Amerika* een scène te *Valparaiso*, hetwelk voor hem nog steeds eene gelukkige herinnering bleef.

Een drankverkooper was tot God bekeerd, en een ander, die een danshuis had, beloofde zijn danshuis op te geven; niettemin vond ik hem een week daarna nog altoos in dezelfde zaak bezig. Ik wachtte tot dinsdag, den gewonen dansavond, en hoopte eene gunstige gelegenheid te hebben om te spreken tot die menschen, welke gewoon waren daar te komen. De danszaal was propvol; binnen- en buitenlanders waren tegenwoordig, bestaande uit werklieden en matrozen. Toen ik het danshuis binnenkwam, ging ik recht op den herbergier aan, die mij scheen te ontwijken en vroeg hem permissie, om te midden van dit gejoel te mogen spreken, bidden en zingen. Hij keek mij onthutst aan en zeide: „laat ons hier asjeblieft alléén, het is hier nu geen plaats voor *meetings* en je begrijpt, als gij hier het dansen gaat storen, dat zij u in dezen nacht konden dooden; er is hier menig dronken matroos, dit is een woest volk, voor mij zelfs is het hier dezen nacht eene gevaarlijke plaats." Hij vermaande mij om dit feit toch in aanmerking te nemen, want „gij weet zeer goed," zeide hij, „dat het waarheid is wat ik zeg, en dus recht heb op uwe toestemming. Ja," vervolgde hij, „het is altoos te prijzen dat gij medelijden hebt met deze arme menschen." Ik gaf hem hierop tot antwoord: „Gij hebt aan deze plaats kwaad genoeg gedaan, hoe durft gij het wagen mij weg te zenden. Ik heb meer recht hier dan gij, en meer recht dan de duivel, die de zielen in de hel doemt. God wil al deze hoeren, spelers, godslasteraars en dronkaards redden, en u er bij; schaamt gij u niet, dat gij mij wildet wegzenden? Kom mijn goede vriend, geef mij eens uwe rechter hand; juist deze harde sterke handen waren eens werken gewoon, en in het zweet uws aanschijns smaakt het brood zoo zoet! Maar ach, deze dagen zijn zoo verschillend, ja zeer groot is het verschil, van die dagen toen gij nog een kleine jongen waart en uwe lieve moeder gewoon was u op haar schoot te nemen, en uwe kleine handjes, die toen nog rein en onschuldig waren, vouwde, en u leerde bidden: Onze Vader die in de hemelen zijt," enz. Ik zag hem aan en bemerkte den indruk in zijne oogen, de ~~[illegible]~~ man was geheel verbroken. Vriendelijk zeide hij: „Ga binnen mijnheer *Krauser*, ik weet gij hebt gelijk, ik kan u niet wegzenden." Vol van dank aan mijn Verlosser en mijne ziel vervuld met wonderbare liefde, trad ik de vergadering binnen, en begon een lied te zingen. Oogenblikkelijk hield de muziek en het dansen met een oorverdoovend gejoel op. Voor een oogenblik staarden allen op mij. Maar een dronken matroos verbrak de stilte, en kwam vloekende op mij af, greep mij aan en draaide met mij rond tot midden in de zaal, liet mij toen plotseling met een vloek los, en ik schoot dientengevolge door de zaal en kwam in een hoek dwars op een stoel terecht. Alles was in oproer en lachte, ieder dacht dat het een groote grap was, en allen waren wachtende, wat ik nu zoude doen. Maar ik was niet bevreesd, en bezat hetzelfde geluk en gevoelde recht de plaats, waar ik was. Ik was goed geplaatst op een stoel, en voleindigde mijn zoo even begonnen lied. Toen opende ik den bijbel welke niet was gevallen, toen men mij tot eene zoo ongewone lichaamsoefening had gebracht, en was gereed om te spreken, toen mijn vriend, de matroos, met dezelfde verwoedheid weer op mij aankwam, mij grijpende, om nog eens denzelfden dans van voorheen met mij te maken. Maar een ander matroos trad tusschen ons, schudde met een grooten vloek zijne sterke vuist, zeggende tot mijn aanvaller: „waag het nu nog eens, dan zijt gij de eerste, die deze vuist zult voelen, weet gij niet wie dit is, het is een minister (predikant), ik denk het zal ons geen kwaad doen, als wij eens luisteren naar hetgeen hij ons wil zeggen." Ik stond nu op, en zeide tot de twee mannen, die voor mij stonden: „Ik ben verblijd, dat ik zulk een paar moedige jongens zie, en ik ben verzekerd, dat gij niet boos wordt, als ik u nu vertel, wat God in dit boek zegt tot arme zondaars, en hoe lief Hij die heeft. Nu, gaat allen zitten, dan zal ik beginnen." Iedereen gehoorzaamde, zoodat men wel eene speld op den grond konde hooren vallen. „Nu willen we eerst een mooi lied zingen, want ik weet matrozen zingen graag, en wel! een zeemanslied, het zoo bekende lied van Sankey. (Pull for the shore.) Roei naar het Strand.

Ik begon, en al het volk zong mede, de stemmen waren sterk en helder. Toen vertelde ik hun van de liefde van Jezus, en van een jongen man, die gewoon was deze vergaderingen te bezoeken. Sommige der aanwezigen kenden hem; „maar" zeide ik, „gij weet niet wat er geworden is van dien armen *Wickliff*, nu ik zal 't u vertellen. Ik ontmoette hem den vorigen dag in het hospitaal, nu is hij dood, ik was bij zijn sterven tegenwoordig! maar toen sprak hij anders dan hij gewoon was te doen, gij weet hoe vaak hij beneden in de zaal uwe vergaderingen bezocht, menig keer wilde hij zijne zonden opgeven, maar nu diende hij ten eerste deze plaats op te geven, maar ach, hij hield zich vast aan deze plaats. Ieder weet, hoe hij zich iederen nacht bedronk, gij hebt het wel gezien hoe hij als een schaduw, ellendig en ziek, deze plaats verliet, maar toen! verliet gij hem, en trachtet hem te vergeten. *Wickliff* vertelde mij zijne geschiedenis, voor hij stierf. Hij richtte zich zelven nog op in 't bed, en verzocht mij, om toch dicht bij hem te willen komen." „Mijnheer *Krauser*," zeide hij, „ik ga sterven, en ben nog geen twee en twintig jaren oud." Hij bedekte zijn aangezicht met zijne handen en weende bitterlijk, en wat meent gij, waaraan die arme jongen dacht? Ik dacht eerst, dat zijn verloren jong leven hem voor den geest trad, hij boog zich tot mij en fluisterde: „mijne moeder," dus daaraan was het, dat hij dacht, en dit woord herhaalde hij telkens met eene door tranen verstikte stem. Zegt mijne jongens gedenkt gij ook eener moeder dezen nacht? Dit was hier de reden, *Wickliffs* moeder bad altoos voor hem. „Ja mijne moeder was gewoon altoos voor mij te bidden," aldus ging hij voort, „ik kon dit niet langer verdragen, en verliet haar, maar ik schreef haar, dat ik haar geld wilde zenden, want ik wist, dat zij om te kunnen leven, afhankelijk van mij was. Maar ik zond haar nooit iets, ik verspilde al mijn geld aan drank, en nu ga ik sterven, ik heb mij zelven vermoord;" wederom verborg hij zijn gezicht en weende. Ik vertelde hem van Jezus, en ik zag hoe hij zijne uitgeteerde handen uitstak, zeggende: „O Jezus red mij, een armen zondaar, laat mij niet sterven en verloren gaan." God antwoordde op zijn gebed, en toen hij nog slechts kon fluisteren hoorde ik nog: „Jezus, gezegende Jezus, o Jezus zegen mij nu!" Toen ontsliep hij, God had hem tot zich genomen. Gij zult hem nooit weder zien, indien gij u niet voor den hemel bereidt, God zegene u allen, laat ons bidden, valt neder op uwe knieën en roept tot God, dat hij u genadig zij; indien gij het niet doet, gij zult in uwe zonden sterven. Er was niet een oog droog, en terwijl ik bad hoorde men schreien, en zwaar zuchten en menigeen kwam tot mij in de vergaderzaal, toen ik de plaats wilde verlaten, en velen vonden hunnen Zaligmaker.

Twee dagen hierna bestond het danshuis niet meer. Een korten tijd daarna deelde ik traktaten uit aan het werkvolk op eene fabriek, die in de nabijheid stond, waar het boven vermelde plaats had, daar ontmoette ik tot mijne groote vreugde mijn goeden Amerikaan; hij had zijn danshuis verkocht en verdiende nu met het werk zijner handen zijn brood.

(*The Christian Herald.*)

Hengeloo. E. W. E. DE HART.

Tegen de tong der kwaadsprekers.

Mijn zoon, laat het u niet bekommeren, wanneer sommigen u lasteren en zeggen, wat gij niet gaarne wilt hooren. Gij moet erger van u zelf denken en gelooven, dat nie-

mand slechter is dan gij. Wanneer gij inwendig rust en wandelt, zoo zult gij de vliegende woorden niet hoogschatten. Het is geene geringe schranderheid, te zwijgen in den kwaden tijd en tot u zelf in te keeren, en door een menschelijk oordeel niet geschokt te worden.

Uw vrede besta niet in de goed- of afkeuring der menschen! Want zij mogen goed of kwaad van u denken, gij zijt daarom geen ander mensch.

Waar is ware vrede en ware roem? — Wie niet tracht den menschen te behagen noch vreest hun te mishagen, zal veel vrede genieten. Uit losbandige liefde en ijdele vrees ontstaat alle onrust des harten en verstrooiing der zinnen.

Naar Thomas à Kempis.

Sprokkelingen van een zeeman. *)

God geeft aan de onwaardigsten de grootste gaven — het brood des levens — maar de waardigen (in eigen oog) zendt Hij ledig heen.

Waar Jezus in het hart komt wonen, daar moet Satan wel wijken, beiden te zamen kunnen in een huis niet wonen. Dit heeft al eeuwen lang strijd veroorzaakt.

God heeft mij zeer dikwijls in den weg gestaan, en dat maakte mij wel eens verdrietig en toornig. Nu echter weet ik zeker, dat, wanneer Hij mij niet in mijn loop gestuit had, ik Hem nu niet had kunnen liefhebben.

Wanneer ouders hunne kinderen op de rechte wijze, in de vreeze des Heeren willen opvoeden, doen zij het beste van den hemelschen Vader te vragen, dat Hij hen eenvoudig make; want zij kunnen licht te eigenwijs zijn, zoodat hunne kinderen hen niet vatten.

Jezus is een schuldwegnemer; Satan een schuldaanbrenger. Stel u dus, gij, die van schuld verlost wilt zijn, aan de zijde van Jezus!

Den bijbel kan men gereedelijk vergelijken bij een groot verkoophuis, waarin alle soorten van goederen aanwezig zijn, tot zelfs de parel van groote waarde toe, en waaruit een ieder naar de lust van zijn hart kan uitkiezen. Wenscht gij echter het beste van al die goederen te bezitten, verzuim dan nooit om aan den Heiligen Geest te verzoeken met u mede te gaan; Hij doorziet alles beter dan gij en uwe eigen oogen zouden u kunnen bedriegen.

Naarmate de liefde van Christus in het hart woont, moet meesteres zelfzucht het hoofd buigen.

Zondaar! wenscht gij behouden te worden, erken dan uwe schuld voor God en buig u aan Jezus' voeten, eene hoogere plaats past u niet. Kies beslist tusschen den dienst der wereld en den dienst van God, anders komt gij met beide om.

Wie bij den Heere Jezus ter school gaat, heeft den hoogsten onderwijzer in den hemel en op deze aarde.

Bidden en werken mogen niet van elkander gescheiden worden, want doet men enkel het eerste, dan zal men luiaard bevonden worden, en waar men zich slechts met het laatste bezig houdt, handelt men als een blinde; — daarom verzuim geen van beiden!

Ik heb mijzelven nauwlettend onderzocht of er nog deugd in mij te bespeuren was en daarbij bevonden, dat ik God ootmoedig heb te bidden, dat Hij mij deugdzaam make. Wat al het andere betreft, zoo is mijn roem en kroon dit, dat Christus in mijne plaats, om mijne zonden aan het vloekhout gestorven is.

Laat ons gedurig aan de voeten van Jezus buigen, anders loopen we gevaar van eindelijk geen behoefte meer aan den Heiland te gevoelen.

Het is beter hier zijn schuld voor God en menschen te belijden, dan eeuwiglijk een worm te hebben, die niet sterft en een vuur, dat niet uitgebluscht wordt.

Hier op den grooten Oceaan ziet men doorgaans niets dan water, zon, maan en sterren. Noch vruchtboomen, noch korenvelden, niets van dat alles; — maar de vrucht van Gods Geest kan er ten volle genoten worden.

*) Een broeder, die zich het grootste deel zijns levens op „de groote wateren" bevindt, bracht gedurende zijne reizen eene reeks van gedachten en opmerkingen in schrift en zond ons die ter plaatsing in ons blad, waaraan wij onder dezen titel gevolg geven. Red.

GEDACHTEN.

Denk gedurig aan de spreuk: „Het oog wordt niet verzadigd van zien, en het oor wordt niet voleindigd van hooren," (Pred. 1 : 8). Daarom beijver u, uw hart af te wenden van de liefde tot de zichtbare dingen en u tot de onzichtbare te keeren; want die hunne vleeschelijke gezindheid volgen, bevlekken hun geweten, en verliezen de genade Gods, (Col. 3.)

Th. à Kempis.

Het geloof dient den geloovigen als oog en laat hen zien, wat anderen niet zien kunnen.

C. H. Spurgeon.

Alle menschen begeeren van natuur te weten; maar wetenschap zonder godsvrucht — wat baat zij?

Th. à Kempis.

Elke deugd boezemt overal eerbied in, maar niet elke deugd ontmoet overal liefde. Dit is het voorrecht der nederigheid.

N. Beets.

Wie is de ware rijke? — Dat zijt *gij*, tot wien de Almachtige Schepper des Hemels en der aarde gezegd heeft: „Ik zal uw God zijn."

C. H. Spurgeon.

GEMEENTENIEUWS.

DEVENTER. Zondag 7 Maart j. l. was weer voor de Gemeente v. ged. Chr. een vreugdedag. Een jeugdige man en zijne vrouw werden door den doop in haar midden opgenomen. Gods zegen ruste op dit jonge paar, opdat ze nog lang voor elkander — voor hunne kinderen en voor de Gemeente gespaard blijven. Dat vrede en welvaart tot in lengte van dagen hun woning moge versieren en dat ze als toonbeelden van Gods genade mogen wandelen in toenemende liefde tot den Heer om op te wassen in de kennisse van onzen Heere Jezus Christus.

Treffend was het te zien dat, deze broeder, met een jongeling uit Zutphen, die voor drie jaar is toegebracht en sedert dien tijd van elkander vervreemd, nu naast elkander aan de tafel des N. T. aanzaten om de kelk der verlossing dankzeggend te drinken, daar zij vroeger in den dienst der zonde kameraden zijnde, den beker der duivelen najaagden.

Dit zal toch ook in den hemel een vreugde zijn, wanneer die vele menschen, die onbekeerd op aarde werden gescheiden, elkander voor den troon Gods in volle blijdschap, verlost van de zonde zullen wedervinden, den Heiland eeuwig dankzeggende voor Zijne zondaarsliefde en genade.

SNEEK. Zondag 7 Maart werd de eersteling der op de Samenkomst toegebrachten tot de Gemeente gedoopt. Een gerucht dat er p. m. 20 zouden worden gedoopt had zulk een groote menigte van heinde en verre doen toestroomen, dat er drie kerken als de onze mede gevuld zouden hebben kunnen worden; opeengestapeld en in elkaar gedrongen, was er geen plaatsje onbezet. De drang der schare verstoorde wel de orde eenigermate, toch hebben wij verwachting, dat de woorden des levens, der menigte toegesproken, bij dezen en genen eene goede plaats hebben gevonden, en wij voeden de stille hope, dat er onder de dringende schare gevonden werden, die met den vinger des geloofs den zoom van 's Heiland kleed, tot genezing, aanraakten. De Avondmaalsviering had, mede ten getuige van een groote schare, onder plechtige stilte plaats.

Hoewel zulk een wereldberoering zijn lastige zijde heeft, verkiezen wij die toch boven die doodsche kerkelijke plechtigheid en danken dus ook hiervoor God.

De Zondagavondvergadering in de school in de achterbuurt werd door p. m. 170 personen bezocht.

HEEG. Op Woendag 3 Maart ontsliep na een langdurig lijden, onze beminde broeder P. Vlas, eene zwangere weduwe met twee zwakke kindertjes nalatende, aan de hoede des Heeren en het liefdebetoon, desgenen die de zuivere en onbevlekte godsdienst voor God en den Vader beoefenen (Jak. 1 : 27). Onder het gelui der Dorpsklok droegen de broeders der Gemeente, gevolgd door eene groote schare van bloedverwanten en vrienden, zoo vrouwen als mannen op Zaterdag 6 Maart den geliefde doode grafwaarts, en begroeven hem. Onze broeder voorganger had de leiding en sprak bij de opene kist alsook bij de geopende groeve (waar zich inmiddels vele dorpelingen hadden geschaard) woorden van troost en vermaning. Van de Godsakker wêergekeerd, vereenigde zich de stoet in de kapel der Gemeente, die de menigte nauwelijks kon bevatten, en bleef men onder gebed, toespraak en lied, nog eenige uren te zamen.

Onze ontslapen broeder was de tweede der gemeente en de derde der door den arbeid alhier toegebrachten, die den loop voleinde en het geloof behield.

EENIGE HULP GEVRAAGD.

De Gemeente te Foxhol heeft na lang en rijp beraad er toe besloten pogingen aan te wenden om een nieuwe lokaliteit tot het houden harer samenkomsten te bekomen. Een zeer geschikt bouwterrein werd reeds aangekocht.

Het tot nu toe gebruikt lokaal, dat gehuurd werd, vertoont veel van het vergankelijke van al het ondermaansche, te meer, omdat er de hand des onderhouds weinig door den verhuurder aangehouden werd. De Gemeente behielp er zich echter in, en dat kon ook nog. Doch nu de eigenaar er blijkbaar wat af wilde halen, en de huurprijs nog aanmerkelijk wilde verhoogen, meende de Gemeente de vrijheid te hebben om tot bovengenoemd besluit te komen.

Ook voor den Evangelisatiearbeid waaraan hier ook bijzonder behoefte bestaat en die reeds een gezegenden voortgang heeft, is een beter gebouw voor samenkomst zeer gewenscht.

Zoo zijn wij dan, hoe klein onze krachten op finantiëel gebied ook zijn, in 's Heeren naam aan den arbeid getogen, verwachtende een zegen van den Heer op onze pogingen.

Doch nu is ook ons oog op u gericht, geliefde Broeders en Zusters, die door den Heer gezegend zijt met vermogen en lust om ons bij het bouwen eenige hulp te verleenen. Wij vertrouwen, dat het u een eer en genot zal zijn een steentje tot ons gebouw aan te brengen, en daarom maken wij u met de zaak bekend en komen met vrijmoedigheid met onze bede om hulp tot u. Het penninkske der weduwe zoowel als de grootere gave der rijken zal in dank ontvangen worden door ondergeteekenden, die het ontvangene in dit blad zullen verantwoorden.

Heilbiddend namens de Gemeente,
J. BOLMAN, Ouderling.
T. GRASMEIJER, Ouderling.
F. ROGAAR, Penningmeester

Mede bereid uwe gaven in ontvangst te nemen N. van BEEK, Evangeliedienaar te Groningen.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van B. J. D. te Lemelerveld *f* 2.60.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor „de zending" door br. K. de B. verzameld op de bidstonden der Gem. v. Ged. Chr. te Amsterdam *f* 8.00. N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 79. 1 April 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die gelooft zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

EENSGEZINDHEID.

„Want dat gevoelen (die gezindheid) zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was." Filipp. 2: 5.

(Vervolg.)

De eenige ware gezindheid des christens is de gezindheid van Christus. Christus maakt die hun deelachtig op het geloof en de belijdenis Zijns naams, waardoor Hij hen met Zich vereenigt en met Zijn Geest vervult. Wie die gezindheid beoefent in het leven, wordt daardoor openbaar, met Christus vereenigd te zijn, en in ernst de eensgezindheid der geloovigen te bedoelen.

De Heere Christus openbaarde Zijne gezindheid steeds in nederigheid, zachtmoedigheid en dienende liefde. Toen Zijne leerlingen over den voorrang twistten, zeide Hij: „De Zoon des menschen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijne ziel te geven tot een losprijs voor velen." (Mark. 10: 45,)

In Joh. 13 lezen wij: „Jezus nu wetende, dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had," enz. .... begon de voeten der leerlingen te wasschen. Welk een vernederende dienst voor Hem, wien door den Vader alles in de handen gegeven was! Hoe treffend openbaarde Hij daar Zijn verhevene goddelijke gezindheid, maar ook hoe ernstig prees Hij die den Zijnen aan. „Ik heb u een voorbeeld gegeven," zoo roept Hij hun toe, „opdat, gelijk Ik u gedaan heb, gij ook elkanderen doet!"

Ootmoedigheid en zelfverloochening zijn de eerste eischen des christendoms. Waar zij gemist worden, is de liefde niet, is het geloof mitsdien dood en het christendom, in naam aanwezig, slechts een ideaal, van welker verwezenlijking men dan verder verwijderd wordt. De hoogmoed en heerschzucht voeren dan heerschappij, en deze ontzien zich niet, om ook de teederste banden te verscheuren; daardoor is zelfs de band tusschen God en den mensch op ruwe wijze geschonden geworden.

De beoefening van ootmoed en nederigheid staat in nauw verband met onze zelfkennis en het bewustzijn onzer zondigheid en onwaardigheid voor God. Een zich stellen in het licht van Gods getuigenis en een met alle eerlijkheid acht geven op het getuigenis des gewetens, doet klein en gering van zichzelven en grooter van den naaste en vooral groot van God en Christus denken; hieruit wordt de ware nederigheid geboren en is er plaats in het hart voor de liefde.

Deze gedachte ontwikkelt de apostel Paulus verder, als hij zegt, Filipp. 2: 3: „Doet geen ding uit twistgierigheid of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender, dan zichzelven." De bedoeling des Apostels kon daarmede zeker niet zijn, dat men het goede, dat men in zichzelven feitelijk mag opmerken en dat men in een ander bepaald mist, bij zichzelven overzien en dat dien andere toe te rekenen, of om zichzelven tegenover anderen gebreken toe te schrijven, aan welke men niet lijdt, want zoo doende zou men zichzelven verliegen, en zou de ootmoed dus op leugen gegrond zijn. Dat zou immers gansch en al verkeerd zijn: oneerlijkheid in het uitspreken van wat ook is tegen 's Heeren wil, en Hij haat de huichelarij. Wij behooren er God voor te danken (en daarom moeten wij ze ook zien), als wij gaven of kennis boven anderen bezitten, of als ons, door middel onzer opvoeding eene zekere mate van beschaving of eenige bijzondere deugden eigen zijn, die wij in anderen minder of nog zeer gebrekkig kunnen bespeuren. Waar ons dan de gezindheid van Christus bezielt, komen wij tegenover de minder bevoorrechte tot de vragen: Als ik ook eens zulk eene opvoeding had gehad als dezen, en als ik ook eens onder omstandigheden had geleefd als genen broeder, hoe zou het dan met mij thans gestaan hebben? Zoo kan men, door ootmoed en liefde geleid, het eerst het goede in anderen zien en hoogschatten, in weerwil van hunne gebreken, die zij, in vergelijking van ons zelf, mochten hebben. Dit is ook de zin van Paulus verdere vermaning: „Een iegelijk zie niet (alleen) op het zijne, maar een iegelijk zie *ook* op hetgeen des anderen is." Zoo het goede in elkander te zien en te waardeeren bevordert de eensgezindheid en brengt nader tot God en tot elkander.

O, dat wij allen het bedenken, dat onze aangeborene natuur door hoogmoed en zelfverheffing beheerscht wordt, maar dat we door overgave van onszelven aan Christus, en door geloofs- en levensgemeenschap met Hem nieuwe schepselen worden; dat wij ons echter door boosheid en ongehoorzaamheid kunnen afkeeren, zoodat de vernieuwende kracht van 's Heeren Geest niet in ons werken kan. De Heilige Geest leidt en dringt ons om voor Christus nederig te buigen en zoo Zijne gezindheid te aanvaarden. Wij van onzen eigen denkbeeldigen troon af en Christus op Zijn troon door ons geëerd en gediend, is de roeping van ieder sterveling, bijzonder van de geloovigen in Zijn naam.

O, hoe gelukkig, zegenrijk en Godverheerlijkend zou het zijn, wanneer alle geloovigen in Christus Jezus in al hun doen en laten leefden in en handelden door die eene Christelijke gezindheid! Men ware dan werkelijk *eens*gezind, en men zou omtrent zaken, die men niet allen gelijk inzag, in liefde van gedachten kunnen wisselen, in de volle overtuiging omtrent elkander, dat elk van de partijen bereid zou zijn, voor de uitspraak der waarheid te buigen. Dan zocht men, als men verongelijkt of verdrukt werd, niet meer eigen recht te verdedigen door zijn smader te smaden of die schelden weder te schelden, maar gaf men alles over aan Hem, die rechtvaardig oordeelt, naar het voorbeeld van Jezus. En dan ook alleen is de eensgezindheid in de Gemeente mogelijk, waardoor zij haar kracht zal openbaren in en tegenover de wereld en satan. En hoe zeer noodig is die eensgezindheid, niet slechts om eigen levensonderhoud, maar ook met het oog op die vele duizenden, die nog niet met het Evangelie bearbeid worden, somwijlen in onze dichtste omgeving aan te treffen, en die toch voor rekening der christenen staan. Immers, wij zijn op dat gebied aller menschen schuldenaar. Of zou men meenen, dat iets anders de zondaren gelukkig kan maken, dan het heerlijk Evangelie der verlossing? Meent men, dat hoog verheven denkbeelden en idealen over den godsdienst iets baten kunnen, als de levende Christus zich niet in en door ons kan openbaren! Neen, niet om geëerd of gediend te worden, maar om te dienen, zijn wij hier in deze wereld gesteld. En in dien dienst is de rechtgeaarde christen zoo gelukkig, dat geen geluk ter wereld daartegen opwegen kan, want hij ontmoet altijd in dien dienst de zalige vertroostende nabijheid van zijn hemelschen zielevriend, die hem telkens doet hooren: „Mijnen vrede geef ik u!" en geeft te ondervinden, dat Zijne geboden niet zwaar en Zijn juk zacht is. Zoeken wij dan niets en niemand, broeders, dan Jezus en Zijne eer en Zijn dienst! — Hij komt om een iegelijk te vergelden, naar dat zijn werk zal zijn.

G. N. v. B.

WAARHEID.

Al is de leugen nog zoo snel,
De waarheid achterhaalt haar wel.

De waarheid is *eeuwig*, want zij is uit God. Hoe ook bestreden en onderdrukt, zij is onverdelgbaar en triumfeert vroeg of laat zeker. 't Is met haar als met eene kurk, die men met den vinger onder water drukt; men behoeft de vinger maar even op te heffen en de kurk drijft weer boven. 't Is met haar als met een eilandje in de zee; de golven kunnen het zoo overstroomen, dat gij zegt: het is weg; doch ziet, de wateren vloeien af en daar duikt het weer op.

Dit is waar van elke waarheid, ook van de waarheid des Doops. Pausen en kerkvergade-

ringen schenen den Doop der Schrift voor goed van de aarde verbannen te hebben, doch God bewaarde hem in de onwederlegbare uitspraken Zijns Woords en had, ook te midden van tijden van on- en bijgeloof, zijne kinderen, die deze waarheid beleden en beleefden. Toen Rome Gods Woord onder het stof van hare inzettingen bedolf, hielden de Waldenzen dat Woord, den Doop niet uitgezonderd, in eere. Toen de Hervormers, met de waarheid, die zij redd'en, ook de dwaling der kinderbesprenging uit Rome meênamen, voegde de Heer een Menno Simons aan hen toe om den Doop der geloovigen den volke te verkondigen. En in onzen tijd is die stroom in geen geval meer te keeren. In Amerika zijn de meeste Christenen Baptisten; ook in Europa zijn er honderdduizenden. Op den akker der zending hebben de Baptisten het grootste aandeel. De grootste volksredenaar der wereld is de Baptiste predikant Spurgeon; de grootste onder de Evangelisten is, de uit overtuiging als geloovige gedoopte, Moody; de Amerikaansche Pelgrimzanger Philip Phillips is een gedoopt Christen; de ontslapen Amerikaansche president Garfield was het eveneens. Ook de wereldberoemde John Bunjan omhelsde den doop der geloovigen.

Ook in ons landje, hoe streng kerkelijk ook, hoe in vroeger dagen ook afgeschrikt door de wederdoopers, wint deze waarheid veld. Meer dan duizend Christenen openbaren zich in de Gemeenten van gedoopte Christenen; minstens een gelijk getal gedoopten is in de vergadering der broeders Darbisten te vinden en wie, die op dit punt vele Christenen in den lande eens aan den tand voelde, weet niet, dat er een enorm getal zijn, zoowel predikanten als gemeenteleden, zoowel vrije als Hervormde en Chr. Geref., die voor den kinderdoop alle respect missen, en den doop der geloovigen als schriftuurlijk erkennen. Zelfs een Professor aan de Utrechtsche Hoogeschool, met name prof. Doedes, belijdt in woord en geschrift deze waarheid.

Onder ernstige Evangelische Christenen is er dan ook niet een meer aan te wijzen, die den doop der geloovigen bestrijdt, die hem een gruwel of dwaling durft noemen. Integendeel, velen hunner, zelfs voorgangers, zeggen en schrijven het ons: „Ik heb respect voor uwe overtuiging." Dat zegt iets. Van een christen mag men toch niet veronderstellen dat hij respect heeft voor dat, wat hij eene dwaling acht te zijn. Wij althans antwoordd'en hem: „Wij hebben geen respect voor uwe kinderbesprenging." De meesten hunner wurmen dan ook om eigen positie, als het mogelijk ware, te dekken en willen het met ons op een akkoordje gooien en ons verleiden om in de Gemeente den tekst in Efeze 4: 5 aldus te wijzigen: „Één Heer, één geloof, TWEE doopen; d. w. z.: zij zeggen, wij erkennen uw doop, erken gij den onzen dan kan het gaan, of, zoo zij dat niet willen, dan eischen zij van ons, dat wij met ongedoopten brood zullen breken, iets wat nog nimmer een Evangelische kerk heeft gedaan of geleerd.

Evangelische christenen zeiden wij, wurmen om hun positie te dekken, — wilt gij een proeve, zie de artikelen over „Doop en besnijdenis" in de Vredebode. Wij hebben den indruk, dat die artikelen dienst moeten doen om een storm, in de Evangelische kringen zelve, te bezweren. 't Ligt voor de hand, dat menschen, die door hunne voorgangers uit het gareel van kerkleer geleid worden tot de schrift en die dan zelf hun bijbel gaan lezen, met dat overgebleven stuk kerkleer dat kinderdoop heet, geen weg weten, en zich dan tot hunne leidslieden wenden met de vraag: maar wat moet dit? Als de artikelen in de Vredebode op deze en dergelijke vragen het antwoord zijn, dan willen wij wel voorspellen, zonder profeet te zijn, dat zij bij den eerlijken schriftonderzoeker in die kringen eene tegenovergestelde uitwerking zullen hebben dan de schrijver er meê beoogde; zij hebben integendeel de zwakheid van vesting en verdediger destemeer aan het licht doen treden. Wel veel woorden, maar geen enkel bewijs.

Bij het lezen van die artikelen kwam mij een rechtzinnig predikant in de gedachte, die eens tot mij zeide: „wil ik u eens zeggen, hoe ik de doop *stel?*" Ik antwoordde hem: „ik dank u, ik heb er geen belang bij hoe *gij* hem *stelt*, want gij zijt geen autoriteit, waarop ik mij kan beroepen, ik heb genoeg aan hetgeen God heeft gezegd.

Zoo ook de artikelen in „de Vredebode;" men kan er uit te weten komen, hoe br. Mooij van Dordrecht hem stelt. Wie echter in deze zaak vraagt, naar wat zegt God, die zoekt hier tevergeefs; een „daar staat geschreven" ontbreekt er.

Het woord Gods snijdt dubbel; het houten zwaard van menschelijke redeneeringen, met hoeveel behendigheid ook gehanteerd, doodt zelfs geen vlieg, en schaadt het rijk Gods niet in het minst, want de ervaring leert het: „*Wij vermogen niets tegen de waarheid.*"

Ook in de Chr. Geref. kerk is het niet rustig.

Dezer dagen ontvingen wij onderstaanden brief.

. . . . 28 Jan. '86.

Waarde Heer en Broeder!

Ik kan u bij dezen de goede tijding melden, dat ons een kind is geboren.

In een gewoon geval zou ik u dit bericht enkel door middel van een Nieuwsblad hebben gemeld, maar, lid zijnde van de Chr. Ger. Gem., waarin men de kinderen laat doopen, zie ik, dat ik voor een moeielijkheid sta, die mij wellicht nog al wat strijd zal kosten. Ik meen n.l. reeds lang te hebben ingezien, dat de kinderdoop zonder *eenigen* grond is, en er niet de minste aanleiding voor bestaat in Gods Woord. Nu zou ik kunnen zeggen: baat het niet, het schaadt ook niet; maar dewijl ik meen, dat de kinderdoop voor vele ouders een gevaarlijke klip is, die wel degelijk *schaadt*, sta ik voor de vraag: hoe moet ik in dezen doen.

Dit geeft mij aanleiding om u te verzoeken, mij door middel van het een of ander werkje, waarmede u beter op de hoogte zijt dan ik, omtrent de bezwaren tegen den kinderdoop in te lichten; ik heb hierover nog nooit iets gelezen, dan eenigen tijd „de Christen," die zoo ik meen onder uwe redactie is.

Vooral wil ik gaarne ingelicht worden over Col. 2 vers 11, 12, dit is het eenige wat mij doet vragen of hier wellicht ook eene aanwijzing in gevonden kan worden, dat de doop in de plaats der besnijdenis gekomen is.

Vergeef mij, dat ik u met dit verzoek lastig val, ik wist niet tot wien ik mij beter zou wenden, terwijl ik mij toch zal moeten verantwoorden, ingeval ik weiger mijn kind te laten doopen.

In de hoop spoedig hierop eenig antwoord te mogen ontvangen, sluit ik mijn schrijven met groete en heilbede.

Uw dr. en br. enz.

Ziedaar een uit velen, die zich met het: „baat het niet, het schaadt ook niet" niet langer heeft durven behelpen.

Sterke de Heer dien broeder en die zuster om Hem te dienen naar Zijn Woord.

Sneek. HORN.

EXCELSIOR.

Zoo wie onder u groot zal willen worden, die zal uw dienaar zijn, en zoo wie onder u de eerste zal willen worden, die zal aller dienstknecht zijn. (Mark. X: 43, 44)

„Wat beteekent excelsior?" zoo vroeg mij onlangs een broeder. Reeds vroeger was mij daarnaar gevraagd en ik antwoordde, dat ik meende dat zulks beteekende: Naar hooger!

Ik moet bekennen, dat mij de oogen toen open gingen voor mijnen misslag in het gebruiken van dit vreemde woord. Hoe wonderlijk kan men er toch toe geraken om tegen zijne eigen beginselen in te zondigen! Ik, die niets van vreemde woorden houd en ze, als het maar eenigszins kan, vermijd, val in de waarheid die Paulus uitspreekt, (Rom. II: 1) zeggende: „Wie zijt gij die anderen oordeelt, want gij die anderen oordeelt, doet dezelfde dingen."

Misschien zijn er meer die gevraagd hebben: „Wat beteekent excelsior?" Daarom haast ik mij, dezen misstap goed te maken. En zulks niet alleen om het Hollandsche woord daarvoor aan te geven, maar vooral om ons ook hier in het licht te plaatsen van onzen Heer Jezus Christus, opdat wij ons in waarheid mogen uitstrekken naar het hoogere.

Wanneer ik de lezers van „De Christen" bij de eene of andere waarheid, die in Christus is, bepaal, dan doe ik dat niet, denkende, dat ik ze alreede verkregen heb, neen, maar om hen aan te moedigen om gezamenlijk te streven naar den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus; hoorende en lezende zelf ook gaarne elke roepstem om te zoeken de dingen die *boven* zijn. Wij menschen, al hebben wij bij aanvang Christus aangenomen, hebben zoozeer noodig om bewaard te worden in Zijnen naam. Onze oude mensch is zoo gereed om ons weêr te verblinden door de begeerlijkheden der verleiding, om ons weer vleeschelijkgezind te maken, om een koninkrijk te zoeken van deze wereld, die vergaat.

Er zijn zooveel stemmen, die ons naar hooger roepen, naar hooger in rijkdom en eer; naar hooger in kennis en genot. Het is echter voor ons de vraag: Stemt die roeping overeen met de roeping Gods in Christus Jezus, (Efez. IV).

Bovenstaand Woord van den Heer zij ons ten gids in de beschouwing van het hoogere.

Bij eenig nadenken kan het ons allen duidelijk zijn, dat de uitdrukkingen „hoog" en „laag" in verschillenden zin kunnen gebruikt worden.

Het eerste begrip, dat de mensch zich maakt van hoog en laag, wordt gegeven door natuurlijke of stoffelijke hoogte en laagte. Tot het kind zegt men b.v.: de toren is hoog; de berg is hooger; de zon het hoogst; de gracht is diep, de rivier is dieper, de zee het diepst. Zulke stoffelijke begrippen in het geheugen van het kind geprent zijnde, vormen den grondslag waarop de verstandelijke en geestelijke denkbeelden van den mensch gebouwd worden. Zoo is het ook met de begrippen van sterk en zwak, van mooi en leelijk, van licht en duister. Waren wij niet eerst als natuurlijke menschen geboren, wij zouden niet van boven, of wedergeboren, of uit God geboren hebben kunnen worden. Hadden wij geene stoffelijke begrippen, wij zouden geene verstandelijke en geestelijke denkbeelden kunnen vormen.

Wanneer het kind grooter wordt, krijgt het spoedig gelegenheid om zijn begrip van hooger en lager uit te breiden. Het leert, dat een heer boven een knecht is, en een koning boven zijn onderdaan; dat er meesters zijn en bovenmeesters, officieren en hoofdofficieren. Het krijgt denkbeelden van een groot verstand en een klein verstand, van eenen hoogen trap van ontwikkeling en eene lage trap van ontwikkeling, enz. enz. Maar al deze denkbeelden zijn nog, wat de Christen vleeschelijk noemt. Daarom zegt de Heer: „Gij weet dat de oversten der volken heerschappij voeren over hen, maar wie onder u groot zal willen worden, die zij uw dienaar;" ziet op Mij, (Matth. XX: 25, 26). Ten opzichte van het enkel vleeschelijk ontwikkelde verstand zegt de Heer: „het verstand der verstandigen zal Ik teniet maken" en met het oog op het geestelijke zegt ons ieder profeet Gods, met Paulus: „Wordt volwassen in het verstand." (1 Cor. XIV: 20.)

De mensch is geroepen om op te klimmen van kindsche en stoffelijke begrippen van waarheden, tot geestelijk verstand en wijsheid, (1 Cor. II en XV: 46, 47.) Natuurlijk verstand en wijsheid hebben betrekking op wereldsche dingen, het geestelijke op hemelsche dingen, die het gemoed aangaan. Kennis en verstand hebben betrekking op goed en kwaad. Het goede is gelijk aan het hoogere of hetgeen boven is, het kwade aan het lagere of hetgeen beneden, onder, en in de diepte is. Gelijk het kind gaarne op hoogten klimt, zoo krijgt de jongeling smaak in het hoogere ten opzichte van kennis en verstand. Zijn verstandsoog wordt door de waarheid geopend voor het goede, dat er voor hem uit voortkomen kan, als hij nuttige kundigheden aanleert. Hoe hij daardoor in staat wordt gesteld, eene eer- en

winstopleverenden stand in de maatschappij te verkrijgen. Zooals ons lichamelijk oog niet zien kan zonder licht, zoo kan ons verstand niet zien zonder waarheid. Zij wijst den mensch den weg om zijne lusten en begeerlijkheden te matigen, om daardoor op den duur destemeer te kunnen genieten. Helaas, niet ieder laat zich leiden door de waarheid en zijne kennis daarvan, al wijst zij den weg ook naar meerder genot in de wereld. Het zou op aarde reeds heel wat beter zijn, als ieder dat deed. Evenwel blijft er ook dan nog een groote trap van menschelijke volmaaktheid achterwege, n.l. de liefde tot God en de zaligheid van Zijnen dienst; want menschelijke volmaaktheid en vatbaarheid voor hooger genot, gaan steeds gepaard. Zooals er reeds vele onzer broeders in Adam over het hoofd tuimelden voor den weg, dien de waarheid ons aanwijst om in de wereld recht gelukkig te zijn, (en wie komt er geheel zonder vallen?) zoo zijn er weer velen, die voor den derden trap, waartoe wij in Christus geroepen worden, terugdeinzen. Het verschil is dan ook nog veel grooter, dan tusschen den eersten en den tweeden. Immers de eerste mensch is uit de aarde aardsch. Voor aardsch genot zal hij zich over het algemeen nog al gaarne wat, ja veel, opoffering getroosten. Dit komt omdat hij daarmede altijd, in de eerste plaats, zich zelf op het oog heeft. Zelf God te zijn, dat is het streven van den zondigen mensch. Daar om werkt de een met de handen en de ander met het hoofd; de een vecht en gebruikt geweld, de ander vleit en kruipt; maar altijd wordt het zondig ik, gediend en aangebeden. Al zijn ze godsdienstig, ja, christelijk godsdienstig, al gelooven zij nog zoo rechtzinnig naar hunne wijze, de vraag: wat voordeel heb ik er van in deze wereld? is de bestuurder van al hunne daden. Ach, wat zoude er weinig overblijven van de goedheid en rechtvaardigheid der menschen, als vrees voor straf en ziekte, als hoop op loon in deze wereld er niet aan verbonden waren. Deze machtige drijfveeren van den zelfzuchtigen mensch van de aarde bewerken voor een groot deel al het schijnbaar goede, dat er nog in de wereld is. Daar om wordt zelfs God gediend in vele gevallen. Evenwel blijft het waar, wat de schrijver aan de Hebreën zegt: (Hebr. XI: 6.) „Die tot God komt moet gelooven, dat Hij is, en een belooner is, dergenen die Hem zoeken," en hoewel het stoffelijk begrip van loon, dat de natuurlijke mensch zich maakt, zeer weinig overeenkomstig de waarheid is, zoo zegt toch de Heer zelve: „Uw loon zal groot zijn in de hemelen," en „waar Ik ben daar zal ook Mijn dienaar zijn," en ik acht dat niemand zich beklagen zal, die Jezus volgt en gehoorzaamt. Jezus wist, wat in den mensch was, toen Hij deze en soortgelijke woorden bezigde. Hij wist wel, wat aardsche en onreine begrippen de mensch zich maakte van loon in de hemelen, van aanzitten met Abraham, Izak en Jakob, ja, met Hem zelven. Maar Hij wist ook wat Hij zeide, toen Hij sprak: „Zoo iemand Mijn woord bewaart, die is het die Mij liefheeft en hij zal van Mijnen Vader geliefd worden en Ik zal hem liefhebben *en Ik zal Mij zelven aan hem openbaren.*" (Joh. XIV: 21) De Geest der Waarheid, die van den Vader uitgaat, zal degenen leiden die van Jezus willen leeren. „Die zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen," zegt de Heer. Die zal hen leeren aanbidden in Geest en Waarheid. Als de Apostelen nog eens groot willen zijn, de een boven den ander wil uitsteken, „naar hooger" willen, naar den geest dezer eeuw, dan laat Jezus het water des levens stroomen uit den troon Gods en in het midden van hare straat en aan beide zijden de boom des levens: (Openb. XXII: 1, 2.) Waar toch is de troon Gods en des Lams dan in Jezus en wie anders is den Vader tot rechterhand der kracht. Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens! Ja, dat had Petrus, reeds toen, er van geproefd. Hoe menigmaal zal hij in zijn hart dat getuigenis herhaald hebben: „Die onder u de eerste zal willen zijn, die zij aller dienstknecht!"

Komt bij en zit aan! er is plaats aan Jezus' tafel. Eet en drinkt, opdat gij Zijne blijdschap moogt vervuld hebben in u zelven. (Joh. XV: 10—12) De Geest en de bruid zeggen kom! En die het hoort, zegge kom enz. (Zie Openb. XXII: 12—17.)

NAAR HOOGER!

(*Wordt vervolgd.*)

Doop en Avondmaal in hun onderling verband.

(Slot.)

Wordt nu door allen erkend, dat de Doop den mensch met Christus in verbinding brengt, dan volgt daaruit, dat op hetzelfde oogenblik, dat men in verbinding met het hoofd als lid wordt gebracht, men het evenzeer met de andere leden en het lichaam wordt. Wordt men aldus door den Doop één lichaam met Christus, evenzeer wordt men ook één met Zijn zichtbaar lichaam.

Dan merken wij nog aan, dat, als iemand gedoopt wordt, de handeling wel aan hem alleen geschiedt, maar die handeling de Gemeente niet minder aangaat, dan het gemeenschappelijk vieren van het Avondmaal. Gaat de wasdom het lichaam minder aan dan de voeding? Wanneer uw ziel tot bekeering gekomen en gedoopt is, dan is zulks eene zaak van de Gemeente. De Engelen verheugen zich daarover, maar de Gemeente evenzeer.

Die dan Zijn Woord gaarne aannamen, werden gedoopt, en er werden op dien dag tot hen (toch zeker wel tot de Gemeente), toegedaan omtrent drie duizend zielen, Hand. 2: 41. Hier hebben wij ten 1e aannemen van het Woord door hen die gelooven, ten 2e werden zij gedoopt en ten 3e toebrenging tot de Gemeente. Eene opname in de Gemeente zonder doop kent de geheele Heilige Schrift niet. Naar de bewering van Paulus, in 1 Cor.: 13, waren alle Christenen in die dagen door éénen Geest tot één lichaam gedoopt en tot éénen Geest gedrenkt. Wij zijn, alzoo wil hij zeggen, door éénen Geest bekeerd en geschikt gemaakt tot den Doop en eveneens tot het Avondmaal. Maar zelfs als iemand deze woorden als van eenen geestesdoop en een geestelijk Avondmaal sprekende, wilde verstaan, dan toch zijn Doop en Avondmaal in hunne gewone orde hier zoo nauw verbonden, als twee vereenigingsmiddelen, die hunne door God bevolene, tweevoudige vereeniging tot één lichaam en één geest, duidelijk voorstellen.

Nog schijnen er velen te zijn, die het Avondmaal hoog verheffen en den Doop als niets beteekenend, niet noemenswaard achten. Wij kennen vele gedoopte Christenen, die evenals wij het onware, zondige en nutteloze der kinderbesprenging inzien en toch open-avondmaal houden en dus die meening schijnen te deelen. Die meening is versterkt door de behoefte van geloovigen, alhoewel niet gedoopt naar 's Heeren Woord, om avondmaal met geloovigen alleen te houden, dewijl zij gruwen van het avondmaal in de kerk, alwaar geloovigen en ongeloovigen, bekeerden en onbekeerden aanzitten, en zij te zeer overtuigd zijn van den ernst om met dezulken één lichaam te zijn 1 Cor. X: 7. En wie zal ontkennen, dat die meening uitnemend past op den toestand in den tegenwoordigen tijd.

Maar helaas! die meening past niet in het Woord Gods. Doop en Avondmaal zijn als twee goddelijke waarteekens. De doop duidt aan de levengevende genade, het avondmaal de levenonderhoudende genade. Daarom worden wij, als wij tot het leven Gods gekomen zijn, slechts éénmaal gedoopt, maar houden vele malen het avondmaal. Wij worden slechts éénmaal geboren, maar hebben voortdurend onderhoud noodig.

De beschuldiging van sommige onwetenden, die de Hervormde belijdenis beamen, dat wij tweemaal gedoopt worden, als wij in onze jeugd onwillens zijn besprengd, is zoo flauw en nietig, dat wij het der moeite niet waardig achten, om nogmaals aan te toonen, dat wij nimmer in onze jeugd zijn gedoopt en zulks voor eene ellendige noodleugen houden.

In welk licht verschijnt nu bovengenoemde meening? De bekeering en wedergeboorte zijn van weinig belang, maar het onderhoud van het christelijk leven is gewichtig. Met andere woorden: met Christus sterven, begraven worden en opstaan, beteekent weinig of niets en is niet te vergelijken met de heerlijkheid om deel te nemen aan het onderhoud van het geestelijk lichaam. Springt het totaal menschelijke en dwaze dier bewering niet zoo klaar in het oog, dat wij er geen woord meer van behoeven te reppen? Is er sprake van voedsel bij een kind, dat nog niet in het leven is geroepen? Kan er dus sprake zijn van Avondmaal houden vóór den Doop.

Maar, opdat het oude, diep ingewortelde vooroordeel van de geringschatting van den, door den Heer ingestelden doop, vergeleken met het Avondmaal duidelijk worde, verzoeken wij, met aandacht de plaatsen in het Woord Gods, die van den Doop spreken, te vergelijken met die, waarin van het Avondmaal sprake is.

Wij beginnen met den doop des Heeren, welke woorden Hij daarbij zeide en wat de Vader bij deze handeling deed en verklaarde, Matth. 3: 13—17. Dan wijzen wij op de volgende, sterk sprekende woorden in Mark. 16: 16, „Wie geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden." Hand. 2: 38. „Een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus tot vergeving van zonden." Hand. 22: 16. „Sta op en laat u doopen en uwe zonden afwasschen. Rom. 6: 3—5. „Of weet gij niet, dat zoo velen wij tot Christus Jezus gedoopt zijn, wij tot Zijnen dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door den Doop in den dood, opdat, gelijk Christus uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem éene plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding." Gal. 3: 27. „Want zoo velen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan." 1 Petr. 3: 20, 21. „Waarin (in de arke Noachs) weinige (dat is acht) zielen behouden werden door het water, waarvan het tegenbeeld, de Doop, ons nu ook behoudt, niet die eene aflegging is der vuiligheid des lichaams, maar die eene vraag is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus. Men vergelijke nu, wat in deze en andere woorden der Schrift over den doop gezegd wordt, met datgene wat over het Avondmaal geschreven is. Matth. 26: 26—28. Luk. 22: 19—20. 1 Cor X: 15—22. 1 Cor. XI: 23—26. Doop en Avondmaal zijn geene zaligmakers nevens den eenigen Zaligmaker. Zij zijn geen toovermiddelen, maar zij zijn geboden Gods en staan daarin dus gelijk en hebben hetzelfde aanzien en hetzelfde recht in de huishouding van het Nieuwe Testament.

Er blijft nu nog over hen te beantwoorden, die den Gedoopten Christenen een herhaald verwijt maken, dat zij het Avondmaal des Heeren tot *hun* Avondmaal maken, door slechts gedoopten toe te laten. Maar dit is een schermen in de lucht; want de Gedoopte Christenen zeggen juist: Ware het onze tafel, zoo zouden wij, door liefde gedrongen, over alles heenzien, en iederen geloovige gaarne welkom heeten. Maar nu is het juist niet onze tafel, maar de tafel des Heeren, en dus hebben wij geen recht iemand toe te laten of af te wijzen. De Heer alleen heeft recht te beschikken over eene plaats aan Zijne tafel en verwijst daarom naar Zijn Woord, dat duidelijk zegt: die zich bekeert, Zijn Woord aanneemt, zich laat doopen en daardoor tot de Gemeente wordt toegedaan, die moet blijven in het broodbreken. Wij mogen dus niet eigenmachtig handelen, zijnde slechts dorpelwachters; wij durven den liefsten, hooggeachten broeder niet toelaten, die volgens 's Heeren Woord nog niet gedoopt is.

Treffend is het en opmerkelijk, dat de Heer steeds Zijne Gemeente heeft doen blijven, ja zelfs in de donkere middeleeuwen; hoewel vervolgd en verwoest, waren er steeds discipelen die zich niet door menschelijke redeneering lieten verleiden.

Steeds is Zijne Gemeente vertegenwoordigd op aarde. Nimmer, zoo gelooven wij vast en zeker, waren er meer wedergeborenen op aarde, dan op dit oogenblik. Met die zijn wij door de harte-

lijkste liefde verbonden. Maar toch moet de biddende wensch ons van het harte: Wanneer zullen eens voor Gods Woord vallen alle menschelijke instellingen en leeringen, want dan eerst zullen de kinderen Gods waarlijk één zijn.

Wij kennen geene grootere volkomenheid der Gemeente, dan wanneer zij is op geheel Apostolischen grondslag, zooals zij is daargesteld door den Heer en door de ingeving des Heiligen Geestes.

Dat dan alles spoedig verdwijne onder de geloovigen, dat niet overeenkomt met het woord: Alzoo zegt de Heere Heere. Dat zij zoo.

A. H. R.

Eene vergadering in de woestijn.

Uit den tijd der Protestanten-vervolging onder Lodewijk XIV, koning van Frankrijk, beschreven door een ooggetuige.

Van alle gewichtige gebeurtenissen, die de wereldgeschiedenis voor onze blikken ontdekt heeft, verdient ontegenzeggelijk, wegens de eigenaardigheid en wegens den geloofsmoed van de tot den bloede toe vervolgde belijders van Christus, uit den tijd op welken wij doelen, het hiervolgende zeker in hooge mate onze aandacht.

De naam Louvois, eerste Minister van den toen ter tijd hoogbejaarden, maar schijnheiligen Koning Lodewijk (wiens titel „de groote" door de meeste onzer tijdgenooten wel als een bitteren hoon mag beschouwd worden,) is nauw met de onmenschelijke vervolgingen onzer toen ter tijds levende Fransche geloofsgenooten verbonden, en men mag van Louvois nog in uitgebreider zin getuigen, wat wij in de Handelingen der Apostelen van den stokbewaarder te Filippi lezen, namelijk, dat hij het gebod zijns meesters stipt betrachtte en het koninklijk bevel nog vooruitschreed! Een zijner barbaarsche (Satanische) uitvindingen om de arme Hugonoten te bedwingen, waren de zoogenaamde „Dragonades," dat beteekent, dat op bevel des ministers dragonders werden afgezonden om de tot godsdienstoefening samengekomen broederen, zonder onderscheid van geslacht, ouderdom en stand, gezamenlijk neer te sabelen, bij welke satanische executie dikwijls katholieke priesters met het crucifix in de hand de eenigszins aarzelende dragonders tot een krachtiger eropinhouwen aanspoorden, waarvoor zij hun eene hoogere zaligheid verzekerden.

Een ooggetuige uit die droevige tijden, later als evangelieprediker in de omstreken van Nîmes verkozen, verhaalt in een zijner handschriften eene episode, waarin hij vermeldt, hoe hij als jongeling van 18 jaren geroepen werd, zijn vader en zijn broeder op hunnen laatsten levenstocht door de woestijn te vergezellen (met welke alle daarop betrekking hebbende kleine verhalen wij nu onze lezers niet willen vermoeien) het volgende:

Een jaar voordat onze broederen in het Cevennengebergte, de zoogenaamde kamisarden, onder de banier des kruises in zoo groote scharen den marteldood ondergingen, vernamen wij de tijding, dat de eerwaarde predikant Brusson na drie dagen in de grot van Bouneas de Bergines, nabij het dorp Vergeze, eene vergadering zou houden. Deze groote grot, die door de hand des Almachtigen aan den oostelijken afhang van een met olijfboomen begroeiden heuvel bereid was, had zoo smallen ingang, dat men op handen en voeten moest kruipen om er in te komen, en de olijfboomen, die zinnebeelden des vredes, bedekten met het donker hunner dicht in elkander gegroeide twijgen, zoo ons toevluchtsoord, dat het ons volle zekerheid van bescherming scheen aan te bieden!

Bij de nadering van den bepaalden dag nam men allerlei voorzorgen in acht, teneinde den argwaan der vervolgers te voorkomen. De bijbels en de stichtelijke boeken, die aan de oogen der huiszoekende politie ontsnapt waren, werden te voorschijn gebracht. — De vrouwen sidderden, maar toch raadden zij het bijwonen der vergadering niet af; ja, zij verklaarden zich bereid, om zich met hare broederen in elk gevaar te vereenigen. Ach, hoe lang scheen ons die dag, in verwachting van een zalig genot en in de zorg van zoo eene gevaarlijke onderneming. — Eindelijk brak de nacht aan en met hem een koude, doordringende regen. Het weder was opmerkelijk somber; alles scheen ons voornemen te begunstigen. Wij lieten ons alzoo voorzichtig afzakken in onze vergaderplaats, slechts de kranken, grijsaards en kinderen bleven te huis en baden voor en met ons. Ik was nauwelijks 18 jaar oud, en ging in gezelschap van mijn vader, broeder en zuster. Onderweg ontmoetten wij de van de onzen uitgezette wachten, en hun waakzaamheid verhief reeds weder onzen, ach, zoo spoedig ontzonken geloofsmoed. De nachtelijke vergadering was reeds talrijk toen wij binnentraden; zelfs uit de omstreken van Baunage was men hierheen getogen. Welk een aangrijpende aanblik! Vrouwen, meisjes en kinderen, uit wier doornatte kleederen het water nog van alle zijden afdroop; daarbij het suizen des winds, gelijk een weeklagende stem, door de diepe akelige grot, die slechts door eenige lantarens met haar zwak licht verhelderd werd, waardoor de somberheid nog vermeerderde.

Midden in de vergadering zat de eerwaarde Brusson in zijn eenvoudige, met slijk bespatte boerenkleederen. Op een rotsblok stond de beker en het brood des Avondmaals. De godsdienstoefening begon met het voorlezen van psalmen uit de H. Schrift. O, hoe plechtig stemde dit alles in deze ingrijpende ure met ons gevoelen overeen! De ongelukkige Burgemeester van Nîmes, die deze godsdienstoefening leidde, mocht misschien er iets van vermoed hebben, dat hij zich op zijn marteldood voorbereidde; wij luisterden naar zijne ernstige stem, en vergaten de koude, den storm en de dragonders.

De prediker, br. Brusson, sprak het eerste over de gewichtige woorden des Heeren Jezus: „wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden (Math. 10 : 22.) Om te bewijzen, dat de kroon des levens slechts hun verzekerd is, die met volharding den goeden strijd tot den einde toe strijden, wees hij op de belijders des ouden verbonds en op die uit den apostolischen tijd, schilderde den geloofsmoed der martelaren in onze dagen, gelijk zij ten spijt hunner rechters op het schavot hunnen beulen, zoo geen medelijden dan toch bewondering wisten af te dwingen, en nu in den hemel zich in eeuwige zaligheid verlustigden. Ten slotte schetste hij ons op ernstige wijze den rampzalige toestand van hen, die tengevolge de bedreiging der vijanden den geloove afvallig geworden zijn, die tot het eeuwige vuur bereid, en reeds hier beneden door gewetenswroeging en vertwijfeling tot den dood toe gefolterd worden.

Menige traan van droefheid naar God over vroegere ontrouw vloeide in deze gewichtige oogenblikken. Menige plechtige belofte van nieuwe overgave steeg uit de aanwezigen ten hemel! Er werd een algemeen zuchten en snikken vernomen, toen de prediker over het brood en den wijn den zegen uitsprak, en nu vielen wij allen op de knieën en smeekten den Heer om vergeving en om versterking in het geloof, — toen plotseling de stem weerklonk: „Ach, de dragonders! De dragonders! Redt, spoedt u van den disch!" en wij te gelijk een geweldig geweervuur hoorden knallen, dat ons luide toeriep, dat ons laatste uurtje geslagen had!

Te beschrijven wat nu in de grot voorviel, ware mij onmogelijk. Zwarte duisternis omringde ons, en onder het vreeselijkste rumoer vernam men slechts het razen en vloeken der soldaten en het klagelijk geween der verwonden. Hoe ik er ben uitgekomen weet ik zelf niet. Geheel buiten mij zelf kwam ik ten huize mijner arme moeder aan; de familie en mijn vader waren nog niet aanwezig; wij verwachtten ze ook tevergeefs; zij keerden nooit weer terug. Het lijk mijns vaders werd met een verbrijzelden schedel aan den rand van een afgrond gevonden; mijn broeder had een snellen dood door een kogel in de borst gevonden en mijne zuster was met andere vrouwen gevangen genomen en weggevoerd in de vestingtoren te Konstants.

N. v. B.

(*Der Wahrheitszeuge.*)

GEMEENTENIEUWS.

HENGELOO. In 1 Kor. 1: 27 lezen wij: „Het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat hij het sterke beschamen zou." Geeft dit den *geringen* staat der geloovigen in de wereld te kennen, ook *lichamelijk* is dit zoo waar in onze gemeente. Voortdurend is veelvuldig lichaamslijden het deel onzer broeders en zusters. De Heere heeft hier een arm en zwak volkje. De eene krankheid volgt de andere op. Maar in die diepe wegen wordt ook de hulp en troost des Heeren zoo gedurig ondervonden, en de bijstand voor elkander opgewekt. Wij nemen aan dat deze leidingen Gods zoo noodig voor ons zijn. Ook nam de Heere in de laatste weken drie jongentjes, door de croup, van hunne liefhebbende ouders weg. Het laatste was vijf jaar oud. Opmerkelijk was het verlangen van dit kind naar den Heiland. Het wilde van geen beterschap weten en ging vooruit zeggen op den laatsten dag zijns levens, dat het dien dag zou sterven. Het geschiedde: „Zalig zij, die het heimwee hebben."

De Heere troost zeer de bedroefde ouders. Zijn vader, br. Webbing, kon van wege ziekte zijn kind niet mede begraven. Van harte hopen wij, dat de Heere onzen broeder zal genezen, hoewel hij bereid is en denkt te zullen heengaan.

't ZANDT. Wij mogen door 's Heeren genade den goeden welstand der Gemeente berichten. De lange winter werkte mede, dat de broeders, van welke vele schippers zijn, langer bij elkander konden blijven dan in andere winters in den regel plaats heeft. In dit opzicht is eene lange winter ons wel aangenaam, want wij zijn gaarne bij elkander. Ook voor den arbeid en de stichting der Gemeente werkt het gunstig. Evenals op vele plaatsen wordt ook hier het gemis van geschikte werkkrachten, ter verbreiding van het Evangelie en de uitbreiding der Gemeente, diep gevoeld.

Op den 24 Maart l.l. mochten wij een broeder, na afgelegde belijdenis, door den doop tot de Gemeente zien toetreden, waarvoor wij den Heer van harte dankbaar zijn.

Een jonge broeder denkt ons weer te verlaten om weldra naar Amerika te vertrekken. Wij zien hem zeer noode vertrekken, want hij was steeds een getrouw en ijverig medearbeider in ons midden. Moge de Heer hem leiden en bewaren op reis, en in een ander werelddeel rijkelijk zegenen en ten zegen stellen!

ERRATA:

In het stuk „Het Evangelie in een danshuis" (zie vorig no.) staat regel 40 v. o. 2e kolom: „de muur was verbroken" moet zijn: de *man* enz., in regel 32 staat: „met een oorverdoovend gejoel" moet zijn: *en het* oorverdoovend gejoel.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

Ontvangen van de Wed. D. te Groningen *f* 1.—.

Voor de zending: van C. P. te Deventer *f* 11.30.

ABONNEMENTSGELDEN

van H. S. te Ossenzijl *f* 1.30.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

*** Getrouwd:

J. LOK
en
A. VENEMA.

GRONINGEN, 18 Maart '86.

Ondergeteekende beveelt zich aan als

SCHOORSTEENVEGER

en

STOELENMATTER.

GRONINGEN, Houtzagerssteeg. N. B. SICCAMA.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 80. 15 April 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Uit de Lijdensgeschiedenis.

De krijgsknechten dan, als zij Jezus gekruist hadden, namen zijne kleederen (en maakten vier deelen, voor elken krijgsknecht een deel) en den rok. De rok nu was zonder naad, van boven af geheel geweven. Zij dan zeiden tot elkander: Laat ons dien niet scheuren, maar laat ons daarover loten, wiens die zijn zal; opdat de Schrift vervuld worde, die zegt: Zij hebben mijne kleederen onder zich verdeeld, en over mijne kleeding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben de krijgsknechten gedaan.
Joh. 19: 23, 24.

De smartelijke kruisweg is bewandeld; de doodsheuvel bereikt.

Buiten de heilige stad zou de gerichtsoefening plaats hebben, want geene stad duldde de schande van een kruispaal binnen hare muren geplant te zien. Buiten de poort, zoo was ook door het verbranden van „de Roode vaars," 1500 jaren voorafgebeeld, dat Jezus buiten de poort zou lijden. Toch zouden buiten dit Jerusalem, thans de grondvesten gelegd worden van het nieuwe Jerusalem, en wel in 's Heilands bloed.

Op den doodsheuvel zouden Jood en Heiden thans, naar Gods raad, het kruis planten, dat beiden tot boom des levens zou strekken.

Doornageld werden die handen, die zich steeds zegenend en biddend uitgebreid en opgeheven hadden. Doorboord die voeten, die liefelijk waren op alle bergen van Israël, en alomme den vrede brachten, en waaraan zoo menige boetvaardige tranen van berouw en dankbaarheid had geweend.

Merkwaardig dat juist zulk een straf werd toegepast. De verhooging van den kruispaal was als de aanbieding van het offer; de kruispaal zelf was, naar Gods eigen woord, de vloekpaal, want alzoo stond er geschreven: de gehangene is Gode een vloek.

De kruiseling, want dat behoorde er bij, werd van zijne kleederen ontdaan — als werd hij in al zijn jammerlijkheid en ellende ten toon gesteld, als werd hij geheel blootgesteld aan den toorn Gods — gelijk het paaschlam, aan het spit gebraden, gansch blootgesteld was aan de hitte des vuurs.

De vier Romeinsche soldaten, vermoeid van hunnen arbeid, vleien zich neder bij het kruis, en belust als zij zijn op buit, doorzoeken zij de afgelegde kleederen van den kruiseling en maken daarvan vier deelen; — over den rok, 's Heeren opperkleed, kunnen zij het echter niet eens worden; hij was het kostbaarste onder het weinig kostbare van 's Heeren gewaad; zonder naad, geheel geweven van boven tot beneden; een geschenk der liefde wellicht. Zij zeiden: „laat ons dien niet scheuren." Fluks zijn de dobbelsteenen bij de hand, en zoo gaat dan het woord der profetie, Ps. 22: 19, in vervulling: „Zij deelen mijne kleederen onder zich, en werpen het lot over mijn gewaad."

Hoe grijpt ons de ijskoude onverschilligheid dezer soldaten aan. Welk een contrast, de lijdende Heiland en de dobbelende soldaten. Trouwens, niets is beter in staat elke vonk van gevoel voor het hoogere te dooden, dan juist de hebzucht.

Zij begeeren iets van Jezus en worden zijne erfgenamen; maar hoe sober is die erfenis, want aardsche schatten zijn niet te vinden bij Hem, die armer was dan de vossen en de vogelen. Veel edeler buit, veel grooter erfenis was hier voor hen te verkrijgen, en verkreeg de boetvaardige moordenaar, doch die begeerden zij niet; aan Jezus zelf hadden zij geene behoefte, Zijn kleed was hun genoeg. Helaas! hoe velen ook nu nog, die zich slechts om het kruis scharen om tijdelijk gewin.

Ook het kleed, dat ons lichaam dekt, is een vrucht van Jezus' ontkleeding; zie, het was even duidelijk afgebeeld in de vellen van het offerdier, dat God slachtte voor de gevallenen, Adam en Eva, waarvan Hij hun rokken maakte, ten einde hun lichaam te kleeden.

De kleederen van Christus zijn ook het beeld van de uitwendige zegeningen des Christendoms (beschaving.) Doch wat baat dit alles den mensch, zoolang de ziel naakt is. Dat wij de behoefte erkennen aan de bekleeding onzer, door de zonde naakt geworden, ziel en het Evangelie der genade wijst ons op Christus naaktheid als onze bekleeding.

Ja, Godlof! Wie als zondaar het ontoereikende zijner lompen, zijner vijgeboombladeren leerde erkennen, zich naakt voor God weet, en zich alzoo naar Golgotha wendt, ontvangt daar, van den om onzer zonden wille naakt uitgetogene, een kleed — het kleed der gerechtigheid — en leert daar juichen met Jesaja 66: 10, „Ik ben zeer vroolijk in den Heer, mijne ziel verheugt zich in mijnen God, want Hij heeft mij bekleed met de kleederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan."

Heerlijk kleed voor den naakten zondaar. Hoe kunstig is het geweven — reeds in de eeuwigheid begonnen — geweven door ontfermende liefde, — door Engelen en menschen eeuwig bewonderd en geprezen.

Heerlijk kleed, want het is voor elken leeftijd, voor elk jaargetijde, voor elken stand berekend. 't Is eeuwen oud en toch eeuwig nieuw, want het is onverslijtbaar.

Dat kleed is zonder naad; er kan niets af en niets bij; door een deel te begeeren, vernietigt men het geheel.

't Is voor alle tijden en gelegenheden geschikt. De snede van dit kleed is niet afhankelijk van eene wispelturige mode.

't Is een kleed voor Zondag en in de week; voor de kerk en voor het werk.

't Is ons **pelgrimskleed**, waaraan men ons kent.

Ons **krijgsmanskleed**, dat ons beveiligt.

Ons **doodskleed**, waarin wij onverschrokken door die duistere vallei wandelen.

Ons **audiëntiekleed**, als wij den Koning ontmoeten.

Ons **bruiloftskleed** op de bruiloft des Lams.

't Is waar, 't is niet naar den smaak dezer wereld; zij vindt het te stijf, te ouderwetsch, niet fatsoenlijk, ja zelfs bespottelijk. Desniettemin in het onmisbaar voor allen, om waarlijk gelukkig te kunnen zijn, om voor God te kunnen bestaan. Alleen echter hij, die zijn naaktheid erkent, begeert het.

Evenwel, hoe geschikt ook in alle omstandigheden, als **overkleed** alleen, is het onbruikbaar.

Lezer, hoe staat het met u? Zegt uw geweten u niet, dat gij voor een heilig en rechtvaardig God niet kunt bestaan? Of zijt gij blind en vermetel genoeg, dat gij meent met uwe gewaande deugden en godsdienstigheden de schande uwer naaktheid voor God te kunnen bedekken? Gij, in uzelf rijke en verrijkte, hoort de stem van dien vriendelijken Raadgever, die ook tot u zegt: „Ik raad u dat gij van mij koopt witte kleederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde." Openb. 3: 18.

Haast u dan, zondaar, eer de dag aanbreekt, dat gij tot de bergen zoudt zeggen „valt op mij" en tot de heuvelen „bedekt mij", en noch berg, noch heuvel u bedekking biedt voor Hem, Wiens oogen als vuurvlammen zijn.

En gij, die dat kleed deelachtig werdt, behoedt u tegen alle onreinigheid.

Daar hangt mijn Mid'laar, Zoon van God,
Den armen mensch tot heil geschonken,
Aan 't ijs'lijk moordhout vastgeklonken,
Den Heiden en den Jood ten spot.
Daar zie 'k dat hoofd, dat eens met stralen
Zoo heerlijk blonk van hemelglans,
Gekroond met eenen doornenkrans,
Waar stroomen bloeds bij nederdalen.

Daar zie 'k Zijn lijf gescheurd, mismaakt,
Het lijf van Hem, die 't vee met huiden,
Den mensch met kleêren, 't veld met kruiden,
De lucht met sterren dekt, gansch naakt.
Zijn hemelsch aanzicht, elks verlangen,
Zoo schoon als immer aanzicht was,
Bestierf daar als een bloem in 't gras,
Die 't hoofd verflenst laat nederhangen.
(Gez. 125: 2, 3.)

Sneek. HORN.

De geschiedenis der Baptisten.

„Verdrukking maakt de wijzen dol."

De gruwzaamheid der keizerlijke regeering riep eindelijk wedervergelding en wraak te voorschijn. De Paulicianen grepen naar de wapenen tot verdediging hunner bloedverwanten en woonsteden. De overgang van verdediging tot levensbehoud en openlijken aanval is licht, en wijl de Provinciën van het Oosten werden verscheurd, kwamen door burgeroorlog de ontzaglijke ellenden, daardoor veroorzaakt, den vervolgers op het hoofd. De strijd duurde vele jaren. De hulp der Saracenen werd door hen aangenomen en vele Provinciën des rijks werden verwoest. Ik wil echter den draad der geschiedenis niet verder vervolgen.

Het is moeielijk, den voortgang der godsdienst te bepalen, wanneer men zijn toevlucht tot vleeschelijke wapenen nam. Ik wil slechts opmerken, dat de Pauliciaansche opwekking zich reeds vroeger naar Thracië, de tegenwoordige Turksche Provincie Rumelië, uitgebreid had, dat in de tiende eeuw eene groote menigte Paulicianers naar Philippopel en naar de aangrenzende Provincie Bulgarië gebracht werden, door Constantijn Copronymus, en dat zij in de volgende tijden aanvingen, naar Italië, Frankrijk en andere deelen van Europa te verhuizen.

Toen Petrus Siculus voornam zijne geschiedenis te schrijven, legde hij het van den aanvang daarop aan, de Paulicianen zwart te maken. Daarom bleef hij bij de bewering, dat zij Manicheërs waren, ondanks het uittreden van Constantijn, hun stichter, uit de Manicheesche gemeenschap; en daar hij nu eenmaal zoo begonnen was, zoo was hij besloten, daarbij te blijven.

Ik denk, het loont de moeite niet, dit verder te onderzoeken. Er mogen onder de Paulicianen eenigen geweest zijn, die nog altijd met een zekere voorliefde aan de filosophische begrippen en onderzoekingen vasthielden, omdat zij voor hunne bekeering daarin leefden, en welke nog een geruimen tijd aan het geestelijke Christendom tot groot nadeel waren, of dat onwaardige personen in hun midden kwamen, zal gaarne toegegeven worden. Dit is het noodlot van alle partijen. Maar in het volgende ligt het onderscheid: zij scheidden zich van de Grieksche kerk af, wijl deze kerk de verhevene grondbeginselen der Evangelische waarheid en der aanbidding in den geest verlaten had. Zij verdedigden het recht en den plicht, de Schrift te onderzoeken en wilden geen ander gezag erkennen dan Gods Woord. Zij verafschuwden de aanbidding der heiligen. Zij wilden het kruis niet aanbidden, noch voor beelden hunne knieën buigen. Zij wilden niets van de Priesterheerschappij weten. Met één woord: zij schijnen *Protestanten* geweest te zijn vóór de *Reformatie*, ja zelfs dezulken, die gewoonlijk voorloopers der *Reformatie* genoemd worden. Dit echter blijft gewis: Eene godsdienstige beweging, welke aan het Woord Gods haar oorsprong dankt, en zich zoo krachtig bij allen tegenstand staande hield, dat zij tweehonderd jaar na haar ontstaan, het verbazend getal van honderdduizend aanhangers kan verliezen zonder het lichaam der gemeente te verstoren, moet eenen machtigen invloed uitgeoefend hebben.

Ik stem met den kerkgeschiedschrijver Jozef Milner overeen, die opmerkt, dat wij in deze geschiedenis „eene dier buitengewone uitgietingen des H. Geestes hebben, door welke de kennis van Christus en de betrachting der godzaligheid in de wereld levendig gehouden werd." Hoewel dezelfde geschiedschrijver van hen getuigt, dat zij aangaande de instelling van den Doop en het Avondmaal zich eenvoudig aan de schrift hielden, kan dit niet op allen van toepassing zijn. Daar was onder hen verschil aangaande den doop.

Evenals in onze dagen onder de Christenen, die niet meer tot de algemeene kerken behooren, verschil is, zoo was het ook onder hen. Treurig, de een houdt nog de kinderbesprenging vast, de ander heeft noch kinderbesprenging, noch doop der geloovigen in zijn vaandel. Hoe lang zal het nog duren, dat het onder hen zal zijn: „Één Heere, één geloof, één doop." En dit is toch naar den wil van onzen Heere, niet waar?

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

JOH. XVII: 20--23.

En ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in mij gelooven zullen. Opdat zij alle één zijn gelijkerwijs Gij, Vader! in mij en ik in U, dat ook zij in ons één zijn, opdat de wereld geloove, dat Gij mij gezonden hebt. En ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als wij één zijn: Ik in hen, en Gij in mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij mij hebt liefgehad.

Het onderwerp van het gebed van onzen dierbaren Verlosser en Heer is, volgens genoemde verzen, de éénheid in Christus en den Vader. Verwezenlijken wij, die gelooven in Christus, die éénheid? Leven wij in die éénheid? Verstaan wij die éénheid. Is die éénheid in waarheid de onze? Ziedaar vragen, welke ons nopen tot zelfonderzoek en tevens om na te speuren, waarin die éénheid uitkomt, welke kracht zij uitoefent en welke de kracht dier éénheid uitmaakt.

Het twintigste vers begint met de bede van Christus voor allen, die door der Apostelen woord in Hem zullen gelooven. Niet alleen dus voor de Apostelen, maar ook voor u, voor mij, voor allen die gelooven, en wat bidt de Heer? Niets minder dan dat zij allen één zijn zooals Hij in den Vader één is. Ons hart roept uit bij die lezing: wonder der wonderen. Wij zondaren, één met den Heiligen God, het is te groot, te verheven, om het te durven denken, en toch is het waarheid, want Hij, die het van den Vader bad, wist dat Zijn Vader Hem altijd verhoorde.

Maar ook welk eene alles te boven gaande liefde! Waardoor toch wordt dat wonder bewerkt en is het te bereiken? Erkennen wij nu niet met ootmoedige harten, dat wij bij aanvang en bij voortgang alles aan God hebben te danken? Herinnert ons het Avondmaal niet op duidelijke wijze, wat moest geschieden, om die éénheid te bewerken? Als wij daar des Apostels woorden lezen: „Een' brood is het, zóó zijt gij velen één ligchaam, één met Christus. Wijst het ons niet op de offerande van Christus, hoe Hij moest strijden en lijden, ja den smadelijksten dood ondergaan om ons te verlossen; voert het ons niet van kribbe tot kruis, van het graf tot de opstanding, van de hemelvaart tot de uitstorting des Heiligen Geestes, die alles in ons werkt en ons die eenheid doet ondervinden.

Willen wij weten, waarin die eenheid uitkomt, vestigen wij dan den blik op den brief aan de Efezen. Nergens komt de eenheid der Gemeente met Christus zoo schoon uit, dan waar wij lezen Hoofdstuk I, en het begin van het tweede; dan vinden wij, dat dezelfde macht Ef. I: 19 en 20, die Hij gewrocht heeft, door Christus ook in de Gemeente wordt gewerkt, Hoofdstuk II: 1. Tot duidelijkheid zij hier nog eens op gewezen, dat („heeft Hij mede levend gemaakt") niet in het oorspronkelijke staat, ja, dat alles wat cursief is gedrukt, door de Vertalers is ingelascht, waardoor op meerdere plaatsen een verkeerden zin wordt verkregen, dus moet er gelezen worden: in u, daar gij dood waart door de misdaad en de zonden, zijnde de verzen 21—23 slechts een tusschenzin.

Gevoelen wij bij het lezen van dien brief niet, hoe die eenheid doorgaat tot de grootste uitgestrektheid, hoe de geloovige door de liefde Gods wordt geleid van genade tot genade, van heerlijkheid tot heerlijkheid.

De Apostel spreekt van eene verborgenheid, die alle eeuwen is verborgen geweest, maar nu is geopenbaard, zoodat nu door de Gemeente aan de overheden en machten in den hemel de veelvuldige wijsheid Gods wordt bekend gemaakt. Dit kan slechts gebeuren door de eenheid in Christus en God. Tot zulk eene verhevene roeping wordt de Gemeente verkozen. Daarom schroomt de Apostel ook niet in 1 Timoth. 3: 15, 16, de Gemeente te noemen „een pilaar en vastigheid der waarheid," staande op het fundament Jezus.

Geen ander fundament dan het volbracht werk van den Heer, dan het bloed dat gevloeid heeft tot vergeving van zonden, dan de opgestane en verheerlijkte Heiland, dan de geheele rechtvaardiging door het geloof, dan door de inwoning des H. Geestes. Daarom laat de Apostel er op volgen: „Buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot." Die verborgenheid is de éénheid, de gemeenschap, de Gemeente, de pilaar, die vastigheid der waarheid. Die verborgenheid is de wonderlijke eenheid in Christus, de Gemeente één met Christus. Dat is de vervulling der bede van den Heiland in Joh. XVII.

A. H. R.

(*Wordt vervolgd.*)

EXCELSIOR.

Zoo wie onder u groot zal willen worden, die zal uw dienaar zijn, en zoo wie onder u de eerste zal willen worden, die zal aller dienstknecht zijn.
(Mark. X: 43, 44.)

Ons verstand neemt, naar het schijnt, Christus gemakkelijker aan dan ons hart. Daarom is de Heer als het licht in de wereld gekomen om te verlichten een iegelijk mensch (Joh. I: 9). Evenwel met verstandsverlichting alleen is de mensch niet geholpen. Daarom zegt de Heer: „Die mij *volgt* zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het *licht des levens* hebben" (Joh. VIII: 12).

Is het gemakkelijk voor het verstand om te zien dat op eenen berg, eene stoffelijke hoogte, te staan, niet zooveel beteekent als op eene verstandelijke hoogte te wezen, (immers wij zien dat een kapitein op het dek hooger staat dan een matroos in den mast) zoo is het voor het door Christus verlicht verstand duidelijk, dat de mensch grooter is, en in waarheid hooger staat naarmate hij meer nuttig is voor zijnen naaste, naarmate dat hij meer dient. (Evenwel kan elk dienen in meerdere of mindere mate, naar de mate der gave van Christus) (zie 1 Cor. XII). Maar hoewel de mensch zulks met het verstand gemakkelijk ziet, de geest of het hart stemt er niet mede in, d. w. z. de mensch gevoelt niet, tenzij hij uit God geboren worde, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen, te dienen dan gediend te worden. Want dienen is geven, en gediend te worden is ontvangen. Het is, zou men zeggen, anders duidelijk genoeg, dat iemand, die gediend wordt, hulpbehoevend is, al is het dan ook enkel om den lust zijns levens te genieten. Wat staan de kansen, om tot het genot zijns levens te geraken, dus oneindig ruimer voor hem wiens lust het is te dienen, (= die den zin van Christus heeft) dan voor hem, wiens levenslust het is om gediend te worden. Hij is gelijk aan het schaap in grazige weiden achter den goeden herder.

Naar hooger! naar hooger, dat wil de mensch van aarde wel; als het maar op aardsche dingen en op zelfverheerlijking uitloopt, maar die derde trap, die bovenste of verhevenste woning van den mensch, zij wordt niet anders bewoond dan wanneer het eerste vereischte tot het discipelzijn van Jezus aanwezig is, n.l. het willen verliezen van het zondige eigen leven. „Die dit niet haat," zegt de Heer, „hij kan mijn discipel niet zijn" (Luk. IX: 23, 24; XIV: 26, 27). En toch, waar is een geluk zoo rein, zoo zalig, zoo in waarheid vrij en onvatbaar voor verwoesting, dan waar men in zijn hart voor God kan zeggen: Ik heb er geen eigens in, dat ik dit of dat doe, ik bemin deze of die goede daad omdat zij goed is, (3 Joh. 11; 1 Petr. III: 13) dus uit U is, en zulks omdat Christus, door het geloof, in mijn hart woont; ik bemin met het vleesch heel andere dingen, maar ik heb dien eersten mensch laten begraven in den doop, (Rom. VI: 4, 11) opdat ik Christus zou mogen

gewinnen, Die mijn leven is (Col. III: 4). Die mij door Zijn dierbaar bloed verlost heeft uit de ijdele wandeling, die mij van de vaderen overgeleverd was (1 Petr. I: 18, 19); Die mij ook verder daarvan verlossen zal. O, wat zouden mijne broeders in Adam gelukkig zijn, als zij zich door Hem lieten verlossen van hunne zonden (Matth. I: 21); lieten afkeeren van hunne boosheden (Hand. III: 26). Wat al weening der oogen en knersing der tanden zou, reeds hier op aarde, van hen afgewend worden! Zij, die zoo kunnen spreken, kunnen het woord verstaan van Jesaja, den profeet: Hunne oogen zullen den Koning zien in Zijne schoonheid, zij zullen een vergelegen land zien (Jes. XXXIII: 17). Zij zien het koninkrijk Gods, dat zoo nabij gekomen is (Joh. III: 3); dat binnen in hen is (Luk. XVII: 21).

Dit is het hoogere, waartoe ik, in den naam van Jezus, u en mij oproep. Hem tot eer, den naaste tot stichting (de bladeren van den boom des levens zijn tot genezing der volken) en ons zelven tot verzadiging en ten leven. Ten leven in den hoogsten graad, ten leven in Christus Jezus.

Ik heb eens van iemand gelezen, die den mensch vergeleek bij eene woning in drie verdiepingen, waarvan de hoogste de voornaamste was. Wanneer die in de orde, waarin God haar geschapen heeft, bewoond wordt, dan moet de liefde tot God en den naaste boven wonen of de opperheerschappij hebben. De liefde tot wereldsche dingen, bestaande in rijkdom en eer, de middenste en dus ondergeschikt aan de bovenwoners, d. w. z. rijkdommen en waardigheden moeten slechts begeerd worden, om daarmede nuttig te kunnen zijn voor het koninkrijk Gods en van zijnen Christus, tot heil der naasten, en de liefde tot zich zelf, of vleeschelijke begeerlijkheid, moet de laagste plaats innemen, d. w. z. het lichaam moet diensten doen aan de bovenwoners als middel tot uitwerking, en als zoodanig verzorgd worden van het noodige. Bij den zondigen mensch is de orde omgekeerd; de zondige lusten spelen den baas, de liefde tot de wereld wordt daaraan dienstbaar gemaakt, en de liefde tot God en den naaste als met voeten vertreden, d. w. z. zij bestaan alleen gehuicheld en worden tot ellendige slaven verlaagd, en slechts gebruikt als zij dienst kunnen doen aan den afgod zelfliefde, of lichaamsgenot; of aan den afgod wereldliefde, of eer en geldgierigheid, naarmate de middenste bewoners boven wonen of de onderste. Laat dit bij ons niet zijn, geliefden.

NAAR HOOGER!

KRUISVERIJDELING.

(VOOR GOEDEN VRIJDAG.)

Opdat het kruis van Christus niet verijdeld worde. 1 Cor. 1: 17b.

KRUISVERIJDELING. REEDS DE GEDACHTE AAN DE MOGELIJKHEID DOET ONS HUIVEREN.

Wat toch is het kruis?

't Is de hoogste openbaring van de liefde des Vaders tot eene verloren wereld. Want: „*Alzoo* lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon *gegeven* heeft." Zie aan het kruis, wat dat „gegeven heeft" inheeft. God gaf zijn Zoon, niet slechts tot in de kribbe der vernedering, maar tot aan het hout des vloeks. 's Heilands sterven heet, in geheel eenigen zin, de bevestiging van de liefde Gods tot ons, want: „God bevestigt Zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren." In het kruis was de hoogste liefde werkzaam tot ons behoud, want: „God was in Christus de wereld met zichzelven verzoenende, haar hare zonden niet toerekenende."

't Kruis is de tentoonspreiding van de teedere ontferming des zoons, want: „Hierin is de liefde, dat Hij Zijn leven voor ons gesteld heeft."

't Kruis is de bewerking eener onuitsprekelijk heerlijke verlossing, want: door Zijn zelfofferande doet Jezus de zonde teniet (Hebr. 9: 26); aan dit vloekhout is Hij een vloek voor ons, teneinde ons van den vloek te verlossen, (Gal. 3: 13); „door hetzelve heeft Hij over de overheden en machten getriumfeerd" en alzoo de heerschappij, waaronder wij gehouden waren, verbroken (1 Col. 2: 15); dáár heeft Hij voor allen den dood *gesmaakt*, opdat hij dengene, die het geweld des doods had, dat is den Duivel, teniet zou doen, en verlossen zou al degenen, die met vreeze des doods, door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren, Hebr. 2: 14, 15) daardoor kon hij, als Hoogepriester en offer tegelijk, *volkomen zalig maken* allen, die door Hem tot God gaan, (Hebr. 7.)

't Kruis is alzoo de handhaving der eere Gods; de waarborg der heerlijkste toekomst voor de verlorene menschheid.

Wat zegt het nu het kruis te verijdelen?

't Is: het in zijne beteekenis, kracht en zegen nutteloos te maken.

O gruwel der gruwelen! dit mag erger heeten dan het kruis zelve! daarbij zegt Israëls wandaad en der Heidenen snoodheid, toen zij Hem aan dat kruis nagelden, nog niets.

O, denk aan Jezus vernedering, verwerping, verguizing, Zijn strijd, Zijn angst; Zijn lijden, Zijn bloed en tranen, en dat verijdeld....

Lezer, hebt gij stil gestaan bij de lijst uwer zonden en ook deze gevonden? — de grootste van allen. Uit dien hoofde zal het Tyrus en Sidon, Sodom en Gomorra verdragelijker zijn in den dag des oordeels; ja het ware dien mensch beter niet geboren te zijn geweest.

WIJ WILLEN DIE WANDAAD VAN NADERBIJ BEZIEN.

Van absolute en totale verijdeling kan alleen in betrekkelijken zin sprake zijn.

Gij kunt het kruis in zijn beteekenis, kracht en zegen voor u zelven, en helaas ook voor anderen verijdelen:

a. door *waanwijsheid* en *hoogmoed*, want het is den Grieken, „die wijsheid zoeken", een dwaasheid. Met het ontleedmes uwer valschelijk dusgenaamde wetenschap kunt gij, bij het dwaallicht van uw verduisterd verstand, het kruis van zijne heerlijkheid berooven, door Hem, die er aanhangt, die zijn ziel tot een schuldoffer stelt, van het zwijgende offerlam Gods, te verlagen tot de geringste der martelaren, wien al de fierheid eens martelaars ontbreekt en slechts het beeld der hoogste zwakheid te aanschouwen geeft.

b. door *wereldliefde* en *zondelust*. Bedenk het wel, kind der wereld, op hoe hoogen prijs het linzenkooksel van zonde en ijdelheid u te staan komt, en hoe schuldig gij u maakt tegenover de liefde Gods.

c. door *eigengerechtigheid*, maar gij weigert uw verloren toestand in het licht van Gods heiligheid zóó te erkennen, als het kruis u zulks openbaart, en door uw eigen trachten en streven de algenoegzaamheid en volstrekte noodzakelijkheid van dat kruis bestrijdt.

d. door *onboetvaardigheid*, waar uwe zonden u niet tot schuld en uw schuld u niet tot smart wordt, en in stede van met een verbroken hart te knielen voor den om uwentwil verbroken Heiland, slechts hardnekkigheid en onverschilligheid toont.

e. door *ongeloof*, van welken aard dit ook zij, ook als gij in smart over de zonde weigert de vertroosting aan te nemen, die dat kruis u biedt.

Voor u zelven niet slechts verijdelt gij zoodoende het kruis, maar ook voor anderen; want zelve niet ingaande, verhindert gij ook anderen.

De weg van elken onbekeerde is zulk een weg van kruisverijdeling, en helaas, ook voor den christen bestaat ten deele daartoe de mogelijkheid, zoo niet geheel (Heb. 6: 6; 2 Petr. 2: 20—22).

En wie het kruis verijdelt — hij smaadt de liefde des Vaders; — hij miskent de ontferming des Zoons; — hij loochent de heerlijkheid der verlossing; — hij berooft den Overwinnaar van Zijn glorie en handhaaft Satan en leugen.

WIJ WILLEN OPWEKKEN TEGEN DIE MISDAAD TE WAKEN, JA VEELEER HET KRUIS TE EEREN.

Dat dan de waanwijze en hoogmoedige zich vernedere en wandele in het licht Gods.

Dat de wereld en zondedienst worde afgezworen, en de verlossende kracht van het kruis worde aanvaard en getoond.

Dat de roem der eigengerechtigheid verandere in genaderoem.

Dat de onboetvaardige een verbrokene van harte worde.

En het ongeloof verandere in ootmoedig kinderlijk vertrouwen.

Dan ontvangt de liefde des Vaders eere, de ontferming des Zoons haar schoonste loon; dan wordt de heerlijkheid der verlossing gesmaakt en gezien; Satan, zonde en wereld beschaamd; het rijk des lichts gebouwd en zijn Koning Zijn sierlijkste kroon en heerlijkst loon niet onthouden. Zoo zij het.

Mijn Heiland! laat Uw Geest mij telkens leeren,
Hoe 'k in geloof Uw' kruisdood moet vereeren,
Om in mijn hart de liefdevlam 't ontsteken
En aan te kweeken. (Gez. 118: 9)

Sneek. HORN.

Sprokkelingen van een zeeman.

Lieve Broeders, Christus heeft ons geleerd voor en om arbeiders in Gods oogst te bidden, verzuimen wij dat niet, want er is veel te verrichten. En wie weet, of de Heer ons zelf niet gebruiken kan tot dat heerlijke werk; Hij gebruikt toch niets anders dan aarden vaten, in welke Hij zijn Geest geeft.

Heete hoofden, geeft koude harten, zegt het spreekwoord, en dat terecht. Daarom laat ons God gedurig bidden, dat Hij onze harten verwarme, opdat onze hoofden frisch en koel blijven, en er geen onnoodige strijd ontsta.

Echtelieden, die Christus in uw huis ontvangen hebt, draagt beide zorg en verzoekt beiden van Hem, dat Hij bij u blijve, want Satan staat voor de deur, om, wanneer de Heer maar pas daar buiten is, in uwe woning binnen te dringen en uwe rust te verstoren.

Wanneer wij den Heere Christus dienen, zullen wij heel spoedig bemerken, dat wij daarmede het meest ons zelven begunstigen; want waarlijk Zijn dienst is geen slavernij, maar een liefdedienst, die vreugde en genot schenkt door den H. Geest.

De wereld heeft er niets op tegen, dat gij godsdienstig zijt, wanneer gij slechts binnen de perken van haren eigenwilligen godsdienst blijft; maar wenscht gij beslist Jezus te volgen dan kan het best gebeuren, dat wie uwe beste vrienden waren uwe ergste vijanden worden.

Het heerlijkste en volmaakste werk hier op aarde is onzen God te prijzen, en zondaren te bewegen tot geloof in Jezus Christus.

LECTUUR.

Gelijk uit eene in dit No. geplaatste advertentie blijkt, verschijnt bij den heer Reits de vierde druk van het bij vele geloovigen reeds bekende geschriftje: „Eenige bladzijden uit het leven van den Zendeling TITUS KLOSE."

Het boekje geeft in 't kort een zeer treffend verhaal van de redding eens diep gezonken zondaars, door middel van de prediking des woords, en doet de macht van Gods liefde en genade jegens zondaren duidelijk uitkomen. Het kan alzoo tot leering en vermaning door allen, wien het in handen komt en ook tot troost en bemoediging door arbeiders in 's Heeren wijngaard, gelezen worden. Kome het in veler handen.

N. v. BEEK.

GEDACHTEN.

Die zich zelven kent, kent de wereld, want hij is hare photografie.

De zonde, welke men het eerst in anderen opmerkt, *was* of *is* nog steeds onze hoofdzonde.

Die over anderen *moet* oordeelen, onderwerpt zich aan het veelal moeilijk onderzoek; die over anderen *wil* oordeelen, acht onderzoek overbodig.

Ieder leerling is tuk om een leermeester te zijn; zal men echter een goede leermeester zijn, dan moet men voortdurend willen leeren.

De hoogmoedige mensch wil liever op den rechterstoel zitten, dan voor den genadetroon liggen; toch kan in het Koninkrijk der hemelen het eerste zonder het laatste niet verkregen worden.

Die een *wet* voor zich zelven is en een *Evangelie* voor anderen, gelijkt het meest op den Heiland voor zondaren.

H. D. H.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. *„Ik weet den dag mijns doods niet."* (Gen. 17 : 2.) Aan deze waarheid werd de Gemeente in de verloopen maand ernstig herinnerd door het plotseling afsterven van onzen broeder Jelle Visser; in den morgen van 12 Maart toch werd hij dood op zijn bed gevonden. Sedert eenige jaren leed hij aan 't asthma. Zoon eener geloovige moeder, in de waarheden des Evangelies onderwezen, bracht lichaamssmart hem tot erkentenis van de krankheid zijner ziel, die hem tot Jezus uitdreef. Ruim 1½ jaar was hij lid der Gemeente; hij was een eenvoudig, doch oprecht geloovige broeder. Pas 36 jaar, laat hij een zwangere weduwe en zes jonge kinderen na, in behoeftige omstandigheden. Ook die weduwe, hoewel geen lid der Gemeente, vreest den Heer. Moge der weduwen Rechter haar troosten, sterken en helpen.

Maandag 15 Maart bracht de Gemeente in vereeniging met familie en vrienden hem grafwaarts en was in de Vrede-kerk nog eenige uren met de treurende samen onder opzien tot den God aller vertroosting.

Dat wij werken zoo lang het dag is; den tijd uitkoopende, wetende dat de tijd voorts kort is.

9 April. Op Maandag 29 Maart kwam er een Jongelingsvereeniging tot stand met 10 leden. De bekeering van een paar jongelingen op de onlangs gehouden Evangelische samenkomsten gaf hiertoe aanleiding. Het tot standkomen dezer vereeniging verheugt ons zeer, te meer, wijl in al de jaren van onzen arbeid daartoe geen mogelijkheid scheen te zijn. Zegene de Heer haar. Dat de Jongelingsvereenigingen elders den Heer er voor danken en Zijnen zegen over dit jeugdig plantje afsmeeken.

Op den eersten Zondag dezer maand verblijdde de Heer ons door den doop eener jongedochter. — De Avondmaalsviering die goed bezocht was, had door bijzondere omstandigheden veel verkwikkends.

Onze volksbijeenkomsten op Zondagavond in de achterbuurt zijn voorloopig geeindigd. Rijke zegeningen mochten wij op dat werk van den Heer genieten. De opkomst was immer talrijk, tot 200 personen toe; wat het publiek betreft, wonnen de vergaderingen in ernst — ook werden er zielen voor den Heer gewonnen. Deze arbeid mag voortdurend deelen in de liefde der Gemeente en vele br. en zr. nemen een werkzaam aandeel daaraan. Het tekort van de koffie- en koekrekening is een schaduwzijde, die de Heer, naar wij hopen, in licht zal veranderen.

HEEG. Weder bracht de Gemeente een lieve doode grafwaarts. 't Was een van de twee kinderen, der pas weduwe geworden zr. Vlas. Wat dit voor die weduwe was, laat zich verstaan — de Heer echter sterkt en troost haar.

HAULERWIJK. Scheen het reeds geruimen tijd, alsof onze prediking en onze gebeden vruchteloos waren met betrekking tot de toebrenging van zondaren, die zich gewillig aan den Heer en de Gemeente gaven, thans mogen wij allen belangstellenden berichten, dat op 4 April j.l. een jonge broeder, na voor de Gem. rekenschap van zijn geloof en overgave des harten te hebben gegeven, door den doop in ons midden werd opgenomen, om daarna met de Gemeente het H. Avondmaal te genieten. Ons is dit zeer verblijdend, want er is hier veel tegenstand te trotseeren en het getal dergenen, die één Heer, één geloof en één doop belijden, breidt zich hier niet gemakkelijk uit.

Aangaande de Jongelingsvereeniging kunnen wij het toenemen van haar ledental vermelden.

HOORN. De dag van 21 Maart was voor de kleine Gemeente te Hoorn en Berkhout weder een zeer gezegende en tot verheerlijking van den naam des Heeren onder ons. De zuster van onzen br. Ouderling werd op dien dag door den doop in de Gemeente opgenomen en na inzegening met handoplegging aan de tafel des Heeren toegelaten. Aan de gemeenschap der heiligen, die in het gemeentelijk samenwonen en samenkomen der kinderen Gods zich openbaart en genoten wordt, had zij reeds lang behoefte gevoeld, wijl zij dit in haar Kerkgenootschap (Chr. Geref.) tevergeefs gezocht had. Zeer eenvoudig droeg zich haar overgang toe. Sinds geruimen tijd bezocht zij onze onderlinge bijeenkomsten en wat zij daar zag en genoot, trok haar aan. Wij gelooven, dat het duizenden kinderen Gods, die nu nog in de ballingschap der kerken ronddolen, eveneens zou gaan, als zij onze „legering" zagen. Eer de beslissende stap geschiedde, had zij in menigen strijd met hare zeer kerkelijke familie te overwinnen. De ouderlingen en ook de Dominé harer kerk verweerden zich, en zeiden met haar broeder, dien ouderling, wel eens nader te willen spreken; 't bleef echter bij zeggen — want zij zijn stil weggebleven. Wat hen daartoe bewoog, òf het was 't gevoel hunner overmacht, òf onverschilligheid omtrent een hunner schapen, weten wij niet.

De Heer gaf ons op dien dag veel van Zijn liefde te ervaren. Uit drie Gemeenten waren broeders tegenwoordig, en veel leering, vermaning en vertroosting schonk ons de Heer.

Zoo doet de Heer, is het dan ook niet dagelijks, tot de Gemeente toe, die zalig worden.

Onze Zondagscholen, verdeeld in 4 klassen, zijn gezegend. Een knapenvereeniging tiert minder goed; als ook de kinderzendingsvereeniging. De meisjesvereeniging van onze zuster E. v. Velden bloeit heel lief.

Wij verzoeken al de br. en zr. om met ons den Heer te danken en ons voortdurend in hunne gebeden te gedenken.

MARIA BIJ HET KRUIS.

Daar is geen smart als de uwe, o zielsbedroefde,
Geen lijden kwam uw boezemleed nabij!
Geen moeder, die o zwaar van God beproefde!
Zóó heeft geklaagd, zóó heeft geweend als gij!
Nu gij dien Zoon, dien de Engel kwam verkonden,
Als de Erfgenaam van 't hoogste rijksgebied
Niet op Zijn troon, maar stervende aan Zijn wonden
Aan 't kruis verhoogen ziet.

Daar staat ge en peinst, den kruisberg opgestegen,
Op Simeon, en „'t zieldoorvlijmend zwaard,"
Dat zwaard — hoe scherp! — heeft u de borst doorregen,
Het wringt zich om als ge op uw Liev'ling staart.
Toch wijkt gij niet, schoon gij Zijn bloed ziet vloeien;
Toch wilt gij hier, schoon vleesch en hart bezwijk',
Zijn doodbed met uw tranen oversproeien
En weenen bij Zijn lijk.

Doodsbleek gelijk de Lijder zelf, of bleeker
Nog, dan Zijn kalm maar afgepijnd gelaat,
Drinkt ge elke teug meê uit Zijn lijdensbeker,
Vangt ge elken zucht, die van Zijn lippen gaat.
Gij voelt Zijn pijn bij 't schokkend ledenwringen;
Gij hijgt naar lucht, als kort Zijn adem jaagt,
En 't barstend hart dreigt uit uw borst te springen,
Wanneer Hij bidt of klaagt.

Daar hangt gij, in Johannes arm gezonken,
Als had de smart tot marmer u versteend;
Nog blijft uw blik aan 't vreeselijk kruis geklonken,
Maar 't brandend oog is moede en uitgeweend.
Doch Jezus heeft de lippen weer bewogen,
Hij ziet u aan: Hij spreekt op teedren toon,
En weer ontspringt een tranenvloed uw oogen,
Bij 't „vrouwe zie uw zoon!"

Van waar die kracht in 't leed u toegezonden?
Heeft dan uw geest, slechts halfgeboeid aan de aard,
't Geheim Zijns doods, dat de Engelen nauw doorgronden,
Zich in een straal van hemelsch licht verklaard?
Was dit geloof de balsem uwer smarte?
Of schoorde uw knie bij 't wagglend nader treên,
Terwijl uw bloed verdruppelde uit uw harte,
De kracht der liefde alleen?

O moedertrouw! waar de aard van zal gewagen!
De kruisberg, die uw worsteling zag en strijd,
Heeft U niet slechts een doornenkroon doen dragen,
Maar tot heldin en martlares gewijd!
Gij maalt ons oog, toen 't zwaard uw borst doorkliefde,
Als gij bij 't kruis èn hoon èn foltring tart,
De zegepraal der moederlijke liefde
Op moederlijke smart.

B. ter Haar.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. S. te Kampen *f* 1.30.

Allen, die nog gelden aan de administratie verschuldigd zijn, verzoeken wij dringend, die vóór 1 Mei a.s. te willen opzenden aan

Groningen. N. v. Beek.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

Ontvangen van schipper N. N. *f* 1.—.

Het droppelt nog slechts, wij zijn voor die droppelen dankbaar, want een gestadig druipen holt den hardsten steen uit. Wij bevelen onze zaak echter nogmaals minzaam den broederen aan en zien nog uit naar zoo vele droppelen, dat ze te zamen een kleinen stroom kunnen vormen.

F. Rogaar, penningm.

ADVERTENTIËN.

⁂ Getrouwd:
H. ENGELSMAN van Stadskanaal,
en
H. REILING van Gasselter Nijeveen.
31 Maart 1886.

⁂ Heden verblijdde de Heer ons met de geboorte van een *DOCHTERTJE.*

Groningen, 8 April '86.
P. van DRIESUM
B. van DRIESUM—DIJKSTRA.

AAN ONZE VRIENDEN.

Blijdschap en droefheid wisselen elkander voortdurend af. Dit was in de laatste dagen bij vernieuwing op bijzondere wijze onze ervaring. Werden wij op den avond van 31 Maart verrast door de geboorte van DRIE kinderen, *twee* jongens en *een* meisje, niet lang mochten wij ons daarover verheugen, want acht dagen later brachten we de lijkjes van alle drie (in één kistje) grafwaarts. Kennelijk was het voor hen genoeg het stempel der aarde te dragen.

Zij gingen in de rust, voordat de levensstormen over hunne hoofden heengingen, zonder dat zij met bewustzijn kennis maakten met het distelige en doornachtige des ondermaanschen levens.

De Heer nam ze tot Zich, dit is onze eenige en groote troost, en wij zullen hen op den dag der opstanding in volmaakte zaligheid wedervinden, dat is onze vaste hope. De Moeder is naar omstandigheden zeer wel — doch zwak.

Wij hebben vele redenen om God te danken, maar ook te bidden.

Onze lieve Jan is en blijft steeds krank en het is niet te voorzien, dat hij zal herstellen van deze ziekte.

Deventer, April '86.
B. ROELES.
L. ROELES—DE JONG.

UNIEVERGADERING.

Wij herinneren den Gemeenten, dat de Unievergadering, zoo God wil, dit jaar zal gehouden worden te Sneek **op Woensdag 23 Juni e.k.**

Voorstellen of onderwerpen voor de agenda verzoeken wij voor het einde van Mei te zenden aan den secretaris N. v. BEEK
te Groningen.

⁂ Bij G. J. REITS is verschenen:
EENIGE BLADZIJDEN uit het leven van den Zendeling **TITUS KLOSE.** 4e druk.
Prijs 5 ct.; 25 ex. *f* 1.00.

Ondergeteekende beveelt zich aan als

SCHOORSTEENVEGER

en

STOELENMATTER.

Groningen, N. B. SICCAMA.
Houtzagerssteeg.

Bij het Afscheid

van mijn Vaderland, om naar Amerika te vertrekken, roep ik door deze al mijnen broeders en zusters in Christus, een HARTELIJK VAARWEL toe, met aanbeveling in 's Heeren genade en 't gebed der Gemeenten.

Loppersum, 9 Mrt. '86. T. NIENHUIS.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 81 1 Mei 1886. 5de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

HET BRANDENDE HART.

Was ons hart niet brandende in ons?
Luk. 24: 32*m*.

Zijt gij een discipel van Jezus? — dan hebt gij ook van Zijne opstanding ervaren. Maar *kent* en *smaakt* gij ook bij voortduring „de kracht” Zijner opstanding? — werkt die kracht in u? Heeft het gevierde Paaschfeest dit ook in u versterkt? Was en is uw hart ook brandende in u?

Eene eigenaardige plaats neemt de geschiedenis dier beide Emmausgangers in de Paaschverhalen in. Zij teekent ons zoo treffend de verhouding van het harte des Verrezenen tot Zijne discipelen en zij komt op zoo ernstige, ongekunstelde wijze, elken discipel van Jezus vragen naar de verhouding van *Zijn* hart tot den Heer. Wij kunnen toch niet lezen van die brandende harten, of wij zien ons voor de vraag geplaatst: en mijn hart?

Hoe was hun hart eer het brandde? — hoe raakte het in brand? — en wat bewerkt zulk een hart?

Zoolang Jezus hun nog was de gestorven vriend, geleek hun hart ternauwernood op een „rookende vlaswiek.” De droefheid der laatste dagen, vreeze en ongeloof, had het eenmaal glorende vuur van hun liefde en geluk schier uitgedoofd.

Zie hen maar bij den aanvang van hunnen tocht, hoe dof is hun oog, hoe somber hun gelaat, hoe onzeker zijn hunne schreden, hoe buigt zich hun hoofd. ’t Is hun aan te zien, dat verborgen leed hen drukt; zij missen iets, dat hen toch zoo onontbeerlijk is. In druk gesprek geven ze lucht aan de gewaarwordingen van hun hart. Hopeloos en troosteloos gaan zij aan elkanders zijde, zonder een enkelen lichtstraal in ’t verschiet. Welk eene diepe smart spreekt niet uit hunne klacht: „Wij hoopten, dat deze het was, die Israël verlossen zou.” Helaas, zij hadden hunne hoop zien ondergaan in het bloedige kruis, in het donkere graf.

’t Kan niet uitblijven — de vonk, die nu nog gloort, zal weldra uitgedoofd zijn, en niets dan de asch der rouwe zal overblijven, want Jezus — de Eenige, die haar aan kan blazen, is dood voor hen. En ook, ware Hij toen reeds verrezen geweest, zij wandelden, met den rug gekeerd naar het ledige graf, — het eenige wat hen troosten kon — en elke schrede verwijdert hen verder van daar.

Treffend beeld van den ontwaakten zondaar, die, onvoldaan met en in zichzelven, bedroefd is naar God, zonder een oog te hebben in het werk der verlossing. Een toestand alleen te verhelpen door Eén, — naar Wien men nog met den rug heen staat.

Toch zit er meer bestand in dien aschhoop, dan wel schijnt; — de vlaswiek rookt nog — ja schiet zelfs vonken uit, zoodra „de gestorven Vriend” hun wordt de onwetende vreemdeling. Hoe streng berispen zij dien derde, die zich in hun gezelschap voegt. Zelfs Zijn vriendelijke toon en Zijne deelnemende vraag, komen hun beleedigend voor, voor het voorwerp hunner liefde, dat zij als een doode beweenen, en daarom voegen zij hem op bijtenden toon toe: „Zijt gij alleen een vreemdeling in Jeruzalem?” En pas is hun mond geopend om over hunnen Heer te spreken, of in een niet te keeren stroom van woorden verheerlijken zij Hem, bepleiten Zijn onschuld, en geen „vreeze der joden” weerhoudt hen ditmaal, er kome dan van, wat er wille, om het onrecht en de boosheid hunner oversten te betuigen.

Toch is deze bazuin voor Jezus nog van een onzeker geluid, want er spreekt een hart uit, waarvoor de Verrezene nog een vreemdeling is.

Zoo ook bij den ontwaakten zondaar — hoewel Jezus in de kracht Zijner verrijzenis hun nog een vreemdeling is, en het ongeloof nog roept: „niet voor mij, ik heb geen deel aan hem,” laat iemand het maar eens wagen, zelfs maar in de verte dien Jezus te onteeren, hij zal in dezulken onversaagde kampioenen ontmoeten. Zalige inconcequentie!

Tot aanbidding stemt het, op te merken, hoe de vlaswiek, die nog rookt, ja, nog vonken schiet, zacht aangeblazen wordt, zoodra de Verrezene hun wordt de deelnemende tochtgenoot en zorgvolle gids. Zij krijgen vertrouwen in dien Vreemdeling — Zijn deelneming en liefde steelt hun het hart. Zij komen in een andere verhouding tot Hem, zij keeren Hem niet meer den rug toe, maar wenden zelfs het oor tot Hem. Nu zijn zij in het rechte spoor — de Ware Gids gaat aan hun zij’, de eenige, die uit dezen doolhof op den rechten weg kan wijzen. Zonder dezen Gids kwam er van zulke zielen niets terecht.

Nu moet de hardheid der liefde ondervonden worden; hun Gids leidt hen eerst onder de bestraffing; en dit was noodig, want, hoe zij ook het voorwerp van Zijn medelijden zijn, hier viel veel te berispen, en die berisping mocht niet teruggehouden worden, hun ten goede.

Eerst bestraft Hij hen vanwege hun onverstand. „O, gij onverstandigen!” zoo heet het. En die bestraffing was verdiend. Zij hadden het beter kunnen weten. De liefdevolle Meester had, eer de storm des lijdens losbrak, Zijne jongeren tegen dien storm gewapend op zoo verstaanbare wijze, dat zelfs de vijanden het zich na Zijn sterven herinnerden, dat Hij, nog stervende, gezegd had, dat Hij weder zou opstaan.

Aan onverstand paarde zich traagheid van hart; evenmin te verschoonen; en die beide openbaarden zich in ongeloof, ten gevolge van eenzijdigheid, want zij geloofden niet „*al*”, wat Mozes en de Profeten gesproken hadden. Er was, tegen het nadrukkelijk onderwijs des Heeren in, een steeds voorop plaatsen van en hardnekkig vasthouden aan lievelingsdenkbeelden geweest, een niet gevangen leggen van het verstand onder de gehoorzaamheid der waarheid.

Als de bestraffing gegeven en zeker onder verootmoediging en verbrijzeling ontvangen is, worden zij geleid in de leerschool der Schrift, want ook voor hen geldt: „Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.” Veelbeteekenend is de plaats, die de Heiland, gelijk vroeger in de gelijkenis van den rijken man en de arme Lazarus, geeft van de Heilige Schrift, als het eenige, maar ook algenoegzame middel, om duistere zielen tot het waarachtige licht te leiden.

Bekommerde! die dit leest, behoort ook deze bestraffing niet aan u? O, aanvaard haar en verootmoedig u en laat de lamp der waarheid u leiden tot Christus.

Wonderlijk is het hun bij dat alles te moede. Zij zijn zich zelven een raadsel. In geestelijken zin zijn zij dien blinde gelijk, die, bij een eerste aanraking van Jezus’ vingeren, de menschen als boomen zag wandelen. Nog ééne schrede is noodig — ’t moet tot een beslissen, een kiezen, komen. Daartoe biedt zich weldra de gelegenheid. Emmaus is bereikt. Nog eer zij het denken, zijn zij voor de deur der woning gekomen, waar de Paaschlamp reeds brandt en de avonddisch hun was bereid. Hun tochtgenoot houdt zich, alsof Hij verder wil gaan. Hij wil van hen scheiden. Reeds die gedachte is genoeg, om Hem als bij Zijn kleed aan te vatten en Hem te bidden, neen, met een heilig dwingen, te dwingen: „BLIJF BIJ ONS.” Hoe zouden zij zonder Hem kunnen; hoe van Hem scheiden, ’t is bij den avond, de dag is gedaald; hoe konden zij zonder Hem den nacht ingaan?

Zie daar de gesteldheid der ziel, die zij later beschreven als een branden des harten; want zoodra Jezus hun wordt „de welkome gast” brandt reeds hun hart.

Nog is het hoogste punt niet bereikt. Reeds geven zij Hem de eereplaats aan het hoofd van den disch; hun huis, hun brood, ’t is alles Hem ten dienste. ’t Gaat van licht tot licht; zij staren Hem aan; Zijn zegen komt over hen; de blinddoek valt weg; in de breking des broods wordt Hij hun bekend. Het teeken der nagelen — het eenigste teeken, dat een verbroken hart begeert en geneest, — wordt hun kenbaar.

Nu wordt het branden hunner harten sterker dan ooit, want die brand slaat in lichtelaaie vlammen uit, zoodra hun „welkome gast” hun wordt de verrezene Koning des Godsrijks. Zij willen eene schrede verder, en — dat moest ook, maar — in een andere richting, dan zij meenen; — van aanschouwen willen zij komen tot omhelzen, maar het moet van aanschouwen tot gelooven, zonder zien; hunne gemeenschap moet een geestelijke, eene geloofsgemeenschap worden; Hij komt weg uit hun gezicht.

Nu moeten zij boodschappers worden van Zijne opstanding, en zulks met vaardigheid. De maaltijd blijft onaangeroerd — de terugreis naar Jeruzalem wordt ondernomen en in dezen weg van trouw en toewijding ontving het geloof nieuwe versterking, want nog eer zij den broederen hun heugelijk wedervaren kunnen mededeelen, klinkt het reeds bij het binnentreden der vergaderplaats hun tegen: „De Heer is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien.” En deze versterking bleef niet de eenige, die hun in den weg van geloof en gehoorzaamheid gewerd.

Lezer, hoe staat het met uw hart?

Sneek. HORN.

JOH. XVII: 20--23.

En ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in mij gelooven zullen. Opdat zij alle één zijn gelijkerwijs Gij, Vader! in mij en ik in U, dat ook zij in ons één zijn, opdat de wereld geloove, dat Gij mij gezonden hebt. En ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als wij één zijn: Ik in hen, en Gij in mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij mij hebt liefgehad.

(Slot.)

Maar wij hebben meer dan met het bestaan dier eenheid te doen. Wij moeten spreken over de kracht dier eenheid. Hier inderdaad staan velen stil. Als wij over het bestaan dier éénheid spreken, dan gaan velen met ons mede, ja hebben er den mond vol van. Zoolang het bij spreken blijft, dan gaat het goed; maar als het er op aankomt om te handelen, dan blijven velen achter, omdat er gevoeld wordt, dat er gebroken moet worden met datgene, wat niet uit God is. O, laat ons toch bedenken, dat het niet slechts eene leer, eene schoonheid of verhevene taal der schrift is, maar dat het eene werkelijkheid is. Het is die kracht, die het volk Gods van de wereld onderscheidt. Hebben wij wel acht geslagen op die kracht? of handelen wij met die woorden alsof zij tevergeefs waren gesproken, of hebben wij er beslag op gelegd? Zoo ja, dan gaan wij gemoedigd voorwaarts, want niemand kan die kracht der eenheid gevoelen, tenzij hij door God is levend gemaakt en den Heiligen Geest heeft ontvangen. Wij gelooven immers in den Heiligen Geest niet alleen, maar weten, dat onze lichamen zijn tempelen des Heiligen Geestes en zijn juist daardoor in éénheid met God gebracht, en verheerlijken nu God in lichaam en geest, die Godes zijn.

Leven wij in de kracht dier eenheid? O, Geliefden, wat kan er dan te groot voor ons zijn? Wat kunnen wij vragen, dat God niet zoude willen vervullen? Welke bergen van moeilijkheden kunnen wij dan niet overkomen? Toch hoe dikwijls zijn wij geneigd, om voor kleine moeiten en bezwaren terug te deinzen en te zeggen: die kan ik niet tegemoet gaan. Hoe dikwerf wordt er nog gezegd: Die plicht is mij te groot, die zorg te drukkend voor mijne arme, zwakke ziel; die last is mij te zwaar te dragen. Och, laat dat *ik* toch buiten rekening. Weet gij niet, dat uw lichaam is de tempel van den Heiligen Geest. Is de Heilige Geest dan geen God. Welnu, als gij dan niet meer uws zelfs zijt, laat het dan gerust aan God over, die in u is, die zal het voor u dragen, die zal u sterken, die zal u, zwakke, het in Zijne kracht doen volbrengen.

Nog een enkel woord over de vreugde of blijdschap dier eenheid in vers 22: „En ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die gij mij gegeven hebt.” Wij behoeven niet lang daarbij stil te staan. Als wij het boek der Openbaring openslaan, welke vreugde wordt daar ons niet getoond in die eenheid in Christus. Eene blijdschap die den apostel reeds deed juichen: „Wat zal ons scheiden van de liefde van Christus? niets, noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten enz. zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods in Christus!” Daarom schrijft hij aan de Filippensen: „Verblijdt u in den Heer, wederom zeg ik u, verblijdt u; want wij weten dat, als Christus zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is” (1 Joh. 3: 2). Dan zullen wij ervaren, dat God ons heeft liefgehad gelijk Christus; dan zal er geen twijfel meer bestaan omtrent die eenheid, maar dan zal het worden, als er geschreven staat: „opdat God zij alles in allen.”

Waar wij, naar ons zwakke pogen in bovenstaande, het begeerlijke en heerlijke dier eenheid hebben trachten aan te toonen, rijst de vraag onwillekeurig op: Hoe komt het, dat er nog gedoopte broeders op zich zelven blijven staan? Gevoelen zij niet, dat de Heere wil, dat die eenheid reeds op aarde zichtbaar moet zijn, en waar wij toch allen een zijn in Christus en dus in den hemel met elkander als in een huisgezin zullen verkeeren, waarom dan niet hier op aarde. O, mochten toch allen, die het bovenstaande lazen, met zich zelven te rade gaan en zich afvragen, of hunne dikwerf slechts voorgewende bezwaren wel gelden bij den Heere. O, waar zij met ons belijden: „Één Heer, één geloof, één doop”, dat zij toch leeren inzien dat hunne plaats is in de gemeente, opdat de bede van onzen dierbaren Heiland: „Vader, dat zij volmaakt zijn in één”, steeds meerder tot vervulling kome.

A. H. R.

Dagelijksche verderving en dagelijksche vernieuwing.

Dood en opstanding beschouwt men gewoonlijk als gebeurtenissen, die op elkander volgen. Er bestaat evenwel een andere wijze van beschouwen, volgens welke dood en opstanding gelijktijdig plaats hebben. Paulus zegt: *„Ik sterf alle dag”* 1) en dat hij daarbij kon voegen, „Ik sta dagelijks op” blijkt uit deze woorden: *„hoewel onze uitwendige mensch verdorven wordt, zoo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.”* 2) Door „den uitwendige mensch” verstaat de apostel het lichaam, het aarden vat, het aardsche huis dezes tabernakels, het zinnelijk omkleedsel van ons geestelijk zijn. Ditzelve wordt verdorven, zegt Paulus. Het is overbodig de waarheid dezer stelling te bewijzen. Wie een beschrijving van deze verderving wenscht te lezen, neme het XIIde hoofdstuk van het boek des Predikers in handen. In dichterlijke beeldspraak wijst Salomo ons daarin op die dagen van dewelke wij zeggen: „Ik heb geen lust in dezelve.” Hij spreekt van die dagen des ouderdoms, wanneer de armen en beenen beven, de rug zich kromt, de tanden stilstaan, de oogen verduisterd zijn, de lippen invallen, de stem zacht wordt, de vaste slaap een einde neemt, het haar wit en de ademhaling moeilijk wordt totdat zij geheel ophoudt, en dat „het stof tot de aarde wederkeert als het geweest is, en de geest weder tot God keert, die hem gegeven heeft.” Pred. XII: 1—7.

In dit verderven van den uitwendigen mensch, van het lichaam, wordt het zieleleven mede betrokken, ofschoon het niet tot hetzelve behoort. Dit komt voort uit den innigen samenhang, die er tusschen lichaam en ziel bestaat. Deze laatste ontwikkelt zich gelijktijdig met de ontwikkeling des eersten en verzwakt ook vaak gelijktijdig. Wanneer door ouderdom of ziekte het hoofd verzwakt, dan worden ook de gedachten zwak, die in hetzelve opkomen. Wanneer onze zenuwen verstompen, dan verstomt ook ons gevoel, waarvan zij de organen en dragers zijn; hierdoor treedt onverschilligheid in de plaats van de vroegere levenslust; de snelle afwisseling van blijdschap en droefheid, van liefde en haat, ons vroeger zoo eigen, is alsdan geweken. Onze geestvermogens verminderen evenzeer. In hoogen ouderdom wordt de mensch soms kind, of verliest geheel zijn verstand; de innigste vroomheid vermag ons niet voor dien toestand te behoeden. Dit ondervond Oettinger, een diepzinnig denker en uitstekend christen, die op vergevorderden leeftijd kind werd. Hoe treurig is toch het bewustzijn, dat lichaam en ziel aan de dienstbaarheid van een vergankelijk bestaan onderworpen zijn.

Met het verderven van den uitwendigen mensch gaat ook het afsterven zijner uiterlijke levensomstandigheden onafscheidelijk gepaard. De kring, waarin hij zich vroeger bewoog en waarin hij misschien eene eerste plaats bekleedde, is allengs verdwenen. Zijne vrienden zijn gestorven, zijn omgeving is veranderd. Moeders worden grootmoeders en zien anderen in hare plaats treden; de krachtige man wordt een grijsaard en is verplicht het woelig tooneel van 's levens openbare werkzaamheden te verlaten. Des menschen invloed vermindert; een nieuwe koning treedt op, die Jozef niet gekend heeft; nieuwe staatsverordeningen komen in de plaats der oude, in een woord de wereld verandert van aanzien, zoodat men zich niet langer in haar te huis gevoelt, men is haar vreemd geworden, en in steeds toenemende eenzaamheid sterft men haar eindelijk geheel af.

Dit alles is mede het gevolg van 's menschen dagelijksche verderving. Niet alleen ouderdom, maar ook arbeid en lijden bespoedigen dit verval van den uitwendigen mensch. Dit ondervond Paulus. Lijden, vervolgingen, droefheid, waken, vasten, reizen, gevaren, alles spande te zamen, om het lichaam des apostels te verzwakken en te derven. Daarbij kwam nog de doorn in het vleesch, het geheime, zware lichaamslijden, waaronder hij gebukt ging. Het is niet te verwonderen, dat de geeselingen, de steeniging te Lystra, de driemaal herhaalde schipbreuk en andere beproevingen, die hij onderging, hem verzwakt hadden, zoodat zijn tegenstanders van hem zeiden, dat de tegenwoordigheid zijns lichaams zwak was en zijne rede verachtelijk.

Indien dit met den apostel Paulus het geval was, zoo moeten wij ons niet vleien, dat wij van deze zwakheid, van dit verval bevrijd zullen blijven. Ook voor ons, zoo de Heer ons in het leven spaart, zal de tijd komen, waarin wij dien achteruitgang ondervinden, wanneer de menschen ook ons als afgeleefd zullen beschouwen en ter zijde stellen; dan worden wij vergeten, dan wellicht overleven wij ons zelven. Dit zou een droevig, schier ondragelijk vooruitzicht zijn, indien niet met het dagelijksch verderven tevens een dagelijksche vernieuwing, en met het dagelijksch sterven gelijktijdig een dagelijksche opstanding kon plaats hebben. *Onze inwendige mensch wordt vernieuwd van dag tot dag.*

Tot den uitwendigen mensch behoort, gelijk wij gezien hebben, ons lichaam en tevens onze ziel, voor zoover althans zij in het zondenbederf des vleesches betrokken is. De inwendige mensch daarentegen is hetgeen Petrus noemt „de verborgen mensch des harten,” ons geestelijk *ik*, de geest onzes gemoeds, die wedergeboren kan worden naar het evenbeeld Gods, daar het naar dat beeld geschapen is. Er zijn dus twee menschen in den mensch, die zich gelijktijdig ontwikkelen, maar in tegenovergestelde richting, de eene ten leven, de andere ten doode. Er is dus in ons de uitwendige mensch, die aan de natuur en het bederf des vleesches onderworpen is, dit is hetgeen de Schrift noemt „het vleesch;” er bevindt zich tevens in ons een geestelijk schepsel, tijdelijk aan dit lichaam verbonden, maar nochtans

---

1) 1 Cor. XV: 31. 2) II Cor. IV: 6.

buiten het bereik van natuurlijke krachten. Geestelijke machten alleen vermogen hetzelve aan te vallen en te schaden. Juist omdat onze inwendige mensch geestelijk is, ligt hij buiten het bereik van al wat uitsluitend krachten en invloeden der natuur zijn. Het lichaam kan men dooden, doch niet de verstandelijke ziel; het lichaam is der verderving onderworpen door ziekte, ouderdom, krankzinnigheid, dood; maar geen van die alle vermag onze verstandelijke ziel, dat is onzen geest, aan te randen of werkelijk te benadeelen. Deze dingen kunnen hem slechts binden en tijdelijk in zijn uitingen belemmeren. De zonde vermag nochtans onzen geest te schaden, want zij is een geestelijke macht, een geestelijk bederf. De zonde is oorzaak dat onze geest in verval raakt en bevlekt is, juist daarom is het zoo dringend noodig, dat onze inwendige mensch van dag tot dag vernieuwd worde.

Is het geen troost, dat er in ons twee van elkander afgescheidene, en zich steeds meer afscheidende, levenstoestanden bestaan? De eene kan toenemen, terwijl de andere minder wordt. Bij het klimmen der jaren gaat het met den menschelijken geest, gelijk met de natuur in den winter. Sterft alsdan het leven der natuur? Wel neen, het trekt zich slechts terug, het houdt zich als het ware schuil, om in het voorjaar met vernieuwde kracht te voorschijn te treden. Het leven des geestes kan door geen kracht der natuur vernietigd worden. Het kan slechts gebonden worden en genoodzaakt zich terug te trekken; de eerste, tijdelijke dood vermag niets op dat leven. Nochtans wordt het door een veel gevaarlijker vijand bedreigd, namelijk: den tweeden dood. Opdat het van dezen koning der verschrikking bevrijd moge blijven, is het volstrekt noodzakelijk, dat de inwendige mensch van dag tot dag vernieuwd worde.

Deze vernieuwing geschiedt door de wedergeboorte, die een verlevendiging, een overkleeding van onzen inwendigen mensch is, door en met den Geest Gods. Aan den inwendigen mensch worden de krachten der toekomende wereld, de gaven des Heiligen Geestes, een hemelsch, onvergankelijk licht, en goddelijke versterkingen geschonken, opdat hij hierdoor gereinigd, geheiligd, vernieuwd, en van het geestelijk verderf dat hem alleen, maar dan ook op schrikkelijke wijze, vernielen kan, bevrijd worde.

Niet van alle menschen wordt het geestelijk leven van dag tot dag vernieuwd. Dit geldt alleen van hen, die het leven uit God, het leven des geloofs, het leven der wedergeboorte kennen en bezitten. Zonder wedergeboorte blijft de mensch, het is waar, een geestelijk schepsel; zijn geest is ter wille van dit sterfelijk leven op aarde gebonden en groeit en veroudert met het lichaam; wanneer hij evenwel deze wereld verlaat is hij den anderen, den tweeden dood ten prooi. Een eeuwig, geestelijk verderf is het lot van alle onwedergeboren zielen.

Het verderven van den uitwendigen mensch brengt den inwendigen volstrekt geen schade toe. Het bevordert integendeel deszelfs ontwikkeling. Hierop is dit woord des Heeren van toepassing: Indien het tarwegraan sterft, zoo brengt het veel vruchten voort. 3) De opstanding des levens is niet enkel een toekomstige, plotselinge, onvoorbereide gebeurtenis, maar zij vangt reeds onder de tegenwoordige bedeeling aan, in dit ons lichaam, door de vernieuwing des inwendigen menschen. Gelijk een rups in haar weefsel slechts een levenlooze pop schijnt, ofschoon zij inwendig haar werk voortzet, zoodat haar toekomstige vleugels allengskens duidelijker zichtbaar worden, aldus neemt ook de wedergeboren mensch in kracht en heerlijkheid toe, niettegenstaande het uiterlijk verval zijns lichaams. Dit geschiedt, al worden ook de uitingen van zijn zieleleven door dit lichamelijk verval belemmerd. Het verderven en versterven gaat uitwendig zijn gang; maar inwendig, en voor het oog der buitenwereld verborgen, leeft het nieuwe schepsel, en wordt er een huis gebouwd, niet met handen gemaakt en niet van deze wereld, daar de

3) Johannes XII: 24.

Heilige Geest daarvan de bouwmeester is. Van den vernieuwden mensch zegt Paulus, dat in hem de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwd wordt, „daar hij naar hetzelve beeld in gedaante veranderd wordt, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest.” 4) Waar de Geest des Heeren is, daar is de vrijheid, vrijheid van de banden der natuur, van den dienst der ijdelheid en bovenal van den dienst der zonde. „Wij hebben,” zegt de apostel, „dezen schat in aarden vaten, altijd de *dooding* van den Heere Jezus in ons lichaam omdragende, opdat ook het *leven* van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden. Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven, om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vleesch zou geopenbaard worden.” 5)

Wij hebben bij het spreken over de rups melding gemaakt van het zichtbaar worden der vleugelen. Wilt gij hiervan een levendig voorbeeld? Herinner u de verheerlijking van Christus op den berg. Herinner u, hoe het aangezicht van Stefanus gelijk werd aan dat eens engels, 6) en hoe het aangezicht van Mozes glinsterde, nadat hij met den Heer gesproken had. Dit zijn oogenblikken, waarin de vernieuwde, inwendige mensch in den levenskring der toekomende wereld wordt overgebracht, waaraan hij eigenlijk toebehoort. Alsdan schijnt de inwendig steeds toenemende verheerlijking voor een oogenblik door het sterfelijk omhulsel heen. Een christen, die uitwendig verderft, gelijkt op een volle, rijpe korenaar. Het frissche groen is verzengd, het sap is verdroogd, want de korenaar behoeft niet langer het stoffelijk voedsel uit de aarde te trekken, maar geniet den etherischen invloed van het schitterende zonlicht. Die gloed verbrandt, hetgeen sterven moet, de halm is verzengd, maar de vrucht wordt rijp. Alle schoonheid en frischheid is verdwenen, maar, uitwendig gestorven, buigt zich de volle, zware korenaar ter aarde, tot zij volkomen rijp zij en ingeoogst worde.

Er zijn bronnen, waar twee emmers aan een ketting hangen, en waarvan de een daalt als de andere omhoog stijgt. Dit is het beeld van het afsterven en vernieuwd worden des menschen. Het aardsche leven gaat berg af, het hemelsche berg op. „Gelukkige reis!” zij een ieder blijmoedig toegewenscht, die het verstaat zijn oogen te vestigen op die schitterende, eeuwige bergtoppen!

Uit Dr. Goebel's „Opstandingszegen.”

4) 4 Cor. III: 18. 5) 2 Cor. IV: 7, 10, 11. 6) Hand. VI: 15.

De opstanding en de doop der geloovigen.

Het zijn diepe en beteekenisvolle woorden, wanneer de Apostel Paulus in Rom. 6: 4 zegt: *Wij zijn met Hem (Christus) begraven, door den doop tot den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, alzoo wij ook in nieuwigheid des levens wandelen zouden*, en Col. 2: 12: *Zijnde met Hem begraven in den doop, in welken gij ook met (Hem) opgewekt zijt, door het geloof aan de werking Gods, die Hem uit de dooden opgewekt heeft.* Daardoor wordt niet slechts Christus' werk, Zijne verlossing en overwinning voor ons, door den dood heen, geteekend, maar wordt ook gezegd, dat wij met Hem, den verheerlijkten Heiland, als leden Zijns lichaams, ook in Zijn dood, begrafenis en opstanding, in de nauwste gemeenschap staan.

Om eenigszins in dat heilgeheim in te blikken, beginnen wij met de vraag: Wanneer en hoe wordt dit één zijn met Christus tot stand gebracht? Op het eerste gedeelte dier vraag moet het antwoord luiden: Toen de zondaar zich door het geloof aan Christus overgaf, zich in Hem verloor, maar zich in den verheerlijkten Heiland, nu aan 's Vaders rechterhand, ook weer vond. Dit alles was ons op den dag, toen ons de Heiland zocht en vond, nog wel niet duidelijk voor ons bewustzijn, maar niettemin toch eene zalige werkelijkheid, waarvan wij een onbeschrijfelijken vrede en eene niet te begrijpen zaligheid smaakten, zonder ze nog te begrijpen. Men werd, „na van harte geloofd te hebben” gedoopt, en men wist het, die doop duidde het vereenigd zijn des doopelings met Christus in Zijn dood en opstanding aan, stelde den overgang van den zondaar uit den dood in het leven voor, dat alles wist men meer of minder duidelijk uit de H. Schriften, maar voor het innerlijk bewustzijn schemerde het nog. Doch men geloofde „aan de werking Gods, die Christus uit de dooden opgewekt heeft” en het leven werd een opstandingsleven, immer hooger, immer meer met Christus vereenigd, immer meer de kracht van 's Heeren opstanding leerende kennen en ervaren, het leven van Christus in ons sterfelijk lichaam geopenbaard wordende en zoo ook immer meer met Gods Geest vervuld. Dit is het leven der wedergeboorte, dat steeds voortduurt, totdat de volle openbaring onzer eenheid met Christus daar zal zijn, en ons vernederd lichaam Zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig zal zijn.

Dit alles is een werk Gods, gewrocht in Christus Jezus; daarom kan het (1 Petr. 1: 3) heeten: „God heeft ons wedergeboren tot eene levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden.” Dit staat in betrekking tot het werk Gods door Christus *voor* ons, doch hierop moet volgen het werk Gods door Christus *in* ons; dit is eene nieuwe schepping in onze harten, die door Paulus (2 Cor. 4: 6) als een tegenbeeld van Gods schepping aller dingen voorgesteld wordt, en kan niet in iemand verwezenlijkt worden, dan wanneer hij gelooft en zich alzoo overgeeft, om niet meer voor zichzelven, maar voor Hem te leven, die voor hem gestorven en opgewekt is. Die keuze des harten vindt eene zeer klare en treffende uitdrukking in den H. Doop, en wordt bevestigd in elk, die overeenkomstig die uitdrukking zijns doops, in zelfverloochening en deelnemen aan het lijden van Christus, in toewijding van zichzelven, alles, wat van de wereld en van zichzelven is, schade en drek achtende, leeft, om Christus te gewinnen en *in Hem* gevonden te worden enz. (zie Filipp. 3).

Dat is het leven, waarvan zeker dichter zong:

Van God'lijken oorsprong is 't eeuwige leven,
In 't hart van den christen, hervormd naar Gods beeld;
Een vonkje is 't, een lichtstraal uit zaliger dreven,
Wien hemelschen gloed steeds wordt medegedeeld.

Mogen wij vragen, waarde lezer: kent gij, bezit gij dat boven omschreven leven? Is het kennelijk in uw handel en wandel, dat gij dat leven leeft, en dat gij niet meer van deze wereld zijt?...

Komen wij nog even terug op het tweede gedeelte van de vraag, met welke wij begonnen — *hoe* wordt dit nieuwe leven, dit één zijn met Christus tot stand gebracht in den mensch. Ter beantwoording van dit verwijzen wij naar de woorden onzes Heeren Jezus tot Nicodemus, (Joh. 3: 8 v.v.) „De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt en waar hij heengaat; alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is.” — Doch dan ook herinneren wij met nadruk aan 's Heeren verder onderricht, met het oog op Nicodemus' vraag, in vers 14 en 15: En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, ALZOO moet de Zoon des menschen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft; niet verderve, maar het eeuwige leven HEBBE.

O, mijn waarde lezers, die nog met uwe doodelijk gewonde zielen den eeuwigen dood tegemoet snelt, sta stil en blik op tot dien gekruisten Heiland, opdat gij behouden wordet!

En gij, die reeds het leven deelachtig werdt, blijf dicht bij de Bron, schept er voortdurend uit, en oefent u tot godzaligheid. Bedenkt, dat de tijd kort is!

G. N. v. B.

DE BIJBEL.

Dit boek bevat: de gedachten van God, het schetsen van den toestand des menschen, den weg tot redding, het oordeel der zondaars en het geluk der geloovigen. Zijn leer is heilig, Zijn bevelen verplichtend, Zijne geschiedenissen waar, en Zijne besluiten zijn onveranderlijk. Lees het en gij wordt wijs; geloof het en gij wordt zalig; breng het in beoefening en gij wordt heilig. Het bevat licht om u te onderwijzen, voedsel om u te verzorgen, en troost om u goedsmoeds te doen zijn.

Het is de kaart voor den reiziger, de staf voor den pelgrim, het kompas voor den zeeman, het zwaard voor den krijgsman en de vrijbrief voor den Christen. Het Paradijs is hier hersteld, de hemel geopend, en de poorten der hel ontsloten.

Christus is zijn groot onderwerp.

Zijn doel is ons welzijn, en de verheerlijking van God zijn einddoel. Het behoorde ons geheugen te vervullen, ons hart te besturen, en onzen voet te geleiden. Lees het langzaam, gedurig en biddend. Het is eene mijn van rijkdom, een paradijs van heerlijkheid en eene rivier van vreugde. Het is u gegeven gedurende uw leven, en wordt geopend in het gericht; het blijft voor eeuwig bewaard. Het bevat de grootste verantwoordelijkheid en beloont het moeilijkste werk en verdoemt allen, die spotten met Zijnen heiligen inhoud.

Naar het Engelsch.

Hengeloo (O.) E. W. E. D. H.

GEDACHTEN.

Als er boven eene verordening, hoe gering, staat: *Ik, de Heere verordineer het*, dan houdt deze geringheid op geringheid te zijn, en zij wordt goddelijk groot. DA COSTA.

Niets is groot, dan wat door God groot gemaakt werd, en bij die grootheden Gods worden al de grootheden van menschen nietigheden.

Laat u niet bewegen door de schoone, spitsvondige spreuken der menschen, want het koninkrijk Gods bestaat niet in woorden, maar in kracht. Th. à KEMPIS.

Wel hem, die steeds Gods wijze werken overpeinst, want hij zal door de dwaze handelingen der menschen niet geschokt of vervoerd worden.

Gaan allen juichend met u mede,
Wordt ge overstelpt met lof en eer,
Dan zij 't uw dagelijksche bede:
„Geef me uit uw kroon één doorne, o Heer!”

ALEXANDER VINET.

Arme wijsgeer, wat moet gij hoop- en machteloos staan, waar gij alleen tot de wolken kunt opzien, en niet tot Hem, die boven lucht en wolken regeert! J. J. v. OOSTERZEE.

Geef uw vroomheid toch geen plooi,
Inderdaad, het staat niet mooi;
Wees u zelf — ook als Gods kind,
Weet, dat God de waarheid mint.

A. W. BRONSVELD.

Lijdzaamheid past den Christen, doch, waar de gelegenheid tot werken bestaat, past lijdelijkheid hem niet. G. GROEN v. PRINSTERER.

Over den Bijbel wordt veel gelezen,
In den Bijbel — dat deed men vóór dezen.

A. W. BRONSVELD.

Ontzie u niet de waarheid voor te staan;
Waar zij het eischt, moet *gij* haar schild verstrekken,
Zoo zal ze u ook, grijnst u de laster aan,
In wederdienst, met *haren* beuk'laar dekken.

NIC. BEETS.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Tot roem van 's Heeren liefde en genade mogen wij de welstand der gemeente berichten. Gingen de beide laatste maanden voor haar niet zonder beproevingen voorbij, er werd daarentegen veel meer genieting en vertroosting door haar gesmaakt.

Nu de lente den winter weer heeft vervangen, worden de werkzaamheden naar buiten weer minder en de opkomst onder de prediking veelal minder talrijk. Wij hebben nogthans reden om te vermoeden, dat nog menigeen onder de prediking des woords in ons midden gezegend werd.

Sedert onze laatste mededeelingen (1 Maart) werden 1 broeder en 2 zusters gedoopt, en thans hebben nog 1 broeder en 4 zusters hun verlangen om na 's Heeren wil gedoopt te worden te kennen gegeven, aan wier verlangen naar wij hopen, na behoorlijk onderzoek, zal kunnen voldaan worden.

HENGELOO. De paaschdagen waren bij ons zeer gezegend. De opkomst onder de prediking zoo goed, als in geen jaren. Daarbij hadden wij den 1sten paaschdag voor het eerst liefdemaal. Met 43 broeders en zusters waren wij te zamen, en de Heere vervulde onze harten met lof, voor al hetgeen Hij ons heeft willen schenken in Christus' dood en opstanding. Ook was broeder Webbing weer voor het eerst in ons midden. Zijne krankheid was niet tot den dood, maar tot verheerlijking van God. Ook andere genezenen kwamen weer als begenadigden des Heeren in het midden der gemeente. Zoo gaf de Heere na veel leed heerlijke vreugde.

Ook meldde zich weer eene vrouw aan voor de gemeente. Daar zijn nog meerdere geloovigen, die echter den moed nog missen om tot ons te komen. De Heere is machtig ze ons te geven. Wij bidden daar om.

Sinds eenigen tijd komen de bestuursleden iederen zaterdagavond een klein uur te zamen tot het gebed, om een gezegenden zondag. Zij zijn blijde daarmede te zijn begonnen. Ook is er dan nog eens beter gelegenheid om over de aangelegenheden der gemeente te spreken.

Wij kunnen aanraden om dit in alle gemeenten te doen, waar het naar omstandigheden kan.

VARIA.

MAAR GIJ, WANNEER GIJ BIDT, GA IN UWE BINNENKAMER, Matth. 6 : 6.

Ik ken geen beter plekje,
Dan 't stille bidvertrekje,
Het lieflijkst van ons huis,
Ik vind daar elken morgen
Verlichting van mijn zorgen
En krachten voor mijn kruis.

Het aardsch gewoel ontvloden,
Maak ik er al mijn nooden
Aan *mijnen God* bekend;
Daar komt mij niemand hind'ren:
Geen grooten en geen kind'ren,
't Blijft rustig tot aan 't end'.

Ben ik soms moêgestreden,
Door zooveel strijds beneden
Zoo bloedig en zoo heet,
Dan troost mij de gedachte,
Dat *God* mij daar *reeds wachtte*,
Dat *Hij* mijn nooden weet.

Drukt mij de zonde neder,
Dan steunt mijn God mij teeder,
Dan draagt Zijn kracht mijn kruis.
Daar op dit stille plekje,
Dat lieve bidvertrekje
Gevoel 'k mij steeds tehuis.

Overgenomen uit den Kalender van H. Karssen.

DA VINCI'S SCHILDERIJ.

Toen Da Vinci zijn onsterfelijk tafereel van „het laatste Avondmaal” voltooid had, kwam een zijner vrienden om het te beschouwen. „Welk een prachtige beker,” zeide de vriend, „het is alsof men een werkelijken beker van echt zilver ziet staan.” De vrome kunstenaar veegde onmiddellijk de beker uit en zeide: „Niets zal de oogen van mijn Heiland afleiden. — Laat Christus de eerste plaats in uw werk hebben en zij die het zien zullen niemand dan Jezus alléén zien.”

EEN OORDEEL UIT EEN KINDERMOND.

„Dat is niet moeielijk te zeggen”, merkte een jong meisje, dat op zekeren avond uit de bidstond kwam, „dat is niet moeielijk te zeggen, waar de gebeden wel uit voortkomen. Dunkt u dat ook niet?” — „Van waar zij komen?” vraagde ik. „Wat bedoelt gij daarmee?” — „Wel”, zoo voer zij voort, „ik meen of zij uit het hoofd of uit het hart komen.” — „Hoe meent gij dat te kunnen zeggen?” vroeg ik weder. — „O, dat weet ik niet zoo nauwkeurig te zeggen, maar ik kan het gevoelen, ik ondervind het onderscheid. Eenigen bidden zoo koud, zoo vormelijk alsof zij er eene zekere plicht mee vervullen, en alsof zij dan maar blijde zijn, als het gedaan is. Anderen bidden, alsof zij alleen de aanwezigen in het oog hebben, en tot wie zij dan spreken. Nog anderen schijnen het noodig te achten om God nauwkeurig uit elkander te zetten, wie Hij is, en wie zij zijn, eer zij beginnen te bidden. Slechts weinigen bidden, alsof zij wisten, dat de Heere Jezus waarlijk tegenwoordig is en alles hoort wat ze bidden, en alsof zij verwachten, dat Hij zal doen naar dat zij van Hem begeeren.”

LIEFDEGAVEN.

In dank ontvangen door den heer van Beek te Groningen *f* 5.00, van de Gem. te Deventer. Van R. R. te H. *f* 1.00.

Met minzame aanbeveling,

F. ROGAAR, penningm.

ADVERTENTIËN.

*** Ondertrouwd:

F. IDEMA van *Slochteren*,
en
H. LAMMERS van *Foxhol*.

22 April 1886.

*** Ondertrouwd:

C. GROET van *Berkhout*,
en
F. DE VRIES van *Medemblik*.

30 April 1886.

*** Onder bescherming Gods beviel heden van een *ZOON* L. D. FELING, geliefde echtgenoote van J. BIERLING.

GRONINGEN, 26 April '86.

UNIEVERGADERING.

Wij herinneren den Gemeenten, dat de Unievergadering, zoo God wil, dit jaar zal gehouden worden te Sneek **op Woensdag 23 Juni e.k.**

Voorstellen of onderwerpen voor de agenda verzoeken wij voor het einde van Mei te zenden aan den secretaris N. v. BEEK te Groningen.

*** Bij G. J. REITS is verschenen:

EENIGE BLADZIJDEN uit het leven van den Zendeling **TITUS KLOSE**. 4e druk. Prijs 5 ct.; 25 ex. *f* 1.00.

Ondergeteekende beveelt zich aan als

SCHOORSTEENVEGER
en
STOELENMATTER.

GRONINGEN, N. B. SICCAMA.
Houtzagerssteeg.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 82 15 Mei 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

WAAKT OP EN JUICHT!

Uwe dooden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan: waakt op en juicht, gij die in het stof woont! want uw dauw zal zijn als een dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen.
Jes 26: 19.

Nimmer was er een „ledig” waaruit zulk een volheid van heil en zaligheid vloeide, als het ledige graf van Christus. Staan wij er ditmaal bij stil, hoe 's Heilands verrijzenis niet alleen de voorwaarde, maar ook de borgstelling is onzer volkomene verlossing.

De lichamelijkheid van Christus' opstanding is een punt van groot aanbelang met het oog op onze verlossing. Op deze karaktertrek van 's Heilands verrijzenis opzettelijk te wijzen en er den nadruk op te leggen is, om meer dan ééne reden, van groot belang.

Allereerst tegenover het ongeloof.

Ook het ongeloof spreekt van een levenden Heiland. Het spreekt van Zijn' onsterfelijken geest, levende in den hemel en voortlevende in Zijne volgelingen.

Zoo wil het ons voor een feit een idée in de handen spelen.

Als de dood nu ook maar een idée was, zou dit gaan — maar nu de dood een ontzettende werkelijkheid is, is de staf van het ongeloof ons niet betrouwbaar genoeg om welgetroost den dood tegemoet, en het doodsdal binnen te treden.

Neen! zoo roepen wij het ongeloof toe, Jezus leeft! Jezus leeft lichamelijk, want ten derden dage stond Hij lichamelijk op. Geen zware steenen uwer redeneeringen, geen zegelen uwer wijsheid, geen soldatenmacht uwer vijandschap kan hem in het graf houden; lichamelijk leeft Hij, is Hij gezien, getast, en heeft Hij voor de oogen Zijner verbaasde jongeren gegeten.

Daarop te letten is noodig tot recht verstand van de volkomendheid onzer verlossing in Christus.

Wij zijn lichamelijke wezens. Ons lichaam behoort tot onze menschheid, en is maar niet iets bijkomstigs. Vandaar het vreeselijke van den dood, wijl hij vaneen scheurt wat bij elkander behoort en niets minder dan den mensch ontmenscht. Noch de geest, die in de stervensure het lichaam ontvliedt, noch het lijk dat achterbleef kan een mensch heeten.

Ons lichaam is oorspronkelijk het schoone organisme der edelste zielsvermogens; 't werd echter door den val reeds verdorven. Paulus spreekt van ons „vernederd lichaam” en inderdaad, dat schoone organisme, 't werd een werktuig der zonde, een handlanger des Satans, een verblijfplaats van ziekte en kwalen, terwijl het eindelijk in het graf neerzinkt en een prooi der verrotting wordt.

Bij den geloovige is het lichaam bovendien een belemmering, een kerker, een ontsiering van het nieuwe schepsel in Christus Jezus. Bij den dood ontvliedt de ziel dien kerker en het lichaam wordt den wormen ten prooi.

Hiermede echter is de geschiedenis van dat lichaam niet uit; eenmaal herrijst het weer, schoon en heerlijk, en onze ziel betrekt het als een koningspaleis, dan recht geschikt om het nieuwe leven tot organisme te dienen. En zoo heerlijk zal dit wezen, dat Paulus die verlossing van ons lichaam beschrijft als onze aanneming (aanstelling) tot kinderen en zegt, dat het, hoe vernederend ook, gelijkvormig zal gemaakt worden aan 's Heilands heerlijk lichaam Rom. 8: 23. Fill. 3: 21.

Zulk eene verlossing is Gode waardig. Naar lichaam en ziel door de zonde verdorven, naar lichaam en ziel door de genade gered.

Zulk een verlossing grondt zich in Jezus' borgtocht, waar Hij in Zijn zielelijden het rantsoen bracht voor onze schuldige zielen, en in Zijn lichaamslijden voor ons vernederd lichaam. Hallelujah! Jezus verrees lichamelijk en ook wij zullen als Hij verrijzen; onze Vorst Immanuel laat geen klauw in Satans hand achter; 't verscheurde wordt weder geheeld, het gescheidene vereenigd.

De schrift zegt, dat Jezus zulks doen zal in Zijn toekomst. Alsdan brengt Hij de bazuinen der opstanding mee, en als Hij die zal doen schallen over de graven, zullen allen, die Hem toebehooren, opstaan uit hunne graven. Welk een heugelijke morgen, welk een dag der dagen zal dat zijn. In dien morgen dringt het licht uit Jozefs hof onze graven binnen; een levenwekkende dauw des Geestes spreidt zich over onze asch uit en met verblindenden glans, zoo schitterend en ontelbaar als de dauw der moeskruiden, zegt onze tekst, treedt een onafzienbare schare van kinderen der opstanding uit de doodswindselen te voorschijn: eene schare van jubelende Koningen en Priesters. „*Uwe* dooden zullen leven”, zegt de Profeet, zalig weerzien dus, ook „mijn dood lichaam” en „het land zal de overledenen uitwerpen.”

Blij vooruitzicht, dat ons streelt! wat moet daarvan niet reeds nu de vrucht zijn? welk een machtige inwerking moet die hope der heerlijkheid reeds nu bij ons hebben!

Luister, waartoe het bazuingeschal der profetie ons opwekt: het roept ons toe waakt op, en juicht!

Wij moeten opwaken.

Nog bewonen wij dit zondige stof en zijn er aan verbonden; soms zoo, dat wij klagen moeten: „Hoe kleeft mijn ziel aan 't stof!” Reeds is de kiem van het opstandingsleven in ons, en deze moet tot de hoogst mogelijke ontwikkeling komen.

Wij moeten opwaken, d. i. bij zulk een hope der heerlijkheid ons hemelburgers voelen en toonen, in het stof wonende er niet door beheerscht worden; ons niet verdiepen in de bezoldigingen van dit ondermaansche.

Kinderen der onsterfelijkheid! een nieuw levensgebied hebt gij betreden, een nieuwen akker hebt gij te bebouwen, naar andere schatten dan aardsche hebt gij u uit te strekken; laat de dooden hunne dooden begraven, maar gij, gaat heen en verkondigt het koninkrijk Gods.

De hope der heerlijkheid wekt tot opwaken en juichen; dus niet klagen. Toch meenen wij, dat juist ons wonen in het stof grond geeft voor menigerlei klacht, en dit is ook zoo; zie maar hoe wij, zelf stof zijnde, bestendig te midden van stoffelijke dingen en kinderen des stofs verkeeren; hoe wij voortdurend met stoffelijke nooden en smarten te kampen hebben. Desniettemin moeten wij opwaken en juichen; door den nacht van lijden en dood gaan wij dien heerlijken morgen tegemoet, waar alle leed een einde zal hebben, en wij als verloste menschen het Lam zullen prijzen, dat ons Gode kocht met Zijn bloed.

Maar (blij vooruitzicht, dat mij streelt!)
Ik zal, ontwaakt, uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
Verzadigd met uw god'lijk beeld.

Sneek. HORN.

„HEBT GIJ MIJ LIEF?”

Joh. 21: 15, 16, 17.

Welk eene hoogst ernstige, diep ingrijpende levensvraag is de hier bovenstaande tot Simon, zoon van Jona gerichte en tot driemaal toe herhaalde vraag! De diep gevallene, maar weer genadiglijk opgerichte jonger des Heeren moest, om het eens zoo te noemen, nog de vuurproef der liefde doormaken. Zulk eene proeve moet wel tot heiliging leiden, want het beproevingsvuur is heilig, goddelijk vuur, dat, al ware er slechts maar één sprankje van goddelijke liefde in het hart des discipels overgebleven, dit wel tot een krachtig liefdevuur in het hart moet doen ontbranden. Hij, in wiens hart niets van de liefde van Christus aanwezig is, keert zich in den regel koel en onverschillig, somwijlen boos zelfs, af, wanneer die ernstige vraag tot hem komt; hij kan ze niet verdragen, kan de vuurproef der liefde niet doorstaan.

Sommigen werden er echter door getroffen,

en als het ware er door verpletterd; zij kwamen in de vuurproef, werden daar tot diep onderzoek des harten gebracht, en verloren er zichzelven geheel. Gelukkig wie zóó door de liefde des Heeren getroffen werd, want de Heer is hun Heelmeester, hun goddelijke Vertrooster.

In het hart van Petrus gloeide ongetwijfeld nog de liefde voor zijn Meester, en toch, nu die vraag des Heeren zoo tot zijne ziel doordringt, steeds dieper gaat, doordat ze tot driemalen toe herhaald, en evenals een nagel, die door de herhaalde hamerslagen in het hout gedreven wordt, zijn gemoed binnendringt, stort hij tranen en gevoelt op dien oogenblik iets, van wat het zijn zou, Jezus *niet* lief te hebben. Moest het driemaal herhaalde vragen van den Heer Petrus al het beschamend uur der driemalige verloochening nog eens voor den geest roepen, was dat door den Heer bedoeld, dan was het toch geen verwijt voor Petrus, maar eene herinnering aan 's Heeren genadige vergeving, die op dien stond aan Petrus wel zeer groot moest voorkomen en hem tot ootmoedigen dank stemmen.

Gelukkig, dat Petrus den Heer kent, en niet op eigen oordeel aangaande zijne liefde bij het beantwoorden van 's Heeren vraag behoeft af te gaan. Hij had er licht toe kunnen komen om met de dingen die geschied waren te rekenen, om dan in vertwijfeling te vervallen of in ieder geval de klacht uit te spreken: H e e r n o g t e w e i n i g l i e f d e! Neen, dat doet Petrus niet; hij geeft zich geheel aan den Heer over, van Wien hij heeft ondervonden, dat Zijne kennis over alle dingen ging, en dat Hij vooral de schuilhoeken van het menschelijk hart onderzoekt, ja, tot op den bodem van het zijne had gelezen! En Petrus bleef er bij — hij durfde zijne verklaring herhalen en daarmeê andermaal bevestigen; Hij, aan Wiens oog niets ontging, Hij had ook zijn binnenste doorschouwd en daar oprechte liefde voor hem gevonden!

Doch wenden wij onze gedachten nu van Petrus af en komen we tot ons eigen hart.

Ook tot een ieder onzer komt de vraag van Een, die ons tot den dood toe lief had en nog lief heeft: „Hebt gij mij lief?" — Ook van u, waarde lezer, wordt een antwoord verlangd, door Hem, die ook de diepten van uw gemoed onderzoekt, die weet of gij onder een godsdienstig gewaad of een christelijken naam of vorm nog de wereld, met wat ze bevat, liever hebt dan Hem, uw liefdevollen Zaligmaker.

O, die vraag des Heeren Jezus dringt zoo diep door, omvat zoo veel, ja, behelst alles, wat tot behoudenis van zielen als voorwaarde gelden kan. Immers zij spreekt van de liefde, de liefde, die uit God is, de liefde, waardoor wij alleen konden gered en behouden worden, en die de eenige band is, waardoor wij wederkeerig aan Hem verbonden worden en blijven, teneinde zoo in die behoudenis te deelen. Wie echter den Heer Jezus niet liefheeft wordt niet behouden, is eene vervloeking (1 Cor. 16: 22). Het antwoord dus, dat iemand om recht het hart uit te spreken, *moet* geven, bepaalt zijne eeuwige zaligheid of rampzaligheid.

Beangst u die vraag? Weet ge als het ware niet wat ge den vrager antwoorden zult? O, wend u dan toch niet van Hem af, weiger niet naar Hem te luisteren, al moet ge zelfs tot de ontzettende ontdekking komen, dat er in uw hart nog niets dan pure vijandschap huisde, ofschoon die misschien voor het uitwendige ietwat gepolijst werd. Ook dan is het nog niet verloren, dan, als ge met ootmoedige belijdenis u voor Hem vernedert, is er in Hem eene liefde onuitsprekelijk groot, die in uw ijskoud gemoed een liefdevuur kan en zal ontsteken.

Reeds zeer dikwijls is die vraag door den Heer herhaald, en dat tot troost der oprechte harten van de liefhebbers des Heeren Jezus. Zoo dikwijls Zijn woord tot hen komt, en vooral zoo dikwijls zij in het H. Avondmaal de teekenen Zijner liefde en hunne verlossing aanvaarden, dringt ook weer die vraag tot hun binnenste door, en met nadruk heet het dan ook voor hen: Hebt gij MIJ lief? Wij kunnen eene kerk, eene zaak, eene gezindheid, eene werkzaamheid op 't gebied van Gods koninkrijk lief hebben, maar de Heer vraagt: H e b t g i j M i j p e r s o o n l i j k l i e f? En hoe vaker die vraag herhaald wordt, hoe zaliger voor Gods kinderen, want het is hun eene zielsbehoefte om op de woelige levenszee, onder beproeving en in verzoeking, in het openbaar en in het verborgen voor den Heer uit te spreken: Heer Jezus, Gij *weet* dat ik U liefheb.

En, mijne broeders en zusters, ik waag het te gissen, maar het komt mij zoo voor, dat het meê tot de hemelsche Heerlijkheid zal behooren in het Vaderhuis hier boven, om dan nog, maar dan niet meer met tranen, uit te roepen: Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb, liefheb, omdat Gij mij *eerst* hebt lief gehad!

G. N. v. B.

De sterkte der ware zwakken.

(EENE TYPE.)

Moede, nochtans vervolgende.
Rigt. 8: 4a.

Het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zoude beschamen. 1 Cor. I: 27*b*.

Meermalen is het gezegd en aangetoond, hoe de voorschriften en beloften des Nieuwen Testaments hunne opheldering en verklaring vinden in het Oude Testament, ja, dat, waar het kind van God er door geloof beslag op heeft gelegd, in het Oude Testament voorstellingen en afbeeldingen daarvan gevonden worden.

Het komt ons voor, dat zulks ook het geval is met bovenstaande woorden. Het schijnt eene soort van opheldering te zijn van die lijdzaamheid, waartoe wij worden aangespoord in den brief aan de Hebreën, om volgelingen te zijn van hen, die door geloof en lijdzaamheid de beloftenissen hebben verkregen. Want, waar wij bij ons gevoel van zwakheid, den drang in ons gevoelen om voort te gaan, daar verkwikt zich het harte in die heerlijke uitspraak, door den H. Geest den Apostel ingegeven.

Die beloftenissen omvatten onze erfenis en het is ons een voorrecht om er naar te jagen met geloof en lijdzaamheid.

Wij lezen, als een voorbeeld daartoe aangehaald, in den brief aan de Hebreën van Gideon en willen hem volgens het geschiedverhaal in Rigteren VI enz. gadeslaan. Wij zullen er troost in vinden voor de zwakken en bemoediging voor allen, ja ook waarschuwing voor sommigen van Gods kinderen.

Het eerste, waar ons oog op valt is zeker, dat er twee volken waren, namelijk de Israëlieten en de Midianieten, en dat deze beide met elkander in strijd waren. Aan de eene zijde het volk van God en aan de andere zijde de vijanden Gods. Is het niet eveneens als in onze dagen? De geloovigen, het volk Gods, en de vijanden des Heeren, d.i. zij, die nog niet bekeerd zijn, die geenen waren vrede smaken, omdat zij niet willen komen tot Hem, die hun dien vrede, die zaligheid wil schenken om niet. Toch is hier een klein onderscheid. De Israëlieten zochten de Midianieten te verdelgen. Gods kinderen trachten echter niet de onbekeerden te verdelgen, maar ze voor Jezus te winnen. Zij willen o, zoo gaarne de middelen in Gods hand zijn om hen te winnen, opdat zij niet langer vijanden, maar verlosten zouden zijn en uit den dood overgaan in het leven.

Letten wij op den hoofdpersoon van deze geschiedenis, dan bespeuren wij in het karakter van Gideon juist de trekken van den zwakke in zich zelf, maar in de kracht Gods steeds voortgaande. Hij toch was volgens zijne eigen getuigenis de kleinste uit zijns vaders huis en zijn duizend het armste in Manasse. Toch werd hij geroepen om een groot werk aan Israël te doen. Is hij ons daarin niet de type van onzen Heiland, die uit de kribbe geroepen werd om een veel grooter werk, Zijns Vaders werk te doen, de verlossing van arme zondaars?

Dan vinden wij nog eene heerlijke overeenkomst in de offerande van Gideon, die offerande aangenomen, waarop Gideon een altaar bouwde en hetzelve noemde: De Heer is vrede. En heeft onze Heer Jezus niet een groot offer gebracht? En is Zijn offer niet aangenomen? En draagt dat altaar niet met recht den naam: De Heer is vrede? Het is dat vertrouwen, het is omdat onze Gideon die groote offerande heeft gebracht, dat wij aan arme, verlorene zielen vrede kunnen verkondigen. Ja, wij kunnen reeds verkondigen van eenen vrede, die reeds is gemaakt.

Voorts vinden wij in het 34e vers, dat de Geest des Heeren Gideon aantoog. En wie werd als onze Heer door den Heiligen Geest aangetogen, ja, Hij was daarmede geheel vervuld.

Daarop vergadert Gideon een groot leger om de vijanden te bevechten en stelt zich zelf aan het hoofd. Hij is hun legerhoofd. Zoo is het ook met onzen Jezus. Hij roept Zijn volk op om onder Zijnen banier te komen, om onder Zijne leiding de vijanden te bestrijden en hen voor zich te winnen. O, dat de liefde van Christus ons dringe, om, zooals Hij zich voor ons gaf, wij ook ons voor Hem mochten geven.

Wij herinneren ons, dat Gideon zeide tot de drie honderd, Hoofdstuk VII: 17: „Ziet naar mij en doet alzoo," en hun dus een voorbeeld gaf, wellicht een onvolmaakt voorbeeld. Onze overste, Jezus, heeft ons een volkomen voorbeeld nagelaten. Slechts Hij konde zeggen: Ziet naar Mij en doet alzoo. De Apostel Paulus mocht zeggen: „Weest mijne navolgers, evenals ik van Christus. Maar Jezus alleen kon met volkomen recht zeggen: Doet, zooals Ik doe. Mogen velen zulke navolgers des Heeren zijn.

Laat ons nu eenen blik werpen op hen, die de Midianieten zouden bevechten, en alsdan zullen wij eene afbeelding zien van het getrouwe volk Gods. Hoe velen waren daar? Wij lezen dat het waren driehonderd, dat het allen Israëlieten waren, maar van verschillende stammen, Hoofdstuk VI: 35. Zoo is het ook in onze dagen. Verschillende personen komen uit verscheidene natiën, maar alle ware geloovigen worden opgeroepen, om onder leiding en het bevel van hun legerhoofd Jezus te staan en te strijden voor den Heer.

Maar vooraf moeten de driehonderd beproefd worden.

In den aanvang telde het leger onder Gideon omstreeks 32.000 man. Dit getal was te groot in 's Heeren oog, en daarop komt het woord: Wie bloode en versaagd is, die keere weder, en ziet 22.000 man keerden weder. O, welk eene les voor de geloovigen. Die blooden, die kleinmoedigen, zij waren toch vrijwillig gekomen op de roepstem van Gideon. Niemand had hen gedwongen. Maar nu het op handelen aankomt, maken zij van de eerste gelegenheid gebruik om terug te trekken. Hoevelen van Gods kinderen doen dat niet in onze dagen. Vrijwillig gingen zij mede, maar helaas! ook vrijwillig trekken zij zich terug.

Wie, wie herkent hierin zijn beeld?

Maar daar volgt nog een andere beproeving en wel rechtstreeks van den Heer. Gideon wordt gelast om hen, die overbleven naar het water te doen afgaan en hen, die met hunne tong uit het water zouden lekken als een hond, afzonderlijk te stellen en eveneens hen, die op hunne knieën zouden bukken om water te drinken afzonderlijk te stellen.

Driehonderd mannen hadden met den mond gelekt; al de overigen hadden gebukt om water te drinken. De driehonderd werden gekozen. Is daarin ook voor ons een les te vinden?

Water is eene eerste levensbehoefte. Zoo zijn er vele dingen in dit leven, die wij behoeven, maar laat ons zorg dragen, dat zij ons niet verhinderen om voort te gaan, evenals de driehonderd, die, om vooruit te gaan, zich den tijd niet gunden om te bukken. Laat ons leeren de wereld niet te misbruiken, want ach! hoe velen worden teruggehouden door hetgeen zij de nooddruft des levens noemen. Laat ons niet vergeten, dat de wereld ons slagveld is en ons door niets laten terughouden. Wij blijven hier niet eeuwig; laat ons dus slechts gebruiken wat hoogst noodig is, en steeds, hoe zwak ook, voortgaan. De driehonderd gebruikten slechts zooveel water als zij behoefden en in groote haast, en voorwaarts gingen zij. En hoe gewapend? Wij lezen, dat zij namen teerkost in

hunne hand en hunne bazuinen en ook ledige kruiken met fakkels daarin. Juist de drie dingen welke de behoeften en de wapenen van Gods kinderen voorstellen. En merkt nu op de heerlijke volgorde. Niet eerst bazuinen of fakkels, maar eerst den teerkost, om te kunnen strijden, want allen, die in des Heeren dienst strijden, hebben noodig versterkt te worden, inwendig versterkt. Wij moeten gevoed worden met het levend brood, willen wij in 's Heeren krijg strijden. Vergeten wij vooral niet ons te versterken, te verkwikken met die spijze, die de Hemelsche Vader ons zelve schenkt.

Wij kunnen ons voorstellen, hoe de Midianieten zouden gelachen hebben als zij het hadden geweten, met welke wapenen zij zouden worden bevochten. En lacht de wereld niet eveneens over Gods volk, dat machtelooze hoopje, die eenvoudigen en meest armen naar de wereld, bij wie zoo weinig ontwikkeling en kennis is te vinden. Maar die wereld kent ook nog niet de kracht in de bazuin van het Evangelie. Zij weet nog niet welke kracht daar is in de fakkel, het licht, hetwelk God in onze harten heeft laten schijnen.

A. H. R.

(*Wordt vervolgd.*)

DE SINAITISCHE CODEX.

Door bovenstaande benaming, die waarschijnlijk voor velen onzer lezers vreemd is, wordt bedoeld een oud handschrift van den Bijbel, dat door Tischendorf op den berg Sinaï in het St. Katharina-klooster ontdekt werd. Het verhaal, hoe Tischendorf dat belangrijke stuk in bezit kreeg, vertaalden wij uit „Der Wahrheitszeuge."

Met meer taalgeleerden had Tischendorf reeds lang gevoeld, dat er in onzen Bijbel onduidelijkheden voorkwamen, die wel te verhelpen waren, als men maar in 't bezit der oude, door de vaderen zoo zorgvuldig afgeschrevene copijen geraken kon, die voor de uitvinding der boekdrukkunst met de hand gemaakt moesten worden. Hij maakte groote reizen en verbruikte veel geld om die gewichtige manuscripten, die meest bewaard werden in kloosters, waarin de monniken niet licht iemand laten binnendringen, op te zoeken. Het ging hem als den goudzoeker, wiens ijver steeds meer aangevuurd wordt als hij een stukje van dat edele metaal gevonden heeft. Ieder snippertje papier, waarop eenige woorden van den oorspronkelijken tekst stonden, deed hem met vurig verlangen naar het volledige stuk vorschen, en zoo gelukte het hem dan eindelijk aan den voet van den berg Sinaï het klooster van St. Katharina te naderen, welker grootsche gebouwen door veertigvoet hooge muren ingesloten werden. Het was niet gemakkelijk daar binnen te komen, want daar er geen ingang gemaakt was, moest men zich door middel van koorden van de wallen laten afzakken, en dat was voor onzen ijverigen onderzoeker niet weinig bezwaarlijk. Hij trotseerde echter ook deze moeielijkheid en zijne volharding werd rijkelijk beloond; want in de bibliotheek van het klooster vond hij vele boeken en geschriften van waarde, die hij afschrijven mocht. Terwijl hij hiermeê bezig was bemerkte hij op zekeren dag een korf met oude papieren, die voor het vuur bestemd schenen. Hij onderzocht ze stuk voor stuk, en gaf luide aan zijne vreugde lucht, toen hij daaronder verscheidene bladen vond, die Grieksch schrift bevatten, blijkbaar uit het N. Testament gescheurd, en van veel ouder oorsprong dan hij tot nu toe nog iets van dien aard gevonden had. Gaarne had hij den geheelen inhoud van die papiermand gekocht, maar de wantrouwende monniken wilden er hem niets van overlaten dan zoowat veertig uitgezochte bladen. Ofschoon hij daarmeê wel niet geheel tevreden gesteld was, nam hij toch den verkregen schat met dank aan, pakte hem zorgvuldig in en bracht hem naar Dresden tot den koning, die de waardige documenten in zijne bibliotheek liet bewaren.

Doch de trouwe navorscher had nog geene rust. Na nog zeer vele pogingen om ook de andere stukken in handen te krijgen, bij de kloosterbroeders, die zich niet wilden laten bewegen dezelve, tegen welken prijs ook, af te staan, te hebben aangewend, maakte Tischendorf zich andermaal op om naar het verre land te reizen om daar zijne navorschingen opnieuw te beginnen. De vrome broeders ontvingen den ouden bekende hartelijk, maar de papieren, die hij vroeger gezien had, waren niet meer te vinden, en zoo moest hij onverrichterzake met een bezwaard hart naar Europa terug keeren.

Na drie jaren dreef hem echter het gewicht van de heilige zaak ten derde male op dienzelfden weg; ditmaal echter onder bescherming van de Russische Regeering, dewijl de koning van Saksen alle geloof aan den goeden uitslag der navorschingen verloren had en de kostbare reizen moede geworden was. Nog eenmaal stond Tischendorf in de kloostercel, nog eenmaal opende men hem de bibliotheek, en dag en nacht zocht die rustelooze in die oude banden en bladen. Wat hij zocht was niet te vinden. Treurig gaf hij zijnen dienaar bevel alle zaken tot de terugreis in gereedheid te houden. Den avond voor de afreis echter riep hem een monnik tot het avondeten en deze verhaalde hem, terwijl hij hem opwachtte, dat ook hij in de schriften gestudeerd had. Onderwijl nam hij uit een hoekkastje een groot in rood leder gebonden boek, en Tischendorf herkende met vreugde daarin de bladen, die hij eens in de papiermand had gezien. Doch door de ondervinding wijs geworden, verborg hij zijne alles overtreffende vreugde, en vroeg, met nauwelijks te behouden kalmte, of hij het boek eens met zich in zijne cel mocht nemen. Dit werd hem vergund, en in zijne enge ruimte gekomen, die zijn vreemdelingsverblijf uitmaakte, sprong hij, het kleinood aan de borst klemmende, huppelend in het rond. Spoedig was hij nu aan het doorbladeren en aan 't vergelijken. De nacht mocht nu niet met slapen worden doorgebracht; hij copiëerde het kostbare manuscript bij het spaarzame licht der kloosterlamp. Het duurde echter te lang om al die bladen daar over te schrijven, en daarom verzocht hij ze meê naar Kaïro te mogen nemen, vanwaar hij ze stiptelijk terug zou zenden. Die vergunning kon hier echter niet verleend, maar moest bij een prior verkregen worden, die toen juist in Konstantinopel vertoefde.

Tischendorf maakte zich nu terstond op naar Konstantinopel; immers hij *moest* die documenten hebben, en gelukkigerwijs trof hij reeds bedoelden prior te Kaïro. Een flinke drommedaris droeg een dienaar terug binnen de kloostermuren om het boek te halen, en negen dagen later was het in Tischendorfs handen! Er was hem een bepaalden tijd gegeven, in welke hij de honderd en tien duizend regels, die de bladen bevatten, afschrijven mocht, en terwijl hem twee Duitsche vrienden in dien arbeid ter zijde stonden, revideerde hij het origineel en de copijen op het nauwkeurigst. Hoe langer hij daar echter mede bezig was, des te sterker werd bij hem het verlangen gewekt, om het origineel zelf te bezitten, en eindelijk verzocht hij den aartsbisschop of hij het niet aan den Keizer van Rusland wilde schenken, daar deze toch het hoofd der Grieksche kerk was. Dit verzoek werd wel is waar niet toegestaan, doch hij verkreeg toch eindelijk zooveel, dat het manuscript bij wijze van leenen aan den Keizer mocht getoond worden, en zoo reikte Tischendorf hetzelve eigenhandig aan Alexander II over. Nu werd nogmaals met kracht aangevangen met het zorgvuldig afschrijven, dat eindelijk, in het jaar 1862, voltooid werd; en de Keizer schonk aan alle beroemde bibliotheken photographische copijen van het origineel. Hij kwam er echter niet toe om het terug te zenden naar het klooster, zooals met de monniken afgesproken was, en in hunne rechtmatige droefheid over het verlies van hunne kostbare bezitting, sloegen de vaders zelfs de hun aangebodene beduidende sommen gelds af.

Het origineel des N. Testaments ligt sedert in Petersburg, en is het eenig volledige, dat men tot nu toe aantrof. Geen ander exemplaar des N. Testaments uit de grijze oudheid heeft zooveel waarde als dit, niettegenstaande er zich in Londen, Oxford, Parijs en Rome onderscheidene boeken uit oude tijden bevinden.

G. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

In Bengalen, Indië, bezochten in het laatst verloopen jaar 420.761 mohamedaansche kinderen de zondagscholen, dat is 28.705 meer dan in 1884. In de 230 meisjesscholen waren 75.770 meisjes, eene toename in 't laatste jaar van 10.887 leerlingen en 524 onderwijzeressen.

De uitgever der invloedrijkste courant in Yokohamma, Japan, de heer Kiro Shira, is voor korten tijd voor Christus gewonnen. Hij zal voor de Gemeente daar een hoogst waardige steun kunnen zijn. Stelle de Heer hem tot een uitgebreiden zegen.

Voorts komt nog uit Japan het verblijdende bericht, dat het getal der nieuw tot het Christendom bekeerden in het laatste jaar grooter is dan het gezamenlijk getal dergenen, die in de 25 voorgaande jaren, sedert welke de zendelingen daar werkzaam zijn, toegebracht werden.

Te Honoloeloe op de Sandwichs-eilanden is door de aldaar wonende Chineezen eene christelijke Jongelingsvereeniging opgericht en een gebouw gesticht, dat *f* 12.500 kost, waarvoor de Chineezen *f* 5000 hebben bijgedragen.

N. v. B.

GEDACHTEN.

Geen *leer* maar *leven* is steeds het Schibboleth der ketters, om daardoor de argelooze zielen te verleiden en ze alzoo voor hunne dwalingen te winnen; op het *leven* komt het maar aan; de *leer* zal ons niet zaligmaken, als zoude de ware leer *tegen* het *leven* en het *leven* niet *afhankelijk* van die *leer* zijn.

De *zuivere leer* is het *zaad* waaruit de kinderen des koninkrijks ontstaan; maar de *dwaalleer* vormt de kinderen des boozen.

De Gemeente moet evenzeer voor de *gezonde leer* als voor een *gezond geestelijk leven* waken.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Op Zondag 2 Mei mochten wij 1 broeder en 2 zusters door den doop tot de Gem. zien toegevoegd worden. Zegene de Herder en Opziener der zielen hen, tot heil hunner eigene zielen, tot zegen voor de Gemeente, met welke zij vereenigd zijn geworden en tot eer van God, die recht heeft op ons gansche hart en leven. Na de doopsbediening mochten we met een groot aantal brs. en zrs. den dood des Heeren verkondigen bij de breking des broods. De Heer was kennelijk in ons midden. Ach, dat dikwijls nog zoo menigeen door velerlei zaken het geluk, dat hij zoo ruimschoots zou kunnen genieten, van zich afstoot? — Dankbaar genieten van Zijne genadegaven, en biddende arbeiden voor Zijn naam — ziedaar alles, wat de Heer voor de Zijnen in dit leven beschoren heeft. Inderdaad een heerlijk deel, als wij er maar genot in hebben!

In de stad onzer inwoning woelt en joelt alles door elkander; 't is kermis, — een treurige type van Satans listen en beweging, met leugen en bedrog begonnen en geëindigd, maar waardoor duizenden worden verleid en weggesleept. Ach, de mensch is zoo licht mede te voeren, als de zinnen gestreeld en 't vleeschelijk genot gevoed wordt! Als een protest tegen dat kermisleven hielden wij op Woensdagavond 12 Mei eene samenkomst met broeders en zusters en andere belangstellenden, waarbij vooral tot onze groote vreugde een aanzienlijk getal jongelieden tegenwoordig was. Er werd gebeden, gesproken, gezongen vooral, en zoo, bij het gebruik van een kop koffie met koek de avond heel gezellig doorgebracht.

In de vergadering ontvingen wij bericht, dat aan den morgen van dien dag onze oude broeder A. KOCH te Haren overleden was. Hij is ingegaan in de vreugde zijns Heeren, dien hij hier op aarde zoovele jaren met blijdschap gediend heeft. Hij had den ouderdom van bijna 90 jaren bereikt; doch hij was, ofschoon in den laatsten tijd zijne krachten hem zeer snel ontzonken, nog vet en groen in 't verkondigen van de deugden des Heeren, dien hij zoo kinderlijk liefhad. 't Was een waar genot, hoe weinig hij in de laatste dagen meer spreken kon, eenige oogenblikken aan zijne legerstede te vertoeven. Het mocht daar

heeten; „Let op den vrome, en zie naar den oprechte, want het einde van dien man zal vrede zijn."

Hij was een van de eerste gedoopten in deze Provincie, vergissen wij ons niet, dan werd hij in het jaar 1845 door Ds. Feisser te Stadskanaal gedoopt. Wegens mindere bekendheid met de meeste jongere gedoopten en zijn verwijderd wonen van de gemeente kwam hij in de laatste jaren slechts weinig met broeders in aanraking, doch door het lezen van ons blad meer met onze werkzaamheden en derzelver uitbreiding bekend geworden, verzocht hij ons hem zoo af en toe te komen bezoeken, en gaf hij tegen het laatst gehouden Paaschfeest zijne dringende begeerte te kennen om, ofschoon hij niet meer in het midden der Gemeente kon komen, toch nog door de breking des broods den dood des Heeren met eenige broeders te verkondigen. Op den 2den Paaschdag begaven wij ons dan met eenige broeders op reis, teneinde aan zijne begeerte gevolg te geven. Wij brachten er een zalig uur door en wij zullen de blijdschap en dat hartelijk danken van dien grijsaard niet licht vergeten. Thans is hij heengegaan om in een beter Vaderland Avondmaal te houden en wij doen het straks met hem en met alle verlosten, Halleluja!

SNEEK. Met 41 broeders en zusters waren wij op den eersten Zondag dezer maand rechtgezegend rondom 's Heeren disch bijeen. Ook bereidde de Heer ons de vreugde een broeder tot ons toe te doen, een jonge man, op de onlangs gehouden Evang. Samenkomsten toegebracht.

Voor het tekort in de koffie- en koekrekening onzer volksbijeenkomsten werden wij verblijd met eene gift van elders van f 1.—

FOXHOL, 11 Mei. Deze dag was voor de Gemeente een vreugdedag; immers op dien dag werd de eerste steen door onzen ouderling Bolman gelegd aan het te stichten kerkgebouwtje. Het was een lang gewenscht oogenblik. Toen de Gemeente zich ten huize van br. Grasmeijer verzamelde, om kort daarna zich naar het bouwterrein te begeven, was door onze timmerlieden de b.b. J. Holstein en S. v. d. Mei, benevens F. Oomkes, reeds alles netjes in orde gesteld Br. v. d. Mei sprak het eerst een hartelijk woord tot den broeder, die den steen leggen zou, waarna br. Holstein een net versierd kalkbakje en een eveneens versierde truffel aan br. Bolman overhandigde, die nu met gebed en toespraak, wijzende op de verheven bestemming van het gebouw, den eersten steen legde. Nu werd een lied door de Gemeente gezongen en wegens de afwezigheid van onzen ouderling Grasmeijer nog een heerlijk opwekkend woord gesproken door br. Vos, waarop nog menig lied ter eere van onzen God en onzen Zaligmaker Jezus Christus volgde, en deze gelukkige plechtigheid met dankzegging besloten werd.

Dat een en ander op ons eenvoudig woonplaatsje nog al sensatie verwekte, zullen velen licht vermoeden, doch onze Heiland, die alle macht bezit in hemel en op aarde, was met ons en zorgde er voor, dat alles in de beste orde afliep.

Intusschen kwam de Gemeente nogmaals ten huize van br. Grasmeijer samen, waar zij nog onthaald werd op koffie en koek, en was zij nog eenigen tijd met blijdschap en op Godverheerlijkende wijze bijeen. 't Was ons een zalig uur, en velen hadden hart en mond vervuld met lof en dank. Zoo weet God Zijne kinderen liefelijk te verkwikken!

Hoe zalig is 't voor God te leven!

De Heere zegene de bouwers bij hun werk en allen, die tot den opbouw van ons kerkje medewerken!

VARIA.

STERREKUNDE.

Op een zeer stormachtigen winternacht zat een torenwachter in den toren en ging ieder kwartier naar buiten om te zien of er ook onraad was. De goede burgerij in de stad sliep gerust, alleen de nachtwachten gingen met hun klep langs de straten, en onze torenwachter waakte daar hoog in de lucht onder het sterrendak, met zijn lantaarn en — zijn Bijbel, ja, ook met zijn Bijbel. Die torenwachter had den Bijbel lief; zoo kwam het ook, dat hij zich niet verveelde en de lange nachten hem nooit te lang vielen. Telkens pookte hij maar weder zijn kacheltje op, en zette na iedere ronde om den toren zijne lectuur voort.

Toch zou de lezer zich vergissen, indien hij meende, dat onze torenwachter daar geheel alleen op den toren huisde. Nog hooger dan hij, boven zijn hoofd, had een beroemd sterrekundige zijn laboratorium opgericht, en zat daar, met verrekijkers gewapend, den nachtelijken hemel te bespieden. Terwijl onze torenwachter juist den 19en psalm aanhief: „Het ruime hemelrond Vertelt met blijden mond Gods eer en heerlijkheid," werd hij plotseling in zijn gezang gestoord. De deur van zijn vertrekje werd haastig opengestooten en de sterrekundige stormde bij hem binnen, blootshoofds en met verwilderde haren.

„Geef mij dadelijk uw lantaarn," riep hij, en onmiddelijk daarop begaf hij zich met den torenwachter naar buiten, terwijl de storm om den toren gierde en men op den omloop bijna niet staan kon. Wat mag de man zoeken? dacht onze vriend. Wie weet of hij zijn gouden horloge niet heeft verloren! Maar neen, het was geen gouden horloge. De sterrekundige krabde over den omloop in de sneeuw, en bukte terwijl hij haast omver waaide, en bibberde van koude. Maar hij achtte op geen ding. Eindelijk na eenige minuten zoekens daar had hij het gevonden; van blijdschap over die vondst drukte hij den torenwachter een gulden in zijne hand, en spoedde zich naar boven. Onze vriend schudde het hoofd en sprak: „wie zou nu ooit gedacht hebben, dat zulk een groot en wijs geleerde zooveel waarde kon hechten aan zulk een onnoozel stukje koper, dat een koperslagersjongen niet op zou geraapt hebben?" Maar hij brak zich daarover niet verder het hoofd, pookte zijn kacheltje wat op en zong zijn psalmversje uit.

Toen de sterren verdwenen waren, kwam de geleerde weer naar beneden. „Wel, wel," zei hij tegen den torenwachter, „wat zijt gij, eenvoudige lieden, toch ongelukkig, dat ge geen sterrekunde verstaat! Inderdaad, gij kunt u niet half begrijpen, welk een genot ik heb gesmaakt in het beschouwen van een luchtverschijnsel, dat ik nog nooit te voren heb waargenomen; ik zal er dadelijk over gaan schrijven en het zal mij een grooten roem en een uitstekenden naam als geleerde bezorgen! Maar wel terecht zegt het spreekwoord: „wat niet weet, maakt niet heet;" gij zingt er uw psalmpjes even vroolijk om, al hebt gij geen kennis van den sterrenhemel."

„Mijnheer," zei de torenwachter, „wel is waar, dat ik zulke natuurverschijnsels niet kan aanschouwen; maar toch mag ik gaarne het opperste der sterren aanzien, dat ze verheven zijn, en als ik dat vlammend schrift zoo beschouw, dan denk ik aan het verbond, dat God almachtig met mijn vader Abraham heeft gemaakt en aan den nachtelijken hemel geschreven."

„Wat?" zei de sterrekundige, „zijt gij dan een Jood?"

„Neen, mijnheer, maar vader Abraham is de vader der geloovigen, n. l. van allen, die gelooven, dat God Zijn Zoon gezonden heeft in de wereld om zondaren zalig te maken en daar behoor ik ook bij. Als de wijzen uit het Oosten, heb ook ik Zijne ster gezien en daarom aanbid ik Hem als mijn Koning en mijn Heer."

„Ei zoo! nu zie ik, dat gij een stumpert zijt," antwoordde de sterrekundige. „Weet gij wel, dat deze aarde, die wij bewonen maar een stipje is van het heelal? Dat er sterren zijn, die haar duizenden malen in grootte overtreffen? En zijt gij nu dom genoeg om te denken, dat de machtige Schepper van al die onmetelijke hemelbollen zich zóo zou verlagen om uit zijn hemel af te dalen op deze nietige aarde, om hier als een kindje in een stal te worden geboren en als een misdadiger aan het kruis te sterven? Hij heeft waarlijk wel wat anders te doen."

„Mijnheer, al wat gij daar zegt schokt mij volstrekt niet in mijne overtuiging. Integendeel uw eigen gedrag in dezen nacht heeft mij in dat geloof aan de opzoekende en reddende liefde van mijn Drieëenigen God bevestigd."

„Mijn eigen gedrag?" vraagde de sterrekundige verwonderd, „Hoe kan dat wezen?"

„Wel, mijnheer, wie zou nu hebben kunnen denken, dat zulk een groot en voornaam geleerde als gij zijt, zich zou bekommeren om zulk een onaanzienlijk stukje koper, dat een voddenraper het nauwlijks zou hebben opgeraapt? En toch komt gij in het holst van den nacht, blootshoofds naar beneden om het te zoeken, in zulk een hevigen, vriezenden wind, dat uwe tanden klapperden, en als gij het gevonden hebt, zijt gij zoo blij, dat gij mij een gulden geeft, ofschoon de lor wellicht geen halven stuiver waarde heeft!"

„Nu man, dat wil ik wel gelooven. Mijn kijker was in de war. Juist toen ik het verschijnsel wilde waarnemen, ontviel mij dat schroefje, waarmede ik mijn telescoop moest richten, en had ik het niet teruggevonden, dan was mij het verschijnsel ontgaan en ik had de eer niet genoten, die mij nu te beurt valt."

„Ha zoo, mijnheer, nu begrijp ik er alles van! Net zoo was het ook met mijn grooten Schepper en almachtigen Heere in den hemel. Deze aarde moge klein en gering zijn, maar zij behoorde bij Zijne prachtige schepping. En nu was deze aarde van Hem afgevallen door de zonde, zooals uw schroefje u bij ongeluk ontviel. Nu was Zijne schepping in de war en de eer Zijns grooten naams was op het spel gezet. Daarom is Hij nedergedaald om dat verlorene te zoeken. En zoo als gij uwe gezondheid niet ontzaagt, heeft Hij er niets voor ontzien, tot zelfs de kribbe en het kruis. En nu Hij het gevonden heeft, zoo is Hij verblijd, en juicht de hemel!

„Vriend," zeide de sterrekundige, „zulke dingen heb ik nog nooit in sterren gelezen."

„Dat is wel mogelijk, mijnheer. Maar om deze dingen te zien moet men ook een oog hebben, een zeer eenvoudig oog, en Jezus heeft er toen Hij nog op aarde was, zijn Vader voor gedankt, dat Hij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen had, en den kinderkens geopenbaard. Zoo ziet gij, dat wij eenvoudigen, toch ook onze sterrekunde hebben!"

„Ja," was het antwoord, „en ik moet bekennen, dat uwe sterrekunde u gelukkiger maakt dan de mijne mij ooit maken zal."

Wel nu, lezers, hoe is het met uwe sterrekunde? Waar staat uw naam? Kunt gij ook aan den sterrenhemel zulke heerlijke dingen lezen als de torenwachter?

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

Ontvangen door den heer N. v. Beek van D. G. te S. *f* 1.

ADVERTENTIËN.

Dertigjarige Echtvereeniging
van
JOB FABER
en
DIEUWKE BEIMA
met blijdschap herdacht door hunne dankbare kinderen.
Gez. 180 : 3.
SNEEK, 12 Mei 1886.

*** Ondertrouwd:
P. C. v. D. KAM,
Evangelist te Wartena,
en
E. J. v. d. WOORD.
ROTTERDAM, 6 Mei 1886.

*** Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen *DOCHTER*, B. BULT, geliefde echtgenoote van
J. E. OLIESLAGER.
NIEUWEPEKELA den 2 Mei 1886.
Eenigste kennisgeving.

Heden ontsliep zacht en in de levende hoop des eeuwigen levens, onze geliefde vader en behuwdvader, A. KOCH, in den gezegenden ouderdom van 89 jaren en 8 maanden. Zijn leven was Christus en daarom zijn sterven gewin.
HAREN, 12 Mei '86.
Namens al de kinderen en behuwdkinderen.

UNIEVERGADERING.

Wij herinneren den Gemeenten, dat de Unievergadering, zoo God wil, dit jaar zal gehouden worden te Sneek **op Woensdag 23 Juni e.k.**

Voorstellen of onderwerpen voor de agenda verzoeken wij voor het einde van Mei te zenden aan den secretaris
N. v. BEEK
te Groningen.

*** Bij G. J. REITS is verschenen:
EENIGE BLADZIJDEN uit het leven van den Zendeling **TITUS KLOSE.** 4e druk. Prijs 5 ct.; 25 ex. *f* 1.00.

Ondergeteekende beveelt zich aan als
SCHOORSTEENVEGER
en
STOELENMATTER.
GRONINGEN, Houtzagerssteeg.
N. B. SICCAMA.

VERANDERD ADRES.

N. v. BEEK, Meeuwerderweg 255.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 83 1 Juni 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: J. HORN, *te Sneek.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30

Elke regel meer . . . . „ 0.03

Groote letters naar plaatsruimte.

IMMANUELS TRIUMFTOCHT.

Gods wapenen zijn tweemaal tienduizend, de duizende verdubbeld. De Heere is onder hen, een Sinaï in heiligheid!

Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen om uit te deelen onder de menschen; ja ook de wederhoorigen om bij u te wonen, o Heere God!

Ps. 68: 18, 19.

Nog twee dagen en wij staan in den geest op den top des Olijfbergs, ten einde 's Heilands hemelvaart te vieren.

Die hemelvaart was de triumftocht van Vorst Immanuel. Zij geschiedde met grooten luister, bezegelde een groote overwinning en was rijk in gevolgen.

In grooten luister; en geen wonder! Zij was de eindpaal van Jezus' vernedering. Hier heet het:

> Triumf, triumf, halleluja!
> Wij staan niet meer op Golgotha
> Maar bij den zegewagen.

Neen, niet meer op Golgotha; dáár zien wij den Man van smarte, maar hier den Koning des heelals, die Zijne grootheid den Zijnen verkondigt, in dat zeggen: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde."

Hoeveel majesteit is er in dat zegenend opvaren! Welk een denkbeeld van luister geeft ons de hier boven geplaatste tekst, als ook Ps. 47; daar toch heet het: „God vaart op met gejuich, de Heer met geklank der bazuin." En in onzen tekst is van Gods wapenen sprake, tweemaal tien duizend, de duizenden verdubbeld. Die wapenen, zoo talloos, zijn Gods Engelen. Dezelfde, die Daniël zag voor Gods troon, Hem dienende (Dan. 7: 10); dezelfde, maar thans meerder in getal wellicht, die eenmaal als vurige paarden en wagenen, op Elisa's gebed, aan zijn bevreesden jongen getoond werden, op den berg, waar de Syriërs hem omsingelden. Ja er was vreugde, reine vreugde, majesteit en glorie, nu Jezus als overwinnaar weerkeert uit het strijdperk; alle hemelen juichen, de morgensterren zongen, ook Abraham, en wie als hij in het geloof stierven, zagen zijnen dag:

> Hij komt, zoo roept de Seraf uit,
> Hij komt, roept heel de hemel uit,
> Al d' Englen knielen samen;
> Elia, Henoch, Abraham
> En Mozes knielen voor het Lam;
> 't Juicht alles dankend, Amen!

't Is waar, dit tooneel der heerlijkheid is voor het natuurlijk oog verborgen; want de ure, dat Jezus „geopenbaard" zal worden in heerlijkheid is nog niet aangebroken; maar het oog des geloofs, bijgelicht door de lamp der waarheid, ziet door het wolkgordijn heen, en het doet het hart, dat Jezus lief heeft, onuitsprekelijk goed, Jezus op zijn gloriepad na te staren, en met Gods Engelen en zaligen zich in Immanuels grootheid te verblijden.

't Is echter niet de luistervolle triumftocht alleen die ons boeit; neen, veel meer nog trekt ons de overwinning zelve, waarvan zij het zegel is, aan.

Die heenvarende is een Overwinnaar en Zijne overwinning is ons heil.

„Hij nam de gevangenis gevangen."

Reeds dit enkele woord roept ons de namelooze ellende voor den geest, waarin de afval van God ons had gestort. Maar tegelijkertijd bepaalt het ons bij Jezus' gadelooze liefde, die belangeloos onze redding ondernam.

Ja, de gevangenis. Ving niet de sluwen vogelvanger, met zijn zoet gefluit, het pronkstuk van Gods schepping in zijne strikken? Voerde hij hem niet, nadat hij hem van zijn kroon, schepter en koningsmantel had beroofd, tot de verachtelijkste dienstbaarheid? O, zeg mij, wie werd met schandelijker boeien gebonden aan handen en voeten — lichamelijk en geestelijk — dan Adam en zijn geslacht? En was het traliewerk der zonde niet zoo fijn gevlochten en onverbreekbaar, dat ontkomen onmogelijk was? Bovendien voerde Satan, onder tallooze kwellingen, zijne arme slaven naar den droeven kerker des doods, tot eeuwige banden der duisternis.

Die gevangenis nu, zoo schrikkelijk, werd door Vorst Immanuel gevangen genomen.

Let wel, er wordt niet slechts gezegd, dat Hij haar overste gevangen nam; ook niet dat Hij een harer deuren of eenige harer cellen opende; neen, de gansche gevangenis zelve werd Zijn buit.

Maar dit kon Hij niet dan door zelve een gevangene te worden.

Aanbiddelijke liefde! De eeuwige Zone Gods werd mensch; in alles den broederen gelijk, uitgenomen de zonde; Hij kwam in de gelijkheid des zondigen vleesches, ja werd voor ons tot zonde en vloek gemaakt; was in al onze benauwdheden benauwd en stierf onzen dood. Maar in dien weg behaalde Hij ook die glansrijke overwinning, die Zijn hemelvaart ons toont. Zie, waar Hij de eeuwige heuvelen bestijgt, voert Hij den kop der slang meê, gelijk David weleer dien van den Filistijn; ook hangen de sleutels van hel en van dood aan Zijn gordel, want over beide heeft Hij getriumfeerd; en nog eer Hij Zijn zegetocht aanvangt, draagt Hij aan Zijne gezanten op allen creaturen te prediken: opening der gevangenis, loslating en bekeering. Daarom, gij hemelen, heft vrij uw vreugdegeschal aan, want de heilige Israëls is groot in het midden van u!

Maar niet alleen de hemelen, ook de aarde moet juichen, en deze wel niet het minst. Immers deze Overwinnaar beoogde in Zijn strijden en overwinning niet zich zelven. Geen eer- en roemzucht dreef Hem tot het strijdperk; neen, liefde, zelfverloochenende en ontfermende liefde tot arme zondaren alleen.

Rijk in gevolgen is daarom Zijn triumf, want groot is de buit, die deze Overwinnaar uit het strijdperk medevoert.

Dien buit verdeelt Hij tusschen Zijn Vader in den hemel en de gevangenen op aarde.

Aan 's Vaders voeten legt Hij Diens heilige, maar door den mensch vertreden wet, als geheel door Hem volbracht, neer. Aan al de eischen van gerechtigheid en heiligheid biedt Hij bevrediging.

Krachtens Zijne overwinning wordt nu ook allen gevangenen vrijheid uitgeroepen, en wie in Hem gelooft, wordt vrij, want de Zoon maakt waarlijk vrij; vrij van der zonden schuld en straf; vrij van der zonden heerschappij. Zij ontvangen volkomene vergeving, hoe wederhoorig hun gedrag tot hiertoe ook was, en in dat alles beoogt Hij niets minder dan om deze wederhoorigen bij God te doen wonen.

Voorwaar! dat mag verlossing heeten. Als gevangene en gebondene, met den kerker des doods en de eeuwige banden der duisternis in het verschiet, vrijgemaakt te worden, waarlijk vrij! Na een leven van opstand en verzet tegen den heiligen God, na duizenden wederhoorigheden te hebben gepleegd, vergeving te ontvangen; als verlatene en afvallige, door een onoverkomelijke klove van God gescheiden te zijn, en nu, als een eertijds verre, nabij gebracht te zijn door het bloed van Christus. Bij God te wonen, wat zegt dit niet. Is het niet met Christus gestorven, begraven en opgestaan te zijn, ja met Hem gezet te zijn in den hemel? Is het niet geroepen te zijn tot de gemeenschap van Gods Zoon, en door Dezen te staan in de gemeenschap des Vaders, ja als een Henoch met God te wandelen? En waar het doel dezer genade in den begenadigde bereikt wordt, zoodat hij, Jezus liefhebbende, Diens geboden bewaart, zou daar de vervulling van Diens belofte uitblijven: „Wij (Mijn Vader en Ik) zullen tot hem komen en woning bij hem maken?"

En wat zal het eens zijn als de pelgrimsreis van zulk een vrijgemaakte ten einde gespoed is, als Jezus zelf hem wenkt om het Vaderhuis met zijne vele woningen binnen te treden? O, dat zal heerlijk zijn!

Lezer! staat gij tot den ten-hemel-gevarene in betrekking? Zijt gij met Zijne gaven verrijkt? Woont gij bij God?

Niet, hebt gij een helder inzicht in deze zaken, maar zijt gij ze deelachtig?

Staat gij in de vrijheid, waarmede Christus vrijmaakt? — Is uw wandel in den hemel? — Is naar dat Vaderhuis uw oog gericht?

Zoo niet, dan zijt gij nog een wederhoorige. Vreeselijke toestand! o, bedenk wat dit zegt! Een wederhoorige tegen God, uwen Schepper, vanwege uwen afval, maar nu ook een wederhoorige tegen Christus, uwen Redder, door versmading van Zijne genade en vertreding van Zijn bloed.

Wij bidden U, houd op dit te zijn. Leg uwe vijandschap af en kom in boete en berouw tot dien heerlijken Koning, die aan wederhoorigen gaven uitreikt, en hen bij God doet wonen.

Maar weet, zoo gij wederhoorig blijft, dat gij het oordeel van dezen Vorst evenmin zult ontgaan als uw meester, wiens kop reeds vermorzeld werd, en weldra onder Zijne voeten verpletterd zal worden, om geworpen te worden in den poel des vuurs.

Sneek. HORN.

„Het is u nut, dat ik wegga."

Joh. 16: 7.

Hoe onbegrijpelijk was dit woord voor de verbaasde en bedroefde jongeren des Heeren, toen Hij hun in Zijn lijdensnacht bovenstaande woorden zoo deelnemend toesprak. 't Was alles somber om hen heen, en nu de gedachte, dat hun Meester van hen weg zou gaan, waarlijk er was niets, wat hen meer kon neerdrukken. Zij kunnen het nut van dat heengaan nog maar niet inzien en nog veel minder de hemelvaart des Heeren als een heilsfeit voor zich en de geheele menschheid beschouwen.

Doch zij zagen toen de heerlijkheid van hun Meester ook nog niet uitblinken. Nog zeer veel zou er gebeuren, nog scherpe lessen zouden ze leeren, eer ze ten volle 's Heeren woorden zouden verstaan: „Het is u nut, dat ik wegga." Doch zij zouden ze leeren verstaan.

Veertig dagen na de opstanding des Heeren zien zij het reeds beter in; nu staan zij op den top des Olijfbergs, vanwaar de Heiland van hen opvaart. Zij staren hem vol bewondering na, maar toch ook geloovig, reeds met eenig begrip aangaande het feit, waarvan zij nu ooggetuigen zijn, want wij lezen, dat zij Hem aanbaden (Luk. 24: 51). Nimmer was hun Meester hun grooter dan nu; zij brengen Hem nu goddelijke vereering toe, ofschoon zij het wonder nog niet ten volle doorzien en nog met een weemoedig gevoel van verlatenheid op het bewonderenswaardige van 's Heeren opvaart in de hoogte staren. Zij zijn zoodanig verrukt door hetgeen zij zien, dat ze niet in staat zijn troost te putten uit de verzekeringen en beloften, die de Heer hun met het oog op Zijn heengaan, zoo menigvuldig gegeven had. Doch de Heer kent hunne zwakheid in dezen en komt hun te hulp door Zijne hemelgeesten te zenden, teneinde hun den troost van Zijn wederkomst te brengen (Hand. 1: 11) „Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren", zoo roepen de Engelen hun toe. Deze verzekering zal van nu voortaan de zalige verwachting en troost zijn van al des Heeren getrouwe hier op aarde achtergeblevenen, hen bezielen in den strijd en hen dienen om hunne zoo licht naar de aarde neigende harten hemelwaarts te verheffen.

Wat die Engelen hun verkondigden was echter niet nieuw, maar eene herinnering aan de beloften van hunnen verheerlijkten Meester, die Hij bij de verzekering van het nut van Zijn heengaan hun gegeven had. Of had Hij niet met duidelijkheid tot hen gesproken, toen Hij zeide: „Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij (Vader) mij gegeven hebt," en wederom tot henzelven: „Ik ga heen om u plaats te bereiden, en zoo wanneer Ik heenhegaan zal zijn en u plaats zal bereid hebben, kom Ik weder tot u en zal u tot Mij nemen, o p d a t o o k g ij z ij n m o o g t, w a a r I k b e n."

Waarlijk, genoeg voor al Jezus' discipelen om zich onuitsprekelijk in Zijne hemelvaart te verblijden. Doch ook alleen bij het licht van 's Heeren woorden en beloften wordt de heerlijkheid van Zijn wezen en het heilrijke van het feit gezien, en door het geloovig aanvaarden van die heilsbeloften voor het hart genoten. Levende door en naar des Heeren woorden, verkrijgt elk heilsfeit uit de geschiedenis onzes Heeren Jezus eerst recht hooge beteekenis voor ons, en kan de hemelvaart een middel zijn om onze harten hemelwaarts te trekken; te bedenken de dingen die b o v e n zijn, terwijl de vijand onzer zielen geen middel onbeproefd laat, om onze harten tot de aarde te trekken en aan dezelve te verbinden. Nu geldt het leven door het geloof en niet door aanschouwen. Zoolang de Heer nog zoo af en toe met de Zijnen was, was het bij hen: aanschouwen en gelooven, maar dan ging hun denken bijna geheel in het eerste op; — zij werden niet van hunne aardsche gezindheid verlost, en zoolang ook niet bekwaam voor hunne hemelsche roeping. De Heer bereidde hen daarop voor en zette door Zijn hemelvaart het zegel op al Zijne werken, en de H. Geest zou straks al dat werk *in* hen bevestigen.

„Het is u nut, dat Ik wegga." Dit werd reeds terstond door de jongeren ervaren. Zie, hoe ze vol vreugde den top des Olijfbergs verlaten, om zich in het onrustige door het oordeel Gods bedreigde Jeruzalem te begeven. Nu eerst, nu hun Heer verhoogd is en gezeten aan de rechterhand des Vaders, ver boven alle machten en krachten verheven, vatten zij moed, en beginnen weer te verstaan, wat hunne taak op aarde is. Het leidt hen dan ook tot *gebed*, want ze gevoelen nu meer dan ooit welk eene behoefte ze hebben aan den beloofden T r o o s t e r, van wien de Heer gesproken had, toen Hij zeide: H e t i s u n u t d a t I k w e g g a, w a n t i n d i e n I k n i e t w e g g a, z a l d e T r o o s t e r t o t u n i e t k o m e n," enz.

Blijkbaar heeft de hemelvaart des Heeren veel in de harten der discipelen uitgewerkt. Menigmaal was de Heer hun in die 40 dagen, na Zijne opstanding, verschenen, en dan ook weer op het onverwachts aan hun gezicht onttrokken; maar dit z i c h t b a r e naar den hemel varen, dit zoo duidelijke feit liet geen twijfel aangaande 's Heeren goddelijke verheerlijking meer in hunne harten overblijven; — er was daar nu geene plaats voor twijfel meer. Vandaar dan ook, dat wij hen, terwijl Hij met Zijn zegewagen opvoer, gezamenlijk aanbiddend zien nederknielen. Zij denken er nu niet meer aan, spreken er niet meer over om den Heer nog te ontmoeten, gelijk dat gedurende veertig dagen heeft plaats gehad, maar zijn er nu op bedacht om hunnen verheerlijkten Heiland te vereeren door de wereld voor Hem, als haren wettigen Vorst, te gaan veroveren, en er zoo de zaken te gaan toebereiden voor 's Heeren wederkomst in heerlijkheid!

Ziedaar, waarde lezers, wat ook het hemelvaartsfeest bij ons moet uitwerken: Christus moet ons meerder, heerlijker en dierbaarder worden; Hij moet meer ons gansche hart en leven bezitten; Zijne woorden moeten ons meer gewichtig, meer ten regel van al onze handelingen worden. Hij is onze Heer, wij behooren ons voor Hem neer te buigen. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde; door ons mag er geene macht geëerbiedigd worden boven Hem. Dan brengt ons het Pinksterfeest nieuwen zegen — volheid des H. Geestes, dan zal ons werk gezegend zijn, want Hij blijft, ofschoon heengegaan, altijd met ons.

G. N. v. B.

De sterkte der ware zwakken.

(EENE TYPE.)

Moede, nochtans vervolgende.
Rigt. 8: 4*z*.

Het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zoude beschamen. 1 Cor. 1: 27*b*.

(Vervolg.)

En nu wat leert ons de bazuin? De Apostel leert ons in 1 Cor. 14: 8, dat, om zich tot den krijg te bereiden, de bazuin een zeker geluid moet geven. Zou er dan wellicht meerdere overwinning op het rijk der duisternis behaald zijn, wanneer de bazuin helder en zeker had geklonken? Is er misschien dikwerf een onzeker geluid te voorschijn gebracht, doordien de bazuin van het Evangelie vervalscht was door menschelijke vonden en leeringen. O, dat de bazuin steeds spreke van den gestorven Jezus en van den levenden Jezus, voor een in den dood liggenden zondaar.

Maar er is nog een ander wapen, dat wij niet vergeten, hoe eenvoudig het ook schijne. Ledige kruiken met fakkels er in; die kruiken moeten stukgeslagen worden, opdat de daarin verborgen brandende fakkels helder licht zouden verspreiden, waardoor de Midianieten verschrikt werden. Herinnert zulks ons niet aan dat vers in 2 Cor. 4: 6: „Want God, die gezegd heeft, dat het licht in de duisternis zou schijnen, is degene, die in onze harten geschenen heeft," en in het 7e vers: Wij hebben dezen schat in aarden vaten." Dus in dit sterfelijk lichaam hebben wij den schat van Christus, en dat waarom? opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet uit ons. Laat de aarden kruik stuk geslagen worden, ons aarden vat gesmaad worden, maar moge het heerlijk licht van eenen levenden Jezus helder schijnen! Geliefden, waarom heeft onze bazuin geklonken, en waarom is er betrekkelijk zoo weinig zegen? Kan het zijn, omdat het leven van den geloovige dikwerf zoo in strijd is met zijne woorden? Kan er op zulk eene wijze zegen verwacht worden?

Wij lezen voorts, dat de kleine bende van Gideon moest juichen en zeggen: Het zwaard van den Heer en van Gideon, en het kan zijn, dat die toon nog meer uitwerking heeft gehad op hen zelven, dan op de Midianieten. Daarom als wij strijden voor den Heer, laat het zijn juichende in onze harten.

Hebben wij het niet bij ondervinding, dat, waar wij reeds dankten voor den zegen, dien de Heer ons zou schenken in onze samenkomsten, Hij ook ruimschoots dien zegen gaf. Als wij in dien Geest voort gaan zal de Vader ons eeren, omdat wij Hem zoo vertrouwen. Dit alles doende, zullen wij voortgaan, zwak maar krachtig door Hem, die in onze zwakheid Zijne kracht wil volbrengen. O, dat wij allen zoo mogen voortgaan, niet moedeloos vanwege moeielijkheid of verdrietelijkheid, van welken aard ook.

Laat ons nog een oogenblik stil staan bij de groote moeijelijkheid, die toen ontstond. De mannen van Efraïm klaagden, dat zij niet ten strijde waren opgeroepen, toen Gideon uittoog en zij twistten sterk met hem. Ligt daarin geene les voor ons? De Efraïmieten hadden goeden dienst gedaan, zij hadden twee vorsten gevangen genomen, Oreb en Zeëb, maar zij klaagden, dat zij niet eerder waren opgeroepen. Zij zijn dus niet tevreden met dat aandeel in den strijd, dat bijzonder werk waartoe zij waren geroepen. Hoevelen van Gods kinderen hebben dien geest van jaloezie. Zij zijn niet tevreden met de roeping en de verhouding, waarin God hen geplaatst heeft en meenen dat zij verongelijkt worden, door schijnbaar niet zoo vooraan te zijn geplaatst. Laat ons toch dezen geest schuwen en getrouw zijn op dien post, dien God ons heeft aangewezen. In waarheid Hij weet het best, waartoe wij geschikt zijn. De driehonderd spraken niet tegen, maar lieten het aan Gideon over. Zoo ook laten wij de moeielijkheden aan onzen Gideon over. Terwijl Gideon met hen redeneerde, zal onze Jezus liefelijk tot die jaloerschen en nijdigen

spreker op zulk eene wijze, dat alle grimmigheid zal ophouden.

Voorts lezen wij hoe de driehonderd over de Jordaan gingen, „moede nochtans vervolgende", en te Sukkoth om eenig voedsel vroegen. Het werd hun geweigerd en zooals het schijnt, omdat het den lieden van Sukkoth twijfelachtig was, dat zij zouden slagen. Welk een treffend beeld van vele Christenen, die zoo behoedzaam en vreesachtig zijn hun naam, hunne krachten te leenen aan het werk des Heeren, omdat zij nog niet zeker zijn, dat die goede naam er niet onder zal lijden.

Het was dan ook in hun oog wel wat vermetel, zoo'n onaanzienlijk hoopje zulke verwachtingen te zien koesteren. Maar hoe behandelde Gideon hen? Wij lezen, dat hij het den mannen van Sukkoth deed verstaan door doornen en distelen en evenzeer die van Pusiël, die hem eveneens hulp hadden geweigerd. Hij wierp hunnen toren neder en doodde de lieden der stad. Onze Jezus kan evenzeer streng gericht houden over hen, die tegenstaan en steeds allen ijver of vuur trachten te temperen. O, laten zij toch voorzichtig zijn, opdat de Heer hen de doornen en distelen niet doe gevoelen.

Wij lezen in Ps. 32: „Mijn oog zal op u zijn," volgens de Eng. vertaling: „Ik zal u leiden met mijn oog." Die leiding wil de Heer aan zijn volk geven, maar als wij ons aan die leiding niet overgeven, dan komt de toom en het gebit, en waar nog een toren van jaloezie, zelfverheffing of wereldschgezindheid is, daar wordt hij nedergeworpen en de doornen en distelen gezonden om het ons te leeren verstaan. Denkt er aan, dat er ten opzichte van Gods volk geschreven staat: „Onze God is een verterend vuur."

Wat was het einde van die moeden, die nochtans vervolgden, van die zwakken, van die verachten? Het heerlijkste gevolg: de overwinning.

Daarom geliefden, hoe moede of zwak ook, voorwaarts, opwaarts, huiswaarts, hemelwaarts; wij zullen overwinnen ter oorzake van onzen Gideon, onzen Heer Jezus.

De vijanden werden verslagen. Wij behoeven niet moedeloos te worden, want wij weten het: Wij zullen meer dan overwinnaars zijn, door Hem, die ons heeft liefgehad. Toch vinden wij nog een contrast in het einde der geschiedenis. De Israëlieten vroegen Gideon om over hen te regeeren, maar hij weigerde, maar onze Jezus wil en zal over ons regeeren in alle eeuwigheid, en wij zullen met Hem in heerlijkheid regeeren, dewijl wij hier onder Zijne leiding, zwak en moede, nochtans vooruitgingen en vervolgden.

Is het noodig, dat wij met liefde vragen: Ben ik één van Gods volk? Ben ik verlost? Ben ik wedergeboren uit water en geest? en zoo wij door Gods genade dit met ja beantwoorden mogen, laat ons dan vragen: Ben ik een van Gideons driehonderd? Heb ik mij volkomen overgegeven om onder Jezus' leiding te vervolgen? Zoo ja, dan ligt de overwinning voor ons gereed, in het verschiet.

A. H. R.

De geschiedenis der Baptisten.

Godsdienstige Hervorming in Europa.
De Kerkelijke besluiten van Orleans.
Arras. Verschillende berichten.

(Vervolg.)

Hoewel het zeker is, dat in de geschiedenis hier en daar aanwijzingen voorkomen, waardoor het duidelijk wordt, dat ook de Heere in de duistere middeleeuwen Zijne werktuigen had, die werkten op de verandering van den godsdienstigen toestand dier dagen, in verscheidene deelen van Europa, zoo zijn die aanwijzingen niet volledig genoeg om een duidelijk overzicht dier tijden te verkrijgen. Hoe verschillend de inzichten dier mannen ook mogen geweest zijn, zoo werden ze toch zonder onderscheid met den verachtelijken naam van „Manicheërs" bestempeld, wat zooveel beteekende als kinderen des duivels, die men aan hun noodlot moest overlaten. Het is zeer opmerkelijk, dat Italië het oorspronkelijk land dezer valschelijk genoemde „Ketterijen" was. Hoe machtig en kloek de Pausen ook waren, zoo waren zij toch niet in staat hun eigen grondgebied voor deze geestelijke besmetting te bewaren.

Hier en daar sproot het verborgen zaad welig op en werd gezien aan de oppervlakte. Een dergelijk geval kwam te Orleans in Frankrijk voor in het jaar 1022. Men ontdekte tien kerkelijke verordeningen, welke met Kettersche aanteekeningen beschreven waren, welke, zoo men zeide, van Italië uit, door een ingezeten vrouw uit genoemd land waren ingesmokkeld. Deze ontdekking verwekte een machtige ontzetting. Terstond kwamen de koning en de koningin, gevolgd door een groot getal van hooge geestelijke waardigheidbekleeders te voorschijn, om een streng onderzoek in te stellen. Iemand, met name Arefastus, die voorgegeven had door ernstig onderzoek zich van de waarheid der nieuwe inzichten te overtuigen, trad als getuige tegen hen op. Hij en anderen werden aangeklaagd, omdat zij stelden: in den Doop is geen sprake van de afwassching der zonden, en in het Avondmaal des Heeren worden brood en wijn niet in het lichaam en bloed des Heilands veranderd, en het is onrecht den heiligen te aanbidden. Dit waren onvergeeflijke zonden. De aangeklaagden waren geleerde en godvruchtige mannen, die door hun onberispelijk karakter en heilig leven algemeen bekend waren en door hunnen weldadigheidszin dagelijks vele armen hadden verkwikt; maar zij geloofden niet aan een wedergeboorte door den uiterlijken doop, niet aan die brood- en wijnverandering, niet aan de heiligenaanbidding, en daarom moesten zij levend verbrand worden.

Vooraf echter werden zij van hunne priesterlijke waardigheid ontdaan; de koningin stond zelf aan de deur en bewaakte den ingang, opdat het gemeene volk niet zou binnenstormen en de gerechtelijke uitvoering door vermoording der lijders voorkomen. Hare Majesteit gaf onmiddellijk daarop een ingrijpend bewijs van haar ijver voor de zaak der rechtgeloovigheid (?), doordat zij een der lijders een oog uitsloeg, dien haar biechtvader had aangewezen, en tegen wien zij in heftigen toorn ontbrandde.

Daarna werden de veroordeelden voor de muren der stad gevoerd en aan de vlammen overgegeven. De berichtgever betuigt, dat drie of vier andere personen, die dezelfde inzichten van Arefastus hadden en een zeer eervolle plaats in het gezelschap innamen, de straf met hen moesten ondergaan.

Drie jaren later ontdekte men eene andere verbintenis van Ketters te Arras in Vlaanderen. Zij werden gegrepen en voor een Concilie gebracht, hetwelk bij deze gelegenheid te zamen geroepen werd, en gaven het volgende bericht over hunne gemeenschap.

„Onze wet en onze regel," zeiden zij, welke wij van onzen leeraar ontvangen hebben, zal niet bevonden worden in strijd te zijn met de geboden des Evangelies en de Apostolische inzettingen, als maar iemand de moeite wil doen ze te onderzoeken. Want zij zijn: de wereld vaarwel zeggen, het vleesch voor de onbetamelijke lusten bewaren, ons levensonderhoud met eigen handen te verdienen, niemand nadeel doen, en iedereen liefde bewijzen. Wanneer aan deze gerechtigheid niet voldaan wordt, zoo baat ook geen Doop. Dit is de korte inhoud onzer verantwoording, van welke het gebruik van den Doop niets veranderen kan, dewijl zij het geheele begrip der Apostolische leer omvat. Wanneer echter iemand zegt, dat in den Doop de kracht van een Sacrament besloten is, wordt deze bewering gelogenstraft door de drie volgende feiten:

Ten eerste, het roekelooze leven van den bedienaar der gemeente, waardoor het allerminst den gedoopten verlossende kracht des Doops gewaarborgd wordt; ten tweede, alle zonden, die bij den Doop afgezegd worden, worden later in het leven en den wandel weer opgenomen; ten derde, de wil, het geloof en de belijdenis van een ander kunnen niet het kind toebehooren, noch ergens ten goede komen, terwijl dat noch wil noch keuze heeft, niets van het geloof weet, en geheel en al onvermogend is te weten wat tot zijn heil en zaligheid dient, en van wien geen belijdenis des geloofs kan gevorderd worden."

Deze mannen waren tot een zekeren graad rechtgeloovig naar de Schrift. Zij erkenden en beleden duidelijk, dat alle godsdienst een daad van persoonlijke wil moest zijn, die uit het geloof voortkomt, en dat daarom de kinderdoop geen grond in het Woord van God heeft, wijl kinderen onmachtig zijn om te gelooven.

Zij verwierpen den kinderdoop, maar tegelijk met haar iederen doop, want te dier tijd was de kinderdoop de Doop der Katholieke Kerk. Hier hebben wij een voorbeeld van hetgeen de Heere den Joden voorhield: „En gij hebt alzoo Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting." (Matth. 15: 6.)

O. D. H.

(Wordt vervolgd.)

ZENDINGSBERICHTEN.

RUSSISCH-POLEN.

Vandaar vermeldt „der Wahrheitszeuge" het volgende, niet onbelangrijke uit den zendingsarbeid:

Ongeveer 5 mijlen van hier ligt ons station Sokowikout met 16 leden, die daar verstrooid wonen. Het volk leidt hier een zeer goddeloos leven en geeft zich over aan allerlei uitspattingen en overdadigheid, en schijnt zich geen oogenblik over het vreeselijke van zijne toekomst te bekommeren.

In onze kleine vergadering van Baptisten was het ook dikwijls ledig en dorre, en het scheen, als zou dit oord in geestelijk opzicht geheel verwoest worden. Doch God had anders gedacht. Toen wij hier niets meer konden doen dan bidden en smeeken, wist God nog wegen, waarin Hij gaan en leiden wilde om de lieden ook hier uit hun zondeslaap op te wekken. Eenigen wenschten verbetering in den toestand en gaven hun verlangen te kennen, dat de predikant Muller van de broedergemeente hen bezoeken mocht. Deze nam de uitnoodiging met vreugde aan en hield hier groote vergaderingen. Eenige toehoorders werden weldra opgewekt en werden zeer bekommerd om hun zieleheil. Die bekommerden vereenigden zich tot gebed en zoo ontstond er eene krachtige opwekking. De duivel, die ook hier niet rustte, bracht echter eenige personen op een verkeerden weg, zoodat zij in dweeperij vervielen, die ten gevolge had, dat twee vrouwen waanzinnig werden, waarvan de eene spoedig stierf en de andere weer beter werd. Natuurlijk baarde dit voor de menigte in de wereld heel wat opzien. De overheid werd nu ook opmerkzaam, en de district-opziener deelde het voorgevallene den priester mede en beval dezen spoedig te verschijnen, opdat niet meerderen krankzinnig werden. De priester kwam nu heel spoedig en begon scherpe strafpredikaties te houden, en voer geweldig uit over de, volgens zijn gevoelen, verdwaalde zielen.

Dit was echter een verkeerde pleister op de wonde, aan genezing viel niet te denken, de wonden werden doorgaans grooter en dieper; de beangsten werden nog meer verslagen, menigeen kwam der vertwijfeling nabij. Toen de priester vernomen had, dat br. Muller aanleiding tot zulk eene beweging gaf, liet hij een streng bevel tegen hem achter, om, zoodra hij zich hier weer liet zien, onverwijld de politie kennis te geven en hem in de handen der overheid te leveren.

De heer priester was echter nauwelijks vertrokken, of br. Muller was weer hier en hield des avonds eene groote vergadering, en predikte voor eene groote schare van diep bekommerde en zoekende zielen het geloof in Jezus Christus.

Nauwelijks was de prediking geëindigd, toen ook reeds de van den priester uitgezonden per-

zonen aankwamen, ten einde diens bevel uit te voeren. Br. Muller werd nu als een booswicht, gelijk eens den Heere Jezus geschiedde, gevangen genomen en weggevoerd, om in bewaring gehouden te worden. De vijanden jubelden en meenden gezegevierd te hebben.

Door tusschenkomst en borgstelling van drie burgers dezer plaats kwam br. Muller weer los en hield nu alle dagen ijverig samenkomsten en bidstonden; dit moesten de vijanden met spijt aanzien en vermochten er niets tegen te doen. Ook de priester wist nu geen raad meer. Velen werden opgewekt, van welke sommigen geloovig werden en de genade in Christus roemden. De dweeperij hield op, nu de menschen de waarheden van Gods woord aandachtig aanhoorden en beter leerden verstaan.

Eene groote zorg lag den priester nu nog zwaar op het hart, en dit was de vrees voor de Baptisten. Die moesten vooral niet bij de samenkomsten toegelaten worden, want die waren aanstekelijk. Met br. Muller maakte hij nader kennis, en zoude nu nog alles overzien, wanneer de zaak maar niet verder werd doorgedreven. Met een waakzaam oog had de priester deze beweging gadegeslagen, en liet naar zijne meening geen middel onbeproefd om den storm te bedwingen. Zoo dikwijls hij hier vertoefde en openbare vergaderingen leidde, werd ook met aandrang tegen de Baptisten gesproken en voor hen gewaarschuwd. Dit heeft hem echter niets gebaat, integendeel heeft hij de Baptisten bevestigd en hunne zaak bevorderd. Op den 7den Maart kwam br. Muller zelf naar Kondrejets en liet zich bij strenge koude buiten in het ijs, midden op den dag ten aanschouwe eener menigte doopen. Op den 25 dier maand volgden hem nog 5 anderen aan die plaats, en weldra hopen wij weer doopfeest te hebben. Nog vier personen wachten er op.

God doet nog immer groote wonderen.

Br. Muller is nog steeds als gevangene, omdat de overheid aangaande zijne zaak nog geene uitspraak gedaan heeft.

G. N. v. B.

Luistrend in het duister, Sprekend in het licht.

(Hetgeen ik u zeg in de duisternis, zegt dat in het licht.)

Matth. 10: 27.

In het duister sprak de Heiland,
In de stilte van den nacht;
Sprak zoo teeder van den Vader,
Van Zijn liefde, trouw en macht;
Ruischend door de sombre stilte
Kwam die stemme zoo bemind;
Bracht een boodschap van den Vader
Aan Zijn neergebogen kind.
Wat Hij u in 't duister zeide,
Wat gij zaagt in nachtgezicht,
O verrijs, en zeg het luide,
Zeg het and'ren in het licht.

In het duister sprak de Heiland,
In de stilte van uw smart;
Toond' u mêelij, diep en teeder;
Schonk verlichting aan het hart.
't Woord van troost en vrede sprak Hij,
Toen de nacht van droefheid viel;
Goot den balsem der genezing
In uw diep gewonde ziel.
Wat Hij in het donker fluistert,
Deel dat, als getuigenis,
Door uw woord en leven mede,
Als het weder morgen is.

Ja, Hij spreekt nog in het duister,
Schoon uw oog Hem nimmer ziet;
Spreekt van meer dan eng'lenluister,
Hemelvreugde na verdriet;
Van de woningen des Vaders,
Waar, na langen, bangen strijd,
Rust en zaligheid u wachten
En gij eeuwig met Hem zijt.

Wat gij in dit nacht'lijk duister
Hem slechts zachtkens fluist'ren hoort.
Zult gij luide straks verkonden,
Als de nieuwe morgen gloort.

T. R. Havergall.

ALLERLEI.

Eene vereeniging der Baptisten in Engeland ter ondersteuning van behoeftige predikers des Evangelies, die voor kort haar 50e jaarvergadering in Exeter-Hall te Londen gehouden heeft, heeft sedert hare oprichting de aanzienelijke som van 25 millioen gulden aan ondersteuningen uitbetaald.

In eene school van Indianen te Laurence, Kans, (Amerika) is een godsdienstige opwekking ontstaan. Dagelijks worden vier gebedsvergaderingen gehouden, daaronder een door meisjes. Meer dan honderd der kweekelingen bekeerden zich en velen hebben zich laten doopen.

Voor twaalf jaar begaf zich de vaak genoemde „Vader" Damen vrijwillig als zendeling onder de melaatschen, die zich op het eenzame eiland Molokai bevinden. Dit eiland behoort tot de Sandwich-eilanden en de ongelukkige melaatschen worden daarheen gebracht en leven daar afgesloten van alle menschen. Damen is nu ook zelf door die vreeslijke ziekte aangetast. Hij schrijft: „Bidt voor uwen zwaar beproefden broeder en beveelt hem en zijne ongelukkige kudde al den knechten des Heeren aan ter gedachtenis in hunne gebeden.

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

ONZICHTBARE KERK.

Gij zijt het licht der wereld; eene stad boven op een berg liggende *kan niet verborgen zijn.*
Matth. 5: 14.

„Onzichtbare kerk" is de benaming, die de voorstanders van de kerken der onbekeerden gewoon zijn te geven aan het geloovige deel, dat in die kerken gevonden wordt. Volgens bovenstaande uitspraak des Heilands zijn de geloovigen het licht der wereld; is er ook onzichtbaar licht?

Hoe tegenstrijdig deze benaming ook zij, in het kader waarin zij voorkomt, bevat zij misschien veel waarheid. Ontegenzeggelijk is het, dat, waar men, vooral door de kinderbesprenging, de deuren wagenwijd opengezet heeft voor de wereld, die wereld in den boezem der kerken de kinderen des lichts schier overvleugelt. En dat de lichtkracht van deze kinderen des lichts, bij zoovele belemmeringen in hun naaste omgeving, er bij zou winnen, zal wel niemand beweren. Wij bemerkten het meermalen, dat in groote vergaderingen, waar meer toevoer was van bedorven lucht, dan van versche lucht, de lichten in de vergaderzaal verflauwden, ja, dreigden uit te gaan.

Niet zonder reden waarschuwt de Heiland tegen de „korenmaat", en roept Paulus der geloovigen toe: „Wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?" en „Hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis, maar bestraf ze ook veeleer." 2 Cor. 6: 14, Efez. 5: 11.

Als gij deze en dergelijke uitspraken dien broeders voorhoudt, voegen zij u toe: maar ik heb met die werken geen gemeenschap. Is dat waar? Wat vormt eene vereeniging? immers hare leden? Wat nu zulk een vereeniging doet, doet zij dat niet namens de leden, en zijn de leden daarvoor niet aansprakelijk?

Hoe duidelijk is wat Paulus 1 Cor. 5: 9 tot 13 zegt.

DE DRANKDUIVEL.

Men zegt van statistieken, dat ze hard, koud en brutaal zijn.

De volgende cijfers zijn eenvoudig huiveringwekkende.

Men leest in een verslag, dat in Amerika de sterke drank aan de natie gedurende 10 jaren heeft gekost:

1e. Eene indirecte uitgaaf van 640 millioen dollar of 3000 millioen francs.

2e. Eene directe uitgaaf van dezelfde grootte.

3e. 300.000 menschenlevens door den drank verwoest.

4e. 100.000 kinderen van het noodige beroofd en ten laste van de liefdadigheid doen komen.

5e. 150.000 personen in gevangenissen en werkhuizen gebracht.

6e. 100.000 zelfmoorden veroorzaakt.

7e. Door brand of geweld voor 10 millioen dollars schade berokkend.

8e. 200.000 weduwen en een millioen weezen gemaakt.

„Chr. Volksbl."

GEDACHTEN.

De geloovige is gelijk aan een *Adelaar*, die zich zoo hoog mogelijk van de aarde opheft. Doet hij dat dan is hij gelukkig in de sfeer der goddelijke gemeenschap.

Even als de *Leeuwerik* zingende naar boven stijgt, gaat de geloovige in hemelsche richting zijn Verlosser juichende te gemoet.

Is het den *Nachtegaal* door den Schepper gegeven om bij nacht en onweder te zingen; door de wedergeboorte, werd ook dit vermogen het zalig deel der geloovigen.

H. d. H.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

In dank ontvangen door den heer N. v. Beek van de Gez. T. te Groningen uit het Zondagschoolbusje *f* 5.00.

Van den WelEd. Heer W. A. S. te Groningen *f* 25.—; van J. K. B. te Stadskanaal *f* 2.50. F. Rogaar.

ADVERTENTIËN.

*** Getrouwd:

P. C. v. d. KAM,
Evangelist te Wartena,
en
E. J. v. d. WOORD.

Rotterdam, 25 Mei '86.

*** Bij G. J. REITS is verschenen:
EENIGE BLADZIJDEN uit het leven van den Zendeling **TITUS KLOSE.** 4e druk. Prijs 5 ct.; 25 ex. *f* 1.00.

Ondergeteekende beveelt zich aan als

SCHOORSTEENVEGER
en
STOELENMATTER.

Groningen, Houtzagerssteeg. N. B. SICCAMA.

AMERIKAANSCHE ORGELS.

Groote sorteering van deze Wereldberoemde INSTRUMENTEN, uit de voornaamste FABRIEKEN, uitmuntende door rijk geornamenteerden BOUW, in **MASSIEF NOTENHOUT**, Zangrijke en volle toon, eenvoudige en solide Constructie, met de nieuwste door Patenten beschermde verbeteringen, in prijzen beneden alle concurrentie.

SCHOLS & Co., Fabriekanten,
KROMME NIEUWEGRACHT 394, UTRECHT.

No. 84 | 15 Juni 1886. | 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Wegens het Pinksterfeest verschijnt dit No. een dag te laat.

PINKSTERZANG.

Genade zij u en vrede van Hem, Die is, en Die was, en Die komen zal: en van de Zeven Geesten die voor Zijnen troon zijn.
Openb. 1 : 4.

Den ZEVEN GEESTEN voor den troon
zij, met den VADER en den ZOON,
aanbidding, lof en eere!
Het Zevengeestental is Één,
oneindig in verscheidenheên,
maar steeds één Geest, één Heere!
By donderslag- en stemgeluid
schiet Hy in zeven stralen uit
op de allerhande scharen!
Van Hem is 't vloeibre olyvengoud,
dat d' eeuwgen lichtglans onderhoudt
der zeven kandelaren!

Ontzettende geheimenis!
Die was, Die wezen zal, Die is.
is Een en Drie te gader!
God is een Geest, dien niemand zag,
geen schepsel immer naadren mag!
lof zy d' onzichtbren Vader! —
God is in 't vleesch geopenbaard!
gehoord, gezien, getast op aard!
Hosanna onzen Heere! —
God is een God, die 't Al behoudt
met geest en leven zevenvoud!
Den Heilgen Geest zy de eere!

O Geest, geleid ons tot den Zoon!
Breng ons, o Heer! voor 's Vaders troon!
Schenk ons den Geest, o Vader!
By de overzaalge wenteling
in dezen Goddelyken kring
koom 't hart U immer nader,
tot dat we, ontheven van dit stof,
uitgalmen in Uw hemelhof
met al uw Dienaars samen:
Den ZEVEN GEESTEN voor den troon
zy, met den VADER en den ZOON,
lof en aanbidding! AMEN!

DA COSTA.

„VOLHARDT IN HET GEBED."

Rom. 12 : 12.

Er is gebeden, zeker veel gebeden, gebeden in de huisgezinnen der kinderen Gods; in broederkringen, in en door de Gemeente gedurende de week vóór het Pinksterfeest. Er is gebeden om de vervulling des H. Geestes in de harten der geloovigen, om eene nieuwe krachtsopenbaring des Geestes in de Gemeente en voor het werk des Heeren in 't algemeen.

Wij mogen er zeker van zijn, dat, waar uit waarachtige behoefte gebeden werd, die gebeden niet onverhoord gebleven zijn en nog steeds heerlijke gevolgen zullen hebben, want de Heer heeft met nadruk de verhooring dier gebeden verzekerd. (zie Luk. 11 : 13.)

Doch er moet een volharden in het gebed zijn. Licht wordt het eene gewoonte, een bloote vorm om op sommige tijden, b. v. in de dagen vóór Pinksteren te bidden om den Geest en geestesgaven. En het ligt wel in den aard der zaak, dat op zekere tijden de dingen, gebeurtenissen of feiten, waar wij als het ware voortdurend met onze gedachten bij zijn, ook het eerst en meest de onderwerpen van ons gebed zijn; maar zulk bidden mag toch geene pure gewoonte, of te veel aan een tijd verbonden worden.

Onder de oude bedeeling was alles tijdelijk, nu alles eeuwig, ook het Pinksterfeest.

Paaschfeest en Pinksterfeest reiken nu aan elkander en zijn, om zoo te spreken, te zamen de levensvorm voor den Christen. Immers waar wij gemeenschap hebben met onzen lijdenden Heiland en zoo immermeer Zijn opstandingsleven deelachtig worden, daar genieten wij ook de blijdschap, vertroosting en leiding des H. Geestes. Zoo zal strijden en overwinnen, arbeiden en feestvieren, bidden en danken, droevig zijn en toch altijd blijde, niet ophouden in het leven des geloofs hier op aarde.

Het Pinksterfeest van Israël was profetie van de vervulling der tijden, van de nieuwe bedeeling. Het typische van dit feest is door God zelf zoo duidelijk mogelijk aangegeven door de uitstorting des H. Geestes op het eerste christelijk Pinksterfeest.

Zeven volle weken (zeven maal zeven, beeld van de meest volkomene volheid) na het Paaschfeest vierde de Israëliet zijn Pinksterfeest, en bracht dan de eerstelingen van den tarweoogst voor het aangezicht des Heeren. Het feest was voor Israël ook, ofschoon nog meer in typischen vorm, een feest der toewijding aan den Heer, met wat hij had en was. Hij moest „een nieuw spijsoffer den Heere bereiden" (Lev. 23: 15—21). De eerste rijpe tarwe werd dan geofferd; evenwel in den vorm, waarin zij dagelijks door het volk gebruikt werd. Uit het midden des volks, „uit hunne woningen," moesten twee beweegbrooden van twee tienden meelbloem gebakken en gedeesemd gebracht en Gode gewijd worden. Toch kon de Israëliet dit feest niet vieren zonder een geitenbok ten zondoffer (beeld van zondebelijdenis) aan te bieden en een brandoffer van zeven volkomene lammeren, een var en twee rammen (beeld van volkomen overgave aan den Heer), waarop een dankoffer van twee eenjarige lammeren volgen kon.

Zoo zien wij, dat reeds in dat feest der oude bedeeling het christelijk leven, dat een voortdurend Paasch- en Pinksterfeest moet zijn, werd afgebeeld. Nu volgt hier ook uit, dat wij niet slechts tegen of op het Pinksterfeest, als wanneer er een dag tot de herinnering aan het Pinksterwonder wordt gewijd, hebben te bidden om een Pinksterzegen, of niet slechts op dien dag ons het groote Pinksterfeit voor onzen geest hebben te stellen, maar gedurig, al ons leven lang.

Het behoort tot de natuur des geestelijken levens, behoefte te hebben aan het vervuld worden met den H. Geest, aan een Pinksterzegen dus. Die behoefte wordt openbaar voor de christenen onder elkander, drukt zich uit voor God in het gebed. Bij wien die behoefte niet is, diens geestelijk leven kwijnt, die is machteloos en moedeloos in het werk des Heeren, en de zoodanige heeft zich ernstig te beproeven, opdat het met hem niet op den geestelijken dood uitloope.

Laat ons volharden in werken voor den Heer en bidden. Vele christenen gevoelen weinig of geen behoefte aan den H. Geest en aan gaven des Geestes, omdat ze niets doen voor den Heer en Zijne zaak; somwijlen wel ijverig van den vroegen morgen tot den laten avond in het werken voor hun brood, maar in het werk des Heeren nalatig, gierig, lui. 't Is licht te vatten, dat dezulken geen belang kunnen betoonen bij het groote Pinksterfeit, en die voor allen altijd noodzakelijk te genieten Pinkstergave.

Laat ons volharden in het gehoorzamen, „het zich laten leiden" door den Geest. Zijne leidingen zijn vertroostend, verlichtend en sterkend; zij kenmerken ons kindschap Gods (Rom. 8: 14). Dit doet weer een dringend verlangen in onze ziel ontstaan, dat zich in volhardend gebed moet uiten, om meer van Hem te kennen, meer van Hem vervuld te worden, dieper door Hem in de heilgeheimen der goddelijke waarheid ingeleid te worden. Immers de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

Komt dan broeders, opgericht de trage handen en de slappe knieën, en rechte sporen met de voeten gemaakt, opdat het kreupele niet ontwricht, maar veel eer genezen worde (Hebr. 12: 12, 13).

God wil het, en het werk des Heeren, dat tot onze roeping behoort, eischt het.

G. N. v. B.

PINKSTERBEDE.

De gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen.
2 Cor. 13: 13b.

Hebbe het Pinksterfeest ons gevonden met een biddend hart! Zij onze stemming gelijk geweest aan die van den Dichter van den honderdnegentienden psalm, als hij bidt:

„Och schonkt Gij MIJ de hulp van uwen Geest.

. . . .

'k Hield DAN Uw wet, DAN leefd' ik onbevreesd,
DAN zou geen schaamt' mijn aangezicht bedekken."

Dat wij het klemmende van het dan gevoeld mogen hebben en het „mij" daardoor recht klemmend geweest moge zijn, dan kan het niet uitblijven of de Vader in den hemel zal ons, die Hem bidden, van Zijnen Heiligen Geest gegeven hebben, en geven.

Immers God wil het; Hij belooft het; Hij laat het in het hierboven geplaatste schriftwoord ons door Zijnen Apostel toebidden.

De gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen..... *Wat zegt dit? hoe komt zij tot stand? hoe blijft zij bewaard en wordt zij vermeerderd?*

Gemeenschap des H. Geestes, wat zegt dit? Is het, vol opgetogenheid het verhaal van Zijne uitstorting te bewonderen? Of beteekent het van Zijne werking en kracht eenige kennis te hebben? 't Zegt meer. Ja, 't zegt zooveel, dat de zaak zelve, die het woord „gemeenschap" omvat, al den rijkdom der verlossing in haren schoot draagt, en nauwelijks onder woorden te brengen is.

Bij dat woord treden op eenmaal kribbe en kruis, opstanding en hemelvaart voor onzen geest, en wijzen ons als om strijd op dat „gemeenschap des H. Geestes" en zeggen ons: ziedaar de schoone vrucht, die in ons als levenskiem, stengel en bloesem zich heeft ontwikkeld, U ten goede.

Tot niet minder dan tot gemeenschap met den H. Geest, d. i. Gods geest, Godzelf, wordt een onrein, verdoemelijk, van God vervreemd menschenkind, door het Evangelie geroepen, en wel tot eene gemeenschap van den meest innigen aard; want 's Geestes doel is: om in ons te wonen, ons te vervullen.

Hooger zaligheid is niet denkbaar! Zelfs Adams geluksstaat bezat dit nog maar in de kiem en had bij voortgaande volmaking (waartoe God alle dingen had geschapen Gen. 2: 3) dit alleen kunnen bereiken.

Ontzaglijke tegenstelling tusschen zonde en genade! door de eerste eeuwig van God gescheiden, door de laatste eeuwig met God verbonden, daar de Apostel, deze zelfde zaak elders in woorden brengende, zegt: „Die den Heer aanhangt is één Geest met Hem."

Bij wie deze zaak tot stand kwam, is een wandel, verhevener dan van Henoch; is een wandel in het licht; aan de hand van den waren Leidsman, een bestendig toeven bij de bron; daar is de ware vrijheid, „want waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid", daar zijn de verlichte oogen des verstands, want de Geest is „de geest der Wijsheid en der openbaring in Zijne kennis", daar is vrede, vreugde, zaligheid en heerlijkheid, want dit alles werkt een en dezelfde Geest.

Zij met U allen!

Merkt ge wel, een iegelijk uwer is bedoeld, Zoo ruim is Gods liefdehart, dat Hij al Zijne menschenkinderen weer met zichzelven begeert te vervullen.

Ziet het aan de gave der talen, die de Geest medebrengt, opdat allen creaturen Gods heil gepredikt zou worden.

Ziet het aan het gevierde Pinksterfeest, dat God weer over u deed lichten.

O, wij bidden u, plaats u heden meer dan ooit voor de vraag, die zich met allen ernst tot uw geweten richt: „Ben ik reeds gekomen tot de gemeenschap des H. Geestes, in de gemeenschap des H. Geestes met mij?

Beantwoordt toch die vraag, al is het tot uwe beschaming.

Gij spreekt van uwe zonden — en terecht — immers, zoolang de gemeenschap met haar niet is opgezegd en met wereld en Satan niet is gebroken, zoolang is de gemeenschap des H. Geestes onmogelijk; zoolang wandelt gij nog in duisternis, vloek en toorn.

Wenscht gij uwen weg alzoo te vervolgen? Weet, dat eeuwige verwijdering van God daarvan het einde is.

Zoo niet — bekeert u!

Maar hoe is zulks mogelijk?

Hoe? — Geloof in de genade van onzen Heere Jezus Christus, — erken de liefde Gods, en...... gij zijt gekomen tot de gemeenschap des H. Geestes.

Gelukkig hij, wie hiertoe kwam. Ja, maar ook, bij wie het bewaard en vermeerderd werd.

Bewaard, door den Geest nimmer te wederstaan, te bedroeven of uit te blusschen, want, waar dit geschiedt, wijkt Hij.

Vermeerderd. Er zijn trappen en maten in de gemeenschap, evenals in het aardsche. In het aardsche is er een klimmen in gemeenschap tusschen u en uw medemensch, uw landgenoot, uw stadgenoot, uw vriend, uwe ouders, uwe echtgenoote en kinderen. Hoeveel inniger is die der laatste, dan die der eerste; zoo zijn er ook trappen in de gemeenschap des Geestes; vandaar dat Paulus tot hen, die reeds broeders waren, met deze bede komt.

En de weg tot die vermeerdering is: Hem te gehoorzamen; zich geheel aan Zijne leiding en bearbeiding over te geven.

En in dien weg wordt deze Pinksterbede eenmaal op volkomene wijze aan u vervuld, als gij met al de voleindigden in den Hemel der heerlijkheid zult knielen, daar, waar de Zeven Geesten zijn voor den troon van het Lam.

Sneek. HORN.

CHRISTUS BELIJDEN.

Zoodra iemand tot den Heere Jezus Christus wordt gebracht, is het natuurlijkste en vrijwilligste wat hij kan doen, Christus te belijden.

Kwam Hij tot u, terwijl gij in de zonde waart en wekte Hij in u een gevoel van behoefte aan Hem? Zegende Hij u, toen gij als eene boetvaardige om genade smeektet? — Toen gij naar vrijheid hijgdet, om van de heerschappij der zonde verlost te worden, heeft Hij toen de kracht der zonde verbroken en u vrijgemaakt? Toen gij beefdet uit vrees voor den dood, heeft Hij u toen daaruit verlost, en u een levende en blijde hoop van den Hemel gegeven.

Dan zeker zult gij begeeren Hem te belijden. Eene *star* schijnt, zonder dat het haar bevolen is. Eene lelie bloeit, omdat het haar natuur is, om zulks te doen. Eene roos geeft eene geur af, zonder dat zij uitdrukkelijk last daarvoor gekregen heeft.

Persoonlijke godsdienst raakt den geheelen mensch aan, het schittert in zijn oog, vloeit in blijde gezangen van zijne lippen, en verlevendigt zijne stappen. De man, die er van in het bezit komt, en het niet belijdt en zich van den openbaren dienst van Christus terug trekt, verbreekt het ware idée van een Christelijk leven. Hij pleegt een bedrog aan zich zelf. Zulk een man zal niet groeien of schijnen, en zal niemand tot het goede bewegen. Waarom weigert gij Christus voor de menschen te belijden? Vordert Hij iets van u, dat gij meent, dat het tot uw welzijn is? Zal Hij u niet meer geven, oneindig veel meer, dan gij aan Hem kunt geven? Al het mogelijke voordeel staat u te wachten in Zijnen dienst.

Wetenschap, door Godsdienst bestuurd, zal hare eer tot een krans voor uw voorhoofd weven. Landbouwers, gezegend door uwen God, zal de aarde langs uwen weg, in schoonheid bloeien. De winden en de golven, door Jehovah bestuurd, zullen uw schip, o zeeman, door voortgaan, totdat het in de haven van bestemming aanlandt. Belijdenis van u door Christus vóór den Vader en de Heilige Engelen staat u te wachten.

Weest niet gelijk degenen, die hunnen mond niet open deden ter verdediging van Christus, gedurende al Zijne vervolgingen, maar die verzochten om Zijn dood lichaam te begraven. Zijt liever Petrus en trekt een zwaard (maar een geestelijk) ter verdediging van uwen Meester, dan Nicodemus, die tot Hem ging in den nacht. Beter, dat gij Mattheus zijt en alles voor Hem verlaat, dan dat gij als Jozef zijt, en Zijn lichaam voor de begraafplaats vraagt.

Hij is de Koning der wereld; Zijne kampioenen zullen de aarde verwinnen, en Zijn lof zal over den ganschen aardbol gezongen worden.

Dr. S. PAUL.

De geschiedenis der Baptisten.

Arras. — Verschillende berichten.

(Vervolg.)

Naar de overlevering werd de wedergeboorte en de genade in den kinderdoop verleend, en daarom verdreef deze, wijl hij nu eenmaal algemeen aangenomen was, den doop der geloovigen.

Het laat zich verstaan, welk eene ongunstige uitwerking zulk een valsche doopsbeschouwing op ernstige christenen hebben moest. „De Doop", zeiden zij (en zij kwamen tot een recht besluit, uit het opgegevene) „is openbaar een ijdel en nutteloos ding. Hij kan de beloofde werkingen niet uitvoeren, en heeft dit ook nooit gedaan. Wanneer wij maar vroom zijn, zoo is de Doop onnoodig; zijn wij dit echter niet, dan kan ons de Doop niet vroom maken." Zoo werd eene christelijke instelling onderdrukt. De mannen van Arras waren „niet ver van het Koninkrijk Gods," het echter is duidelijk, dat zij nog onvolkomen waren in het Christendom. Zij zagen de dwaling wel in, maar zij kenden niet de volle waarheid, want de dwaling verduisterde hen. In dezen staat bevonden er zich velen, die in de donkere middeleeuwen met de verbetering der godsdienstige toestanden bezig waren. Zij hielden zich aan het grondbeginsel van den Doop, zooals wij ten huidigen dage doen, in zooverre het de verwerping van den kinderdoop geldt. Of zij den Doop der geloovigen in practijk brachten, daarvan spreken de geschiedschrijvers niet, hoewel hun stilzwijgen nog geen zekerheid is. Degenen onder hen, die Priesters in de Katholieke Kerk waren, zooals de Stiftheeren van Orleans, moeten gewoon geweest zijn, den kinderdoop te bedienen. Hoe zij deze handeling met hunne overtuiging wisten te vereenigen, kan ik mij niet voorstellen.

Hoeveel Leeraars zijn in onze dagen aan hen gelijk. Zij verwerpen den kinderdoop met den Bijbel in de hand, en bedienen hem volgens de kerkleer. Kan dit voor God bestaan?

Ten slotte nog eenige berichten:

Ina, koning der West-Saksen vaardigde in het jaar 692 eene wet uit, welke voorschreef, dat alle kinderen binnen den leeftijd van dertig dagen zouden gedoopt worden, op eene straf van *f* 18.00. Stierf het kind, zonder den Doop te hebben ontvangen, dan zou er beslag op het geheele vermogen van den Vader gelegd worden.

In het jaar 761 bevestigde Paus Zacharias in een schrijven aan Bonifacius, een Duitschen Bisschop, dat de besprenging in den naam der Drieëenheid wezenlijk tot den Doop behoorde, dat echter het zedelijk karakter van den Dooper van geen wezenlijke beteekenis was. Des Pausen meening was, dat een boos mensch toch kon zijn een goed Priester. Gewis was deze Paus een armzalig Schriftgeleerde.

Ten jare 754 verklaarde Paus Stefanus II, dat, wanneer een kind in wijn gedoopt werd, bij gebrek aan water, de Doop een geldig was. En wanneer wegens ernstige krankheid van het kind de Doop *met* water in plaats van *in* water voltrokken werd, waarbij het water uit een schaal of met de hand overgoten, en de gebruikelijke formule daarbij maar werd uitgesproken, zoo was zulk een Doop van kracht. De Paus had zich de moeite van deze beslissing kunnen sparen.

Zeker was in geen dezer gevallen iets te vinden, dat van kracht was.

De onderdompeling was tijdens deze gansche periode de gewone wijze, waarop de Doop werd voltrokken. De bovenaangehaalde gevallen waren eene uitzondering, welke dan plaats vinden, wanneer men geloofde, dat de kinderen in gevaar waren, den geest te geven. Maar ook onder zulke omstandigheden waren de Priesters der Angel-Saksen gehouden, bij het voorschrift te blijven.

Op een te Calowith in Engeland gehouden Synode, in het jaar 816, werd verordend, dat de Priesters geen water op het hoofd der kinderen mochten gieten, maar ze naar het voorbeeld van den Zone Gods moesten onderdompelen, die driemaal (zoo verklaarde de Synode) in het water der Jordaan was ondergedompeld.

Hiermede stemt Dr. Lingards bericht overeen. Hij betuigt, dat „de regelrechte weg, om de Doop te voltrekken was de onderdompeling. Wanneer een volwassene gedoopt werd, daalde hij in het Doopbekken, de Priester drukte zijn hoofd driemaal onder water en sprak daarbij: Ik doop u enz.”

Was de doopeling een kind, dan daalde de Priester zelf in het water, tot het hem aan de knieën reikte. Het eene kind na het andere werd ontkleed aan zijne handen overgegeven en hij doopte ieder driemaal onder.

In het jaar 787 werd door eene verordening op het tweede Concilie te Nizza aan ieder verboden, kettersche boeken te lezen. Bisschoppen, Priesters of helpers, die naar deze verordening niet handelden, zouden van hun ambt ontzet, monniken en leeken uit de kerkelijke gemeenschap worden gebannen. Geen wonder, dat wij, aangaande zoovele personen, in het duister worden gelaten, aangaande hen, die als ketters gebrandmerkt, handhavers der echte geloofsleer waren, daar hunne geschriften zorgvuldig opgespoord en verbrand werden, en wanneer men ze machtig kon worden, bracht men hen door marteling tot zwijgen.

Jaar 797. Eene verzameling van wettelijke verordeningen van Karel den Grooten, luiden aldus:

Alle kinderen moeten binnen een jaar na hunne geboorte gedoopt worden.

Straffen voor overtreders: Een edelman *f* 72.00; een burger *f* 36.00; andere lieden *f* 18.00. Dit waren zware boeten, daar men toen voor *f* 1.80 drie prachtige schapen kon koopen. Een boete van 120 schapen voor het nalaten van den Doop aan een kind! Is dat niet tegen alle rede?

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

SPRAAKVERWARRING.

„IK KOM DAAR VOOR MIJZELVEN.”

Want één brood is het, zoo zijn wij velen één lichaam, dewijl wij allen éénsbroods deelachtig zijn. 1 Cor. 10 : 17.

Als gij de geloovigen in de kerken der onbekeerden vraagt: „Maar mijn broeder, hoe maakt gij het goed voor God en uw geweten, om met die schare van onbekeerden het Avondmaal des Heeren te vieren?” dan staat gij verbaasd, hoe verbijsterend en bedwelmend zulk een samenwonen van geloovigen met ongeloovigen op eerstgenoemden werkt.

Die de oogen het meest open hebben, en kennelijk hun leven in zulk eene gemeenschap en onzuivere nevenbedoelingen voortzetten, maar in hun hart beter weten, antwoorden: Wij zijn geene hartenkenners, wij kunnen niet verder gaan dan de belijdenis. Dat die stelling zeer zwak is gevoelen zij zelf, want, waar het leven dier „belijders” als losse wereldlingen, zoo luide getuigt van een onwedergeboren hart, en de Heiland zegt, dat de boom aan de vrucht gekend wordt, gevoelt ieder, en ook zij, dat zulk zeggen niets meer dan eene uitvlucht is.

Verreweg het grootste deel echter heeft een ander wapen, en gebruikt dit meestal te goeder trouw; zij antwoorden u: „Ik kom daar voor mijzelven en zie niet op wie naast mij zit.” Zelfs meenen zij in dat hun zeggen gehandhaafd te worden door 's Apostels woord: „Een iegelijk beproeve zich zelven en ete alzoo van het brood en drinke van den drinkbeker.”

Ongetwijfeld is zelfbeproeving den waren Avondmaalsganger aanbevolen, maar wie meent daaruit de gevolgtrekking te mogen maken: 't is hetzelfde met wie ik aanzit, is toch de plank geheel mis. Hij bewijst de beteekenis van het Avondmaal nog nooit te hebben verstaan. Want de uitdrukking, „ik kom daar voor mijzelven”, klinkt met het oog op de Avondmaalsviering als het woord van Kaïn, toen God hem naar zijn broeder vroeg: „Ben ik mijns broeders hoeder?”

Is dat Kaïnswoord te allen tijde een zondig woord, bij een Avondmaalsganger is het dit in de hoogste mate, en met het wezen der Avondmaalsviering is het teneenenmale in strijd.

Wat toch is het Avondmaal?

Lees eens den tekst hier boven. De Apostel spreekt van één brood, door velen gegeten en gelijk die velen nu één brood eten, zoo zegt hij, zijn die velen één — en herhaalt ten overvloede hetzelfde nog eens met te zeggen: wij zijn, hoewel velen, nochtans één, „*dewijl* wij ééns broods deelachtig zijn. Duidelijker, dunkt mij, kan de vraag of de Avondmaalsganger er ook naar te vragen heeft, wie met hem aanzit, niet beantwoord worden.

Men kan alléén bidden, alléén den Bijbel lezen, alléén in heilig gepeins nederzitten of voor den Heer arbeiden, maar Avondmaal vieren kan men niet alléén. Men kan zich in zijn woning afzonderen tot gebed en schriftonderzoek, maar zal men Avondmaalvieren, dan kan men niet heengaan en een stukje brood voor zich nemen met een kelkje wijn en dan zeggen: nu zal ik Avondmaal vieren. Neen, om Avondmaal te vieren moet men minstens met 2 of 3 samen zijn.

De beteekenis des Avondmaals eischt zulks. Het Avondmaal toch is een gemeenschapsmaal. Er is aan dien disch dan ook niet voor elken gast een brondje en voor elk een bekertje. Neen, er is één brood en één gemeenschappelijken beker.

Tweeërlei gemeenschap wordt er in het Avondmaal beleden: De Avondmaalvierder belijdt in het nemen van brood en beker zijne éénheid met den gekruisten Heiland, en door hetzelfde brood en denzelfden beker te genieten met medeaanzittenden, belijdt hij zijn eenheid met die allen.

Eén met den gekruisten Heer en wel zoo één, als de spijs en drank, die ik nuttig, één wordt met mijn lichaam. Eén met allen, die met mij aanzitten, en wel zoo één, dat ik één leven met hen leef, dat in dien éénen Christus zijn oorsprong en kracht heeft.

Hooger éénheid is op aarde niet denkbaar dan die, welke in het Avondmaal haar uitdrukking heeft. Als menschen zijn wij elkander verwant; vriendschapsbetrekking duidt een nauwere verwantschap aan, bloedsbetrekking staat nog hooger en de huwelijksbetrekking staat, op het aardsch gebied, het hoogst, want deze twee, zegt de Heer, zullen één vleesch zijn; maar de betrekking, die wij aan het Avondmaal belijden, staat oneindig veel hooger, wijl zij een geestelijke, eeuwige betrekking is, die zich in den gekruisten Christus grondt.

Deze stof is hiermede niet uitgeput; doch hoe toont ons reeds het weinige, dat wij er van zeiden, de grootheid der gave, die der Gemeente in het Avondmaal geschonken is. Maar ook, hoe stelt zij het heiligschennende en Godonteerende in het licht van de dusgenaamde Avondmaalsviering in de kerken der onbekeerden.

Hoe gaarne zouden wij elk kind van God, die wetens of onwetens in dit onheilig spel nog meêdoet, deze waarheden op het hart willen drukken.

Groot is de schuld der onbekeerden, die de hand uitsteken naar het heilige, niet onderscheidende het lichaam des Heeren, zich een oordeel eten en drinken. Maar veel grooter is de schuld van hen, die zulke onwetenden tot deze misdaad den weg openen, in stede van hen te weren.

En de Christen, die mede aanzit.....? Is dat recht voor God: door het dierbaar bloed van Christus gered en verlost te zijn en door eene daad te belijden één te zijn met de slaven van zonde en Satan? Uit den dood te zijn overgegaan in het leven, en met hen, die nog midden in den dood liggen, de meest innige gemeenschap te belijden? Uit de duisternis getrokken te zijn tot Gods wonderbaar licht, en dan zijne eenheid te betuigen met de kinderen der duisternis? Randt gij, door zoo te handelen, het werk des H. Geestes in u gewrocht, niet aan?

En hoe is zulk een verkeer met de ongeloovigen te vereffenen met de roeping, die gij tegenover hen hebt? Zijn Christus en Belial dan één? Zijn God en de Satan met elkander in een verbond getreden? Is de gemeente des levenden Gods en een Gode vijandige wereld met elkander verbroederd? en de vijandschap, door God gezet tusschen het vrouwenzaad en het slangenzaad, opgeheven, en maakt gij uw Avondmaalsviering tot een feestmaal van dit onheilige verbond?

Ach, dat men toch oogen had om te zien, hoe men door zoo te handelen God onteert, en zichzelven en anderen verderft, en Satan behulpzaam is de blinde oogen der onbekeerden nog meer te blinddoeken.

De H. Schrift kent aan den onbekeerden mensch geen ander recht toe, dan dat hij verdoemelijk is voor God — waarom helpt gij om hem in den waan te brengen, dat hij een Christen is, door u op het innigst met hem te verbroederen?

Zeg hem, dat hij deel noch lot heeft in deze heilige zaak, dat hij zich bekeere van zijne booze wegen, en kome tot den Heiland van zondaren. En gij — raak niet aan hetgeen onrein is; heb geen gemeenschap met de werkers der ongerechtigheid; haat zelfs den rok, die van het vleesch besmet is. En afgescheiden van de zonde en de zondaren wordt als levende steenen gebouwd tot een geestelijk huis tot een heiligen tempel in den Heer.

S. H.

Het getuigenis der Katakomben.

Dat de doop eene onderdompeling is, wordt door het daarvoor in den grondtekst des N. Testaments gebruikte woord bewezen. Ook de meeste theologen der kerken, waarin de bijbelschen doop niet wordt uitgeoefend of gehandhaafd, geven dit onbewimpeld toe. Gelijk bekend is merkte Luther bij het Duitsche woord „taufen” op, dat het van „tauchen” (duiken, dompelen) werd afgeleid, en dat het te kennen gaf, dat iets geheel onder het water gestooten werd, zoodat het geheel bedekt is.

Ook de minder kundige lezers des N. Testaments, die den Griekschen tekst niet lezen kunnen, behoeven niet in twijfel te blijven, aangaande de wijze van doopsbediening, die in den Apostolischen tijd geschiedde, wanneer zij slechts opmerkzaam de verhalen nagaan, die ons aangaande verschillende doopshandelingen gegeven zijn. En dat bij de Apostolische verklaringen van den doop immer van een begraven worden en een weder opstaan gesproken wordt, is elken bijbelonderzoeker wel bekend.

Wie met de Kerkgeschiedenis bekend zijn, weten vervolgens, dat men zich tot diep in de middeneeuwen streng aan den regel hield, dat om te doopen geheele onderdompeling vereischt werd. Of hoe heeft de Aartsbisschop Remigius van Rheims koning Chlodwich (496) gedoopt? Hoe Patricius de Ierlander? Hoe doopte de monnik Augustinus den koning Ethelbert en 10.000 zijner onderdanen (597)? Hoe doopte Bonifacius zijne honderdduizend Duitschers en Friezen (ca 755)? Hoe Anschar de Skandinaviër? Hoe werd het geheele volk van Kief gedoopt, toen de Russische gebieder, Wladimier de Groote,

kort nadat hij zich van het heidendom had afgewend, zijnen onderdanen bevel gaf om het christendom aan te nemen? Hoe heeft Otto van Bamberg nog in de 12e eeuw (1125) in weerwil van de strenge koude in Pommeren den doop uitgeoefend? Het antwoord op deze vragen is: Door onderdompeling, zoodat de invoering der begieting, besprenging of bevochtiging in plaats van het eerwaardig Apostolisch gebruik van veel lateren oorsprong is dan velen weten.

Hierbij kan nog gevoegd worden het getuigenis der christelijke Archeologie (oudheidkunde). Er zijn namelijk nog een aantal figuurlijke voorstellingen van doopen in de Katakomben van Rome en andere plaatsen in Italië voorhanden, uit welke ontwijfelbaar blijkt, hoe men zich ten tijde toen dezelve vervaardigd werden, den doop voorstelde. Een Baptistische zendeling, die langen tijd in Rome vertoefd heeft, heeft verscheidene dier doopfiguren gekopieerd (nageteekend) en in een, in het jaar 1884 in Engeland verschenen werk in gravures aanschouwelijk voorgesteld. Welk licht deze gravuren over de doopsbediening uit ouden tijd verspreidden, moge uit het hiervolgende blijken.

Een der merkwaardigste figuren van dien aard bevindt zich in de katakombe te San Poncians bij Rome. Volgens Boldetti behoort het tot de voortbrengselen der kunst uit de 5e of 6e eeuw. Het wordt door een Roomsch-Katholiek Theoloog, den Kardinaal Bottari, op de volgende wijze beschreven: „Boven het gewelf aan den wand is de Heiland afgebeeld, gelijk Hij tot aan het hoofd in het water der Jordaan staat, terwijl Johannes de dooper, die aan den oever staat, zijn rechterhand op Zijn hoofd legt. Het is onzin, wanneer nieuwere schilders Christus slechts tot aan de knieën in de Jordaan staan en Johannes der water op Zijn hoofd gieten laten, hoewel het in lateren tijd hoogst waarschijnlijk gebruikelijk werd, dat men den Katechumenen, n a d a t zij ondergedompeld w a r e n, water op het hoofd goot. Aan den anderen oever ziet men een Engel, die de kleederen des Heilands houdt, de H. Geest zweeft recht boven Hem en daalt eindelijk op Hem neder. Johannes legt zijne hand op Christus hoofd om Hem onder te drukken. Ook een hert staat aan den oever, onafgebroken in het water starende, waardoor een Katachumeen (leerling) voorgesteld wordt, die van groot verlangen naar het water des doops vervuld is.

Een andere voorstelling van Christus' doop bevindt zich in de Katakombe te Santa Lucina, even voor de muren van Rome. De Heiland verschijnt daar omtrent geheel in diep water verzonken. Johannes de dooper staat aan den oever en vat de rechterhand des Heeren, om Hem uit den stroom op te heffen. Eene duif met een olijfblad stelt den H. Geest voor. Deze afbeelding moet uit de 4e of 5e eeuw oorspronkelijk zijn.

In de Katakombe van den heilige Calixtus, ongeveer uit denzelfden tijd, wordt de doop eens jongelings voorgesteld. De doopeling is ontkleed; de dooper staat aan den oever. Hij heeft den doopeling zoo pas uit het water getogen, van wien rijkelijk het water afvliet.

In de oude Basilika des H. Clemens in Rome bevindt zich eene muurschildering, die men uit de 9e eeuw afkomstig acht te zijn. Daarop wordt te aanschouwen gegeven een Aartsbisschop, die in al de pracht van zijn bisschoppelijk gewaad gehuld, een jongeling doopt, die tot de borst in het water staat, terwijl de adsistent zijne hand den doopeling op het hoofd gelegd heeft, waarschijnlijk om hetzelve onder de oppervlakte van het water te drukken.

Hoe kan iemand een doop onpassend vinden, dien onze Heere Jezus zelf aan zich heeft laten toepassen, en die, gelijk de Archeologie en de Kerkgeschiedenis bewijzen, twaalf eeuwen lang door allen, die zich christenen noemden, met dringend verlangen begeerd is geworden?

G. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

RUSLAND.

Van de Zending onder de Israëlieten. Te Kischinew, in Zuid-Rusland, waar de predikant Faltin reeds met grooten zegen gewerkt heeft ook onder de Israëlieten, is in de laatste jaren eene groote beweging ontstaan, waaruit zich eene groote christengemeente in Israël gevormd heeft, die haar eigen bedehuis „Bethlehem" heeft en aan wier hoofd de prediker Joseph Robinowitsch staat.

In een bijzonder gesprek liet Robinowitsch zich eens over de ziekte van Israël ongeveer volgenderwijze uit:

„Het leed van mijn volk bedroefde reeds vroeg mijn hart. Verschillende middelen heb ik ook beproefd om te helpen, maar alles was tevergeefsch. Wanneer een dokter bij een zieke komt, dan moet hij den patient eerst nauwkeurig ondervragen en onderzoeken, alvorens hij een geneesmiddel tegen de ziekte kan geven. Hij voelt den pols, drukt hier en daar, terwijl hij van elke plaats, waar hij drukt, vraagt: „Doet het u hier pijn?" Maar dan alleen, wanneer de dokter de zieke plaats aanraakt, volgt er een levendig antwoord van den zieke, de smart perst hem de woorden af: „Druk daar niet, dat doet pijn!" Zoo ging het ook mij, toen ik mij met het lijden mijns volks bezig hield. Ik drukte op verscheidene plaatsen tevergeefs. Maar de zieke plaats niet treffende, kreeg ik ook bijna geen antwoord. Al zeide ik ook: „Thenach (het Oude Testament) bevat niets dan menschelijke instellingen, onbewezen geschiedenissen en ongeloofbare wonderen," ik bleef nog als altijd de geachte Robinowitsch; ook dat veroorzaakte mijn volk geene smarten. Mijn volk bleef bedaard, toen ik Mozes op eene lijn stelde met de tegenwoordige goochelaars; het deed hun geen pijn, als ik Mozes een bedrieger noemde. Ja, zelfs God kon ik loochenen, zonder dat mijn volk een enkele kreet van smart uitstiet. Maar toen ik uit het Heilige Land terugkeerde met de blijde boodschap: „Jezus is onze broeder," toen had ik de zieke plaats getroffen en zij lieten een smartkreet hooren, die van alle zijden weerklonk: „Druk daar niet, raak mij daar niet aan, dat doet pijn!"

Ja wel, het doet pijn; maar weet ook, mijn volk, dat juist dat uwe ziekte is, u ontbreekt niets anders dan uw broeder Jezus. Daarin juist bestaat uwe ziekte, dat gij Hem niet hebt. Neem Hem aan en al uw lijden zal genezen.

Is het in de christenwereld niet evenzoo? Worden ook niet duizenderlei dingen beweerd, zonder dat men een smartkreet verneemt. Wanneer echter het Evangelie van Jezus ernstig wordt opgenomen, dan luidt het: „Raak mij niet aan, dat doet pijn!" En toch, wie behalve Jezus kan ons helpen, Hij die zich niet schaamde onzen broeder te heeten?

„Tehuis."

ALLERLEI.

De rijk door God gezegende weesvader, de geloofsheld, de dappere kampioen op 't gebied van het rijk Gods, de ernstige en begaafde Evangelieprediker, George Muller van Bristol is op zijn arbeidsveld, waarvoor hij de gansche wereld scheen te houden, op 80jarigen leeftijd overleden. In de laatste 10 jaar was hij steeds reizende en heeft tweemaal den aardbol omgereisd, getuigende van zijn Heiland, Dien hij zoo zeer liefhad en op Wiens liefde hij zoo onwankelbaar geloovig rekende. In Australië, waar hij zijne laatste dagen doorbracht ter wille van het Evangelie, riep de Heer hem op om te gaan rusten van zijn velen en velerlei arbeid, en zijn werken volgen hem.

Mogen nog vele jeugdige Christenen hem volgen in zijn leven, werk en ijver voor den Heere Jezus.

GEMEENTENIEUWS.

HAARLEM 30 Mei. De gemeente mocht zich heden over eene bijzondere gebeurtenis in haar midden verblijden. Twee jonge kinderen uit één huisgezin, doch blijkbaar oud genoeg om den Heere Jezus als hun Heiland en Zaligmaker lief te hebben en te belijden, werden na beleden te hebben, gedoopt.

Zij hadden hunne belijdenis niet slechts geleerd van menschen, maar God had door Zijn Woord en Geest aan hunne jeugdige harten gearbeid, en nu toonde de gemeente, dat ze in die gevallen niet tegen den *kinderdoop* is.

Een broeder en zuster van elders kwamen tot ons en werden hier met de gemeente vereenigd.

Wij schaarden ons des avonds om een liefdemaal en overdachten daarbij de goedertierenheden des Heeren.

GRONINGEN. In den laatsten tijd waren er niet vele bijzonderheden in de Gemeente, die wij hebben te vermelden. De werkzaamheden hadden als altijd voortgang. Toch is er nog iets, wat bepaald vermeld moet worden. Sedert onze laatste berichten n.l. ontvielen der Gem. drie personen, met wie de zaken reeds geruimen tijd niet pluis meer stonden, waardoor den opzieners der Gem. reeds veel smart, moeite en zorg veroorzaakt werd. Een der drie personen meenen wij, wegens zijne bekendheid bij andere gemeenten, met name te moeten noemen. Hij is J. Miedema, die dus beschouwd moet worden als niet meer tot de Gemeente te behooren.

Zij de Heer die zielen genadig, opdat ze nog van de dwaling huns wegs terugkeeren; en brenge Hij voorts alle ongerechtigheid en huichelarij, die in de gemeenten mocht zijn, klaarlijk aan het licht, opdat zij rein zijn en in heiligheid opwassen.

Het Pinksterfeest, biddende verbeid, mochten wij met blijdschap vieren. Des Zondags werd voor eene welbezochte vergadering het heerlijk, ernstig Pinksterevangelie gepredikt, en eveneens des Maandagmorgens, terwijl wij des namiddags met eene talrijke schare van broeders en zusters van *Foxhol*, *'t Zandt* c.a. en *Haulerwijk* een gezegend „liefdemaal" hielden. Wij verblijdden ons zeer zoovele b.b. en z.z. van elders in ons midden te zien. Menig hartelijk eenvoudig woord ter vertroosting en bemoediging werd gesproken door verschillende broeders van hier en elders, en niet het minst maakte de plechtige Avondmaalsviering met ongeveer 160 broeders en zusters een diepen indruk op onze harten.

Wij zijn verkwikt geworden in elkanders tegenwoordigheid en wij ondervonden het, dat er in het liefhebben zaligheid is.

Wij reiken door deze nogmaals allen beminden in den Heere Jezus de hand, en roepen hun een „Totweerziens" toe.

AAN ONZE ABONNÉ'S.

Wij zullen zoo vrij zijn, wijl het eerste halfjaar voor ons blad weer verstreken is, de kwitanties voor dat halfjaar aan onze broeders en vrienden, die ons in den regel bij het inzamelen der gelden behulpzaam zijn, te verzenden, in de hoop, dat hun door onze abonné's het werk gemakkelijk zal gemaakt worden.

Hun echter, die op plaatsen wonen, waar hun in den regel de kwitantie niet werd aangeboden, wordt vriendelijk verzocht, het bedrag voor hun abonnement te willen opzenden aan ondergeteekende.

Zij, die nu reeds voor het *volle* jaar voldoen, vergemakkelijken ons het werk der administratie zeer veel. N. v. Beek.

Wij verzoeken dringend de medewerking van broeders en vrienden in de verspreiding van dit blad. Wie nog eenige No's. verlangen om er mede te werken, kunnen die bekomen. Adres: Bureel „De CHRISTEN" te Groningen.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

Van Zr. T. V. te Groningen *f* 2.—
Van de Gem. te 't Zandt *f* 7.60.

VOOR TRAKTAATVERSPREIDING.

Van br. S. E. te 't Zandt *f* 1.50.

N. v. Beek.

ERRATA.

In het vorig no. 1e kolom staat tot 3maal toe „Gods wapenen," moet zijn: Gods wagenen.

ADVERTENTIËN.

Ondergeteekende zich hier uit Friesland gevestigd hebbende als

Schoen- en Laarzenmaker,

beveelt zich als zoodanig beleefd in ieders gunst aan.

Groningen, H. Sijsling.
Polderstraat 365.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 85 1 Juli 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

IN MIJNEN — DEN NAAM.

Ten einde de beteekenis van sommige uitdrukkingen in de Heilige Schrift te verstaan, is het dikwerf noodig, ons te wenden tot het dagelijksch leven. Dat zulks geoorloofd is, blijkt duidelijk uit het voorbeeld door den Heer gegeven, waar Hij zelf, om Zijn goddelijk onderricht te doen verstaan, zich bediende van gelijkenissen aan het dagelijksch leven ontleend. De uitdrukkingen: in Mijnen Naam, in den Naam, zoo menigvuldig voorkomende in den Bijbel, schijnen zulke opheldering noodig te hebben, aangezien zij somtijds zoo willekeurig worden gebruikt en dus veel van hare beteekenis verliezen.

Voorzeker hebben vele lezers van „de Christen” met hartelijke instemming gelezen het stuk, getiteld: „de Naam des Heeren” in No. 62 van den vorigen jaargang, alwaar zoo terecht is aangetoond, dat de Naam des Heeren, het karakter des Heeren wil te kennen geven. En beteekent het dit, dan kunnen wij ook veilig zeggen: het wezen, ja de persoon zelf.

Immers, als in het dagelijksch leven gesproken wordt van in iemands naam iets te doen of te zeggen, dan verstaat iedereen daardoor eene plaatsvervanging in dien zin, alsof de persoon, in wiens naam wordt gehandeld of gesproken, zulks zelf deed of zeide.

Is dat de meening in de H. S. en is er geen reden of oorzaak om zulks in twijfel te trekken, welke hooge beteekenis verkrijgt dan niet het bidden in den Naam van Jezus! Dan wordt het gebed een bidden, zooals Jezus zelf bad. Dan leeren wij verstaan, waarom kinderen Gods in Jezus' Naam bidden, als zij bidden, zooals Hij bad in den hof van Gethsemané: Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede. Maar dan ook kunnen zij bij sommige gelegenheden onvoorwaardelijk bidden en verwachten, dat God hen verhoort, want zij weten, dat God hen altijd hoort, te meer, omdat zij zich bewust zijn, dat de Vader hen liefheeft, en de Geest, die zij ontvingen, zelf met hen en voor hen bidt.

Als wij somtijds hooren bidden, heeft het ons wel eens getroffen, hoe het gebed veelmalen wordt geëindigd met: Wij bidden het U in Jezus' Naam. Gaarne herkennen wij daarin een gevoel van eigene onwaardigheid; maar toch zoude het kunnen zijn, dat zulks meer een bloote term is, dan wat de Heer daarmede bedoelde, namelijk in Zijnen geest, zooals Hij zelf zoude bidden. En als onze gebeden steeds dat kinderlijk overgegevene en vertrouwende ademden, dan zouden wij meer van het gebed genieten en God meer verheerlijkt worden. O, wij weten het, men bedoelt dikwerf met die woorden: om Jezus wille, en wie zoude dit durven wraken. Maar toch, lezen wij de woorden in Joh. XVI: 26, 27, dan komt het mij voor, dat Jezus zelf ons leert, hoe de Vader ons zelf lief heeft en dat Hij ons dus om ons zelfs wille verhoort. Dat de Vader ons liefheeft. omdat wij in den Zoon gelooven, behoeft geen bewijs.

Het was mijne bedoeling niet, om te handelen over het gebed, maar wel om de uitdrukking: in Mijnen Naam.

En nu kom ik tot een tweede punt: in den Naam. De aanleiding tot het schrijven daarover was deze. Onlangs werd mij door een lieven broeder gevraagd: waarom toch in den laatsten tijd, waar van den doop sprake is, in plaats van het woordje *in* (den Naam enz.), het woordje *tot* werd gebruikt. Dat deze vraag mij stof tot nadenken gaf, behoeft geen betoog.

Mij was reeds vroeger medegedeeld, dat het oorspronkelijke woord in het Grieksch door *in*, maar ook wel eens door *tot* werd vertaald, maar dat het vijfmaal meer door *in* werd overgezet. Aangezien ik echter de Grieksche taal niet machtig ben, schoot mij niets anders over, dan uit den aard der handeling uit de Schrift te trachten op te sporen, welk woord ik moest aannemen.

De eerste plaats, waar melding wordt gemaakt van den doop van Christus, in onderscheiding van den doop van Johannes, zijn Joh. III: 26 en Joh. IV: 12. Daar lezen wij, dat Jezus doopte, en alhoewel van Jezus gezegd werd, dat Hij doopte, lezen wij in het 2e vers, dat Jezus zelf niet doopte, maar Zijne discipelen. Dus alhoewel zelf niet doopende, werd het gerekend, alsof Hij het zelve deed. Mag ik nu niet met recht vragen: is dit iets anders dan in Jezus' Naam doopen?

De discipelen waren dus Zijne plaatsvervangers, en de daad, welke zij verrichtten, werd gerekend als door Jezus persoonlijk te zijn gedaan; dus gelijk door ieder in den dagelijkschen wandel kon verstaan worden, in Zijnen Naam verricht.

Is deze opvatting juist, dan volgt daaruit, dat het gebod door Jezus aan Zijne discipelen gegeven, moest luiden: doopende *in* den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

Ik wil gaarne erkennen, dat er in het woordje *tot* veel liefelijks is, als bedoelende de toewijding enz., maar toch geeft het niet den verheven zin te kennen van den doop, dien wij daarin zien, als wij het woordje *in* vasthouden. Laat het ons maar naspeuren.

Hoe vele malen is er geredeneerd, zoo voor als tegen, dat de door Christus ingestelde doop is eene afwassching van zonden. Hoe dikwijls is aangetoond, vooral door den Apostel Petrus, dat de doop niet eene afwassching van de vuiligheid des lichaams is, maar eene vraag (volgens van der Palm eene *belofte*, volgens de Eng. overzetting het *antwoord*, volgens Luther *verbond*) van een goed geweten tot God, en dat het de doop is die behoudt, door de opstanding van Christus.

De doop ontleent dus zijne kracht en beteekenis in den toestand des harten van den persoon, die gedoopt wordt, en van den persoon, die de handeling des doops verricht. Moet de toestand des harten van den doopeling recht voor God zijn, evenzeer moet de dooper vervuld zijn van het verhevene dier plechtigheid, want hij treedt op in den Naam (in de plaats) van Vader, Zoon en Heiligen Geest, en nu, niet waar, erkennen wij het hartverheffende, maar tevens sterk aangrijpende van den christelijken doop, want de doopeling wordt rechtstreeks door God gedoopt, door middel van zijnen plaatsvervanger, die de handeling voltrekt. En alsdan begrijpen wij het woord van Ananias tot Paulus gesproken, Hand. XXII: 16: „Laat u doopen en uwe zonden afwasschen.” Ja, waar God zelf optreedt, daar schroomen wij niet den door Christus ingestelden doop te noemen: afwassching von zonden.

Hoogst ernstig en wel waardig om overdacht te worden. Maar dan ook gevoelt men, dat, waar zulk een goed geweten ontbreekt, de doop die beteekenis niet heeft en spoort het ons allen aan bij die verheven beteekenis niet lichtvaardig daartoe over te gaan, maar op den ernst van die daad van gehoorzaamheid te wijzen, als wordende in onmiddellijke aanraking met den Heiligen Geest gebracht.

Men heeft den gedoopten christenen wel eens het verwijt gemaakt, dat zij geen hartenkenners zijn. Nu dit zijn wij ook niet, maar waar wij op genoemde wijze ernstig en met liefde onder de aandacht hebben gebracht, wat die daad inheeft, en er dan nog vurig naar verlangd wordt, om Christus in alles te volgen, ook in Zijnen dood en Zijne opstanding, alsdan, niet waar, hebben wij wel reden om te gelooven, dat de doop geoorloofd is.

En mochten wij, wat, Gode zij dank, weinig gebeurt, al eens bedrogen uitkomen, o, wij behoeven niet te versagen of te vertragen, want de Heer heeft in Zijne liefde er voor gezorgd, dat het ons vermeld staat in Zijn Woord, dat zulks reeds geschiedde kort na de vestiging Zijner gemeente. Denkt aan Ananias en Saffira en herinnert u de geschiedenis van Petrus en Simon de toovenaar.

Is dan bovenstaande uit de Schrift aangetoond, en wat wij hebben te verstaan *in* den naam of *tot* den naam, er schiet nog over, om hun, die nog het uitdrukkelijk bevel van onzen Heiland niet

durven of willen gehoorzamen, ernstig af te vragen: of zij den zoogenaamden kinderdoop, die woorden (in den Naam des Vaders enz.) in dien verheven zin durven bezigen en aldus God medeplichtig maken aan hunne dwaling, terwijl toch de doop, door Christus ingesteld, slechts geoorloofd was aan hen, die van harte geloofden, Hand. VIII: 37, en dus uitgesloten werden allen, die niet geloofden, en niet konden gelooven, zooals onnoozele pasgeboren kindertjes.

Nogmaals herinneren wij, dat slechts die doop is, die door Christus ingesteld werd en die eene vraag (belofte, antwoord, verbond) is van een goed geweten tot God; terwijl alle vertalingen aanduiden: eene daad van zelfbewuste personen, die geloofden, en dus onmogelijk kan zijn een besprengen of bedruipen van een onnoozel, onbewust kind, bij hetwelk natuurlijk geen sprake is van gelooven.

En al moge Calvijn zeggen, dat de eerste christenen doopten in water, maar dat het bij hem daar niet op aan kwam, wij hebben niet te maken met wat Calvijn zeide of anderen onderwezen, maar alleen met wat onze eenige Heer en Meester en Zijne Apostelen, gedreven door den Heiligen Geest, ons geleerd hebben, namelijk de geloovigen te doopen in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

A. H. R.

De verkondiging der Apostelen.

„De Heere, uw God, zal u eenen Profeet verwekken uit uwe broederen, gelijk mij; dien zult gij hooren, in alles, wat Hij tot u spreken zal."

Handl. III: 22.

In een vroeger schrijven heb ik de verkondiging van onzen Heer Jezus Christus in het licht pogen te stellen. Het zij mij nu vergund, de aandacht eenige oogenblikken te bepalen bij de verkondiging der apostelen, als van degenen, die het Evangelie van Hem gehoord hebben (Hebr. II: 3).

Het doel van het leven en de lessen des Heeren op aarde was, zooals wij gezien hebben, om den Naam des Vaders te openbaren aan de menschen.

Vooreerst natuurlijk aan degenen, die door geloof en vertrouwen in Hem, zich beschikbaar stelden voor den invloed Zijns Geestes, die de Geest des Vaders is. Immers zeide Hij: „Want ik heb uit mij zelven niet gesproken; maar de Vader, die mij gezonden heeft, die heeft mij een gebod gegeven, wat ik zeggen en wat ik spreken zal" (Joh. XII: 49).

Daarom antwoordde Hij aan Filippus (Joh. XIV: 9) op de vraag: „Heere, toon ons den Vader en het is ons genoeg." „Ben ik zoo langen tijd met ulieden en hebt gij mij niet gekend, Filippus? Die mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons den Vader?" Waarom ook de apostel Johannes ons in zijnen brief zegt: „Hij heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtigen kennen" (1 Joh. V: 20). Aan de rechte kennis des Vaders ligt voor den God zoekenden zondaar alles gelegen (Joh. XVII - 3).

De rechte kennis Zijns Naams was onder de menschen verloren gegaan. Hoe dieper de volken gezonken waren, hoe valscher voorstelling zij zich maakten van God. Ook onder Israël zelfs, dat zoovele heerlijke openbaringen van God deelachtig was geworden, lag de zuivere kennis van het Goddelijke Wezen verdonkerd onder een heirleger van inzettingen en de voorstellende zinnebeelden werden voor werkelijkheden gehouden *). Dit verwijt de Heer aan de leiders des volks in het openbaar, o. a. als Hij zegt: „Wee u, gij blinde leidslieden! die zegt: Zoo wie gezworen zal hebben bij den tempel, dat is niets; maar zoo wie gezworen zal hebben bij het goud des tempels, die is schuldig" (n.l. om de waarheid te spreken) enz. (Matth. XXIII: 16 en v.v.). „Gij dwazen en blinden," zegt de Heer, „wat is meerder? het goud of de tempel, die het goud heiligt?" Zweren is de belofte, om waar te zullen zijn, hoe gij het ook doet en gij geeft daarbij valsche getuigenis, als gij iets onwaars voor waar wilt laten doorgaan. Eigelijk zou het zweren nooit te pas komen, als niemand iets wist van liegen. Dat het er dus is, komt uit het booze. Maar evenals met de menschen gaat het met den godsdienst, die geestelijk is, doch in enkel uiterlijken vorm ontaardt. Om deze reden zegt onze Heer dan ook tegen de Samaritaansche: „Vrouw! geloof mij, de ure komt, en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en waarheid" enz. (Joh. IV: 21—24)

Helaas! hoevele valsche aanbidders heeft de christelijke kerk opgeleverd in vergelijking van de ware? Nochtans is er in één ware meer kracht, dan in zeven valsche, want hij heeft eenen steun voor zijnen voet; maar de valsche zinken weg in den afgrond (grondeloosheid) van het onware.

Nu, omdat de apostelen, door den inwendigen aandrang der liefde Gods, zich tot Jezus hadden laten brengen en zich daarom beschikbaar gesteld hadden voor Zijnen invloed, daarom zegt de Heer bij het einde van Zijne loopbaan: „Gijlieden zijt nu rein om het woord, dat ik tot u gesproken heb." (Joh. XV: 3). Jezus had echter de apostelen niet gereinigd, om het daarbij te laten, maar opdat anderen door hun woord in Hem gelooven zouden en opdat de geheele wereld zou erkennen, dat Hij door den Vader gezonden was en opdat Hij ze door (het woord) de prediking allen tot zich zou trekken, als Hij van de aarde zou verhoogd zijn. (Joh. XVII: 20, 21).

Zoo zond Hij hen dan henen in de geheele wereld, om het Evangelie te prediken aan alle creaturen, om degenen, die door hun woord in Hem geloofden, te doopen en vervolgens te leeren onderhouden alles, wat Hij hun geboden had.

Het is duidelijk, dat zij, om hun te kunnen leeren onderhouden alles, wat de Heer geboden had, en hen dus te brengen onder den invloed Zijns Geestes, hen eerst moesten brengen tot de erkentenis, dat Jezus is de Christus. Was dit eerst in orde, dan konden zij tot hen spreken in Zijnen Naam. Dan waren de harten toegankelijk gemaakt voor Zijn woord, dan konden ook zij daardoor gereinigd worden.

Zoo zien wij dan Petrus, in Hand. II, nadat zij aangedaan waren met kracht uit de hoogte en de schare onder den indruk van het wonder der talen was, den lastbrief zijns Meesters (leeraars) beginnen te volvoeren. Hij wijst hun er op, dat het door de machtige hand van den door hen verworpen Jezus was, dat de profetie van Joël was vervuld. Zijne woorden vonden ingang. De schare komt tot nadenken, ze zien in: „'t was mis, wat wij deden." „Wat zullen wij doen, mannen broeders?" Wat zegt Petrus nu? „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus tot vergeving van zonden en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen."

Aldus vervult hij den last om discipelen te maken. Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt.

Met deze gedoopten, die Jezus hadden aangenomen als den Christus Gods, konden zij verder gaan met vervullen van hunnen lastbrief.

Dat deden zij ook, want wij lezen er dadelijk achteraan, dat zij, die tot de Gemeente waren toegedaan, volhardende waren in de *leer der apostelen*.

Over die leer wordt, op deze plaats, niet verder uitgewijd. Waarin zou ze wel bestaan hebben?

Leerende hun onderhouden alles, wat ik u geboden heb, was de last. Zoo is het dan duidelijk, dat zij van hen, die zich beschikbaar stelden voor den Christus en de opname van Zijnen Heiligen Geest, de woorden des *eeuwigen levens*, die uit Jezus' mond waren gevloeid en waardoor de apostelen gereinigd waren, in de harten poogden te zaaien. Zij, de apostelen, waren wedergeboren door het woord der Waarheid en worden nu zelve zaaiers. Maar gelijk het den Heer moeite gekost had om in hen dat hemelsche zaad aan den groei te houden, zoo ging het den apostelen met de door hen opgerichte gemeente. Er staat weliswaar; „Zij waren volhardende in de leer der apostelen," maar ach! wij zien in het vervolg, dat het al geen goud was, wat er blonk. In de eerste dagen liep het niet zoo hoog, zij waren in de eerste blijdschap des geloofs en in de verwachting, naar het schijnt. dat Jezus spoedig zou wederkomen, om Zijn koninkrijk te aanvaarden en de apostelen hadden het druk met het maken van discipelen. Het ging niet bij eenen of tienen of ook honderden, maar duizenden traden toe en erkenden Jezus voor den Christus.

Dat zij het druk hadden, blijkt wel uit hun woord in Hand. VI, toen zij geroepen werden om naar hunne uitdrukking: „de tafelen te dienen." NAAR HOOGER.

(*Wordt vervolgd.*)

*) De christelijke kerk is het niet beter gegaan met de zinnebeelden *doop* en *avondmaal*.

SPRAAKVERWARRING.

KERK EN WERELD.

't Wilde treffen dat ik juist bij een mijner bloedverwanten in een naburig stadje gelogeerd was, toen de rechtzinnige predikant van die plaats daar een bezoek bracht. ZEd. was nog maar eenige weken aldaar gevestigd en was bezig de „gemeente" te bezoeken, en scheen niet te weten, dat mijne familie niet meer tot zijne kerk behoorde.

Hij vond de vrouw des huizes alleen tehuis, groete ons, en zekerlijk vermoedende, dat ik een vreemdeling was, vroeg hij haar: Zijt gij lid van onze kerk?

Zij: Neen, dominé, dat ben ik niet.

Hij: De hoofdzaak, waar het op aan komt, is, dat gij een lid van Christus zijt.

Zij: Dat mag ik door Gods genade betuigen.

Hij: Dat verblijdt mij; en hoe gaat het u?

Zij: Wat zal ik u zeggen dominé, ik heb veel spot en smaad en vervolging van de wereld te verduren, en dit te dragen, valt mij niet altijd even gemakkelijk.

Hij: Laat u dit niet te zeer verwonderen, de wereld heeft altijd Gods kinderen vervolgd en dit zal zij wel blijven doen.

Ik: Houdt mij ten goede mijnheer, mag ik u wel iets vragen?

Hij: O zeker.

Ik: Wat is hier in u eigenlijk de wereld? Voor zoover mij bekend is, woont hier geen enkele jood, overigens is hier ieder, 't zij Hervormd, Chr. geref., Mennoniet of Roomsch, gedoopt en behoort alzoo tot de Chr. kerk. Immers uw leerboek en ook de bijbel leeren, dat de christelijke doop het teeken is, dat men uit het rijk der wereld is uitgetreden en ingelijfd in de gemeente van Christus; zeg dominé, waar moet ik hier de wereld zoeken, waar allen gedoopt zijn? Of zijn de woorden kerk en wereld voor u van ééne beteekenis?

De dominé bleef het antwoord schuldig, sprak nog eenige onsamenhangende woorden, had haast en moest weg, want hij moest nog catechiseeren. Zoo kwam ik van hem niet te weten wat onder die bevolking van plm. 4000 zielen de wereld of de kerk was.

„HEEFT U HIER OOK BINNEN EN BUITEN?"

In een dorp, op een uur afstands van boven vermeld stadje, bezocht ik een Evangelisch predikant, die ik meen voor een Christen te mogen houden.

Hij ontving mij zeer hartelijk en eenige oogenblikken spraken wij recht genoegelijk over de dingen van Gods koninkrijk.

Eindelijk vroeg ik hem: hoe is het hier dominé, hebt gij hier ook binnen en buiten?

Hij: Wat bedoelt gij daarmede?

Ik: Wel, de apostel Paulus spreekt in 1 Cor. 5: 12 en 13: „*Wat heb ik ook die*

buiten zijn te oordeelen? oordeelt gijlieden niet die binnen zijn? Maar die buiten zijn oordeelt God. En doet gij deze boozen uit ulieden weg." Hieruit blijkt, dunkt mij, dat de bewoners van de stad Corinthe uit twee deelen bestonden. Uit menschen, die krachtens hunne bekeering tot God een plaats *in* de gemeente hadden, en uit menschen, die krachtens hunnen onbekeerden toestand buiten de gemeente stonden; nu is mijne vraag met het oog op uw kerk en dorp: hebt gij hier ook binnen en buiten, of doet gij wellicht, alsof die van God gestelde scheiding niet bestaat, zoodat in uwe kerk leven en dood, licht en duisternis, geloof en ongeloof, Christus en wereld maar dooreengemengd zijn?

Nu begreep de dominé mij zeer goed; dit was aan alles te merken, doch eer ik zijn antwoord afwachtte, vervolgde ik: „Met het oog op hetzelfde 1 Cor. 5 zou ik ook kunnen vragen: Als Paulus van de gemeente zegt, dat zij „ongezuurd" is, en dat een weinig zuurdeesem het geheele deeg zuur maakt, en zij mitsdien alle zuurdeeg moet uitzuiveren, dat wil zeggen: dat zij dat lid, dat zonde pleegde, uit haar midden moest verwijderen; hoe staat het dan hier, moet hier de vraag gedaan worden: is er ook zuurdeeg in het meel? of is er aanleiding te vragen: is er nog meel in het zuurdeeg? en is dit laatste het geval, hoe zuur moet dan dat weinigje meel wel niet zijn, met zulk een groote klomp zuurdeeg vermengd, indien naar des apostels zeggen reeds een weinig zuurdeeg het geheele deeg zuur maakt?

De dominé gaf op mijn vragen geen oplossing, en zijn onmacht daartoe kwam het sterkst aan het licht, doordat hij in toorn opstond en in houding en gebaren niet onduidelijk te kennen gaf, dat hij wilde, dat ik terstond zou heengaan. Aangezien ik niets meer te zeggen had, ging ik dan ook heen.

S. H.

De Unie-Vergadering.

Op Woensdag den 23sten Juni j.l. kwamen de vertegenwoordigers der geunieërde Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland te Sneek bijeen. De broeders verblijdden zich in de ontmoeting van elkander, en vanwege de gelegenheid, die hun daardoor gegeven werd, niet slechts om met elkander broederlijke handdrukken te wisselen, maar ook om elkander woorden van troost en bemoediging op den pelgrimstocht en in den strijd voor den Heer, toe te spreken.

Bijzonder verdient de Gemeente van Sneek een woord van hartelijken dank voor de vriendelijke, gulle ontvangst der broederen in haar midden. Het blijkt immer, en het bleek ook daar, dat de liefde van Christus, wanneer die ons hart vervult, zich het beste in het dienen van elkander kan uitdrukken. Zegene de Heer die Gemeente en haren voorganger uit de rijke bron zijner genade!

Het was allen tot vreugde, dat niet een der Gemeenten nalatig geweest was in het zenden van een of meer afgevaardigden.

De Voorzitter, br. de Hart, las bij den aanvang der vergadering Openb. 3 : 7—13 en wees met zeer veel ernst op de noodzakelijkheid voor ons om in deze, in vele opzichten droevige, en veel bewogene tijden, de krachten zooveel mogelijk te vereenigen, zichzelven tot den arbeid in 's Heeren wijngaard te wijden, 's Heeren woord niet te verloochenen en te volharden in den strijd des Heeren; en tevens om door het geloof steeds goeden moed te houden, niet te zien op onze kleine krachten, maar op Hem, die ook nog aan ons Zijn woord bevestigt en verder vervullen zal: „Ik heb eene geopende deur voor u gegeven en niemand kan die sluiten." — Na vervolgens te hebben gebeden, werden de verschillende werkzaamheden, waartoe men samengekomen was, aangevangen, en in de meeste eensgezindheid ten einde gebracht. Het ligt echter in den aard der zaak, dat bij veel, van wat verhandeld werd, geen belang is om hier vermeld te worden, een en ander evenwel uit het verslag van den Secretaris, namens de commissie uitgebracht, vinde hier nog eene plaats. Onder meer zeide hij het volgende:

Waarde Broeders in den Heer!

Weder is een jaar voor onze Unie voorbijgegaan, en wij mogen tot lof van 's Heeren liefde en genade getuigen: Wij staan nog tot op dezen dag en mogen voortarbeiden in den eenmaal aangevangen werkkring, bewust van daarin door God geplaatst te zijn. Wij hebben velerlei moeielijkheden, smaad en verachting ook weder in dit jaar mogen trotseeren, en God schonk ons den moed om in Nederland ook als Unie te blijven getuigen van wat ons op grond van Gods woord heilig en dierbaar is. En dat dit getuigenis niet vruchteloos geweest is, daarvan hoopt Uwe commissie een en ander in dit verslag te vermelden.

Doch dat bij een terugblik op het afgeloopen jaar ons onwillekeurig ook sombere gedachten aanvallen, zullen alle broeders begrijpen, die met de moeielijkheden, die tusschen de Unie en haren vroegeren President gerezen zijn, bekend zijn geworden, en weten welke treurige gevolgen daar reeds van gezien zijn en misschien nog gezien zullen worden.

Wij mogen echter gelooven, dat God op de gebeden van zoovelen onder ons, die tot Hem roepen, weldra uitkomst geven en een weg banen zal, waarlangs alles weer vereffend kan worden. Intusschen is het onze roeping om in den weg, dien God ons opent, alles te doen, wat in ons vermogen is, zonder prijsgeven van eenige der grondbeginselen des christelijken levens, elke scheuring te herstellen, alle verdere verdeeldheid te voorkomen en liefde achting en eendrachtig samenwerken onder de broederen aan te kweeken. Als wij ons in den weg stellen, zal God zich van ons bedienen om in allerlei opzichten Zijn doel in en met ons te bereiken ook in de Gemeenten en in de Unie, ofschoon die wegen soms geheel anders zijn, dan wij gedacht hadden.

Omtrent de werkzaamheden werd het volgende medegedeeld:

Op vele plaatsen van ons vaderland en op velerlei wijze werd er weder gearbeid door en uit de Gemeenten, ter verbreiding van het Evangelie en tot stichting der geloovigen. Dat die arbeid niet ijdel was, daar kan men in de meeste, zoo niet alle, Gemeenten van getuigen. Wel is waar buitengewone groote scharen werden niet toegebracht, hoe gaarne wij zulks gezien hadden, maar toch werd op verschillende plaatsen menige ziel den geloove gehoorzaam en overeenkomstig Gods woord der Gemeente toegevoegd.

Er blijft immer nog veel behoefte bestaan aan geschikte arbeiders op het veld des Heeren, vooral in de wintermaanden. Er blijkt dan op vele plaatsen nog wel behoefte te bestaan om het eenvoudig Evangelie te hooren, maar de middelen en krachten ontbreken veelal om die behoeften te bevredigen; en de voorgangers hebben in den regel hunne werkkringen al zoo uitgebreid mogelijk, zoodat zij de handen somwijlen meer dan vol hebben, en aan verdere uitbreiding niet kunnen beginnen dan tot schade van hun arbeidsveld, waarop zij geplaatst zijn. Het zal noodig zijn om steeds meer pogingen aan te wenden om, naar het voorbeeld onzer Duitsche broeders, vooral gedurende de wintermaanden, broeders met eenige gaven tot het werk bedeeld, uit te zenden, ten einde in vereeniging met de voorgangers der gemeenten het Evangelie op verschillende plaatsen te helpen verbreiden.

De eerste stappen daartoe zijn reeds gedaan door de inzameling van den „Unie-cent" in verschillende gemeenten. Hoe ver men het daarmede gebracht heeft en wat er zal kunnen gedaan worden, zal eerst uit de mededeelingen der broederen dienaangaande moeten blijken. (In een volgend no. zal er door den penningmeester der Unie aangaande een en ander iets naders meegedeeld worden. Red.)

Ook door middel van ons blad werd gewerkt, en hoe gebrekkig die arbeid ook zij, wij verblijden ons toch, dat we ook door dat middel een getuigenis hebben mogen uitzenden naar ruim 106 plaatsen van ons land, benevens naar verschillende andere landen.

De redactie meent op de voorbede der broederen staat te mogen maken.

Voorts werd door vele verschillende middelen, als: prediking, catechisatiën, huisbezoek, traktaatverspreiding en zondagscholen de waarheid Gods, door welke alleen de menschen tot Christus kunnen gebracht worden, het Evangelie alom verbreid en de kennis des Heeren ingeplant of bevorderd. Evangelische samenkomsten werden gehouden te Hengeloo (O.), Deventer, Zutfen, Groningen en Sneek, overal in minder of meerdere mate gezegend tot redding van zondaren, en naar wij meenen overal opwekkend voor de geloovigen.

Voor de buitenlandsche zending werd niet alleen gebeden, maar werden ook eenige penningen afgezonderd ter ondersteuning van dat werk. Gedeeltelijk werden die gelden bestemd voor de Engelsche Baptistenzending en gedeeltelijk voor den Nederl. zendeling Spillenaar in Egypte.

Met de vermelding van den bouw eener nieuwe lokaliteit voor de gemeente en haren arbeid te Foxhol, en een opwekkend woord tot moed en volharding door kinderlijk geloof en vertrouwen op den levenden God, werd dit verslag besloten.

Eene schriftelijke kennisgeving (zonder opgaaf van redenen te bevatten) van de Gemeente te Stadskanaal, door hare afgevaardigden naar deze vergadering medegebracht en hier voorgelezen, meldende dat die gemeente opgehouden had tot de Unie te behooren, werd met innig leedwezen vernomen.

Voorts waren de vergaderingen zeer aangenaam en werd de liefdeband tusschen de broederen versterkt. Ook de gemeente te Sneek was er op bedacht geweest om iets van de Unie-vergadering te profiteeren, en heeft een goed voorbeeld gegeven door des avonds nog samen te komen, met het doel om door korte, eenvoudige, hartelijke toespraken opgewekt en versterkt te worden. Het was daar werkelijk goed voor het hart, in die eenvoudige samenkomsten van broeders en zusters. Er werd van hart tot hart gesproken, en God verheerlijkt met vroolijke gezangen van bevrijding.

God zegene al de gemeenten en de broederen, die nu weer tot hun arbeidsveld zijn weergekeerd.

G. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

De Church Missionary Society, het groote Engelsche Zendingsgenootschap, tot welks Zendelingen ook br. G. Nijland te Ramallah behoort, heeft het droevig bericht ontvangen, dat de Bisschop Hannington is gevallen als een slachtoffer van de ijverzucht en schroomvalligheid des Konings van Uganda. De geruchten van de Duitsche veroveringen in Oost-Afrika deden den heerscher van Uganda vreezen, dat deze ook zijn land zouden opeten en daar nu de Bisschop niet, zooals andere reizigers, door Usagara, Ugogo en Usukuma en vervolgens per schip over den Viktoria Nianza, maar rechtstreeks van de kust over het Kilima Ndsjarogebergte zijnen weg naar Uganda zocht, werd daardoor de achterdocht van den Koning zoodanig gewekt, dat hij hem zijne scharen naar Usoga, vier dagreizen van de hoofdstad gelegen, tegemoet zond, met bevel den Bisschop in hechtenis te nemen. Zendeling A. M. Makay schrijft uit Uganda d.d. 27 Oct.: „De Koning heeft een getal mannen afgezonden met het bevel den Bisschop te dooden. Dit bevel is in het geheim gegeven, maar wij zijn er van overtuigd, dat het werkelijk gegeven is." De Bisschop zelve schrijft in een zijner laatste brieven: „Hongersnood, ontrouw, verraad en andere spookgestalten van den nacht zweven dreigende boven mijn hoofd; nochtans, in spijt van al deze droevige uitzichten, gevoel ik mij geheel op mijne plaats en ben gerust over de uitkomst, al zal die anders zijn, dan wij verwachten of wenschen. En nu laat mij u verzoeken, om uwe gedurige voorbede. Gij moet mijne handen steunen, opdat ze niet zinken.

Indien dit de laatste pagina is van mijne

aardsche geschiedenis, dan zal de naastvolgende de eerste van mijne hemelsche zijn en wel zonder smet of rimpel, in zalige, zoete harmonie voor den troon van het Lam."

Het was dan ook de laatste pagina van zijne aardsche geschiedenis, want op 31 October werd hij en de 50 man, die hem vergezelden, te Usoga vermoord.

Dat ook hier de oude spreuk: „het bloed der martelaren is het zaad der kerk," vervuld moge worden, is onze wensch en bede. En reeds openbaart zich iets, dat ons geloof in de vervulling van dat woord steunt. Want ten gevolge van deze tijding meldden zich bij voornoemd genootschap binnen den tijd van ééne maand niet minder dan 53 jonge lieden van alle standen tot den dienst der Zending in Afrika aan. Waarlijk een uitstekend begin; mochten ook de harten der Afrikanen voorbereid worden, om de getuigen des Heeren te ontvangen en den tijd hunner genade erkennende, de getuigenis te gelooven tot huns zelfs zaligheid.

Het 26e Noordelijk Evangelisch Zendingsfeest zal den 28 Juli a.s. te Assen worden gehouden. Als sprekers hopen op te treden: dd. Segers van Leiden, Lindeboom van Kampen, Hulsebos van Oostwold, Jonker van Rotterdam, van Goor van Nieuwendijk bij Almkerk, Heldring van Zandvoort, Dijkstra van Oldekerk, Ulfers van Oldemarkt, Muller van Nijmegen, De Jonge van Brussel, Biesterveld van Gorinchem, De Visser van Almelo, Van Andel van Leeuwarden, Van Griethuijsen van Haren.

GEORGE MULLER.

In ons vorig No. namen wij uit andere bladen het bericht van den dood van bovengenoemden knecht des Heeren over. Een schrijven van zijne dochter d.d. 31 Mei j.l. doet echter uitkomen, dat hij nog in Australië gezond en frisch in het werk des Heeren bezig is.

GEMEENTENIEUWS.

ZUTPHEN. Dat wij in een geruimen tijd niets van ons lieten hooren, was omdat er ook weinig meldenswaardigs in ons midden voorviel. Thans hebben we daartoe gereede aanleiding en deelen het dan ook met dankbare blijdschap mede, ter eere *van* en met dank *aan* onzen God voor het gezegende Pinksterfeest.

Tot onze vreugde droeg niet weinig toe het *liefdemaal*, op den 2en dag ten huize van br. Kluitenberg, die daarvoor zoo welwillend twee kamers afstond. (ons gewone lokaaltje is daarvoor te klein en het zou in vele opzichten wenschelijk zijn, dat we een betere gelegenheid kregen voor de openbare Evangelieprediking, doch daartoe ontbreekt ons tot nog toe ten eenenmale het geld; anders was er nu zelfs zeer geschikt en hoogst voordeelig een perceel te koop).

Twaalf broeders en zusters van Deventer waren tot ons overgekomen, — en ook br. Wegkamp was weer in ons midden, die nu reeds naar Engeland is vertrokken, om daar opgeleid te worden voor den arbeid des Evangelies. Dat voor hem, als ook voor br. Mensink, die reeds een jaar te Londen studeert, veel worde gebeden, opdat wij hen beiden spoedig als wel toegeruste predikers in ons midden terug bekomen, en dat hunne ledige plaatsen op de colleges andermaal door jongelingen uit de gemeenten kunnen worden ingenomen tot hetzelfde doel, daar in ons land toch ten eenenmale de geschikte gelegenheid daartoe ontbreekt.

Aan het liefdemaal waren *allen* vrij en blij, en wij aten met verheuging en in eenvoudigheid des harten. Wij dronken uit de fonteinen des heils (Jes. 12) en genoten alzoo van de ware Pinkstervreugde.

Jammer dat niet alle christenen bij zulke gelegenheden tegenwoordig kunnen zijn, dat sommigen door verschillende omstandigheden verhinderd worden, en anderen zich zoo gemakkelijk laten verhinderen, daar toch de Heer zijn zegen heeft toegezegd, waar Zijne kinderen eendrachtelijk samen zijn (Ps. 133).

SNEEK. De feestdagen waren voor de Gemeenten hier en te Heeg hoogtijden, waarop de Heer haar met Zijne nabijheid wilde verblijden.

Hemelvaartsdag ging de Voorganger met 16 broeders en zusters van Sneek naar Heeg, predikte daar en werd daar in onderling samenzijn met breking des broods veel genoten. Het uur van vertrek was spoediger, dan men begeerde, geslagen. Eenige broeders en zusters van Heeg brachten hunne gasten een eindweegs, en met groot genot, zonder door vermoeidheid gekweld te worden, werd de 2 uur lange wandeling met vreugde volbracht. De avond was stil en plechtig; door twee dorpen moest de feestkaravaan trekken; bijna onafgebroken klonk het loflied en ontvingen de bewoners dier dorpen daardoor eene prediking, terwijl eigen hart verkwikt werd. O, het is zoo aan te bevelen, dat de eene gemeente de andere bezoekt.

't Was dan ook in Heeg reeds gezegd: „Pinkster verwachten wij u te Sneek."

Tweeden Pinksterdag dan was er liefdemaal te Sneek, ook van Heeg waren br. en zrs. tegenwoordig, ook een broeder uit Oostfriesland zat met ons aan. Wij begonnen met de viering des Avondmaals, dronken daarna samen thee ('t was vóór 3 uur begonnen), vervolgens koffie met een boterham. 't Was er recht gezellig en aangenaam, ernstige toespraken en leerrijke samenspreking over 's christens verantwoordelijkheid tegenover den van God gezonden H. Geest hadden plaats; vele liederen en gebeden klommen tot God. 't Was allen aan te zien, dat het hun goed was aan die plaats en dat men noode scheidde. Dat „de kracht uit den hooge" al Gods kinderen moge bezielen, hun tot zaligheid en Gode tot eer.

Recht aangenaam was het der Gemeente op 23 Juni de Unie-vergadering in haar midden te mogen hebben en zoo vele broeders van elders te mogen herbergen. Ook hiermede ging het wonderlijk toe: met al onze beraadslagingen van te voren, hoe wij toch de broeders zouden herbergen, hadden wij het niet verder kunnen brengen, dan dat een groot deel maar in een logement zou moeten vernachten, en ziet, nu de dag er was, waren er bedden te veel en bedelde men om een logé, uit vrees voorbij te zullen raken. Dat de wanden der woningen onzer broeders zijn uitgezet en het getal slaapplaatsen in die woningen is vermeerderd, daarvan vernamen wij niets. Wij weten voor dit feit geen andere verklaring, dan dat de liefde haar wonderstaf heeft opgeheven en eerst de harten ruim gemaakt en vandaar uit breidde zich ruimte in elk opzicht uit.

Zij de nawerking van het vele goede, toen van den Heer genoten, een blijvende zegen. Wij roepen den broeders een „tot weerziens" toe. Zegene de Heer de Unie en al de Gemeenten.

VALTHERMOND. Vernamen wij reeds uit andere Gemeenten, dat de Heer hun een Pinksterzegen geschonken had, ook ons ging Hij op dat feest met Zijne genade niet voorbij.

Reeds de eerste Pinksterdag was ons een dag van groot genot. Met eene schare van ruim 60 Zondagschoolkinderen en eenige belangstellenden vereenigden wij ons ten huize van zuster K. van Wijk. De woning was propvol. Het was een aandoenlijk gezicht, die blijde kinderschaar, in feestgewaad, daar vereenigd te zien.

Na het zingen van een lied, wees broeder Grooten er op, hoe wij bij alles en te allen tijde behoefte hebben aan den zegen des Heeren; daarna ging hij voor in gebed. Nu werden de kinderen toegesproken en hun de Pinkstergeschiedenis verhaald. Toen werden zij onthaald op chocolade, krentebrood en koek, waaraan zij zich te goed deden; vervolgens ontvingen zij nog een fraai boekgeschenk, waardoor hun blijdschap ten top steeg; eindelijk werd er nog gezongen en gedankt en de kinderen keerden vol blijdschap huiswaarts.

De tweede dag bracht nieuwe vreugde. In vereeniging met de br. en zr. van Kompascum kwam de Gemeente tot het houden van liefdemaal bijeen. Toen wij ten huize van broeder J. Grooten kwamen, vonden wij daar reeds eenige broeders en zusters en al spoedig ondervonden wij de waarheid van 's Heeren woord: „Ziet hoe goed en liefelijk het is, dat broeders samenwonen."

Na gebed en gezang sprak br. J. Grooten een woord tot de vergaderden; weldra ontsloten zich meerdere harten om van 's Heeren liefde te getuigen. Alles eindigde met de viering des Avondmaals, dat ons bij vernieuwing herinnerde, dat wij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door het bloed van Christus waren verlost, dat vergoten werd tot vergeving der zonden.

De Naam des Heeren werd geprezen in lied en gebed en zoo gingen wij gezegend uiteen.

VARIA.

ÉÉNE SECONDE MAAR.

Toen de machtige, rijkbegaafde, maar eerzuchtige Elisabeth, koningin van Engeland, op haar sterfbed lag, riep zij onophoudelijk: „*Ééne* seconde maar! Millioenen voor *ééne* seconde!" De arme vrouw! dáár lag zij op een prachtig bed. Zij was gewoon elken dag een nieuw kleed te dragen; tienduizend japonnen had zij in haar kleederkast, en aan haar voeten een gebied, waarin de zon nooit onderging; maar dat alles had nu hoegenaamd geene waarde voor haar. Zij had zeventig jaren geleefd, maar de voorbereiding voor de eeuwigheid tot het laatste toe uitgesteld. Nu wilde zij de laatste oogenblikken, die haar overbleven, wijden aan datgene, waaraan zij haar geheelen levenstijd moest gewijd hebben. Nu wilde zij het bezit van haar uitgestrekt gebied gaarne geven voor: „*ééne* seconde maar!"

Leer ons, o Heer! onze dagen tellen, opdat wij een wijs hart bekomen.

„*Zijt niemand iets schuldig, dan elkander lief te hebben.*" Rom. 13: 8.

Een der lezers van „De Christen" was twee jaargangen schuldig. Door gebrek aan arbeid en daardoor ook aan verdienste, had hij de verschuldigde gelden niet kunnen betalen. Voor „De Christen" bedanken kon hij niet, omdat hij het blad te gaarne las, en door langer te lezen werd de schuld grooter. Wat deed hij? Hij bad den Heere om een extra verdienste, opdat hij „De Christen" kon betalen. En ziet, wat gebeurde er? Bij zijn barbier gekomen zijnde om zich te doen scheren, werd hij door dezen gevraagd om zijn naaimachine te repareeren, welke in een zeer slechten staat was. Hij maakte haar tot genoegen van den barbier in orde, en verdiende *ƒ* 3.00. Zijne vrouw kon dat geld best gebruiken, maar hij zeide: „Neen vrouw, daar moet *ƒ* 2.60 van af voor de twee jaargangen van „De Christen"; de Heere verhoorde mijn gebed en nu moeten wij daarnaar handelen." Zijne vrouw nam daarin genoegen, en het geld werd aan de administratie gezonden. Mocht dit tot navolging opwekken voor de enkele wanbetalers. Het belang van het werk, en vooral van 's Heeren gebod vordert dit in hooge mate.

LIEFDEGAVEN.

VOOR TRAKTAATVERSPREIDING.

Van N. N. te Nieuwepekela *ƒ* 5.—.

VOOR DE ZENDING.

Van Zr. T. V. te Groningen *ƒ* 1.—.

Uit de bus der bidstonden der Gemeente te Groningen *ƒ* 15.—.

N. v. Beek.

ADVERTENTIËN.

*** Heden danken wij den Heer voor de geboorte van ons ZOONTJE.

Groningen, 27 Juni '86.

J. SMEDEMA.

E. SMEDEMA—SUK.

Ondergeteekende zich hier uit Friesland gevestigd hebbende als

Schoen- en Laarzenmaker,

beveelt zich als zoodanig beleefd in ieders gunst aan.

Groningen, Polderstraat 365. H. SIJSLING.

AMERIKAANSCHE ORGELS.

Groote sorteering van deze Wereldberoemde INSTRUMENTEN, uit de voornaamste FABRIEKEN, uitmuntende door rijk geornamenteerden BOUW, in **MASSIEF NOTENHOUT**, Zangrijken en vollen Toon, eenvoudige en solide Constructie, met de nieuwste door Patenten beschermde verbeteringen, in prijzen beneden alle concurrentie.

SCHOLS & Co., Fabriekanten,

KROMME NIEUWEGRACHT 394, UTRECHT.

No. 86 | 15 Juli 1886. | 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE VLOEK DES GEESTES.

JEZUS ZEIDE:

De H Geest gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel:
Van zonde, omdat zij in mij niet gelooven;
En van gerechtigheid, omdat ik tot mijnen vader heenga, en gij zult mij niet meer zien,
En van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is.
Joh. 16: 8—11.

Elke zegen bergt in zijn schoot, voor wie hem versmaadt, een vloek. Die vloek is groot, naarmate de zegen groot is. Bedenken wij nu, dat de zegen van de gave des H. Geestes onuitsprekelijk groot is, hoe groot moet dan ook niet zijn vloek zijn voor die hem versmaden.

Van dien vloek, meenen wij, is in bovenstaand schriftwoord sprake.

't Verwondert ons geenszins, als wij door zoo te schrijven, de bevreemding van de meeste onzer lezers wekken. Wij evenwel zijn van oordeel dat deze tekst van de honderdmaal, dat hij gebruikt wordt, negen en negentig maal verkeerd wordt toegepast.

Tallooze malen zagen en hoorden wij dezen tekst in toespraken en geschriften bezigen, ten einde de ontdekkende werkzaamheid des Geestes te beschrijven, waardoor de zondaar met zichzelven bekend wordt en tot Jezus gebracht; wij echter meenen, dat geen enkele syllabe in dezen tekst daarvan spreekt.

't Komt ons voor, als de Heiland hier van „wereld" spreekt, dat Hij daarmede niet op het oog heeft de menschenmassa als zoodanig, die het aardrijk bewoont, maar meer bepaald het Koninkrijk der wereld in tegenstelling van het Koninkrijk Gods.

Meent men elk, die *niet* tot het Koninkrijk Gods behoort tot het Koninkrijk der wereld te moeten rekenen, meer bepaald toch zijn zij het, die als wel georganiseerde macht, onder Satan als hun overste, zich welbewust en opzettelijk, met voorbedachten rade, tegen Jezus en zijn rijk stellen.

Zij behooren er toe, die met het licht kennis maakten, maar het haatten, en de duisternis liever hadden; dus tot een keuze kwamen; die zich wapenen om met vereende kracht het Koninkrijk Gods te bestrijden en te onderdrukken, ja ware het mogelijk uit te roeien.

Eveneens nu, als Saulus van Tarsen, als vervolger van Jezus zijn prikkels had, die hem de verzenen pijnigden, een koning Herodus reeds sidderde voor het kindeke Jezus en Kajafas en de zijnen rust noch duur vonden door alles wat zij van Jezus zagen en hoorden, gelooven wij, dat de H. Geest, die voor allen kwam, en zich tot allen, die onder het Evangelie leven, in betrekking stelt, ook bij die allen een werk volbrengt.

De zending des Geestes en Zijn arbeid aan den mensch brengt niets dan diens heil, wordt echter Zijn werking wederstaan dan brengt hij, Zijns ondanks, vloek in plaats van zegen.

Men geve hierop wel acht, dat het niet de Geest als zoodanig is, die vloek brengt, maar dat het de houding des menschen is, die de heilbrengende werking des Geestes voor hem in vloek kan verkeeren.

Van onze Heiland profeteerde Simeon: „Deze wordt gezet tot een *val en opstanding*, veler in Israël;" en Petrus van Christus sprekende, als van den steen, door de bouwlieden verworpen, noemt dien steen een steen des aanstoots en een rots der ergernis, voor degenen, die zich aan het woord stooten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn. (1 Petr. 2 : 7 vv.)

Uit deze uitspraken zal toch wel niemand, die Gode geen ongerijmde dingen wil toeschrijven, willen lezen, dat God Zijnen zoon in de wereld gezonden heeft om der menschen zielen te verderven, dat Hij lust zou hebben in den dood van eenig zondaar. Verre van dien; Jezus kwam om te behouden, om te zoeken en zalig te maken, niet willende dat eenigen verloren gaan; doch de aard der ongehoorzaamheid en des ongeloofs brengt dien vloek in zichzelven meê, mede naar Gods rechtvaardig bestel.

Gelijk nu Christus elken mensch *wat* is: een val of een opstanding, gelijk het woord des kruises allen, tot wie het komt *wat* is, een reuke des levens ten leven of een reuke des doods ten doode, zoo ook de H. Geest.

Na het boven gezegde nu, meenen wij in onzen tekst den vloek des Geestes te lezen. Hij werkt niet slechts aan de wereld, maar *overtuigt* haar *van zonde*, omdat zij, zegt Jezus, in Mij niet gelooven. Geloofde de wereld, dan zou hetzelfde getuigenis des Geestes voor haar precies het tegenovergestelde zijn, want bij den geloovige getuigt de Geest van de wegneming der zonde, zoodat Zijn getuigenis een getuigenis des vredes en der blijdschap is, ja, van het „geweten der zonde verlost."

Hij overtuigt de wereld van gerechtigheid *wijl Jezus naar den vader heenging.* Dit toch was wel het krachtigste bewijs, dat God van Zijne gerechtigheid tegenover 's werelds ongerechtigheid in de verwerping Zijns Zoons geven kon, dat Hij dien Jezus, dien zij versmaadden, vervolgden en doodden, opwekte van den dood en plaatste aan Zijn rechterhand. Daardoor is haar vijandschap onuitwischbaar gebrandmerkt. Voor de geloovigen echter getuigt juist het feit van 's Heilands heengaan naar den Vader van genade, die in Zijne aangebrachte gerechtigheid zich grondt; en is de wetenschap van Jezus' zijn bij den Vader, als barmhartig en medelijdend Hoogepriester, ten troost voor den christen, die zondigde, d.i. tegen de gerechtigheid misdeed.

Van oordeel eindelijk overtuigt de Geest de wereld, *naardien de overste dezer wereld geoordeeld is;* dat wil zeggen; de H. Geest maakt dit der wereld kenbaar, dat haar overste geoordeeld is, en mitsdien ook haar oordeel niet uit kan blijven. De wereld weet dat haar dag komt, evenals de duivelen zulks toonden te weten van hunnen dag, toen zij riepen: „Jezus, gij zone Davids, zijt gij gekomen om ons te pijnigen voor den tijd." Het kind der wereld draagt het brandmerk der verdoemenis in zijn conscientie, eveneens als de verloste de vrijspraak. De wereld weet, ook al wil zij het niet weten, dat zij eenmaal voor den Nazarener zal moeten zwichten.

Gansch tegenovergesteld is de overtuiging, die de H. Geest in den geloovige werkt; bij hem toch wekt Hij, zelfs bij het gevoel van eigen onwaardigheid, ja bij den aanblik des doods, de verzekering dat er zelfs geen verdoemenis *is* voor degenen, die in Christus Jezus zijn. Hij stort de hope der heerlijkheid in zijne ziel, en verheldert het oog zijns geloofs, zoodat hij zijne kroon, die hem wacht, reeds ziet blinken.

En vraagt gij nu eindelijk, op welk eene wijze de H. Geest bij de wereld die overtuiging werkt, dan antwoorden wij: eerstens door het woord, dat naar bestel des Geestes nog voortdurend op allerlei wijze aan de wereld gepredikt wordt; want hoe vaak die wereld ook heeft gezegd, dat zij er niets van weten wil en het toch niet gelooft, zorgt de Heere God, dat het steeds weer tot haar komt.

Ten andere stelt zich de H. Geest tot de wereld in betrekking door het bestaan der Gemeente in haar midden en door het getuigenis en den wandel van elken christen in 't bijzonder.

Arme wereld! waarom brengt de Trooster u pijn? 't Is om uw ongehoorzaamheid en ongeloofs wille. Wat wij u bidden is: Laat u tuchtigen; verneder u en bekeer u, opdat wat God tot zegen u schonk, u niet langer ten vloek zij.

Sneek. HORN.

De verkondiging der Apostelen.

„De Heere, uw God, zal u eenen Profeet verwekken uit uwe broederen, gelijk mij; dien zult gij hooren, in alles, wat Hij tot u spreken zal."
Handl. III: 22.

„Indien gij in mijn woord blijft, zoo zijt gij

waarlijk mijne discipelen" (Joh. VIII: 31 en v.v.), had Jezus vroeger gezegd; zoo moesten zij nu zeggen: „Indien gij in Zijn woord blijft enz." Hier in Hand. vinden wij daarvan niet veel. Van Petrus enkel nog eenige toespraken, om de joden te bewegen om Jezus aan te nemen en de gevolgen daarvan. Maar wat de leer van Petrus was, in dit opzicht, kunnen wij zien in zijnen brief aan de gemeente in de verstrooiing.

Eerst wijst hij hen op de onuitsprekelijke en heerlijke vreugde, die zij hadden in Jezus, en waar zij veilig op konden hopen. Maar hoopten zij op Hem, dan moesten zij ook op Hem hopen zooals Hij werkelijk is. „Want," zegt Petrus, „indien gij als een Vader aanroept Dengene, die zonder aanneming des persoons oordeelt, naar eens iegelijks werk, zoo wandelt dan in vreeze den tijd uwer inwoning."

Dat zij door het bloed van Christus verlost waren uit hunne *ijdele wandeling* (1 Pet. I: 19) en dat zij nu door Hem in God geloofden, en dus hunne zielen gereinigd hadden tot gehoorzaamheid der waarheid (vers 21 en 22). Dat zij dus moesten afleggen kwaadheid, bedrog, geveinsdheid, nijdigheid, achterklap enz. enz. Ten minste als zij bevonden hadden, dat het goed was bij Jezus te zijn (Hoofdst. II: 1, 3). Want bij Hem kon zoo iets er niet door (Luk. VI: 43 en v.v.). Het is geen goede boom die kwade vrucht voortbrengt.

Het was goed op Jezus te vertrouwen, die dat deed, zou niet beschaamd worden (vers 6), maar die niet gehoorzaam waren moesten zich wel aan Zijn woord stooten, als aan een rots der ergernis. Daartoe waren zij (de gemeente) niet gezet — wel verre van dat — (vers 9) vermaande hen dus om de deugden te verkondigen van Jezus in hunnen wandel onder de volken, waar zij verkeerden. Met recht mocht niemand iets op hen te zeggen hebben, al moesten zij ook ten onrechte lijden. Dat had Jezus immers ook gedaan. Dat was genade bij God, d. w. z. dat God, die de waarheid is, dan met recht achten kon dat zij genadig waren, dat zij van Zijnen Zoon leerden, dat de genade van Jezus Christus in hen woonde. Wat lof (of roem) was er in, als zij verkeerde dingen doende, van hunne medemenschen moesten lijden? (vers 10 en v.v.). Vrouwen en mannen moesten, elk op hunne wijze, betoonen christenen te zijn (Hfdst. III: 4—9). Zij moesten geen kwaad met kwaad vergelden of schelden voor schelden, opdat zij zegening mochten beërven. Jezus had immers gezegd: „Met welke mate gij meet, zal u weder gemeten worden." Als zij het goede maar navolgden, dan kon niemand hen kwaad doen, al geleek het voor den natuurlijken mensch daar ook veel op (vers 9—17). Jezus was ook immers vervolgd, ja, gedood en wat was er van gekomen? Hij was verhoogd door God tot een Vorst en Zaligmaker (vers 17—22).

't Was immers al jammer genoeg, dat ze zoolang in de zonde geleefd hadden (Hfdst. IV: 3). De ongehoorzamen mochten hen daarom haten en verdrukken, dezen zouden hun oordeel niet ontgaan (vers 5, 12, 13 en v.v.), want als de rechtvaardige nauwelijks zalig werd, waar zou dan de goddelooze en zondaar verschijnen? (vers 18). Dus maar weldoen (vers 19).

De ouderlingen moesten daarom veel doen als Petrus en den leden der gemeente dezen weg voorhouden (Hfdst. V), en de jongeren moesten nederig en onderdanig wezen, daar kwam het vooral op aan (vers 5 en 6). Als ze zoo deden dan konden ze gerust alle bekommernissen op Hem werpen; die zorgde wel voor hen. Jezus zeide: „er valt geen haar van ons hoofd, zelfs geen musch van het dak zonder den wil des hemelschen Vaders." Zij moesten altijd maar zoeken de dingen van des Heeren eeuwig koninkrijk. Daartoe, zoo was het gebed van Petrus, mocht de God van alle genade, die hen tot eeuwige heerlijkheid geroepen had in Christus Jezus, hen bekwaam maken. Want Hem kwam alle eer toe (vers 10, 11).

Geliefden, ik heb ditmaal onze aandacht bepaald bij den apostel Petrus. 't Is eigenlijk net alsof wij hem bij ons gehad hebben! Ieder kan gelukkig dagelijks deze kennismaking vernieuwen als ze hem bevalt. Voor degenen, die den Heer Jezus reeds liefhebben, is het natuurlijk geen *kennismaking* meer, maar het opzoeken van een *oud* vriend. Laat ons echter, wanneer het ons bijzonder bevalt bij Petrus te zijn, wat het evangelie verkondigen en het onderhouden van Jezus geboden betreft, daarom niet roepen: „Ik ben van Cephas!" Neen, ons aller oog vestigt zich steeds op Jezus en toetse aan Zijn woord alle deze dingen.

Later hoop ik het opschrift te vervullen.

NAAR HOOGER.

SPRAAKVERWARRING.

„GIJ WILT EEN HEILIGE KERK."

Bovenstaand gezegde werd in den vorm van een verwijt door een Chr. geref. predikant aan een onzer broederen voor de voeten geworpen, waarop deze ten antwoord gaf: en wilt gij dan een onheilige?

't Schijnt waarlijk dat de lieden van de kerk maar meenen dat, door in hunne geloofsbelijdenis te schrijven: *Wij gelooven in eene heilige, algemeene christelijke kerk*, de zaak voor God in orde is, en zij nu overigens de deuren hunner kerkgemeenschap maar wagenwijd open kunnen zetten voor al wat *onheilig* en *onchristelijk* is.

Hoe zeer is het bijbelsche begrip van de gemeente verloren gegaan, als zelfs een *afgescheiden* predikant het u tot een verwijt maakt, als gij eene heilige kerk wilt. Wil God dat dan ook niet? Zegt de Heer niet: de heiligheid is mijnen huize sierlijk tot in lengte van dagen? (Ps. 93: 5). En elders: In degenen, die tot mij naderen zal ik geheiligd worden? (Lev. 10: 3). Leveren al de oordeelen Gods u, te midden van Israël, dat nog maar een zwak beeld van de gemeente is, daarvan niet het bewijs? Denk aan de geschiedenis van Achan en zoovelen meer. Lees eens de reinigingswetten en de verordeningen betreffende de melaatschen. En zie in Ananias en Saffira, hoe heiligheid en genade hand aan hand gaan, ook onder de nieuwe bedeeling. Waartoe verordende de Heer de tucht in de gemeente en drongen de apostolische brieven op de handhaving van dezelve aan?

Voorzeker, God wil een heilige kerk en wij moeten het ook willen.

„EEN VOLMAAKTE KERK KRIJGEN WIJ HIER TOCH NIET."

Wat wilt gij daarmede zeggen? Dat het er dus zoo veel niet op aan komt, hoe het gaat? Dat wij nu Gods water maar over Gods akker kunnen laten loopen?

Aangenomen dat gij gelijk hebt, dat wij hier op aarde nimmer een volmaakte kerk krijgen, ontslaat ons dat van de roeping om er naar te jagen? De apostel Paulus, zou die de volmaaktheid ook bereikt hebben hier op aarde? Gij meent neen; nochtans zegt hij: „Ik jaag er naar", deed hij daar goed aan of kwaad? of is het ons aller roeping, als hij er naar te jagen? Ik geloof ja.

Zeg eens tegen een huismoeder, die zindelijk van aard is, en dag aan dag met bezem en boender, schrobber en dweil, waschtobbe en schuurbak in de weer is: meent gij moeder, dat gij het met uw huis nog wel eens zoo ver zult brengen, dat het geheel rein is? merkt gij niet als de kamer pas schoon is, dat de gang weer vuil is, en als gij deze gereinigd hebt, het weer met de keuken te doen is? Zulk een huismoeder zal u antwoorden: daarover filosofeer ik niet, doch van den morgen tot den avond, des noodig met den halven nacht er bij, zal ik de onreinheid bestrijden; en al uwe redeneeringen, dat zij een onbereikbaar doel nastreeft, zullen afstuiten op haar zindelijken *aard*. Reinheid is haar motto, en onvermoeid is haar streven. Een huismoeder, die niet zindelijk van aard is, laat de vlerken hangen en roosje zorgen, zij zegt: 't is toch dadelijk weer vuil.

Welke dier beide huismoeders acht gij het beeld van het karakter des nieuwen levens te toonen? mij dunkt de eerste. Welnu, dan behoort gij, zoo gij een christen zijt, en uw reinheidsbeginsel, dat van God in u is, niet verkracht, bij die gemeente, die het meeste op die eerste huismoeder gelijkt.

MEN VERGETE NIET

dat de gemeente een schepping des H. Geestes is. Zij heet „Godsgebouw", d. w. z. het gebouw dat God bouwt; zij heet „Gods akkerwerk", d. w. z. de akker, dien de hemelsche landman bearbeidt. Moesten wij de gemeente maken, 't zou er wel bedroefd uitzien, maar Jezus zeide: „Ik zal mijne Gemeente bouwen." Wanneer wij dit nu gelooven, en wij zijn in dat geloof, met heilig beven, als „Gods medearbeiders" werkzaam, dan zullen wij zien dat de uitkomst verrassend is. De H. Geest zal ons leeren en leiden. Hij zal zich toonen wel bekwaam te zijn om Zijn eigen tempel rein te bewaren, en waar die verontreinigd is weder te zuiveren. 't Komt er maar op aan, dat de geloovigen in diep ontzag voor 's Heeren woord buigen en gelooven in de leiding des Geestes.

Nooit kunt g' iets beminnen, Vader!
Hoe volkomen 't ons ook schijn',
Wat Uw heiligheid niet nader',
U niet poog gelijk te zijn.

S. H.

VAN HET ARBEIDSVELD. *)

In November van 1872 had ik op uitnoodiging den dankstond voor den oogst te B. geleid. Den volgenden dag vertrok ik naar K., ten einde daar des avonds, mede op verzoek van eenige vrienden, te prediken. Des namiddags bezocht ik aldaar een smid, die mij genoodigd had bij hem te komen thee drinken. De weg naar de woonkamer liep door de smederij, waar wij elkander groetten en een handdruk wisselden.

Aan de werkbank stond het knechtje van den smid, een jongeling van ongeveer 17 jaren. Ik groette ook hem en bood hem de hand. Hij legde het gereedschap, dat hij in de hand had, neêr, zag beurtelings naar mij en naar zijn hand, en zeide ietwat verlegen: „Mijnheer, mijn hand is zoo zwart." Ik zag hem aan en antwoordde: „Weet gij wel, dat uwe ziel veel zwarter is dan uwe hand, en zoo die ziel niet gewasschen wordt in het bloed van Christus, gij voor eeuwig verloren gaat?" Ik wachtte het antwoord niet af, maar ging met den smid naar binnen, dronk er thee, predikte dien avond over de vraag des Engels aan Hagar: „van waar komt gij? en waar gaat gij heen?" en vertrok den volgenden morgen.

Ruim een jaar na deze ontmoeting ontving ik een brief, waarvan de aanhef ongeveer aldus luidde:

„Mijnheer! U zal wel vreemd opzien een brief van mij te ontvangen. Weet u wie ik ben? Ik ben diezelfde smidsjongen, tot wien u, nu een jaar geleden, in de smederij van baas S. te K. zeide: dat mijn ziel veel zwarter was dan mijne hand. Dat verstond ik toen niet; toch kon ik het maar niet vergeten, doch nu kan ik u door Gods genade schrijven, dat ik het heb leeren verstaan, maar nu ook mag weten dat mijne ziel gereinigd is door het bloed van Christus."

Op deze wijze waren de bladzijden gevuld. Op dezen eerste brief volgde een tweede van gelijken aard; sedert hoorde ik van den smidsjongen niets meer.

„Zaait aan alle wateren," vermaant ons Gods woord. O, dat wij toch elke gelegenheid te baat nemen om een woord, zij het ook een enkel woord, voor den Heer te spreken.

*) Tot leering en bemoediging en bovenal tot eer van 's Heeren naam, noodigen wij de broeders die tot 's Heeren wijngaard zijn ingegaan en daar arbeiden, ons korte interessante mededeelingen van hun ervaren te doen. RED.

Kom, spreek een woord voor Jezus,
Gebruik den kostb'ren tijd;
Wat heden wordt verwaarloosd,
Brengt morgen zelfverwijt.

Kom, spreek een woord voor Jezus,
En voelt g' u zonder kracht,
Weet dat in uwe zwakheid
Zijn sterkte wordt volbracht.

SANKEY 107.

S. H.

DE UNIE-CENT.

Korlen zand doen ons bemerken,
Dat door hen op Gods gebied,
Meer geschiedt,
Dan bij ons met zware zerken,
Of de grootste waterwerken —
't Zandt geeft aan de zee haar perken.

't Is met 1 Aug. a. s. een jaar geleden, dat de naam „Unie-cent" voor 't eerst in ons blad genoemd werd, in een woord, dat ik tot toelichting en opwekking, tot onze jongelui richtte; nu reeds is mij het voorrecht bereid, dat ik mag komen met een woord van dank.

't Is gebleken, dat er in onze Gemeenten nog jongelingen en jongedochters, zelfs kinderen gevonden worden, die zich voor het werk des Heeren eenige moeite willen getroosten, en onze broeders en zusters, èn om het doel, èn tot aanmoediging van de jongelui, gaarne een „Unie-cent" hebben willen offeren.

't Kwam ons ter oore, dat sommige jeugdige collectanten dermate in ijver ontbrand waren, dat zij, schier alle bussen en collecten onderste boven liepen en in elk vischwatertje hun fuiken uitzetten, waar ook maar een katvischje te vangen was, zoo dat ons zelfs uit eene gemeente een schrijven werd toegezonden met verzoek onze opwekkingswoorden te eindigen, opdat de ontbranden weder eenigszins tot kalmte konden komen. In een der Gemeenten o. a. was een jongeling die 70 contribuanten won, en voor zijne rekening had, zoodat hij om dit alles na te komen, ternauwernood tijd had om te eten. Zie, zulke openbaringen van jeugdig vuur en ijver doen het hart goed; terecht zegt de schrift: „der jongelingen sieraad is hunne kracht." Een jongeling moet geen slaapmuts zijn, in welk opzicht ook, en niemand moet dit zijn, wijl de dag de werktijd is, en de schrift ons allen toeroept: „Zijt niet traag in het benaarstigen, zijt vurig van geest, dient den Heer"

Dat onze roepstem bij velen weerklank mocht vinden, stemt ons tot blijdschap en dank aan den Heer. Wie de zaak zich aantrokken, hebben flink gewerkt en daardoor werd zulk een verrassende uitkomst verkregen.

Niet dat wij nu nog kunnen zeggen, dat het doel van den „Unie-cent" bereikt is en hij is wat hij wezen kan, dat zij verre, maar als proefjaar, als begin, is de uitkomst schitterend en overtrof aller verwachting.

Ik laat hier volgen, wat de Unie-cent in de verschillende gemeenten, voor zoover wij opgave ontvingen, heeft samengebracht:

In de Gemeente te	Groningen	*f* 47,43
„ „ „	„ Stadskanaal	„ 20,—
„ „ „	„ Foxhol	„ 18,—
„ „ „	„ Deventer	„ 13,40
„ „ „	„ Haulerwijk	„ 6,—
„ „ „	„ Sneek	„ 10,62
„ „ „	„ Heeg	„ 7,25
Door broeders in	Leeuwarden	„ 6,95

Dat maakt reeds te zamen de belangrijke som van *f* 129,78 — wie had zulks durven hopen! Nu ontbreken nog de opgaven van de gemeenten te Zutphen, te 't Zandt en te Haarlem, zoodat wij het bedrag gerust op plm. *f* 160.— mogen schatten. Toen zulks op de onlangs gehouden Algemeene Vergadering bekend werd, was de vreugde algemeen.

Zooals bekend is, stelt de „Unie-cent" zich ten doel een reizend prediker of colporteur-Evangelist door ons Vaderland te zenden, ten einde aan alle wateren te zaaien. Dat het bijeengebrachte de kosten van zulk een arbeid nog op verre na niet kan dekken, verstaat ieder, doch dit schoone begin is profetie, dat dit doel eenmaal bereikt zal worden.

Wat van zelf sprak was, dat op de Algem. Vergadering de vraag aan de orde kwam, op welk eene wijze de bijeengebrachte gelden te gebruiken. Gebruiken, want aan kapitaliseeren dacht geen der broeders, — ook moest het gebruikt worden, 't naast aan het doel waarvoor het bijeengebracht was; en nu kwam men na wederkeerig overleg tot het besluit, om voor de 3 à 4 wintermaanden zulk een reizenden broeder voor de noordelijke provinciën te hebben, en de uitgaven, daaraan verbonden, uit genoemd bedrag te bestrijden.

Er werd gewezen op de Oostfriesche broeders, die ook in de wintermaanden reizende predikers uitzenden; mannen, die daarvoor van den Heer gaven ontvingen, welke gaven door de gemeente, in welks midden zij zijn, worden erkend. Broeders, die in de zomermaanden door handenarbeid hun brood verdienen, en in de wintermaanden, gesteund door de gemeenten, zich aan de inwendige zending wijden. Er kwam een voorstel ter tafel, dat elke gemeente zou toezien of er in haar midden ook zoodanig een broeder gevonden werd, die zich daarvoor beschikbaar stelde, en dat daarvan dan kennis gegeven werd aan den secretaris, opdat op de a s. commissievergadering in October eene keuze zou kunnen geschieden. Al de leden der Algem. Vergadering vereenigden zich hiermede.

Wij zijn vol hope, dat, waar de Heer onze geringe pogingen zoo genadig heeft willen zegenen, Hij ons ook de geschikte man zal aanwijzen. Hoe zalig is het toch iets te mogen arbeiden voor den Heere!

Wij kunnen deze mededeeling niet eindigen zonder onzen welmeenende dank te betuigen aan onze jongelingen en jongedochters, die zoo onvermoeid zich aan dezen arbeid hebben willen wijden, alsmede aan allen die hen en ons hebben willen verblijden en de zaak des Heeren hebben willen dienen door een cent voor de Unie te offeren. Vergeten wij niet dat alleen de volharding elken arbeid moet kronen en dat de lof van onzen Heiland begeerlijk is, als Hij zegt: „Gij hebt om mijns naams wil gearbeid en zijt niet moede geworden."

Tevens aarzelen wij niet de veronderstelling uit te spreken, dat zoo elke gemeente meêgedaan had, en alle aanwezige krachten zich dienstbaar gesteld hadden de uitkomst minstens tweemaal grooter geweest zou zijn. Die veronderstelling doet ons smartelijk aan, doch wij hopen dat die smart er een volgend jaar niet meer zal zijn. Eendracht maakt macht! Wie zich tot hiertoe onttrok sla thans de hand aan den ploeg; reeds kwam zulks ter onzer kennis.

Voor mededeelingen, de werkzaamheden van den „Unie-cent" betreffende, houdt zich steeds aanbevolen, met groete en heilbede,

Uw broeder in den Heer

Sneek, Juli '86. J. HORN.

STATISTIEK
DER
Gemeenten van Gedoopte Christenen,
(ook wel Baptisten genoemd)
IN DE
VERSCHILLENDE WERELDDEELEN,
van het jaar 1885.

	Gemeenten.	Geordende Predikers en Zendelingen.	Gedoopt gedurende 1885.	Getal leden.
Europa.	3,322	6,169	6,911	372,112
Azië.	764	500	3,745	68,422
Afrika.	94	61	70	7,297
Australië.	138	91		11,589
N.-Amerika.	29,886	16,780	157,941	2,685594
Z.-Amerika.	5	3	37	113
Totaal	34,209	23,604	168,704	3,145127

Bij deze statistiek moet opgemerkt worden, dat de getallen nog slechts bij benadering kunnen gegeven worden, wijl er immer hier en daar gemeenten of broederschappen zijn, die hare statistieken òf zeer onvolledig, òf in 't geheel niet, òf ook te laat inzenden.

Deze statistiek is genomen uit het „American Baptist Year-Book" voor 1886.

N. v. B.

Het Bestuur DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND bestaat thans uit de BB:

J. de Hart, evangeliedienaar te Hengeloo (O), president.

G. de Vries te Haulerwijk, vice-president.

B. Roeles, evangeliedienaar te Deventer, secretaris.

J. Horn, evangeliedienaar te Sneek, thesaurier.

N. van Beek, evangeliedienaar te Groningen.

GEDACHTEN.

In dagen van zwaar en bitter lijden gelijkt de geloovige wel eens op een *worm* wemelende in het stof. Behaalt hij de overwinning op zijn natuur door de ontboezeming: „Uw wil geschiede," dan komt hij in volle heerlijkheid weer uit de lijdensschool.

De geschiedenis leert, dat de afwijker van de ware leer der H. Schrift, steeds het woord *vrijheid* in zijn vaandel draagt, maar om *zelf* daarvan het genot te hebben.

Die de *ware leer* prijs geeft, zal dobberen op de wereldzee, zonder *kompas* en *kaart*.

GEMEENTENIEUWS.

HENGELOO. „Gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils. Psalmzingt den Heere, want Hij heeft heerlijke dingen gedaan." Jes. 12 : 3, 5a.

Zoo mogen ook wij juichen, daar ons de Heere in den laatsten tijd gedurig verblijdde met Zijne zegeningen.

Onze beminde Voorganger, de heer J. de Hart, vierde 25 Juni j.l. zijn 39sten verjaardag.

Door zijn Eerw. daartoe uitgenoodigd, kwam de gemeente, en eenige belangstellende vrienden, Zondagmiddag 27 Juni feestelijk bijeen. Het lokaal was vol. Blijdschap en dankbaarheid was op veler aangezichten te lezen; men was dan ook saamgekomen om den Heere te danken voor den grooten zegen in Zijnen dienstknecht aan deze plaats geschonken.

Bijna 17 jaren mocht hij hier onder moeite en strijd, smaad en miskenning in zwakheid des lichaams met veel zegen in het Evangelie arbeiden.

Vele zielen zijn hier en in de omliggende plaatsen door zijn dienst tot den Heer Jezus gebracht, waarvan er reeds een aantal juichen voor Gods troon.

Kennelijk was de Heere met Zijnen Geest in ons midden; Hij schonk ons een oase in de woestijn. Vele hartelijke heilwenschen en zegenbeden werden den jubilaris in proza en poëzie toegebracht.

Onder het gebruik van eenige ververschingen en versnaperingen, waarop zijn Eerw. grooten en kleinen onthaalde, werd bij afwisseling gezongen en menig hartelijk en opwekkend woord gesproken.

Br. J. Haverkate vervaardigde voor deze gelegenheid het volgende gedicht, dat hij voordroeg.

Al wappert geen vlag, al ontplooit men geen vanen
Op uwen verjaardag, heel 't Vaderland door;
Al telt gij geen leger en geen onderdanen;
Al woont g' in geen huis van kristal of ivoor;
Al praalt op uw hoofd niet een goudene krone,
Al zwaait gij geen scepter van goud met uw hand;
Al noemt ook geen keizer of vorst u zijn zone,
Toch wacht u een kroon in het betere land.
Gij zijt uit een hoogeren adel gesproten,
Geteeld uit het dierbaarst en edelste bloed;
Gij zijt met de heilige zalf overgoten,
Waardoor gij vervuld werdt met hemelschen moed,
Om krijgsman te zijn, om de kruisvaan t' ontplooien,
Geharnast, gewapend, gekleed door Gods hand;
Om harten te winnen, om bloemen te strooien
Opdat uwe Koning kan rijden door 't land.
Gij hebt met Zijn zwaard menig vijand verslagen,

En hen aan Immanuels voeten gebracht;
Gods Engelen juichten, 't was 's Heilands behagen,
Zij bogen zich neder, Hij toonde Zijn macht;
Hij schonk uit erbarmen genade en vrede,
Hij slaakte hun boeien, Hij heeft hen bevrijd.
Hij gaf u Zijn zegen, Hij hoorde uwe bede,
Hij droogde uw tranen; wat waart gij verblijd;
En nu komt uw vijand u daaglijks vervolgen,
Hij mikt met zijn pijlen; maar toon hem uw zwaard;
Hij loert als een tijger, in woede verbolgen,
Maar toch is hij voor uwe waapnen vervaard.
Hij kent wel uw Koning, die ze u heeft omhangen;
Die hem overwon, zelfs zijn kop heeft verplet;
Die nam ook zijn eeuwigen kerker gevangen,
Nadat Hij den voet op zijn nek had gezet.
Ga voort, lieve broeder! bij 't razen en tieren;
Ga voort, in de kracht van dien Held, uwen Heer.
Hij zal u gewis eens de zege doen vieren;
O, vrees dan geen helvorst of vijanden meer.
Uw Herder is trouw, Hij zal voor u zorgen,
Zijn juk is zoo zacht, Zijn last is niet zwaar.
Hij zorgt in 't verleden, Hij doet het ook morgen.
Toon Satan uw lastbrief, en vrees geen geraas.
Ofschoon ook 't gebergt in de zee zou verzinken,
En d' aard' werd verzet, zoo blijft Jezus toch Heer;
Geeft Hij soms een bitteren beker te drinken,
Er volgt op een Mara een Elim straks weer.
Hij biedt aan vermoeiden een liefelijke lommer,
Een schoone Oase vaak in de woestijn,
Een schaduwrijk plekje, daar vlucht onze kommer;
Daar vindt onze ziele in Hem medicijn.
Zie rugwaarts, blik om u, zie opwaarts naar boven,
„Gij waart mij ten zegen!" zoo roept men u toe,
Gij hebt dus wel stof om uw Heiland te loven,
Want zegenend weldoen, dat werd Hij nooit moe.
Hij zegene u verder met gade en kindren;
Hij zegene verder uw heerlijk werk.
Hij schelde den Satan, dat niets u mag hindren;
Hij schenke u wijsheid, Hij make u sterk.
Mocht liefde en éénheid, hier heerschen en wonen
Dat wil onze Heiland, is 't werk van Zijn Geest;
Zijn werk wil Hij ook met Zijn zegen bekronen,
Hij maakt het steeds wel, als Zijn volk Hem maar vreest.
Hij spaar' u nog lang, tot nog grooteren zegen,
Hij gev' u een schitterende parelenkroon;
Hij ga met u mede op al uwe wegen,
Hij, die u aanschouwt van Zijn middelaarstroon.
Het oog op die kroon, die u wacht na het strijden;
Het oog op dat reine, dat sneeuwwitte kleed
Weldra komt de Heer, dan verdwijnt alle lijden,
Zijn hemeltrawanten staan nu al gereed,
Met hunne bazuinen, met harpen en palmen,
Zij wachten nog slechts op een wenk van hun Heer;
Weldra zal het over de graven weergalmen;
„Staat op uit de dooden: ziet, hier is uw Heer!"
Dan zal Zijne bruid weer verheerlijkt ontwaken;
O, heerlijke dag! o, onsterflijkheidsuur!
Wij zien met verlangen die stonde genaken,
Dat lichaam, die vreugde die is eeuwig van duur.
Dan zult gij uw Jezus recht hartelijk danken,
Voor wat gij op aarde voor Hem hebt geleën;
Ja daar zal uw harte met hemelsche klanken
Hem loven ook zelfs nog voor smart en geween;
Wat zalige vreugde, wanneer gij uw vrinden,
Bij Jezus, uw Heer, in hun glorie zult zien,
Wanneer gij uw dierbaren weder zult vinden,
Waar zond' en haar vrucht ook voor eeuwig zal vlien.
Nog eens dan, mijn broeder: ga voort maar met werken,
Het oog des geloofs steeds naar boven gericht,
Uw hemelsche Zender zal u wel versterken,
De hand aan den ploeg, en den hemel in 't zicht.

Uw liefh. broeder,
J. HAVERKATE.

Aan het einde der vergadering dankte zijn Eerw. en zijne echtgenoote de gemeente voor een blijk van liefde en waardeering, bestaande in een' netten en doelmatigen schrijflessenaar, hem op zijnen verjaardag geschonken.

Uit veler harten rees bij vernieuwing de bede: „spaar, sterk en zegen o Heere Uwen dienstknecht, onzen geliefden voorganger, nog vele jaren met zijne gade en kinderen, en stel hem tot een' uitgebreiden zegen voor Uw Koninkrijk."

Dien zegen mochten wij in den laatsten tijd nog weer herhaaldelijk ondervinden. Den eersten Juni werd hier wederom eene zuster door den doop der gemeente binnengeleid. Op de belijdenisvergadering werd opgegeven te zingen „Gedenk aan onze nieuwe leden", Gez. 99: 5. Daarbij werd de opmerking gemaakt „*leden* is *meervoudig*, mochten wij het spoedig als zoodanig kunnen zingen."

Wij smeekten den Heere om personen, van wien wij gelooven konden, dat zij zich aan Hem hadden gegeven; dat zij zich nu ook, in den door Hem verordenden weg, aan de gemeente mochten geven, en de Heere hoorde onze bede.

Zondag 27 Juni lieten zich weder een broeder en zuster, om welke wij veel gebeden hadden, door den doop begraven, betuigende daarmede, dat zij der zonde gestorven waren, en in den gestorven en opgestanen Heere het leven gevonden hadden.

Er was blijdschap en dankbaarheid onder de broeders en zusters. Ook Zondag 4 Juli aan de tafel des Heeren, waar *zij* voor het eerst met ons den dood des Heeren gedachten, was de Heer zegenend in ons midden, en wij baden om meer zielen.

Wij bevelen den heerlijken, maar tevens moeielijken arbeid des Evangelies alhier in de voorbede van al de broeders en zusters aan, en blijven biddend hopen en verwachten: „Daar zal meer op volgen."

SNEEK. Rijk gezegend was de eerste Zondag der maand. De Heer deed weder eene aan de Gemeente toe, en wel eene vrouw, in wie het openbaar is wat Gods genade vermag. Met 50 broeders en zusters, waaronder ook drie uit Oost-Friesland, vereenigden wij ons aan 's Heeren disch. De Heer gaf zielsverkwikking en zaligheid te smaken. Hem alleen zij eer!

VARIA.

's WERELDS BELOOP.

De wereld is een reeks van trappen,
Waar menschen op- en nederstappen;
Vaak daalt de hoogste naar beneên,
En stijgt de laagste opwaarts heen.
Wie heden is een ridder,
Wordt morgen licht een bidder;
Een man van hooge waarde
Raakt morgen onder d' aarde.
Wie heden is een koopman,
Is morgen reeds een loopman.
Een graaf
Wordt slaaf.
Wie thans genoemd wordt „groot mijnheer,"
Is morgen moog'lijk zonder eer.
Gelukkig wie in elken stand
Zich veilig weet in Godes hand.

BOEKAANKONDIGING.

Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang.

DE KINDERDOOP: IS DIE UIT GOD? OF UIT DE MENSCHEN? BEANTWOORD UIT DE H. SCHRIFT EN DE KERKELIJKE GESCHIEDENIS, DOOR J. SCHOEMAKER, TE MUSCATINE (IOWA) AMERIKA.

Niet weinig werden wij verrast door de toezending van en kennismaking met bovenstaand werkje.

Wij begroeten het met blijdschap en danken den ons onbekenden broeder Schoemaker zeer, dat hij, na reeds 40 jaar in Amerika vertoefd te hebben (gelijk ons uit eene noot in het boekje bleek), in aangenaam lezend Hollandsch, zulk een eenvoudig duidelijk betoog voor de schriftuurlijkheid van den doop der geloovigen heeft willen leveren.

De Baptisten in Nederland hebben kleine kracht, zulks blijkt ook uit de weinige lectuur, die zij bezitten, waarin hunne beginselen beleden worden. De heer Schoemaker deed ons dus een waren dienst met het schrijven van zijn brochure, hij heeft daardoor de gedoopte christenen aan zich verplicht.

Toonen wij dan ook zijn arbeid te waardeeren, door een of meer exemplaren er van aan te schaffen. 't Is netjes en compres gedrukt, en bevat 72 bladzijden, en is dus voor den prijs van 50 cent franco aan huis niet te duur.

Zegene de Heere deze vernieuwde poging, en stelle Hij haar dienstbaar, dat nog vele kinderen Gods menschenvonden prijsgeven, en in den weg van Gods getuigenis wandelen.

REDACTIE.

ERRATA.

In ons vorig no., bladz. I, tweede kolom staat: Joh. IV: 12, moet zijn: Joh. IV: 1 en 2.

Bladz. II, eerste kolom, 2e regel van boven: of zij den . . . ., moet zijn: of zij bij den . . . .

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

In dank ontvangen: Van N. N. te Nieuwepekela *f* 10.—, van Zr. S. te Veendam *f* 1.—, van de Gem. v. Ged. Chr. te Sneek *f* 6.—.

Met minzame aanbeveling
F. ROGAAR.

ABONNEMENTSGELDEN

van J. v. A. te Gorinchem *f* 0.65, van Mej. G. F. B. te den Haag *f* 1.30, C. A. te den Haag *f* 4.55, H. R. te Amsterdam *f* 12.50.

Deze opgaven dienen alleen voor hen, die ons het geld per post zonden.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

‚ Heden ontsliep, in het vertrouwen op Zijnen Heer, aan Wiens leiding hij zich op zijn sterfbed ten volle kon overgeven, mijn dierbare echtgenoot, en der kinderen liefhebbende Vader KOOP BRANDSEMA.

Hij bereikte den ouderdom van vijftig jaren, waarvan wij er een en twintig door den huwelijksband mochten vereenigd zijn.

GASS.NIJV.MOND 9 Juli 1886.

Wed. K. BRANDSEMA
en kinderen.

Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang.

DE KINDERDOOP:
is die uit God?
OF
uit de menschen?
Beantwoord uit de H. Schrift en de kerkelijke geschiedenis,
DOOR
J. SCHOEMAKER,
Box 340 Muscatine, Iowa.

Tegen toezending van 10 blauwe postzegels of een postwissel van 50 cent wordt dit werkje franco verzonden:
door de Redactie van „de Christen" te Sneek en
door de Administr. van „de Christen" te Groningen.

Ondergeteekende zich hier uit Friesland gevestigd hebbende als

Schoen- en Laarzenmaker,

beveelt zich als zoodanig beleefd in ieders gunst aan.

GRONINGEN, H. SIJSLING.
Polderstraat 365.

EEN BAZAR.

De Gemeente van Gedoopte Christenen te Groningen heeft zich voorgenomen pogingen aan te wenden tot het oprichten van een **BAZAR**, dat wil zeggen, **allerlei Goederen en Voorwerpen van waarde** bij elkander te brengen, ten einde die, op later te bepalen tijd, te verkoopen en de opbrengst daarvan te besteden tot aflossing van schulden op haar **Kerkgebouw.** Zij rekent op **veler** medewerking. Ambachtslieden kunnen misschien nog wel eenigen vrijen tijd vinden om iets te vervaardigen, dat eene goede plaats in onze Bazar kan innemen. Vrouwen- en Jongedochtersvereenigingen kunnen daarbij ook krachtig medewerken, wanneer zij Kleedingstukken etc. vervaardigen en die opzenden aan de commissie, voor die zaak benoemd. Ook geldelijke bijdragen tot dat doel bestemd zullen in dank ontvangen worden door genoemde commissie:

D. KLOOSTER, buiten de v.m. Boteringepoort.
J. VAN DUINEN, Oosterbinnensingel.
J. VOORHANS Jr., Oosterbadstraat.

N.B. Reeds werd voor bovengenoemd doel *f* 2.50 ontvangen van W. K. te F.

No. 87 1 Augustus 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Onze redelijke godsdienst.

Meermalen vindt men bij christenen een krampachtig pogen om de waarheid Gods in overeenstemming te brengen met wat men noemt de „rede.”

Dit pogen treft men het meest aan bij christenen, die maar nauwelijks den smaad der wereld kunnen verdragen van tot het „niet denkend deel” der natie, tot het domme volk” te behooren.

In de meeste gevallen is hier ingenomenheid met zichzelve, eigen liefde en hoogmoed in het spel.

In het spelen van dit spel leed reeds menigeen schipbreuk aan het geloof.

Ik herinner mij een Doctor in de Theologie *) die dagen aan een op zijn studeerkamer gezeten en zijn hersens schier stomp gedacht had, om eene verhandeling te schrijven, waarvan de titel zou zijn: „overeenstemming van den godsdienst met de rede.” Half suf als hij was, trok hij zijne kamerjapon uit, kleedde zich, en ging eene wandeling maken aan het strand. De frissche zeelucht, die hem in het aangezicht woei, bracht hem weer een weinig tot zichzelf; de Heere God echter wilde hem, behalve door Zijne frissche zeelucht, ook nog door een kind, geheel ontnuchteren. Aan 't strand namelijk vond hij een spelend knaapje; met een schelp had de kleine man een kuiltje in het zand gegraven en schepte daar nu met diezelfde schelp water in, uit de zee. Wat ga je doen ventje, vroeg de Professor. Deze, opziende zeide: ik zal de zee leegscheppen, mijnheer. De professor vervolgde zijn weg en zeide bij zich zelven: onnoozele knaap! wat meent hij wel, de zee leeg te kunnen scheppen met *zijne* schelp in *zijn* kuiltje. Toen kwam de geleerde tot bezinning, want het was als vernam hij een stem in zijn binnenste, niet ongelijk aan die van den profeet Nathan „die man zijt gij.”

Nu de vancantietijd voor de geleerde heeren aanbreekt en zij wellicht eene of andere badplaats bezoeken, wenschten wij hun van harte eene ontmoeting en ervaring als door dien professor toe.

Hoe schoon zeide Da Costa: de waarheid Gods is als een Oceaan onpeilbaar diep, zoodat de Leviatan er zich in baadt, en toch zoo ondiep, dat een klein kind er zijne voetjes in spoelt.

God is groot en wij begrijpen Hem niet. Alles wat wij met onze hand of met ons verstand zullen omvatten, moet kleiner zijn dan onze hand of ons verstand, en een God, die kleiner is dan wij, zouden wij niet willen aanbidden.

Op dien zal ik zien, zegt God, die voor Mijn woord beeft, en de apostel zegt: wij werpen ter neder de overleggingen en alle hoogte', die zich verheft tegen de kennis van God, en leiden alle gedachten gevangen tot de gehoorzaamheid van Christus (2 Cor. 10 : 5).

Wij laten het aan de wereld te pochen over het gezond verstand, en aanvaarden het vernederend getuigenis wat de Schrift geeft van den gevallen mensch, als zij hem beschrijft als: „verduisterd in het verstand.”

Maar hebben wij dan niet een redelijken godsdienst en leert de apostel zulks niet uitdrukkelijk in Rom. 12: 1, als hij zegt: Ik bid u dan broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot eene levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande, w e l k e i s u w e r e d e l i j k e g o d s d i e n s t?

Ongetwijfeld kan de dienst van God in de hoogste mate als redelijk geacht worden, maar daarmede is niet gezegd, dat zij zich aansluit en overeenstemt met onze zwakke en duistere rede — met de hoogste rede, namelijk die van God, is zij in volmaakte overeenstemming, maar als zoodanig zal zij meermalen in strijd blijken te zijn met onze verduisterde en kortzichtige rede. Die strijd zal wel verminderen naarmate wij door een leven in de gemeenschap met God die verlichte oogen des verstands bekomen, die Paulus voor de Efeziërs afbad; naarmate wij vervuld worden met „den Geest der wijsheid en der openbaring in Zijne kennis”, en opwassen in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus. Maar zulks zal ten gevolge hebben, dat ons eigen weten en kennen hoe lang zoo meer op den achtergrond gedrongen zal worden, en wij ons afkeeren van alle ijdele philosophie en valschelijk dusgenoemde wetenschap.

De kindergestalte, die der heilige onnoozelheid, zal ons het meest vatbaar doen zijn voor „de wijsheid, die van boven is”, want het licht der openbaring blijft voor de wijzen en verstandigen verborgen en wordt den kinderen geschonken. Voor hen heeft het „Hoort aandachtiglijk naar Mij” en het „Leert van Mij” de hoogste beteekenis.

En wat de leer betreft, die in Rom. 12: 1 vervat is, daarin ligt volstrekt geen grond voor de roepers van: „wij hebben toch een redelijke godsdienst!” De apostel gebruikt het woord redelijk hier in een gansch anderen zin en wel in den zin van *betamelijk*, gelijk het ook voorkomt in 1 Petr. 2: 2: „Zijt zeer begeerig naar de *redelijke* en onvervalschte melk”, dat niet anders zeggen wil dan: de melk die den kinderen redelijk is, die hen past, die hen betamelijk is. Zoo ook in Rom. 12: stelt uwe lichamen tot een offerande Gode, want zulks is u, met het oog op de ervaren ontfermingen Gods, redelijk en betamelijk, d. w. z. gepast.

Schenke de Heer ons dien kinderzin, die ons immer doet zeggen: spreek Heer, want uw knecht hoort, en zien wij rijkhalzend uit naar dien tijd, wanneer hetgeen ten deele is te niet gedaan zal zijn, en wij kennen zullen gelijk ook wij gekend zijn. Tot zoolang blijft het: „Wij kennen ten deele.”

Wat zou ons nauw beperkt verstand,
Ons kortziend oog, dat schaars 't verband
Der dingen doorziet, ooit ontdekken,
Zoo uw onfaalbaar onderricht
Ons niet, waar onze rede zwicht,
Ter heldere fakkel mocht verstrekken?
Gez. 88: 2.

Sneek. HORN.

*) Iemand van het domme volk vroeg eens bij het hooren van dezen titel of de Theologie dan ziek was.

Wat zeggen de Dominees daar wel van?

Dikwijls worden ons deze en soortgelijke vragen gedaan, wanneer we met de menschen spreken over het heil hunner ziel of over de waarheid van Gods woord, maar bijzonder komt deze vraag als het gesprek loopt over den DOOP. Die eenigszins ons beginsel heeft leeren kennen, weet dat wij voor al op dit laatste punt regel recht in strijd zijn met de tot nog toe bestaande kerkleer, en daar wij ons alleenlijk beroepen op Gods woord als de eenige en hoogstgeldende AUTORITEIT voor het geestelijk leven en op den weg naar den hemel, ondervinden wij gedurig, dat anders waarheidlievende zielen zich op de predikanten beroepen door te zeggen:

„Ik kan maar niet gelooven dat de orthodoxe dominees, die er voor geleerd en gestudeerd hebben, die voor de waarheid strijden en zoo ernstig preêken, wanneer zij de waarheid en de beteekenis van den doop der geloovigen zagen — zooals gij die verklaart en bedient — langer met de kinderbesprenging zouden voortgaan; maar wel eerlijk genoeg zullen zijn, om de Gemeente in dezen voor te lichten en zelf op dien weg voor te gaan.” Hieruit spreekt, dunkt ons, groot vertrouwen in de godsdienstleeraars, en dit maakt, naar onze meening, de verantwoordelijkheid der predikanten des te grooter, naar mate de waarheid zoekende leden hunner Gemeenten zich op hunne onderwijzingen verlaten.

Men spreekt er niets minder mede uit dan dit: De Domené is een van God geroepen persoon, is van de waarheid overtuigd, is doordrongen

van den ernst zijner roeping, wordt gedreven door de vreeze des Heeren; hij beeft voor de heiligheid van Gods woord, is bezield met waarachtig heil zijner hem toevertrouwde kudde, zoekt voor haar de grazige weiden, de stille frissche wateren op het veld van Gods getuigenis; biedt den bijeen verzamelden des Zondags of ook wel in de week, zijnen naar waarheid zoekende, naar gerechtigheid dorstende en naar heiligheid hongerende hoorders goede spijs aan, die gretig ontvangen en waarmede zielen gevoed worden, die aannemende als Gods woord, waarop ze gerust de eeuwige toekomst te gemoet gaan, want ze is hun aangeboden onder de aanroeping en in den naam des Vaders, des Zoons en des H. Geestes.

Maar toch hoe dikwijls vinden zulke waarlijk ernstige zielen zich bedrogen en zien dat het leven vaak geheel met de leer in strijd is. Dit kan ook thans duidelijk worden uit het onderstaande, dat door een bevriende hand ons is toegezonden en eene bladzijde is uit eene leerrede van een zeer gezocht, naar ik meen nu nog levend, rechtzinnig predikant.

ZEw. behandelde daarin Rom. 6 : 5 en zeide „o. a: „Om zijne, des Apostels, woorden wel „te verstaan is het noodig te letten op de ver„gelijking die voorafgaat. In het begin van „ons hoofdstuk spreekt hij van den doop, die „(gelijk bekend is) in de eerste tijden der chris„telijke kerk, aan volwassenen bediend werd en „niet door besprenging maar door indompeling „plaats had. Tot deze heilige plechtigheid „werd alleen toegelaten, wie berouw toonde over „zijne zonden, bereid was Christus tot Heer aan „te nemen en als koning te dienen. Zoo kon „de doopeling met eenig recht worden geacht, „wanneer hij in het waterbad afdaalde, het „oude leven af te leggen en, als hij uit het „water opklom, tot een nieuw leven op te staan. „Immers, zoo plechtig mogelijk verbond hij „zich, Gode en den Heiland, de krachten van „lichaam en ziel toe te wijden, en zich door „den H. Geest te laten besturen. Het behoeft „echter wel geen bewijs, het waterbad bracht „de bedoelde reiniging van het hart niet tot „stand, het kon deze alleen afbeelden. Bij den „doop kwam het vooral aan op het geloof waar„door het hart met Christus wordt vereenigd, „waardoor men deel verkrijgt aan al het goede, „door zijn leven en sterven bereid, op dat geloof „kwam het aan, waardoor men in zulk eene ge„meenschap met Hem trad, dat men kon wor„den aangemerkt met Hem te zijn geleden, „gestreden en overwonnen. Daarom kon dan „ook van den oprechten belijder van Christus „worden getuigd, hij is door den doop met „Christus in zijnen dood begraven. Maar nu „lag ook de gevolgtrekking voor de hand: hij „is ook met Hem opgestaan om in nieuwigheid „des levens te wandelen." ....

Dit is als uit ons hart gesproken, immers, geen Baptist, die het anders zou zeggen. Het is tevens een bewijs, dat deze dominee (en ongetwijfeld vele zijner collega's met hem) een juist inzicht heeft van de waarheid en de beteekenis des doops, en toch gaat deze heer maar steeds voort zuigelingen te besprengen, en dat bij de aanroeping en in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, met een beroep op de H. Schrift. natuurlijk niet, maar omdat het is een kerkelijke instelling, naar menschelijke willekeur. Laten wij ZEw. zelf laten spreken in zijne toepassing:

„Wie moeten geacht worden eene plante met „Christus te zijn in de gelijkmaking zijner „opstanding? Wij deden het reeds uitkomen. „Echter kan het goed zijn, daarop nogmaals „met een enkel woord te wijzen. Paulus ver„zekert, dat men, om éene plant met Christus „te zijn in zijne opstanding, dit eerst moet „worden in de gelijkmaking zijns doods ..... „Maar gij weet het, de doop, vroeger een zegel „des geloofs, heeft, zoodra hij op kinderlijken „leeftijd wordt toegediend, alleen de beteekenis „van een inlijving in de zichtbare Christus-kerk „en is meer een teeken, dan een zegel. Hij is „*belofte*, *onderpand* der goddelijke genade."

Hier kan men weer voor de zooveelste maal zien, hoe de waarheid van Gods Woord kan verkracht worden en dat zelfs door diegenen, die als het eenige fondament der zaligheid prediken: „Jezus Christus en dien gekruisigd."

Verder zullen wij er niets aan toevoegen, het oordeel zelf overlaten aan de lezers, daar het verschil van *verklaring* en van de toepassing wel zoo groot is, dat ieder het gemakkelijk kan vatten. Wel zouden wij er lust toe gevoelen, doch wij mogen geen plaatsruimte meer vorderen; den lezers, die misschien wel eens bovenstaande vraag gedaan hebben, is bij dezen een letterlijk antwoord van den Dominee gegeven. Die soms den naam begeeren te weten van dien predikant, kunnen dien te weten komen bij ondergeteekende.

Deventer. B. ROELES.

EN WAT DAN.

„Het was een schoone Septemberdag," zoo verhaalt een reiziger. „Ik had pas plaats genomen in een omnibus, die mij door straten van Parijs zou voeren, toen ik eene dame met een heer, nog in den bloeitijd zijns levens, beide met bloemen beladen, op den omnibus zag toe snellen. Naardien ik de oude dame bij het inklimmen in ons voertuig behulpzaam was, volgde ik onwillekeurig genoemden heer in den omnibus, en had nauwelijks naast hem plaats genomen, toen hij met luiderstem riep: „En wat dan?" In de meening, dat ik wellicht onbewust zijne bloemen beschadigd had, verzocht ik verschooning, hij blikte mij echter grimmig aan en schreeuwde andermaal, terwijl hij op militaire wijze groette: „En wat dan?"

De oude dame vroeg mij hierop fluisterend verschooning voor het zonderling gedrag van haar zoon en verzocht mij, geene notitie van hetzelve te nemen. Hij bedoelde met zijn spreken mij niet, merkte zij nog op.

Gedurende onzen rit herhaalde die heer nog onderscheidene malen zijne vraag, salueerde daarbij telkens, evenals een gemeen soldaat dat voor een officier doet; bovendien kuste hij dikwijls zijne bloemen, waarbij zich in dat anders zoo oprechte, doch onrustige oog, van tijd tot tijd een traan vertoonde. Toen hij zich meermalen op de borst sloeg, ondekte ik, dat hij aan rheumatisme leed, vandaar die zonderlinge bewegingen met hoofd en armen, die ieders aandacht op hem vestigden. Terwijl wij zoo eenigen tijd naast elkander hadden gezeten, verhaalde zijne bedaagde moeder mij zijne droevige geschiedenis.

Eer de Fransch-Duitsche oorlog uitbrak, was haar zoon met eene zeer bevallige jonge dame verloofd geworden, die toen ter tijd vroolijk en levenslustig, een recht wereld-kind was. Léon de St. Arnaud, een jong officier in de keizerlijke armee, deelde met haar dezelfde gezindheid; hij leefde slechts ten genoege van zijne verloofde en voor het genot, dat hij met haar in den kring van zijne en hare vrienden vond.

Op zekeren dag veroorloofde zich eene dame tegenover deze hupsche jonge bruid de volgende opmerking: „Maar, mejuffrouw, gij zult niet altijd jong en schoon blijven; niet altijd zal de wereld aan uwe voeten liggen, deze dingen zullen zoowel bij u een einde nemen als bij anderen — en wat dan?"

De jonge Fransche was beleefd genoeg, om die vraag met gepasten ernst aan te nemen, en na kortelijk nadenken haar oprechte vriendin openhartig en vrij te antwoorden: „Wat dan mevrouw? Ik heb werkelijk nooit aan dat „wat dan" gedacht, ik wil echter van nu af aan beginnen daarover na te denken."

En zij hield woord, ja, al had zij het ook willen vergeten, zij had het niet kunnen. De woorden: „Deze dingen zullen zoowel voor u als voor anderen een einde nemen — en wat dan?" vervolgden haar spookachtig; slapend en wakend hoorde zij bestendig de vraag: wat dan?

Aan uitnoodigingen tot allerlei festiviteiten ontbrak het intusschen niet; zij kwamen even talrijk tot haar als vroeger en werden ook even voorkomend door de zoo beminnenswaardige bruid ontvangen; maar toch kon het den bal- en feestgenooten niet ontgaan, dat Blanche de Montrouge haar oude vroolijkheid verloren, dat dans en spel immer minder aantrekkelijkheid voor haar hadden. Zoo verliep eenigen tijd, tot zij eindelijk eene uitnoodiging tot eene bruiloft van eene vriendin afwees. Nog dien zelfden dag verscheen Léon, om zijne bruid zoo mogelijk tot deelneming aan dezelve te bewegen. Hij zeide: gij moet gaan, omdat hij immers ging, en wees er haar op wat de andere feestgasten wel zouden zeggen, wanneer hij zonder zijne bruid aankwam — doch zij bleef onbewegelijk.

Zoo goed hij kon onderdrukte hij zijn oprijzenden toorn en verlangde van haar, hem de reden van haar dwaas voornemen te zeggen, waarop zij hem dit antwoordde: „Léon, al deze dingen zullen een einde nemen — en wat dan? Wanneer met dit leven alles uit was, nu dan mocht zoo nu en dan een bal eenige verstrooiing en verlustiging verschaffen, doch ik ben overtuigd, dat er ook reeds hier beneden een hooger leven te bekomen is, dat naar de overzijde volgt. Ik kan niet meêgaan! Ik bid u, doe mij gezelschap, en ga ook gij niet heen, bedenk, Léon, dat wij levensgezellen zijn." Maar in plaats van te antwoorden, beet zich de jonge officier op de lippen, stampte met de voeten en ging heen.

De goede zaden, die bij mejuffrouw Blanche op een goeden bodem gevallen waren, brachten immer meerdere vrucht voort. Nog in den loop van datzelfde jaar brak zij volkomen met de wereld en hare lusten, en gaf zich geheel aan haren Heiland ten dienste. Er was vreugde in den hemel onder de Engelen Gods, dewijl weder eene ziel aan het verderf ontrukt en aan Jezus voeten gebracht was geworden.

De eene maand na de andere ging voorbij, gedurende welke onze jonge christin aan spot en vervolging was bloot gesteld, van de zijde dergenen, met wie zij vroeger vereenigd was en mededeed. Léon de St. Arnaud ging daarin aan al de anderen voor. Het zachtaardige meisje scheen geenerlei invloed op hem uit te oefenen, en meende zelfs, dat hij de trotsche eigenzinnigheid, die hij dacht dat zijn verloofde bezielde, door strengheid en hardheid jegens haar zou overwinnen. Hierin echter had hij zich deerlijk vergist, want reeds na korten tijd nam Blanche zich voor, haren Heer in 't verplegen der armen te dienen en liet zich derhalve tot diakones vormen.

Toen in het jaar 1870 de oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland uitbrak, toog ook Léon voor keizer en vaderland ten strijde. Blanche, die haren verloofde geenszins had vergeten, droeg hem in dezen noodlottigen tijd bijzonder op haar hart. Léon echter nu allen toorn en hardheid overwinnende, zocht zijne vroegere bruid weer op, en vroeg haar terstond te trouwen, geheel vergetende, of misschien opzettelijk overziende, welk een onderscheid tusschen zijne en hare gezindheid des harten gekomen was. Niet alleen was zij, met wie hij nu nog voor hij ten oorlog uittrok in het huwelijk wenschte te treden tot de Evangelische kerk overgegaan, terwijl hij tot de katholieke behoorde, maar haar Heer en Heiland had nu de eerste plaats in haar hart ingenomen en zij herinnerde zich het woord van den Profeet (Amos 3 : 3): „Zullen twee te zamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?" „Neen, Léon," zeide zij bewogen, doch vastberaden, „er kan niets van komen voordat ook gij den Heere Jezus tot uwen Heiland gekozen hebt. Houd mij niet voor hard en onverschillig, en neem dit kleine bewijs als een pand mijner oprechte liefde tot u en mijn God. Daarmede reikte zij hem een klein pakje over. Hij stak het haastig in zijnen zak en verliet ijlings, zonder eenig woord, met eene hoffelijke buiging, evenals een vreemde zich verwijdert, de kamer.

* * *

Vele, vele uren ver van de hoofdstad van Frankrijk ligt op een slagveld de sneeuw dik en onbetreden. Doode paarden, hier en daar half onder de sneeuw begraven, stukken van kanonnen en dergelijken herinneren maar al te zeer, dat hier menschen vijandig tegenover elkander gestaan en een strijd op leven en dood gevoerd hebben. Diepe stilte heerscht thans van

rondom — de stilte van eene ruïne des doods. Immer hooger bedekken de tallooze sneeuwvlokken de oppervlakte van deze afschuwelijke plaats, terwijl den soldaten, die hier hun bloed vergoten en den laatsten adem uitgeblazen hadden, als het ware een groot wit lijkgewaad bereid werd. Maar, wat is dat voor een geluid, dat daar plotseling zoo schel in die stilte des grafs vernomen wordt? Het klinkt als een zacht kermen, treurig als een grafgezang, gelijk klaagliederen op ieder eenzaam slagveld; waarlijk aangrijpend aan dit oord en in dezen tijd. Doch op eens laat zich het getrappel van een paard vernemen — een Duitsche ulaan, aan wiens scherpen blik en ooren niet licht iets ontkomt, wat in zijne nabijheid plaats vindt, rijdt door deze akelige vlakte. Hij houdt in, luistert en rijdt eindelijk op eene zwarte stip in de sneeuw aan, vanwaar ook het onheilspellende geluid gekomen was. En wat vindt die onverschrokken ruiter? Slechts een hond, die nevens zijn gesneuvelden meester de wacht houdt. De ulaan trekt het levenlooze lichaam uit de sneeuw, in de verte niet vermoedende, dat het een lijk van een Fransch krijgsman is, die bij zijn leven zijn vijand geweest was, steekt behoedzaam de hand onder de uniform des gevallenen, om ze onderzoekend aan het stilstaande hart deszelven te leggen — met bloed bedekt trekt hij zijne hand weer terug.

Ja, zeide hij tot zichzelven, „de dood heeft ook hier zijn buit behouden. Een mannelijk krijgsman! Toen hij nog andermaal de hand over den levenslooze glijden liet, ontdekte hij iets hards. Hij haalde het te voorschijn, en ziet het was een klein boekje, door een kogel doorboord, waarin op de eerste bladzijde te lezen stond: „Léon de St. Arnaud, van Blanche de Montrouge. — En wat dan?" De vroeger zoo vroolijke, slotige hoofdman, de alom gevierde, in gezelschappen gezochte, ook hij was het dus, die hier zoo koud en verbleekt in de sneeuw lag. De Duitsche ulaan was diep getroffen, luid herhaalde hij, wat hij daar, dik onderstreept, in dat kleine Fransche testament gevonden had: „En wat dan?"

Intusschen lekte de trouwe hond de wonde zijns meesters, tot dat de ulaan het lijk op zijn paard hief en met zijn geheimzinnigen buit voort galoppeerde. (Slot volgt.)

N. v. B.

(*Naar het Hoogduitsch.*)

EENE GEWICHTIGE KEUZE,

Gelijk uit het verslag der in Juni l.l. gehouden Unie-vergadering gebleken is, werd in die vergadering besloten om, door de opbrengst der „Unie-cent" daartoe financiëel in staat gesteld, gedurende de wintermaanden een uit een der Gemeenten gekozen broeder uit te zenden, ten einde door verschillende geoorloofde middelen de kennis van den Heere Jezus op onderscheidene plaatsen te helpen verbreiden. Het zal voor velen wel niet behoeven gezegd, dat dit een belangrijk voornemen is, en de uitvoering er van een gewichtig werk zal zijn. Dit maakt dan ook de keuze van eenen broeder tot dat werk hoogst gewichtig, en daaraan met een enkel woord te herinneren, meenden wij, dat wel zijn nut kon hebben.

Het is niet hetzelfde *hoe* en door *wie* dien arbeid zal aangevat worden. 't Is het werk des Heeren en gericht om zondaren van de dwaling huns wegs te bekeeren tot den levenden God door het geloof in den Christus Gods. Daarom moet er gepredikt worden, ongekunsteld, duidelijk, geloovig, waar en biddende, opdat het Woord als een levenszaad in de harten kan vallen en vrucht voortbrengen ten eeuwigen leven, voor hen, die het hooren.

Elke gelegenheid moet te baat genomen worden, om een woord tot menschen te spreken over het heil hunner zielen of om hen een traktaatje of geschriftje aan te bieden, waardoor hun hetzelfde onderwerp onder de aandacht gebracht wordt, terwijl daarbij de apostolische vermaning: „uwe bescheidenheid zij allen menschen bekend," niet uit het oog mag verloren worden. Het arbeidsveld is groot en de arbeid veel; vele scharen van menschen dolen rond als schapen, die geen herder hebben, die moeten opgezocht worden; men moet trachten ze onder de bademing van Gods Woord te brengen, hoe moeilijk dat ook menigmaal is. Als wij voor den Heer arbeiden, zal het niet te vergeefs geschieden, want Hij heeft beloofd: „Ik ben met u!"

De aard der werkzaamheid brengt alzoo mede, dat de broeder, die gekozen wordt, een zij, die bezield door geloofsmoed en liefde tot Christus en de zielen der menschen, zich met lichaam en ziel den Heer en zijn dienst heeft toegewijd, en die daarvan reeds in den werkkring der Gemeente eenige blijken heeft gegeven. De Apostelen met de eerste Gemeente verkozen tot het werk des Heeren mannen, vol des H. Geestes; en daar heeft de Gemeente nog naar te zien.

Dat overigens een gezond en eenigszins sterk lichaam, benevens eenig denkvermogen en eenige bekwaamheid om met menschen om te gaan en zijne gedachten, al kan hij dat niet volgens al de eischen van de taal, toch duidelijk voor anderen uit te drukken, eene voorname voorwaarde voor zulk een werkende broeder is, zal, naar wij vermoeden, licht begrepen worden. Mede is eene flinke gezonde kennis der Heilige Schrift onmisbaar voor iemand, die anderen op grond dier Schrift den weg des heils prediken zal. Wij bedoelen daarmeê niet, dat zulk een broeder op de hoogte zou moeten zijn met de tekst- en bijbelkritiek der geleerde met elkander twistende heeren; dat laten wij maar aan hen over. Maar wel achten wij noodig, bekendheid met wat de Bijbel in 't algemeen leert aangaande hetgeen God wil, gedaan en gegeven heeft voor een door de zonde in jammer en ellende verzonken menschdom, en hoe zij, die de stem des Heeren hooren, kunnen ontvlieden aan den toekomenden toorn. Daaromtrent laat de H. Schrift geen christen in het duister, die er maar met het hart bij leeft en zich geheel aan Christus heeft overgegeven.

Men bedenke voorts wel, dat een licht versaagde broeder weinig tot het werk geschikt is, want niemand heeft meer tegenstand, versmading en vijandschap te verduren, dan die met het Evangelie van Christus komt; zulk een medearbeider in het Evangelie komt meê in de voorste gelederen der strijders te staan en die hebben de vijandelijke pijlen het eerst te trotseeren.

Het allerminst nog kunnen wij iemand gebruiken, die bijzonder op een gemakkelijk en genotvol leventje gesteld is; want, wie uitgezonden wordt zal zeker menigen moeilijken tocht moeten afleggen, menige hagel- en sneeuwbui en veel snerpende koude moeten verduren, en hoogstwaarschijnlijk zich menigen nacht op eene rustplaats moeten nederleggen, minder aangenaam, dan hij in eigen huis gewoon is.

Noemt dit nu de schaduwzijden der zaak, 't is wel; er zullen ongetwijfeld voor den trouwen arbeider ook vele lichtzijden zijn; maar wij achten 't noodig zich alvast op de eerste voor te bereiden, want er zijn in den regel veel meer menschen om het goede te genieten, dan om het kwade te verdragen.

Laat mij hier nog een troost aan toevoegen, die wij ook op grond onzer eigene ondervinding kunnen uitspreken, terwijl wij den broeder, die gekozen wordt, eer willen bemoedigen, dan ontmoedigen: Er is in het werk des Heeren zooveel zielsgenot, dat dit genot ruimschoots allerlei ontberingen vergoedt. En wat het lichaamlijke aangaat, daar zorgt de Heer ook voor en laat ons niet boven vermogen verzocht worden; Hij is Zijnen dienstknechten het dichtst nabij in de donkerste nachten des levens; en de meeste arbeiders in 's Heeren wijngaard, moeten door lijden en beproeving tot hun werk bekwaam gemaakt worden. Het ijzer moet in het vuur eer er een goed werktuig uit kan vervaardigd worden. De broeder, wien het belangrijkste voorkomt een goed werktuig van Christus te zijn, hebbe dus goeden moed!

God schenke al den Gemeenten licht en genade om wijselijk te kiezen!

GRONINGEN, N. v. BEEK.

DE UNIE-CENT.

Men vraagt twee honderd vrijwilligers.

Den dag vóór de belegering van Sebastapol, zeide de generaal Pelissier tot zijne troepen:

„Soldaten, Sebastapol moet ingenomen worden. Daartoe behoef ik twee honderd dapperen voor de éérste lijn. Het is bijna zeker dat zij allen zullen vallen, maar dat offer is noodig. Het eenige wat ik aan de overblijfenden kan beloven, is dat zij den titel zullen dragen van: *Vrijwilligers van Sebastapol.*"

Den volgenden dag boden er zich zes honderd aan; zij gingen een bijna zekeren dood te gemoet onder aanvoering van kapitein Legendre, die op dien vreeselijken dag zijne beide armen verloor.

Zoo is er nog heldenmoed om het leven voor het vaderland te stellen. Maar waarom is er zoo weinig offervaardigheid in de dienst van God?

Strijders voor Christus, de Heer behoeft vrijwilligers in den strijd tegen het kwaad, — in de prediking en bediening des Woords, — in den zendingsarbeid, — in de verzoeking van de werken des duivels, — in het zoeken van zielen die verloren gaan, omdat niemand hun van Christus spreekt." Zijn niet allen tot bizondere werkzaamheden geroepen, toch moeten *allen* zich vrijwillig aan God geven. Allen moeten lichaam en ziel tot eene levende heilige, Gode welbehagelijke offerande stellen, onze redelijke Godsdienst. Allen moeten tot God zeggen: „Zie ik kom om Uw wil te doen o God."

Laat ons leven Gode gewijd zijn, want het komt Hem alleen toe. Of weet gij niet, dat gij uws zelfs niet zijt? Want gij zijt duur gekocht, zoo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uwen geest, welke Godes zijn.

De cijfers in onze voorgaande mededeeling hebben enkele jongelieden beschaamd; zij hebben gezegd: uit onze gemeente maar zóó weinig? daar heb ik mede schuld aan. Zij vervoegden zich bij den Voorganger hunner gemeente en vroegen een busje en vingen aan te collecteeren en ik weet zeker, dat zij er zich wel bij bevinden; want aan des Heeren dienst, in wat opzicht ook, is zaligheid verbonden, en nimmer nemen wij eenigen arbeid ter hand, die de eer des Heeren en het heil van anderen beoogt, of wij ontvangen zelf den eersten zegen.

Met allen nadruk leggen wij het onzen collectanten op het hart: dat alleen, wat in het geloof geschiedt en Godes eer beoogt, den Heer welgevallig is. Waken wij daarom tegen alle werkheiligheid, die Gode de eere rooft en over onze zielen duisternis brengt.

Niemand zij dezen arbeid te gering — tracht niet naar te hooge dingen — de Heer bedient Zich bijna uitsluitend van geringe, om er Zijn Naam in te verheerlijken.

Het Israëlitische volk was in zijn geheel een type van de Gemeente, als een volk, dat Gode afgezonderd was; de stam van Levi echter was dit nog in het bijzonder. Die gansche stam was aan den tabernakeldienst verbonden. Hoeveel duizende handen waren bezig den tabernakel dan op te bouwen en weder af te breken en hare verschillende deelen weg te dragen, als het leger der kinderen Israëls weder verreisde. De tabernakel bestond uit zeer kostbare en minkostbare gedeelten, doch die allen behoorden tot het heiligdom Gods, en welk eene eere was het tot dat heiligdom in betrekking te staan en aan deszelfs dienst een werkzaam aandeel te mogen nemen. Sommigen was het gegeven de gouden kandelaars te dragen; anderen droegen het gouden reukaltaar; weder anderen de zilveren sprengbekkens; ook waren er, die de met gouddraad en hemelsblauw geborduurde gordijnen droegen en hare met goud overkleede en kunstig gegraveerde stijlen, maar er waren er ook, die de pennen des tabernakels droegen. Laatstgenoemde zouden hunne dienst als zeer onaanzienlijk hebben kunnen beschouwen, doch zulks zou ten onrechte zijn, wijl de onoogelijke pennen even onmisbaar waren voor de oprichting van het heiligdom, als de meest kostbare gedeelten.

Er was een jongeling, die te kennen gaf,

dat hij begeerte had Zendeling te worden; een zendingsvriend vroeg hem: hebt gij ook een zendingsbusje? . . . .

Stellen wij het op hoogen prijs iets voor den Heer te mogen doen. De man, die veertig jaren zijns levens versleet door met een korfje met pennen voor de tabernakel door de woestijn te wandelen, bekleedde gewichtiger ambt, dan een vorst, die een groot koninkrijk regeert, en God niet vreest.

Wij vragen bij vernieuwing vrijwilligers voor de Unie-cent en aan dit werk is, waar het in het geloof wordt aangevat, geene mindere eer verbonden, dan den titel: *medearbeider Gods.*

Mij voor mededeelingen aanbevolen houdende, verblijf ik

Uw liefhebbende Broeder
J. HORN.

Sneek, Aug. '86.

NB. In hartelijken dank bij mij ontvangen als extra gift voor de Unie-cent van br. J. S. te N. B. *f* 4.15. Bij N. van Beek te Groningen van zr. A. V. te Wildervank *f* 0.75.

GEDACHTEN.

De wet openbaart de zonde, maar mist de kracht om haar te overwinnen. HARTOG.

Vrijheid is het recht der ziel om te ademen, en wanneer zij den adem niet lang en ruim kan ophalen, zijn de wetten te kwellend; zonder vrijheid ligt de mensch als in onmacht.
BEECHER.

Vele van onze moeiten komen dááruit voort, dat wij ons door God laten voortslepen; zij zouden ophouden, indien wij op onze voeten wilden staan, en gaan werwaarts Hij ons wil hebben. Dezelfde.

Velen denken (in den kerkelijken strijd), dat leven maken hetzelfde is als leven hebben.
W. ASTRO.

GEMEENTENIEUWS.

KERKOPENING.

FOXHOL. Zondag 18 Juli was voor de gemeente een vreugdedag. Op dien dag mocht zij haar nieuw kerkgebouwtje openen om het tot zijne bestemming te wijden. Op ons verzoek waren de bestuurders der gemeenten van Groningen en 't Zandt e. a., benevens br. H. Kruit van Stadskanaal en br. G. de Vries van Haulerwijk tot ons overgekomen, ten einde in onze feestvreugde te deelen en die te verhoogen.

Op het bestemde uur werd ons nieuw gebouw met nieuwsgierigen en belangstellenden gevuld, en trad br. van Beek van Groningen, die welwillend de leiding onzer feestviering op zich had genomen, voor ons op, heette de saamgekomenen van hier en elders welkom in dit nieuw gebouw, feliciteerde de gemeente met wat de Heer haar in hare nieuwe vergaderplaats geschonken had, en ging daarna voor in gebed tot den Heer, aan Wien en aan Wiens werk dit gebouw werd toegewijd, en smeekte zegeningen der genade des H. Geestes af voor de gemeente en hare bedienaren en werkzaamheden. Vervolgens werd door ZEw. de openingsrede gehouden naar aanleiding van het opschrift in den gevel van 't gebouw geplaatst, n.l. Rehobôth = uitbreiden, ruimte maken, d. i. een middel om zich gemakkelijker en zekerder te bewegen. Aldus sprak ZEw.:

1e. *Over een Rehobôth voor de gemeente;*
2e. *Een Rehobôth, waarvan een dankbaar gebruik behoort gemaakt te worden;*
3e. *Een Rehobôth, dat als middel moest dienen om de gemeente en velen nog buiten haar voor een hooger Rehobôth voor te bereiden.*

Bij de behandeling van het eerste punt werd hoofdzakelijk de vrijheid bedacht, die elk, die God wil dienen naar Diens woord en naar zijne overtuiging en geweten, alsmede de vrije beweging, die ook der gemeente van gedoopte Christenen vergund is, waarvan dit gebouw, hier aan den publieken weg gebouwd, wel als teeken kan dienen. Spr. herinnerde aan sommige feiten uit de geschiedenis der laatste eeuwen en uit den tijd der afscheiding in ons land, toen geloofsvervolging en kerk-tirannie alom door vele ware Christenen gevoeld werd, om daardoor de tegenwoordige ruimte en vrijheid, om als christen te leeren en te handelen, des te sterker te doen uitkomen. Voorts werd herinnerd, dat dit reeds het vierde kerkgebouw was dat de gedoopte christenen in vier jaren tijds hadden gesticht in Nederland. Spr. meende, dat als Menno Simons, ds. Feisser of anderen nog eens uit hunne graven opstonden en dit werk hunner navolgers aanschouwden, zeker met blijdschap zouden uitroepen: waarlijk, God heeft den gedoopten christenen in Nederland een Rehobôth gegeven!

Onder punt 2 werd met veel ernst en gloed vermaand om de vrijheid in handelen en leeren toch vooral goed te gebruiken, niet tot eene oorzaak voor het vleesch of ter voeding van eigen wil en zin, maar om elkander en alle medereizigers naar de eeuwigheid te dienen in de liefde. Hiertoe was noodig, dat elk op eigen hart acht gaf, dat te bewaren boven alles; want vrij in het hart, gelijk Christus vrij maakt, doet waarlijk vrij spreken en handelen, ook op gemeentelijk gebied. Niemand, merkte spreker op, vreeze de vrijheid, want niet de vrijheid als zoodanig, zoo min in leeren als in handelen, schaadt; maar het *misbruik* derzelve is verderfelijk.

Eindelijk werd onder het 3e punt gewezen op het doel van deze stichting en van den arbeid en de beginselen der gemeente, en alle aanwezigen aangespoord om van deze hier aangebodene gelegenheid om het woord Gods te hooren een goed en trouw gebruik te maken, opdat dit gebouw en den arbeid voor zielen, daarin verricht, niet in eeuwigheid tegen hen zou moeten getuigen. Deze stichting zou ook eens weer verdwijnen, maar het doel van Gods werk is om allen te behouden en te voeren tot een hooger Rehobôth in de woningen des Vaders.

Hiermede werd deze rede, die blijkbaar met veel aandacht werd gevolgd, besloten.

Nu werd br. Kruit verzocht nog een woord te spreken en vervolgens met dankzegging de openbare vergadering te sluiten. Hieraan werd door ZEd. op recht hartelijke wijze voldaan, en werden de leden der gemeente en eenige genoodigden verzocht na een half uur weer ter dezer plaatse te zijn.

Zeer aangenaam was men daarna nog eenigen tijd samen, en mocht men bij 't gebruik van koffie en koek vele hartelijke heilwenschen, vermaningen en opwekkingen voor de gemeente uit den mond van verschillende broeders van hier en elders vernemen, totdat ook dit weder ten einde liep en men na een korte pauze andermaal zich vereenigde, maar nu om aan den disch des Heeren, ten einde bij de breking des broods, 's Heeren dood als oorzaak van ons leven te verkondigen. Jammer dat niet alle, die er behoorden te zijn, hierbij aanwezig waren. Zij die wel konden, maar om eene of andere reden zich afscheidden, doen wel eens in den brief van Judas, bijzonder vs. 19 te lezen. Overigens was ons samenzijn gezegend en er kon gezegd worden: zij aten en spraken en zongen te samen met verheuging des harten.

Vervulle de Heere al de heilwenschen, die door vele broeders, ook namens andere gemeenten, der gemeente hier werden toegesproken.

ABONNEMENTSGELDEN

van E. H. de G. te Nieuwepekela *f* 18.85½; van J. K. te Rotterdam *f* 5.15. Van J. N. te Wolfaartsdijk *f* 1.30.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

In dank ontvangen: Van de Gem. v. Ged. Chr. te Stadskanaal *f* 31.—.

ERRATA. In het vorig no. staat: van Zr. S. te Veendam *f* 1.—, moet zijn *f* 2.50.

F. ROGAAR.

Bazar te Groningen

Van den heer B. te Groningen *f* 1.—.

N. v. BEEK.

CORRESPONDENTIE.

Br. S. te Muscatine: Ik heb slechts 90 ex. ontvangen. H.

Het Gemeentenieuws van Hoorn kwam voor dit No. te laat.

ADVERTENTIËN.

*** Ondertrouwd:

C. PETERS
en
M. EIZENGA.

DEVENTER }
GRONINGEN } 23 Juli 1886.

*** Ondertrouwd:

H. TER BRAAK
en
G. v. D. WOUDE.

ZUTPHEN }
GRONINGEN } 23 Juli 1886.

*** Ondertrouwd:

JAKOB BOS
van Slochteren
en
JANTJE GRASMEIJER
van Foxhol.

26 Juli 1886.

*** Heden verblijdde de Heer ons door de geboorte van een ZOON.

A. DE BRUIN
en Echtgenoote.

WARGA, 25 Juli 1886.

*** Heden behaagde het den Heer, de jongste onzer lievelingen, ons dochtertje GEERTJE, pas elf maanden oud, door den dood voor een wijle tijds van ons te scheiden.

HEEG, 22 Juli 1886.

JB. ZOETHOUT.
A. ZOETHOUT—BOOTSMA.

Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang.

DE KINDERDOOP:
is die uit God?
OF
uit de menschen?

Beantwoord uit de H. Schrift en de kerkelijke geschiedenis,

DOOR

J. SCHOEMAKER,
Box 340 Muscatine, Iowa.

Tegen toezending van 10 blauwe postzegels of een postwissel van 50 cent wordt dit werkje franco verzonden:
door de Redactie van „de Christen" te Sneek en door de Administr. van „de Christen" te Groningen.

Ten voordeele der zending.

Broeders en Zusters, hebt gij voor het volgende jaar ook een Christelijken Scheurkalender noodig? Zoo ja, zendt mij dan 15 blauwe postzegels of een postwissel van 75 cent, dan zend ik U franco den Scheurkalender van Ds. N. DE JONGE te Brussel, en ik stort de procenten in de kas van onze zendings-vereeniging het Mosterdzaadje.

Uw medebroeder,
B. ZOOTJES te Sneek.

AMERIKAANSCHE ORGELS.

Groote sorteering van deze Wereldberoemde INSTRUMENTEN, uit de voornaamste FABRIEKEN, uitmuntende door rijk geornamenteerden BOUW, in MASSIEF NOTENHOUT, Zangrijken en vollen Toon, eenvoudige en solide Constructie, met de nieuwste door Patenten beschermde verbeteringen, in prijzen beneden alle concurrentie.

SCHOLS & Co., Fabriekanten,
KROMME NIEUWEGRACHT 394, UTRECHT.

No. 88 15 Augustus 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Met Jezus geweest te zijn.

Naar Maclean.

„En zij kenden hen, dat zij met Jezus geweest waren." Hand. 4: 13*z*.

Dat was het beste en het slechtste, dat hunne vijanden dezen beiden apostelen Petrus en Johannes nageven konden. Terwijl de oversten en schriftgeleerden over het merkwaardige optreden der apostelen nadenken, komt het hun steeds duidelijker voor den geest, dat zij dit onverschrokken optreden, dat wonderbaar geduld, die buitengewone kracht vroeger ook al eens gezien hadden. Gelijk een plotseling invallende lichtstraal verschijnt hun dat verleden voor oogen, zoodat het is, alsof zij zeggen: „Nu vatten wij het, deze menschen zijn met Jezus geweest!"

Welk een heerlijk getuigenis voor den Meester, die zulk een indruk op Zijne jongeren kon teweegbrengen! Welk heerlijk getuigenis voor de jongeren, dat zij eene zoo glansrijke weerkaatsing van hun Meester waren! Christus had geene eereteekens aan zijne jongeren toegedacht, althans niet die, welke men in 't algemeen als eereteekens beschouwt: geen ordester, ordelint of medailles. Die hadden hun ook ontroofd kunnen worden. Het erfdeel echter, dat Hij hun gaf, ging in hun binnenste in en werd een deel van hun wezen. Zij hadden een levensgedrag, eene wijze van doen, eene waardige houding, die een sieraad voor hen was, zooals Jezus hun alleen geven kon. Hij had in hen Zijn zegel afgedrukt; zij behoorden thans Hem toe en weerkaatsten de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel. Zelfs besliste vijanden met woedende oogen, die hen aanblikten, moesten hunne lippen tot de gedwongene bekentenis leenen: „Dat heeft Jezus gedaan."

Wellicht had Hij juist hen verkozen, omdat zij menschen waren, door welke Zijne goddelijke heerlijkheid het beste kon uitstralen; wellicht nam Hij deswege eenvoudige, ongeleerde, doorzichtige menschen met weinig vooroordeelen in het hart, die het doordringen van de lichtstralen Zijns aangezichts kunnen hinderen. Men hoort in onzen tijd menigmaal beweren, dat onze voorstelling aangaande Christus gekleurd en veranderd moet worden naar de door Zijnen Geest vervulde en verlichte gemoederen dergenen, door wie ze tot ons gebracht wordt. Geleerde lui meenen dikwijls veel in de woorden van Paulus, Petrus en Johannes te vinden, dat ik niet erkennen kan. Neen, het waren menschen, van welke wij geheel niets zouden gehoord hebben, wanneer Christus hen niet aangevat en veranderd en hen tot Zijn edelste en verhevenste bedoelingen gewijd had. Zij waren met Jezus geweest, dat verklaart alles. Daardoor zijn zij tot eer, tot macht en tot eene groote mate van liefde gekomen. Zij waren niet gelijk aan beschilderde vensters, die het licht, dat zij doorlaten, kleuren en veranderen; zij zochten door geenerlei eigene bemoeiingen de schoonheid van hun Meester, dien zij dienden, op te smukken. Zij zelf waren kleurloos, het licht dat door hen straalde kwam van buiten, van den hemel af. Hunne vijanden bemerkten dat klaarlijk. Hun glans ontstond daaruit, dat ze *„met Jezus geweest waren."*

Welk een eer, welk een heerlijk en onvergelijkelijk voorrecht hadden zij gehad, dat zij bij den Koning der koningen, bij het middelpunt van al wat edel en beminnenswaard is, geweest waren! Zulk eene eer hebben al zijne heiligen. Het is het geheim des godsdienstigen levens. Vele menschen worden met de grondstelling en de voorschriften des christendoms bekend, menigeen brengt hetzelve eene zekere hulde toe; doch het waar en voortdurend godsdienstig leven kan slechts aan de bron gevoed worden, uit welke alleen ons leven ontspringt — in levende gemeenschap met Hem, die onze Heer en Meester is. Het is merkwaardig, dat menschen, van wie dit gezegd kan worden, niet in de hoogste eer gehouden worden. Want dezulken bieden toch den zekersten waarborg van getrouwheid, oprechtheid en eerlijkheid aan. Iedere post van vertrouwen behoorde hun open te staan; waar er van trouw er correctheid sprake kan zijn, daar zijn zij het, van wie men zulks verwachten kan. Jongelingen en Jongedochters, die het leven intreden, kunnen geen betere aanbeveling meebrengen dan deze, dat zij *bij Jezus geweest zijn.* Dan zullen zij de ijverigste dienstboden, de eerlijkste compagnons en de trouwste vrienden zijn.

Bij Jezus geweest te zijn is eene bron van kracht. Dat was het, wat den Apostelen moed inboezemde, vast en onbewegelijk deed staan, al was het dat de gansche wereld zich tegen hen aan kantte. Gelijk zoetvloeiende muziek, die van verre hun in de ooren klonk, zoo leefde in hunne herinnering die vroegere tijd en begeleide hen door al hun leven, sterkte en verhief hen, in banden en gevangenis, onder smaad en slagen. Met Jezus geweest te zijn! — Het is de trotsch van een soldaat, dat hij onder een beroemden veldheer gediend heeft, wie met Faradag proefnemingen gemaakt, met Herschel astronomische waarnemingen ingesteld en een beroemden arts bij een operatie geassisteerd heeft, vindt in die herinnering zijn roem en zijne vreugde. „Zoo vinden de discipelen hun hoogsten troost daarin, dat zij met Jezus geweest waren.

Hoe treurig, dat met Jezus geweest te zijn, ook gevaar en nood medebracht! Wie in ouden tijd den naam van Jezus beleed, haalde zich eene hittige vervolging op het lijf. Het is heden nog zoo in de heidenlanden en onder de naamchristenen. Het brengt den arbeider spot en smaad van de zijde zijner kameraden en doet het dienstmeisje een voorwerp van lach en schimp worden onder hare gezellinnen. Men heeft dan een zwaarder kamp om door de wereld te komen, maar men kan ze dan toch ook lichter overwinnen. Wie met Jezus geweest is, moet dan ook het kruis dragen, dat Hij droeg.

Hier met Jezus geweest te zijn, is echter ook de zekerste waarborg, dat wij eeuwig met Hem zijn zullen. Die hier met Hem geweest zijn, zullen daar zeker met Hem zijn. Wie in Gallilea met Hem was, zal op den Olijfberg ook met Hem zijn en in den hemel. Vindt men wel ergens iemand, die niet (hoe onbestemd dat ook wezen mag) den wensch deelt, dat hij met Jezus wezen mocht, wanneer de laatste strijd gestreden, de laatste wolk verdreven, de laatste storm voorbij gegaan is? Hier is het beding, onder hetwelk die wensch alleen vervuld kon worden: Men moet met Jezus geweest zijn, die gebeden heeft: „Vader ik wil, dat waar ik ben, ook die met mij zijn, die Gij mij gegeven hebt, dat ze mijne heerlijkheid zien, die Gij mij gegeven hebt."

N. v. B.

WAT VRUCHT?

„Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt?" Rom. 6: 21.

Dat de mensch als een zondaar gerechtvaardigd wordt door 't geloof in Jezus Christus en niet uit de werken der wet of eenige deugden van hemzelf uitgaande, heeft Paulus in de voorgaande hoofdstukken aan de Romeinen voldongen bewezen, waarmede overeenstemmen de ervaringen der kinderen Gods van alle eeuwen.

Alzoo geene braven, maar goddeloozen en zondaren worden door de genade veranderd — wat meer zegt: nieuwe menschen, en wel zoo, dat er een geheele zinsverandering plaats heeft, zoodat, wat hem vroeger een lust was, dan een last wordt en omgekeerd.

Dit komt wel is waar bij ieder christen niet even duidelijk uit, doch ligt ongetwijfeld bij allen minstens verborgen op den bodem des harten; want, waar dit niet aanwezig is, bestaat geen deelgenootschap met Christus, daar is ook het nieuwe leven niet ingetreden, al schijnt zulks ook door den uiterlijken wandel.

De Heilige Schrift erkent de onvolmaaktheid der aanvankelijk verlosten, maar vermaant hen ook even zeker om te komen tot de volmaaktheid der heiligen, door af te leggen de vorige zonden, zoowel in gedachten, als in woorden en handelingen; stelt hun gedurig voor oogen, dat de geloovige dan eerst recht gelukkig is, wanneer hij zich Gode dienstbaar stelt in al zijnen wandel en de heiligmaking najaagt in de vreeze des Heeren.

Alzoo worden de gebreken niet over het hoofd gezien, maar in de H. Schrift aanhoudend bestraft, want het is niet hetzelfde, hoe de geredden zich in dit leven openbaren, gelijk ten duidelijkste uit geheel Rom. 6 blijkt. Trouwens nergens vindt men in den Bijbel schermen van onmacht voor den mensch, om zich daarachter te verschuilen, en mitsdien de zonde maar aan de hand te houden, pleitende op de toegerekende gerechtigheid van Christus.

In ons tekstvers komt de Apostel tot de gewetens zijner lezers met eene ernstige vraag, nadat hij hun heeft aangetoond het heerlijke standpunt, dat zij door genade hadden ingenomen, maar waarvan zij begonnen af te glijden, zich weer neigende tot de paden van uitgieting der overdadigheid en des vorigen levens. Hij vraagt: *„Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt?"* Beter en voldongener antwoord als er direct onder neergeschreven is, kan er zeker niet gegeven worden — „het einde is de dood."

Dat geldt ook nog voor onzen tijd; ook door de christenen der 19de eeuw mag het wel ernstig worden bedacht, daar toch bij velen in gelijkvormigheid aan de wereld 't gevoel van schaamte over den vorigen wandel schijnt te ontbreken, althans te oordeelen naar de gesprekken, die sommige geloovigen kunnen opdisschen van hun eertijds, zonder dat ze blikken of bloozen.

Het is alsof men er voor zich zelf een grond in zoekt, als een bewijs van waarachtige bekeering en er bovendien een soort heiligheid in vindt, naar welker maatstaf anderen worden beoordeeld, die geen ellenlange lijst kunnen of willen toonen van vroeger bedreven kwaad en zich kortweg uitspreken in de belijdenis van den blindgeborene, Joh. 9: 25: *„Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie."*

Anderen zien er volstrekt geen bezwaar in — althans schrijver dezes is meer dan eens — hoewel onder ernstig protest — getuige geweest, dat ouders — vooral vaders — met een blijkbaar van vreugde stralend aangezicht, zelfs tegen hunne onmondige kinderen, vertelden, hoe ze vroeger de zonde hadden gediend etc. etc.

Dat een en ander in den regel treurige nawerking heeft in zulke jeugdige gemoederen, zal niemand bevreemden, die bedenkt, dat de ouders oorspronkelijk den meesten invloed hebben op hunne kinderen, zoowel ten kwade als ten goede. Het is evenmin te verwonderen dat bij zulke kinderen, wanneer zij tot jaren van onderscheid zijn gekomen, veel achting en liefde verloren gaat voor hen, die ze het meeste moesten eeren, en dat, als de eene zijn kinderen vermaant om zich toch af te wenden van het pad des verderfs en zich tot God te bekeeren, ten antwoord krijgt: „nu ja! maar dat kan ik uit en van mij zelf niet, ik moet toch eerst nog die diepe wegen door," (?) en zich daarachter blijven verschansen, om voortaan te doen wat der zonde is; dat anderen, na een ernstige bestraffing aan hunne zonen of dochteren toegediend te hebben, van wege hunne lichtzinnige buitensporigheden en zonden, het schandelijk verwijt wordt gedaan: „maar wij zijn toch nog niet half zoo erg als gij zijt geweest!" enz. Dat dit voor het liefhebbende ouderhart smartelijk is te hooren, laat zich begrijpen — maar aan wien de schuld? Wordt niet menigmaal met kwistige hand het verderfelijk zaad gestrooid in de jeugdige harten — en, wat van zelf spreekt, de vrucht is naar zijnen aard.

Daarom ouders, opvoeders, christenen! bedenkt toch, wat ge met de kinderen spreekt (want kleine potjes hebben óók ooren) en wat ge aan de ongeloovigen moet verkondigen. Getuigt alleenlijk en veel tegen hen van den liefdevollen Heiland en de H. Geest zal het overige wel doen, weest daarvan verzekerd. En mocht het soms zijn, dat toestanden uit het vroegere leven in uwe gesprekken moeten worden ingelascht of verwijtend worden tegengeworpen, spreekt er dan over in alle omzichtigheid en vooral met een gevoel van waarachtige smart en diepen weemoed, opdat ieder kunne opmerken het grievende van de zonde en het bij de hoorders afkeer te weeg brenge, in plaats van het kwade op te wekken. Want *„wat* VRUCHT *hadt* GIJ *van die dingen?"*

Niet zelden gebeurt het, gelijk ik zeide, dat we noodwendig in onzen vroegeren wandel ingeleid worden of er smartelijk aan worden herinnerd, laat ons, wanneer zulks het geval is, toch geenszins de zonde verbloemen, door haar met een vroomachtig kleedje te bedekken en den vorigen wandel in allerlei uitspattingen te verschoonen, door hem jeugdige dwaasheid of iets dergelijks te noemen, gelijk zulks, helaas! veel gebeurt, en daardoor den indruk pogen te geven, alsof men zulk een deugdzame is geweest en niet als zondaar of zondares is behouden.

Paulus — hoewel hij heel weinig over zich zelf, maar veel over den Heere Jezus sprak — noemde zich den grootsten zondaar (1 Tim. 15) en gaf de reden daarvoor op (vs. 13). Volgen wij hem, opdat de genade van onzen Heiland des te beter uitkome, die zulke groote doemschuldige en onwaardige zondaren *kan* en *wil* behouden en uit liefde het eeuwige leven schenkt.

In alles *waar* te zijn, daarop komt het vooral aan, niet enkel om met dit schoone woord in de lucht te schermen, maar in oprechtheid te betrachten, als degenen, die der zonden vijand zijn, zonder eenige vergoelijking. Want wat vrucht dan hadt gij van deze dingen, waarover gij u nu schaamt?

VERITAS.

DE SPLINTER EN DE BALK.

Matth. 7: 3–5.

Daar is een ontzettend groot verschil tusschen een splinter en een balk. In een balk zijn wel millioenen splinters. De splinters zijn soms zoo klein, dat ze voor het bloote oog nauwelijks waarneembaar zijn. Maar een balk kan ieder wel zien al is zijn gezicht niet te best meer. Toch in deze gelijkenis van den Heere zou het gemakkelijker zijn een splinter dan een balk te zien. Hoe zou dat toch komen? Weet, deze gelijkenis staat met ons oordeel over anderen in verband. Wij zijn zoo licht eene *wet* voor anderen en een *Evangelie* voor ons zelven. Wanneer dat zoo is, dan zijn wij o zoo scherp, maar let wel: alleen voor anderen. Wij weten dan zoo goed, hoe een Christen moet leven. Hij is dan een pelgrim, die hier maar slechts gast en vreemdeling is. Op weg zijnde naar het hemelsch Jeruzalem, moet hij aan alle aardsch- en wereldschgezindheid zijn gestorven.

Wij zijn dan zulke groote voorstanders van een heilig leven. Daar kan dan niets bij door. Met toorn veroordeelt men het kwade in anderen, en men zou haast denken, dat de Heere geen betere ijveraars had voor de eere Zijns naams, dan zij, die o zoo spoedig kwaad in anderen zien en bestrijden. Maar is het wel altijd zoo? Volgens de gelijkenis van den Heere niet. De Heere geeft hier duidelijk te zien dat, wanneer de mensch steeds het oog op zijn medemensch heeft of het mogelijk is, eenig kwaad in hem te ontdekken, hij er dan onwillekeurig toe komt om zich zelf voorbij te zien, zoodat in hem hetzelfde kwaad, dat hij in anderen ziet en berispt, ja, over toornt en als het ware hemel en aarde in beroering brengt, in veel grootere mate aanwezig is, en wel als een „balk," veel grooter en zwaarder dan een „splinter." Wanneer de mensch en ook de Christen niet in gedurig zelfonderzoek leeft en zich plaatst voor den spiegel van Gods woord en wil, dan spiegelt hij zich in anderen en het spreekwoord zegt: „Die zich in een ander spiegelt, spiegelt zich zacht." Hoe komt dat toch? Zijn dan de menschen, met wie men zich vergelijkt bepaald altijd slechter. Staat men dan werkelijk boven die allen verheven. Integendeel. Het oordeel is zoo, dat men al het goede in anderen niet ziet en dat, wat men ondanks de miskenning toch zien moet, omdat het te sterk spreekt om het geheel te ontkennen, tracht te doen voorkomen als uit een verkeerd beginsel te zijn gedaan. Maar met het vergrootglas op den neus, gaat men nu bezien of er ook gebreken zijn te vinden. Hoe blijde is men als er een spoor van kwaad is te ontdekken. Men wordt uitbundig van vreugde, (altijd van Satanische vreugde,) als men werkelijk meent eenig kwaad of gebrek te hebben gevonden. Hoe begint dan de borst van den oordeelaar te zwellen, wanneer anderen verbeneden hem komen te staan in deugd en godzaligheid.

Zij, die zich het meeste aan verkeerde oordeelvellingen schuldig maken zijn dezulken, die in de eene of andere zonde leven. Het zijn veelal hoogmoedige, eerzuchtige, jaloersche naturen. Ook moet men de wellustige niet vergeten. De waarheid ontdekt bij den mensch de zonde. Ziet de mensch ze en wil hij er niet van af, dan gaat hij zien of de menschen, die hem de waarheid brachten ook aan dat kwaad schuldig zijn, en hoe is hij te moede als hem maar een splinter in het oog komt. Hierdoor stelt hij zich gerust en slaat zijn eigen geweten op den mond, en stort zich zelf dieper in het kwaad. Welk eene groote zonde is toch het oordeelen van anderen, wanneer dit niet geschiedt in den weg van *plicht* en naar de wet der *liefde* en der *rechtvaardigheid*, eene zonde, waardoor men zijn medemensch, ja, zelfs zijn broeder dikwijls de kroon van het hoofd neemt en zich zelf steeds meer onvatbaar maakt, om van de zonde verlost te worden.

De verkeerde beoordeelaar van anderen is werkelijk, wat het inwendig leven aangaat, geen hater van de zonde, welke hij bij anderen aantoont en hekelt. Volgens den Heere heeft hij een balk van datzelfde kwaad, maar daar is hij blind voor.

Het is ook zijn doel niet om zijn medemensch van het door hem uitgebazuinde kwaad te genezen, wanneer dat ware dan zou bij hem eerst de balk weggenomen worden, en dan *kon* en *zou* hij ook bezien om zijn broeder van den splinter te verlossen. De Heere noemt zulk een mensch niet een ijveraar Gods, niet een pilaar voor de Gemeente, maar let wel: een „geveinsde."

Is er wel een ontzettender naam dan een *geveinsde*, te heeten.

En velen heeten zoo bij God, al noemen zij zich ook ijveraars voor 's Heeren huis. Dat wij op onze hoede mogen wezen want wij worden straks door een onpartijdig, rechtvaardig en onomkoopbaar Rechter geoordeeld en Hij zal alles aan het licht brengen.

Een ieder onzer brenge zich zelven dag aan dag met al zijne daden onder het oordeel van God. Het zij ons aller begeeren om recht voor God en menschen te zijn. Zij er steeds eene heilige vreeze in ons, zelfs om de menschen in de wereld en vóóral onze broeders verkeerd te beoordeelen, want dit kan zoo 'n onberekenbaar groote schade doen aan de Gemeente Gods. Christus, haar Hoofd noemde zich de „waarheid," al hare leden moeten ook steeds *waar* zijn in hun denken, spreken en handelen. Is men dat niet, dan verwoest men Gods werk in de Gemeente. Vergeet niet, dat de duivel verdeelt om te heerschen. Daarom werkt hij zeer om ons tot een verkeerd oordeel over onze broederen te brengen om den liefdeband te verslappen en een ban in de Gemeente te brengen, waardoor geene overwinning op den vijand kan behaald worden. Vergeten wij nooit: eerst den balk uit eigen oog en dan bezien om den splinter uit het oog van onzen broeder uit te doen.

H. D. H.

EN WAT DAN?

Slot.

Wij treffen den Duitschen uhlaan weder aan in een lazareth, het eenige, dat voorloopig als zoodanig ingericht was, en hooren hem als volgt verhalen:

„Voor vier dagen vond ik hem laat in den

avond in een kuil. De gewonden en gesneuvelden waren reeds lang van het slagveld verzameld, hem had men over 't hoofd gezien, slechts een hond, ongetwijfeld zijn hond, was bij hem. Ik had geen vermoeden, dat hij nog leefde. De arme jongeling! Hij zal nooit meer kunnen strijden, daartoe is de kogel te diep ingedrongen; hij zou hem zeker gedood hebben, wanneer dat kleine testament het niet had verhinderd."

Léon stierf dus niet aan zijne wonden, langzamerhand kwam hij bij, en het eerste, waar de in het leven teruggeroepene om verzocht, was zijn klein boekske. Dit is echter het eenige, dat hij zich kon herinneren, want ach, de kogel had zulke verschrikkelijke sporen bij den ongelukkige achtergelaten. Hij is niet slechts aan zijne ledematen verlamd, ongeneesbaar geworden, maar heeft ook zijn verstand verloren. Voortdurend herhaalt hij voor ieder, die hem voorkomt zijn militairen groet, en de eenige verstaanbare woorden, die hij voortbrengt, zijn: „En wat dan?" — Ja, wat dan, arme jongeling. De Duitschers lieten het hem aan vriendelijke zorgvolle verpleging niet ontbreken, tot dat hij naar zijne moeder, eene weduwe, vervoerd kon worden. De trouwe hond, die ook in het lazareth niet van zijn meester te scheiden was, stierf, nadat hij eerst weer veertien dagen in Parijs doorgebracht had.

Blanche de Montrouge ging naar Engeland, en is nog heden in dat land eene liefhebbende, trouwe Diakones, die reeds aan menig leger van lijdenden de heerlijke boodschap des vredes door het Evangelie gebracht, reeds menig verontrust gemoed tot rust gebracht en tot den Heiland van zondaren geleid heeft. Zij en de oude moeder van Léon hebben zich tot eene dagelijksche voorbede voor den geliefden ongelukkige vereenigd, opdat de Heer zijne in nachtelijk duister verlorene ziel verlichten en hem tot zich trekken mochte, en het is haar als een flauwe straal der hope, wanneer menigmaal, bij het aanschouwen van zijn N. Testament de waanzinnige in luid gejuich opspringt en een andere maal weder verbaasd uitroept: En wat dan?"

Tot zoover heeft onze reiziger zich de geschiedenis door de zwaar beproefde moeder laten verhalen. Hoe treurig ook dat daarin ons voorgesteld levensbeeld zijn mag, is het even rijk aan schoone trekken. Hoe treedt ons daarin de genade en kracht van Christus, verheerlijkt in een jong, zwak meisje, dat om zijnen 't wil alles verlaten kon, in een helder licht, en hoe toont die geschiedenis ons de erbarming en liefde, met welke God den armen Léon achtervolgde!

Laat ons ook van de beide in ons verhaal voorkomende vrouwen leeren, getrouw aan te houden in het gebed en de voorbede. Reeds meer dan 15 jaren zijn vervlogen, sedert Léon die zoo rampspoedige kogelwonde bekwam; lang, zeer lang reeds hebben de moeder en Blanche op de verhooring harer gebeden gewacht en wachten nog. Laat ons evenals zij „bidden ten allen tijde in den geest, met alle smeeking . . . voor al de heiligen" Efez. 6 : 18.

N. v. B.

(*Naar het Hoogduitsch.*)

HET BESTE WOORD.

EENE ALLEGORIE.

De godin der taal deed eens eene prijsvraag aan haar volk. Men zoude uit de letters van het alphabet het beste woord samenstellen, en de gelukkige samensteller zoude eene koninklijke belooning ontvangen. Diens zetel zou de eerste zijn na dien van de souvereine zelve, en een gouden kroon zou op zijn hoofd geplaatst worden. Alles toog daarop aan het werk. Wat is het schoonste, het beste, het zoetste woord? was de vraag, die elk op het harte lag.

Op het einde van den gestelden termijn zat de vorstin op haren troon om den wedstrijd te beslechten.

Laat iedereen op een kaartje het woord zijner keuze plaatsen, hetwelk hij als het schoonste beschouwt, zeide zij, en laat hij het in de vaas plaatsen, die voor de antwoorden is bestemd.

Hieraan werd gevolg gegeven en de plechtigheid nam onder eene diepe stilte een aanvang.

De vorstin stak hare hand in de vaas en trok er een zorgvuldig gevouwen papier uit. Zij opende het en las overluid het woord: Geld.

Wie heeft dit antwoord gegeven? zeide zij.

Dat ben ik! antwoordde een grijsaard met een ellendig uiterlijk.

Welnu! zeide de vorstin, zeg mij welke machtige bekoorlijkheid heeft dit woord voor u?

Het geld, antwoordde de man, is het waaraan de geheele wereld behoefte heeft, iedereen pijnigt zich om het te verkrijgen, en allen genieten, wanneer zij het bezitten. Met het geld koopt men alles, wordt alles gemakkelijk; het is de gouden sleutel, die alle deuren opent. De Heilige Schrift zegt het zelve, dat het geld alles verschaft. Is het dan niet het woord, waarvan de klank het zoetst is voor het gehoor?

Hoe? zeide de vorstin, het geld verschaft alles? Dat laat gij zelfs de H. Schrift zeggen? Geeft het den zieke, die op zijn leger ligt te kermen, de gezondheid? Geeft het den mensch, die gaat sterven, kalmte of het leven? Stilt het de onrust van het geweten? Hergeeft het der moeder het kind, dat door den dood haar is ontrukt? Opent het de poort des hemels aan de ziel, en verkrijgt het de onsterfelijkheid der gelukzaligen? Neen, integendeel, het geld is een veranderlijk dienaar; als het aan het lichaam het noodige verschaft, wekt het den hoogmoed op, en voor den arme is het meedoogenloos. Het is alles behalve het beste woord.

Ten tweeden male stak de vorstin de hand in de vaas, en het volgende antwoord was: De eer. Laat de schrijver naderen, zeide zij.

Een jonge krijgsman, in een rijk costuum, kwam door de menigte voor de vorstin.

Bepleit uwe zaak, zeide de souvereine.

Het kind op school, de jongen bij zijne spelen, de vader peinzende over de toekomst zijner kinderen, de geleerde, vermagerd bij zijne boeken, de zeeman die de stormen trotseert, de staatsman, die worstelt om de eerste plaats, de soldaat in den strijd; allen toonen, dat de eer het zoetste woord is voor de ooren des menschen.

Uwe verdediging is welsprekend, zeide de vorstin; zonder twijfel is de eer een machtige hefboom, maar, zeg mij, ontwikkelt zij niet het egoïsme? Onderdrukt zij niet de zachte gevoelens van het huiselijk leven? Ja, zij vertreedt de heiligste rechten, haar vrede is slechts ter vermeerdering der kwellingen van anderen, zij bouwt geluk op puinhoopen, zij vervult de velden met bloed en brengt droefheid en rouw over de volken. Aan de eer komt dus de belooning niet toe.

Het derde papier, dat de vorstin uit de vaas nam, bevatte het woord: liefde.

Een jong mensch met een schitterend uitzicht trad voor, terwijl duizenden jonge mannen en dochters gereed schenen hem toe te juichen.

Waarom schijnt het woord liefde het zoetst te zijn? vroeg de voorstin.

Mevrouw, hier is geen sprake van rede, maar van gevoel. Ik beroep mij op de moeders, die als onuitwischbaar loon op hare teederheid, den eersten glimlach van haar kind ontvangt. Ik beroep mij op den zoon, die naar het vaderlijk huis verlangt; op de treurende weduwe, wier hart bezwijkt bij de herinnering aan den vriend harer jeugd. Het is het woord, dat weerklinkt bij de vogels in het woud, dat de schuldelooze duif murmelt, dat alles bezingt, wat adem haalt, en engelen zelfs in de hemelen prijzen.

Niettegenstaande dit vurig pleidooi van eene zaak, reeds zoo uitnemend in zich zelve, want inderdaad, wat is zoeter dan de liefde, durfde de vorstin nog niet de belooning toekennen, maar stak ten vierden male de hand in de vaas en trok er een papier uit en las den naam: Jezus.

Een jong meisje, nog een kind, trad nabij. Ik ben het, mevrouw, die dat woord heeft geschreven, zeide zij met engelachtige vrijmoedigheid, terwijl hare oogen, ten hemel starende, glansden van verrukking.

Ja, zeide de vorstin, gij hebt het zoetste, het beste woord gevonden, dat bestaat. De liefde is de beste zaak, maar, helaas! er mengt zich dikwerf nog zooveel aardsch in. Liefde Gods, daarbij is niets op de wereld te vergelijken en de liefde Gods, dat is Jezus. Dat is die hoogste, oneindige, barmhartige liefde, dat is God, die den hemel verliet, om op aarde te komen, de eer voor de verachting, den troon voor het kruis. Het is God, die aan den gevallen mensch zijn kindschap, zijne gevallene grootheid hergeeft. Het is God met ons, heiligende onze vreugde, vertroostende in onze smarten. Het is Jezus, die den gevallen mensch de poort van het herwonnen Eden opent, want er is geen andere naam gegeven, door welken wij kunnen zalig worden.

L' Echo de la Vérité. H. R.

VAN HET ARBEIDSVELD.

In Februari dezes jaars werden te Sneek de Evangelische Samenkomsten gehouden; zij waren in menig opzicht gezegend; de Gemeente werd er door opgewekt en enkele zielen werden toegebracht. Avond aan avond was de „Vredekerk" propvol, zoodat eene groote schare het milde blijde Evangelie hoorde, waartoe de Heer de getuigende broeders bijzonder bekrachtigde. Met het oog op 's Heeren belofte kon het niet anders, of de zegen moest grooter zijn, dan wij konden waarnemen. Daarvan ontving ik op heden 4 Aug. een treffend blijk. De post bracht mij den volgenden brief:

Adres: Aan den Leeraar van de kerk:
Vrede door het bloed des kruises
te Sneek,
daar de Samenkomsten dan zijn.

Veel geachte Leeraar.

Ik kon het niet nalaten u eenige letteren te schrijven. Zoo even, heden avond 11 uur, komen wij hier te Sneek aan den wal en gaan morgen 4 uur weder weg; dus geen tijd; maar mijn hart brandt mij, dat ik u niet kan spreken, maar de wil des Heeren geschiede; in dien wil wil ik berusten, Hij weet wat het beste is.

Dezen winter, met de Samenkomsten, ben ik, Willem D . . . . . . bij u in de kerk geweest. Een van de heeren sprak: Er vloeit een stroom van heilig bloed. Over dat bloed, het bloed van den Heiland, werd veel gesproken, en, om kort te zijn, ik kon dat maar niet kwijt worden, ik ging waar ik ging, 't was maar altijd: dat bloed alleen maakt rein, dat bloed alleen en anders geen. Ik wilde mij er tegen verzetten; ik zocht de vermakelijkheden der wereld op, maar dat bloed kleefde mij overal aan; ik was radeloos en wist geen uitweg. Mijn schipper vroeg mij, of ik niet goed was; ik antwoordde: ja; hij zeide: Kerel, wat besuf je dan toch. Eindelijk dacht ik: ik ben ziek; het eten smaakte mij niet; ik dacht, ik kan wel gaan sterven. Deze gedachte verschrikte mij zeer. Sterven, en wat dan, o wat dan, dan was ik voor eeuwig verloren. Ik werd bang in mijn kooi, trok de dekens over mijn hoofd en zweette van angst. Wat moest ik doen? ik moest Jezus hebben, maar hoe kom ik daaraan. Zoo heb ik vier weken omgeloopen en was haast niet bekwaam om te werken. Op zekeren dag dacht ik: het moet anders; ik at dien dag niet; des avonds lei ik mijn werk neer en vluchtte in mijn kooi en riep: Heere Jezus red mij! O ik kan zonder U niet meer leven; ik geef mij aan U over; ik kan niet meer; wees mij genadig!

O, ik wist niet, dat het zoo moest, maar lieve menschen, volk van God, wat wierd mij toen een pak van het hart genomen; ik wist niet hoe ik het had; het was liefde, enkel liefde.

O Leeraar, ik weet niet, hoe gij heet, maar maak de Heer met mij groot voor die onuitsprekelijke genade.

En u, Leeraar, dank ik voor uw werk aan mij gedaan; de Heer vergelde het aan u.

Veel, zeer veel zou ik kunnen schrijven, maar de tijd roept mij te eindigen — het is 2 uur in den nacht en moet de brief ook nog op de post brengen en hoe zal ik die vinden; Heer leid mijn weg en geef, dat de schipper het niet verneemt, dat ik van boord ga.

Zoodra wij weer te Sneek komen, wensch ik zoolang te zoeken, totdat ik u vind.

Al Gods volk zij van mij gegroet. Ik moet eindigen; het brandt mij zoo in.

Zie daar de brief; de Naam des Heeren zij er voor geprezen. Bevestige Hij aan den schrijver het woord des dichters:

God zal hen zelf bevestigen en schragen,
En op Zijn rol, daar Hij de volken schrijft,
Hen tellen, als in Israël ingelijfd,
En doen den naam van Sions kindren dragen.

Sneek. HORN.

DE UNIE-CENT.

Met ingenomenheid maken wij melding van het volgende schrijven door ons uit Haarlem ontvangen:

Geliefde Broeder.

Donderdag l.l. gedacht de vereeniging „de Unie-cent" alhier, haar eersten verjaardag.

Wij waren des avonds bijeen, bij eene zuster aan huis en zagen terug op het jaar, dat achter ons lag.

't Bleek, ons dat er aan Contributiën en Bijdragen de som van *f* 13,40 bijeengebracht was, die wij u bij dezen per postwissel doen toekomen.

Wij dankten den Heer voor den zegen, dien Hij ons had willen schenken en verheugden ons dat uit vele penningskens, die te zamen gebracht worden, nog gearbeid kan worden in 's Heeren wijngaard. Evenwel bedekte ook schaamte ons aangezicht; wij waren veel te lauw en te traag geweest; daar had meer kunnen zijn, daarom wekten wij elkander op om vuriger en ijveriger te zijn.

Schenke de Heer Zijn zegen over de gelden en geve Hij den bestuurders der Unie wijsheid om zulk een broeder te kiezen, die gave van den Heer heeft ontvangen om het Evangelie der genade te brengen aan eene arme wereld.

Met groete enz.
E. v. d. STEUR.

Haarlem, 7 Aug. '86.

Onze hartelijke felicitatie aan de éénjarige — sterke de Heer haar tot uitbreiding.

Uw Broeder
J. HORN.

GEDACHTEN.

De geschiedenis is eene leermeesteres der volken, hoewel zij soms te worstelen heeft met zeer onbevattelijke en stugge leerlingen.

Hartog.

Hij, die ontrouw is aan een tegenwoordigen plicht, breekt een draad in het weefgetouw, en zal de fout ontdekken, als hij wellicht de oorzaak er van vergeten heeft.

Beecher.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Hadden wij in eenigen tijd niets van hier uit de gemeente te berichten, wijl alles zijn gewoon beloop had en er als het ware een zekere stilstand in den aanwas der gemeente te bespeuren was, waarover wel eens verzuchtingen aan de borst van sommige broeders ontglipten; de Heer verblijdde ons weder, zoodat wij nu weer stof hebben om, met dank aan Hem, onzen belangstellenden brs. en zsts. iets mee te deelen.

Zondag 1 Aug. werd het ons vergund eene zuster, na eene hartelijke belijdenis van haar geloof in Christus te hebben uitgesproken, door den H. doop in de gemeente op te nemen. Wij verblijdden ons allen daarover, maar vooral zij, die geklaagd hadden, kwamen er door in eene geheel andere stemming. Mogen spoedig nog vele belijders des Heeren het voorbeeld van die zuster volgen, en ook met betrekking tot den doop, die waarlijk van veel gewicht is handelen naar den wil van Hem, die gezegd heeft: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde."

Na voormelden doop mochten wij een zeer liefelijk avondmaal vieren met een aanzienlijk getal broeders en zusters. Hoe heerlijk zal het zijn, wanneer eens alle verlosten te zamen zullen aanzitten in het koninkrijk des Vaders!

Er kwamen krankheden onder de leden voor en er zijn er nog, doch niemand hunner werd nog aan den dood overgegeven. Wij misgunnen elkander de rust niet, die voor hen, die in Christus sterven, bereid is; maar toch blijven wij nog gaarne eenigen tijd te zamen op het arbeidsveld. Daar bidden wij om.

Groete aan alle zustergemeenten.

HOORN. Heeft de Gemeente van Hoorn en Berkhout sederd Maart l. l. niets van zich doen hooren, door middel van ons blad, thans roepen wij weder alle Gemeenten op om met ons onzen God te prijzen in den naam van onzen verhoogden Verlosser, voor Zijne heerlijke daden ook onder ons. — De Heer deed toe tot de Gemeente, die zalig worden.

Den 5den Mei j.l. hield de Gemeente eene buitengewone vergadering, waar ook eene zuster van *'t Nieuwediep*, verloofde van een onzer broeders tegenwoordig was. Zij was bij onze broodbreking tegenwoordig als toeschouwster, en die handeling trof haar zóó, dat zij met schaamte tot de erkentenis kwam van de waarheid der beginselen, die wij voorstaan, en beleed des Heeren wil niet langer weerstand te willen bieden, maar besloot zich naar Zijn woord te laten doopen. Met blijdschap en hartelijken dank aan God voldeden wij aan hare begeerte, en daarna werd zij, onder afsmeeking van Gods Geest over haar en met oplegging der handen, in de Gemeente binnen geleid.

Wij vermelden dit met blijdschap, wijl wij door onze zuster, de eersteling te Nieuwediep, aldaar ook weder eene vertegenwoordigster hebben. Sterke de Heer haar om in hare woonplaats, een zout en een licht te zijn. Wij bevelen haar bij dezen in de voorbede der Gemeenten aan.

Den 5den Juli wilde het Hoofd der Gemeente ons weer tot een feestdag maken. Eene jongedochter op onze onderlinge samenkomsten tot de kennis van den weg der zaligheid gebracht, begeerde ook haar geloof te belijden, door zich naar 's Heeren bevel en in Zijn naam te laten doopen. Dit geschiedde, nadat zij hare belijdenis had uitgesproken, waarbij het lied, Sankey 44, zoo juist paste.

Voorts heeft de Gemeente nog ruime stof om den Heer te danken, die haar nog steeds in de éénheid en liefde bewaart, en haar nog, in alle eenvoudigheid op Zijn onfeilbaar woord als ons eenig richtsnoer bouwende, blijft schragen en bevestigen.

Wij bevelen ons intusschen in de gebeden der broeders aan.

CORRESPONDENTIE.

Aan J. S. te Velp wordt bericht, dat we binnen het halfjaar geene opzeggingen kunnen aannemen.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Kerkbouw te Foxhol.

Van zr. C. v. d. V. te Groningen *f* 1.—; van br. K. V. te Wildervank *f* 1.—; van N. N. te Nieuwepekela *f* 3.75; van N. N. te Slochteren *f* 2.50; van F. M. P. te Raamsdonk *f* 3.—; en van S. J. te Slochteren *f* 2.—.

F. ROGAAR.

Voor de Zending

van de Gem. te Hoorn en Berkhout *f* 14.52½; van N. N. te Slochteren *f* 2.50.

Voor „De Unie-cent"

van de Gemeente te 't Zandt c.a. *f* 12.64.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN

van G. v. U. te Steenwijk *f* 1.30; van D. v. V. te Hoorn *f* 8.52½, waarbij een extra gift voor het blad van *f* 1.37½; van S. E. te Leermens *f* 9.10 en van F. M. P. te Raamsdonk *f* 2.45, waarbij 50 ct. voor een boekje van Schoemaker; van J. G. te Valthermond *f* 7.80; van J. de V. te Leeuwarden *f* 3.25.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

*** Getrouwd:

JAKOB BOS
van Slochteren
en
JANTJE GRASMEIJER
van Foxhol.

Foxhol, 7 Aug. 1886.

*** Getrouwd:

H. ter BRAAK
van Zutphen,
en
G. v. d. WOUDE.
van Groningen,

Groningen, 12 Aug. '86.

*** Getrouwd:

C. PETERS
van Deventer,
en
M. EIZENGA.
van Groningen,

die tevens dankbetuigen aan allen, die van hunne belangstelling voor en bij de voltrekking van hun huwelijk blijken gaven.

Groningen, 12 Aug. '86.

*** Door de liefde en trouw onzes Gods werden wij verblijd door de geboorte van een ZOONTJE.

Stedum, 1 Aug. 1886.
M. de WIND.
J. de WIND—VENEMA.

*** Heden verblijdde ons de Heer met de geboorte van een Zoon

S. A. HOF.
G. HOF—de VRIES.

Venloo 10 Aug. '86.

Voor slechts f 17 gld.!!!

zendt ondergeteekende een volslagen BUKSKINGS- of ZWART CAMGAREN- of DIAGONAAL HEERENPAK, zeer solied en netjes afgewerkt. **Geen Fabriekswerk.**

Men zende poswissel en maatpak, hetwelk mede *franco* wordt terug gezonden.

Niet goed het geld terug!

Wolvega. A. SMIT Jr.
bij de waag.

Heeren Kleermakerij & Kleederwinkel.

Ondergeteekende zich hier uit Friesland gevestigd hebbende als

Schoen- en Laarzenmaker,

beveelt zich als zoodanig beleefd in ieders gunst aan.

Groningen, H. SIJSLING.
Polderstraat 365.

EEN BAZAR.

De Gemeente van Gedoopte Christenen te Groningen heeft zich voorgenomen pogingen aan te wenden tot het oprichten van een **BAZAR**, dat wil zeggen, **allerlei Goederen en Voorwerpen van waarde** bij elkander te brengen, ten einde die, op later te bepalen tijd, te verkoopen en de opbrengst daarvan te besteden tot aflossing van schulden op haar Kerkgebouw. Zij rekent op **veler** medewerking. Ambachtslieden kunnen misschien nog wel eenigen vrijen tijd vinden om iets te vervaardigen, dat eene goede plaats in onze Bazar kan innemen. Vrouwen- en Jongedochtersvereenigingen kunnen daarbij ook krachtig medewerken, wanneer zij Kleedingstukken etc. vervaardigen en die opzenden aan de commissie, voor die zaak benoemd. Ook geldelijke bijdragen tot dat doel bestemd zullen in dank ontvangen worden door genoemde commissie:

D. KLOOSTER, buiten de v.m. Boteringepoort.
J. VAN DUINEN, Oosterbinnensingel.
J. VOORHANS Jr., Oosterbadstraat.

No. 89 1 September 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Het koninkrijk Gods — der hemelen.

De uitdrukkingen „koninkrijk Gods, van Christus", of met de bijvoeging „der hemelen" (dit laatste vindt men alleen bij Mattheus), komen 123 maal in het N. Testament voor. Zij duiden bijna overal den aard van het leven en de Godsopenbaring onder de nieuwe of evangelische bedeeling aan. Dat Mattheus de bijvoeging „der hemelen", in onderscheiding van andere Evangelisten, dikwijls gebruikt, verklaart zich, als wij weten, dat hij hoofdzakelijk voor zijn volk, de Joden, schreef, en dat deze zich eene zinnelijke voorstelling van het messiaansche rijk maakten, die door den Heer gedurig werd bestreden, terwijl Hij door vele zinnebeeldige uitdrukkingen en gelijkenissen de scharen en vooral zijne discipelen tot zuiverder gedachten aangaande het door hen voorgestelde koninkrijk trachtte te brengen.

Er is eenig verschil van beschouwing onder de geloovigen aangaande de bedoeling, die de Heer gehad heeft met die uitdrukkingen. Sommigen meenen zelfs de uitdrukkingen „koninkrijk Gods en koninkrijk der hemelen" nog als van elkander onderscheiden te moeten denken. Dit laatste denkbeeld is echter spoedig als onjuist gekenmerkt, wanneer wij zien, dat bij de verschillende Evangelisten beide uitdrukkingen ter voorstelling van een zelfde zaak gebezigd worden. B.v. in de gelijkenissen van het mosterdzaad en van het zuurdeeg, welke onder anderen bij Mattheus en Lukas voorkomen, vinden wij beide uitdrukkingen.

Van meer belang is het te onderzoeken wat de Heer met die uitdrukkingen bedoeld heeft. Werd met die benamingen hetzelfde te kennen gegeven als wat wij later meer duidelijk onder den naam van gemeente des Heeren leeren kennen, of iets anders? Hierover loopt vooral het verschil. Sommigen meenen dat de grenzen van het koninkrijk der hemelen of van God veel wijder zijn dan die der gemeente. De eerste omvatten, volgens hen, alle bloot vormelijke belijders van het christendom of zoogenaamde gedoopten, i. e. w. het gansche naam-christendom, terwijl de tweede alleen de ware geloovigen besluiten. *) Alzoo dan toch eene plaats aangewezen voor hen, die wel christenen heeten, maar het niet zijn, die wel uitwendig tot de christelijke kerk, zoo het heet door den doop, behooren, maar er toch geen deel aan hebben en derzelver voorrechten niet meê genieten. Waar zal men ook met die menschen heen, vooral als men nog wil blijven vasthouden aan het algemeene denkbeeld van christelijke kerk, waarin de gemeente als een onzichtbaar iets verscholen zou zijn. Men zou ze misschien het beste nog kunnen aanduiden met heidenen in het licht, in tegenstelling met die heidenen, die nog van het heerlijk licht des Evangelisch verstoken zijn.

Wanneer wij echter de zaak wat nader bezien en ook acht geven op de beschouwingen der apostelen aangaande die uitdrukking of die zaak, dan valt het verschil tusschen het koninkrijk Gods — der hemelen en de gemeente des Heeren geheel weg. Wel de wijze van voorstelling blijft verschillen, maar de bedoelde zaak blijft dezelfde. Vóór dat de Heere Jezus gestorven en opgewekt was, en de H. Geest de discipelen was komen vervullen en bezielen, kon er nog geen duidelijk denkbeeld omtrent de gemeente des Nieuwen Testaments zijn, — die gemeente moest nog gevormd worden, en als de Heer over haar sprak tot de Joden, dan noemde Hij ze koninkrijk Gods of der hemelen. Dit konden de Joden, overeenkomstig hunne denkbeelden, het best verstaan.

De Heer zelf vertegenwoordigde het koninkrijk Gods in zijn persoon met al de zegeningen van hetzelve, gelijk Hij ook de gemeente, zooals wij die later leeren kennen, in zich besloot. Zijne nabijheid en komst was ook die van het koninkrijk Gods of der hemelen. Johannes de dooper kondigde Hem aan met de woorden: „Het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen", Matth. 3: 2. De Heer, staande onder eene talrijke schare der Joden, die nog immer naar een koninkrijk, zooals zij zich voorstelden, bleven uitzien, zeide tot hen: „Het koninkrijk Gods is midden in (of onder) ulieden," Luk. 17: 20, 21.

In dien zin kan het ook gemakkelijk verstaan worden, dat het koninkrijk Gods — der hemelen als een handelend persoon wordt voorgesteld, b v.: „het koninkrijk der hemelen is gelijk een m e n s c h, die goed zaad zaaide in zijnen akker," — het is gelijk aan een k o o p m a n enz.

Ook wordt het vergeleken met een mosterdzaad, een zuurdeeg, een schat in den akker etc.

Het eigenlijke koningsvolk waren de Israelieten, maar die hebben hun Koning verworpen: „Hij is gekomen tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen." Zij meenden overeenkomstig hunne bestemming reeds een koninklijk priesterdom te zijn, een koninkrijk, dat niets behoefde dan de rechte koning, om de zaken van het koninkrijk te regelen, en het volk te sterken tegen hunne vijanden, maar hunne zonden zagen ze niet, daaraan dachten ze niet. Daarom kwam een Johannes de dooper als een heraut des konings vooruit, om het volk op hunne zonden en ongeschiktheid te wijzen en het tot bekeering op te roepen. Het ging Israel met haar hoofden even als zoo velen in onze dagen, die wel „kerkherstel" verlangen, maar vergeten, dat daartoe waarachtige bekeering van hen, die tot die kerk behooren, moet vooraf gaan.

Toen Israels Koning kwam, maar niet met den door hen verwachtten glans of praal, en met geheel andere ideeën dan hen bezielden; toen Hij hun hunne zonden voor oogen stelde en hun zeide, dat noch hunne afstamming uit Abraham, maar diens geloof en leven, dat niet hunne nationaliteit, maar het waarlijk Israel zijn, hen tot ware deelhebbers aan Zijn koninkrijk maakte; dat zij moesten w e d e r o m g e b o r e n worden om dat koninkrijk te kunnen zien, moesten geboren worden uit w a t e r e n g e e s t, om in hetzelve te kunnen ingaan (Joh. 3: 3 en 5), toen verwierpen zij Hem. Met die verwerping verloren zij alles en sloten zich buiten de zegeningen van het koninkrijk Gods. Zij zochten macht en heerlijkheid van deze wereld, terwijl het koninkrijk van den Heere Jezus *niet* van deze wereld was. Zij schuwden dat koninkrijk, omdat het in zijn aard r e c h t v a a r d i g e n h e i l i g is, en die heerschappij was hun, die niet tot zelfveroordeeling en tot zelfovergave wilden komen, te kras, te scherp. En terwijl de Heer hun toeroept: „zoek eerst het koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid," verzetten zij zich er tegen en wapenden zich met alle mogelijke wapenen der ongerechtigheid, en dooden op wreede wijze den Koning. Toen scheen het alsof de wapenen der duisternis zegevieren zouden, scheen het, dat alle hoop voor hen, die aan het koninkrijk Gods geloofden, voor altijd verdwijnen zou in de nevelen van een akeligen dood. Doch Gods raad was anders. Juist door den dood heen zou de Koning van het Godsrijk zich in Zijne goddelijke majesteit, als vernietiger zelfs van de macht des doods, vertoonen, zou leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht worden voor alle volken, zou het koninkrijk Gods zich in heerlijkheid gaan openbaren, het eerst in de harten der geloovigen als rechtvaardigheid, en vrede, en blijdschap, door den H. Geest (Rom. 14: 17*b*), en tot heil van de gansche wereld.

Gelijk nu de Heere Jezus, toen Hij in het vleesch op aarde verkeerde, het koninkrijk der hemelen — van God in zijn persoon vertegenwoordigde, zoo wordt hetzelve vertegenwoordigd tot op dezen dag door de gemeente, het lichaam van Christus, die daarom ook een koninklijk priesterdom genaamd wordt (1 Petr. 2:

*) Zie b. v. Millers geschiedenis der Chr. kerk, deel I, bl. 25.

9). Ook zij heerscht, maar ook nu nog met voor de oogen van de kinderen dezer wereld, onzichtbaar, door hen onbegrepen kracht.

Eens echter komt de tijd, dat de koninkrijken dezer wereld zullen zijn van onzen God en Zijnen Christus, dat de Koning van het hemelsch koninkrijk met zijne gemeente over deze aarde en hare volken heerschen zal; dan zullen alle volken aan Hem *moeten* onderworpen zijn; dan zal alle knie voor Hem buigen. Dan zal Israël met smart over zijne zonden terugkeeren tot God en zijnen koning David (de Davidsspruit), en weer in waarheid het koningsvolk zijn, dat nu wel veracht en versmaad wordt onder de volken, maar dan door allen geprezen zal worden. Die tijd wordt nu voorbereid, reeds wordt de eerste schemering van het morgenrood voor dien nieuwen dag gezien; daarom bidt de ware discipel des Heeren: „Uw koninkrijk kome!" en roept de bruid van Christus met innerlijk verlangen uit: „Kom Heere Jezus, ja kom haastiglijk!"

G. N. v. B.

Een paar praktische wenken.

Wanneer iemand zich aan de Gemeente wil aansluiten, moet hij niet komen, zeggende: „ik ben zóó, dat mij dunkt, ik moet mij doen opnemen in het gezelschap der heiligen;" — maar: o, broeders! ik vind mij zóó zwak en zondig, dat ik niet alléén kan staan; dus, zoo gij kunt, helpt mij, doe de deur open, en laat mij binnen komen."

Velen komen tot oprechte bekeering, doch zij komen nimmer verder. Ik ondervraag hen aangaande hunnen zielstoestand, en ik bevind alles zoo als het zijn moest; doch zij wachten ergens op, schoon zij niet weten waarop — en terwijl zij veel denken en gevoelen staan; zij stil.

Indien gij de gewigten eener klok opwindt en de wijzers op het juiste uur zet, en dan heengaat, zult gij ze, wanneer gij een uur later wederkeert, op dezelfde plaats terugvinden. Zet ze weder gelijk, en een uur later zult gij ze andermaal vinden, gelijk gij ze gelaten hebt. Wat ontbreekt er aan? Er is noodig, dat de slinger aan den gang worde gemaakt, en dan zal de klok den juisten tijd b l i j v e n aanwijzen. Nu ben ik gedurig bezig om Christenen „gelijk te zetten;" en wanneer ik weder naar hen omzie, vind ik hen juist waar ik ze gelaten heb. Wat al de zoodanigen behoeven is, dat de slinger van werkzame plichten gaan moge en de uitdrukking, die het leven geeft aan de gedachten en gevoelens des harten, niet achter blijve. Uwe harten moeten altijd kloppen, zullen zij geregeld blijven gaan met de Zon der geregtigheid.

Naar Beecher.

Onze toekomende Staat.

Wij zijn geheel zeker, dat, wat wij nu zijn, niet het einddoel van Gods plan met ons kan zijn. Wanneer ik een blok zie van marmer, half uitgebeiteld, waaruit slechts eene hand te voorschijnt komt, zoude niemand mij overtuigen, dat zulk half uitgebeiteld stuk rots, dat is, wat de artist eigenlijk bedoelt.

En ik weet van mijzelf nog niet te zijn wat God verlangt, dat ik zijn zal, terwijl ik een smachtend verlangen in mij omdraag om oneindig beter, veel meer heilig en rein te zijn, dan ik nu ben.

En zoo is het met u; gij zijt niet hetgeen God bedoelt, dat gij zijn zult; gij zijt slechts begonnen te zijn, wat Hij wil, dat ge zult worden. Hij zal blijven arbeiden met zijn beitel van beproeving en ellende, de graveerstift met wijsheid gebruikende, totdat het straks zal blijken, wat ge zijn zult; want ge zult Hem gelijk zijn en Hem zien, gelijk Hij is.

O! welk eene vertroosting is dit voor ons geloof.

Daar het een feit is, dat wij leven, en daar het eveneens een feit is, dat God met ons bezig is en ons bearbeid, is het duidelijk, waar en zeker, dat wij toenemen.

Ik geloof niet dat eenig mensch zelfs een denkbeeld heeft van hetgeen de mensch worden moet. Wij zien slechts de krijtstrepen, schetsen van menschen; doch als wij in de eeuwigheid i n g e v u l d zijn, zullen wij wonderlijke schilderstukken zijn.

(SPURGEON.)

SPRAAKVERWARRING.

DE CHR. GEREF. KERK EN GOD.

Vele jaren geleden was ik in eene afgescheiden kerk te 's Hage, onder het gehoor van ds. v. d. Valk van Delft.

't Was „voorbereiding" voor het H. Avondmaal. Met het oog daarop hield ZijnEerw. een ernstige, degelijke predikatie, naar aanleiding van 1 Joh. 2 : 2: „Hij is eene verzoening voor onze zonden." Spreker wees er op, wat de geloovige in Zijn Heiland bezit en wat het H. Avondmaal hem verkondigt en bezegelt, en toonde vervolgens zeer duidelijk aan, dat het Avondmaal *alleen* voor de kinderen Gods is, en elk ander zich, door te naderen tot dien disch, een oordeel eet en drinkt.

Toen spreker genaderd was aan de „toepassing", zeide hij een woord te willen spreken tot *de onbekeerden in de gemeente*, en zeide onder meer tot hen: *gij hebt wel een kerkelijk recht tot het Avondmaal, maar niet een Goddelijk recht.*

Ik kon mijn ooren haast niet gelooven, van zulk een wijs, vroom man, van wien ik zooveel goede woorden gehoord had, zulke Babylonische klanken te vernemen.

„Onbekeerden i n d e g e m e e n t e!" — dat is immers een paradox — een tegenstrijdigheid — men zou even goed van een vierkanten cirkel kunnen spreken. De gemeente is immers bekeerd? De bekeering is immers voorwaarde om tot de gemeente te kunnen behooren? Wie onbekeerd is staat immers buiten?

Het tweede loste alles op: „gij hebt wel een k e r k e l i j k maar geen G o d d e l i j k recht tot het Avondmaal." Toen ging mij een licht op. De kerk en God waren twee; en die twee waren met elkander in strijd; want de eerste verleende een recht, waar de tweede een verbod had. Duidelijker hoorde ik het nimmer: die duidelijkheid had zijn oorsprong in den waarheidszin (niet wat het leven, maar wat de prediking aangaat) van genoemden predikant.

Ach, in welken wangedrochtelijken toestand komt men niet, als men de eenvoudigheid der Schrift verlaat en menschelijke leerbegrippen wil vermengen met het woord Gods.

Wie gevoelt niet dat het ook hier weer de kinderbesprenging is, die zulk eene onware toestand in 't leven roept.

Mocht die dominé en die kerk zich nog eens van deze dwaalwegen bekeeren en alleen vragen naar het G o d d e l i j k r e c h t.

S. H.

De arme melaatschen in Indië.

Er zijn in Indië, zoo verhaalt het officieel dagblad, 135,000 melaatschen! Deze vreeselijke ziekte telt onder hare slachtoffers, door het geheele rijk, menschen van alle klassen, mannen, vrouwen en kinderen. Zij woedt het ergste te Beerbhoom, in Bengalen en te Kumaon, in de noord-westelijke provincies. In de eerstgenoemde plaats is er één op elke 250 der bevolking melaatsch.

Men vindt onder de lijdenden menschen van elken leeftijd, van den zuigeling op moeders schoot tot den grijsaard van 80 jaar toe. Er zijn er 785 onder de *vijf* jaar; 2030 tusschen de vijf en de *tien* jaar; 4102 tusschen de tien en de *vijftien* jaar. Er zijn er 17,283 boven de *zestig*, en sommige zijn zelfs meer dan 80 jaar oud. Eenigen van deze oude lijders zijn, helaas, van af hunne geboorte melaatsch geweest. De statistiek toont aan dat er van deze lijders 753 christenen zijn. Deze hulpbehoevende en hopelooze schepselen eischen onze warmste sympathie. Onze Heiland erbarmde zich hunner. Waarlijk, deze zijn „de minste der broederen."

De vraag wordt dikwijls gedaan: is dit dezelfde melaatschheid als in de dagen van onzen Heer? En wij antwoorden zonder aarzelen: „Ja." Wij hebben dit onderwerp zeer zorgvuldig bestudeerd, wij hebben jaren met de melaatschen uit en ingegaan, en zijn tot een niet overhaastig besluit gekomen dat de ziekte, welke wij nu in Indië waarnemen, dezelfde is als die toen onze Heer op aarde was. En wij gelooven ook, dat de melaatschheid, welke Christus genas, van denzelfden aard was, als die zoo gedurig voorkwam onder de Mozaïsche bedeeling. De uitdrukkingen: „Een gezwel," „Eene witte blaâr," „Dieper dan het vel zijns vleesches," „Hij is onrein," „Hij zal alleen wonen," „Laat haar toch niet zijn als eene doode, van wie het vleesch half verteerd is," „Hij was melaatsch aan zijn voorhoofd;" en er was een man vol melaatschheid, kunnen wij nu gemakkelijk verstaan, want wij hebben hier dergelijke gevallen aangetroffen.

Het is wonderbaar wat een verhandeling er gegeven is in het Woord van God over het onderwerp melaatschheid; en hoe scherp en strikt waren de wetten betreffende deze ziekte, maar wij kunnen het verstaan waarom het zoo zijn moest, want van alle soorten van lijden die er op aarde zijn, zijn er geene, die zulk eene levende en verschrikkelijke type zijn van de zonde als de melaatschheid. Wat een vernederende gedachte als iemand op een verminkte en verwelkte melaatsche gelijkt: Zoo zie ik er uit voor het oog van God, tot dat ik door Christus ben gereinigd. — „Wonden, en striemen, en etterbuilen." Ja, als wij op die arme melaatschen zien dan kunnen wij verstaan waarom er geschreven staat: „Gebiedt den kinderen Israëls dat zij uit het leger wegzenden alle melaatschen," .... opdat zij niet verontreinigen hunne legers in welker midden ik woon.

Men vraagt ons dikwijls: is melaatschheid besmettelijk of erfelijk? en ons antwoord is: „beide." Ten minste tot dit besluit zijn wij gekomen na een zorgvuldig overzicht te hebben genomen van het oordeel van de bekwaamste autoriteiten, die met dit onderwerp in aanraking zijn geweest, en hier voegen wij onze geringe en onbekwame ondervinding aantoe. Er zijn ons gevallen voorgekomen die ongetwijfeld de teekenen droegen van erfelijk te zijn, en andere, die niet anders dan besmettelijk konden wezen. Of ons oordeel recht is of niet, dit weten wij: zij is allen besmettelijk door *er zeer na* en *voortdurend* mede in aanraking te komen.

Eene andere vraag is ons gedaan n. l. —: „Is deze ziekte ongeneesbaar?" Wij antwoorden: „Ja voor zoover als de medische kennis tot hiertoe is gegaan. Het is ons niet onbekend dat sommige personen van tijd tot tijd hebben voorgegeven verschillende personen aan verschillende plaatsen te hebben genezen, maar wij geven slechts onze eigene ondervinding — wij hebben gezien dat verschillende middelen zijn aangewend, maar wij hebben niets gezien dat op genezing geleek. Het heeft ons mogen gelukken tot op eene zekere hoogte lijden af te wenden en het leven verdragelijk te maken, maar dat is ook alles. Dr. Van Dijk van Bombay, die dit werk vele jaren heeft bestudeerd, deelt het volgende mede: De algemeene behandeling der melaatschheid kan leiden tot verzachting van vele smarten dezer ziekte, het kan een middel zijn om hare voortgang te beteugelen of de herhalende brandende koortsen te verminderen, en zoo verdere gevolgen te voorkomen; het mag de ziekte binnen hare natuurlijk grenzen houden; maar er bestaat geen bewijs, van welken aard ook, dat de melaatschheid heeft opgehouden of werkelijk is gewijzigd geworden door eenige soort van algemeene behandeling. Ik wil u nog mededeelen, dat de ziekte verschijnselen van zelf kunnen verdwijnen, en de melaatsche vier of vijf, of zelf voor vele

jaren oogenschijnlijk zeer wel in den zelfden toestand blijft, en dan breekt zij opnieuw uit op een bijna onbedwingbare wijze. Vandaar het bezwaar om de behandeling op waarde te stellen.

Wij hebben hier eene donkere zijde geschilderd, maar geloofd zij God, er is ook eene lichtzijde aan. Wij kunnen ons geen beter christelijk werk denken dan het evangelie aan deze arme melaatschen te brengen; en dit wordt gedaan. De Heer wijst in het bijzonder op dit werk als een gedeelte van zijne eigene bediening.

„De melaatschen worden gereinigd.” *Hij* zeide tot de twaalven: „Reinigt de melaatschen” Hij zelf aarzelde niet om zijne hand op het hoofd te leggen van een, die „vol melaatschheid” was, en tot hem te zeggen. „Ik wil word gereinigd.”

Daar *Hij* medelijden had met de melaatschen behooren het ook zijne dicipelen te hebben.

De zending onder de melaatschen in Indië, is gevormd met het doel om deze arme lijders het evangelie van Jezus Christus te verkondigen, hun vreeslijk lijden te verzachten, en in hunne geringe behoeften te voorzien.

De vereeniging is heden op acht verschillende plaatsen in Indië werkzaam; in verbinding met de kerkelijke, de Londensch de Amerikaansch Presbiteriaansche zendingvereeniging en de evangelische zending van Lossner. Van af het allereerste begin is dit werk duidelijk door den Heer gezegend geworden. Vele arme melaatschen zijn weder geboren geworden en wachten nu geduldig op 's Heeren tijd.

Er is groote blijdschap in om den melaatschen Jezus te prediken, te meer daar zij zich bereid toonen de blijde boodschap te ontvangen. Wij ontmoeten natuurlijk ook menig hard hart onder de melaatschen, en wij stooten ook onder hen op moeilijkheden zoowel als onder andere menschen; maar o! het is een gezegend werk om hen het evangelie te prediken, en wij hebben moed om er mede voort te gaan. Vijf jaar geleden kwamen wij tot het besluit om twaalf kostgangers van een asyl (toevluchtsoord) te onderhouden, en wij hebben nu juist vernomen dat de Heer ons door twaalf zielen heeft gegeven. „U geschiede naar uw geloof.”

Deze vereeniging helpt de alreede gevestigde asyls voor melaatschen en verzorgt zendelingen om de christelijke werkzaamheden daarmede in verband voort te zetten. Zij geeft geld voor nieuwe gebouwen zooals asyls, bedehuizen etc., en in vele gevallen voorziet zij in het geheele onderhoud der melaatschen. Het werk wordt door vrije giften onderhouden.

Een melaatsche kan onderhouden worden met 72 gulden per jaar; en 240 gulden per jaar is genoeg voor een onderwijzer in een asyl.

Indien iemand nadere informaties verlangt, die vervoege zich tot den ondergeteekende, die ze gaarne geven wil.

WELLESLEY C. BAILEY,
Secretary mission to Leppers in India,
17 Glenzyl Terace, Edinburgh.

C. M.

Het ontstaan der gemeente van gedoopte Christenen in Amsterdam, in de helft dezer eeuw.

Uit nagelaten stukken van wijlen br. H. G. Tekelenburg.

Eenige vrienden des Heeren waren gewoon één avond in de week geregeld samen te komen tot onderzoek der Heilige Schrift, met het doel om de door God geopenbaarde waarheden te onderzoeken, opdat zij die juister mochten leeren verstaan of er in bevestigd worden.

Onder hen was een Mennoniet. Bij zekere gelegenheid stelde deze voor om de waarheid des doops te onderzoeken; of de doop der bejaarden of de kinderdoop naar de bedoeling des Heeren was, terwijl hij zich bereid verklaarde om, wanneer uit dit onderzoek bleek, dat laatstgenoemde naar den wil des Heeren was, alsdan met zijn gezin over te gaan tot de hervormde kerk.

De broeder, bij wien de samenkomsten plaats hadden, vroeg welken weg men zoude moeten inslaan, om door een geregeld onderzoek tot eene goede uitkomst te geraken.

Hij stelde daartoe voor om den volgenden weg in te slaan: Ieder zoude een gedeelte van de H. Schrift voor zijne rekening nemen en daaruit verzamelen de plaatsen waar uitdrukkelijk van den doop gesproken wordt, of waarin op denzelven werd gezinspeeld. Zij zouden zich trachten te plaatsen als dezulken, die van niets wisten, en die dus geene voorliefde koesterden voor één of ander gevoelen; met andere woorden: zij zouden zich beschouwen als kinderen, die alleen begeerden te verstaan, wat de wil van hunnen Heer en Meester in dit geval was.

Hiertoe was eerst noodig de vraag te beantwoorden: Wat bedoelt de Schrift met het woord doopen?

Al zeer spoedig bleek het dat het woord doopen te kennen gaf een ondergaan in het water, en daaruit weder opkomen, en dat de handeling des doops eene zinnebeeldige daad was.

2e. Is de doop eene zinnebeeldige daad, wat wordt dan door de handeling des doops afgebeeld, of aan de zintuigen aanschouwelijk voorgesteld?

Tot beantwoording dezer vraag werden op nieuw alle verzamelde plaatsen nagelezen en besproken, ten einde het antwoord op de gestelde vraag te vinden. Het werd allen duidelijk, dat die handeling te kennen gaf: deel hebben of gemeenschap hebben aan den dood, begravenis en opstanding van den Heer Jezus, waardoor die handeling aan de zijde des doopelings niet alleen lijdelijk is, maar waarbij hij ook handelend optreedt gelijk de voorbeelden zulks ook bevestigen.

3e. Werd de vraag gesteld: Voor wie de doop was ingesteld? Daarover kon niet lang twijfel bestaan, de doop was ingesteld voor den doopeling en niet ten behoeve van de toeschouwers.

Zoo waren zij tot de overtuiging gekomen, dat de doop, door den Heer ingesteld, eene zinnebeeldige handeling ten behoeve van dengene was, aan wien de doop werd voltrokken, door welke handeling de doopeling zijne gemeenschap aan des Heeren dood, begraving en opstanding uitdrukte en alzoo zijn geloof in den Heer beleed.

Sommigen onder hen maakten toen de gevolgtrekking dat zij dan eigentlijk niet gedoopt waren.

Ik geloof te mogen zeggen, dat niemand er toen aan dacht, dat de mogelijkheid ooit zoude ontstaan, om zoo naar de ordening des Heeren gedoopt te worden.

Het verdient opgemerkt te worden, hoe destijds het oog alleen geopend werd, of de aandacht gericht werd op den doopeling en niet op hem, die gedoopt wordt. Eerst jaren daarna is aan schrijver dezes ook daarover eenig licht opgegaan. Doch het is hier de plaats niet daarbij stil te staan.

Geruimen tijd daarna kwan br. J. Köbner van Hamburg en bewoog een paar leden van ons gezelschap om zich door hem te laten doopen; anderen konden zich niet met den tijd en de wijze van uitvoering vereenigen. Alhoewel zij de zaak genegen waren bleven zij ongedoopt.

Hieruit vloeide eene verwijdering voort van personen, die elkander overigens hartelijk lief hadden.

Zij die zich hadden laten doopen, beschouwden de daad als geheel persoonlijk en bleven nog leden van de hervormde kerk.

De anderen meenden in die daad meer te moeten zien. Zij oordeelden, dat men met die daad de grondslag legde van eene nieuwe gemeente, en achtten het daarom van het hoogste gewicht, dat zij, die zich daartoe vereenigden, wel wisten wat zij deden en wat zij beoogden. Voorrechten en plichten eener gemeente van Christus stonden bij hen hoog aangeschreven.

In het jaar 1847 had er een gesprek plaats over Daniel VI. Bij het zoeken naar de beweegreden van Daniels gedrag, waarbij hij den schijn op zich laadde, alsof hij zich boven de wet plaatste en den koning niet achtte, vond men dat niet een onedele geestdrift die Daniel bestuurde, maar integendeel dat een edele drijfveer de beweegreden van zijn gedrag zijn moest. Hij had de gewoonte driemaal daags tot zijnen God te bidden voor opene vensteren. Nooit had hij zich zijns Gods of zijner dienst geschaamd; hoe zou hij dan nu veinzen en zijne gewoonte veranderen, door zich in zijnen binnenkamer terug te trekken? Dat kon hij niet. Noch menschenvrees, noch zucht om menschen te behagen, konden hem daartoe bewegen. De uitkomst heeft bewezen dat God een welgevallen had in dit koninklijk gedrag van Daniel.

Door dit inzicht werd schrijver dezes bewogen, om zijn lidmaatschap aan de hervormde kerk op te zeggen.

Veel had hij in die kerk opgemerkt, dat in strijd was met de aanwijzingen en geboden des Heeren en Zijner apostelen, en aan de andere zijde liet die kerkorde niet toe zich te gedragen overeenkomstig de bevelen des Heeren of Zijner apostelen.

In het jaar 1848 kwam men in kennis met ds. J. de Liefde, die vroeger predikant was geweest bij de Mennonieten, doch uit die dienst was ontslagen wegens verandering van inzichten.

Deze stond nu den doop voor naar de H. Schrift en was zelf gedoopt door den waardigen broeder Joseph Millard, vader van den zendeling op Jamaica, Benjamin Millard.

In November van dat jaar werden hier ter stede zeven personen door hem gedoopt, en toegevoegd tot de vroeger door J. Köbner gedoopten.

Ds. J. de Liefde predikte en had veel toeloop. Doch het duurde niet lang of de Liefde veranderde weder van inzicht. De zucht om spoedig eene groote gemeente bijeen te hebben, schijnt zeker sterken invloed te hebben uitgeoefend om hem den rechten weg te doen verlaten, en een stelsel van vermenging te doen voorstaan, waarbij gelijke rechten in de gemeente werden toegekend aan de dwaling en aan de waarheid.

De kleine gemeente was evenwel niet te bewegen om dien weg in te slaan, die naar haar oordeel bedriegelijk was in aard en strekking. De neiging tot dien tweeslachtigen weg was evenwel zoo groot, dat hij de kleine gemeente aan haar lot overliet. Van dien tijd af bleven de broeders vergaderen ten huize van den ondergeteekende, alwaar men voortging met geregelde samenkomsten, tot Schriftonderzoek, gezang en gebed.

Later heeft de kleine gemeente eenigen tijd vergaderd bij br. Joseph Millard. Later echter werd de vergadering weder gehouden ten huize van ondergeteekende.

Hoewel de gemeente geen naar menschelijke wijze geordend predikant had, gevoelde zij al te zeer in den weg Gods te zijn, om ook niet met vrijmoedigheid den dood des Heeren te gedenken, onder de teekenen van brood en wijn.

Geregeld heeft dit den eersten zondag in de maand plaats gevonden.

Wanneer zich personen tot den doop aanmeldden, werd een der broeders uitgenoodigd die daad te voltrekken.

In eenen zelfden moeielijken strijd geraakte de gemeente, door in aanraking te komen met broederen, die den naam dragen van Darbisten, die evenzeer op gelijke lijn wilden plaatsen den doop naar de Schrift en de kinderbesprenging.

Hadden zij avondmaalhouden, voorgestaan van gedoopten en bij hooge uitzondering ongedoopten toegelaten, aangezien de Christenen tegenwoordig in geene gewone maar in eene buitengewone toestand verkeeren, wellicht had de gemeente zulks bij uitzondering ten dien tijde toegestaan, maar dit te eischen op grond dat degene, die in de jeugd besprengd was, het veer voor hield, dat hij naar des Heeren bedoeling gedoopt was, daartoe kon de gemeente niet besluiten.

Dat stond in het oog der gemeente gelijk aan iemand die dezelfde waarde wilde hebben toegekend aan valsche als aan echte munt.

Hierdoor ontstond eene scheuring in de gemeente. Een deel ging den weg op van de zoogenaamde Darbisten.

Nadat in 1861 en 1862 de gemeente weder met eenige leden was vermeerderd, ontstond bij sommigen onvrede. Daarop scheidden zich eenigen af, om te beproeven met hulp der broeders in het buitenland eene predikplaats te krijgen, waarin zij tot heden niet zijn geslaagd.

Was geteekend:

H. G. TEKELENBURG.

SEPTEMBER 1873.

Naschrift.

De afgescheiden broeders en zusters, waarvan in het laatste gedeelte werd melding gemaakt, zijn meerendeels geheel tot de wereld vervallen. Voorzeker eene ernstige waarschuwing voor hen, die meenen buiten de gemeente op zich zelf te kunnen staan.

A. H. R.

GEDACHTEN.

Verschuif toch, mijn nalatig hart!
Wat gij te doen hebt niet:
Op tijdverlies volgt rouw en smart,
Op traagheid volgt verdriet.

* * *

Evenals de straal aan de zon verbonden is, zoo de Christen aan zijnen Heer. En evenals de stralen der zon de wereld verlichten, zonder toch zelve de zon te zijn, zoo zijn ook de Christenen het licht der wereld. ?

Het twisten over de mogelijkheid of onmogelijkheid om het begrip van goddelijke genade met dat van menschelijke vrijheid overeen te brengen, is niets anders, dan de behandeling van de kwestie, of de vonk in het staal, of in den steen, schuilt: daar zij toch alleen ontstaan kan door een samenwerking van beide. Alles is genade, en alles is vrijheid.

ESALIA TEGNER.

GEMEENTENIEUWS.

FOXHOL. Zondag 29 Aug. wilde het Hoofd der gemeente ons weer tot een vreugdedag maken. Een broeder en eene zuster, die reeds eenige maanden den Heere Jezus onder ons hadden beleden, werden aan den avond van dien dag gedoopt. Zij waren de eerstelingen, die we in ons nieuw lokaal tot Christus dood door den doop zagen begraven worden. Broeder van Beek van Groningen tot ons overgekomen, ten einde bij die gelegenheid in ons midden te dienen, sprak, naar aanleiding van den tekst Efez. 4: 5: „Een Heer, een geloof, een doop," een ernstig woord voor eene schare, die ongeveer ons gebouw vulde. Het gesprokene, alsmede de handeling des doops, maakte blijkbaar indruk op de hoorders. Eindelijk werd met de breking des broods, ter verkondiging van 's Heeren verlossingsdood, dat samenzijn besloten. Opgewekt en met vreugde in God gingen wij uit elkander, welke vreugde nog verhoogd werd, toen zich aan het einde nog een broeder, die we ook reeds eenigen tijd als een blijmoedigen christen kennen, zich aanmeldde om gedoopt te worden. Nog meer anderen zijn overtuigd van wat de wil des Heeren is, van wie we hopen, dat ze spoedig laatstgenoemde broeder zullen volgen.

DEVENTER en ZUTPHEN liet in lange weinig van zich hooren, trouwens het was ook een tijd van lijden, en dat wel op velerlei wijs. Een ging ons om zeer zonderlinge reden verlaten, een ander zal om een zondig leven moeten worden afgesneden; sommigen hunkerden naar Egypte, doch de Heer heeft niet boven vermogen doen verzocht worden, maar gaf ons blijdschap te smaken, door dat we l.l. Zondag 22 Aug. twee broeders en eene zuster uit Zutphen door den doop in de gemeente mochten opnemen, bij welke gelegenheid de kerk behoorlijk bezet was.

Daarna gedachten wij den dood des Heeren, betrekkelijk met een groote schare. Er openbaart zich ook weer meer behoefte naar Jezus in het hart van zondaren; dat deze druppeling tot een groote, breede, diepe stroom worde, die zich krachtig uitstorte over deze bevolking, waardoor de dorre velden nog eens bloeiende akkers worden.

HENGELOO. Den 21sten Augustus had de Christelijke meisjes-vereeniging alhier het voorrecht haar 14de jaarfeest te vieren. Deze vereeniging vergadert aan twee plaatsen n. l. de eene helft te Borne en de andere te Hengeloo, maar als zij haar jaarlijksch bestaan herdenkt, komen ze als vanzelf bij elkaâr. Twee omliggende zuster-vereenigingen waren tot haar overgekomen om in hare feestvreugde te deelen; in hare vreugde, zeg ik, want dat kan waarlijk eene vreugde genoemd worden als de Heer ons weêr een jaar heeft staande gehouden en door geholpen in een plaats als deze.

De vergadering werd door den voorganger der Gemeente, J. de Hart, met een opwekkend, maar tevens ernstig woord geopend. Hij gaf haar een woord van dank, want dat had ze verdiend; inzonderheid voor het vervaardigen der degelijke kleedingstukken, waarmede de zondagschool-kinderen op het Kerst-feest worden blijde gemaakt — van vermaning, opdat zij haar roeping mocht verstaan om haar licht te doen schijnen; want kleedingstukken vervaardigen is goed, maar zielen winnen is beter. En hoe mooi! als we onze roeping verstaan kunnen wij beide. Na hem sprak zijne vrouw, de presidente der vereeniging, die na de zuster-vereenigingen hartelijk te hebben verwelkomt, met eenen anderen hamer op hetzelfde aanbeeld sloeg. En nu werden er vele andere bronnen geopend als: — toespraken, samenspraken, gebeden, dankzeggingen en geestelijke liederen, die met elkaâr eene verkwikkende stroom uit maakten. Ook betoonden de begunstigsters tot onze blijdschap, dat zij in het land der levenden waren — tot onze blijdschap te meer, omdat de meesten harer vroegere leden onzer vereeniging waren. Welk een aansporing voor de jongere leden om den Heer te zoeken als oudleden opstaan en getuigen: „Een ding weet ik dat ik blind was maar nu zie."

De vereeniging werd op genoemde avond drie leden rijker; twee nieuwe leden en een die ook vroeger al lid was geweest.

Dank aan God voor zijne zegeningen.

VARIA.

IK LAAT VADER NIET LOS.

Het achtjarig dochtertje van een ons bekenden broeder viel, aan 't hengelen zijnde, van de draai in de vaart.

Op haar noodgeschrei schoot haar vader toe, en deze, niet groot van persoon zijnde, kon haar met zijn voeten bereiken, toen hij met zijn handen aan den draai ging hangen. Grijp! riep hij, en zij greep de voeten haars vaders en kon zoo het hoofd boven water houden.

Hiermede was echter de redding nog niet bewerkstelligd, want den vader kon zich met de kleine drenkeling aan zijn voeten hangende onmogelijk naar boven werken. Een jongeling daagde ter hulpe op; ging voorover op de draai leggen, greep het kind bij den arm en zeide: laat uw vader los. De kleine echter riep luide: ik laat mijn vader niet los! ik laat mijn vader niet los!

Lezer, hebt gij ook een vader? Kent gij God als uw Vader? Wat wij u bidden mogen: laat uw Vader niet los.

Schoot deze vader niet in liefde maar in kracht te kort, van uw Vader heet het:

Wat Zijne liefde wil bewerken
Ontzegt Hem Zijn vermogen niet.

Schrijver dezes heeft in een hachelijk oogenblik zijns levens de kracht ondervonden van het woord eens broeders, die hem schreef: hoe hoog de nood ook ga, laat God toch niet los. Het was voor hem een woord ter rechter tijd.

Ik wijs u een weg die nog uitnemender is.

Een vader beklom met zijn beide jongens een berg. Zij klauterden al hun best en hadden beide vader bij de hand, met dit onderscheid echter dat de grootste, Piet, met zijn hand vaders hand vast hield, en de kleinste, Koos, zijn kleine hand in die van vader gelegd had en door deze vastgehouden werd. Oogenschijnlijk leverde dit geen verschil, doch in de uitkomst bleek dit sterk. Beide jongens werden moe; hunne voeten begonnen onzekere treden te doen; Piet gleed uit, liet vaders hand los en rolde naar beneden; de kleine bereikte veilig den top des bergs.

Zoo is het: wij moeten èn God vasthouden èn door God vastgehouden worden; in het laatste ligt onze zekerheid.

Kind van God, leg uw kleine hand vertrouwelijk in die van uwen Vader, Zijn hand en voet wordt niet moede.

S. H.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. R. R. te Danforth twee dollars; van P. v. d. K. te Garijp *f* 1.91.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

*** Heden verblijdde ons de Heer met de geboorte van een ZOON.

C. J. BRUINEWOLD.
G. A. G. BRUINEWOLD—SICCAMA.

GRONINGEN, 15 Aug. 1886.

*** Onder de hoede onzes Gods, beviel heden voorspoedig van een ZOON A. DE JONGE, geliefde Echtgenoote van

J. TEN WOLDE,

GRONINGEN, 28 Aug. 1886.

Heden overleed, na een kort, doch smartelijk lijden, mijne geliefde echtgenoot, JANTJE VOS, in den ouderdom van bijna 50 jaren. Wij zien haar treurende na, doch niet als degenen, die geene hoop hebben.

FOXHOL, 19 Aug. 1886.

B. POSTEMA.

Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang.

DE KINDERDOOP:

is die uit God?

OF

uit de menschen?

Beantwoord uit de H. Schrift en de kerkelijke geschiedenis,

DOOR

J. SCHOEMAKER,

Box 340 Muscatine, Iowa.

Tegen toezending van 10 blauwe postzegels of een postwissel van 50 cent wordt dit werkje franco verzonden:

door de Redactie van „de Christen" te Sneek en door de Administr. van „de Christen" te Groningen.

Ten voordeele der zending.

Broeders en Zusters, hebt gij voor het volgende jaar ook een Christelijken Scheurkalender noodig? Zoo ja, zendt mij dan 15 blauwe postzegels of een postwissel van 75 cent, dan zend ik U franco den Scheurkalender van Ds. N. DE JONGE te Brussel, en ik stort de procenten in de kas van onze zendings-vereeniging het Mosterdzaadje.

Uw medebroeder,

B. ZOOTJES te Sneek.

AMERIKAANSCHE ORGELS.

Groote sorteering van deze Wereldberoemde INSTRUMENTEN, uit de voornaamste FABRIEKEN, uitmuntende door rijk geornamenteerden BOUW, in **MASSIEF NOTENHOUT**, Zangrijken en vollen Toon, eenvoudige en solide Constructie, met de nieuwste door Patenten beschermde verbeteringen, in prijzen beneden alle concurrentie.

SCHOLS & Co., Fabriekanten,

KROMME NIEUWEGRACHT 394, UTRECHT.

No. 90 15 September 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Een koninklijk priesterdom.

„Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk" enz.
1 Petr. 2: 9.

Als zondaar tegenover God en Zijn Christus kunnen we nimmer te nederig, nimmer te verachtelijk en verfoeielijk zelfs over ons zelven denken, maar als verloste, wedergeborene in Christus kan men nooit te hooge of te heerlijke voorstelling van zichzelven maken. Als zondaar zijn we diep, diep ellendig en rampzalig, tot in den diepsten grond bedorven; maar eenmaal door Jezus gered, behoorende tot het uitverkoren geslacht, tot het koninklijk priesterdom, hebben we nog slechts een flauw denkbeeld van het verheven standpunt, waarop de Heer ons plaatste, en van de heerlijke roeping, die wij hebben te vervullen.

Wel is waar, het mag nooit worden vergeten door een christen, wie en wat hij geweest is, hoe hij uit de duisternis geroepen werd tot Gods wonderbaar licht, altijd moet worden bedacht, wat de Heer tot Zijne jongeren zeide (Joh. 15: 16): „Gij hebt mij niet uitverkoren (om vrucht te dragen), maar ik heb u uitverkoren;" maar die overdenking moet leiden tot eene andere, n.l. de bedenking zijner verhevene roeping, der geloovigen priesterschap.

Oppervlakkig beschouwd zou men zeggen: die gang van gedachte is eene vanzelfheid, daar behoeft geen „moet" of „behoort" bij. De ervaring met vele geloovigen leert echter wel het tegenovergestelde. Wel weet men te spreken, dikwijls zeer leerstellig over den jammer en de diepte van 's menschen ellende door de zonde; wel vertelt men wat hem voor jaren of maanden wedervoer, wat hij toen en toen eens ondervonden heeft, maar op de vraag: wat zijt ge *nu*, hoe staat het nu in uwe tegenwoordige omstandigheden, met uwe roeping als gezalfde des Heeren? ach, dan geven velen een ontwijkend of in 't geheel geen antwoord. Vanwaar dit? Wat is de rede van dien neergeslagen blik en die gesloten lippen? Helaas, de priesterlijke wijding werd onteerd, de roeping verzaakt, het priesterlijk gewaad bezoedeld. In plaats van een koninklijk priester was men een vernederde slaaf van een of andere vleeschelijke begeerlijkheid of wellust. Wat was daarvan de oorzaak, hoe kwam men tot dat vernederende afdalen van het door den Heer aangewezen verheven standpunt? Ach, men verloor den hemelschen Hoogepriester uit het oog, men vergat zichzelven, en vernederde zich schrikkelijk, door te zondigen en gelijkvormig te worden met de tegenwoordige wereld.

Nu spreekt de zoodanige soms nog wel mede in christelijke gezelschappen over vroeger genoten zegeningen, over de ellende des zondaars, de leer der zaligheid etc., doch zonder leven of gloed. Wel tracht hij soms nog zijn geschonden priesterschap te herstellen door eigenwillige godsdienst te gaan drijven, doch onder dit alles geraakt hij verder van zijn eigenlijk standpunt verwijderd — wordt een klager over zijn „staat" of een armzalige pocher, die zich met zichzelf en met eigen doen en laten tracht te bevredigen. Voor de zulken is voor alles noodig zich ootmoedig te buigen voor de waarheid Gods, die hen overtuigd van hunne zonden en terug te keeren tot den Hoogepriester, christus, door en in wien de geloovige alleen priester is en kan blijven. Evenzoo was het onder het oude verbond: de Hoogepriester (type van Christus) droeg in zijn persoon het geheele priesterschap, de overige priesters waren geen zelfstandige priesters, maar slechts hulpen, afschijnsel van den Hoogepriester. Door dat priesterlijk geslacht was het geheele volk een priesterlijk koninkrijk.

Nu zijn allen, die „nieuwgeborene kinderkens" en „levende steenen" genoemd kunnen worden priesters Gods in Christus Jezus, uitverkoren, geroepen om Koninklijk op priesterlijke wijze, en met priesterlijke waardigheid in deze wereld te heerschen in Jezus naam. — Levieten kent de nieuwe bedeeling niet.

Nooit kan de christen te verheven denken over het standpunt, waarop hij geplaatst, de roeping, waarmede hij geroepen is.

Vergete het niemand; gedrage zich elk belijder des Heeren altijd en overal, in allerlei gezeldschap, onder allerlei omstandigheden als een uitverkoren priesters, een heilige, een verkregene des Heeren. De geheele oppervlakte der aarde is bestemd om Gods tempel te zijn, alles moet hem geheiligd worden, en wij christenen moeten als priesters dienen, waar de Heer ons ook zendt en tot welke werkzaamheid Hij ons roept. De schoorsteenveger en de stadsreiniger kan zoowel als priester dienst doen, en een groot werk voor den Heer verrichten als de predikant en de Evangelist. De knecht en arbeider in den stal en op de werkplaats of fabriek, de dienstbode in de keuken, kan evengoed een afschijnsel van Christus zijn en zijne deugden verkondigen, als de professor op het college.

Dat elk dan getrouw zij; dat niemand derhenen: die met ons in aanraking komen op onzen levensweg, ongewaarschuwd blijve, opdat hun bloed niet van onze hand geeischt worde.

Dat ieder in den kring waarin hij arbeid of verkeert zijne priesterlijke waardigheid en reinheid voor oogen houde en beware, in de gemeenschap met den Hoogepriester in den hemel, opdat de vrijmoedigheid om van de deugden des Heeren te getuigen, niet verdwijne en hij wapenloos tegenover den vijand komt te staan.

De nood der zielen onzer medemenschen roept; laten alle priesters des Heeren elkander in de hand werken in de redding der diepgezonkenen en 't zoeken van 't verlorene.

De toekomst des Heeren genaakt. Niemand deinze terug voor verachting, schande en smaad dezer wereld, niemand zie tegen opoffering en zelfverloochening op, want weldra komt de Hoogepriester uit het heiligdom om al de priesters binnen te leiden in het binnenste heiligdom des hemels. Daar zal eeuwige vreugde hun deel zijn; daar worden alle tranen van de oogen afgewischt; daar zal nog grondiger worden verstaan, liefelijker worden gezongen:

Triomf! als priesters naderen wij,
Gereinigd van de zonden,
Als koningen gekroond en vrij,
Van allen dwang ontbonden!

G. N. v. B.

De verkondiging der Apostelen.

Dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons is bevestigd geworden van degenen die hem gehoord hebben.
(Hebr. 11: 3.)

Eerst was het mijn plan om de verkondiging van ieder apostel ook in bijzonderheden te bespreken. Tijd en gelegenheid laten mij dit echter voor het oogenblik niet best toe. Wilde ik in bijzonderheden treden aangaande de schrijfwijze van Johannes, (met wien wij ons, als metgezel van Petrus, thans zullen bezighouden) ik zou moeten beginnen over het rijk des levens en het gebied des doods, of des lichts en der duisternis en over de hoofden daarvan. Ik zou moeten schrijven over „zijn" en „niet zijn" of waarheid en leugen en dit alles duidelijk moeten maken uit het schrijven van Johannes. Ik zou moeten in het licht stellen de overeenkomst of beantwoording van het stoffelijke en het geestelijke zijn, om daardoor te komen tot het geestelijke van den Christus en der verlossing door Hem volbracht.

Ik zou uiteen moeten zetten hoe de verheven schrijfwijze van Johannes zamenhangt, hoe hij, ja bij wijlen nederdaalt uit zijne hooge beschouwingen, zich onmiddelijk weer verheft boven de wolken, die de stoffelijke schepping maakt als een gordijn voor de geestelijke.

Behalve het moeielijke van die taak zou ik daardoor gevaar loopen bij sommigen uwer de gedachten op te wekken als of zulk schrijven

eene ijdele filozofie was; die met het christendom niets gemeen heeft en daardoor een vooroordeel tegen mijn verder schrijven verwekken.

Dit wilde ik niet gaarne, want ik heb mij voorgenomen om onder u, of waar ook, niets anders te willen weten dan Jezus Christus en zijn evangelie, omdat ik weet dat in Hem het leven is, en dat Hij dat aan ieder mededeelt die Hem de deur open doet; omdat ik weet dat bij Hem zaligheden zijn die het gansche wezen van den mensch onuitsprekelijk gelukkig maken. Hoe gaarne stemmen wij dus met den dichter in:

„Och, dat aller menschentongen,
Aller englen zang, o Heer,
Zamenstemden, zamen zongen,
Eeuwig tot Uw lof en eer," enz.

En al is het, dat vijandschappen van allerlei aard onze menschenbroeders met jammer en gegeween spijzigen, al is het, dat het deel huns geestes reeds hier in het stof „weening der oogen en knersing der tanden" is, zoodat hun hel zich haast voor niemand meer verborgen houdt; al is het, dat de bede „Uw koninkrijk kome op aarde als in den hemel," schier hopeloos schijnt, nochtans juicht het geloof:

„Amen, Jezus Christus, Amen,
Ja, Gij zult in 't groot heelal
't Rijk der duisternis beschamen,
Tot het niet meer wezen zal." enz.

en dewijl wij weten, dat ieder afzonderlijk mensch als het ware een hemel of hel in het klein is, en dat de toebrenging van ieder persoon tot den Heiland een hel minder en een hemel meer maakt, een doode doet overgaan in het leven (1 Joh. III: 14), tot een leven, dat *eeuwig* ten goede werkt in betrekking tot den naaste, daarom zal ik niet vertragen, naar de mate der gave van Christus, te waken voor de komst van Zijn koninkrijk.

Ik zal mij dus bij een kort overzicht bepalen, waarin echter genoegzaam blijken zal, dat hunne verkondiging van denzelfden aard was, als die van Hem, dien zij hunnen Meester noemden.

Wij hebben in de „Handelingen der Apostelen" gezien, hoe Petrus, om het volk te winnen voor het geloof dat Jezus is de Christus, vooral op Zijne opstanding wees; omdat daarin openbaar wordt, dat Jezus, hoewel door de menschen verworpen, bij God uitverkoren en dierbaar is, en verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker. Was dat geloof maar eerst aanwezig, dan kon de verkondiging van de woorden des levens, die hij uit Zijnen mond gehoord had, in vruchtbare aarde gezaaid worden.

Van Johannes hebben wij wel geene redevoeringen beschreven, maar des te meer vinden wij in zijn „Evangelie."

Dat Johannes dezelfde orde volgt als Petrus, is duidelijk aan het einde van zijn Evangelie (zooals het gewoonlijk genoemd wordt), want hij zegt daar: „Deze dingen zijn geschreven, *opdat gij gelooven moogt, dat Jezus is de Christus*, de Zone Gods; en geloovende het leven hebt in Zijnen *Naam*." (Joh. XX: 31.)

Dat het hem vooral te doen was, om de woorden of de leer van Jezus te verkondigen, blijkt vooral hier uit, dat hij het Evangelie geschreven heeft, waar hij Jezus sprekende en handelende aan de menschen voorstelt en verder uit II Joh.: 9 en 10, waar hij zegt: „Een iegelijk, die niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet" enz.

Of hij gedacht heeft, dat in zijne beschrijving van het Evangelie van Jezus Christus de leer van Jezus duidelijk genoeg uitkomt, dan wel of hij dacht, dat zij uit andere Evangeliën kon gekend worden, ik weet het niet. Zooveel is zeker, dat hij in het Evangelie al zeer weinig in bijzonderheden treedt aangaande de leer van Jezus. Wat Jezus in het evangelie van Joh. leert, bepaalt zich bijna geheel bij de vermaning, dat zij gelooven zouden, dat Hij de Christus is. Die dit gelooven, geeft Hij macht om kinderen Gods te worden. (Joh. I: 12) Het gelooven altijd opgevat met de daaraan billijk verbondene volgzaamheid. (Vergelijk Joh. III: 36.)

Nu dit is voorzeker waar; al hadden wij ook niets meer dan de geschriften van Johannes, wij zouden dan door nadenken tot dezelfde leer, aangaande de bijzonderheden in het karakter Gods (b. v. Matth. V: 45; VI: 14, 15 enz.) en het den mensch in waarheid gelukkig makende leven, kunnen geraken, als door het lezen van al de gelijkenissen en levensaanwijzingen, die ons door Jezus bij andere evangelieschrijvers gegeven worden.

Johannes geeft een kort begrip of voorspiegeling van Jezus leer in Joh. I: 17: „De wet is door Mozes gegeven, *genade en waarheid* zijn ons door Jezus Christus geworden.

Het evangelie doorloopend, vinden wij slechts aanwijzingen van Jezus om Hem te gelooven, om Hem te vertrouwen en te volgen. Dan zullen wij in de duisternis niet wandelen (VIII: 12). Dan wil Hij ons drenken met levend water (IV: 10). Hij wil ons weiden in geurige weiden (X: 9). Dan wil Hijzelf ons tot spijs en drank zijn (VI: 55). Hem volgen, n.l. in het niet liefhebben van het eigene leven (XII: 25), en dit niet liefhebben van het eigene leven bestaat alweer niet door ons het leven zelf moeielijk te maken, wanneer het niet strekt tot heil van anderen, neen, maar in genadig te zijn; Zijne genade in ons te doen heerschen (zie hierover XIII: 12—16). De voetwassching, ons daar vermeld, zal wel wat meer aanduiden dan lichamelijke voetwassching, n l. het rein maken van elkanders levenswandel. (Tusschen twee haakjes gezegd: Men vindt de apostelen dan ook meer bezig met het laatste dan met het eerste). En, waarde brs., dan komt genade en waarheid te pas! Gij hebt het zeker allen in meerdere of mindere mate ondervonden.

Hierop volgt nog: „Hebt elkander lief; *gelijk* ik u lief gehad heb" (vers 34) hetwelk men hetzelfde in andere woorden zou kunnen noemen. En hiermede zou men kunnen achten dat Jezus' leer in het evang. van Johannes ten einde (of tot zijn doel) is.

In de volgende hoofdstukken staan nog wel belangrijke leeringen aangaande Jezus één zijn met den Vader, (XIV: 1—24) en den Heiligen Geest, (vers 26, 28; XVI: 13, 14, 15) maar bijzondere leeringen als in de andere evangelisten vinden wij er niet. Het zal ons echter allen duidelijk zijn dat er ook geene behoefte aan is.

In Johannes' schrijven aan de geloovigen vinden wij den evangelist duidelijk weder. (1 Joh. I: 6.) „Indien wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben, en wij in de duisternis wandelen, zoo liegen wij en doen de waarheid niet." (II: 1.) „Mijne kinderen, ik schrijf u deze dingen opdat gij niet zondigt" enz. (vers 3.) Hieraan kennen wij dat wij Hem gekend hebben, zoo wij zijne geboden bewaren. Hij dringt er vooral op aan, dat wij elkander zullen liefhebben in overeenstemming met het woord des Heeren: „Een nieuw gebod geef ik u, dat gij elkander liefhebt."

Het woord des Heilands: „Indien gij liefhebt die u liefhebben, wat dank (of genade, zoo als er ook kan vertaald worden; de grieksche woorden zijn dezelfde) hebt gij." (Luk. VI: 32, en elders) is niet zoo letterlijk bij Johannes te vinden, evenwel is het, overeenkomstig de verheven schriftwijze van dezen apostel, de hoofdinhoud zijner leer.

Leest b. v. 1 Joh. IV: 7—10, vooral vers 10: „Hierin is de liefde" (gelegen, of: Dit is ware liefde.) „Niet dat wij God liefgehad hebben," en dat God ons daarom liefheeft, neen, God had ons lief ook toen wij Hem niet kenden, dus veel minder liefhadden, ja, veel meer haatten. Nu, in dien toestand „zond Hij zijnen Zoon, opdat wij zouden leven door Hem."

Bestaat liefde dus hierin, dat God zijnen Zoon zond, toen wij nog in den dood waren, „tot eene verzoening voor onze zonden;" dan kennen wij hieraan, dat wij in Hem blijven, dat Hij ons van Zijnen Geest heeft gegeven;" (vers 13) zoodat ook wij, nu „wij uit den dood zijn overgegaan in het leven" (1 Joh. III: 14) gaarne zondaars tot rechtvaardigen maken, om het even of zij tegen ons, tegen den naaste of tegen den Heere zondigen; ook wij wenschen hen van hunne zonden af te keeren, (Hand. III: 26) te verzoenen met Hem, op Wien zij, ten onrechte, boos zijn, en boos zijn is altijd uit onrecht tot onrecht.

Op deze wijze schrijft Johannes veel, te veel om, indien mij ook zulks mogelijk ware, zoo in het kort op te helderen. Wat zoudt gij b. v. wel zeggen van 1 Joh. IV: 20? „Indien iemand zegt: ik heb God lief en haat zijnen broeder, die is een leugenaar, want die zijnen broeder niet liefheeft dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben dien hij niet gezien heeft?"

Zou hier niet tegen ingebracht kunnen worden: „*Ja, maar God is goed* (heimelijk: „voor mij") *doch de broeder is boos; had de broeder dit en dat niet gedaan, ik zou hem niet haten.*"

Zoo spreekt, en met recht in eigen oogen, hij, die God niet *gezien* heeft, niet gezien in de aanschouwing van Jezus Christus, die ons den Vader heeft verklaard (Joh. I: 18; 1 Joh. V: 20.) Maar die zoo spreekt, wandelt in de duisternis, zegt ons Johannes en niet in het ware licht, Jezus Christus.

Zoo zou ik kunnen voortgaan en de verhevenheid van Johannes' schrijven zou ieder oogenblik meer uitkomen, voor het doel echter, n.l. om te doen zien dat zijne verkondiging stemt met hetgeen wij van den Heer gehoord hebben, zij vooreerst voldoende voor de aandacht gebracht.

Na nog eenige gezegden van onzen apostel bijgebracht te hebben die ieder op zich zelf staan kunnen, zullen wij vooreerst, hoe onvoldaan ook, afscheid van hem moeten nemen. Wij kunnen daarom ieder voor ons zelf hem gelukkig dagelijks vinden.

Bovenaan staat (1 Joh. V: 1:) „*Een iegelijk die gelooft dat Jezus is de Christus*, die is uit God geboren." Vervolgens (1 Joh. II: 29:) „Indien gij weet dat Hij rechtvaardig is, zoo weet gij *dat een iegelijk die de rechtvaardigheid doet*, uit Hem geboren is." (IV: 7.) „*Die liefheeft* is uit God geboren en kent God." (vers 16) „*Die in de liefde blijft*, blijft in God en God in hem." En ditmaal voor het laatst nog: (3 Joh. vers 11a) „Geliefde volg het kwade niet na maar het goede, *die goed doet is uit God*, maar die kwaad doet heeft God *niet gezien.*"

Wanneer wij nu in aanmerking nemen dat dit alles als uit den mond van Johannes komt, dan is het genoeg om ons te doen begrijpen, dat wij het nog maar ten deele vatten en soms met verontreinigde, vleeschelijke blikken beschouwen, zooals boven (1 Joh. IV: 20) getoond is.

Mijn opstel is al weer lang genoeg voor ons blad en nu heb ik nog maar ter loops eenige opmerkingen van Johannes gemaakt, wat zou het dan worden als wij eens meer in bijzonderheden waren getreden?

Dus, de verkondiging der apostelen is nog verre van afgedaan. Dit zij vooreerst genoeg om te toonen dat ik hartelijk deelneem in hetgeen „de Christen zegt. NAAR HOOGER.

De geschiedenis der Baptisten.

(Vervolg).

Paulicianen in Frankrijk en Italië.

Wij hebben een blik op de Paulicianen geworpen, op hunne werken, hun lijden, en hunne verstrooiing in vele landen nagegaan. Velen onder hen zochten eene verblijfplaats in Italië en Frankrijk, tegen het einde der tiende en den aanvang der elfde eeuw. Daar kwamen ze in aanraking met geesten van verschillende richting. Oprechte vrome mannen hadden van tijd tot tijd, hoewel vruchteloos, tegen de Roomsche dwaalbegrippen gestreden.

De komst der Paulicianen vervulde hen met nieuwen moed, en van af het midden der elfde eeuw lezen wij van herhaalde moedige aanvallen tegen iedere dwaling, van bijgeloovige fabelen en laster, welke niet slechts in weinig verlichte gewesten voorkwamen, maar zelf de hoofdstad der christenheid onteerden. Deze Dissidenten vormden eene talrijke en goed verbondene partij in Italië, waar het paapsche juk op de schouders des volks drukte, en het daardoor steeds meer halstarrig maakte.

Had Italië niet een sterke steun in de keizerlijke macht bezeten, zoo ware het lang voor

de Reformatie Protestantsch geworden. Wat Arnold van Brescia ten uitvoer bracht was eene indrukmakende waarschuwing. In het jaar 1143 kwam door hem in Rome eene nieuwe regeeringsvorm, welke ten doel had den paus het wereldlijk geweld uit handen te nemen, opdat hij zich alleen met de geestelijke belangen zou vergenoegen.

Petrus de Bruijs begon zijn loopbaan, als verbeteraar der godsdienstige toestanden, in het jaar 1104, en arbeidde 20 jaar lang voor de goede zaak, en wel in Zuid Frankrijk. Hem volgde Hendrik van Lausanne, die ook aldaar met groot gevolg het woord predikte.

In het jaar 1170 deed Petrus Waldus, een rijk koopman te Lyon, afstand van zijn aardsch beroep en wijdde zich geheel aan de herstelling van het bijbelsch Christendom. Hij besteedde zijn vermogen voor de vertaling van den bijbel in de volkstaal, waarvan hij afschriften onder het volk verspreidde, en waartoe hij eene vereeniging oprichtte: De armen van Lyon genaamd. 't Duurde echter niet lang of de aartsbisschop van Lyon zocht Waldus gevangen te nemen, want hij ging met den bijbel in de hand het land door en leerde het volk. Dat was te veel. Nadat paus Alexander III Waldus in den ban gedaan en zijne gevangenneming had bevolen, ging deze op de vlucht, waardoor nu spoedig zijne leer door gansch Europa verbreid werd. Hij vluchtte naar Dauphiné, werkte daar gezegend; doch ook hier vervolgd, ging hij naar Bohemen, alwaar hij omstreeks het jaar 1179 zijn leven moet geëindigd hebben.

Er zal wel niemand onder de lezers van „De Christen" zijn, die niet reeds iets van de Waldenzen gehoord of gelezen heeft. In de valeien van Piemont en andere deelen van de Alpen, welke meer van het openbaar verkeer waren afgesneden, hadden velen, sinds geruimen tijd, die de misbruiken van Rome verfoeiden, een toevluchtsoord gevonden.

Het lijdt geen twijfel, dat zij met de godsdienstige gezindheid, welke in andere deelen van Europa zich openbaarde, overeenstemden. In dagen van vervolging waren hunne valeien toegankelijke toevluchtsoorden.

Over het geheel kenmerkten de Waldenzen zich door een nauwgezetten, heiligen wandel. Het woord van God was hun eenige toetssteen van geloof en leven, met verwerping van alles wat daarmede in strijd was. Dientengevolge kenden ze maar één Middelaar, verwierpen de mis en het aanroepen van heiligen, en veroordeelden het vagevuur als eene vinding van menschen. De twee door Jezus ingestelde sacramenten werden alleen erkend en overeenkomstig de instelling van Christus bediend. Uit hun Catechismus van de elfde eeuw blijkt, dat zij het geloof den doop hebben laten voorafgaan, maar uit hunne latere geschriften, ten tijde der vervolgingen, blijkt, dat toen ook, echter bij uitzondering, hunne kinderen gedoopt werden. In hun gemeenteleven werd grootendeels het beeld der Apostolische gemeente teruggevonden. Hunne leeraars vormden zelve hunne opvolgers en oefenden tevens de eene of andere nuttige kunst uit, bij voorkeur de genees- en heelkunde, opdat de niet vermogende leden der gemeenten slechts voor een deel in het onderhoud hunner leeraars zouden hebben te voorzien.

Een voorbeeldige karaktertrek der Waldenzen was hun zendingsijver en hunne kennis in het woord van God. Van de monniken, die tot hen gegaan waren om hen tot de Roomsche kerk te bekeeren, keerden eenigen verbaasd terug, met de belijdenis, dat ze nog nooit zooveel uit de Schrift gehoord hadden als van deze ketters, die dag en nacht niet ophielden elkander te leeren en te onderwijzen. Anderen getuigden van hen: „Zij zeggen, dat elk die het woord Gods kent, het moet helpen verspreiden, dus prediken ze overal.

Ze komen als marskramers aan de huizen der aanzienlijken en bieden hunne waren te koop aan en wanneer hun gevraagd wordt: „Hebt gij nog meer te koop?" dan antwoorden zij: „Ja nog veel kostbaarder dingen willen wij er u bijgeven, als gij ons niet aan de priesters verraadt. Wij hebben een diamant, die zóó blinkt, dat de mensch in zijn licht God aanschouwt, en een anderen, die zóó schittert, dat hij in het hart van den bezitter de liefde tot God doet ontbranden." Zij brengen dan daarbij de eene bijbelplaats na de andere voort, en dikwijls besluit de kooper in hun ellende te deelen, door evenals zij een ketter te worden. Komt er een priester tot hen, die iets mededeelt, dat zij niet in het Nieuwe Testament bevestigd vinden, dan verklaren zij dit voor fabelen. Meest allen leven van den arbeid hunner handen, ja hunne leeraars zijn zelfs schoenmakers. Zij bidden veel en liggen daarbij zoo lang op hunne knieën, dat elk onzer wel dertig of veertig paternosters in dien tijd kan opzeggen."

Dit getuigenis uit den mond hunner vijanden bewijst genoegzaam, wat de Waldenzen waren. Paus Innocentius III wilde, 1210, van hen eene vereeniging Pauperes Catholici maken en bood hen vergunning aan, om, evenals de monniken te mogen prediken, onder voorwaarde van zijn gezag te erkennen en hem te gehoorzamen met nalaten van hunne kettersche gevoelens. De Waldenzen konden dit voorstel niet aannemen en nu duurde het niet lang of de Paus trad als hun vijand op. Daar ze mede in het lot der Kartharen betrokken werden, zijn ze een lange reeks van jaren te vuur en te zwaard vervolgd, waarbij het wel gebeurde, dat hunne vervolgers door hunne lijdzaamheid overtuigd en bekeerd, soms tegelijkertijd met hen, die ze eertijds vervolgden, werden verbrand. Nadat duizende Waldenzen waren omgebracht, trokken de overblijvenden zich in de ontoegankelijke dalen van Piëmont en Savoye terug, waar de Roomsche kerk hen eeuwen lang op de afschuwelijkste wijze vervolgde.

Door sommigen wordt het getal Albigenzen en Waldenzen met wier bloed zich Rome bevlekte op meer dan een millioen geschat. Zeker is het, dat de beschrijving van de vervolgingen der in de geschiedenis zoo bekende Waldenzen alleen een lijvig boekdeel *) kan vullen, maar het zij hier genoeg te besluiten met de laatste bede van een martelaar. Een der Waldensische leeraars, Arnold, hief, terwijl hij met eenige mannen en vrouwen zijner Gemeente op den brandstapel stond, zijne reeds geblaakte handen over hunne hoofden en zeide: „Blijft getrouw in het geloof tot in den dood." De Waldenzen hebben aan die bede beantwoord; wel zijn ze ten gevolge van velerlei lijden aanmerkelijk verminderd, maar het overblijfsel er van bestaat nog. Aan dezen is in onzen tijd de heerlijke taak gegeven, om bevrijd van Priesterheerschappij, het licht des Evangelies te laten schijnen, dat, naar we hopen, spoedig over gansch Italie zal verrijzen.

d. H.

(*Wordt vervolgd.*)

*) Wijlen Ds. J. De Liefde gaf in zijn laatste werk: „De scherpschutter van St. Martin een treffende schets van de Waldenzen.

Heere! wat wilt gij dat ik doen zal?

Even gelijk Saulus op den weg naar Damaskus, wordt bovenstaande eene eerste levensvraag voor elk oprechte ziel, en een tweede daaraan verwant, is: Heere! wat wilt gij dat ik *laten* zal „Weest dezer wereld niet gelijkvormig. Wacht u voor den schijn des kwaads." Meer dergelijke uitspraken der H. Schrift zijn ernstige waarschuwingen door den Heiligen Geest tot het welzijn van 't zieleleven van Gods kinderen gegeven, die voortdurend door vergevorderden zoowel, als meer bijzonder door jeugdige Christenen innerlijk ter harte genomen en beoefend moeten worden; die beoefening zal vruchten dragen voor eigen persoon en tot sieraad voor de gemeente, waartoe men behoort. Wij hebben hier een uitgebreide leerschool voor ons, en slechts een oogwenk daarin, zal ons aanstonds veel gebrekkigs aanwijzen. Feiten van waarachtige zelfverloochening zijn zeer schaarsch, daar tegenover vleeschelijke gezindheid getuigen maar helaas vaak te veel, hoe weinig men met bovengenoemde vragen oprecht tot den Heer komt. Het duidelijkst loopt dit wel in het oog met jongelingen en jongedochters, die den Heere belijden. Het is dan ook met het oog daarop, dat steller dezes eens in bedenking geeft, of het niet gewenscht is, vooral in onze gemeenten, dat over zaken, als b.v.: het zoogenaamde verkeeren, of plat gezegd, „vrijerij" eens in 't algemeen ernstig wordt nagedacht.

Het huwelijk is eerlijk onder allen en het bed onbevlekt, maar overspelers en hoereerders zal God oordeelen.

Een Christen, tot mannelijke leeftijd gekomen zijnde, mag eene vrouw begeeren en nemen, en als hij zich in staat gesteld ziet eene huisvrouw op christelijke wijze te kunnen verzorgen, mag hij naar eene vrouw omzien. Is hij nu wel onderwezen, heeft hij nu wel beoefend bovengestelde vragen en goddelijke waarschuwingen, dan begeert hij eene vrouw van den Heere God, Wiens naam raad is, en vertrouwt dat Hij, de Getrouwe, hem eene echtgenoote zal toevoegen, die als eene levensgezellin met hem lief en leed zal deelen, eene, wiens beeldtenis hij in Spreuken 31 geschetst ziet. In deze handeling allen eigenzin en vleeschelijkheid te verloochenen, waarborgt hem een gelukkig huwelijk, terwijl men, buiten dezen koers zeilende, groot gevaar loopt ellendig schipbreuk te lijden. Een Christen dan zal van den Heere eene *vrouw* begeeren, geen *vrijster*, dit heeft de wereld, vleesch en bloed, verzonnen.

Mogen onze jongelingen en jongedochters hierin de wereld gelijk zijn? Wordt er eenig goeds uit de vrijerij geboren? Hebben de jongelui in die jaren al niet bijzonder te waken om het vat in reinheid te bewaren? En stelt men zich dusdanig niet roekeloos in gevaar, om misschien welhaast de wereld gelegenheid te geven, dat zij met recht des Heeren kinderen den mond kan stoppen? Veel zou men kunnen noemen, de voorbeelden zijn meermalen gezien, die allertreurigst zijn, en de gevolgen zijn vaak niet te berekenen.

En nu, de volgende wijze spreuken mogen ons geheel bezielen. Vindt gunst en goed verstand in de oogen Gods en der menschen. Vertrouw op den Heer met uw gansche hart, en steun op uw verstand niet. Ken Hem in al uwe wegen, en Hij zal uwe paden recht maken.

Sneek. J. K.

Het kind uit de rotsspleet.

Eene weduwe, in de Schotsche Hooglanden, ging eens met haar eenigen zoon, een zuigeling, in de armen, naar een bloedverwant om hem hulp te verzoeken, teneinde haar huishuur te betalen.

Plotseling werd zij in een woest bergdal overvallen door een geweldig noodweer, dat nog wat lang bij hare mededorpelingen in herinnering bleef onder den naam van: „den eersten Meistorm." Nadat zij eenigen tijd tevergeefs getracht had zich door sterke dwarlwinden heen te werken, wikkelde zij haar kind in haar eigen kleed en leide het knaapje zorgvuldig neder onder het heide- en varenkruid in de diepe kloof van een rots. Naar men denkt deed zij dit, om eerst den weg naar huis te zoeken, door den geweldigen sneeuwstorm en dan te trachten hulp te verkrijgen voor haren kleine. Het gelukte echter niet, want den volgenden morgen werd zij door haar angstige buren gevonden, koud en stijf uitgestrekt liggende onder het sneeuwen lijkkleed. Zij was reeds dood! De kreten van het kind wezen den lieden den weg naar de spleet dicht bij de plaats waar haar lijk lag. De kleine was nog levend en gezond, natuurlijk onbewust van zijn gevaar en werd weldra in veiligheid gebracht.

Vele jaren daarna, keerde dat kind uit verre landen als een verzwakte soldaat naar zijn geboorteland terug, bedekt met de litteekenen der

wonden, in den strijd ontvangen; hij was zwak en ziekelijk. Op den eersten Zondag na zijn tehuiskomst bezocht hij de Schotsch-Hoog-landsche kerk te Glasgow, niet echter om er des Heeren Woord te hooren, maar eenvoudig om bescherming te hebben tegen een hevige sneeuwjacht, die hem op de wandeling overviel. Juist werd op dien avond daar het Avondmaal gevierd en de dominee sprak over de liefde van Christus. Als een voorbeeld van zich zelf opofferende liefde en sprekend over de woorden „de liefde zoekt zich zelve niet", deelde de predikant de bovengenoemde geschiedenis der Schotsche Hooglandsche weduwe mede, hij zelf had de vrouw zoo goed in zijn jeugd gekend. Hij vroeg zijn hoorders: Indien dat kind nog in leven is, wat zoudt gij dan van zijn hart denken, indien hij, bij die herinnering, geen toegenegenheid voor zijne moeder koesterde, en indien het gezicht van het arme gescheurde kleed, in hetwelk zij hem wikkelde, om zijn leven, ten koste van het hare, te redden, hem niet vervulde met dankbaarheid en een liefde te groot om in woorden uitgedrukt te worden? En nu wat harten hebt gij, mijne hoorders, indien gij bij de herinnering aan de zelfopoffering van uwen Heiland, ze niet voelt gloeien van vurige liefde en aanbiddende dankbaarheid?

Eenige dagen daarna, ontving die predikant een verzoek om bij een stervenden man te komen, die hem nog gaarne eens wilde zien. Aan dat verzoek werd voldaan. De zieke drukte den predikant de hand, en de oogen vol ernst op zijn gelaat vestigende, zeide hij:

„Gij kent mij niet, gij kunt mij niet herkennen. Maar ik ken u. Ik ben een reiziger geweest in vele landen. Ik heb al de werelddeelen bezocht en gevochten en geleden voor mijn vaderland. Voor weinige weken kwam ik in deze stad in ziekelijken toestand. Op een Zondag kwam ik in uw kerk, de kerk van mijne landslieden, waar ik nog eens in de taal mijner jeugd het Evangelie kon hooren. Ik hoorde u vertellen de geschiedenis van de weduwe en haren zoon ....."

Hier zweeg de stem van den ouden soldaat: zijn ontroering belette hem het spreken; maar zich na een oogenblik herstellende, riep hij: „Ik ben die zoon!" en barstte uit in een een vloed van tranen.

„Ja", — zoo ging hij voort — „ik ben die zoon! Nooit, nooit vergeet ik de liefde mijner moeder. Schoon ik haar nooit zag, is hare herinnering mij dierbaar, en mijne begeerte is, dat mijne beenderen naast de hare gelegd worden op het oude kerkhof onder de heuvelen. Maar, mijnheer, wat mij het hart breekt en mij met schaamte vervult, is dit: Tot nu zag ik nooit met de oogen mijner ziel de liefde van mijn Heiland in de overgave van zich zelf voor mij, arm, verloren zondaar. Ik geloof het, ik geloof het!" riep hij, opziende naar den hemel, terwijl tranen uit zijne oogen vloeiden. Hij drukte de hand van den leeraar stijf aan zijn borst en voegde er bij:

„God gaf het u in uw hart die geschiedenis nog eens te herinneren. Geprezen zij zijn heilige Naam, dat mijne moeder niet tevergeefs stierf, en dat de gebeden die zij, naardat mij meermalen verteld is, voor mijne behoudenis opzond nog ten laatste verhoord werden. De liefde van mijne moeder heeft God, als een middel door zijn Heiligen Geest gezegend om mij te leeren zien, wat ik nooit te voren zag: de liefde van Jezus. Ik zie die liefde, ik vertrouw op haar.

„Ik heb", zoo zei de stervende soldaat, „op den ouden dag mijn bevrijding gevonden op dezelfde plaats waar ik haar vond in mijn kindsheid — in de rotskloof; want mijn eeuwige schuilplaats is ook in de „rots der eeuwen."

Met deze woorden ontsliep hij in vrede 1).

(*De Heraut.*)

---

1) Rots der eeuwen, in 't Engelsch „Rock of Ages" is een zeer schoon lied dat in vele nieuwe en ook oude talen o.a. in 't Nedërlandsch is overgezet. Waarschijnlijk zullen vele lezers 't wel kennen. Ongelukkig zijn de vertalingen zoo ver ik ze ken alle min of meer onjuist. De overzetting is dan ook zeer moeilijk. — Op dat lied doelde ook de soldaat.

ZENDINGSBERICHTEN.

Gelijk er een tijd geweest is, dat het christendom zich uit het oosten naar het westen verplaatste, en de Heer vanwege de zonden Zijne bedreiging, eens tot de Gemeente van Efeze uitgesproken (Openb. 2: 5), aan de christenen der eerstbedoelde landen, vervulde: „Ik zal uwen kandelaar van zijne plaats weren, indien gij u niet bekeert," schijnt dit nu in omgekeerde richting te geschieden. Naar dat de westersche volken zich afkeeren van den levenden God en Zijnen Christus, zien we in het oosten scharen van duizenden toegebracht worden, die zich in het heil van den Christus verblijden. Tot voor korten tijd toe onbekende landen en volken worden ontdekt, hun taal, voor zoover die taal mag heeten, nagevorscht, en met het licht des Evangelisch verlicht, en dien arbeid draagt zoo heerlijke vrucht, dat in sommige landen van het oosten in maanden meer zielen tot overgave aan Christus komen, dan hier in jaren.

Denken we b. v. aan de verbazende uitbreiding en den machtigen invloed des christendoms in Japan en in China, dat zoo lang voor het Evangelie gesloten bleef, waar in den laatsten tijd zelfs een kamerdienaar aan het keizerlijke hof te Peking tot het christendom is overgegaan, — de eerste christen in het keizerlijk paleis, aan den zegenrijken arbeid der Baptisten in de Teloegoe-zending, waar deze te Ongole de grootste Gemeente der wereld heeft, en 14,632 leden telt, en merken we daarbij op, dat den arbeid daar nog maar voor weinige jaren is begonnen, dan roepen wij dankbaar uit: groot zijn de werken Gods, ook op het gebied der Zending!

In weerwil van die sterke uitbreiding des christendoms, blijft nog zeer veel land in te nemen. De geheele wereld moet voor Christus veroverd worden, en nog slechts een betrekkelijk klein gedeelte des menschdoms is met het Evangelie bereikt, verreweg het grootste deel leeft nog in de duisternis van on- en bijgeloof voort, ongeacht nog die dnizenden in de zoogenaamde christelijke landen, waar men wel verlicht wordt, wel van Christus hoort, maar zich afkeert van de paden des heils.

Volgens de berekening der geleerden, bewonen er thans 1434 miljoen menschen de aarde. Daar er echter nog uitgestrekte landen zijn, waar nimmer eene ambtelijke volkstelling plaats vond, kunnen de cijfers nog maar bij benadering gegeven worden. 1434 miljoen — welk een respectabel getal! En al die miljoenen menschen heeft onze God als kostgangers, die kent Hij en leidt Hij naar Zijn wijs bestel! — Wie daarover ernstig nadenkt bekomt onwillekeurig eerbied voor al die goddelijke voorzorgen en dat wereldbestuur. En wat boven alles heerlijk is, al die 1434 miljoen worden door God bemind, van een ieder hunner wil Hij, niet dat hij verloren gaat, maar zalig wordt en tot de kennis der waarheid komt.

Hoe vele van deze miljoenen menschen reeds het heil in Christus deelachtig geworden zijn, is zeker alleen bekend bij Hem, die alle dingen, ook de gedachten der menschen weet. Wij kunnen alleen hen tellen, die in naam en in waarheid christenen zijn, hun getal is thans ongeveer 400 miljoen. Onder deze zijn een groot aantal bloot naam-christenen; maar toch is het een beteekenisvol feit, dat er thans geene godsdienst op aarde gevonden wordt, die zoo vele aanhangers telt als het christendom.

Maar 400 miljoen christenen — dat is nog niet het derde deel van de menschheid. Meer dan 1000 miljoen menschen kennen den weg der zaligheid in Christus nog niet! Van deze 1000 miljoen zijn zoo wat 7 miljoen Joden, 175 miljoen Mohamedanen en over de 800 miljoen aanhangers van het Brahmanismus, Buddhismus, Konfucianismus, dat afdaalt tot het ruwste heidendom, het Fetischmus. Met het oog op deze cijfers zullen we wel tot de overtuiging moeten komen, dat er nog zeer veel is te doen, nog veel woest liggenden grond ontgonnen moet worden.

Waar we nog zoo veel door de zonde veroorzaakte ellende onder de christenheid zelf aantreffen, — hoe groot moet de ellende onder die 1000 miljoen niet-christenen zijn, die den Verbreker aller banden en den Beslisser van allen strijd nog geheel vreemd zijn! O wanneer wij eens al die jammeren bij elkander zien konden, hoe hartverscheurend zou dat zijn. Wiens hart brandt niet bij de gedachte aan al die ellende, en wie gevoeld zich niet aangedreven, om die ongelukkige miljoenen tot den Heiland te helpen brengen!

Een en ander over wat er gedaan wordt, zoo God wil, in een volgend nummer.

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

Gelijk de zeelieden op de vaste sterren afgaan, zoo behooren wij het op de beloften Gods te doen.

Twijfel aan alles om u heen, alleen aan Gods liefde niet.

Wanneer kommer het hart wil treffen,
Moet Gods lof het weer verheffen.

Er worden nieuwsgierige, weetgierige en heilbegeerige vragen gedaan; de laatste zijn de besten, maar ook de zeldzaamsten.

Er valt den geleerden, die een Dr. voor hun naam hebben, zeker niets zwaarder dan op moeielijke vragen te zeggen: „Ik weet het niet."

ZELLER.

De geleerden twisten dikwijls met elkander om de leerstukken, als kinderen om mosselschelpen. Maar de paarl ligt in de zee.

Ach, hoe dikwijls vergeven wij slechts, wijl wij vergeten, — in plaats dat wij vergeten, wijl wij vergeven hebben.

Vergeef! — het is zalig één letter te staamlen van de taal des Almachtigen — op aarde toch heet zij „vergiffenis." LONGFELLOW.

LIEFDEGAVEN.

Kerkgebouw te Foxhol.

Door br. J. HORN, van H. G. B. te Weener *f*2.50; N. N. te Sneek *f*2.50; een dankoffer van br. J. K. te Sneek *f*1.50.

Unie-Cent.

Uit Zutphen *f*13.40.

Bericht: Ook te Hengelo en te Valthermond is men voor de Unie-Cent gaan werken.

Bazar te Groningen.

Van br. A. F. te Delden een koralen fruitmandje.

ADVERTENTIËN.

⁂ De Heer verblijdde ons door de geboorte eener *DOCHTER.*

APPINGADAM, 5 Sept. '86.

A. MINKE.
J. MINKE—KUNST.

BELANGRIJK BERICHT.

De geachte schrijver van het meermalen in ons blad gepubliceerde boekje: **„De Kinderdoop: is die uit God of uit de menschen,"** gaf ons de vrijheid het voor den halven prijs, d. i. 25 cent, aan te bieden en .... dit bedrag te storten in de kas van de Unie-cent.

Men haaste zich nu en bestelle een exemplaar bij den Voorganger zijner Gemeente, opdat die ons het gezamentlijk getal opgeven. RED.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 91 1 October 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Des Christens wachtwoord.

„Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in alle eeuwigheid."
Hebr. XIII: 8.

Voor eenigen tijd bespraken wij in de onderlinge samenkomst genoemde woorden, en ik dacht, dat deze woorden, ook met het oog op de Evangelische Samenkomsten, die zeker wederom eerstdaags zullen aanvangen, een wenk ter bemoediging en troost bevattende, wel het wachtwoord mochten zijn voor de broeders, die daar zullen arbeiden, voor allen, die dezelve zullen bijwonen en tevens voor zondaars, die behoefte gevoelen aan verlossing.

Jezus Christus, gisteren, heden en in alle eeuwigheid dezelfde. De Heer prente deze woorden diep in onze harten. Hij geve, dat zij in nieuwe en voller beteekenis voor ons mogen schitteren, nog meer, dan te voren.

Als wij ons herinneren, wat de Psalmist, die slechts de eerste stralen van de rijzende zon der eere opving, van Jezus dacht, en wij bedenken, hoe weinig licht hij had, dan voel ik ten minste mij zeer beschaamd bij mijne gedachten omtrent dien liefelijkste en volmaakte onder de menschen.

Hoort maar hetgeen David in den 2den Psalm van Hem zegt. Moge zijne poëzie verheven zijn, zijn geloof is verhevener, grooter, aangrijpender. Eerst aanschouwen wij bij de lezing, hoe de heidenen woeden en de volken ijdelheid bedenken. De koningen houden raad tegen den Heer en Zijnen gezalfde, zeggende: Laat ons zijne banden verbreken en hunne touwen van ons afwerpen. Wij zien, naar de profetie, duizenden en tienduizenden, met hunne vorsten aan het hoofd, optrekken met den kreet der overwinning op de lippen. Maar wat dan? Luistert verder. Die in den hemel woont zal lachen, de Heer zal hen bespotten en, Zich tot den Zoon wendende, zegt Hij: Ik zal de heidenen geven tot uw erfdeel en de einden der aarde tot uwe bezitting. Daarop volgt het heerlijk besluit in de verzen 9—12.

Deze Jezus is dezelfde, gisteren, heden en in alle eeuwigheid. Laat ons Zijnen lof verkonden over de gansche aarde. Laat ons vasthouden aan die woorden en onder Hem, als onzen grooten Leidsman, verzekerd zijn, dat de aanbrekende tijden heerlijker en gezegender zullen zijn dan immer te voren. Wie toch zou bedeesd en ongeloovig zijn, als wij onder zulken bekwamen, liefderijken Overste voorwaarts treden, onder de gezegende banier van het Evangelie van Gods liefde.

Als iemand van groote geleerdheid of welsprekendheid tegen ons allerheiligst geloof meent te kunnen spreken, laat ons dan onze banier niet laten zakken, maar integendeel hoog opheffen, wetende, dat de Heer op Zijnen troon zit, wachtende, dat de heidenen Zijn erfdeel zullen worden. Hij verwaardigt ons, om onder Zijne vaan te strijden. Moedig dus voorwaarts, want Die met ons is, is meerder, dan die tegen ons zijn. Wij hebben den Heer der Heeren en den Koning der Koningen aan onze zijde.

Maar onze tekst is het wachtwoord ook voor de geloovigen. Veroorloof mij deze vraag: of wij wel goed onze geheele afhankelijkheid van den Heer gevoelen? Er wordt gebeden om dienstknechten in den oogst des Heeren, maar bidden wij genoeg om de rechte mannen? Wij kunnen, de ondervinding leert het ons, predikers erlangen, die zeer rechtzinnig de waarheid verkondigen. Zij kunnen u verhalen, hoe gij verlost moet worden. Zij wijzen u op Jezus enz., en toch verkondigen zij u niet Christus. Slechts zij, wier hart vervuld is van de liefde Gods, kunnen Christus prediken. Alle hoogescholen der wereld kunnen geen waren prediker maken. God alleen kan de mannen verwekken, vervuld met den Heiligen Geest, en daarom, Gemeente des Heeren, op u rust de verplichting om te bidden, dat de Heer onze broeders, die de samenkomsten leiden of medearbeiden, vervulle met Zijnen Geest en de oogst zal groot zijn.

Waar wij niet persoonlijk mede kunnen arbeiden, o laat ons als Mozes, in den strijd met Amalek, onze harten en handen opwaarts heffen en onze broeders aldus op de krachtigste wijze ondersteunen en de overwinning is verzekerd, want Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in alle eeuwigheid.

Het verheugt mij steeds, dat de predikers onder de Gedoopte Christenen niet op hooge scholen hebben gestudeerd, maar hun onderricht van den Heiligen Geest ontvingen. Ik denk daarbij altijd aan Petrus. Hij was een arm en zwak dienstknecht, maar vervuld met den Heiligen Geest, en daarom ook werden op den eersten dag zijner prediking drie duizend zielen tot den Heer bekeerd. Ik wil daarmede niet zeggen, dat alle onderricht verkeerd is.

Toen Paulus geleerd had, alles schade en drek te achten, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, dus ook zijne geleerdheid, aan de voeten van Gamaliël opgedaan, was hij de rechte verkondiger van Christus, en hij liet een reeks van Gemeenten achter zich, overal waar hij gepredikt had.

Ons wachtwoord leert ons, dat Jezus nu ook nog mannen als Petrus en Paulus kan verwekken. Met welk vertrouwen kunnen wij dan ook groote dingen verwachten van Hem, ja zelfs dat Hij de gansche Gemeente vervulle met Zijnen Geest, zoodat, als in de dagen der Apostelen, dagelijks tot Zijne Gemeente worden toegevoegd.

Laat ons dan alles op Hem werpen en wij zullen een ongekenden zegen ontvangen, want Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in alle eeuwigheid.

Wellicht zijn onder de lezers zwakken en onbeslisten. Laat mij u toeroepen: Hijsch uw vlag hoog op, laat haar uitwapperen, zoo dat ieder de kleuren goed kan onderscheiden. Laat aardsch belang, minachting en spot u niet ter neder slaan. Want gij weet het immers, dat Hij Zijn volk zal verlossen van hunne zonden, dus ook u van uwe zwakheid en halfslachtigheid. Rust op Jezus, laat Hij u bij de hand nemen en Hij zal het wel maken. Toen wij op school pas begonnen te schrijven, was het hier een verkeerde haal, daar een vlek, zoodat wij blijde waren, als de bladzijde af was en konden omslaan. Hoe rein en helder was die nieuwe bladzijde, maar, helaas! het duurde niet lang of het was even erg. Maar als dan de onderwijzer kwam en onze hand vatte en hielp, niet waar? dan ging het veel beter. Nu, laat ons zoo met alles doen. Laat Jezus ons helpen en wij zullen ondervinden, dat het goed gaat. Wij gelooven immers, dat Jezus Zijn volk leidt. Wij weten, dat, toen God Israël in Kanaän liet komen, dat Hij zeide: Ik heb mijnen Engel voor u uitgezonden, om u in dat land te brengen, en uit de Zendbrieven zien wij duidelijk, dat deze Engel was de Heer Jezus, dezelfde, die nu nog Zijn volk leidt en ondersteunt. De Vader heeft niet alleen Jezus gezonden, om voor ons te sterven, maar om ons geheel ten hemel te geleiden. Misschien denkt gij: Ik wilde, dat ik Jezus voor alles konde aannemen, maar ik zie zulk eene groote zee voor mij en weet niet, hoe er over te komen. Welk een ongeloof. Wij schijnen eerst overal heen te zien, voor wij op Jezus zien. Rust toch liever, vriend of vriendin! op de liefde van Jezus. Hij zal u niet begeven of verlaten. Is er moeielijkheid in uwe zaak of met eenig persoon. Welnu, werp uwe bekommernis op Hem. Hij zal het maken. Leid toch niet langer dat moeitevol en vreesachtig leven. Loop toch niet als menschen op glad ijs, bevreesd, dat gij ieder keer zult vallen. Neemt Hem aan in vreugde of droefheid en Hij zal Zijne belofte vervullen, want Jezus is gisteren en heden dezelfde en in alle eeuwigheid.

Het is ook een wachtwoord voor zondaars. Jezus is nu dezelfde, als toen Hij op aarde was. Gij kent Hem niet en meent, dat Hij verre, verre weg is. En Hij is zoo teeder en liefderijk voor zondaars. Zie Hem] te midden der menigte.

Zijn hart vol teederheid en hoor wat Hij zegt: Komt allen tot mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Dit roept Jezus nu ook u toe. Zijn hart verlangt naar u, Zijne armen zijn ook heden voor u open. Ik bid u, werp u daarin en versmaad Zijne liefde niet. Hij heeft niemand verboden tot Hem te komen. Zelfs de overspelige vrouw kwam tot Hem, wiesch Zijne voeten met hare tranen en droogde ze af met hare haren. Als gij geen anderen vriend op aarde hebt, gij hebt Jezus, die in den hemel troont. Toch is er een klein verschil, en dat wel in uw voordeel. Op aarde was Hij arm. Nu is Hij rijk. Het is hetzelfde hart, maar een rijkere hand. Hij is dezelfde nu als altijd te voren. En Hij is dicht bij u, o zoo dicht bij! Neem Hem dus aan als uw Verlosser, en ook gij, gij zult behooren tot de verlosten, tot die gelukkigen, die Hem reikhalzend verwachten en Hem eerstdaags zullen zien komen in Zijne macht en heerlijkheid. Dat zij zoo!

A. H. R.

TWIJFELINGEN.

Vele christenen zijn verslaafd aan de gewoonte van twijfelen. Geen dronkaard werd ooit meer gebonden door de ketenen van zijne noodlottige hebbelijkheid, dan zij door de hunne. Iedere schrede van hun christelijk leven worden zij overvallen door een leger van twijfelingen, die in hinderlagen liggen om bij iedere gunstige gelegenheid hen te bespringen. Hun leven wordt verwoest, hunne nuttigheid volstrekt belemmerd en hunne gemeenschap met God voortdurend gestoord door hunne twijfelingen. En hoewel de ingang der ziel in het leven des geloofs, waarover wij handelen, haar in vele gevallen brengt buiten het gebied, waar deze twijfelingen tieren en woekeren, nochtans zelfs daar gebeurt het wel eens, dat de oude dwingeland weer opstaat en zich heerschappij aanmatigt en de voeten doet struikelen en het hart falen: al is het, dat hij er niet in kan slagen om den geloovige weer geheel tot de wildernis terug te drijven.

Wij herinneren ons ongetwijfeld de kinderlijke ingenomenheid, en toch afschuw, waarmede wij vernamen Christens gevangenneming in het kasteel Twijfel door den goddeloozen reus Wanhoop en onze hartelijke deelneming in zijn ontkomen door die zware poorten aan den wreeden dwingeland. Weinig dachten wij toen, dat wij zelven gevangen zouden worden genomen door denzelfden reus en opgesloten in ditzelfde kasteel. En toch vrees ik, dat door ieder lid der gemeente van Christus er ten minste eenmaal dergelijke ervaring is doorleefd. Slaat het verhaal nog eens op, zoo het u niet duidelijk voor den geest staat, en ziet of gij geen ervaringen van u zelven beschreven vindt, die toen smartelijk waren om te verduren en zeer droevig om later op terug te zien.

Het is toch vreemd, dat menschen, wier naam, zelfs van geloovigen, te kennen geeft, dat een hunner eigenaardige kenmerken is, dat zij gelooven, zulke ervaring hebben te belijden. En toch is het zulk eene algemeene hebbelijkheid, dat ik vrees, zoo de meerderheid der kerk met een anderen naam moest worden herdoopt, de eenige naam die hun juist en naar waarheid paste, zou zijn die van: „Twijfelaars.” In trouwe, de meeste christenen berusten in hunne twijfelingen als in een soort van ongeneeslijke kwaal, waarvan zij veel hebben te lijden, maar waaraan zij zich hebben te onderwerpen als een deel van hunne noodzakelijke tucht in dit aardsche leven. En zij treuren over hunne twijfelingen, evenals iemand over zijne rheumatiek zou treuren, zij houden zich voor een belangwekkend geval van bijzondere en eigenaardige beproeving, waarvoor het teederst medelijden en de meest liefdevolle verzorging worden vereischt.

En dit geldt maar al te vaak van geloovigen, die ernstig begeeren het leven en den wandel des geloofs deelachtig te worden en misschien reeds vele stappen daarheen hebben gedaan. Het kan wel zijn dat zij zich hebben losgemaakt van de oude twijfelingen, die hen eenmaal teisterden, of hunne zonden waarlijk vergeven zijn, of zij wel eindelijk den hemel zullen bereiken, maar van het twijfelen zijn zij nog niet verlost. Zij hebben de hebbelijkheid eenvoudig naar hooger terrein verschoven. Zij zeggen allicht: „Ja, ik weet, mijne zonden zijn vergeven, en ik *ben* een kind van God door het geloof in Christus Jezus. Hieraan durf ik niet langer twijfelen. Maar toch...” En dit „maar toch”, bevat dan een oneindig leger van twijfelingen omtrent iedere verklaring en iedere belofte, die onze Vader aan Zijne kinderen heeft gegeven. De eene voor, de andere na, bestrijden zij en weigeren ze te gelooven, tot zij meer betrouwbaar bewijs bezitten, dat zij waar zijn, dan het eenvoudig woord van hunnen God. En dan zijn zij verwonderd, waarom zij in zulke duisternis moeten wandelen en bezien zich zelven in het licht van martelaren en zuchten onder de eigenaardige geestelijke bestrijdingen, die zij genoodzaakt zijn te verduren.

Geestelijke bestrijdingen! Veel juister zouden zij geestelijke opstanden moeten heeten. Onze strijd moet een strijd des geloofs zijn, en het zelfde oogenblik, dat wij twijfelen, houdt onze strijd op, en begint onze opstand.

Ik wensch zoo krachtig mogelijk tegen zulk een bestaan protest aan te teekenen.

Even goed zou ik kunnen instemmen met de jeneverklachten van den dronkaard en met hem gaan bidden om genade, om de tucht te verduren van zijne noodlottige zwelgerijen, als een oogenblik toegeven aan de dwaze klachten van deze verslaafde zielen, om haar te troosten over hare slavernij. Zoo wel den een als den ander zou ik niets anders durven doen, dan verkondigen de volkomen verlossing, die de Heer Jezus Christus voor hem heeft weggelegd en bidden, dringen, bevelen met al de kracht van mijn gansche wezen, om toch daarvan gebruik te maken en vrij te worden. Voor geen enkel oogenblik zou ik het oor leenen aan hunne wanhopige verontschuldigingen. Gij moest vrij zijn, gij *kunt* vrij zijn, gij *moest* vrij zijn!

Wilt gij mij komen vertellen, dat het noodzakelijkheid is, dat God door Zijne kinderen worde gewantrouwd? Is het noodzakelijkheid, dat uwe kinderen u wantrouwen? Zoudt gij een enkel uur hunne twijfelingen verduren? Zoudt gij medelijden hebben met uwen zoon en hem trachten te troosten, als hij tot u kwam en sprak: „Vader, ik kan uw woord niet gelooven, ik kan uwe liefde niet vertrouwen?”

Ik ben eenmaal getuige geweest, hoe eene moeder, eene mijner kennissen, tot hare diepste diepte werd gaande gemaakt over een weinigje twijfeling van een harer kinderen. Zij had twee kleine meisjes meêgebracht en bij mij aan huis achtergelaten, terwijl zij boodschappen ging doen. Een daarvan, met al het vertrouwen den kinderleeftijd eigen, gaf zich over aan al de geneugten, die zij in mijne kinderkamer kon vinden, en zong en speelde tot moeders terugkomst. De andere, met de ellendige ingetrokkenheid en het wantrouwen, aan rijperen leeftijd eigen, zat in een hoekje zich te verwonderen, of haar moeder gedenken zou tot haar terug te keeren en te vreezen, dat zij vergeten zou worden en zich in te beelden, dat hare moeder gaarne de kans zou aangrijpen om van haar ontslagen te raken, hoe dan ook, omdat zij zulk eene stoute meid was en zij eindigde met zich op te werken tot een volkomen staat van wanhoop. Den blik op het gelaat van die moeder, toen het weenende meisje haar vertelde, wat haar deerde, zal ik niet licht vergeten. Smart, gekrenkte liefde, verontwaardiging en medelijden streden met elkaar om de overhand. Maar verontwaardiging behield het veld en ik betwijfel het zeer, of de kleine meid ooit te voren zoo ter dege was onder handen genomen.

Wel honderd maal in mijn leven is mij dat tooneel voor oogen gekomen met zijn aangrijpend onderwijs en heeft mij genoopt om beslist te weigeren, toegang te laten aan twijfelingen omtrent de liefde van mijn hemelschen Vader, Zijn zorg en gedenken aan mij, die de deur van mijn hart bestormen.

Ik ben overtuigd, dat voor vele menschen twijfelen een waar genot is, en het zou voor hen de beoefening van de zwaarste zelfverloochening zijn, die zij immer kennen, om zich het toegeven daarvan te ontzeggen. Het is eene weelde, die gelijk het toegeven aan andere weelde droevige gevolgen met zich brengt; en misschien ziende op de droefheid en ellende, die het gebracht heeft over uwe christelijke ervaring, wordt gij genoopt om uit te roepen: „helaas, voor mij is het geen weelde, maar eene vreeselijke beproeving.”

Maar wacht een oogenblik. Beproef het om ze te laten varen en gij zult spoedig ondervinden, of het voor u een weelde is of niet. Komen niet uwe twijfelingen uwe deur bestormen als een gezelschap sympathiseerende vrienden, die uw moeilijk geval kennen en u komen beklagen? En is het dan geen weelde om met hen neer te zitten en te luisteren naar de betuigingen van medelijden? Zou het geen zelfverloochening zijn, om u beslist van hen af te wenden en te weigeren een woord zelfs aan te hooren? Als gij het niet weet, beproef het dan maar.

Hebt gij nooit de weelde gesmaakt, harde gedachten te koesteren tegen hen, die, zooals gij meendet, u hebben beleedigd, hebt gij nooit de bepaalde bekoring gekend, hunne onvriendelijkheid u voor te spiegelen, hunne boosaardigheid in het licht te stellen, en allerlei verkeerde en minder aangename dingen hun aangaande u te verbeelden? Het maakte u natuurlijk ellendig, maar het was een soort bekorende ellende, die gij niet gemakkelijk kondet prijs geven.

En nu juist zoo is het gesteld met de weelde van 't twijfelen. Het ging niet goed met u in uwe ervaring. Gods handelwijze was duister, verzoekingen waren eigenaardig, uw geval scheen verschillend van allen rondom u. Wat lag meer voor de hand, dan te besluiten, dat God u had verlaten, en, noch u beminde, noch zich over uw welzijn bekommerde. En hoe onhoudbaar is de overtuiging, dat gij te goddeloos zijt voor Hem om u te geven, of te moeilijk om u te leiden.

Gij denkt er niet aan om Hem aan te klagen of van onrecht te beschuldigen, immers gij beseft, dat zijne verwerping van u ten volle is verdiend door uwe onwaardigheid. En juist deze uitvlucht laat u de vrijheid om uwe twijfelingen te koesteren onder den schijn van een recht en waar besef van uwe tekortkomingen. Maar toch aldoor koestert gij even harde en verkeerde gedachten van uwen Heer, als gij ooit gedaan hebt van een aardschen vijand, immers Hij zegt, dat Hij niet is gekomen om rechtvaardigen maar zondaren zalig te maken, en werkelijk uwe zondigheid en uwe onwaardigheid is uwe voornaamste aanspraak op zijn liefde en zorg.

Even zoo goed zou het arme kleine lam, dat van de kudde zwierf en verloren werd in de woestijn, kunnen zeggen: „de herder bemint mij niet, zorgt niet voor mij, denkt niet aan mij, omdat ik verloren ben. Hij bemint alleen en verzorgt de lammeren, die nimmer dwalen.”

Even goed zou de kranke kunnen spreken: de geneesheer komt mij niet bezoeken, schrijft mij ook geen medicijnen voor, omdat ik krank ben. Hij geeft alleen om, en bezoekt slechts de gezonden. Jezus zegt: „die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die krank zijn.” En wederom spreekt Hij: „Wat mensch onder u zal honderd schapen hebben en een van die verliezende, de negen-en-negentig niet verlaten in de woestijn en hetgeen verloren is nagaan, totdat hij het gevonden heeft?”

De gedachten derhalve, welk aangaande Hem verschillen, van wat Hij aangaande Zich Zelven zegt, zijn harde gedachten, en die te koesteren is veel erger, dan harde gedachten te koesteren omtrent een aardsche vriend of vijand.

Van het begin tot het einde van uw christelijk leven is het altoos zondig om toe te geven aan twijfelingen. Twijfelingen komen altijd van den duivel en zijn altijd onwaar. En de eenige manier van ze tegen te treden is met een stellig en beslist neen.

En dit voert mij tot het toepasselijk gedeelte

van het geheele onderwerp, namelijk, hoe verlost te worden uit deze doodelijke hebbelijkheid.

Mijn antwoord zou zijn, dat de verlossing van deze langs geen anderen weg verkregen kan worden, dan de verlossing van iedere andere zonde. Zij wordt gevonden in den Heer, in Hem alleen. Gij moet uw twijfelen Hem in handen geven, even als gij geleerd hebt met uwe overige verzoekingen te doen. Gij moet doen, juist wat gij zoudt doen met uw humeur of met uwen hoogmoed. *Gij moet het opgeven aan den Heer.* Ik voor mij geloof, dat het eenig afdoend middel is, eene gelofte daartegen te doen, zooals gij bij een dronkaard zoudt aandringen te doen tegen den den drank en op den Heer te vertrouwen om u staande te houden. Gelijk bij iedere andere zonde, zit de vestiging in den wil, en den wil om te twijfelen moet men overgeven, om aan welke andere verzoeking ook toe te geven. God neemt altijd bezit van een overgegeven wil. En zoo wij er aan toe komen om te zeggen, dat wij niet willen twijfelen, en deze centrale vesting van ons wezen aan Hem overgeven, zal Zijn gezegende Geest terstond in ons aanvangen te werken al het welbehagen van Zijnen wil, en wij zullen ervaren, dat wij van twijfelen worden bewaard door Zijne machtige en overwinnende kracht.

De ellende onstaat hierdoor, dat in zake twijfelen de ziel niet altijd volkomene overgave doet, maar aan zich eene kleine verborgen vrijheid voorbehoudt om te twijfelen en dit beschouwt, als zoo nu en dan noodzakelijk.

„O, ik wil niet meer twijfelen," zullen wij dan zeggen, of „ik hoop, dat ik het niet meer doen zal;" maar het is een hard gelag er toe te komen om te zeggen: „ik zal niet weder twijfelen." Maar geene overgave is voldoende voor die het punt heeft bereikt van te zeggen: *„ik wil niet."* De vrijheid om te twijfelen moet voor eeuwig worden prijs gegeven. En de ziel moet instemmen met een leven in omwrikbaar vertrouwen doorgebracht. Het is dikmaals noodig, denk ik, om de overgave van het twijfelen tot eene besliste daad te maken en er mede af te doen. Ik geloof, dat dit even noodig is in het geval van een twijfelaar, als van een dronkaard. Het gaat niet aan, om het langzamerhand op te geven. Het geheel-onthoudings-beginsel is hier het eenig afdoende.

Daarna, wanneer de overgave is geschied, moet de ziel volkomen op den Heer rusten om uitkomst bij iedere verzoeking. Het oogenblik, waarop de aanval geschiedt, moet zij het schild des geloofs opheffen. De allereerste ingeving van twijfel moet zij den Heer in handen geven en den vijand aanzeggen, de zaak met Hem af te doen. Zij moet weigeren zelfs een enkel oogenblik aan den twijfel gehoor te geven. Laat hij komen met nog zoo schoonen schijn, of met welken tooi ook van ootmoed, de ziel moet eenvoudig zeggen: ik durf niet twijfelen, ik moet vertrouwen. De Heer is goed en **Hij heeft mij lief.** Jezus redt mij, Jezus redt mij nu." Deze drie kleine woorden, telkens herhaald, zal het grootste leger, dat immer eene ziel bestormde, op de vlucht doen slaan. „Jezus redt mij, Jezus redt mij." Telkens en telkens weder heb ik dit beproefd en nimmer werd ik teleurgesteld. Houdt u niet op om met twijfelingen te redetwisten en ze van ongelijk te overtuigen. Geeft er geen acht op, behandelt ze met de grootste minachting. Brengt een of ander „er staat geschreven" te voorschijn, en werpt het hun achterna. Ziet rechtstreeks op Jezus, en zegt Hem, dat gij Hem vertrouwt, en dat gij daarbij wilt volharden. Laten de twijfelingen zooveel rumoer maken als zij maar willen, u schaden kunnen zij niet, tenzij gij het haar toelaat.

Ik weet, dat het u soms zal toeschijnen, als hadt gij de deur gesloten voor uwe beste vrienden, en uw hart zal verlangen naar uwe twijfelingen, meer dan de Israëlieten ooit hunkerden naar de vleeschpotten van Egypte; maar verloochent u zelven, neemt uw kruis op u in deze zaak en weigert onmeedoogend om zelfs een enkel woord aan te hooren.

Zelfs heden stond een gansch leger mijn ontwaken af te wachten en riepen bij mij aan de deur om toegang. Niets scheen werkelijk, niets scheen waar, en het minst van alles scheen mij mogelijk, dat ik, ellendig, onwaardig **ik** — het voorwerp zou zijn van 's Heeren liefde of zorg of kennisneming — zoo ik maar vrijheid had gehad om deze twijfelingen binnen te laten om ze uit te noodigen plaats te nemen en mij te onderhouden, welk eene weelde zou ik hebben genoten. Maar jaren geleden maakte ik een verbond tegen het twijfelen; en even weinig zou ik er aan denken mijn verbond tegen het gebruik van bedwelmenden dranken te schenden, als dit verbond te verbreken. Ik **durfde** den eersten twijfel niet binnen laten. Ik hief derhalve mijn schild des geloofs omhoog, zoodra ik mij deze ingevingen bewust werd en leverde het gansche leger aan den Heer over ter overwinning, terwijl ik telkens herhaalde: de Heer *heeft* mij lief. Hij *is* mijn tegenwoordigen, mijn volkomen zaligmaker. Jezus redt me, Jezus redt mij nu! De overwinning was volkomen. De vijand was gekomen als een stroom, maar de Heer richtte de banier tegen hem op. Hij werd verslagen en op de vlucht gedreven; en mijne ziel zingt het lied van Mozes en de kinderen Israëls, zeggende: „Ik zal den Heere zingen, want Hij is hoogelijk verheven! Het paard en zijnen ruiter heeft Hij in de zee geworpen. De Heer is mijne kracht en mijn lied en Hij is mij tot heil geweest. De Heer is een krijgsman, Heer is Zijn naam."

Het zal u behulpzaam zijn, om de aanvallen tot de verzoeking tot twijfeling te wederstaan, om duidelijk in te zien, dat twijfelen zonde is. Het is zeker eene rechtstreeksche ongehoorzaamheid aan den Heer, die spreekt: „Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaagd". En overal, den ganschen Bijbel door, zijn de geboden om te vertrouwen stellig en beslist, en laten geene uitzondering toe. Plaats en tijd schieten te kort, om zelfs het honderdste deel daarvan aan te halen, maar niemand kan de psalmen lezen zonder overtuigt te worden, dat de mensch, die zonder aarzelen vertrouwt, de eenige is, die God behaagd en Hem wel aangenaam is. Israëls „verbittering" was, dat zij niet hebben vertrouwd. „Toorn ging op tegen Israël, omdat zij in God niet geloofden, en op Zijn heil niet vertrouwden". En juist als tegenstelling lezen wij bij Jesaja: „Gij zult allerlei vrede bestendigen, waar men op U vertrouwt". Niets grieft of doorwondt onze harten zoo zeer, als het wantrouwen van een vriend, en niets, hiervan houd ik mij verzekerd, grieft Gods hart meer, dan twijfelen van onze zijde.

Een van mijne kinderen, thans reeds bij den Heer, zeide mij eens, toen ik haar toestopte in bed: „moeder, ik heb mijn eersten twijfel gehad", „zoo kind, en wat was het?" Haar antwoord luidde: „Satan kwam tot mij en vertelde mij, dat ik den Bijbel niet moest gelooven, want daar was geen enkel woord in, dat waar was." „En wat was hierop uw antwoord?" Met den glans der overwinning op haar gelaat sprak zij: „ik zeide tot hem: „Satan, ik *wil* het gelooven, daar nu". Ik verheugde mij over 's kinds geestelijk verstand om zoo goed te weten hoe twijfelingen voor te komen, en bemoedigde haar met heel mijn hart, terwijl ik haar aanwees, dat alle twijfelingen en ontmoedigingen van den vijand zijn, hoe hij aldoor een leugenaar is, die geen enkel oogenblik gehoor moet hebben. Den volgenden avond, ik was er alles van vergeten, ontstelde ik toen ik haar weer toedekte en zij zeide: „moeder, Satan is weder met mij bezig geweest". „O mijn lief kind", sprak ik verschrikt, „en wat heeft hij dezen keer gezegd?" „Wel, hij vertelde mij dat ik zulk een ondeugend meisje was, dat Jezus mij niet kon beminnen en ik zeer dwaas deed met te gelooven, dat Hij mij lief had". „En wat hebt gij thans geantwoord?" vroeg ik. „Ik keek hem maar boos aan, en zeî: Satan, houd den mond". En toen voegde zij met een glimlach er aan toe: „hij kan mij geen greintje meer ongelukkig maken".

Schitterender strijd kon geen ziel ooit strijden, dan dit kind had gestreden, noch glansrijker overwinning behalen!

Lieve twijfelende ziel, ga en doe desgelijks. Waar gij dit uit de handen legt, neem uw pen op en schrijf uw vast voornemen terneer, om niet meer te twijfelen. Laat het eene slechte handeling zijn tusschen uwe ziel en den Heer. Geef uw vrijheid van te twijfelen voor altijd prijs. Zet uwen wil in deze zaak aan des Heeren zijde en vertrouw, dat Hij u voor vallen bewaren zal. Vertel hem alles van uwe volslagene zwakheid en uwe lang gekoesterde gewoonte van te twijfelen en hoe hulpeloos gij zijt voor den vijand en geef den ganschen strijd aan Hem over. Zeg hem, dat gij niet meer wilt twijfelen; en van nu af, stel uw aangezicht onafgewend naar Jezus gericht, weg van uzelven en weg van uwe twijfelingen; houd de belijdenis van uw geloof vast zonder wankelen, omdat Hij, die het beloofd heeft, gekomen is. En zoo zeker als gij het beginsel van dezen, uwen vasten grond tot het einde toe vasthoudt, naar diezelfde mate, zult gij ook zeker ervaren, dat gij in deze zaak **meer** dan overwinnaar zijt door Hem, die u liefheeft.

H. E. F. van P. S.

(*„De Vredebode"*)

ZENDINGSBERICHTEN.

Wat wordt er gedaan, om de millioenen, nog in duisternis levende Heidenen, tot den Heiland van zondaren te brengen? — Op deze vraag beloofden wij in ons voorgaand No. thans een en ander te zullen antwoorden.

Uit een zeer klein begin zijn in den loop dezer eeuw niet minder dan 72 zelfstandige zendingsvereenigingen ontstaan, die te zamen tegen de 3000 mannelijke zendelingen en helpers, benevens een zelfde getal vrouwelijke medearbeiders, alzoo te zamen 6000 menschen in den dienst der zending hebben te onderhouden, en daartoe een jaarlijks inkomen van *f* 18,300,000 (achttien millioen driehonderd duizend gulden), uit louter vrijwillige bijdragen, verzamelen.

72 zendingsinrichtingen — dat is licht gezegd; maar bedenken wij eens, welk een overvloed van aangrijpende genadeleidingen en wonderbaar hulpbetoon des Heeren, de geschiedenis van de vestiging, voortplanting en onderhouding dier inrichtingen, elken opmerkzamen navorscher voor den geest roepen: 6000 zendingsarbeiders en -arbeideressen — in der daad nog maar een klein getal, wanneer men zich die 1000 millioen zielen voorstelt, onder welke zij verstrooid zijn en het werk des Heeren verrichten. Maar welk een kapitaal van geloof en liefde, van zelfverloochening en heldenzin, van lijdensmoed en geduld steekt er in dit getal. Denken wij ons de geschiedenis van elk dier mannen en vrouwen afzonderlijk, welk een onafzienbare rei van genadefeiten krijgen wij dan voor onzen verbaasden geest!

Meer dan 18 millioen guldens — werkelijk nog maar eene geringe som, in vergelijking met het groote werk der wereldevangeliseering, en wij willen ze geenszins hoog verheffen, te minder, als wij bedenken, dat er nog menige bijdrage onder is, die er slechts met den staf des drijvers bijgebracht werd. Maar er schuilt ook een groot kapitaal van verblijdende offervaardigheid en onbaatzuchtige liefde in die som; en het zal eenmaal eene zalige bezigheid worden in den hemel om, vanwege die vele saamgebrachte penningen van weduwen, God te prijzen.

En wat hebben ons de getallen nu verder aangaande het gevolg van den tegenwoordigen zendingsarbeid te zeggen? Dit: Er bevinden zich thans op de gezamenlijke zendingsvelden, die zich over de vijf deelen der aarde uitstrekken, 2,283,700 heiden-christenen, van welke 575,000 in volle gemeenschap met een of ander christelijke Gemeente staan en dus gerechtigd zijn, om aan het Heilige Avondmaal deel te nemen. Dat is weder een veelomvattend en veelzeggend getal. Wel is het christendom van de meeste dier jonge belijders nog niet aan de kinderschoenen ontwassen; en toch — hoe vele treffende bijzonderheden van wonderlijke levenservaringen, van krachtsopenbaring met het Evan-

gelie, van werkelijke bekeering, van kinderlijk gebed, welk een beslist geloof, een heldenmoed om te lijden en blijmoedige offervaardigheid, wordt onder dat getal van 2¼ miljoen gevonden! Hoeveel moeite heeft het gekost, hoeveel tegenstand is overwonnen moeten worden, hoeveel volharding in 't geloof werd gevorderd, eer dat getal bereikt was!

Nog maken wij opmerkzaam in hoe veel verschillende talen er op dat uitgestrekte arbeidsveld der zending gesproken en de Bijbel gelezen wordt. Sedert den aanvang van het tegenwoordige zendingstijdvak zijn reeds 265 bijbeloverzettingen in heidensche talen vervaardigd, en in nog veel grooter aantal talen en tongvallen wordt het Evangelie gepredikt! Welk eene moeite heeft het gekost, om al die, deels zeer zware, deels geheel onbekende talen zoo te leeren, dat er de goddelijke waarheid verstaanbaar in kon uitgedrukt worden! En welk een zegen vloeit daaruit ook voor het aardsche leven der volken voort! Denken we slechts aan de vele geschriften, die de zendelingen in die verschillende talen geschreven hebben, en aan die vele scholen, in welke te voren onbeschaafde volken eerst in de allereerste beginselen en daarna ook in allerlei wetenschappen onderwezen werden. Op het geheele gebied der evangelische zending zijn er in massa minstens 12,000 scholen voor de verschillende graden van 't onderwijs, die door een half millioen leerlingen uit alle standen bezocht worden. Hoeveel beschaving en orde is door dat aanzienlijk aantal zendingsscholen heinde en ver verspreid. Uit deze scholen komen ook de jongelingen en mannen voort, welke uit de ingeborenen medearbeiders der zendelingen worden, en hun getal is thans reeds ongeveer 25,000, onder hen zijn tegen de 1700 geordende predikanten.

Laat mij nu ten slotte nog eenmaal op de 2,283,700 christenen uit de heidenen terug komen. Het is toch in verhouding der 1000 millioen nog slechts een klein getal. Doch dit getal wast steeds aan, hoe langer de zendingsarbeid voortgezet wordt. Op de goudkust, om één voorbeeld te noemen, telde het Bazeler zendingsgenootschap na 30jarigen arbeid ten jare 1857 eerst 367 christenen, 1867 waren er reeds 1505, 1877: 3355, en 1881: 4780. In Indië en op Ceylon waren in 1861: 213,370 christenen, in 1871: 318,363, 1881: 528,290. Dit zijn toch waarlijk sterk sprekende getallen, want ze toonen ons op onwederlegbare wijze, hoe zeer het christendom in deze eeuw voorwaarts schreed, en dat te bemerken bemoedigt ons, versterkt het geloof en wekt tot den arbeid op. Daarom staan mij ook de getallen niet tegen, zij zijn een tekst, waarover de Heer tot ons predikt, eene prediking, die zeer leerzaam en stichtelijk is, en waarvoor wij Hem behooren te danken.

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

De christen, die zijne belijdenis wel in acht neemt en zijn naam naar behooren overweegt, ziet wel in, dat hij tot groote dingen verplicht is, en dat er niet weinig vereischt wordt, om dien wel te betrachten.

Alle heiligen hebben lang geleerd, eer ze zich bemoeid hebben, om anderen te leeren.

Door niets leeren we de wegen Gods beter kennen, dan door er in te wandelen.

Het christendom is zoo iets groots en uitnemends, zulk een volmaakt leven, dat het geen wonder is, dat er veel tijd, groote arbeid en eene gestadige oefening toe vereischt wordt.

Van J. DE LABADIE.

VARIA.

NAASTENLIEFDE.

In het jaar 1793 ontving prins Willem van Oranje (later koning Willem I) een bezoek van den hertog van Mecklenburg—Strelitz. De prins ging met zijn hoogen gast naar Scheveningen om de visschersvloot te zien vertrekken, die gereed lag om uit te zeilen. De prins stond op de kust dicht bij het water. Toen een der schepen zijn zeilen wijd uitspande, wilde een scheepsjongen zich bijzonder dapper toonen, doch deze gleed uit en stortte over boord in zee.

Nauwelijks vernam dit de prins of tegelijk sprong Z. H. in volle zee om den jongen te redden.

Evenwel niets mocht baten, alle pogingen waren tevergeefs en de prins raakte zelf in groot gevaar door de golven verslonden te worden. Als Z. H. met groote moeite was gered geworden, riepen eenigen van zijn gevolg vol verbazing uit: „Hoe kon Z. H. ook een zoo duur leven voor een visschersjongen op het spel zetten!?"

„In dien oogenblik, toen de ongelukkige in het water viel, was het mij als ware hij mijn broeder," antwoordde de prins.

Daar de ongelukkige jongen niet weer in het leven kon worden teruggeroepen, trachtte de prins de bedroefde ouders, die reeds op jaren waren gekomen, dit verlies eenigszins te vergoeden en gaf hun een aanzienlijk jaargeld ter ondersteuning.

Een en ander was waarlijk vorstelijk, doch toen ik het las dacht ik aan den prins uit het huis van David, die zoo welwillend troon en heerlijkheid verliet om zich in de wateren des doods te storten, om een ontelbare schare drenkelingen te redden, die door den stroom der zonde werden medegesleurd in de diepten der eeuwige ellende.

Wordt helaas! de hand der reddende liefde door een groote massa, die nog ligt in de golven van zonde en oordeel, moedwillig en eigenzinnig afgestooten, tot eigen verderf en ondergang, toch zal de Koning der heerlijkheid den eeuwigen dank ontvangen van alle verlosten, die met het loflied op hunne lippen voor Zijne hoog heerlijken troon zullen verschijnen: „Gij hebt ons Gode gekocht met uw bloed uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie" Openb. 5 : 9 en v.v.

D. R.

Drie zaken zijn onmisbaar voor de welvaart van de ziel: voedsel, gemeenschap en bezigheden.

Men wordt dikwijls aan de verzoeking blootgesteld om slechts op één dezer zaken acht te slaan en de anderen te verzuimen; doch alle drie zijn noodig zoowel voor het lichaam als voor de ziel.

Hebben wij een gezonden eetlust? Kunnen wij met den psalmdichter zeggen: „Hoe zoet zijn uwe redenen mijn gehemelte geweest, meer dan honig mijnen mond?"

Is er eene toenemende gevoeligheid voor de tegenwoordigheid Gods, wandelende met Hem, zooals een Henoch?

Gaat het hart uit tot Hem in teeder vertrouwen? Bestaat er eene steeds vermeerderende bezorgdheid om Zijn wil te doen, en nog altijd meer belangstelling in Gods bedoeling aangaande de zaligheid der wereld, en wordt uwe belangstelling gezien in eenige werkzaamheid?

Naar gelang wij deze vragen kunnen beantwoorden, wordt het duidelijk of wij het einddoel onzer verlossing bereiken of niet.

(Rev. W. CHEDBURN.)

Een voerman reed op een straatweg een anderen voerman achterop en riep dezen toe: „Wat heb je op je wagen?" „Brandewijn," was het antwoord. — „Zoo, blijf dan maar vooruit rijden," riep de eerste, „dan ben je met recht mijn voorman: want ik rijd met *grafzerken*."

ABONNEMENTSGELDEN

van H. S. te Ossenzijl ƒ 1.95, van A. H. v. d. S. te Haarlem ƒ 7.89.

P.S. Hun, die nog gelden aan de administratie verschuldigd zijn, wordt beleefd verzocht die te willen opzenden aan

N. v. BEEK te Groningen.

ADVERTENTIËN.

*** Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene DOCHTER S. DE VRIES, geliefde echtgenoote van

S. J. v. D. MEI.

HAULERWIJK, 3 Sept '86.

*** Onder bescherming Gods voorspoedig bevallen van een ZOON M. DE JONG, geliefde echtgenoote van

JOH. DE VRIES.

LEEUWARDEN, 23 Sept- '86.

*** Bevallen van een levenloos MEISJE W. v. D. MEULEN, geliefde echtgenoote van

S. DE JONG.

SNEEK, 26 Sept. 1886.

*** Heden verblijdde de Heer ons door de geboorte van een ZOON.

S. DE VRIES
en Echtgenoote.

SNEEK, 28 Sept. 1886.

*** Heden ontsliep in haren Heer en Heiland, ten onzen huize, onze geliefde Zuster GRIETJE DE JONG, in den ouderdom van 35 jaren.

SNEEK, 26 Sept. 1886.

Namens broeders en zusters:
H. F. v. D. WERF.
S. v. D. WERF,
geb. DE JONG.

Gemeente Sneek.

Leden der Gemeente van Ged. Chr. te Sneek, buiten de stad woonachtig en in 't bezit van een Gemeente-busje, worden verzocht den inhoud daarvan over te maken aan den Penningmeester

H. F. v. D. WERF,
Poortezijlen te Sneek.

BELANGRIJK BERICHT.

De geachte schrijver van het meermalen in ons blad gepubliceerde boekje: **„De Kinderdoop: is die uit God of uit de menschen,"** gaf ons de vrijheid het voor den halven prijs, d. i. 25 cent, aan te bieden en . . . . dit bedrag te storten in de kas van den Unie-cent.

Men haaste zich nu en bestelle een exemplaar bij den Voorganger zijner Gemeente, opdat die ons het gezamenlijk getal opgeven. RED.

AMERIKAANSCHE ORGELS.

Groote sorteering van deze Wereldberoemde INSTRUMENTEN, uit de voornaamste FABRIEKEN, uitmuntende door rijk geornamenteerden BOUW, in **MASSIEF NOTENHOUT**, Zangrijken en vollen Toon, eenvoudige en solide Constructie, met de nieuwste door Patenten beschermde verbeteringen, in prijzen beneden alle concurrentie.

SCHOLS & Co., Fabriekanten,
KROMME NIEUWEGRACHT 394, UTRECHT

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 92 15 October 1886. 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Wegens de Samenkomsten te Haulerwijk en een ongeregeldheid met het verzenden der proeven, moet dit No. later dan gewoonlijk verschijnen.

Naäman de Syriër.

II KON. V.

„Doch melaatsch."

„Naäman nu, de krijgsoverste van den Koning van Syrië, was een groot man voor het aangezicht zijns Heeren, en van hoog aanzien; want door hem had de Heere den Syriërs verlossing gegeven." Ziedaar de teekening die het gewijd verhaal ons van Naäman geeft. Zij is wel in staat een onvernieuwd menschenkind te doen watertanden. Immers al wat de wereld heerlijk en begeerlijk vindt, was het deel dezes mans. Hij was bij uitzondering de gunsteling van zijn vorst. Hoeveel duizenden wringen zich in allerlei bochten om de gunst der grooten te verwerven. Algemeen was hij geëerd; keer op keer kwam hij, aan het hoofd van de Syrische legerscharen, uit het strijdperk, als overwinnaar weer; voor hem vlocht men lauwerkransen; voor hem richtte men eerebogen op; voor hem waren de jubeltoonen van de dochteren zijns volks. Met vorstengunst overladen was er op zijn borst schier geen plaats meer voor nieuwe ridderorden en eereteekenen. En wat Naäman zelf niet wist, en niemand der Syriërs zal hebben vermoed, kan de Heilige Schrift ons mededeelen, n.l. dat hij bij dat alles nog een werktuig Gods was, niet slechts om de Syriërs verlossing te geven, maar ook om, gelijk de Joden meenen, den over den goddeloozen Koning Achab besloten ondergang te bewerken. Hij toch, zoo vermoedt men, was de man, die in zijne eenvoudigheid den boog spande, en Achab trof tusschen de gespen en het pantsier.

Gelukkige Naäman! zou menigeen zeggen; doch een weinig geduld, zijne geschiedenis is nog niet ten einde, er volgt een veelbeteekenend woordje „doch"; en wat daarop volgt doet op eenmaal alle glans van zijne grootheid verbleeken, en doet hem, de zoo zeer benijdde, als een diep betreurenswaardige kennen: — Naäman was *melaatsch!*

„Zoo was deze man een strijdbaar held," zoo vervolgt zijne geschiedenis, „doch melaatsch." Hoeveel jammer dit „doch melaatsch" omvat is bijna met geen woorden uit te drukken. Onder al de krankheden, die, als zoovele gevolgen der zonde, het menschelijk geslacht kwellen, is er geene zoo jammerlijk als de krankheid der melaatschheid. Haar begin is zeer klein; merkbaar aan een wit stipje in het vleesch; haar voortgang gewis en haar einde doodelijk. Zij zetelt in het bloed en openbaart zich in witte blaren, die het gansche lichaam overdekken en eene ondragelijke jeukte veroorzaakt. Bovendien is zij besmettelijk, waarvan in Israël, ook wijl Gods wet een melaatsche als onrein teekende, zulk een lijder van het heiligdom en de maatschappelijke zamenleving werd uitgesloten en buiten de steden op daarvoor uitgezonderde plaatsen verwezen, en zoo zij zich al eens op de groote heirbanen vertoonden, dit alleen mochten doen, met omwonden bovenlip, roepende: „onrein" „onrein." *) De melaatschheid was dus niet alleen smartelijk, maar ook afschuwelijk en, gelijk wij zeiden, ongeneeselijk. Een melaatsche gelijkt meermalen op een wandelend lijk, daar hij bij levende lijve verrot, en hem voor en na vingers, ooren, oogleden of andere lichaamsdeelen van het lichaam afvallen.

Arme Naäman! hoe droevig was uw lot; welk een treurig slot heeft uw anders zoo schitterende geschiedenis. Wat baatte hem nu de gunst van zijn vorst, de eerbetooning van zijn volk en de roem zijner groote overwinningen.

'tIs niet waarschijnlijk lezer, dat men van u en mij eene geschiedenis te boek zal stellen en wel zeker is het dat, al gebeurde zulks, van ons niet zooveel roemrijks en eervols als van Naäman zou zijn op te teekenen; desniettemin zou het slot van onze geschiedenis, wat haar inhoud dan ook ware, gelijkluidend aan de zijne moeten zijn d. w. z. „doch melaatsch."

Schrik vrij, want het is schrikkelijk genoeg, dat wij een geslacht van melaatschen zijn en wel door eene melaatschheid van de ergste soort. De H. Schrift zelf stelt de melaatschheid als beeld van de zonde voor. Dat wij zondaren zijn valt niet te loochenen: wie kan zeggen ik ben rein van overtreding? immers niet een? Allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. In zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, ziedaar de aanvang van ons aanzijn.

Hoe stelt de melaatschheid de zonde in haar wezen voor. Immers evenmin als de melaatschheid slechts een uitwendig kwaad was, maar wortelde in inwendig verderf, zoo ook de zonde. 'tIs ijdel, o mensch, van de zonde te spreken als omklevende zwakheid en uitwendig gebrek. Neen, die tallooze witte blaren van onze wanbedrijven, die zich aan de buitenzijde van ons leven vertoonen, zijn slechts de openbaring van het diep bederf, dat in ons heerscht. Van 's menschen hart spreekt het onwraakbaar getuigenis der waarheid, dat zijn gedichtsel van der jeugd af aan, ten allen dage alleenlijk boos is. Uit dat hart, zegt Jezus, komen voort booze bedenkingen, overspel, hoererij, dieverij, valsche getuigenissen enz.

Ook in hare vrucht beeldt de melaatschheid de zonde af. Sloot zij den Israëliet buiten Gods heiligdom, en buiten de heilige vergadering van 's Heeren volk, dat is ook de noodlottige vrucht der zonde. Zij is het, die ons uit Gods gemeenschap heeft gebannen en ons buiten den kring zijner heiligen sluit. Dolende op de vlakte eener om der zonden wille vervloekte aarde, moest uit de monden der millioenen slechts het onafgebrokene „onrein" „onrein", naar recht worden gehoord. En waar een Naäman in zijn prachtig slaapvertrek, op zijn donzen bed, vruchteloos rust zocht, zoo is ook de toestand van het menschenhart, zoolang het niet gereinigd is: „zoekende rust;" want de goddelooze is als een voortgedrevene zee, die niet rusten kan; want de goddelooze zegt, mijn God hebben geen vrede.

Neen de vrede, hoe ook begeert, hoe ook nagestreeft, hoe ook stelselmatig voorgewend, kan niet zijn in een hart, dat door de zonde verontreinigd is.

De melaatschheid is besmettelijk; is de zonde dit niet eveneens? Bederven niet kwade zamensprekingen goede zeden? Is niet elke verleidde op zijn beurt verleider van zijn naaste? Is de zamenleving van zondaren niet verpestend voor elkander en is zij dit niet het ergst waar het getal der zamenwonende het grootst is? Is niet in onze groote steden het zedebederf het ergst? Moest niet in onzen tijd, waarin men zoozeer waakt voor volksgezondheid, elke kroeg, ja boven elke kerk, waar de leugen gepreekt wordt, en waar niet al, met groote letters staan: „Besmettelijke ziekte?" Bij wie van Gods kinderen bleef niet een pijnlijke herinnering, dat hij bij eigen kwaad ook nog anderen in zijn verderf meesleepte.

En gelijk melaatschheid ongeneeselijk is, zoo dat geen artsenij baat, en zij tot een gewissen dood voert, zoo is het ook met de zonde. Zie maar hoe het steeds toenemend bederf spot met alle zedepreeken en methoden van zelfverbetering en hoe de bezolding der zonden den dood blijkt te zijn. Ja de zonde voert tot den dood; in den geestelijken dood liggen wij reeds en de lichamelijke en eeuwige dood volgt. Wel mocht een dichter zuchten:

Ween, kind der aarde, ween! . . . . . OMDAT GE EEN ZONDAAR ZIJT.

S. H.

(*Wordt vervolgd.*)

*) In Heidensche landen, gelijk hier in Syrië, werd deze afzondering niet zoo streng als in Israël gehandhaafd.

DE WEDERGEBOORTE.

Meer dan eens kwam het ons voor, dat de begrippen, omtrent de gewichtigste aller zaken, — de wedergeboorte — die eene ervaring des menschen moet worden om voor God te kunnen bestaan, met Hem gemeenschap te hebben, dikwijls nog zoo jammerlijk van het begrip, dat de H. Schrift daarvan aangeeft, afwijken.

En daarmee wordt het niet beter als hooggeleerde mannen, als Dr. Kuiper b. v., met zeer veel aangenomen authoriteit en vromen klank in hun woorden, voorstellingen geven als waarvan de hiervolgende, die wij uit de Heraut No. 458 overnemen, een proeve is:

„Wie *wedergeborene* zijn, kan ik niet weten. Dit is eene gansch verborgene zaak. Er kunnen onwedergeborene personen zijn onder hen, die toch zeer sterk ijveren voor de zaak des Heeren, en ongekeerd, er kunnen wedergeborene (zij het ook nog onbekeerde) personen, omdolen op paden van zonde en vijandschap."

Wel wisten we dat hooggeleerde mannen als zij op heilig terrein des christendoms komen, dikwijls tot onzinnige redeneeringen komen en door hunne philosophie misleid, over zaken kunnen oordeelen als een blinde over de kleuren, maar zoo vergaande afwijking van de eenvoudigheid der H. Schrift als in bovenstaande voorstelling en dat in eene zoo hoogst gewichtige zaak, troffen wij nog zelden aan. Dergelijken onzin wordt somwijlen als zeer diepzinnige waarheid, als een heilgeheim gepredikt, dat slechts aan heel enkele gegeven wordt te verstaan; — als de leer der vaderen, als het gezuiverd gereformeerde beginsel der christelijke leer.

Dat is het, wat duizende, christelijk opgevoede menschen willen. Zij vinden er immer genoegzaam voedsel in voor hun theorie-christendom en om op christelijk gebied meê te spreken over diepzinnige denkbeelden en te ijveren voor de orthodoxe leer, zonder een sprankje van het leven Gods in zich te hebben.

Hierin stemmen we Dr. Kuiper eenigszins toe als Z. H. Gel. zegt: „Er kunnen *on*wedergeborene personen zijn onder hen, die toch zeer sterk ijveren voor de zaak des Heeren."(?) Het wordt, helaas, maar al te dikwijls ondervonden, dat personen, die, zoo *het heet* voor de zaak des Heeren ijveren, in hun bijzonder leven tegenover God, trotsche, zelfzuchtige, vleeschelijk gezinde menschen zijn. (Dit willen wij echter geenszins toegepast hebben op den man, wiens naam wij boven noemden.) Wie echter bij zijn ijver, zoo het heet, voor de zaak des Heeren, openbaar wordt als een *on*wedergeborene — en de H. Schrift geeft ons daaromtrent duidelijke aanwijzingen, gelijk wij later wenschen aan te toonen — diende *niet* de zaak des Heeren, maar zijn eigene en zichzelven, hebbende zijn buik tot God (Rom. 16 : 38; Filipp. 3 : 19) en zoekt de eer van eigen naam en persoon. Dit moge nu wel wat scherp klinken en in strijd schijnen met de zoogenaamde christelijke verdraagzaamheid, doch het *schijnt* dan ook slechts zoo, want waar wij verdraagzamer zijn dan God, wiens woord zoo afdoende, zoo beslist spreekt, vooral tegenover huichelaars, die niet alleen de menschen, maar zelfs God trachten te bedriegen, mag onze verdraagzaamheid geene christelijke meer heeten. Christelijk is, dat wij waar zijn en de dingen bij hun waren naam noemen.

Huichelaars zijn er ten allen tijde geweest en zullen er wel blijven tot aan het einde dezer bedeeling; zij hebben zich immer onder de oprechten trachten in te dringen, maar zijn voor deze ook, op Gods tijd, immer openbaar geworden. Doch daarbij moet op de aanwijzingen Gods gelet en op Zijn woord afgegaan worden. Waar men echter op de duidelijke aanwijzingen en onderscheidingen der H. Schrift niet acht, en om eene kerkelijke instelling en een philosophisch leerstuk te handhaven, eenvoudig gaat zeggen: „Wie wedergeborene zijn, kan ik niet weten," bereidt men den bodem, waarop huichelarij en bedrog welig kunnen voortwoekeren, en tracht men de deuren der Gemeente des Heeren wijd open te zetten voor onbekeerden, niet alleen, maar ook voor allerlei booze geesten en verwoestende machten, terwijl men dan, bij het binnentreden derzelve, zichzelf blinddoekt en zegt: wij weten niet wie zij zijn, die daar binnenkomen!

Op die wijze wordt er in de Gemeente des Heeren gehandeld als eene ontrouwe huisvrouw, die gedurende de afwezigheid van haar man, allerlei ondeugden door kinderen en huisgenooten toelaat, en die, als de huisvader verschijnt, die zeker eene scherpe bestraffing zou toedienen, ijverig medewerkt om alles in een verborgen hoekje te schuiven, ten einde het kwaad te bedekken en de bestraffing af te weren, terwijl ze dan met het onnoozelste gezicht der wereld zegt: Ik weet nergens van! —

Wij gaan niet verder op het schrijven van Dr. K. in, want het was gansch ons plan niet om in het strijdperk te treden, wijl dat in den regel toch tot niets goeds leidt. Wij wilden alleen doen zien, wat ons tot dit en ons verder schrijven, over het aangegeven onderwerp, aanleiding gaf.

Wij zullen trachten de H. Schrift te laten spreken, door hare verschillende uitspraken aangaande ons onderwerp, in verband en samenhang met elkander na te gaan, op dat het blijke, dat de H. Schrift niemand, die het wil weten, in het duister laat, aangaande wie wedergeborene zijn en wie niet. Wij menen althans in de H. Schrift duidelijke aanwijzing te vinden aangaande wat de wedergeboorte is, hoe men ze deelachtig wordt en wat de kenmerken van een wedergeborene zijn.

(Wordt vervolgd.)

G. N. v. B.

De geschiedenis der Baptisten.

Vervolg der godsdienstige pogingen tot hervorming van het godsdienstig leven. — Verbazing in Rome. — Vervloekingen. — De orde der Dominicanen en Franciscanen. — Bloedige vervolgingen.

Alle kenners der geschiedenis stemmen met elkander over een, dat de pogingen tot hervorming van het godsdienstig leven in de twaalfde en dertiende eeuw met verbazende gevolgen werd gekroond. Dit gevolg bestond hierin, dat de Heere „een toebereid volk" verkreeg. De verstandigen met tegenzin vervuld vanwegen de ongerijmdheden en den onzin, waardoor den godsdienst achteruit ging, en ontzet over de dagelijksch gepleegde bedriegerijen en misdaden, verlangden naar iets beters dan Rome vermocht te geven. Het Evangelie van Christus, zooals het door de vervolgde Sekten verkondigd werd, bood aan hunne zielen bevrediging. Velen onder hen geloofden in God en verblijdden zich in Hem.

En die bekeerden leidden zulk een goeden wandel, dat zij zich de algemeene achting verwierven. De Edellieden in het Zuiden van Frankrijk bemoedigden en beschermden hen. Het was hun eigen voordeel, dit te doen, want zij hadden aan deze ernstig gezinde lieden eerbare en werkzame pachters, die huur en belasting met vreugde betaalden, en in ieder geval tot verbetering der door hun bewoonde bezittingen bijdroegen. Vrede, welvaart, orde heerschte overal, waar hunne Gemeenten zich bevonden. Hoe kon het ook anders zijn? Zij waren allen broeders, en waren „door God geleerd om elkander lief te hebben." Zij voedden hunne kinderen op in de waarheid en de oprechtheid. Zij verafschuwden geweld en strijd. Zij achten den eenen dag zoo goed als den anderen en verloren geen tijd met het vieren der Roomsche feestdagen. Nooit verlieten zij hunne pachthoeven of hunnen handel om bedevaartsreizen te maken. Zij gaven geen geld uit om aflaten te koopen. Zij hielden het voor onrecht kloosters te bouwen en mede te onderhouden. Kortom het waren rustige en arbeidzame lieden, en het ging den lande goed om hunnentwil. Zoo oordeelden ook hunne landheeren over hen, en beschermden hen tegen de pauselijke woede op het gevaar af, van hunne eigene veiligheid te verliezen. Deze aan hen betoonde welwillendheid kwam ettelijken onder hen zeer duur te staan; zij werden in het algemeen verderf besloten, hetwelk de kruistocht van het vijandelijk heir over het land bracht. Rome aanschouwde, wat plaats vond, en beefde, terwijl zij zag, hoe scharen van onderdanen zich van haar losrukten. Hare heerschappij begon tot verval te komen. Wat zou zij doen om het overige te behouden en het verlorene weer te herkrijgen?

Aan het vervloeken dacht ze het eerst, wijl dit het gemakkelijkst en hare kerk daaraan meest gewoon was. Daarom verzamelde zij hare Bisschoppen van jaar tot jaar uit alle oorden, tot het vormen van Conciliën, waardoor dan vele vrome geloofsmannen, uit de door de kerk dus genoemde ketters, heftig werden vervloekt. Zij ondervonden, wat onzen Heiland vroeger verkondigd had, dat de wereld zijne discipelen zou haten en smaden. Van het volk werd gevorderd hen te haten met een volkomen haat. Een lange lijst van verradingen ligt voor mij. De Bisschoppen moeten in die dagen zeer ijverig werkzaam zijn geweest, en een goed deel van hunnen tijd gewijd hebben aan het houden van vergaderingen.

Daarop werd een doelmatigen middel ter hand genomen. De prediking nam een hoofdplaats in, in de gezelschappen der geloovigen. Door toespraken tot het volk in zijn eigene taal en in eenvoudige maar overtuigende redeneeringen, die met woorden uit de H. Schrift rijkelijk als doorweven waren, hadden zij een invloed bij het volk die door de Roomsche geestelijkheid niet kon verstond worden. Een priesterschap zonder het levende woord der prediking moest in zulk een strijd machteloos staan.

De geestelijkheid gevoelde dit, en daarom viel hunne scherpzinnigheid op een nieuw verweermiddel. In het begin der dertiende eeuw ontstonden de orden der Dominicanen en Franciscanen. Bij hunne stichting werd bijzonder acht geslagen op het groote zedebederf van dien tijd. Uit het getal der monniken van beide orden werden mannen verkoren, met de meeste gaven voor het voorgestelde doel, om, na een bijzonder onderricht, als openlijke predikers uitgezonden te worden. Daar voor hen de kansels openstonden, hadden zij van af den aanvang een gunstigen bodem voor hunne werkzaamheid gevonden, die zij dan ook met veel ijver en groote zorgvuldigheid bearbeidden. Zij verwierven de kunst om populair te spreken en wonnen daardoor de gunst van het volk. En terwijl de neiging tot gemak en zwelgerij de rijke geestelijkheid aan spot en gelach had prijsgegeven, gaf de nieuwe orde zich geheel aan armoede over, namen van het volk aalmoesen voor hun dagelijksche onderhoud en gaven alle aanspraak op de verwerving van eigendommen op. Dit leven van zelfverloochening bleef op den duur wel niet bestaan, maar de geestelijke volksredenaars hadden zich daardoor van te voren den goeden roep verzekert, en de Dominicanen en Franciscanen stonden hoog in de volksgunst.

Wij moeten ons evenwel niet voorstellen, dat deze middelen voor Rome voldoende waren. Het lag niet in haar natuur zich hierdoor te beperken. Zij had steeds naar het bloed der heiligen gedorst. Het middel tot overtuiging diende haar niet genoeg, zoo lang zij geene machten had te gebieden, om tot gehoorzaamheid te dwingen; wat echter kon voor haar beter werken dan kerker, zwaard en vuur? Alle mogelijke vormen van vervolging werden in werking gebracht. De Duitsche keizer, aangehitst door den Paus, gaf bloedige Edikten, welke de vreeselijkste straffen over de ketters van iederen naam uitspraken. De Paus zelf woedde met geweldigen ijver, en alle Conciliën ademden denzelfden geest. Het algemeenene Concilie, dat in het jaar 1179 gesloten werd, het zoogenaamde derde Lateriaansche, gaf den toon aan. Wanneer ergens een ketter een openbaar ambt bekleedde, zou die, zoodra zijne gevoelens ontdekt werden, afgezet worden. Alle omgang met hem was aan een ieder streng verboden; men mocht niet van hem koopen of aan hem verkoopen. Verdragen, met zulk een gesloten, werden van onwaarde verklaard. Huizen,

in welke zij zouden gevonden worden moesten verwoest worden; en wanneer ergens iemand hen op zijne bezittingen toeliet, zou hun eigendomsrecht op die bezitting vervallen. Aan de Edellieden was verboden hen eenigermate te beschermen. In iedere Kerkgemeente werden twee of drie inwoners benoemd, die vlijtig en bestendig de ketters moesten aansporen, en aan de bevoegde macht te kennen geven waar en wanneer zij hen ontdekken.

Voor het gericht werd hun geen verdediger toegestaan, maar werden eenvoudig aan den vuurdood overgegeven. En alle overheden en rechters werden bedreigd, dat, wanneer zij de bevelen niet nauwkeurig nakwamen, van alle kerkgemeenschap zouden uitgesloten worden.

IJzingwekkende daden werden bedreven. De bloedhonden in menschengedaante werden overal heen gezonden. „Dit jaar;" bericht een schrijver van dien tijd, als hij van het jaar 1233 spreekt, werden in alle deelen van Duitschland ketters zonder getal verbrand."

Toch werden zij nog niet allen uitgeroeid. Menigten ontweken den oogen hunner haters en leefden in het verborgen. Vele togen naar beschermende streken en landen. In het Zuiden van Frankrijk lieten de Edellieden niet zoo spoedig zich van de voordeelen berooven, die de aldaar wonende ordelijke menschen, hun van hunne bezittingen aanbrachten en de uitroeiing van deze scheen aldaar niet gemakkelijk te zullen geschieden.

Dit was voor den Paus te veel om te verdragen. Alle schijnheiligheid en onmenschelijkheid, welke in de vroegere vervolgers gevonden werden, kwamen in Innocentius III vereenigd te voorschijn. Woedend, dat alle zijne middelen niet geholpen hadden, zond hij buitengewone Legaten uit, met volmacht, de wereldlijke overheid in aanspraak te nemen, om de ketters neer te werpen en uit te roeien. Deze Legaten volbrachten dit moordplan met onvermoeiden ijver. Maar zij werden in Frankrijk bemoeilijkt.

Daarop kondigde Innocentius een kruistocht aan. Volle zondenvergeving werd allen beloofd, die aan dezen heilloozen krijg wilden deelnemen, al het geroofde zou voor hen zijn, ja zij zouden de vorsten en edellieden gevangen nemen, die hun eenigen weerstand mochten bieden. Snel verzamelde zich een groot heir. De mededeeling hunner daden vult eenige der donkerste bladzijden in de geschiedenis. Wanneer wij de beschrijvingen lezen, die ons de destijds levende geschiedschrijvers overgeleverd hebben, wanneer wij hooren hoe die kruisvaders de eene stad na de andere aangrepen en hare inwoners zonder verschooning neersabelden, — hoe zelfs in een oord, waar de bevolking ten deele Roomsch en ten deele kettersch, de monnik die het leger leidde, uitriep: „Doodt allen; God kent de Zijnen" — hoe verdragen van overgaven feestelijk bekrachtigd en daarna schandelijk verbroken werden; — hoe te Carcassone vijftig personen opgehangen en vierhonderd verbrand werden; — hoe te Lavaur de Burgtvrouw in een bron geworpen en onder steenen begraven werd en de tallooze ketters, die zich in den burgt bevonden, onder groot gejubel levend verbrand werden; — hoe, met één woord, het geheele gewest van Languedoc, eene der schoonste deelen van Frankrijk, in eene onbewoonde woestenij veranderd, zijne tienduizende inwoners geslacht, alle eigendom vernield werd; — ik zeg, wanneer men deze berichten leest en op die duivelsche wreedheid der menschen ziet, die zich de handhavers van het ware geloof noemen; — wanneer men verneemt, dat hun ingeprent werd, dat zij voor die gruweldaden met vergeving der zonden en den hemel zouden beloond worden, zullen de lezers voor zich zelve wel tot een besluit komen, dat eene leer, die zulke afschuwelijke daden in bescherming neemt en rechtvaardigt, uit den afgrond der duisternis haar oorsprong moet ontleenen.

Het is door een schrijver uit den nieuwen tijd met recht gezegd; het Pausdom is „Satans meesterstuk."

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

Wegblijven van 't Avondmaal.

Dat geloovigen, die na hunne bekeering uit het kerkendom uittraden, en in de Gemeente des Heeren een plaats vonden, niet terstond gezuiverd zijn van alle kerkelijk zuurdeesem ligt voor de hand. Zulks wordt ook in het, zonder wettige reden, wegblijven door sommigen van het Avondmaal des Heeren, openbaar. Dit wegblijven toch behoort in 's Heeren Gemeente volstrekt niet thuis, maar is geheel van kerkelijken oorsprong.

Dat de verwarring in de kerken der onbekeerden *) op dat punt algemeen is, toonden wij reeds vroeger aan. Immers, Avondmaal vieren van geloovigen met ongeloovigen is, met het oog op het karakter des Avondmaals, als zijnde een gemeenschapsmaal van den aanzittende met hen, die mede aanzitten, ten eenenmale ongerijmd en zondig; en dat onbekeerden ten Avondmaal gaan is een bewijs voor hunne blindheid. Desniettemin de onbekeerde lidmaten gaan ten Avondmaal en sommige hunner gaan daarmede op hunne wijze nog al nauwgezet te werk. Bij de onbekeerde, die niet op den bodem der genade staat, is alle streven op godsdienstig gebied werkheiligheid en eigen gerechtigheid, dus farizeeuwsch. In plaats van als een onwaardige in het Avondmaal een genade weldaad te *ontvangen*, komt hij Gode iets *brengen*, en vermeerdert met elke Avondmaalsviering de lijst zijner goede werken met het vervullen van een „godsdienstigen plicht." Om nu aan die plichtsvervulling waarde bij te zetten zoekt hij een zekere waardigheid in zichzelven. De dusgenaamde „proefpreek" of „voorbereiding," een ding van menschelijke vinding, werkt dit in de hand. Vooral die week vóór het Avondmaal zet de eigengerechtige zich in postuur, houdt zich stemmig en ingetogen. Ook al leeft hij bestendig in twist met zijn buren, die week wacht hij zich om den nijd van zijn hart lucht te geven; ook al vinden er voortdurend allerlei huiselijke tooneelen, van minder vredelievenden aard, hij hem plaats; de kinderen weten het reeds, de week vóór 't Avondmaal is een wapenstilstand van 7 dagen, die met andere 7 dagen verlengd kan worden, n.l. de week na het Avondmaal, welk laatste haar grond heeft in de even onbijbelsche „Nabetrachting." Velen hunner komen, met het oog op dat „waardig vieren," daarom maar éénmaal van de viermaal des jaars, die de kerk tot Avondmaalsviering gelegenheid biedt en wel bij voorkeur op den „Goeden Vrijdag," wijl het dan nog wat plechtiger is. Het rauwgewaad komt dan voor den dag, hoewel de toenemende modezucht, het laatste al wat doet minderen, wijl de zwarte kleeren zoo zeldzaam gedragen kunnen worden. Beteekende dat rouwkleed nu nog rouw over de zonde, of werd het als feestkleed aangetrokken, dan zou het niet misplaatst zijn; doch bij de meesten drukt het niet meer uit als: „onze lieve Heer is dood." Als het nu gebeurt dat, in weerwil van de proefpreek, in den loop dier week de tijger van het onvernieuwde hart zijn klauw steekt door het schapenvacht der gemaakte vroomheid, dan wordt de Avondmaalsviering nagelaten — men is ongeschikt. Komt het voor dat de Avondmaalsviering bijna gelijktijdig valt met een bruiloft of kermis, dan spreekt het van zelf, dat men niet aan 't Avondmaal gaat. Op godonteerende wijze bruiloft te houden en zich op de goddelooze kermis een echt kind der wereld te toonen, daarin ziet men geen kwaad, als men dan maar van 't Avondmaal wegblijft.

Arme blinde zielen! een Instituut van ongerechtigheid, gelijk uwe kerk is, heeft meer schuld dan gij, en de geloovigen en leeraars, die zulk eene inrichting in stand helpen houden, zullen het over deze gruwelen zwaar voor God te verantwoorden hebben.

Hoe dwaas is de redeneering waarmede sommige geloovigen dit spelen met menschenzielen nog verdedigen, als zij het Avondmaal nog een middel tot bekeering noemen. Neen, veeleer een middel om de bekeering te verhinderen en eigengerechtigheid aan te kweeken. Gods Woord kent aan de onwedergeborene geen ander recht toe dan dat hij verdoemelijk is voor God; 't is steeds bezig hem uit te kleeden en hem te toonen dat hij verloren is; en gij die Gods kinderen en dienaars heet, misleidt de zielen, door hen in den waan te brengen dat zij iets zijn, wat zij niet zijn, en begint hen als zuigelingen reeds door een menschelijken doop dusgenaamd „in te lijven" en laat hen op 18 à 19jarige leeftijd een geloofbelijdenis afleggen, dat zij niet bezitten, en blijft dan door uw Avondmaalsvieren een gebouw van leugen en bedrog steunen, tot zoolang de zielen in 't verderf neerstorten. Gij zegt, „maar wij prediken hun toch ook de noodzakelijkheid der bekeering;" maar verstaat gij dan niet dat die prediking afstuit op het harnas, dat gij die zielen zelf hebt aangetrokken; zij zijn immers Christenen? — zijn zij dan niet in den naam van een drieëenig God gedoopt? — Zij zijn immers geloovigen? — hebben zij niet hun belijdenis gedaan? en zij verzekeren u, dat zij van hun geloof niet afwillen, maar er in hopen te sterven. Eens ontmoette ik eene vrouw, die opentlijk in de zonde leefde; ik wees haar op de noodzakelijkheid der bekeering, en wat denkt gij dat zij mij antwoordde? dit: meent gij mijnheer dat ik een heiden ben, om de weerga niet; ik ben een christen zoo goed als gij, ik heb er mijn examen voor gedaan. Bij gelegenheid dat ik een andere vrouw op Jezus wees, zeide zij: „ik weet waar ik mijne belijdenis voor gedaan heb," ik zeide, waarvoor dan? zij antwoordde: „ik zeg u dat de Dominé ernstig was," ik merkte op: maar de Dominé deed toch zijn belijdenis niet.

Getuigenissen van verblindheid bij misleidde zielen als boven, liggen voor het grijpen. — Bij al de hinderpalen, die men ontmoet, om zondaren tot Christus te leiden, zijn dit de grootste: men moet hen eerst dat valsche christendom uit de handen nemen, (en dat gaat niet zoo gemakkelijk) eer zij op de zondaarsbank plaats willen nemen, ten einde uit genade zalig en om niet gerechtvaardigd te kunnen worden.

Doch hiervan ditmaal genoeg. Ons doel is de ware Avondmaalganger, d. i. de geloovige, die naar 's Heeren bevel geen gemeenschap heeft met den ongeloovige, toe te roepen: Laat het onder u alzoo niet zijn.

S. H.

(*Slot volgt.*)

*) Wij spreken van kerken der onbekeerden, omdat in vergelijking van de zeer groote massa die tot die kerken behooren, de ware kinderen Gods die er in zijn, als uitzondering voorkomen.

ZENDINGSBERICHTEN.

Arbeiders.

Het is een feit, doch een droevig verschijnsel op christelijk gebied, vooral in ons vaderland, dat er zich weinig jeugdige menschen beslist geven voor het werk des Heeren, hier in het moederland of ook onder de verre Heidenen. Wel zijn er nog, die onder zekere voorwaarden predikant, zendeling of Evangelist willen worden, en christen zijnde, vinden zij dat werk wel heerlijk, maar de hoofdgedachte is, eene betrekking, beroep of ambt te hebben, waarmede men behoorlijk door de wereld kan komen. Er is ongetwijfeld nog menige christen — wij ontmoeten ze wel — die in hun jongelingsleeftijd wel eens sterken aandrang gevoelden, om zich geheel aan het werk des Heeren te wijden, maar bij wie de vraag, die al de kinderen dezer wereld dagelijks bezig houdt: „wat zullen wij eten en wat zullen wij drinken en waarmede zullen wij ons kleeden," zich zoo sterk deed gelden, dat zij hun voornemen lieten varen, en, terwijl er nog velerlei bezwaren bij kwamen, hunnen ijver geheel zagen verflauwen.

De Heer vraagt dienaars, die eerst zichzelven met lichaam en ziel hebben overgegeven aan Hem en daarna ook al hunne gaven en krachten, door de liefde van Christus gedrongen,

ten dienste van het werk des Heeren aan willen wenden, waar dat ook zij. Gaat de zoodanige dan studeeren, dan doet hij dat met ijver en lust, niet maar om „wat te worden," maar om zijn Heer ook in die dingen te kunnen dienen, waar bepaaldelijk wetenschap bij te paskomt of vereischt wordt.

In „Der warhrheitszeuge" lazen we daaromtrent een treffend verhaal. Het vinde hier eene plaats:

Morrison; de eerste evangelische zendbode in China, had in der tijd een helper noodig en verzocht aan de Bestuurders van zijn genoodschap te Londen, hem zoo iemand te zenden. Terwijl dezen onder hunne vrienden naar een geschikte medearbeider voor den geleerden Zendeling zochten, diende zich bij hen een jonge man van het land aan, die van de zaak gehoord had en bereid was, naar China te gaan. De jonge candidaat-Zendeling was arm en droeg een grove jas, zijn voorkomen was onbeschaafd, en zijn gandsche hoedanigheid ruw van aard.

De heeren van het commité namen dien vreemden sollicitant in verhoor, en lieten hem daarna zich verwijderen, ten einde over zijn verzoek onder elkander te beraden. Alle kwamen hierin overeen, dat hij wegens zijn onontwikkeld verstand ongeschikt moest geacht worden om ter hulpe voor Morrison te worden uitgezonden. Zij richtten nu tot een hunner, Dr. Philipps, het verzoek: „Doctor ga gij eens tot dien man om hem te kennen te geven, dat de heeren alle van oordeel zijn, dat hij voor zendeling niet geschikt is; wanneer hij echter als dienaar tot een zendeling gaan wilde, dan zijn wij bereid hem te zenden." Dr. Philipps vervulde slechts noode dezen opdracht en deelde den wachtende op de liefelijkste wijze mede, dat de zendings-commissie vermoede, dat hij te weinig opvoeding had genoten en te weinig ontwikkeld was om als zendeling te worden uitgezonden, maar als dienaar kon men hem wel gebruiken.

Ongetwijfeld zou menigeen in dergelijk geval door zulk een bescheid afgeschrikt zijn, vooral wanneer hem, benevens den geloofsijver ook nog eenige menschelijke ijdelheid tot het zendingswerk gedreven had; als „knecht" laat men zich niet gaarne zenden. Doch deze landman verborg in eene ruwe bast een edele kern, hij was oprecht en had Jezus hartelijk lief; bedaard antwoordde hij: „zeer goed, als ik als zendeling onbruikbaar ben, dan ga ik als knecht. Ik ben bereid een houthouwer of waterdrager, of ook iets anders te zijn, wanneer ik daardoor slechts het Koninkrijk Gods bevorderen kan."

Als dienaar werd die ootmoedige man uitgezonden; maar hij bleef het niet lang. Weldra werd de begeerte zijns harten vervuld, en kon het Evangelie prediken. Uit de eenvoudige man werd de geleerde Dr. Milne, een der getrouwste en zegenrijkste zendelingen, die men kent.

G. N. v. B.

Paus Gregorius VII

schreef aan een Duitschen vorst: „Gij verlangd dat de eeredienst volgens het oude gebruik in de volkstaal zal gehouden worden; maar weet zeer waarde zoon, dat wij uw verzoek volstrekt niet kunnen inwilligen; want na zorgvuldige overweging van de schriften zijn wij tot de overtuiging gekomen, dat het den almachtigen God heeft behaagd, en nog behaagt, den eeredienst in eene vreemde taal te doen plaats hebben, uit vreeze dat niet allen, vooral de eenvoudigen, hem gegrijpen; want zoo allen verstonden, wat zij zongen en hoorden, zou de dienst zeer licht aan verachting en afkeer blootgesteld zijn *), of wel, de halve geleerden zouden onder het volk dwalingen verspreiden, die later zeer moeielijk uitgeroeid kunnen worden. Dit mag volstrekt niet. Wij verbieden het dus krachtens het gezag, ons door God en St. Petrus gegeven, en u zelven vermanen wij, u tegen zulk eene lichtvaardigheid met alle macht te verzetten."

Aldus vastgesteld te Rome, in het jaar 1079.

En dit verbod, wij weten het, is tot nogtoe niet opgeheven: nog worden de duizenden van Rome geblinddoekt door de vreemde taal waarin hun godsdienst wordt gehouden, en degenen die door Gods genade zich aan haar macht onttrekt, heeft niet weinig te lijden van haar geweld.

Werd ons dit ten vorige jare op eene zeer smartelijke, maar toch ook verblijdende wijze duidelijk, ook heden ontvangen wij weer berichten van droeven aard, doch die ons ook reden geven om God te danken. Is het ook dat Zijne verlosten lichamelijk er onder moeten lijden, we weten nu eenmaal, dat Rome wreed is, waar ze de macht heeft en kruipt als ze zich de mindere gevoelt. Tevens weten wij dat het lijden des tegenwoordigen tijds niet is te waardeeren bij de heerlijkheid die (den getrouwen) zal geopenbaard worden.

Mochten wij Protestanten, wij christenen vooral, het naar waarde leeren schatten, het dierbare kleinood der vrijheid door God ons geschonken, om zelf den Bijbel te *mogen* en ook te *kunnen* lezen, en de prediking des monds te hooren in de God gewijde liederen te zingen in onze eigen taal, opdat wij, daar we zelf verlicht worden, ook andere mogen verlichten. Matth. 5 : 14a.

D. R.

*) Dit is zeer juist opgemerkt, doch het pleit niet voor deszelfs waardigheid.

Christelijke (?) Loterijen.

Hier en daar begint men, op het voetspoor van sommige Engelschen en Amerikanen, met het houden van bazars voor liefdadige doeleinden, loterijen te verbinden; een praktijk die ernstige overweging verdient, eer men haar in het leven roept. Loten is noch koopen, noch verkoopen, maar een poging om door middel van kansspel, voor een werkelijk of ingebeeld goed deel, zooveel mogelijk geld uit den zak van het publiek te kloppen. Voor een voorwerp, dat bijv. f 40.— kost, betalen de gezamenlijke deelhebbers niet zelden het tienvoudige van de werkelijke waarde. Niemand kan op goede gronden loochenen, dat dit een kwade praktijk is, die allerminst past bij de bevordering van een christelijk belang.

Die een loterij opricht ten verdeele van een zoogenaamd goede zaak, wil door slechte middelen een voortreffelijk doel bereiken. Men speculeert op de verkeerde hartstochten der menschen, met name op hun win- en speelzucht, en laat hen daarenboven in de waan verkeeren, dat ze door te loten, ware liefdadigheid oefenen. Dit zijn niet de offers, die God verkiest.

(*De Boodschapper.*)

Een vraag, een antwoord en wedervraag.

Een rijk koopman te St. Petersburg heeft een aantal inlandsche predikers in Hindostan voor zijne rekening genomen en tevens voor de zake Gods in zijn eigen land vorstelijk bijgedragen. Toen men hem eens vroeg, hoe hij dat doen konde, antwoordde hij: „Toen ik den duivel diende, deed ik het op een breede schaal en met vorstelijke uitgaven, en toen God mij in zijne genade uit de duisternis riep, besloot ik dat Christus méér hebben zou dan de duivel gehad had. Maar . . . . . hoe ik nu zòòveel kan geven, dat moet gij aan God vragen, die er mij toe in staat stelt. Bij mijne bekeering zeide ik den Heere, dat zijn werk een deel zou hebben van al wat mijn affaire mij opbracht; en sedert ik Hem elk jaar die belofte herhaald heb, heeft zij mij het dubbele van het vorige jaar opgebracht, zoodat ik mijn bijdragen voor zijn zaak verdubbelen kan en dit ook gaarne doe."

Hoevele bekeerden in Nederland, die vroeger de wereld dienden, en wellicht schatten daarbij verteerden, doen nu evenzoo?

(*De Boodschapper.*)

GEMEENTENIEUWS.

HOORN. De 23e Sept. was voor de Gemeente des Heeren ter dezer plaatse een aangename dag. Immers wij herdachten toen, hoe de Heer ons door zijne groote liefde voor 3 jaren als Gemeente had verbonden, en hoe Zijne trouw ons had bewaard en ondersteund tot op dezen oogenblik. Des avonds verzamelde de Gemeente zich om den Heer te danken voor dien zegen, en om ons verder in 's Heeren hoede en bescherming aan te bevelen. Onze, geliefde br. Horn van Sneek, voor deze gelegenheid door ons uitgenoodigd, had tot onze blijdschap aan dat verzoek gevolg gegeven, en was alzoo ook in ons midden. Het was ons goed samen te wonen en een zeer verkwikkend en opwekkend woord, naar aanleiding van Deut. 8 de eerste verzen, van br. Horn te mogen hooren, terwijl voorts deze ure met de breking des broods, ter verkondiging van den dood onzes Heeren en met hartelijke dankzegging besloten werd.

Verder werd de avond zeer stichtelijk, ten huize van br. Groet doorgebracht. Daar werd nog dankbaar herinnerd, hoe de Heer ons, in weerwil van vele stormen en schuddingen, die wij zoowel inwendig als uitwendig moesten gevoelen, bij de éénheid heeft bewaard. Wij werden in dien tijd somwijlen verblijd, doordat er zielen tot de Gemeente werden toegevoegd; maar hebben ook de treurige ervaring opgedaan, dat er onkruit onder de tarwe was, dat uitgezuiverd moest worden, zoo dat wij ons reeds meer dan eenmaal op droeve wijze genoodzaakt zagen, om de tucht toe te passen. Doch Gode zij dank, die ons in dat alles door zijn H. Geest heeft geleid en ons deed triomfeeren en opwassen in de kennis van onzen Heer Jezus Christus en de liefde tot elkander.

Onze bede is voorts van God, dat Hij ons bij de eenvoudigheid moge bewaren, en naar Zijn Woord, als ons eenig richtsnoer en grond des geloofs, doen wandelen.

Wij bevelen ons in de gebeden van alle Gemeenten aan. Moge onder ons en in alle Gemeenten de naam van onzen dierbaren Heiland groot gemaakt en verheerlijkt worden, en nog vele dwalende geloovigen der Gemeenten toegevoegd worden!

VARIA.

De eerw. dr. de Hass, gewezen Amerikaansch consul te Jeruzalem, vermeldt in een artikel over de jongste ontdekkingen in het heilige land, dat bij het doorgraven van een oude zijmuur te Joppe, door Vespasianus gebouwd, de werklieden gestuit hebben op verscheidene looiersvaten, vlak tegenover het in de rots uitgehouwen huis, hetwelk aangewezen wordt als dat van Simon den lederbereider.

ADVERTENTIËN.

Den 25e October hopen onze geliefde Ouders:

S. IDEMA en
S. WOLDENDORP.

hunne **25jarige Huwelijksvereeniging** te herdenken.

Ps. 103 : 1, 2.

Hunne dankbare kinderen.

*** Heden verblijdde ons de Heer door de geboorte van een *ZOON.*

GRONINGEN, 9 October.

K. v. D. BAAREN
en Echtgenoote.

*** Heden verblijdde de Heer ons door de voorspoedige geboorte van een *ZOON.*

HAULERWIJK, 10 Oct. '80.

A. KOENEN.
Tj. KOENEN—DIJKSTRA.

Weer Ontvangen:

De **NIEUWSTE** modellen

WINTERHOEDEN,

alsmede specialiteit in BLOEMEN en VEEREN.
Soliede behandeling wordt verzekerd.
Onder minzame aanbeveling,

K. A. ALWON—PATBERG.

GRONINGEN, Dijkstraat,
bij de Meeuwerderweg.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 93 1 November 1886 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Naäman de Syriër.

II KON. V.

„God in het kleine."

En er waren benden uit Syrië getogen, en hadden eene kleine jongedochter uit het land van Israël gevankelijk gebracht, die in de dienst van de huisvrouw van Naäman was. Deze zeide tot hare vrouw: „Och of mijn heer ware voor het aangezicht van den profeet, die te Samaria is, dan zou hij hem van zijne melaatschheid ontledigen."

Naämans toestand was hopeloos bij menschen, echter niet bij God; doch Dezen kende hij niet. Hij zou hem echter leeren kennen, en Zijn almacht en ontferming in zijne volkomene genezing ervaren.

En hoe zou nu de Heer zich aan hem openbaren? Werd er een Engel uit den hoogen hemel afgezonden om den ongelukkige Gods liefde en macht bekend te maken? of ontving een van de profeten Israëls de goddelijke opdracht om zich naar Damaskus te begeven en een wonderteeken aan Naäman te doen? Ook dit niet. Een klein meisje, een Jodinnetje, was het van God verkoren werktuig, tot de genezing van Naäman, en de verheerlijking Gods onder de Heidenen. Eene in die tijden alledaagsche gebeurtenis vond plaats: Syrische benden deden een strooptocht in het land van Israël; op hun weg ontmoetten zij een kleine jongedochter, die zij, met anderen, krijgsgevangen maakten, en bij hunne terugkomst in Damaskus Naämans huisvrouw, als een curiositeit wellicht, ten geschenke gaven. Op deze wijze bracht God de getuige voor Zijn naam in Naämans paleis, waar wel tal van afgodspriesters in- en uitgingen, waar 's Heeren heiligen naam niet werd genoemd. Er ligt een beschamend onderwijs in deze handeling Gods. Ook van 's Heeren werktuigen en middelen heet het: „Zie zijne gestalte niet aan, noch de hoogte van zijne statuur, want het is niet gelijk de mensch ziet; want de mensch ziet aan, wat voor oogen is." Er is bij hen, die van God hulpe wachten, vaak een uitzien naar het groote, wonderbaarlijke en buitengewone, waardoor het oog zich sluit voor het kleine, waarin God zich meestal verheerlijkt. Gelukkig het opmerkzame hart, dat in alles Gods hand ontdekt en op Zijne hulp staat maakt.

Dat de Heere God in de keuze Zijner middelen en werktuigen niet mistast, blijkt ons ten duidelijkste in deze kleine jongedochter. Er zou moeielijk beter getuige voor 's Heeren naam Naämans woning hebben kunnen binnentreden, dan dit kind. Alles toch, wat in zulk een getuige wenschelijk is, vinden wij in haar vereenigd: als wij letten op haar kinderlijk geloof, haar innig medelijden en den vrijmoedigen geest, die haar ondersteunde. Zij geloofde onwrikbaar in Jehovah's liefde, trouw en macht. Ongetwijfeld was zij van haar prilste jeugd in de vreeze des Heeren onderwezen, en, gelijk het geloof meestal in den weg van lijden zijn vastheid bekomt, was ook zij in de lijdensschool geoefend. Wie telt de tranen en verzuchtingen van deze discipelinne des Heeren, van dit lam van de kudde Israëls, sedert den dag, dat zij door ruwe soldatenhanden was weggeroofd van hare ouders, haar volk en haar land? O, indien de wanden van haar klein slaapvertrek, in haars meesters paleis, konden spreken, zij zouden kunnen verhalen van de nachten, doorgebracht in tranen en gebeden. Juist haar droevige omstandigheid, haar alleenzijn in dit vreemde land, dat omringd zijn van zooveel afgoderij, had het zaad des levens, in haar jeugdig harte gezaaid, tot een rijpheid doen komen, als op dien leeftijd zelden wordt aangetroffen; terwijl aan de andere zijde haar kindergemoed niet die hinderpalen voor zulk een ontwikkeling aanbood, als het meer verdorven gemoed van den volwassene. Als een kindeke had zij het koninkrijk Gods ontvangen, en de beproeving van haar geloof, die veel kostelijker was dan van het goud, dat vergaat, zou blijken te zijn: tot eer en heerlijkheid van den God Israëls.

Haar geloof openbaarde zich in innig medelijden. Eigen lijden vergetende, is zij met deernis vervuld bij het zien van het lijden haars meesters; als haar meesteres weent, weent zij met haar. Dag op dag is zij getuige van de tallooze middelen, die vruchteloos tot herstel worden aangewend. Ook weet zij het, beter dan iemand anders, dat de vermenigvuldigde offers, aan al de goden van Syrië, en het herhaald buigen in Rimmons tempel, geen heil kan aanbrengen. Ook weet zij maar al te wel, dat haars meesters krankheid eindigen zal met den dood, en wat zou er dan van zijne ziel voor de eeuwigheid worden?

't Is dit medelijden lezer, deze spraak van de innerlijke ontfermingen Gods, in het hart van een menschenkind, dat hem bekwaamt om een getuige van 's Heeren naam te zijn. O gij, die belijdt juist aan die innerlijke ontfermingen Gods uwe redding te danken te hebben, hebt gij geen deernis met eene arme wereld rondom u, die aan duizend wonden bloedt, vruchteloos bij haar eigen middelen en goden redding zoekt, om zoo straks voor eeuwig om te komen? Deert het u niet, dat zij vergaat? Is het recht voor God, is het bestaanbaar zelfs met de algemeene menschenliefde, dat gij haar aan haar lot overlaat, zonder haar het middel tot hare redding te prediken?

Maar wat zal het baten? Is het niet vermetel van uw zwak getuigenis, bij zulk eene blindheid, iets te verwachten? Is het niet dwaas te meenen, dat de Syriër zijn goden zal prijsgeven om voor den zoo verachten Jehovah te knielen? Ja, zoo redeneert het ongeloof, zich dekkende met een sluier van valsche nederigheid. 't Geloof echter redeneert niet over de mogelijke uitkomsten, 't laat die aan God, waar het getuigt, het getuigt vrijmoedig. Hoor maar: Toen zeide de kleine jongedochter tot hare vrouw: „Och, of mijnheer stond voor het aangezicht van den profeet, die te Samaria is, dan zou hij hem van zijne melaatschheid ontledigen." Welk een medelijden spreekt er in dat „Och," maar ook welk een geloof in de bereidwillige liefde Gods om haren meester te helpen. Voorwaar, zij blaast de bazuin met een zeker geluid; geen enkel wanklankig „misschien" mengt zich in die tonen; zij is er ten volle zeker van, zoo haar heer slechts stond voor het aangezicht van den man Gods: hij zou van zijne melaatschheid genezen worden; God zou hem niet hulpeloos laten staan. Aan dit geloovig karakter van haar getuigenis is, zoo niet uitsluitend, dan toch voor het grootste deel, de gunstige ontvangst, die haar getuigenis vond, te danken. Als geloovig getuigenis wekte het geloof, boezemde het vertrouwen in. Is hier niet een belangrijke wenk voor belijders van 's Heeren naam? Is hier niet een aanwijzing van de oorzaak der onvruchtbaarheid van de prediking des Evangelies? Als de bazuin met een onzeker geluid geblazen wordt, wie zal zich dan tot den krijg opmaken? Is de voorstelling van het heil in Christus bij velen niet als van een soort loterij, die wel kansen biedt maar geen zekerheid geeft? De grond van zulk eene onware en zwakke voorstelling ligt hierin, dat men zelf te weinig doordrongen is van de groote liefde Gods tot al Zijne menschenkinderen. O, zoo men zelf meer aan het harte Gods lag, hoe zou men door den liefdegloed van dat harte ontbranden in ijver, en niet rusten tot men den meest afgedwaalde aan Jezus' voeten zag. Meer dan wij vermoeden, gevoelen zij, tot wie wij het Evangelie brengen, of wij spreken uit waarachtige overtuiging. 't Is zoo terecht gezegd: „het verstand spreekt tot het verstand, het hart tot het hart," en de grootste welsprekendheid is: „dat men geloooft wat men zegt." Belijders van Jezus, zijt gij van de oogenblikkelijke reddende liefde van Jezus overtuigd, ga dan heen en zeg den zondaar: och, of gij stondt voor het aangezicht van Jezus, Hij zou u van al uwe zonden verlossen. Bovendien geeft de vrijmoedigheid, waarmee zij getuigde, en de in-

druk, die haar getuigenis maakte, ons allen grond om te gelooven, dat haar gansche openbaring in Naämans paleis, en de wijze, waarop zij hare roeping betrachtte, daartoe niet weinig bijdroeg. Hoe menigeen, die wel de vrijmoedigheid gebruikt, zelfs veelvuldig van de waarheid Gods te spreken, deed veel beter te zwijgen, wijl zijn getuigenis toch geen ingang vindt, omdat zijn eigen leven met dat getuigenis in tegenspraak is. Neen, wilt gij anderen voor Jezus winnen, openbaar dan eerst in uw eigen leven de kracht van dat Evangelie door bescheidenheid en onderdanigheid jegens hen, die over u gesteld zijn; door nauwgezette plichtsbetrachting in de u toevertrouwde taak; door liefde en dienstvaardigheid; dat zijn meermalen de sleutels geweest, die het meest gesloten hart hebben ontsloten. Een jongeling, nog maar pas tot den Heer bekeerd, stond op een straatweg met een broeder te spreken. Terwijl hij daar zoo staat ziet hij een oud man uit het bosch komen, met een hoop dorre takken op den schouder, die hij daar opgezocht had; dezen ziende, groet hij den broeder, met wien hij sprak en zegt: ik zal even dien ouden man achterna, en hem de liefde van Jezus prediken, en daarmede ging hij heen. In den loop van den dag ontmoette hij den broeder weder en zeide: de oude wilde er niets van hooren, waarop deze antwoordde: dat dacht ik wel, gij hadt hem ook eerst den bos takken van den schouder moeten nemen, wellicht was dan ook de weg tot zijn hart open geweest. Zoo is het lezer, het koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden maar in kracht; de weg tot het hart van den arme is vaak door de maag. Zoo ook de jongedochter Israëls; had zij als kamermeisje van Naämans huisvrouw haar plichten verzuimd, tot getuigen zou zij geen moed gehad hebben, en zoo zij door onbeschaamdheid zulks nochtans had gedaan, het had geen geloof gevonden. Ach, dat de belijders van 's Heeren naam deze dingen toch ernstig ter harte namen, wetende, dat de eer des Heeren en het heil van onsterfelijke zielen er mede gemoeid is.

Sneek. HORN.

(*Wordt vervolgd.*)

OPENB. II: 10.

Zijt getrouw tot den dood, en ik zal u geven de kroon des levens.

Dit woord, deze boodschap des Heeren kwam tot den Engel of Opziener der Gemeente te Efeze. Wij weten, dat dit Woord niet alleen gericht was tot den Opziener, maar tot de geheele Gemeente. Aldus konde en moest ieder lid der Gemeente dit Woord aannemen, als tot hem of haar persoonlijk gericht. Iedereen, hetzij jong of oud, rijk of arm, gevoelde dat God had gesproken, zoo duidelijk waren de woorden. Dit Woord klinkt ook nog heden in onze ooren, geliefde lezer, want God spreekt nog heden, tot u, tot mij, tot alle geloovigen: Zijt getrouw tot den dood. Getrouwheid is een woord, dat eene betrekking, eene verhouding uitdrukt tusschen minstens twee partijen of personen. Het is eene wederzijdsche verhouding. Gij, zoowel als ik, weten wie in genoemde woorden deze twee partijen zijn, en ook dat de eene steeds getrouw is tegenover de andere, namelijk de Heer de Almachtige tegenover den geloovige. „Hij die u roept is getrouw." (1 Thess. V: 24) „Die het beloofd heeft is getrouw." (Hebr. X: 23 enz.) Hij is onze God, die trouwe houdt aan Zijn volk, en wanneer wij in Zijne heerlijke rust ingaan, zullen wij eerst recht beseffen en zien, dat Hij getrouw was, en dat niets is gevallen van hetgeen de Heer gezegd of beloofd heeft. Hij roept ons allen ernstig toe: „Zijt getrouw tot den dood." Laat ons tot recht begrip nagaan, in welke verhoudingen wij staan tegenover God, zoo als Hij het in Zijn Woord heeft geopenbaard.

Vooraf echter, dunkt mij, dient er op gewezen, dat getrouwheid met zich medebrengt gevaar en moeielijkheid, waarin, en desniettegenstaande, wij getrouw aan Hem moeten zijn. Ten minste in de Gemeente, aan wie deze woorden waren gericht, is het duidelijk te zien. Nu hebben wij een heerlijk en volmaakt voorbeeld van deze getrouwheid in het Woord des Heeren, want daar was slechts Eén, die getrouw was in alle dingen, tot den dood toe, die, terwijl Hij deze zondige aarde betrad, steeds is getrouw geweest, de mensch Jezus Christus.

Maar nu zien wij ook dadelijk, waardoor die getrouwheid kon bestaan. Alleen omdat Hij steeds in de dingen des Vaders was, nabij den Vader, in onafgebroken gemeenschap met God, dus zeer dicht bij den Vader. Hij, die God niet kent, kan dan ook niet verwachten, dat van hem geeischt worde getrouw te zijn tot den dood.

De eerste betrekking, waarin wij geplaatst zijn tegenover God, is die van eenen dienstknecht. Hoe? hoor ik sommigen mijner geliefde broeders en zusters zeggen, dat is toch geen verhevene standplaats. En dat terwijl gij zelve zoo dikwerf zegt, dat juist daarin onze verhevene betrekking tot God bestaat, dat wij steeds als kinderen Gods den vrijen toegang tot den Vader hebben, en ons bewustzijn, dat Hij ons liefheeft als Zijne kinderen. Doch ik verzoek u even mij tot het einde aan te hooren en gij zult bespeuren, dat het eene het andere niet uitsluit. Er is geen hooger, verhevener, edeler werk op aarde dan God te dienen. Herinner u slechts, dat Hij, die in de gestaltenis Gods was, eene andere gestaltenis aannam, die van den allergeringsten dienstknecht. Het Grieksche woord, hier door dienstknecht vertaald, is eigenlijk slaaf. Als dus Jezus een dienstknecht was, dan behoeven wij ons die betrekking niet te schamen, neen veeleer het ons tot de hoogste eer rekenen dienstknechten van den Allerhoogste te zijn. Wees dus getrouw als een dienstknecht Gods. Wat wordt nu van eenen dienstknecht geëischt? Wij verwachten van eenen getrouwen dienstknecht, dat hij nauwkeurig en oplettend is om onze begeerten te vervullen, ja ze haast te kennen, vóór wij ze openbaren. En daarom moeten wij nauwkeurig op Zijnen wil letten, zien naar wat Hij begeert en op Zijn bevel dadelijk gereed zijn. Dan verwachten wij van eenen getrouwen dienstknecht, dat hij geduldig is en in alles aan onzen wil gehoorzaam. Zoo moet onze eigen wil ook verbroken worden onder Zijnen heiligen wil. Zoude er ook grond voor de vrees bestaan, dat, als wij Hem hebben aangenomen in onze harten als onzen Heer, het soms is als een toeschouwer. Maar dat verlangt Hij niet. Neen, niet als toeschouwer in onze harten, maar als onbeperkt gebieder, om daarin volkomen heerschappij te voeren tot in den diepsten schuilhoek. Hij verlangt, en het is toch zeker niet te veel geëischt, dat alles voor hem open is, hoofd en hart, mond en voeten, handen, ja de beurs ook niet te vergeten. Zoude zulk een dienst dan niet heerlijk en gelukkig zijn, ja een dienst van lof en heerlijkheid.

Hoe dikwerf hebben wij gezegd: Woon in ons en help ons, maar is dat altijd juist? Wij moesten altijd op Hem wachten en bidden ons te leiden en te zeggen, wat wij 's morgens, 's middags en 's avonds te doen hebben. Dan moeten wij niet alleen waakzaam, oplettend en gehoorzaam zijn, maar ook jaloersch op de eer van onzen Heer in alle opzichten.

Doch laat ons eene schrede verder gaan. Het denkbeeld van dienstknechten sluit vele andere verhoudingen in zich. Bij voorbeeld, daar is een soldaat opgeroepen tot den dienst, het oog gevestigd op zijnen kapitein. Onze Kapitein is een, die vooruitgaat met de banier omhoog. En Gode zij dank, onze Kapitein heeft nog nimmer de nederlaag geleden. Wij als zijne soldaten volgen Hem tot eene zekere overwinning. Wij aanschouwen dikwerf een schildwacht, op post staande op een hoek of eenzame plek, in het duister van den nacht, in regen of koude. Op dien post mag niet geslapen, noch de wapens afgelegd worden en in tijd van oorlog ook niet met den vijand gesproken worden, maar voortdurend wakker en waakzaam. Zijt dus getrouw als een soldaat. En hoevele voorbeelden zouden wij uit het burgerlijk leven kunnen aanhalen, die ons allen toeroepen om getrouw te zijn.

Maar er is eene andere, verhevener betrekking dan dienstknechten. Jezus zeide tot zijn kuddeken Joh. XV: 15, 14: Ik heet u niet meer dienstknechten, maar gij zijt mijne vrienden. Vrienden, dat is eene betrekking, eene verhouding van sympathie en wordt zoo schoon in de H. Schrift ons voorgesteld, niet alleen toen de Heer die woorden sprak, maar ook bij andere gelegenheden, met andere personen. Wij lezen, dat Abraham was de vriend van God, en dat Henoch wandelde met God en God doet immers in Amos III: 3 de vraag: Zullen twee te zamen wandelen, tenzij zij bijeen gekomen zijn, m. a. w. met elkander overeenstemmen. Dus Henoch stemde overeen met God en was dus Zijn vriend evenzeer als Abraham. God is heilig, vlekkeloos heilig en toch worden de geloovigen geroepen tot vriendschap met God. Dat is mogelijk gemaakt door de reinigmakende kracht van het bloed des Lams. Die gemeenschap moet zijn door het licht, want God is licht en er is geene duisternis in Hem, dus moeten zij, die met Hem wandelen, in het licht zijn. Het bloed van Christus alleen stelt ons in staat om in die heerlijke betrekking van vriend van God te verkeeren en getrouw te zijn tot den dood. Wij verwachten, dat een vriend met ons medegevoelt in vreugde en in smart, ja deelneemt in onze daden en handelingen. En ziet in de Schrift hoe God zelf die vriendschap toont en in beoefening brengt. Toen God Sodom en Gomorra zoude verwoesten, had Hij eenen vriend op aarde: Abraham, en Hij zeide: „Zal ik voor Abraham verbergen wat ik doe?" En merkt nu eens op, hoe Abraham die vriendschap wederkeerig op prijs stelde en vrijmoedig tot den Heer bad en pleitte voor het behoud dier steden.

Ps. 25: 14 leert ons dat de verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vreezen. Nu wij weten, geheimen of verborgenheden worden fluisterend medegedeeld. Dus moeten wij dicht, zeer dicht bij den Heer zijn, om ze te kunnen verstaan, en ze worden slechts in het oor gefluisterd van diegenen, die getrouw zijn. Zijt dus getrouw als vrienden, tot den dood.

Doch laat ons eene schrede hooger gaan. In 1 Joh. III: 4 lezen wij: „Ziet hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden." Welke heerlijke opklimming en verhouding in betrekking tot God. Wat verwachten wij niet reeds op aarde van kinderen van groote mannen. Maar wij worden aangenomen als kinderen Gods, als tot Zijne familie, tot Zijn huisgezin behoorende en worden dus geroepen om getrouw te zijn als kinderen. Hoe nauwlettend moeten wij dus in handel en wandel zijn, opdat wij ons inderdaad gedragen als kinderen Gods. Hoe nauwkeurig moeten wij letten op de personen, met wie wij omgaan, om toch getrouw te worden bevonden. Neemt eens b. v. aan, dat een rijk en aanzienlijk heer, zelve geene kinderen hebbende, begeerig is eenen jongen uit den geringsten stand tot zijnen zoon en erfgenaam aan te nemen. Hij ziet op zekeren dag eenige havelooze jongens op straat spelen en krijgt gedachten op één, die er wel vuil en armoedig uitziet, maar de jongen bevalt hem. Hij neemt hem tot zich, laat hem reinigen, kleedt hem fatsoenlijk aan, zendt hem naar eene goede school, kortom, behandelt hem als zijn eigen zoon, en tracht dus van dien armen jongen een heer te maken. Maar na eene korte poos wandelt die heer weder door dezelfde straat en ziet daar weder eenige havelooze jongens spelen, en hoe onbegrijpelijk voor hem, daar ziet hij zijnen eigen jongen met zijne mooie kleederen aan, weder mede spelen. Ach, roept hij uit, dat is een hopeloos geval. Ik zal nooit van dien jongen een heer kunnen maken. Het zijn niet de knikkers of het spel, maar helaas die omgang met zulke slechte knapen.

Welnu, geliefden! Gij zijt uit het vuil van 's werelds besmetting weggenomen door het bloed van Christus, gij zijt bekleed door Hem, die onze Gerechtigheid is, en uwe opvoeding geschiedt door den H. Geest. Wat gemeenschap kunt gij dan hebben met de wereld? Gij behoort tot het huisgezin van God, zijnde kinderen Gods. Kunt gij dan nog vragen: Wat kwaad is dit of dat vermaak? Ik geloof, dat de vraag:

Wat kwaad steekt er in dit of dat, niet goed is, want dan ligt eigenlijk in de vraag opgesloten: Tot hoever kan ik met de wereld medegaan en toch mijnen God niet opgeven. Laat het liever voor ons zijn: Is er eenig goed in? Kan God daarmede verheerlijkt worden? Kan ik Jezus daarmede eeren en dienen?

Steekt er eenig kwaad in? Ja daar is groot kwaad in, niet zoozeer in de vermaken, maar in den omgang, het zich zelf gelijkvormig maken met de wereld. Gij zijt kinderen Gods en God schaamt zich niet uwen Vader genoemd te worden. Zullen wij dan gemeenschap hebben met de onvruchtbare werken der duisternis? Gij kent allen zeker Bunyan's pelgrimsreize. Hij ging uit de stad des verderfs, komt aan de enge poort, wordt toegelaten en verliest bij het kruis zijnen zwaren last. Hij gaat zoo voort op den weg des levens. En vooronderstelt nu. dat hij wilde terugzien naar de stad des verderfs. Wat zoude hem wel het eerst in het oog vallen? Niets minder dan het Kruis van Christus. Ach, als wij dan ons oog naar de wereld willen slaan, laat het dan zijn door het Kruis heen, en laat ons daar herinneren, wat de wereld met Jezus deed. De wereld nam Hem en sloeg Hem aan het kruis. Hoe kunnen wij dan nog gemeenschap hebben met de wereld. Zijt dan getrouw als kinderen Gods tot den dood.

Maar er is nog een inniger en hoogere betrekking dan kinderen. In Rom. VII: 4 lezen wij: Gij zijt der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens anderen, namelijk desgenen, die van de dooden is opgewekt. Dus gehuwd, dat is wel de innigste verbinding, die wij kennen op aarde. Wie herinnert zich niet den band des huwelijks, waar wij verbonden zijn voor dit leven, totdat de dood scheiding maakt. Maar in ons huwelijkscontract met Christus is geen sprake van den dood. Wij zijn met Hem gehuwd al de eeuwen door en daar zal in eeuwigheid geen verbreken van dien band zijn, zoo wij getrouw zijn. Voor eene korte poos heeft Hij ons verlaten, maar Hij komt weder, om in groote heerlijkheid bruiloft te houden. Hij maakt nu de heerlijke woning gereed voor Zijne Bruid. Dus moeten wij nu acht geven op ons zelven, niet leunen op den arm der wereld of met haar wandelen. Wees dus getrouw als de verloofde, als de bruid, ja als de vrouw van den hemelschen Bruidegom.

Niet tot aan de ure des doods, maar al moesten wij daardoor sterven. Het beteekent dat, liever dan ontrouw te zijn als dienstknecht, als vriend, als kind of als bruid, wij bereid moeten zijn om, zoo het zoover komt, te sterven. Geliefden! hoe dikwerf heeft spot, of een glimlach der wereld ons doen terug deinzen en onze banier doen dalen. Schamen moesten wij ons, dat wij de wereld vreezen en niet moediger onzen Heer en Verlosser beleden. Dit zij niet langer zoo. Niemand echter vermag steeds blijmoedig te belijden dan door den H. Geest, die ons de kracht zal schenken, al de genoemde verhoudingen of betrekkingen getrouw te vervullen en door dien Geest alleen zullen wij in staat zijn God in alles getrouw te zijn tot den dood en Hij zal ons geven de kroon des levens.

A. H. R.

Naar het Engelsch.

De geschiedenis der Baptisten.

De Inquisitie. — Beweging in Engeland. — John Wycliffe. — De Lollharden. — Boheme.

Een verdelgingsleger volgde de *Inquisitie* en voerde de goddelooze bevelen dezer zoogenaamde geloofsrechtbank uit. Het begin dezer geloofsrechtbank vertoonde zich alreeds in de voorschriften, dat in iedere Gemeente twee of drie inwoners benoemd werden tot het opsporen der ketters en met de aanstelling van Legaten en stadhouders, die de opdracht hadden de ketters te straffen. Onder de pauselijke regeering van Gregorius IX (1232) werd het gerechtshof der *Inquisitie* opgericht, d. i. het ambt van bestraffing en onderdrukking der ketterij werd den Bisschoppen uit de handen genomen en aan Dominicanen, Inquisitoren genaamd, opgedragen. Het eerste gerechtshof van dezen aard was te Toulouse. Later ontstonden ze ook in Spanje en andere landen, waar de Paus maar een bodem kon vinden.

Dominicus had in dit gruwelijke werk zulk een ijver aan den dag gelegd, en evenzoo na zijn dood de medeleden zijner orde, dat het ten laatste raadzaam scheen, de *Inquisitie* geheel aan de Dominicanen over te dragen. Zij hebben het rechterszwaard in dit belangrijke werk van Rome goed gehanteerd en zijn daarom met wel verdienden smaad beladen.

Het geheimzinnige van het voeren der processen, de verwerping van het tegenbewijs der aangeklaagden, de weigering van getuigenverhoor, het aanstellen van spionnen, de aanwending der Tortuns (pijnbank) onder ieder ondenkbaar wreede gestalte, welke de gruwelijkste scherpzinnigheid slechts uitvinden kon.

Ze hebben het bloedwerk des Pausdoms met groote getrouwheid volbracht, en door dit te doen hebben zij aan de wereld getoond, dat Rome de onverzoenlijkste vijandin der waarheid, des rechts en der vrijheid is.

Dit ontzaglijk optreden van Rome had voor een groot deel eene gewenschte uitwerking. In Frankrijk werden de Albigenzen, hoewel niet geheel uitgeroeid, dan toch voor een tijd tot zwijgen gebracht. Velen konden hunnen moordenaars ontvluchten en verlieten hunne landstreek. Die bleef was genoodzaakt, zijn gevoelen verborgen te houden en niet te trachten anderen daarvoor te winnen. Doordien het werk der Inquisitoren geregeld doorging had de kerk in Frankrijk twee eeuwen lang weinig hinder van de ketters. Hunne onderdrukking was in Italie en Duitschland als in andere deelen van Europa niet zoo volstandig, wijl men hier lichter die landen bereiken kon, waar de *Inquisitie* geen toegang had.

Op de in het jaar 1286 gehoudene Synode te Londen verdoemde de Aartsbisschop Peckham zekere wijsgeerige onderzoekingen, welke onlangs openbaar waren geworden en waaruit het duidelijk was, dat degenen, die ze toegedaan waren de *Transubstantiatie-leer* verwierpen.

Hij verdoemde degenen, die getuigen, dat zij in zulke zaken niet afgaan op het gezag van Augustinus, of Gregorius, of den Paus, maar alléén „op de H. Schrift en het gezond verstand." Wie ook deze mannen geweest zijn, weten wij niet, maar zij hadden den rechten grondslag onder hunne voeten, of zij Baptisten waren of niet, wij hebben achting voor hen, omdat zij, althans in deze zaak, afgingen op de Schrift met een onbevooroordeeld verstand.

Zulke mannen werden in de veertiende en vijftiende eeuw bij tienduizenden in Europa gevonden. Het zaad, door een Peter van Bruijs, een Hendrik van Lausanne, een Petrus Waldus en anderen uitgestrooid, had een rijken oogst gegeven. Vergeefs woedden de Inquisitoren, tevergeefs folterden en verbrandden ze hen. Ze waren noch alwetend, noch alomtegenwoordig. Verdoemden en vervloekten zij de ketterij *hier*, zoo brak ze weer *ginds* uit, en kwam de vervolging, dan vluchtten ze in voor anderen ontoegankelijke gebergten en verborgene dalen. Rome kon wel trachten ze allen uit te roeien, maar het gelukte niet. In alle deelen van het Duitsche rijk bevonden zij zich in grooten getale, en men ontmoette ze zelfs in het verre Oosten, in Konstantinopel. De Paus was niet in staat, ze in Noordelijk Italië te onderdrukken. Zoo talrijk waren ze, dat een hunner, die van Keulen naar Milaan moest reizen iederen nacht in het huis van een broeder logeeren kon.

Een merkelijken voortgang kreeg het werk der hervorming in de vijftiende eeuw; dezelve ging van Engeland uit. De zucht der geestelijkheid, om alle goederen tot zich te rooven, had zoo zeer een algemeenen afkeer tegen hen opgewerkt, dat deze in haat oversloeg. Door hunne macht op ongunstige en onwetende zielen of ernstiggezinde personen wisten zij het lezen der Mis en andere voorgegevene geestelijke zegeningen zoo duur te doen betalen, dat, naar berekening de helft van de vrije bezittingen op hen waren overgegaan. Roekeloosheid en ondeugendheid kwam uit dezen rijkdom mede voort, en men hield het er algemeen voor, dat niemand een ontuchtiger leven leidde dan zij, die de gelofte van kuischheid op zich hadden genomen. Bovendien namen de bedelorden dagelijks in aantal en macht toe, en daar zij van het volk veel trokken, was dit tot nadeel voor de plaatselijke geestelijken, wier inkomen begon te verminderen. Hieruit ontstonden heftige en aanhoudende twisten, en in die twisten maakten de partijen het kwade van elkander openbaar, zoodat het volk hunne gruwelen vernam. Dit alles werkte mede om eene bitterheid tegen die geestelijke orde te doen ontstaan, en er kwam een mistrouwen in sommige gebruiken, zoodat het volk losser werd van Rome. John Wijcliffe's invloed droeg veel daartoe mede. De onbeschaamdheid en roofzucht der bedelorden deed het verzet bij velen ontwaken.

Te Oxford hield Wijcliffe voorlezingen tegen hen met zulk een krachtig gevolg, dat onder de denkende mannen het gemeenschappelijk besluit rijpte, zich daartegen te verzetten, en zij werden door een deel van den Adel daarin gesterkt. Wycliffe, die zijne onderzoekingen voortzette, werd daardoor verder gebracht dan zijn aanvankelijk doel was, en verbreidde inzichten, welke voor de dragers van het Pausdom geheel ondragelijk waren. Rome ondersteunde en beschermde de bedelmonniken en verzette zich tegen alles wat zich tegen hen stelde. Wycliffe kwam zelf in groot gevaar, en ware gewis als een offer van den Pauselijken toorn gevallen, ware het niet dat de bescherming van den Hertog van Lancaster en andere mannen van hoogen rang hem gunstig ware geweest. Hij werd toch nog gedwongen, Oxford te verlaten om zich te Latterworth in Leicesterfchire terug te trekken, waar hij op 31 December 1387 in vrede ontsliep.

Vele jaren lang had hij onafgebroken de paden der waarheid gevolgd en had steeds meer een afkeer gekregen van de leugenleer van Rome. Door kleine geschriften bracht hij de waarheden onder het volk, en in het laatst van zijn leven begon hij met de vertaling des Bijbels en mocht die gelukkig volbrengen. Voor de eerste maal had het Engelsche volk gelegenheid den Bijbel in zijn eigen taal te lezen en tot heden wordt hij door hen bemind en verspreid. God waakte voor hem, zoodat de banvloeken uit Rome hem niet hinderden. Toch werd 44 jaren na zijn dood, op bevel van Paus Marlin V zijn graf geweldig geopend en zijne beenderen verbrand. Zijne asch werd in de Swift gestrooid, een klein water, dat door Latterworth stroomde. Thomas Faller, de door zijne eigenaardige schrijfwijze bekende geschiedschrijver, zegt: „Deze beek droeg zijne asch in de Avon, de Avon in de Severn, de Severn in de kleine zeeën, en die in de wereldzee. Zoo is de asch van Wycliffe het zinnebeeld zijner leer geworden, welke nu over de geheele wereld verspreid is.

Na Wycliffe's dood werd zijn werk door de Lollharden, zooals men zijne aanhangers noemde, voortgezet; zoo groot was hunne macht, dat een Roomsch schrijver van dien tijd betuigt, dat de helft van het volk der kerk *afvallig waren* geworden, hetwelk misschien wel een weinig te overdreven geschetst is. De Lollharden reisden van oord tot oord, predikten en leerden, zooals op het vaste land de Waldenzen en andere mannen deden. Menigmaal werden voor hen de kerken geopend, want sommigen van hen behoorden tot den geestelijken stand en waren daarin gebleven. Zij predikten op de kerkhoven en jaarmarkten, waar het volk in groote menigte toestroomde en spraken dikwijls voor zeer groote scharen, die hun met groote belangstelling aanhoorden. Gedeelten der H. Schrift lieten ze in leesgezelschappen rondgaan. De honger naar het Woord werd zoo groot, dat men gansche nachten opbleef om te lezen of te hooren voorlezen.

Eenigen gaven een voer hooi voor een paar kapittels uit den brief van Jakobus of uit een der brieven van Paulus, zooals John

Fox te kennen geeft. De Bisschoppen werden razend. In 1400 namen zij een besluit en verbrandden zoovele ketters, als zij maar machtig konden worden. In sommige gevallen werden zelfs kinderen gedwongen, met eigen handen het vuur te leggen aan den brandstapel waarop hunne ouders zouden verbrand worden. Toch werd het licht der hervorming niet uitgebluscht.

Van Engeland verbreidde zich de beweging oostwaarts naar Bohemen.

Anna van Boheme, de Gemalin van Koning Richard II, begunstigde den reformator Wycliffe en zond waarschijnlijk afschriften van zijne werken naar haar vaderland. Johannes Huss bezat dezelve en doorzocht ze met alle vlijt. Vele anderen waren ze deelachtig. Aan het einde dezer eeuw waren er velen, die God in den geest dienden, en in Christus Jezus roemden, en niet in het vleesch betrouwden. (Fill. 3 : 3)

DE GEMEENTE GODS LEEFDE NOG.

H. D. H.

WAARSCHUWING.

Daar in den laatsten tijd weer hier en daar vertegenwoordigers van de secte der mormonen zich vertoonen, en onder een schoonen schijn trachten in te sluipen, ten einde arme, verdwaalde zielen in te pakken, en dikwijls ook eenvoudige niets kwaads vermoedende christenen zoeken te misleiden, waarschuwen wij ernstiglijk voor die zelf zoo jammerlijk bedrogen lieden, die anderen trachten meê te voeren in hunne tijdelijke en eeuwige ellende.

Vooral allen belijders des Heeren Jezus roepen wij toe: Doe toch den naam uws Verlossers geene smaadheid aan door u op eenigerlei wijze met zulk eene bedrogen en bedriegelijke secte in betrekking te stellen.

Ter voorlichting, voor wie zulks noodig is, zal kunnen dienen het hiervolgende uit Millers' *geschiedenis der Chr. Kerk:*

DE MORMONEN.

Hoewel in de geschiedenis der christelijke kerk eigenlijk geen plaats is voor de beschrijving eener secte, die niet tot de christelijke kan gerekend worden, zoo maken wij er toch melding van om de treurige reden, dat zij uit de christelijke kerk is voortgekomen, en daaruit bij voortduring aanhangers wint.

De stichter dezer secte heette Joë Smith, ten jare 1805 in den Noord-Amerikaanschen staat Vermont geboren, en van der jeugd af, ten gevolge van de prediking eens methodistischen leeraars, in geestvervoeringen levende, hoewel zijn wandel zedeloos was. Nadat hij zich in den staat Nieuw-York had neergezet, beweerde hij in den heuvel Comora een steenen kist met metalen platen uit den grond te hebben opgegraven, die heilige oorkonden bevatte. Hij vertaalde die, en gaf ze uit in een boek, genaamd *Mormon* of *de gouden bijbel*, zijnde, volgens hem, het nieuwste Nieuwe Testament. Volgens dit boek zouden de Israëlieten, na de verwoesting van het rijk der tien stammen, naar Amerika verhuisd en daar te gronde gegaan zijn. Hun laatste profeet, Mormon, had de lotgevallen van zijn volk op bovenvermelde metalen platen geschreven; en op grond van deze oorkonden en van openbaringen, die Smith zelf beweerde ontvangen te hebben, verklaarde hij zich geroepen tot het stichten van de kerk der *Heiligen van de laatste dagen.*

Hij kreeg weldra aanhang, en zette zich in 1830 in den staat Missouri neder, later naar Illinois verhuizende, waar in 1840 de stad Nauvoo en een prachtige tempel door hem gesticht werd. Door Smith's willekeurige handelingen kwam hij voor den rechter, en nu werd het openbaar, dat hij, met kennis alleen van zijne vertrouwdste vrienden, in veelwijverij leefde. Ten gevolge van de opschudding, daardoor ontstaan, werd Smith in 1844 door het gepeupel in de gevangenis vermoord. Sedert 1845 begonnen de Mormonen, om vrij te zijn in hunne uitzinnige en zedelooze handelingen, naar het verre Westen te trekken onder aanvoering van Smith's opvolger, Brigham Young. Een getal van 40 duizend personen met 16000 wagens, 5000 tenten, 12000 paarden, en schapen en ossen zonder tal trok naar de bergvlakte van Utah aan het Zoutmeer, waar spoedig een nieuwe stad verrees, en duizenden acres land ontgonnen werden. Hunne zendelingen zijn in Groot-Brittannië, Denemarken, Zweden en Noorwegen, enz. zeer werkzaam om aanhangers te werven, die zij onder allerlei voorspiegelingen naar Amerika weten te lokken.

De Mormonenstaat is een theocratische (1) gemeente, aan welker hoofd een president wordt bijgestaan door twee leden. Op den president volgen 12 apostelen, de hooge raad, de zeventigen, de hoogepriester, enz. De godsdienstleer, die zij hebben, is een willlekeurig samengesteld veelgodendom. God verlagen zij tot een mensch door te zeggen, dat Hij een stoffelijk lichaam heeft; en den mensch verheffen zij tot God door te verklaren, dat de heiligen na hunnen dood goden worden, maar van verschillenden rang. De god over het thans levende geslacht is Joë Smith. Onmiddellijk boven hem staat Jezus; boven dezen Adam; boven dezen Jehova; en eindelijk Elohim, die de hoogste is. Al deze goden hebben meerdere vrouwen; en ieder hunner heerscht over zijn eigen nakomelingen. De veelwijverij behoort tot hunne godsdienstplichten, en wordt door hen een weldaad voor het vrouwelijke geslacht genoemd, dat, zonder het huwelijk, de eeuwige vreugde niet zou kunnen genieten.

Wel moeten wij ons schamen, dat zulk een goddelooze secte niet alleen uit het Christendom is voortgekomen, maar er sich reeds zoo lang heeft kunnen staande houden. Voorwaar een treurig bewijs voor den veegen toestand van datgene, wat zich naar den naam des gezegenden Zoons van God is gaan noemen! Kenmerkend is het, dat Mormonen zoowel als Irvingianen beweren twaalf apostelen te bezitten, aan wier gezag men zich zou hebben te onderwerpen, een aanmatiging alzoo, waarvoor de godtergendste zedeloosheid, in christelijk gewaad gehuld, vooral in dezen tijd van verval der kerk, niet schijnt terug te deinzen. Moge de regeering der Vereenigde Staten er in slagen althans aan deze pest der veelwijverij een eind te maken; en dat alle ware Christenen acht slaan op de waarschuwing, die Petrus geeft in zijn tweeden brief.: (hst. I : 1, 2, 9.) „En er waren ook valsche „profeten onder het volk, gelijk ook onder u „valsche leeraars zijn zullen, die verderfelijke „secten bedektelijk zullen invoeren, verloochende „ook den Meester, die hen gekocht heeft, een „haastig verderf over zichzelven brengende; en „*velen zullen hunne losbandigheid volgen*, om „wier wil de weg der gerechtigheid zal gelas„terd worden; . . . . doch de Heer weet de god„zaligen uit de verzoeking te verlossen."

N. v. B.

---

(1) Theocratisch = onder de onmiddellijke regeering van God staande.

DE UNIE-CENT.

„Niet ons, o Heer, niet ons, maar uwen naam alleen zij eer!" zoo mogen wij het blijde bericht wel aanvangen, dat wij heden, in de eerste plaats, onzen ijverigen collectanten voor den „Uniecent," en allen, die blijmoedig dezen arbeid steunden, hebben te brengen. En dat bericht is het navolgende: Op de laatst gehouden Commissie-vergadering onzer Unie is, onder biddend opzien tot den Heer, een broeder gekozen, die als colporteur-Evangelist van den „Unie-cent," drie maanden als een zaaier van het goede zaad, van plaats tot plaats zal trekken. Die broeder is K. v. d. Baaren te Groningen, bij velen onzer bekend. Genoemde broeder is Ouderling in de Gemeente te Groningen en door haar voor dit werk aanbevolen. Timmerman van beroep, wijdde hij sedert lang zijn beschikbaren tijd aan den arbeid in 's Heeren Koninkrijk. De datum wanneer hij uit zal trekken, is nog niet bepaald. Reeds nu bevelen wij hem in de gebeden der kinderen Gods aan. Die voorbede heeft hij noodig; want zijne heerlijke taak is tegelijk eene zeer moeielijke. Hij zelf beseft dit en wij met hem.

Heerlijk is zijne taak: van de Gemeente onzes Heeren Jezus Christus uitgezonden te worden om te zaaien aan alle wateren, om het dierbare Evangelie te brengen aan allen, met wie hij in aanraking komt. Dit „gezonden zijn" moet bij de liefde, die in eigen hart voor den naam des Heeren leeft, hem wel een steun zijn in dit heilige werk. De eerste zendeling te zijn van eene poging als de „Unie-cent," die zoo zeer de liefde heeft van onze jongelui en van vele gemeenteleden, moet dien broeder wel een voorrecht zijn.

Desniettemin, zij het bovengenoemde hem ook een riem onder het hart; zijne taak is moeilijk, want het genoemde legt hem ook verplichtingen en verantwoordelijkheid op, die hij alleen in de mogendheid des Heeren kan dragen. Die mogendheid echter is ook hem toegezegd en wij, als hij straks uitgetrokken zal zijn, wij willen hem met onze gebeden van plaats tot plaats volgen.

Ook besloot de Commissie ruim *f* 25.— te besteden voor traktaten en geschriften, opdat onze broeder iets hebbe om uit te deelen.

Werd op de Algemeene Vergadering de opbrengst van den „Unie-cent" in het eerste jaar van haar bestaan op plm. *f* 160 geschat, nu alles inkwam zagen wij, dat een som van *f* 177.12 bereikt was.

Gaan wij intusschen ijverig voort met inzenden, opdat in een volgend jaar een broeder niet *drie* maar *zes* maanden kan worden uitgezonden.

HORN.

ADVERTENTIËN.

Ondertrouwd:

JUSTUS van der KAM
en
NOMKE HOVING.

Den Haag, 15 Oct. 1886.

*** Bevallen van een levenloozen *ZOON*, M. Bronleewe, geliefde echtgenoote van J. HORN.

Onze vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.

Heden ontsliep, in blijde hoop des eeuwigen levens, mijn geliefde echtgenoot en onzer 6 kinderen liefhebbende vader DOUWE BOUKES DIJKSTRA, ruim 66 jaar oud, waarvan ik $39^1/_2$ jaar in een gelukkigen echt met hem vereenigd mocht zijn.

Heidenschap, 16 Oct. 1886.

JANKE de VRIES,
Wed. D. B. Dijkstra.

Op Zondag 17 Oct. j.l. ontsliep, na een langdurig, doch geduldig lijden, onze geliefde dochter HENDRIKJE, in den jeugdigen leeftijd van ruim 23 jaren. Haar einde was vrede, dewijl zij vertrouwde op haren Heiland, die haar had verlost, en haar nu tot zich heeft genomen.

Ofschoon haar afsterven ons en aan hare eenige overgeblevene zuster hard valt, wenschen we toch in de besturing Gods te berusten.

Adorp, 1886. P. ROZEMA
en Echtgenoote.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 94 15 November 1886 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Naäman de Syriër.

II KON. V.

3.

Hindernissen op den weg.

De diep ellendige Naäman had alzoo vernomen, dat er voor hem, hoe hopeloos zijn toestand ook ware, *zekere* en *volkomene* redding was; ook was hem de weg daartoe zoo duidelijk gewezen, dat hij niet dwalen kon. Niet elken ellendige valt het te beurt, dat hem den *kortsten* weg tot redding wordt gewezen, wijl niet alle wegwijzers zelve zoo ten volle in het licht staan, en zulk een diepen blik in het liefdehart van God hebben geslagen, als deze jongedochter Israels. Ach, van talloos vele wegwijzers kan het heeten als van de vrienden van Job: „moeielijke vertroosters!” Geen martelingen van de middeleeuwsche pijnbanken kunnen in vergelijking komen bij de kwellingen, die zoekenden zielen worden aangedaan, door Inquisiteurs, geloofs rechters van eene andere soort, die schijnen te meenen dat het hun opgedragen is, den naar redding smachtende, langs allerlei duistere doolwegen om te voeren, ja hen zooveel mogelijk langs den rand der hel te sleepen. En alsof dit dan nog niet genoeg ware, roepen zij die zielen in haren angst en vervaarnissen ook nog toe: „ja zoo moet het komen en nog erger!” De nu zalige Ds. Budding deelde uit het duistere tijdperk zijner Evangeliebediening mêe, dat hij menigmaal bij de sterfbedden der van schuld overtuigden had gestaan, dat zij brulden van zielsangst, doch dat hij ook dan nog niet met den troost des Evangelies durfde komen, vreezende, dat zij nog niet „waarachtig, zaligmakend ontdekt waren, door God den H. Geest, en hunne zondekennis nog niet hartgrondig was” De H. Schrift weet, Gode zij dank, van al dat werkheilige, farizeeuwsche, eigengerechtige pausdom niets; ook de kleine jongedochter Israëls had den kortsten weg gewezen, d. i. regelrecht naar den man Gods; zoo haar heer daar maar stond, hij zou zekerlijk van zijne melaatschheid worden ontledigd; zoo ook het Evangelie; zijn rijke inhoud voor elken zondaar is in twee woorden omvat: „naar Jezus!” — meer behoeft de zondaar niet, zoo hij daar maar is, bekomt hij alles, wat tot zijne volkomene redding noodig is; — alle pogen, zonder dat men nog tot Jezus kwam, is klinkklare eigengerechtigheid en vruchteloos bovendien. O, hoe droevig is het, en schuldig tevens dat, terwijl al de wegen des Heeren gebaande wegen zijn, er lieden gevonden worden, die het als hun roeping schijnen te beschouwen, om op die wegen steenen des aanstoots, dwarsbalken en sluitboomen aan te dragen en in duizenderlei lettervormen boven de poort der genade te schrijven: „verboden toegang!”

En duidelijke aanwijzing van den weg des behouds vrijwaart echter alleen maar in zooverre van dwaling, als die aanwijzing gevolgd wordt. Dit zien wij bij Naäman. Hem bleef nu niets anders te doen dan op staanden voet, hoogsten met kennisgeving aan, of toestemming van zijn vorst, naar Samaria te reizen en zich bij den man Gods te vervoegen; doch helaas! tot vertraging zijner genezing en als een bron van veel smart zou ook Naäman allerlei hindernissen hebben te doorworstelen, enkel en alleen, omdat hij niet nauwkeurig acht gaf op den juisten inhoud van de boodschap der redding, die tot hem gekomen was; Syrische wijsheid en eigenwijsheid, glans van zorg en stand, zakken vol goud en zilvergeld, benevens kostbare wisselkleederen, Joodsche trotschheid en ongeloof, zouden de hinderpalen zijn, die hij, als vrucht van het nietachtgeven op den juisten inhoud van de boodschap der redding, op zijn weg zou ontmoeten.

Ontegenzeggelijk hebben Naäman en zijn koning Benhadad met Syrische wijsheid de boodschap Gods toegelicht en beredeneerd en al aanstonds hebben zij ontdekt, dat er eene leemte in was, wijl die boodschap den prijs niet noemde, waarvoor de weldaad verkregen werd, en er slechts sprake van één middelaar was, die hen wel een weinig verachtelijk voorkwam. Zij gingen dus den weg des heils completeeren; de eerste toevoeging was een koninklijke aanbevelingsbrief, om de voorspraak van nog een koning te bekomen, en dan een echt koninklijke som van meer dan een tonne gouds, met tien wisselkleederen daarenboven.

Naäman is de eenige niet, die in overleg met Benhadad, zich gestooten heeft aan den *eenvoud* van den weg des heils en aan zijn *wondervollen prijs*: „*omniet*.” Neen, ’t is schier het eerste, bij ieder die zich opmaakt om tot den grooten profeet te gaan, al zijn schatten en aanbevelingsbrieven bijeen te zoeken om zich de begeerde weldaad waardig te toonen. ’t Is dan ook een harde les, die geleerd moet worden, door al die brieven naar de snippermand verwezen te zien en met de Syrische wijsheid te schande te worden, hare munt, voor het kleinood der redding, als valsche munt te zien afgewezen en te leeren, dat de gave Gods voor geen geld te koop is.

Bijna zeker van zijne zaak reist de Syrische krijgsoverste, in groote pracht, naar het land Israëls. In Samaria aangekomen houdt het rijtuig voor koning Joram’s paleis stil en thans moet de aanbevelingsbrief den weg openen. Maar nu ook volgt de eerste teleurstelling. Hoogst waarschijnlijk was Naäman, van wege zijn hoogen stand, in de audiëntiezaal toegelaten. Met ingehouden adem wacht hij de uitwerking af van het koninklijk document, dat hij den koning van Israël heeft overgereikt. ’t Is alsof hij uit die gelaatstrekken wil lezen, of zijn kansen gunstig staan. Doch denk u zijne teleurstelling: hij ziet het gelaat van koning Joram, onder het lezen des briefs, verbleeken, hij ziet hoe hij dien vol ontroering, op den grond laat vallen, en zijn koninklijken mantel niet ontziet, maar hem scheurt, vol ontsteltenis uitroepende: „Ben ik dan God, om te dooden en levend te maken! . . . . . . voorwaar, merk toch, dat hij oorzaak tegen mij zoekt.”

Welk een tooneel, lezer, de ellendige Naäman, die zoo hoopvol de reis naar het land Israëls had ondernomen, en meende dat de ure zijner redding nabij was, en de ontstelde koning Joram met gescheurde kleederen tegenover hem. Wie beschrijft den schok, die Naämans geloof daar werd toegebracht; reeds waant hij zich een jammerlijk bedrogene; een dwaas, die op beuzelpraat van een kleine jodin gek genoeg geweest was, met zijn ziek lichaam, zulk eene reis te ondernemen, in zich nu een prooi der bespotting ziet van gansch Israël, met zijn koning aan het hoofd. Waarlijk, dit was te veel voor den man, die nimmer een tocht ondernomen had, dan om met lauweren omkranst, weer te keeren. Vruchteloos dus, de zoo vurig gekoesterde hoop; weêrkeeren en als een ellendige sterven, was het eenige uitzicht, dat overbleef.

’s Heeren goedheid echter kent geene palen; God is het, die den dwalende onderwijst in den weg, dien hij zal hebben te verkiezen, en Hij zal den zachtmoedige leiden in het recht. Dit zou ook Naäman leeren; en hoewel hij zelf oorzaak was van deze smart, moesten toch deze hamerslagen dienen, om zijn hart zachtmoedig te maken in den zin, waarin de Psalmdichter er van spreekt, opdat God hem zou kunnen leiden in het recht.

Welk een droevige figuur maakt hier koning Joram. Welk een pestwalm van ongeloof komt er uit zijne duistere ziel, zoo zelfs, dat het greintje geloof in Naämans hart er schier door verstikte. Tot hem komt dan ook de snerpende vraag van den man Gods, Eliza: „Waarom hebt gij uwe kleederen gescheurd? Laat Naäman nu tot mij komen, zoo zal hij weten, dat er een profeet in Israël is.” Diep beschamend woord voor Joram. Was hij daarom een lid van het volk Gods, ja hun voorganger, dat hij zoo tegenover een afgodendienaar de eer van Jehovah door het slijk sleurde? Kende hij den éénen waren God niet als den Almachtige? Ongetwijfeld. Zijn eigen woorden getuigen het, dat God het is, die doodt en levend maakt. Maar waarom dan aan dezen

blinden heiden dien God niet gepredikt? Ach, lezer, Joram was een van die vele rechtzinnigen, die de leer der waarheid kennen en belijden, maar door ongeloof des harten vreemd zijn aan hare kracht. Zij zijn het, die zelf niet ingaan en anderen verhinderen; op wie het Woord des Heeren van toepassing is: „Uit uwen mond zal ik u oordeelen.”

Scherper dolksteken zijn nimmer aan een heilbegeerig hart toegebracht, dan door het misbaar van de rechtzinnige Jorams. Met hunne gescheurde kleederen wandelen zij ook door onze straten en met hun teemachtigen toon, zwaarmoedig schouderophalen en het zetten van een bedenkelijk gezicht, brengen zij de liefde Gods in miscrediet en roepen de begeerige zielen toe: ja .... maar .... daar behoort wat toe .... dat gaat zoo maar niet .... dat is Gods werk .... als het de Heere eens mag behagen een kruimeltje van zijn genade aan uwe ziel te schenken, ... maar dat is maar een enkele .... een uit een stad en twee uit een geslacht. Deze echte kinderen der duisternis zijn familie van de „pijpers en huilers,” die in Jairus' huis allerlei misbaar en doodenmuziek maakten en in den grond „belachers” van den Zone Gods zijn, die de dooden levend maakt. Jezus heeft ze dan ook allen uitgedreven en Eliza rukte Naäman uit Jorams klauwen, opdat de God Israëls in hem verheerlijkt zou worden.

Lezer, wacht u voor elken Joram, hoe ernstig zijn vertooning ook is, en vlied alle doodenmuziek, maar kom tot Eliza, kom tot Jezus den Heiland, opdat Hij u levend make.

Sneek. HORN.

(Wordt vervolgd.)

DE WEDERGEBOORTE

Toen de Israëlitische leeraar, Nicodemus, eens des nachts tot Jezus kwam, was het blijkbaar zijn doel, om met den Heer aan het redeneeren te komen over een en ander, wat de Heer deed en leerde. Doch Deze voorkwam hem, viel hem als het ware in de rede, door hem terstond met een plechtig „voorwaar” te wijzen op de noodzakelijkheid der wedergeboorte, om het koninkrijk Gods te kunnen zien, en wederom, op de geboorte uit water en geest, om in hetzelve te kunnen ingaan.

De Heer wilde Nicodemus van zijne redeneerzucht en lust tot bespiegelingen genezen en hem onverwijld wijzen op het voor alle zondaren boven alles noodzakelijke, zoowel voor den rechtzinnigen leeraar, als voor den bedrog plegenden tollenaar.

Ook ons wil de Heer leeren, en het is noodig, dat wij alleen op Zijn woord acht nemen, te meer, daar wij zien, hoe velerlei van de waarheid Gods afwijkende gedachten in de vaak wijsgeerige redeneeringen van menschen op te merken zijn. „Het moet tot de wet en de getuigenis! zoo ze niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat ze geen dageraad zullen hebben.” (Jes. 8: 20).

Om echter het gewicht der wedergeboorte eenigszins te vatten, moet men zich zijne ellende in de zonde en zijn totaal gemis van leven in zichzelven bewust zijn. De Heer wees daarop de Joden, toen Hij zeide: „tenzij gij het vleesch des Zoons des menschen eet en Zijn bloed drinkt, zoo hebt gij geen leven in uzelven” (Joh 5: 53); maar zij wilden het niet bekennen, en begrepen de beeldspraak des Heeren Jezus niet. Zij hadden de duisternis liever dan het licht, want hunne werken waren boos.

Geen leven in uzelven, dood door de misdaden en de zonden, vreemd van het ware leven, dat voor God leven heeten, en voor Hem als leven gelden kan, is eene droeve werkelijkheid, die de schrift, met betrekking tot den gevallen mensch, beschrijft. Wat leven genoemd wordt onder de menschen, is geen leven, want het is voor God onrein, melaatsch, en onder de macht van den duivel, van zonde en dood. Al de stroomen bloeds der offerdieren, die onder het oude Verbond naar Gods bevel werden geslacht, wezen op dat feit, en op het ontreinigende der zonde en de onmogelijkheid voor eenig mensch om tot het leven te geraken dan d o o r d e n d o o d h e e n. En hier ook nu staat de mensch machteloos en reddeloos, niet slechts als een, die bij ongeluk in ellende vervallen is, maar als bij zichzelven veroordeeld, door eigen geweten beschuldigd van zichzelven in jammeren gestort te hebben, zonder vrede, gescheiden levende van God, dus zonder God in de wereld. (Efez. 2: 12.)

Toenadering tot en vereeniging met God is onmogelijk, zoolang iemand, hoe deugdzaam hij ook zij, nog dood is. De dood is de scherpste tegenstelling van reinheid en heiligheid Gods, gelijk de Heer dat in de Mozaische reinigingswetten zoo sterk liet uitkomen. God is niet een God der dooden, maar der levenden. Mark. 12: 27.

Het leven nu, dat wij behoeven om met God vereenigd te kunnen worden, moet van gelijken a a r d zijn als God zelf. Hij, de Schepper van het heelal, die door het Woord Zijner kracht alles in aanzijn riep, moest alzoo, en moet nog, de *her*schepper des zondaars zijn. Elk wedergeborene belijdt dus, „dat God, die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis schijnen zou, Degene is, die in onze harten geschenen heeft, om (te geven) verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.

Het groote werk der herschepping heeft God gewrocht in Christus Jezus, Zijn eeniggeboren Zoon, in wien Hij verklaarde zijn welbehagen te hebben, en in de menschwording van dien Zoon toonde God Zijn welbehagen in menschen, waarover de Engelen zongen in Bethlehems velden. Die Zoon daalde tot ons af, werd onzer een, ons in alles gelijk, uitgenomen de zonde, en toch was Hij de Vorst des levens, die het leven in zichzelven had. Hij had macht zijn leven af te leggen en ook om hetzelve weerom te nemen. Hij kon in al onzen jammer afdalen en onze zonden in zijn lichaam dragen op het hout, en ons er van verlossen, terwijl Hij vernietigde, dien, die het geweld des doods had, en triomfeerende opstond om nu, door het Evangelie, leven en onverderfelijkheid aan het licht te brengen. Zulk een Zaligmaker hebben wij noodig, zonder Hem, of met een anderen, zijn wij verloren.

Onze Heiland kondigde zich aan als *„het leven.”* Buiten Hem is gansch geen leven; Hem te hebben is het e e u w i g e l e v e n te hebben. Duidelijk lezen we dit in 1 Joh. 5: 12: „Die den zoon heeft, die heeft het leven, die den zoon van God niet heeft, die heeft het leven *niet.;*' Christus te hebben staat dus gelijk met het eeuwige leven te hebben en dat is de wedergeboorte of de geboorte uit God.

Zoo belijdt dan de wedergeborene: „Ik ben met Christus gekruist en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij, en hetgeen ik nu leef in het vleesch, dat leef ik door het geloof des zoons van God. die mij heeft liefgehad en zich zelven voor mij overgegeven heeft.” (Gal. 2: 20) Zoo vermaant Paulus ook, Col. 3: 2, 3. „Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn; want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God.”

De geloovige heeft dus een leven van hemelschen oorsprong: hij wordt door Christus geleefd; hij heeft mitsdien, in Christus zijnde, een leven, zooals God kan behagen, en aan de heiligheid Gods voldoening kan geven. Wij zijn in Hem volmaakt. „Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden.”

Zeer treffend wordt dit in den doop der geloovigen uitgedrukt, waardoor de ondergang van den ouden en de opstanding van den nieuwen mensch in Christus Jezus wordt te kennen gegeven.

O, dat toch allen, die in hun doop plechtig hebben beleden, Christus als hunne opstanding en hun leven te hebben aanvaard, dit bedenken, en hunne verhevene, hemelsche roeping niet uit het oog verliezen, maar hunne heiligmaking voleindigen in de vreeze Gods.

Broeders! wij zijn schuldenaars, niet aan het vleesch om naar het vleesch, d. i. den ouden mensch te leven. Want indien gij naar het vleesch leeft, zoo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werking des lichaams doodt, zoo zult gij leven.

Wij zijn dwazen; Christus is ons geworden wijsheid van God.

Wij zijn onrechtvaardigen; Christus is ons geworden rechtvaardigheid.

Wij zijn onheiligen; Christus is onze heiligmaking,

Wij zijn slaven; Christus is onze verlossing, 1 Cor. 1: 30.

Dat er dan altijd eene besliste keuze bij ons zij voor Christus, tegen ons eigen zondig IK!

(Wordt vervolgd.)

G. N. v. B.

Verstoort u niet op den weg.

Gen. 45: 24 einde,

Als wij, het hart vervuld van de liefde Gods in Christus, den blik slaan op den toestand der christenheid in ons vaderland, zonder eens over de grenzen te komen, dan wordt ons hart met diepen weemoed vervuld bij de ongelukkige tweespalt, zoo droevig en allerwege openbaar.

Geven wij acht op de Hervormde kerk. De bitterheid aldaar, eenerzijds omdat men zijnen zin niet kan krijgen, anderzijds omdat men zich niet wil laten medesleepen en langer aan den leiband van koude, doode orthodoxie (?) wil loopen; die bitterheid, daardoor ontstaan, heeft meer schade teweeggebracht dan ongeloof, twijfel of vijandschap. O, mochten de bewerkers daarvan zichzelven eens ernstig afvragen, of de Heer in welgevallen daarop kan nederzien.

Komt de onbevooroordeelde, buiten de partijen staande, geloovige niet tot het droevig resultaat, dat er, helaas, niets van den geest van Christus in te vinden is? Doet die ongelukkige toestand niet de vraag oprijzen: Van waar die verwarring en die spanning? En zouden wij ons dan bedriegen, als wij tot het besluit kwamen, dat zulks een natuurlijk gevolg is van het afwijken, ja te niet doen van den eenvoud en de waarheid van Christus en Zijn Woord, door menschenwijsheid (bestaande in leerstellingen, lange belijdenisschriften, formulieren enz.) daaraan toe te voegen, ja wat erger is, dat men de waarheid, zooals zij is in Christus, heeft verkracht en de leugen daarvoor in de plaats gesteld. Zoolang de christenen (ik meen dezulken, die het om de volkomene zaligheid en dus om de volle waarheid te doen is) nog opzien tegen en vertrouwen op de geleerdheid der menschen, en hunne woorden en ideeën stellen nevens, ja boven de duidelijke uitspraken van Gods Woord (alhoewel zij zulks wel niet zullen willen erkennen); zoo lang er onder christenen gesproken wordt van geestelijken en leeken, zoo lang nog zal een domineerend priesterdom de harten overheerschen en hen afhouden van de zuivere, onvervalschte melk van Gods Woord, en zal men elkander verbijten en vereten, vergetende het groote beginsel van den waren christelijken godsdienst — de liefde.

Met zulk een treffend en waarschuwend voorbeeld voor oogen, hoe moeten de gedoopte christenen zich beijveren om de eenigheid des geestes te bewaren en zorg dragen, dat onder hen geen angel of wortel der bitterheid oprijze. Ik vertrouw, dat mijne geliefde broeders en zusters mij deze vermaning niet euvel duiden. Mijne eenige begeerte is te wijzen op het gevaar, overtuigd zijnde, hoe spoedig de Satan in staat is, om ook zelfs onder hen, die één Heer, één geloof, één doop belijden, verdeeldheid te zaaien.

In de algemeen zoo goed bekende geschiedenis van Jozef, toont deze ons reeds aan, dat ook hij dit reeds vreesde en daarom aan zijne broeders, den raad, dien wij hierboven schreven, medegaf op hunne reis. Wij zouden zeggen, eenen raad, die ten allen tijde behoorde door de christenen te worden in acht genomen.

Laat ons trachten eenige redenen voor dien raad op te noemen. Verstoort u niet op den weg, want gij zijt immers broeders. Oneenigheid is altijd verkeerd, maar vooral in de familie en het huisgezin en wij, die in Christus

gelooven, ja Hem hebben aangedaan in den doop, wij zijn immers broeders en zusters; en als nu in het huisgezin geene oneenigheid past, dan nog veel minder in het geestelijk huisgezin van Christus.

Dan moesten de broeders van Jozef door een vreemd land en dat was een andere reden om niet verstoord te worden, want dan was eensgezindheid hoog noodig, niet alleen om mogelijke overrompelingen van woeste horden te weerstaan, maar bovenal om hen allen gezamenlijk in het land Kanaän te brengen. Evenzoo, geliefden! moeten wij als christenen door eene vijandige wereld gaan, waar de zonde heerschappij voert en waar wij aan zoo vele aanslagen blootstaan. Wij behoeven voorzeker niet aan te toonen, hoevele vijanden wij hebben te weerstaan: ongeloof, wereldschgezindheid, ja wat niet al. O wat hebben wij eene behoefte aan éénheid in Christus om die allen te overwinnen, ja het kwade zelfs met goed te vergelden.

Wij, juist wij hebben daaraan zoo groote behoefte, want wij behooren immers tot die verachte secte, die door allen wedersproken wordt?

Neen, dat is niet zoo, daar heb ik mij versproken. Wederspreken doet men ons niet, dat kan men ook niet, want wij hebben Gods woord aan onze zijde. Dat weten de geleerde heeren zeer goed, maar men negeert ons, of wilt gij liever een zuiver Hollandsch woord, men zwijgt ons dood, alsof het mogelijk ware de waarheid dood te zwijgen. En wil men het soms heel mooi maken, dan is het: ja, vroeger in de eerste christentijden was het zoo, daar hebt gij gelijk in, maar dat komt er niet zoo op aan; alsof de mensch het recht heeft de geboden van onzen Heiland te veranderen en te verknoeien. Broeders en zusters! laat ons nauw aaneensluiten om ons niet verstoren op den weg, en weest verzekerd: de waarheid zal zegevieren.

Een andere reden voor dien raad was, omdat zij de dragers waren van kostbare schatten.

Het volk in Kanaän leed verschrikkelijk vanwege den hongersnood, en nu moesten Jozefs broederen voedsel medebrengen voor hunne verwanten en tevens zaad voor een toekomstigen oogst. Zij moesten dus eensgezind zijn, niet alleen om hunzelfs wille, maar ook om anderen in het leven te behouden. Zijn wij als ware christenen ook geene dragers van kostbare schatten? Wij hebben het zaad van Gods Woord ontvangen in onze harten, het is ons toevertrouwd niet alleen voor ons zelven, maar ook om daarmede het middel te zijn om anderen in het leven te behouden. Voorzeker, daar is behoefte aan éenheid voor ons, opdat wij het zaad der volle waarheid Gods, ontdaan van alle menschenleer en vond, zouden zaaien te midden van zoovele zonde, dwaling en ergernis.

Jozefs broeders waren op reis naar Kanaän, naar hun vaderland. Door oneenigheid waren zij wellicht van den goeden weg afgedwaald en wegens hunne oneensgezindheid zwak; terwijl ze ieder afzonderlijk hunnen weg gingen, waren zij licht ten buit van overrompelaars geworden, waarbij, hadden zij al hun leven gered, het graan zou verloren gegaan en hunne tehuiskomst zeer droevig zou geweest zijn. Wij, geliefden, zijn op reis naar het hemelsch Vaderhuis, ons Kanaän, en al naarmate wij ons zelven Gode toewijden in liefde en eensgezindheid, leggen wij schatten op voor ons zelven in den hemel. Wij weten er zijn verschillende trappen van heerlijkheid, en moge de allergeringste nog al ons begrip te boven gaan van geluk, vrede en heil, toch jagen wij naar den prijs om tot de gemeente der eerstelingen te behooren.

Laat ons dus den raad van Jozef aan zijne broeders ter harte nemen, en zoo nauw aaneengesloten in onderlinge liefde, nimmer verstoord op elkander, maar elkander opbouwende in geloof en liefde, geheel overgegeven in den dienst des Heeren opwassen, opdat Hij, Wiens vurige begeerte en bede was, dat de Zijnen allen éen zouden zijn, gelijk Hij en de Vader éen waren, en onze dierbare Heiland en Verlosser in ons moge verheerlijkt en groot gemaakt worden, en Zijn Naam moge ontvangen alle lof, dank en eere. Dat zij zoo.

A. H. R.

Wegblijven van 't Avondmaal.

(Slot.)

Wanneer reeds het naamchristendom, een op hare wijze, bijzonderen eerbied tegenover het Avondmaal des Heeren aan den dag legt, hoeveel te meer mag waarachtige eerbied tegenover 's Heeren disch bij het kind van God verwacht worden. Als hij nu echter meent, dat die eerbied onder omstandigheden hem moet nopen zich van den disch des Heeren te onthouden, dan moeten wij zoodanigen zeggen, dat deze meening op dwaling berust.

Christenen bijv. blijven van het Avondmaal weg als zij zich geestelijk dor en doodsch gevoelen. Is die dorheid en doodschheid bij hen een gevolg van het verlaten van de rechte wegen des Heeren, dan kunnen wij deze dwaling wel vatten. De zonde verblindt immer; zij geeft ons altijd harde gedachten van God. Is er nu zelfbeschuldiging bij zulk een broeder, dan redeneert hij: „laat ik bij al mijn kwaad nu toch niet deze misdaad voegen, dat ik ook nog onwaardig eet.” Zeer terecht mijn broeder, gij waagt niet onwaardig eten, maar hoe moet het dan met u? Misschien 4 weken voorbij laten gaan, en u dan aan den disch plaatsen, als het bedreven kwaad door den tijd grootendeels uit uw geheugen gewischt is, en het geweten in betrekking tot dat misdrijf minder sterk spreekt? O, ijdel zelfbedrog! Neen, dit is de weg niet. Uw roeping is niet te zondigen, maar zoo iemand gezondigd heeft, hij wanhope niet, wij hebben een Voorspraak bij den Vader. Elke zonde moet worden beleden en de Schrift geeft ons de verzekering: „Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons dezelve vergeve.” Dit belijden moet niet uitgesteld; hoe eer het geschiedt hoe beter; en het mag in geen geval nagelaten worden, want niets is noodlottiger, en verwoestender, voor het innerlijk leven, dan met onbeleden zonden het hart te bezwaren, en in „vergeten” te zoeken wat „belijden” ons alleen schenken kan. Een broeder zeide eens: „een ladder is een voortreffelijk ding, door haar kunnen wij van beneden naar boven komen, doch . . . . . . men drage steeds zorg, dat er geen treden aan ontbreken, want dan ontstaat er moeielijkheid,” nu, zoo is het ook met onze gemeenschap met God: elke zonde is zulk een gebroken trede, en alleen belijdenis van schuld heelt die trede weer. Gevoelt gij u dus dor en doodsch, juist dan hebt gij de gedachtenisviering van 's Heilands verzoenend lijden en sterven het meest noodig. Juist de aangerichte disch, in het midden der Gemeente, zij u eene opwekking, om u voor den Heer te vernederen en met een verbrijzeld hart te teekenen zijner vergevende liefde te aanvaarden.

Een andere broeder of zuster blijft van het Avondmaal weg omdat hij of zij een geschil heeft met een ander lid der gemeente. Men is beleedigd en . . . . . met zulk een viert men geen Avondmaal. Ei zoo! dat riekt wel wat naar den Farizeër. Maar hoe moet het dan met dien beleediger? die gaat waarschijnlijk wel ten Avondmaal, wijl zijn zondige toestand hem verblind heeft; hij eet en drinkt zichzelven een oordeel; en de broeders en zusters, die met hem aanzitten ondervinden wellicht, dat er een ban in het midden is. En wie draagt dan van dat alles de schuld? wel wie anders dan de rechtvaardige beleedigde. Zijne roeping was het geweest van zijne zijde alles te doen wat mogelijk was om het verschil uit den weg te ruimen. Nu nog mooier zegt gij, ik meen, dat de beleediger tot mij had moeten komen; ongetwijfeld was dit *zijn* roeping, doch wat *zijn* roeping is gaat u niet aan, *uw* roeping was volgens Matt. 18 : 15 tot uwen broeder te gaan. Gij stemt toe, dat de verhouding tusschen uw broeder en u zoo niet blijven mag; *wanneer* en *hoe* moet dat dan ophouden? Moeten er eerst weken over verloopen? Moet deze wortel van bitterheid eerst groote beroerte maken en velen verontreinigen? Moet elk der partijen bij de broeders zijn recht gaan bepleiten en zijn tegenpartij zwart maken, en moet alzoo wellicht de Gemeente onderling in twee partijen verdeeld? Ach, dat wij ons kinderen Gods toonden, door als onze Vader zelf tot den schuldige uit te gaan, niet met verwijtingen, maar in vergevende liefde, dat wij den vrede najaagden en het „Zalig zijn de Vredemakers” op ons van toepassing ware. Dat wij dan haastelijk welgezind mogen zijn jegens onze wederpartij; dat de zon niet onderga over onzen toorn. Waarlijk het is zalig schade en ongelijk te lijden, en daardoor den Heer te verblijden en Satan te beschamen, die o, zoo gaarne tweespalt onder Gods kinderen ziet.

Ten slotte herinneren wij nog, dat de geloovige elk uur van den dag bereid moet zijn voor het groote Avondmaal hierboven, wijl óf de Heer, óf de dood, elk oogenblik hem daartoe kan oproepen; evenzoo mag hij nimmer onbereid gevonden worden voor het Avondmaal hier beneden.

En wat hier alles afdoet is dit: dat het Avondmaal niet alleen een genadeweldaad is, die de christen nimmer mag versmaden, en nooit zonder schade kan ontberen, maar dat de Heiland zelve in den nacht van zijn verraad het den zijnen heeft bevolen: *„Doe dat tot mijne gedachtenis.”* En waar Jezus zegt: „Doe dat” mag niemand gehoor geven aan de stem eens anderen, die hem toefluistert: *„Laat dat.”*

S. H.

Evangelische Samenkomsten.

Joh. 4 : 37, 38.

Terwijl op den dag van 12 Oct. l. l. de commissie der Unie van gedoopte Chr. in Nederl. haar najaars-vergadering hield te Haulerwijk, dacht het haar goed om des avonds openbare bijeenkomsten te houden, om zoodoende in dubbelen zin nuttig te zijn. Om der wille van de moeilijke reis konden slechts twee avonden daarvoor worden gebruikt, toch waren die beide avonden rijk gezegend, doordat eenige jonge menschen, — die voortdurend onder de bearbeiding des Evangelies zijn geweest, op Zondagschool, jongelings- en meisjesvereenigingen, tot de besliste overgave des harten aan den Heiland kwamen, waarop, althans sommigen, direct zeer gelukkig werden. Men kon zoo gevoelen, dat de dam was doorgebroken, die reeds zoolang den stroom des geestelijken levens had tegen gehouden, totdat hij eindelijk moest breken voor de opeenhooping der wateren van Gods genade. Wij zijn recht verblijd *me deze jeugdige zielen, en wie zou dat ook niet*, want immers in de jeugd ligt de naaste toekomst.

Wij houden ons overtuigd, dat de Heer deze toegebrachten, naar Zijne heerlijke beloften voor de plaats hunner inwoning zal stellen als fonteinen des levenden waters, springende tot in het eeuwige leven, Joh. 4 : 14. En indien zij zelve in kinderlijke gehoorzaamheid den goeden Herder blijven volgen zal voortdurend hun

VREDE ZIJN ALS EENE RIVIER
en
HUNNE GERECHTIGHEID ALS DE GOLVEN DER ZEE.

Ook voor deze kleine Gemeente, in het anders zoo dorre oord, is die toebrenging hartverkwikkend, waardoor de Heer als opnieuw haar toeroept om voort te gaan met zaaien, hopen en bidden.

Dikwijls toch, en wie zou dat durven ontveinzen, komt er eene moedeloosheid over de harten van Gods kinderen, bij het zien van de weinige vrucht op geestelijk gebied en den rijken oogst van allerlei teleurstellingen; maar dan weet de Heer te goeder uur, dikwijls geheel onverwachts, de Zijnen te verrassen met onuitsprekelijke vreugde. En een blik van Zijn vriendelijk aangezicht en een zegen zijner hand beurt de vermoeide ziel Zijns volks geheel weer op en het zingt:

„Vat moed en ga voorwaarts! de Heer zal voorzien,
Niet op mijn tijd, niet op uw tijd,
Voorzeker op Zijn tijd,
Zal Jezus voorzien.”

Mocht de Gemeente nog meer zondaren en

zondaressen zien neerbuigen voor Jezus, uit degenen, die onder de prediking zijn geweest, en dat ze tevens biddend en ernstig werkzaam blijven om in den loop van den a.s. winter eens weer officiëele samenkomsten te kunnen beleggen, waartoe de broeders voorgangers zich welwillend hebben aangeboden, onder het gewone beding, dat de reiskosten worden vergoed. Voor eene geïsoleerde plaats als Haulerwijk, zou zulk een meeting ongetwijfeld zeer gezegend zijn en daarom wekken wij de lezers, die hiermede instemmen op om aan den voorganger br. G. de Vries een penninkske te doen toekomen tot bijeenbrenging der noodzakelijke uitgaven daaraan verbonden, die circa *f* 25.— zullen bedragen. Dat de gemeenteleden zelf daar eens flink over de brug komen is de wensch van uw

heilbiddenden broeder in Christus

Deventer, Oct. '86. B. ROELES.

GEDACHTEN.

Waarheden zijn eerst wolken, dan regen, dan oogst en voedsel.

BEECHER.

De waarheid vindt nergens een vruchtbaren bodem dan op den akker des geloofs. Laat dan uw hart, o mensch, zoodanige bodem zijn.

Het geloof moet uit den moederschoot des harten door de lippen geboren worden, een onbeleden geloof is een ongeboren geloof. Vandaar maakt alleen een belijdend geloof zalig.

Iemand kan zijn geloof *zóó* bedektelijk bewaren, dat niemand hem voor een christen zou houden, maar het ergste hiervan is, dat God het ook niet vermoedt en vergeet zijn naam op te schrijven in het boek des levens.

BEECHER.

J. H. Spillenaar.

Sedert onze laatste opgaven hebben wij voor het Zendingshuis te Calioub nog ontvangen van: L. K. te Haarlem *f* 1.00, N. N. te Slochteren *f* 2.50, wed. J. H. U. D. te Rotterdam *f* 10.00, G. K. M. S. te idem *f* 10.00, Ds. R. J. R. G. F. te idem *f* 5.00, Mevr. v. d. P. te Utrecht *f* 5.00.

Totaal met de vorige opgaven *f* 3811.42⁵.

Het saldo bij ons in kas van *f* 207.14 hebben wij aan den penningmeester der Vereeniging tot uitbreiding van het Evangelie in Egypte ter hand gesteld, en blijven deze Vereeniging bij voortduring bij de christenen dringend aanbevelen,

Waar onze arbeid in deze thans geëindigd is, kunnen we niet nalaten nogmaals onzen hartelijken dank te brengen aan allen, die door hunne gaven zoo krachtig hebben meegewerkt aan de tot standbrenging van het eerste Holl. Zendingshuis in Egypte. Dank ook aan de Redactien van de verschillende bladen, die voor hunne aanbeveling en de gratis plaatsing onzer advertentiën *zóóveel* tot het welslagen onzer pogingen hebben bijgedragen. Dat Gods zegen op dit huis en onzen br. Spillenaar bestendig moge rusten.

De Zend. Vereen. het Mosterdzaadje der Ev. Vrije Gem. te Amsterdam.
F. J. VAN MEERLOO.
N. ZERBST Jzn.

Ondergeteekende voor het Bestuur der vereeniging tot uitbreiding van het Evangelie in Egypte daartoe gemachtigd, erkent bovenstaande rekening te hebben nagezien en volkomen accoord bevonden, terwijl het Saldo à *f* 207,14 door hen is ontvangen.

Namens de Vereen. voorn.
J. BOERSMA Dzn.
Penningmeester.

WEESP, 5 Nov. 1886.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Het is ons een genot, na in geruimen tijd niets aangaande de gemeente en haren arbeid te hebben bericht, thans weer het een en ander te mogen mededeelen.

De laatste tijd was eenerzijds een tijd van beproeving voor de gemeente, naardien de ontrouw en wereldschgezindheid van sommige harer leden haar grootelijks smart aandeed; anderzijds een tijd van genieting, dewijl zij innerlijk meer bevestigd werd, en haar arbeid onder de bewoners dezer stad niet ongezegend bleef, maar zondaren uit de duisternis tot het licht van God werden overgebracht.

De opkomst onder de prediking is afwisselend, doch over het algemeen nam ze in den laatsten tijd aanmerkelijk toe, waar zeker wel het reeds gevorderde jaargetijde aan medewerkt.

Op hare gemeentelijke vergadering van 3 Nov. besloot de gemeente met algemeene stemmen om, zoo God wil, in den aanstaanden winter weder Evangelische samenkomsten te organiseeren.

Onze ouderling, br. v. d. Baaren, door de Unie gekozen om als Evangelist gedurende de 3 wintermaanden werkzaam te zijn, heeft dat werk reeds opgevat, en zwerft reeds beladen met traktaten en met het woord Gods op de lippen door verschillende geestelijk verwaarloosde streken dezer provincie.

De gebeden der gemeente volgen hem.

Zondag 7 Nov. was der gemeente een feestdag. Twee menschen, een broeder en zijne vrouw, werden, na op den vorigen Zondag eene hartelijke belijdenis te hebben uitgesproken, door den doop met haar vereenigd. — Daarna werd een huwelijk ingezegend, en vierde de gemeente eindelijk met blijdschap en met vele br. en zs. het H. Avondmaal.

Met hartelijke groeten aan alle zustergemeenten, bevelen wij ons in hare gebeden aan.

DEVENTER. Is de weersverandering der laatste dagen zeer afwisselend geweest, het kan haast als type worden beschouwd van den toestand der gem.; langen tijd toch is er vaste bestendigheid geweest, zoodat er weinig meldenswaards voorviel, doch in den laatsten tijd woei de scherpe noordenwind door den hof (Hoogl. 4: 16), die telkens naar het N. W. dreigde in te krimpen; doch we ondervonden ook bij afwisseling de meer zachte zuiderkoelte en de liefelijke zonnestralen, waardoor de geuren der specerijen ontvloeiden, die zich in den hof en rondom verspreidden.

Tevens was het ons tot groote vreugde, dat een zuster aan de gemeente werd toegevoegd, die Zondag 7 Nov. j.l. is gedoopt.

We zijn eveneens in stille verwachting, dat de Evang. samenkomsten ook dit jaar rijkelijk door God zullen worden gezegend; te dien einde verzoeken wij de voorbede van vele broeders en zusters.

AMSTERDAM. Gode alleen zij de eer. 7 Nov. 1886 is een dag, die door de gemeente te dezer plaatse niet licht zal worden vergeten. Was er sedert een tijdperk van ruim twintig jaar, wanneer geloovigen door den doop aan de gemeente werden toegedaan, steeds gebruik gemaakt van de bereidwilligheid en liefde van andere gemeenten buiten Amsterdam, op dezen dag vergunde de Heer der gemeente ons den doop in het midden der broeders en zusters in de plaats onzer inwoning aan eene zuster, wederom te zien voltrekken. Was het wonder, dat en gemeente èn dooper èn doopelinge allen vervuld waren met heiligen ernst, en gevoelden, dat de Heer in ons midden was, en ook vervuld met innigen dank aan onzen God, die allen daar wederom verkwikte en tevens in herinnering bracht, wat wij beloofden bij onzen doop.

Evenzeer gevoelden allen die heerlijke nabijheid des Heeren bij het avondmaal, dat op den doop volgde, waar allen werden verkwikt en gevoed, en als bij vernieuwing verbonden aan hunnen Heer en Heiland, die hen kocht met Zijn bloed en verloste uit hunne ijdele wandeling; ja nog dagelijks reinigt en heiligt, om eens als Zijne bruid, zonder vlek of rimpel, Hem te worden voorgesteld.

Een woord van dank aan den broeder en de zuster, die hunne woning daartoe gaven, den broeders die daarbij hielpen.

Een woord van dank aan de gemeente te Hoorn en Berkhout, die zoo belangeloos en liefderijk hare hulp verleende.

Een woord van dank aan beide broeders en de zuster uit Haarlem, den broeder uit Hoorn, die door hunne komst in ons midden hunne belangstelling toonden.

Maar bovenal, eeuwigen dank aan God, die ons sterkte. Die ons niet alleen heeft gedragen en ons de kracht schonk om staande te blijven, toen in 1880 de gemeente alhier scheen opgelost, maar in 1881 dezelve weder oprichtte en onder veel strijd en lijden in- en uitwendig ons louterde, zegende en uitbreidde, en nu onze blijdschap in Hem volkomen maakte, door ons in staat te stellen Zijne geboden in ons midden te kunnen volbrengen.

De bede, opgezongen bij den aanvang van dit heugelijk feest, dat op deze eerstelinge een rijke oogst van voorspoed moge gezien worden, worde vervuld tot eer en grootmaking van Zijnen Heiligen Naam en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Broeders en zusters! bidt met ons om de vervulling van die bede.

VARIA.

De eerw. Thomas Nelson, die 14 jaar lang zendeling was op de eilandengroep de Nieuwe Hebriden, zegt, dat hij nog aan den avondmaalsdisch heeft aangezeten met een christen, die als knaap had deelgenomen aan het feest, waarbij het lichaam werd opgegeten van John Williams, den eersten zendeling te Erromango en aldaar vermoord. Op zekeren dag ontmoette Nelson den zoon van Keurawi, den moordenaar van Williams. Die zoon was nu een beslist christen.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van Mej. E. de R. te Amsterdam *f* 0.65.
N. VAN BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor DE UNIE:

Van H. T. H. te Nieuwebrug, door br. G. de Vries *f* 6.50. J. HORN.

Voor den UNIE-CENT:

Van br. S. A. H. te Venloo *f* 0.40.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:

JUSTUS V. D. KAM
en
NOMKE HOVING.

DEN HAAG, 3 Nov. '86.

Getrouwd:

M. VAN DIEPEN
en
J. BLAAUW.

GRONINGEN, 7 Nov. '86.

*** Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON*, S. DE JONG, geliefde Echtgenoote van

H. F. V. D. WERF.

SNEEK, 7 Nov. 1886,

*** Heden beviel, onder 's Heeren hoede, voorspoedig van een *ZOON*, A. SCHENKEL, geliefde Echtgenoote van

D. KLOOSTER.

GRONINGEN, 12 Nov. '86.

Evangelische Samenkomsten
te Deventer,

zullen, D. V., gehouden worden van 22 tot 26 Nov. a.s.

In de voorbede der geloovigen aanbevolen.

BELANGRIJK BERICHT.

De geachte schrijver van het meermalen in ons blad gepubliceerde boekje: **„De Kinderdoop: is die uit God of uit de menschen,"** gaf ons de vrijheid het voor den halven prijs, d. i. 25 cent, aan te bieden en . . . . dit bedrag te storten in de kas van den Unie-cent.

Men haaste zich nu en bestelle een exemplaar bij den Voorganger zijner Gemeente, opdat die ons het gezamenlijk getal opgeven. RED.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 95 1 December 1886 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Naäman de Syriër.

II KON. V.

4.

„Zie, ik zeide bij mij zelven."

Wat het zien eener drijvende plank voor een drenkeling is, moet de boodschap van den man Gods voor Naäman geweest zijn. Starende op Jorams gescheurde kleederen en misbaar, was hij op het punt, om in de kolken der vertwijfeling weg te zinken, toen de Heere God, te goeder uur, de boodschap van Zijn knecht Eliza, Naäman deed toekomen. De gang van het weer oplevend geloof was echter verre van vast. Van schokken, als Naäman waren toegebracht, bekomt men niet zoo spoedig.

Of het afscheid van koning Joram wel zoo heel hartelijk geweest is, betwijfelen wij. In elk geval, Naäman ging heen, er liet zich door een van 's konings bedienden den weg wijzen naar de woning van den man Gods. Zoo komt hij dan nu toch weder op het rechte spoor.

Naäman zou echter ondervinden, dat, eer de genezing zijn deel werd, er nog veel af te leeren en aan te leeren was. De groote les voor allen, die het koninkrijk Gods willen ingaan, n.l. de les der *zelfverloochening* moest nu worden geleerd. Zijn aanbevelingsbrief was hij kwijt; ook zijn koninklijke middelaars, Benhadad en Joram waren voor hem weggevallen, nu kwam het grootste nog: hij moest ook zich zelven kwijt.

't Is of de geschiedschrijver ons met opzet wil bepalen bij wat Naäman te verloochenen had, als hij ons zegt: Alzoo kwam Naäman met zijne paarden en met zijne wagenen, en stond voor de deur van het huis van Eliza. Wie weet hoeveel moeite het den koetsier gekost heeft, Naämans staatsiekoets om de moeielijke bochten heen en de nauwe straat in te rijden, waar de nederige knecht des Heeren woonde. De lezer moet weten, dat het zeer te betwijfelen valt, of deze oorspronkelijke landbouwer, die God van achter den ploeg weggeroepen had, Hooggeleerde of WelEerw. zeer Geleerde voor zijn naam schreef. Ook is het aan bedenking onderhevig, of de gemeente Israëls voor Eliza een pastorie met 20 kamers zal gebouwd hebben en of hij, wat zijn beurs betreft, ook in verband stond met de schatkist.

Nu, 't zij hoe het zij. Naäman is gearriveerd voor de huisdeur van Eliza; van toebereidselen voor zijn ontvangst was echter geen spoor te zien. Geen versieringen waren aangebracht, ook lagen geen tapijten op de straat voor Eliza's woning. Daar tegenover stond, dat hij ook niet lang behoefde te wachten, noch schel, noch lange gang gaven daartoe aanleiding. Weldra gaat de deur open; de knecht des profeten, Gehazi waarschijnlijk, verschijnt, denkelijk in zijn werkpak, en zegt aan den generaal, zonder de minste plichtpleging, maar toch zeer bescheiden, dat zijn meester, Eliza, hem laat zeggen, dat hij maar even verder moet rijden tot aan den oever der Jordaan en hij zich in dien stroom maar zevenmaal moet wasschen, en dat hij alsdan rein zal zijn. Nog een korten groet en de deur gaat weder dicht.

Als eenvoud het kenmerk is van het ware en Naäman dit er ook voor houdt, dan is de ontvangst, die hem bij Eliza te beurt viel, allergunstigst te noemen. Bovendien, de boodschap laat aan duidelijkheid niets te wenschen over en in beslistheid klopt het geheel met het geloofsgetuigenis van het kamermeisje zijner vrouw, want de verzekering wordt er aan toegevoegd: „gij zult rein zijn." Op Naäman echter had zij een gansch tegenovergestelde uitwerking. Zooeven was koning Joram het bloed naar 't hoofd gestegen, nu stijgt het hem naar 't hoofd. 't Is hem niet mogelijk zijn toorn en teleurstelling te verbergen; heftig roept hij uit: is dat een behandeling? „Zie, ik zeide tot mij zelven: Hij zal zekerlijk uitkomen, en staan, en den naam des Heeren, zijns Gods, aanroepen, en zijne hand over de plaats strijken, en den melaatsche ontledigen. Zijn niet Abána en Farpar, de rivieren van Damaskus, beter dan alle wateren van Israël; zou ik mij in die niet kunnen wasschen en rein worden? en de daad bij het woord voegende, roept hij zijn koetsier toe: rechtsomkeert! en daar gaat hij heen, met de grimmigheid op zijn gelaat.

Arme kinderen der wereld! die door de vleierij dergenen, die slechts uw geld eeren, zoo verwend zijt, dat bescheiden, duidelijke taal u als beleediging in de ooren klinkt. Zeg Naäman, is uw toorn billijk ontstoken? 't Is waar, Abána en Farpar zijn kristalhelder, waar de Jordaan op vele plaatsen troebel is. Maar waarom verwijderdet gij u dan van uwe hooggeroemde rivieren en komt naar het land Israëls? Omdat gij gewoon zijt te bevelen en men u op uwe wenken dient, komt gij, machtelooze, de redding van een wissen dood van den God Israëls vragen als een *recht* of als een *gunst?* In welk opzicht is die God, dien gij steeds versmaad hebt, aan u verplicht u te genezen? En indien Hij het niet verplicht is, wie geeft u het recht Hem de wetten te stellen?

Na de reeds weggevallen hindernissen, welk een heirleger is er nog, dat Naämans redding in den weg treedt. Men vergete niet, dat nog altijd de zakken goud- en zilvergeld, ten bedrage van meer dan een tonne gouds, zich in Naämans rijtuig bevonden, benevens de 10 prachtvolle wisselkleederen; ook was de generaal en de man van ontwikkeling en stand nog in functie, en ziet, zóó kon hij de gave Gods niet „om niet" ontvangen.

Wel bezien trede n het geloof hij elk sterveling, zij het dan ook verschillend in mate, dezelfde hindernissen in den weg. 't Geloof wil den mensch als „arm zondaar" ontmoeten en het vindt hem menigmaal als generaal; 't wil hem als een, die gansch hulpeloos is, zien, en ziet hem meestal als een rijk en verrijkte, die het maar niet zoo voetstoots toegeeft, dat al het voortreffelijke in Syrië voor hem geen hooger waarde heeft, dan het slijk der straten. Machte- en verstandeloozen noodigt de Opperste Wijsheid tot haar kostelijken maaltijd.

Naäman geloofde wel, dat God hem genezen moest, en wilde zich ook wel door God laten genezen, maar de wijze, waarop de Heer dit doen wilde, ergerde hem zeer. Hij zelf had zich een voorstelling gevormd aangaande het *hoe* der genezing, en op geen andere wijze wilde hij ze erlangen.

Hoevelen gaat het als Naäman. Zij erkennen wel zondaren te zijn, en den Heiland noodig te hebben, doch dat zij op Zijn hulp recht noch aanspraak hebben, erkennen zij niet. Even als zijne majesteit Thomas eerst de conditiën stelde, waarop hij de weldaad der opstanding wilde aanvaarden, en aan zijn tien vingeren meer betrouwbaarheid toeschreef, dan aan het getuigenis van zijne tien mede apostelen; zoo gaat het velen na hem. Men beeft, waar de meetkunst van het verduisterd verstand het *hoe* van den bekeeringsweg bepaalt; dit moet gekend, dit moet ondervonden worden, zal de bekeering recht zijn. Een „oude schrijver" stelde zeventig kenteekenen van genade en het ergste kwam nog achteraan: men kon negenenzestig van die kenteekenen bezitten en een missen en daaruit weten, dat men tot de „verworpenen" behoorde. En of nu de H. Schrift al zegt, dat er maar één kenteeken van genade is, n.l., dat men een zondaar is; en dat op de vraag: „wat moet ik doen, om zalig te worden?" maar één antwoord is, n.l.: geloof in den Heere Jezus Christus, zelfs alleen de herinnering daaraan kan die zielen met toornigheid en grimmigheid vervullen, terwijl zij zeggen, dat men op zoo'n manier met kousen en schoenen den hemel zou binnengaan, maar dat men er wel op rekenen kan, met zulk een gestolen geloof, met een ingebeelden hemel, naar de hel te zullen gaan.

Geen Roomsche kan dan ook ijveriger de kralen van zijn rozekrans tellen, dan de slachtoffers dezer verleiders in den modderpoel hunner harten zoeken en tellen de teekenen der genade.

Een onttooverde uit dien kring verhaalde mij eens, dat hij wel opzettelijk het sterfbed van zijn vader en moeder zich voor den geest geroepen had, om maar tranen te kunnen weenen, en dat hij dan, als hem zulks gelukt was, oogenblikkelijk aan zijne zonden was gaan denken, om 's avonds maar in het gezelschap der „vromen" te kunnen mededeelen, dat hij zoo over zijn diep bederf had mogen schreien, en dan met ingehouden adem het antwoord der geestelijke vraagbaken en keurmeesters had afgewacht, of hij in die tranen ook een kenteekentje van genade bezat.

Wie walgt niet, lezer! bij het zien opborrelen van dit afschuwelijkste uit den afgrond van 's menschen hart, waarvan de Schrift zoo terecht zegt: „ja doodelijk is het, wie zal het kennen?"

Naäman wilde eerst wat *zien*: „Hij zal nu uitkomen;" dan wat *hooren*: „Hij zal de naam des Heeren, zijns Gods, aanroepen;" dan wat *gevoelen*: „Hij zal zijn hand over de plaats strijken."

En wat was de bron van dit alles? dit: „Ik zeide bij mij zelven." O, zoo! Bij u zelven! Nu, dat laat zich verstaan. De dwaas zegt ook wat bij zichzelven, hij zegt in zijn hart: „Er is geen God" m. a. w. Ik zelf ben God; en David zeide ook eenmaal iets bij zich zelven, hij zeide namelijk in zijn hart: „nu zal ik nog een der dagen door de hand van Saul omkomen." Maar weet gij dan niet, dat dit zeggen, ook al doet men het maar in zijn hart, God lasterlijk is? Niet wat uw hart zegt, maar wat God zegt is betrouwbaar, want: *Die op zijn hart vertrouwt is een zot.*

Sneek. HORN.

(*Wordt vervolgd.*)

DE WEDERGEBOORTE.

III.

Woorden baten niet, noch schijn,
Weêrgeboren moet men zijn.
SANKEY.

Welk een heil voor den zondaar, hem wordt het eeuwige leven, het leven Gods aangeboden. Met het oog daarop zeide de Heer Jezus (Joh. 3 : 16): „Alzoo lief heeft God de wereld gehad" enz., en als weerklank van die woorden, hooren wij denzelfden Apostel, die bovenstaande woorden des Heeren opschreef, in zijn eersten brief uitroepen: „Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods zouden genaamd worden."

Hier zien wij het gansche liefdehart van God geopend, alle mogelijk heil geopenbaard. Wat zegt het veel, dat een door de zonde, door eene eeuwige breuke van God gescheiden schepsel, weer zoo innig met God vereenigd wordt! Immers er kan geen inniger, geen enger betrekking gedacht worden, dan die tusschen een kind en een vader.

De betrekking, waarin hij, die wedergeboren wordt, tot zijn hemelschen Vader komt te staan, is oneindig veel nauwer, dan die van Adam vóór hij gezondigd had, die als rein schepsel onder zijn Schepper stond. Daar heet het, geformeerd uit het stof der aarde en den adem des levens ingeblazen; hier bij de herschepping: „geschapen in Christus Jezus." Al de heerlijkheid van Christus, die Hij had, boven Adam, ook vóór diens val, wordt nu ook het deel der wedergeborenen, die dit, wel is waar, hier nog door geloof en in hoop bezitten, maar zoo zeker als Christus uit de dooden is opgewekt en aan 's Vaders rechter hand verhoogd en verheerlijkt is, straks ook ten volle al die heerlijkheid zullen smaken; want zij zullen Hem gelijk wezen en Hem zien, gelijk Hij is.

Na zoo een en ander aangaande de wedergeboorte, haren aard en hare heilrijkheid gezegd te hebben, kan bij deze of gene, nog onwedergeborene onder de lezers, de vraag oprijzen: Hoe kan zoo iets toch bij mij plaats vinden; hoe word ik toch dat heil deelachtig? Wij zouden ons zeer verblijden, wanneer zoodanige vraag in oprechtheid uit de harten van velen voortkwam. Een beslist antwoord toch zal voor hen niet uitblijven, wanneer zij slechts de H. Schrift als hunne leidsvrouw kiezen of zich door middel derzelve laten voorlichten.

Letten wij vooreerst nog eens op het leerzaam onderricht van den Heer aan leeraar Nicodemus. Deze geleerde, maar die nog niet het minste begrip had van hemelsche dingen, moest nog als een kind op de Zondagschool, aangaande de wedergeboorte onderwezen worden, en hij schijnt nederig genoeg geweest te zijn om dat onderwijs aan te hooren en op prijs te stellen. Dat was ook zijn geluk.

Met de geschiedenis van zijn volk was hij natuurlijk wel bekend; de Heer greep derhalve ook, zonder verdere toelichting een aan die geschiedenis ontleend feit aan, om als beeld bij zijn onderwijs te dienen.

Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzoo moet de Zoon des menschen verhoogd worden; opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe. — Zie daar het beeld. In de veronderstelling echter, dat nog niet alle lezers van „de Christen" zoo goed met de geschiedenis van het volk Israëls op de hoogte zijn als Nicodemus, achten wij een korte heenwijzing naar de geschiedenis, waaraan genoemd beeld ontleend is, niet overbodig.

In Numeri 21 : 5 v. v. lezen wij, dat het volk „sprak," d. w. z., in opstand kwam, „tegen God en tegen Mozes, enz. Hierom zond de Heer vurige (d. i. zeer vergiftige) slangen onder hen, die het volk beten; en er stierf veel volks van Israël. Daarom kwam het volk tot Mozes en zij zeiden: Wij hebben gezondigd omdat wij tegen den Heer en tegen u gesproken hebben. Bid den Heere, dat Hij deze slangen van ons wegneme. *Toen bad Mozes voor het volk.* En de *Heere zeide tot Mozes*: MAAK U EENE VURIGE SLANG, EN STEL ZE OP EENE STANG, EN HET ZAL GESCHIEDEN, DAT AL WIE GEBETEN IS, ALS HIJ HAAR AANZIET, ZOO ZAL HIJ LEVEN.

Mozes deed naar het bevel des Heeren, hij maakte eene slang van koper en stelde ze op een hooge stang, zoodat allen, die ergens in het leger gebeten waren, maar hadden op te zien om levend te blijven. Het volk meende misschien, dat hunne belijdenis en Mozes gebed wel voldoende tot opheffing der straf zouden zijn. Maar neen, zij moesten gelooven, gelooven in het middel, dat God tot hunne behoudenis gaf, hoe vreemd en tegenstrijdig hun dat ook mocht toeschijnen. Het voorwerp des geloofs was ook hier weer geheel in strijd met menschelijk begrip of verstandelijke berekeningen. Het was echter van God gegeven en bevolen en dat moest alles afdoen, alle tegenspraak afweren. Door er op te zien werd het middel als algenoegzaam ter behoudenis aangenomen.

Die koperen slang wees rechtstreeks heen naar Christus, die eveneens verhoogd werd aan het kruis, opdat nu ieder, die door eene andere slang, de oude slang uit het Paradijs, gebeten is, op Hem door het geloof zou zien, en behouden worden.

Denk u zulk een ongelukkigen, door eene vurige slang gebeten Israëliet, in de vreeslijkste smarten en met een onverbiddelijken dood voor oogen, omkruipende als een worm in het stof. Niemand kan hem hulp bieden, geen middel ter verzachting zelfs is te vinden, het doodelijk vergif dringt snel door al zijne aderen, weldra zal de levensader worden aangetast, en sterft hij een verschrikkelijken dood. Doch eer dit nog geschiedt, wordt hem de boodschap van de oprichting der koperen slang gebracht en wordt hem aangeraden er spoedig naar te zien, eer het voor hem te laat is. Nu heft hij het kranke hoofd nog op en staart met een mat en stervend oog in de aangewezen richting en bemerkt het door God gegeven redmiddel, terwijl hij terstond gevoelt, dat het vergif ophoudt te werken, en dat zijne genezing intreedt. Nu duurt het ook niet lang meer, of wij zien hem onder de jubelende en God prijzende genezenen uit het volk, mede jubelen.

Zooals het met zulk een gebetenen Israëliet lichamelijk was, is het inderdaad met elk kind Adams, geestelijk gesteld. Allen zijn gebeten door eene slang, de oude slang, of satanas genoemd; haar vergif is door al de deelen, ook de kleinste van ons geslacht doorgedrongen en dringt door alle poriën naar buiten en verpest de omgeving. Zonde, dood en verderf om zich heen verspreiden, dat kan en doet de mensch, uit hem komt niets goeds. Dat het kwaad nog eenigzins beperkt en er nog iets goeds in het jammerdal der zonde gezien wordt, komt alleen van God, die in weerwil van zooveel kwaads nog langmoedig is en zegent.

De leer, dat ieder mensch de kiem der wedergeboorte in zich heeft, is even valsch als die, dat er een zeker getal door God uitverkorenen onder de menschen zouden zijn, welke die kiemen met zich ter wereld brengen.

Allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is niet tot één toe. Hunne keel is een geopend graf, met hunne tongen plegen zij bedrog; slangenvenijn is onder hunne lippen; welker mond vol is van vervloeking en bitterheid; hunne voeten zijn snel om bloed te vergieten; verniеling en ellendigheid is in hunne wegen; en den weg des vredes hebben zij niet gekend, enz. (Rom. 3 : 12 en v.v.). Zoo wordt aller mond gestopt en de geheele wereld voor God verdoemelijk verklaard.

„Wie deez' ellend ook loochnen moog,
Ik niet, o God! mij arme,
Mij opend' uw ontferming 't oog,
Geloofd zij uw erbarming!"

Ja, Godlof! de Heer Jezus zegt tot Nicodemus en tot ons: „Alzoo (als de slang) moet de Zoon des menschen verhoogd worden, opdat een IEGELIJK, die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe. — Welk een heil, den zondaar is niets te doen overgebleven, dan geloovig op te blikken naar het kruis van Golgotha, en „door een blik op het kruis, is er leven en heil, is er leven voor u en voor mij!" — Daar aan dat kruis vermorzelde Christus den slangenkop, „deed te niet dien, die het geweld des doods had," (Hebr. 2 : 14), te onzen behoeve. Daar bevestigde God zijne liefde, jegens ons zondaren, en gaf nu, evenals weleer den Israëlieten, dit eenvoudige middel des behouds. Hoevele bedenkingen er tegen dat middel en deszelfs eenvoudigheid gemaakt werden, evenals dat ook tegen het onder Israël gestelde middel geschieden kon, blijkt het toch voortdurend nog onfeilbaar te zijn voor allen, die er gebruik van maken, overeenkomstig de aanwijzing des H. Geestes, die in hunne harten het geloof bevestigt en hun des eeuwigen levens bewust maakt. Zij worden, nu ze Christus aangenomen hebben als hunne verlossing, hun Heiland en Heer, ook met Diens Geest vervuld, die op Hem zonder mate rustte. En „zoovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, (namelijk) die in Zijnen naam gelooven," (Joh. 1 : 12). „Zoo iemand dorst, die kome tot mij en drinke," roept de Heer, en: „die in mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stroomen des levenden waters zullen uit zijnen buik vloeien."

Ziedaar de eenvoudige weg om tot het leven, tot de wedergeboorte te komen. Erger u aan de eenvoudigheid van Gods werk, erger u aan het kruis van Christus niet, mijn lezer! Staak al uwe berekeningen en zegt niet in uw hart: wie zal in den hemel opklimmen? hetzelve is Christus van boven afbrengen; of, wie zal in den afgrond nederdalen? hetzelve is Christus uit de dooden opbrengen, want nabij u is het woord, in uwen mond en in uw hart. Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken: Indien gij met uwen mond zult belijden den Heere Jezus en met uw hart gelooven, dat Hem God uit de dooden heeft opgewekt, zoo zult gij zalig worden.

G. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

De verkondiging der Apostelen.

„Dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen, die hem gehoord hebben." (Hebr. II : 3.)

„Maar wanneer de Geest der waarheid geko-

men zal zijn, die van den Vader uitgaat, die zal van mij getuigen, en gij zult ook getuigen, want gij zijt van den beginne met mij geweest" (Joh. XV: 26, 27). Aldus sprak de Heer tot Zijne apostelen, toen Hij nog met hen op aarde was.

Bovenstaande tekst uit Hebr., de gebeurtenissen en redevoeringen ons in het boek der Handelingen vermeld, de brieven der apostelen en het bestaan der christelijke gemeente vooral niet te vergeten, zijn als zoovele getuigen voor de trouw, waarmede zij den opgedragen last hebben vervuld.

Er is ons slechts weinig van het werk der apostelen bekend. Wij kunnen echter, door de uitkomst voorgelicht, aannemen dat zij eensgezind waren in hunne verkondiging van den weg des Heeren. Immers toen Paulus te Jeruzalem kwam werd er tegen hem gezegd: „Gij ziet, broeder! hoe vele *duizenden* van Joden er zijn, die gelooven" (gelooven n.l. dat Jezus is de Christus; dus personen tot wie zij de woorden des eeuwigen levens, de verkondiging van dien Christus, konden spreken, waarin zij Zijn zaad konden zaaien, waarover zij Zijn licht konden doen lichten). „En deze zijn aangaande u bericht, dat gij al de Joden, die onder de heidenen zijn, leert van Mozes afvallen" enz. (Hand. XXI: 20, 21).

Dit deden zij (de apostelen) *niet;* ten minste zij namen den schijn niet aan; Paulus had dien schijn *wel* eenigszins op zich geladen.

Wij willen ons hiermede echter thans niet bezig houden, maar enkel daarmede toonen, dat de oorspronkelijke apostelen eensgezindheid onder de Joden, die geloofden, zochten te bewaren en bewaard hadden tot op zekere hoogte. Er zullen ook onder hunne gemeente wel moeielijkheden des dagelijkschen levens zijn geweest, die waren er immers ook onder hen geweest, toen zij samen den Heer volgden! maar wat der apostelen Joodschheid aangaat — daarin volgden zij Jezus, die zeide: „Ik ben niet gezonden, dan tot de verloren schapen van het huis Israëls" (Matth. XV: 24); en die dat woord ook met daden beleefde. Zij zagen, ook toen reeds, wel in, dat het christendom ook voor de heidenen was, daar het in zijnen aard zoomin Joodsch als Heidensch is, maar schroomden toch, van wege het zwak der Joden, het openlijk met het Jodendom te breken.

Reeds eenmaal waren Paulus en Barnabas in hun midden geweest, en was de opkomende storm gestild door het woord van Petrus, waaraan *Jakobus* het zegel hechtte.

Bij dezen apostel wensch ik thans de aandacht der lezers van „De Christen" te bepalen.

Van de andere apostelen en hunne verkondiging zijn, helaas, geene berichten tot ons gekomen. Zoo zouden wij dus spoedig onze algemeene beschouwing van de verkondiging der apostelen tot haar einde gebracht hebben, ware het niet dat er zich nog één dien naam toeëigende, en wien wij volgaarne, in navolging van de eerste christenen, dien titel toekennen. Evenwel is het, mijns bedunkens, betamelijk eerst het woord uit Jakobus' mond (of pen) te overdenken, om de orde te betrachten. Daarna zullen wij ook den grooten apostel der heidenen volgen, om ons nog eens duidelijk voor oogen te stellen, dat hij wel in waarheid kon zeggen: „Paulus, een apostel van Jezus Christus."

Jakobus was een denkend man, dat is reeds duidelijk uit den raad, dien hij geeft in zake de heidensche christenen. Ik wil daarmede niet zeggen, dat ik hem overal volgen kan in zijnen gedachtenloop; maar meen toch de vrijheid te hebben en in den geest van Christus te handelen, wanneer ik datgene voor de aandacht breng, waarin ten duidelijkste uitkomt, dat hij een discipel van Jezus is geweest, die het hem opgedragen apostelschap *wel* vervulde.

Omdat wij ook van Jakobus, en de wijze, waarop hij het evangelie van den Heiland verkondigde, in de Hand. der Apostelen niet meer beschreven vinden, zullen wij ons tot zijnen brief wenden. Wij *kunnen* daarin, wel is waar, niet lezen, hoe hij sprak tot degenen, die Jezus nog niet voor den Christus erkenden; wij kunnen daarin wel zien, hoe hij in den NAAM van Jezus sprak tot de geloovigen.

Hij schrijft aan de twaalf *stammen*, die in de verstrooiing zijn. Hij bedoelt daarmede, evenals Petrus in 1 Petr. I: 1, 2, de geloovigen daaruit, zooals uit den aard van zijn schrijven in het vervolg blijkt.

Hij begint met hun den zegen der zaligheid toe te wenschen; maar in het tweede vers schrijft hij dadelijk eene eenigszins vreemd klinkenden troostgrond. De Heer toch leerde hen te bidden: „Leid ons niet in de verzoeking," en nu zegt hij zonder omwegen, dat wij ons zullen verheugen, als wij in verzoeking komen!

De apostel had echter meer dan één woord van Jezus gehoord, b. v.: „Zalig zijt gij, indien zij u vervolgen, uw naam als kwaad verwerpen, liegende allerlei kwaad van u spreken, om der gerechtigheid, om des Zoons des menschen wil, verblijdt u en verheugt u in dien dag" enz.

In vers 3 zegt hij de reden van zijnen troost, n.l., dat de beproeving van ons geloof aan Jezus woord, (of wij daarop, om zoo te spreken, te zeil durven gaan, dan wel of wij bij verdrukking om des woords wil terstond geërgerd worden) lijdzaamheid werkt. De lijdzaamheid is een voornaam deel van den levensweg des Heeren. Dat die in ons tot volkomenheid kome, als Zijne volgelingen met Jakobus (en wie niet?) is van het hoogste belang.

Ik las onlangs de spreuk: „Armoede verdragen is niet het werk van iedereen, maar des wijzen mans."

Er kan echter even goed gezegd worden: „Lijden met geduld dragen is niet het werk van iedereen, maar des wijzen mans of des Christens, omdat deze door Christus wijs gemaakt is; Christus is hem tot wijsheid.

Het is dus geen wonder, dat hij dadelijk daarop den weg wijst om wijsheid te bekomen, die zoo noodig is in verzoekingen. Hij raadt daarvoor aan het gebed. Zij, de apostelen, hadden ook den Heer gebeden om vermeerdering van geloof, en in het geloof is de wijsheid, en zij hadden hunne bede verkregen.

NAAR HOOGER.

(*Wordt vervolgd.*)

ZENDINGSBERICHTEN.

Een en twintig millioen weduwen in Indië.

Bij een onderzoek, voor eenigen tijd door de Indische regeering ingesteld, kwam deze tot de ontzettende ontdekking, dat er in Indië niet minder dan 21 millioen weduwen leven; en het zal zeker goed zijn, dat wij ons eens voorstellen in welk een ellendigen en schandelijken toestand zoo vele vrouwen haar leven aldaar voortsleepen moeten. De invloed van de christelijke godsdienst, die door de zending op de Indische regeering uitgeoefend wordt, heeft alle openlijke weduwen-verbranding afgeschaft; maar de ellende dier arme schepsels is daarmede nog niet ten einde gebracht; hun toestand is dikwijls erger dan de dood, als het ware een sterven bij leven lijve. Verliest eene christelijke vrouw haar man, dan wordt zij in den regel door deelnemende vrienden omringd, die alles doen om haren kommer te verzachten en dat arme, bloedende hart te troosten. Maar hoe geheel anders gaat het den armen, treurenden weduwen in Indië! En zij hebben toch ook het hart op dezelfde plaats zitten, met een zelfde gevoel, als alle andere menschenkinderen.

Wanneer de laatste levensvonken van een Hindoe dreigen uit te dooven en de dood ieder oogenblik intreden kan, dan is het zijner rampzalige vrouw te moede, alsof zij haar eigen doodsklok hoort luiden. Geen vriend of verwant nadert haar, om haar bedroefd hart te troosten. Daarentegen bemerkt men in hare nabijheid een aantal vrouwen, die bereid staan om, zoodra haar man den laatsten snik geeft, haar van hare sieradiën te berooven. Deze „Barbiervrouwen" (een zekere voor dit werk bestemde klasse van vrouwen) werpen zich feitelijk op de arme weduwe, zoodra slechts het woord: „he ram" (hij is dood) in de sterfkamer vernomen wordt. Alles wordt haar vervolgens op de hardvochtigste wijze ontnomen. De ringen in de ooren en in den neus, haar omslagdoek, halssnoer, haarsieradiën en arm- en beenbanden, worden op zoo ruwe wijze afgerukt, dat het bloed uit de daardoor ontstane wonden vliet. Eene weduwe wordt als eene ongeluksvrouw beschouwd, die men, zoo men meent, met verachting, beschimping en hoon behoort te behandelen. En dit alles geschiedt dikwerf aan jeugdige weduwen, of beter gezegd aan arme jonge kinderen van acht of tien jaren, die nauwelijks nog weten, wat trouwen is.

Bij de begrafenis moet de weduwe het laatst volgen, geleid door een der „Barbiervrouwen," die voortdurend op beleedigenden toon met haar spreekt. Hare schaduw mag op geen der tegenwoordig zijnde vrouwen vallen, opdat ook deze geen weduwen zouden worden. Zij moet in 't water liggen, gedurende de verbranding van het lijk van haar man. Een geheel jaar lang, na den dood van haar man, mag zij dagelijks slechts éénmaal een maaltijd hebben. Dagelijks moet zij beschimpingen vernemen. De een zegt: „De afschuwelijke slang, zij heeft haar man dood gestoken." Een ander: „Ellendig wijf! — hoe goed ware het geweest, wanneer zij gestorven was, dat vervloekte schepsel!" Zij mag nooit weer lachen, noch zingen, noch een blij gelaat toonen, en moet zich stil alle verachting en schande laten welgevallen. Waartoe voert haar zulk een leven? Zij vergeeft of verdrinkt zich, om kortweg aan al hare ellende een einde te maken, of, gelijk dat dikwijls plaats vindt, daar hertrouwen voor haar onmogelijk is, geeft zij zich over aan een leven van zinnelijkheid en zedeloosheid, waaruit zij zich nooit weer kan opheffen.

Bij het vernemen van zooveel naamlooze ellende kunnen de harten onzer christen-vrouwen onmogelijk onaangeroerd blijven, maar gewis ook niet ondankbaar jegens God, die haar door Zijn Evangelie vrijheid en achting heeft geschonken.

(*Sendbote*)

G. N. v. B.

Van het arbeidsveld.

Gelijk het den lezers van „De Christen" gebleken zal zijn, werd ondergeteekende door de Commissie onzer Unie gekozen, om gedurende deze drie wintermaanden, in verschillende streken en plaatsen der noordelijke provinciën van ons land, op eenvoudige wijze en door onderscheidene middelen, de menschen met het heil, dat in Christus is, bekend te maken.

Diep, zeer diep gevoelde ik het gewicht van dien arbeid; en somwijlen, ziende op mijne weinige gaven en bekwaamheden, aarzelde ik het werk op te vatten, maar miste toch ook de vrijmoedigheid, om eene roeping, die ik als van den Heer beschouwde, af te wijzen. Alzoo aanvaardde ik, van mijne onbekwaamheid in mijzelven bewust, maar rekenende op de trouw van onzen Heer en Heiland en de gebeden der broederen, die in het bijeenzamelen van den Unie-cent hunne belangstelling in dit werk hebben getoond, deze gewichtige taak.

Dinsdag 9 November werd de eerste reis ondernomen. Onze Voorganger, br. N. v. Beek, reisde dien dag met mij, ten einde bij het begin van dien arbeid behulpzaam te zijn.

De eerste plaats, welke wij bezochten, op ruim een uur afstands van Groningen, was Ruischen. Aldaar begonnen, zetten wij onze reis voort door Harkstede en Scharmer.

Ieder, die bekend is in deze streken, weet, welk eene volkrijke streek dit is. Zij is uitgestrekt, zoodat wij dien dag meer dan noodig hadden, om het grootste deel der inwoners te bezoeken.

Niet alleen gingen wij van huis tot huis traktaatjes en boekjes brengen, maar ook reikten wij dezelve uit aan voorbijgangers, die dien morgen (wijl het weekmarkt in Groningen was) dien weg passeerden. Het eenvoudig Evangelie

was aan velen aldaar vreemd, of slechts een bloot denkbeeld, en bij zeer enkelen onder zoovelen, eene eenigszins bewuste zaak.

Wanneer men in aanmerking neemt, dat eene plaats als deze en in de nabijheid van eene alleszins godsdienstige stad als Groningen ligt, dan moet men zich verwonderen vanwege de onkunde, die aangaande het Evangelie in zulke plaatsen heerscht, en ons de bede van de lippen persen: „Och, Heer! stoot arbeiders uit in Uwen wijngaard.”

De wereldschgezindheid speelt ook hier eene rol. Maar vergeten wij niet, dat de opvoeding de eerste oorzaak is van de ellende der menschen. Immers de voorganger is de man, op wien men de aandacht vestigt. „Mijnheer de Dominé” heeft er immers voor geleerd, en zou die het niet weten, zoo hoort men menige tegenbedenking. En ach! hoe treurig is de ervaring met menigen zoogenaamden leeraar, die wel eene schoone rede kan uitspreken of voorlezen, maar van den weg tot zaligheid voor een zondaar, noch van het innerlijke leven des Christens iets weet of verstaat, en mitsdien zijne toehoorders opvoedt in den uiterlijken godsdienst, die opschiet uit den bodem van eigen werk en plichtsbetrachting, terwijl aan het werk van onzen Heiland geene plaats gegund wordt.

Den volgenden dag zette ik de reis alleen voort, en heb gedurende die week mij bezig gehouden in Kolham, Slochteren en omstreken.

Maakte ik boven melding van de volkrijkheid van Harkstede en Scharmer, eveneens is Kolham eene uitgestrekte streek.

Hier werden mij twee gelegenheden opengesteld, om in het openbaar te spreken. 's Woensdags bezocht ik een broeder, die voor korten tijd den Heiland had leeren kennen als zijn Verlosser. Hij was zoo ingenomen met mijn bezoek, dat hij al spoedig eenige zijner buren uitnoodigde, om des avonds bij hem te komen, en hieraan werd gevolg gegeven. Ik heb dien avond met elk afzonderlijk gesproken, hen wijzende op de noodzakelijkheid der bekeering en het geloof in het volbrachte werk van Christus. Onze eenvoudige samenkomst gaf den indruk van waren ernst, en ik mag verwachten, dat zij niet ongezegend was.

Den volgenden avond zou ik spreken bij br. H. te Kolham. Alhoewel aan de zaak niet veel publiciteit was gegeven, was de kamer toch tamelijk goed bezet. Op eenvoudige wijze sprak ik over de dringende uitnoodiging, om te komen tot het feestmaal des Heeren („dwingt ze in te komen.”) Daarna bleven sommigen nog, om door samenspreken en zingen elkander op te wekken en te stichten. Eindelijk werd nog, op dringend verlangen van sommigen, besloten, dat ik in de volgende week zou komen, om daar weer een woord te spreken.

Den 15e en 16e November bezocht ik een paar plaatsen in Drente. Ook daar ontmoette ik nog veel geestelijke ellende. Mijn arbeid bepaalde zich daar bij het bezoeken der menschen in hunne woningen, het uitreiken van traktaten en het spreken met hen over de groote liefde van onzen Heiland.

Slechts een enkele trof ik aan, die met beslistheid kon zeggen, den Heer als zijn Heiland te bezitten.

Ook waren er, die een open hart hadden en met belangstelling luisterden naar hetgeen ik hun toesprak.

Vandaar ging het weer naar Slochteren en omstreken, om daar, volgens afspraak, twee avonden te spreken, terwijl des daags menschen in hunne woningen werden bezocht.

Eindelijk bracht ik nog een bezoek aan Schildwolde, bezocht daar een paar bekende gezinnen, verspreidde ook daar traktaten en eindigde daarmede mijne tweede week van werkzaamheid.

Over het algemeen is het noodig, dat er veel gewerkt wordt, en dat men het niet alleen verwacht van leeraars of evangelisten, maar dat elk Christen zijne gaven en krachten bestede, terwijl het dag is, want de nacht komt, waarin niemand werken kan.

GRONINGEN, 21 November 1886.

K. v. d. BAAREN.

GEMEENTENIEUWS.

FOXHOL. Met de verandering der jaargetijden komt er in den regel ook verandering in de werkzaamheden. Vooral als het van den zomer naar den winter gaat, wanneer de menschen weer meer tijd en gelegenheid vinden om op hoogere dan aardsche belangen bepaald te letten, komt er, waar met het Evangelie gewerkt wordt, nog al vaak eene gunstige verandering. Met dankbaarheid mogen we vermelden, dat dit laatste ook hier weder gezien werd.

Des Zondags wanneer br. Bolman en des Vrijdagavonds, wanneer br. van Beek van Groningen in ons midden getuigt, zien we de belangstelling om te hooren, bij hen, die nog buiten zijn, zachtkens aan toenemen. Sommigen komen zelfs menigmaal door duisternis en herfstbuien 2 uren ver loopen om het woord te hooren. Doch hier bij doet zich daarentegen dan ook het waarlijk bevreemdende voor, dat nog velen, die vlak bij onze vergaderplaats wonen, zich in 't geheel daarin niet laten zien.

Boven alles echter is het ons verblijdend, dat de arbeid nog gezegende vruchten draagt en dat zondaren van de dwaling huns wegs tot den levenden God bekeerd worden. — O, dat dit in toenemende mate gezien worde! Niets is er, dat de kinderen Gods, die immers den Geest van Christus hebben, meer kan verblijden.

Ten gevolge van zoodanigen zegen, was ons Zondag 14 Nov. een ware feestdag. Aan den avond deszelven werden, op hunne belijdenis zeven personen naar 's Heeren bevel gedoopt en alzoo der Gemeente toegevoegd. Br. van Beek verichtte ook dien avond den dienst, en sprak voor eene schare, die ons gebouw vulde, naar aanleiding van 1 Tim. 3 : 15z, met veel opgewektheid, over „een pilaar en vastigheid der waarheid.” Alles liep in de beste orde af en, na den dood des Heeren verkondigd te hebben door de breking des broods, besloten we dezen dag met een verheugd en dankbaar hart. Deo grátias!

HOORN, 14 Nov. 1886. Deze dag was voor 's Heeren Gemeente te Hoorn en Berkhout, weer en ware feestdag. Eene jonge dochter, uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht gebracht, werd gedoopt en zoo der Gemeente toegevoegd. Te meer treffend was ons deze zaak, daar Gods genade zoo kennelijk aan die jonge dochter was verheerlijkt. Immers nauwelijks 8 dagen geleden, leefde zij nog in blakende vijandschap tegen den Heer en Zijne Gemeente, die door haar herhaalde malen veracht en gescholden werd. Thans zit zij als zuster met ons aan 's Heeren Avondmaal, juichende wegens hare verlossing door het bloed des Lams, tot een nieuw leven opgewekt en bekrachtigd door den H. Geest. Niemand zal 't verwonderen als wij zeggen, dat de uren van ons samenzijn voor ons ras vervlogen en wij vervuld waren van lof en dank aan God. Menig lied werd aangeheven en vele goede woorden van vermaningen tot stichting der Gemeente gesproken. Vooral werd de aandacht bepaald bij de woorden des Heilands in Joh. 17: „Op dat zij allen één zijn” enz. Waarbij toch zeker het „één Heer, één geloof en één doop” ook juist past.

Wij danken den Heer, die de onderlinge bespreking van Gods woord, ook in de Gem. te Amsterdam, waar onze nieuwe zuster vroeger diende, zoo liefelijk heeft willen zegenen. Wij roepen derhalve al onzen geliefden broeders en zusters toe: Maak God met ons groot! terwijl wij de Gemeente hier voortdurend in de voorbede aanbevelen.

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN.

Vooraf gepubliceerd door aanplakbiljetten en advertentiën zijn te Deventer samenkomsten gehouden in de week van 23—26 November j. l. Het was ons goed de B.B. Horn, de Hart en van Beek in ons midden te zien, die met den voorganger als getuigen van Christus optraden, om de oude, maar altijd nieuwe boodschap van Gods genade, in de openbaring van Jezus Christus, te prediken.

Boven verwachting was de opkomst, want elken avond was ons Beth-El flink bezet, met zeer aandachtige hoorders, en wat ons bijzonder trof was, dat het grootste gedeelte derzelve geheel onbekenden waren. Misschien een gevolg van den arbeid des daags door de verspreiding van de liederen en traktaten op straat en langs de huizen. Er ging kracht uit en het woord Gods bleek ook nu nog de hamer te zijn tot verbrijzeling des harten, maar ook den balsem te bezitten tot genezing; dit werd het duidelijkst openbaar in de aanvankelijke vrucht, die we door Gods genade en liefde mochten aanschouwen.

Wij twijfelen niet of er zal meer zegen openbaar worden, en het zal zeker den lezers verblijden, dit later te mogen vernemen.

Deventer. B. ROELES.

ABONNEMENTSGELDEN.

In dank ontvangen van J. en H. de B. te Hollum (Ameland) *f* 2.60.

N. VAN BEEK.

CORRESPONDENTIE.

Br. T. N. te Grand Rapids, er is door de postadministratie geïnformeerd naar de boekjes; ik hoop, dat ze reeds nu door u ontvangen zijn.

Daar weldra weer een jaargang van ons blad geëindigd zal zijn, zijn wij zoo vrij, onze vrienden nog eens weer vriendelijk en dringend te verzoeken ons een handje te helpen, om voor den nieuwen jaargang nog eenige abbonné's te bekomen. Proefnummers of om er mede te werken, worden op aanvraag gaarne toegezonden door

Uw. Dw. Br.
N. v. BEEK, te Groningen.

Wegens plaatsgebrek moeten „voor kinderen” en nog meer andere stukken tot een volgend No. blijven liggen.

ADVERTENTIËN.

*** Door 's Heeren goedheid voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER, A. BOOTSMA, geliefde echtgenoot van
J. ZOETHOUT.
HEEG, 21 Nov. '86.

*** Door 's Heeren zegen voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER, A. GROENEVELD, geliefde Echtgenoote van
A. HAMERSMA.
AMSTERDAM, 23 Nov. '86.

Heden overleed, na eene langdurige kwijning, onze geliefde moeder en behuwdmoeder, de weduwe HINDERKIEN MEIJER, geb. SCHRIK, in den gezegenden ouderdom van 72 jaren. Gedurende 18 jaren verheugde zij zich in de liefde Gods, in Christus Jezus, onzen Heer, die ook haar troost was in haar sterven.
Namens voornoemde familieleden:
H. F. MEIJER.
N. PEKELA den 23 Nov. 1886.

Evangelische Samenkomsten
te Groningen,

zullen, D. V., gehouden worden van 13 tot 17 Dec. a.s.
In de voorbede der geloovigen aanbevolen.

*** Binnen eenige dagen verschijnt:

BETTY,
DE TROUWE MAAGD.

Eene ware geschiedenis.

(Naar het Engelsch.)

Dit boekje wordt uitgegeven met een liefdadig doel, beslaat 54 bladzijden en kost slechts 20 ct.; 25 ex. *f* 4.37½; 50 ex. *f* 7.50.

Het zal, naar wij achten, bij het lezen aan vele oude en jonge menschen uitstekend voldoen en is ook zeer geschikt voor eenigszins ontwikkelde leerlingen der Zondagscholen.

Bestellingen worden ingewacht adres: 't Bureel van „De Christen” of N. VAN BEEK te Groningen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 96 15 December 1886 5de Jaargang

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

KERSTLIED.

En men noemt zijnen naam Wonderlijk, Raad.
Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst.
Jes. IX: 5.

Op 't geluid der hemelchoren,
op 't gelei van Jacobs ster,
dat wy 't Kindeke, ons geboren,
biddend naadren, schoon van ver'!
Gods- en Menschenzoon te zaam,
WONDERLIJK! dat is Zijn naam!

In die nederige woning
ligt, van zichtbren glans ontbloot,
Gods Gezalfde, Sions Koning,
de Eéngeboorne in 's Vaders schoot!
die van ouds genaamd werd RAAD,
't Woordt, door Wien de wereld staat!

Laat ons blijde, maar met beven,
lof, en prijs, en hulde biên
aan dien Zoon, van God gegeven,
arm en klein, op moeders kniên! —
want Zijn hand bestiert ons lot,
en Zijn naam is STERKE GOD!

In den tyd werd Hy geboren,
aan Zijn eigen woord getrouw;
de Eerstgeboren, de Uitverkoren,
als 't beloofde Zaad der Vrouw
aan de Vaadren toegezeid,
VADER, zelf, der EEUWIGHEID.

Eeuwig moet dat Kind regeeren,
spruit en Hoofd van Davids Huis!
Alles zal Hy overheeren,
door de zwakheid van een kruis!
Schoon Hy aanstoot brengt, en 't zwaard, (*)
VREDEKONING toch op aard'

Wonderlijke! Raad! Almachtig!
Eeuwenvader! Vredeheer!
aan den nacht des heils gedachtig,
vallen we in aanbidding neêr
voor den Meester van 't heelal
in den Bethlehemschen stal!

Ja! 't betaamt ons dáár te aanbidden
Gods in 't vleesch gezienen Zoon!
In der arme herdren midden
d' Erfgenaam van Davids troon!
Op Maria's moederschoot,
d' Overwinnaar van den Dood!

Die, na drie en dertig jaren,
aan een vloekpaal vastgehecht,
zich ook dáár zal openbaren,
Zoon van God, in macht en recht!
Van de kribbe tot aan 't kruis,
volgt en looft Hem, Jacobs huis!

Loof dien Spruit, gy uitverkoren,
gy verborgen Bethlehem,
Looft dien Heerscher, U geboren,
burgers van Jerusalem!
Looft gy, heemlen! loof gy, aard!
God in 't vleesch geopenbaard!

DA COSTA.

*) MATTH. X: 34.

Naäman de Syriër.

II KON. V.

(Slot.)

„Is uw toorn billijk ontstoken?"

't Laatste, dat wij van Naäman vernamen, was, dat hij vol ergernis over de geringheid van het middel, dat de man Gods hem tot zijne herstelling aanwees, wegtoog in grimmigheid. Arme Naäman! Nimmer waart gij uwe redding zóó nabij als nu, en gaat gij nu heen? Zult gij nu door eigenwijsheid den goddelijken zegen, die reeds onder uw bereik is, van u stooten, om straks als een ellendeling te sterven, misschien met vervloekingen voor uwe goden en ook voor den God van Israël op de lippen? Toch zult gij het niemand te wijten hebben dan u zelven. Doch de goedertierenheden des Heeren voor Naäman hebben nog geen einde; in zijn dolle vaart treedt de Heere God hem vriendelijk tegen met eene vraag; eene vraag, niet ongelijk aan die, welke de Heer eenmaal aan zijn weerspannigen knecht Jona deed, toen deze vol misnoegen zat te pruilen bij den verdorden wonderboom. En waren Jona en Naäman in zeker opzicht niet aan elkander gelijk? Ook Naäman was vertoornd, dat hij den wonderboom van zijne ideeën, denkbeelden en voorstellingen, door een enkel woord van den man Gods had zien verwelken. Inderdaad, het is den goddelooze niet zoo moeielijk zijnen *weg* te verlaten, als den ongerechtigen man om zijne *„gedachten"* prijs te geven.

Naäman moest ter catechisatie bij God. De Heer houdt van deze methode van onderricht. Reeds met den voortvluchtigen Adam begon Hij er meê, door hem te vragen; „Waar zijt gij?" Ook Kaïn nam de Heer in de leer door Hem te vragen: „Waar is uw broeder Abel?" 't Is der moeite waardig in de H. Schrift na te speuren, wat al vragen de Allerhoogste zijnen menschenkinderen, in den loop der eeuwen, heeft voorgelegd.

Opmerkelijk is, in betrekking tot Naämans geschiedenis, ook nu weer, de keuze der werktuigen, die de Heer gebruikt. De aanvang was een kamermeisje — toen volgde een profetenknecht en nu weer zijn het zijn eigen knechten, die als boden Gods hem tegentreden, met de vraag: „Is uw toorn billijk ontstoken?" Dit toch immers is de korte inhoud van hun spreken, als zij zeggen: „Mijn vader! zoo die profeet tot u eene groote zaak gesproken had, zoudt gij ze niet gedaan hebben, hoeveel te meer, naardien Hij tot u gezegd heeft: Wasch u, en gij zult rein zijn?" Dit Woord in eenvoud en oprechtheid gesproken, was de pijl, die tusschen de gespen en het pantser doorging en Naämans hart trof. Hij liet zich beschamen en overreden, wendde zich naar de Jordaan en wiesch zich zeven maal.

Door den dood tot het leven.

't Was geen geringe zaak voor Naäman af te dalen van zijne staatsie-koets; geen geringe zaak de generaals-uniform met alle schitterende ordeteekenen af te leggen en als een arm Adamskind af te dalen in de wateren der Jordaan. Vleesch en bloed, Naäman, heeft u zulks niet geopenbaard; integendeel, alleen door dit te verloochenen kon hij tot den stap des geloofs komen, want voor alle eeuwen is de waarheid geldende, „vleesch en bloed beërft het Koninkrijk Gods niet" en „wie mijn discipel wil zijn, verloochene zich zelven."

De zevenvoudige doop in de Jordaan, kan op zich zelve Naämans melaatschheid niet genezen. Neen, de genezing kwam van God, en zij werd zijn deel door het geloof, dat zich bij hem openbaarde in gehoorzaamheid aan God, trots alle redeneeringen van zijn verstand en gevoel. Desniettemin was de wijze, waarop de Heer de openbaring van zijn geloof vroeg, niet zonder beteekenis. Zien wij wel, dan schreef 's Heeren vinger boven dit tafereel: „Door den dood tot het leven." Dat afleggen van alle menschelijke heerlijkheid; dat afdalen in de diepte van dit watergraf, en dat vernieuwd weder opstaan, 't bevat alle trekken, die de N. Testamentische doop ook heeft. Hier vond Naäman, de generaal, de rijk en verrijkte, de eigenwijze en eigengerechtige, maar ook de melaatsche zijn graf. Toen kon Goddelijke almacht indalen in menschelijke onmacht en de Schepper en Herschepper de dingen roepen, die niet waren. Zoo heette het ook aan de boorden der Jordaan:

zoo wie zijn leven zal willen verliezen, die zal hetzelve behouden.

Of Naäman ook aan „watervrees” geleden heeft, gelijk vele kinderbesprengers onzer dagen, weten wij niet; doch er hielp niets aan, de Heere God had over de wijze van zijne genezing deze soort lieden niet geraadpleegd en het alzoo verordend. Ook behoefde hij volharding, want ook voor hem was het: „*uit* geloof *tot* geloof,” want tot zes maal dook hij uit het water op, en was nog even melaatsch en ellendig, als toen hij zich in den stroom neêr liet. Doch daar doopte hij zich ten zevenden male, en o wonder! Naäman is zich zelve niet meer; nieuwe levenskracht stroomt door zijn tot hiertoe lijdend lichaam; alle gevoel van krankheid is geweken, zelfs zijn vleesch vertoont geen enkel merkteeken van de gevreesde ziekte meer; hij is gezond.

Wie beschrijft het geluk van den geredden Naäman. Ongetwijfeld hebben zich tranen van vreugde en dankbaarheid vermengd met de wateren, waaruit hij zoo even was opgeklommen. Wat zal hij den Heere vergelden voor al Zijne weldaden aan hem bewezen. Zijn eerste gedachte is, tot den man Gods weder te keeren, en pas staat hij voor diens aangezicht, of hij roept met blijde verrukking uit: „Zie, nu weet ik, dat er geen God is op de gansche aarde, dan in Israël,” en tegelijk een der zakken met goudgeld grijpende, roept hij Eliza toe: „Neem toch een zegen van uwen knecht.”

Naäman gelooft, daarom spreekt hij; hij zweert de afgoden af en belijdt Jehovah en wat hij als koopgeld heeft medegebracht, wil hij nu als offer der dankbaarheid brengen.

't Laatste echter wordt beslist van de hand gewezen; zeker niet, wijl Eliza Naämans goede trouw in dezen verdacht; maar meer om den indruk te versterken, ja, blijvend in zijn hart te vestigen, dat de zegeningen der genade *om niet* verkregen worden en mitsdien alle roem uitgesloten is. Niets toch zou gevaarlijker geweest zijn voor Naäman, dan dat hij, ware het ook maar eenigszins, naast Jehovah, op zijn rijkdom gesteund had. Neen, niets van Naäman, niets van Syrië, genade alleen. Als hij straks als een genezene in zijn land zou wederkeeren en zijn koning en diens hovelingen hem zouden vragen, wat het hem wel had gekost, dan moest de rijke man uitroepen: 't is om niet, 't is om niet, uit genade alleen!

Een ander verzoek kan hem worden toegestaan, omdat het de eere Gods beoogt. Hij wil niet meer de afgoden dienen, maar den levenden God offeren. De bodem van Syrië komt hem daartoe te onrein voor; hij begeert een last aarde van Israëls gewijden grond, om daarvan den Heere een altaar te bouwen. Zoo is het nog. Alles, wat een geredde zondaar begeert, om den levenden God waardig te kunnen dienen, ontvangt hij.

Bij het afscheid, dat zeker aandoenlijk geweest is, komt Syrië, komt zijn ambtsplicht hem voor den geest. Zijn vorst is gewoon, wanneer hij opgaat in het huis van den god Rimmon, op zijn schouder te leunen; opdat deze al leunende kan knielen, moet ook Naäman knielen; de gedachte daaraan bezwaart hem reeds, doch hij is ondergeschikt, wat moet hij? Met zijn hart voor Rimmon buigen, dat is uitgemaakt, dat kan hij niet meer, maar dezen ambtsplicht, daaraan kan hij zich immers niet onttrekken? En zoo hij dit deed, dan wachtte hem niets dan de toorn van zijn vorst, de woede der priesters en de verwerping van zijn volk.

De profeet antwoordt goed noch kwaad, doch zegt: „Ga in vrede!” Gewichtig woord. God zelf zou hem leiden en leeren van den weg, dien hij te gaan had. Wandel in vrede Naäman; waak voor uwen vrede, en . . . . . hij zou het ondervinden, dat de vrede alleen in Gods weg bewaard en vermeerderd wordt, want alzoo staat er geschreven: „Allen, die Uwe wet beminnen, hebben grooten vrede en zij hebben geen aanstoot.

Sneek. HORN.

DE WEDERGEBOORTE.

IV.

Dat 'k dan recht voor God bekenn'
Of ik door des Geestes werk
Waarlijk weêrgeboren ben,
Of ik draag Zijn liefdemerk.

SANKEY.

De wondervolle verandering, die de wedergeboorte bij een zondig Adamskind teweegbrengt, kan zoo min verborgen blijven, als een licht in de duisternis of eene stad op een berg. Wel kent de wereld den aard des levens van den wedergeborene niet, omdat zij God niet kent (1 Joh. 3 : 1.); maar evenals de wind wordt ook de wedergeborene in zijne *uitwerking* door de wereld, en dus nog veel nader door de kinderen Gods zelf, gekend en gezien.

Om de zondige samenvoeging en vermenging van geloovigen en ongeloovigen, van dooden en levenden dus, die in de verschillende kerkgenootschappen, welke op bloot menschelijken bodem staan, te verdedigen, beweert men stoutweg: „wij kunnen niet weten, wie wedergeborenen zijn of niet, wij zijn geen hartenkenners” etc. Gods woord veroordeelt zulke practijken en zal ook de handhavers van zoodanig vernuft oordeelen, naar recht en gerechtigheid.

Dat velen door zoodanige misleiding terug gehouden worden van een ernstig onderzoek naar den toestand huns harten en of zij werkelijk wedergeboren zijn of niet, zal iemand, die doordenkt op dat gebied en zoo hier en daar de menschen eens afluistert, wel geenszins verwonderen. Ach, wie zal het zeggen, hoe veler geweten op die wijze in slaap of in dwaling gebracht wordt, zoodat zij met een zich voorgespiegelden hemel naar de hel gaan!

De H. Schrift laat ons niet in het duister aangaande de kenmerken van het leven der wedergeborenen. Wij kunnen hier niet alle uitspraken der Schrift aanhalen, wij zullen er enkele noemen.

Rom. 8 : 14, „want z o o v e l e n als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.” Allen, die wedergeboren zijn, hebben met hun oude leven, met eigen wil en zin afgerekend, staan onder de leiding des H. Geestes en laten zich leiden. Onder leidingen in gemeenschap des Geestes is het nieuwe leven in zijn element. Het is te recht opgemerkt, dat, gelijk zonder den wind in de natuur de oceaan een stille plas en de lucht een onbewegelijk element zou zijn en niets zou kunnen blijven leven, alzoo ook de wedergeborene alleen door den H. Geest kan bestaan en levend en krachtig zijn.

Vooral de Apostel Johannes is in zijnen eersten brief zeer duidelijk op dit punt. Wij lezen daar b. v. (3 : 14): „Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, d e w ij l w ij d e b r o e d e r s l i e f h e b b e n;” enz. Verder (3 : 76): „een iegelijk, die l i e f h e e f t, is uit God.” Maar ook: „Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde.” Door de wereld worden de kinderen Gods gehaat, (3 : 13) omdat zij van de wereld niet zijn, zegt de Heer. De vereeniging of vermenging op godsdienstig gebied met de kinderen dezer wereld houdt vanzelf op, als de wedergeborene maar getrouw overeenkomstig de natuur des geestelijken levens wandelt en getuigt.

Doch, ofschoon door de wereld uitgeworpen, zijn zij toch niet ongelukkig, want de H. Geest, die met hunnen geest getuigt, dat ze kinderen Gods zijn, vertroost hen, werkt in hen dien kinderzin, waardoor zij zich vertrouwelijk en in volkomen overgeving op hunnen Vader verlaten. Zij leeren, in gemeenschap met Hem, Zijne trouw steeds meer kennen en de heerlijkheid van hunnen middelaar Jezus Christus zien, terwijl zij door den H. Geest het getuigenis der waarheid in hun binnenste hebben. En terwijl zij hunne leden, die zij op aarde hebben, dooden, wordt het voor hen steeds heerlijker; immers zij gaan eene hemelsche erfenis tegen. „Indien wij kinderen Gods zijn, zoo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus.”

Het is de rechte geaardheid van het kind van God, om naar huis te verlangen, hoewel zij, hunne roeping verstaande, hier gaarne Gods raad willen uitdienen.

„Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk hij is. En een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelven, gelijk Hij rein is.”

O, daar, daar heen,
Waar nimmer tranen vloeien;
Waar 't hart geen angst, geen kommer kent
noch pijn;
Waar doorn noch distel groeien,
O daar te zijn, o daar te zijn!

G. N. v. B.

De verkondiging der Apostelen.

„Dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen, die hem gehoord hebben.” (Hebr. II : 3.)

Voorts vermaant hij, niet te twijfelen aan de verhooring van zulk een gebed. Hij doet dit naar het woord van Jezus (in Matth. VII : 7.) (en andere beloften.)

Hij noemt verder den twijfelaar een dubbelhartig man. Ach! hoe raakt hij ook menig onzer in dezen op de zwakke plaats. Het twijfelen is een gevolg van ongeloof, van wantrouwen in den Heer Jezus. Daarom zegt hij verder, ”dat de nederige zich verheuge,” de zich laag gevoelende, de kinderlijke! Iets als de gelijkenis van den zaaier en het zaad op het steenachtige, heeft hem zeker voor den geest gezweefd, als hij spreekt van zonnehitte en verbranding.

Eigenlijk is mijne bedoeling, wil Jakobus verder zeggen; „Zalig die verzoeking verdraagt en die beproefd uitkomt, dan is bij hem het zaad in goede aarde gevallen, hij zal de kroon des levens ontvangen!”

In Vers 13 schijnt hij zijn woord over de verzoeking te willen rechtvaardigen tegenover degenen, die misschien mochten redeneeren, zooals wij boven gedaan hebben, zeggende: Jezus leert ons toch bidden: „Leid ons niet in verzoeking.” Het is, alsof Jakobus wil zeggen:” Wel gij kortzichtigen of kleingeloovigen; dat doet God nooit! God is goed (dat had hij van Jezus gehoord) en ook hier is de waarheid toepasselijk, die hij later zoo beslist uitspreekt: „welt ook uit dezelfde bron het zoet en het bitter?” (III; 11. vergel. het woord des Heeren Jezus in Luk. VI : 43, en elders).

Dat de begeerlijkheid de bron is van het verderf, dat in de wereld is, zooals Petrus zegt, (2 Petr. I : 4.) weet ons ook Jakobus duidelijk te schilderen, en wie onzer heeft niet de treurige ondervinding opgedaan van de waarheid zijner woorden in vers 15?

„Neen, God verzoekt niet,” gaat hij als het ware voort, „goede gaven en volmaakte giften zijn afkomende van den Vader der lichten (even als Johannes zegt hij ons hier: „dit is de verkondiging, die wij van Hem hebben: *dat God een licht is, en gansch geene duisternis in Hem is.*”)

De wil van God in de zending van Zijnen Zoon om de zielen der menschen te behouden (Luk. IX : 56.) om hen weder te baren door het Woord Zijner waarheid was in hen, de geloovigen, tot zijn doel gekomen en wel opdat zij mochten zijn als eerstelingen Zijner schepping. „Spreek dus in het vervolg niet zoo haastig en verhef u niet tot waanwijzen toorn, als er iemand spreekt, dien gij met reden wijzer kunt achten dan gij zijt; daar komt niet goeds van. Ontvangt daarentegen met zachtmoedigheid het woord dat in u geplant wordt, hetwelk uwe zielen kan *zaligmaken*” (vers 18—21.) Nu komt hij met een oude kennis n.l. „Die mijn woord hoort en doet (Matth. VII : 24 en elders.) Hij vergelijkt Jezus' woord daarop bij een spiegel en raadt ons niet alleen daarin te zien, in de vol-

maakte wet n.l. Jezus (Matth. V : 17 en v.v.) de wet der vrijheid, die vrijmaakt van zonde (zie Joh. VIII : 31—36.) maar dader des woords te zijn. Hij komt dan terug op het voorbarig spreken en noemt den godsdienst van hem, die zijn tong niet in toom houdt, ijdel.

Bezoek, help en troost liever weduwen en wezen, (alles wat in nood is?) en wandel in stilheid, daar komt wat van, dat is niet tevergeefsch.

Hoofdstuk II krijgen wij eene vermaning over het aanbidden van het gouden kalf, of van den Mammon, en wie zal zeggen, dat hij daar rein van is, dus die vermaning niet noodig heeft? Behandel den arme, zooals gij, in zijne plaats zijnde, zoudt wenschen behandeld te worden (vers 3); dan vervult gij het Woord van Jezus. (Luk. VI : 31.)

Gij weet het woord „Zalig zijn de barmhartigen!" en dit sluit in: „een onbarmhartig oordeel zal gaan over degenen, die geene barmhartigheid gedaan hebben enz." Onze wet is van Hem die vrij is, vrij is omdat Hij *goed* is, zij geeft vrijheid aan iedereen en maakt zelve in waarheid vrij.

Daarop treedt de apostel in eene beschouwing over zaligmakend geloof, en toont dat dit niet op zich zelf staat. Het geloof is wel bij ieder de bron zijner werken of eigenlijk de bestuurder der levensrichting; maar wordt in de werken volmaakt. Hij haalt daartoe voorbeelden aan (vers 14—26). Uit de werken kan getoond worden, of de mensch een geloof heeft, dat rechtvaardig maakt en doet leven, dan wel, of het onrechtvaardig maakt.

Hoofdstuk III komt hij nogmaals op bedachtzaamheid in het spreken terug.

Gij kunt wel zeer veel onderwijzen, maar — wees toch bedachtzaam, als gij een ander leert — en uwe leer gevolgd wordt — dan hebt gij hun lot op uw geweten; gij krijgt des te zwaarder oordeel. Dan volgt nog eene heele beschouwing over het onbezonnen spreken.

„Wij struikelen allen in vele," 't kan dus licht gebeuren, dat er een onbedacht woord uitkomt; het moet echter niet. Gij moet niet dubbelhartig meer zijn; maar, als uit een en dezelfde ader, steeds goede woorden uit uw binnenste laten opwellen.

„Wie onder u acht zich wijs en verstandig?" Ik zal hem een goeden raad geven. En nu komt hij nog eens terug op de wijsheid in het begin van den brief vermeld: „Die bewijze zulks uit zijnen goeden wandel in zachtmoedige wijsheid."

Jakobus vraagt al weer bewijs, evenals bij het rechte geloof, en geen wonder, dat hij hier hetzelfde bewijs vraagt, want, zooals boven gezegd is, onze wijsheid is in en overeenkomstig ons geloof.

Hebt niet te doen met die wijsheid, die bittere nijd en twistgierigheid kweekt; die deugt niet. (vers 14 en 15.)

Maar zoekt deze: „die ten eersten zuiver is, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordeelende en ongeveinsd;" deze is van boven van den Vader der lichten afkomende.

Hoe heerlijk is de beschrijving, die Jakobus geeft van de ware wijsheid, voor wie ze bezit; hij toont, dat hij rechtvaardig is, uit vrede en tot vrede. (vers 18.)

Maar gij! — en nu toont hij in Hoofdstuk IV, dat hij met zachtmoedigheid van Jezus bedoelt „die 't onrecht altijd onrecht noemt."

Ik zal niet verder in bijzonderheden treden, het geschrift zou al te uitvoerig worden.

Overal toont hij de discipel des Heeren te wezen. Hij komt nog weer terug op de dubbelhartigen, die afhoereeren van den Christus, die het goed der wereld liefhadden. En God dienen en den Mammon, dat gaat niet.

Hij vermaant ons dus onderworpen te zijn, als het volgen des Heeren Jezus ons in lijden brengt, dan zal de Heer ons verhoogen te Zijner tijd.

Hij maakt nog eens weer opmerkzaam op de kortstondigheid van het aardsche leven en beveelt de lijdzaamheid nogmaals aan, keurt het zweren af naar Jezus' woord, raadt om te bidden en te zingen, naar dat wij gesteld zijn, en bespreekt de behandeling der kranken naar ziel en lichaam, en wijst ons op den grooten loon, die er in is, eene ziel van den dood te redden.

Laat ook ons geliefden, evenals Jakobus bij al onze woorden en daden steeds meer toonen, dat wij gedurig bij Jezus zijn.

Wij kunnen naar het lichaam, wel is waar, geene gemeenschap oefenen met Hem, in Wiens licht wij eeuwig wandelen.

Het woord, dat Hij gesproken heeft, is echter in de Evangeliën tot ons gekomen en vervult Zijne plaats onder ons.

Het zal ons allen duidelijk zijn, dat de gemeenschap des gemoeds hooger is in het woord dan in het lichaam.

De gemeenschap Zijns Geestes is door Zijn woord met allen die in Hem gelooven.

Indien iemand niet bedrogen wenscht te zijn door het vele roepen: „Hier is de Christus!" hij zoeke den Christus der Schriften steeds grondiger te leeren kennen. Hij bestudeere de Schrift dagelijks als de middellijke bron zijns eeuwigen levens. Hij bouwe het huis zijner daden op Christus als op de Rots der eeuwen, den uitersten hoeksteen in Zion." „Zijt niet vele meesters," zegt ons Jakobus. „Want een is uw Meester, namelijk Christus," zegt de Heer (Matth. XXIII, 10.)

NAAR HOOGER.

Christen in en buiten de Gemeente.

In de Gemeente is het veel gemakkelijker om Christen te zijn, dan in de Maatschappij. Toch is het de eisch van den Heere, dat men het ook is in de Maatschappij. In de Gemeente is men onder Broeders en Zusters, zonen en dochteren van één huis. Daar hoort men het heerlijke woord van God; daar vereenigen zich de harten en handen tot het gebed; daar hoort men van elkander de groote daden Gods; daar zit men aan Zijne tafel en wordt bevestigd in Zijne groote liefde, omdat Hij Zijn ziel wilde geven „tot een rantsoen voor velen" (Matth. 20 : 28) kortom daar is men in heilige afzondering van de wereld en in de werkplaats van den H. Geest, om verder opgevoed en bereid gemaakt te worden voor het hemelleven.

Het is noodig voor onze zielen en daarbij heilige roeping om in de Gemeente te genieten, wat de Heere daar aan Zijne verlosten wil geven. Niet tevergeefs komt de vermaning tot ons: „En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben" (Hebr. 10 : 25.) Het nalaten daarvan is eene treurige en daarbij *zondige* gewoonte, welke zich altijd straft met eene doodschheid der ziel, en ons blootstelt aan grootere verzoekingen. De Heere heeft het wel geweten, wat wij in deze wereld noodig hebben om in Zijne gemeenschap te blijven en kracht te ontvangen om Zijn Naam in de wereld te belijden. Toen David in zijn paleis bleef en niet met Joab ten strijde toog, kwam hij in eene groote verzoeking, waardoor hij een overspeler en moordenaar werd en bracht daardoor Gods oordeel over Zijn huis. De Heere kan ons alléén in Zijn weg bewaren, daarom blijven wij er in en de booze vat ons niet. Is het niet treurig, dat sommige geloovigen gedurig moeten aangespoord worden om op te gaan in de Gemeente en zich met de Gemeente voor het aangezicht Gods te stellen. Daar zijn er, die o, zoo gemakkelijk in huis blijven. Dan is het te heet, dan te koud, dan regent het te sterk, dan is het wat ver, dan laat men zich door een kennis ophouden, ja, daar zijn soms wat belemmeringen om op te gaan naar die plaatsen waar de Heere onze zielen wil voeden en sterken tot den strijd des levens. De zulken genieten niet zooveel; zij berooven zich zelven daardoor veel zegen en verliezen steeds meer het verband met de Gemeente. Wij hebben ook in dezen te vragen naar Gods wil en te zorgen in Zijn weg te zijn, als in eene rechte verhouding tot elkander te blijven.

Toch is het gemakkelijker, hoe gebrekkig dan ook bij velen, Christen te zijn in de Gemeente dan daar buiten. Mijne broeders, vergeten wij het niet, dat wij overal de livrei van onzen hemelschen Koning moeten dragen.

De Christen moet overal gezien worden.

Het gebeurt soms maar al te veel, dat sommige geloovigen, die in de Gemeente hoog willen zijn aangeschreven, daar buiten in de wereld minder gunstig bekend zijn.

De wereld weet o, zoo goed, hoe een Christen moet leven, en wanneer hij niet zoo leeft, dan is hij voor haar een huichelaar. Men heeft wel eens gezegd: „De wereld is het geweten voor den Christen," maar dit is ook waar, als het leven goed is, dan is „de geloovige het geweten voor de wereld." Zoo moet het zijn. De geloovige moet in zijn leven der wereld toonen, hoe een mensch voor God moet leven, maar de wereldling moet het niet behoeven te zeggen aan den Christen, want dat is zeer beschamend. Toch gebeurt dit wel eens.

Ik heb eene vrouw gekend, die geleek eene profetes te zijn in de Gemeente, maar in haar werkhuizen sprak ze kwaad van de geloovigen, om zoo beter van de wereldlingen te *profiteeren*. Eene vrouw, wier man Christus zeer vijandig was, vond onder de geloovigen zeer veel medelijden. Daar werd veel voor haar gebeden en menigmaal werd haar moed ingesproken. Ook haar man werd aan de voeten des Heeren gelegd, opdat hij toch tot bekeering mocht komen. Met tranen in de oogen deelde onze lijdende zuster haar lijden mede en gaf te kennen, met welke verwenschingen haar man haar soms bejegende. Maar waaruit ontstond dit haar lijden? Zij gaf voor om Jezus' wil. Neen, het was wegens hare vuilheid en slordigheid. Haar tijd kon ze bij de vromen verpraten en liet haar huis verwaarloozen. Haar man wist, dat er geschreven stond: „Die zijn huis niet verzorgt is erger dan een ongeloovige" (I Tim. 5 : 8) en verfoeide haar vroomheid, niet *als* vroomheid, maar als huichelarij. Toen die vrouw daar later op werd gewezen, werd ze boos en onttrok zich aan de Gemeente. Een dienstmeisje was in een Gemeente als een trouwe belijderes van den Heere Jezus bekend. Gedurig werd haar de dienst opgezegd, omdat zij met Mevrouw had gesproken over bekeering en met de kinderen had gebeden. Eerst werd dat geloofd en zij genoot om haar beslistheid de achting der Gemeente. Maar hoe werd de Gemeente later in haar teleurgesteld, toen zij op goede gronden vernam hare ongeschiktheid om te dienen en daarbij haar gebrek van te laat thuiskomen en daarbij de noodige brutaliteit in hare woorden. Zie op die wijze is men in de Gemeente wel als een dienaar of dienares van den Heere bekend, maar helaas niet in de wereld.

Men hoort zooveel verkeerde dingen van hen, die voor geloovigen doorgaan, die zij op het gebied van het maatschappelijk leven bedrijven. Dit mag niet. Wij moeten overal Christen zijn en in elken stand en toestand, waarin God ons brengt *toonen* dat de Heere Jezus in ons woont. Het Koninkrijk Gods wordt nooit grooter schade aangedaan dan, als ons leven buiten de Gemeente niet een vrucht is van den H. Geest, maar een openbaring van het leven Adams en in overeenkomst met het leven der wereldlingen.

Christen overal en te allen tijd moet ons ideaal wezen. Met niets minder mogen wij te vreden zijn en gelooven wij het, daar is kracht in den Heere om alzoo getrouw te zijn.

Het geheele aardsche leven moet bestaan en beheerscht worden door het hemelleven. Het mag niet: Christen en man, Christin en vrouw, Christen en Heer, Christen en knecht, Christen en koopman. Volstrekt niet, onze staat hier moet ingenomen en doortrokken zijn van het geestelijk leven, dan beantwoordt alles aan Zijne eeuwige bestemming. De Christen en de man moeten één geheel zijn, zoo ook de Christin en de vrouw, de Christen en de Heer, de Christen en de knecht en ook, (let daar nu eens goed op) de Christen en de koopman.

Als dit niet zoo is, wat verschil is er dan tusschen een geloovige en een wereldling? Is er dan een verschil in levensbeginsel? Immers neen! Dan hebben de kinderen der wereld ge-

lijk wanneer zij het verschil tusschen hun en de vromen noemen als alléén daarin bestaande, dat zij niet zooveel naar de kerk gaan en niet zooveel Psalmen zingen en in den Bijbel lezen. Moet dit alleen het verschil zijn? Neen, dan moet de wereld een beter getuigenis kunnen geven. Ik hoorde van een baas van een der fabrieken, die de begrafenis van een onzer broeders bijwoonde het volgende heerlijke getuigenis geven: „Mijnheer," zeide hij, „u hebt niet te veel van den overledene gezegd. Hij was een Christen. Het was duidelijk in hem waar te nemen, dat hij niet werkte alléén om zijn brood, maar om daarin eene roeping van God te vervullen."

Deze broeder had achting van de ongeloovigen afgedwongen. Zoo zeide mij eens een man, die geen hooger leven kende van eene, nu al sinds jaren ontslapene zuster: „Als alle fijnen zoo waren, dan zou men ook haast fijn worden."

Zulke geloovigen zijn tot een onberekenbaar nut voor de Gemeente. En daarom moet een ieder het van den Heere begeeren, om door Zijnen Geest zoo te worden, dan is men een „levende offerande" voor Hem, en laat men de wereld zien, wat de „redelijke" godsdienst is. (Rom. 12 : I.)

Ik las eens van een Minister, die, nadat hij des Zondags het Avondmaal had gevierd, 's Maandags met iemand, die hem beleedigd had een tweegevecht (duel) had gehouden. Toen Goszner dat vernam, ging hij naar hem toe en vroeg, hoe dit te vereenigen was. „Wel," antwoordde daarop de Minister, „als Christen ging ik ten Avondmaal en als Minister heb ik geduelleerd."

„Maar," was het ernstige antwoord van Goszner, „als de Duivel eens met den Minister was weggegaan, waar zou dan de Christen zijn?"

Laat ons nu maar daarop doordenken.

H. D. H.

GEDACHTEN.

Wanneer alle wegen rondom ons zijn gesloten, is toch de weg naar boven nog open. Die er gebruik van maakt ondervindt steeds, dat de Helper grooter dan de nood is.

Wanneer de Christen, die gewoon is met alles tot den Heere te gaan, daarin verflauwt, wordt hij gedrukt en meer ongelukkig dan menig wereldling.

Wanneer de verhooring der gebeden op zich laat wachten, worden de aanvechtingen der ziel vele; maar hij, die blijft volhouden in het gebed, zal Gods getrouwheid ondervinden.

Wanneer wij denken: nu zal de verhooring onzer gebeden niet meer komen, komt weldra de Heere om te toonen, dat Hij is een belooner van hen, die Hem zoeken.

H. D. H.

GEMEENTENIEUWS.

AMSTERDAM, 5 December. Werd door de Gemeente bij den doop op 7 Nov. l.l. biddend gezongen, dat op deze eerstelinge (zie de Christen van 15 Nov. l.l.) een rijke oogst van voorspoed zoude volgen, die bede werd verhoord, want wederom werd op dezen dag eene zuster, eene plante met haren Heiland, niet alleen in de gelijkmaking Zijns doods, maar ook in de gelijkmaking Zijner opstanding, m. a. w. zij werd begraven door den doop in den dood en opgewekt om in nieuwigheid des levens te wandelen.

Onze God is echter een verrassend God. Dit mocht de Gemeente ervaren, want nauwelijks was zij uit het water opgekomen, of een broeder, die reeds lang de samenkomsten bezocht en zijn hart aan den Heer had gegeven, kon niet langer de werking des Heiligen Geestes wederstaan, en vroeg diep bewogen om ook gedoopt te worden, met de woorden van den kamerling: „Zie hier water, wat verhindert mij om gedoopt te worden."

Allen werden in het harte aangegrepen door zulk eene treffende openbaring van Gods geest, en wie waren wij, dat wij konden weigeren aan die begeerte te voldoen, waar in tegenwoordigheid Gods en Zijner Gemeente die behoefte werd te kennen gegeven.

Met aller blijde instemming werd besloten daartoe over te gaan, en, terwijl onze broeder zich gereed maakte, verhieven wij onze harten in spreken en lofzingen. Daarop werd hij gedoopt en door den doop der Gemeente toegedaan. Nadat beiden den Heer waren opgedragen en de gave des Heiligen Geestes over hen was afgesmeekt, die, wij vertrouwen het op grond van Gods Woord, hun geschonken werd en allen zich gereed maakten, om ten huize van een anderen broeder, met elkander Avondmaal te houden, werden wij andermaal verrast, ja boven mate verblijd, doordien eene jeugdige zuster van twee en twintig jaar, dochter van eene zuster uit Hoorn, die den laatsten tijd getrouw onze samenkomsten, zoowel des Zondags als in de week bezocht, ook verlangde gedoopt te worden naar 's Heeren bevel en voorbeeld. Hoe de Gemeente zich onder die nieuwe betooning van Goddelijke werking gevoelde, wie zal het wagen zulks te beschrijven. De aanwezigheid Gods werd diep gevoeld en ondervonden. Natuurlijk werd ook aan hare begeerte voldaan, en zij werd, als eene, die gaarne het Woord Gods aannam, gedoopt en aan de Gemeente toegevoegd. Wie herinnert zich bij zulke werking des Heiligen Geestes niet den Apostolischen tijd.

Had de Gemeente de vorige maal nog gebruik gemaakt van de doopvont der Gemeente te Hoorn en Berkhout, nu waren wij in staat gesteld, den doop te voltrekken in een eigen doopvont, die in de afgeloopen maand, in vast vertrouwen op Gods zegen was vervaardigd.

Dat bij het daarop volgend Avondmaal aller harten verkwikt, gevoed en versterkt werden en de band der liefde hechter werd, behoeft voorzeker niet vermeld te worden bij zulke heerlijke stemming des geestes.

En werd het dusdoende een uur later dan gewoonlijk, nog was het moeilijk om van elkander af te gaan.

Wie erkent niet hierin de hand des Heeren en een teeken van Zijn welgevallen. Hoe blijmoedig kunnen wij voorwaarts gaan, wetende, dat de Heer zelve Zijne Gemeente bouwt. Daarom broeders en zusters, houdt goeden moed, want wij weten, dat de waarheid Gods machtig is en dus zal moeten overwinnen. Ps. 103: 1 en 2.

DEVENTER en ZUTPHEN. Wij hadden het voorrecht (na vele onaangename ervaringen in den laatsten tijd) op den 5 Dec. j.l., een broeder uit Deventer, en een zuster uit Zutphen, thans in betrekking te Medemblik, door den doop in de Gemeente op te nemen. Bij deze gelegenheid was de kerk weer flink bezet, wat helaas! anders niet het geval is.

Verborgen tegenstand en miskenning om den doop, zijn voortdurend onze ervaringen.

HENGELOO. De Heere heeft aan onze Gemeente een rijken zegen willen geven. In de week van de Samenkomsten te Deventer kwamen twéé leden der Jongedochtersvereeniging tot overgave aan den Heiland. Zij deden met nog eene jonge vrouw, belijdenis van haar geloof, werden gedoopt en vierden voor het eerst het Avondmaal met de Gemeente des Heeren. De doopvergadering en de Avondmaalsviering waren zeer gezegend. De groote liefde van Hem, die het verlorene zoekt, werd in ruime mate genoten. Wij hopen, dat dit kennelijk blijk van 's Heeren blijvende gunst, de Gemeente in haar geheel moge opwekken: tot meerderen ijver, tot warme broedermin, tot heilige levenswandel, tot getrouwer opkomst in de onderlinge vergaderingen, opdat zij de jeugdige zusters daar door een goed voorbeeld leeren, hoe er in het huis des Heeren moet geleefd worden. Dat zij, bij die zegen mogen waken voor den invloed van Satan, die steeds wil afbreken, als de Heere opbouwt. Dat het steeds worde verstaan: „Geeft den duivel geene plaats."

FOXHOL. Hier mogen wij op het arbeidsveld der Gemeente een tijd des oogstes beleven. Niet wegens onze trouw en bijzonderen ijver zien we die zegeningen ons toevloeien, maar uitsluitend door de goede hand onzes Gods over ons, Dien wij daarom verheerlijken en danken.

Mochten wij in het vorig no. van „de Christen" aangaande den doop van 7 broeders en zusters melden, nu weder mogen we meêdeelen van 4 personen, die den Heere Jezus met blijdschap in ons midden beleden en op Zondag 5 dezer gedoopt werden. Eene jonge zuster deed nog dien zelfden avond belijdenis en werd door de Gem. tot den doop toegelaten, terwijl nog anderen hunne begeerte om gedoopt te worden te kennen gaven.

De Heer zegene onze nieuwe leden en doe ook de anderen opwassen in Zijne kennis tot Zijn lof en eer!

CORRESPONDENTIE.

Daar met dit no. weer een jaargang van ons blad geëindigd is, zijn wij zoo vrij, onzen vrienden nog eens weer vriendelijk en dringend te verzoeken ons een handje te helpen, om voor den nieuwen jaargang nog eenige abonné's te bekomen. Proefnummers of om er mede te werken, worden op aanvraag gaarne toegezonden door

Uw. Dw. Br.
N. v. BEEK, te Groningen.

ERRATA.

In het Gemeentenieuws van Hoorn, in ons vorig no., is eene fout ingeslopen, regel 8 v. b. staat namelijk: 8 dagen, moet zijn: 8 maanden.

ADVERTENTIËN.

*** Ondertrouwd:
JAN HUBERTS,
van Haulerwijk,
en
AARNTJE v. D. LAAN,
van Groningen.
GRONINGEN, 5 December '86.

*** Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, J. GREVELING, geliefde echtgenoote van R. ATSMA.
GRONINGEN, 6 Dec. '86.

*** Onder bescherming Gods beviel van een welgeschapen DOCHTERTJE E. DE GROOT, geliefde echtgenoot van
J. VOORHANS Jr.
GRONINGEN, 8 Dec. '86.

*** Heden werden onze ouderharten bedroefd door het overlijden van ons jongste zoontje GEERT, ruim 14 maanden oud.
GRONINGEN, 2 Dec. '86.
J. DOL.
J. DOL—WATSING.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, ons geliefd zoontje JAN, in den ouderdom van 8 jaar en 9 maanden.

Diep zijn onze ouderharten hier door getroffen, alleen 's Heeren genadige verlossing, ook van de macht des doods, vertroost ons.

DEVENTER, 14 Dec. '86.
B. ROELES.
L. ROELES—DE JONG.

S. A. HOF,
beveelt zich minzaam aan tot het maken van GEBOGEN en GESNEDEN
Schaatshouten.
GRONINGEN, Warmoesstraat.

H. R. SIJSLING,
Mr. Schoenmaker te Groningen,
is verhuisd naar den MEEUWERDERWEG (hoek Polderstraat.)
Blijft zich minzaam aanbevelen.

*** Verschenen:
BETTY,
DE TROUWE MAAGD.
Eene ware geschiedenis.
(*Naar het Engelsch.*)

Dit boekje wordt uitgegeven met een liefdadig doel, beslaat 54 bladzijden en kost slechts 20 ct.; 25 ex. *f* 4.37½; 50 ex. *f* 7.50.

Het zal, naar wij achten, bij het lezen aan vele oude en jonge menschen uitstekend voldoen en is ook zeer geschikt voor eenigszins ontwikkelde leerlingen der Zondagscholen.

Bestellingen worden ingewacht adres: 't Bureel van „De Christen" of N. VAN BEEK te Groningen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.